

ЕСПОУ

Ирак

Ситуация по сигурността

*Доклад за информация за
страната на произход*

Октомври 2020 г.

Още информация за Европейския съюз е налична в интернет (<http://europa.eu>).

ISBN 978-92-9485-643-2

doi: 10.2847/554901

BZ-02-20-558-EN-N

© Европейска служба за подкрепа в областта на убежището, 2020 г.

Снимка на корицата, © Дейвид Роберто (iStock), [1174351698](#), Багдад, Ирак - 29 юни 2019 г.: Символ на войната на улица, 15 септември 2019 г.

Възпроизвеждането е разрешено при потвърждаване на източника. За всяка употреба или възпроизвеждане на снимков или друг материал извън авторското право на ЕСПОУ трябва да бъде искано разрешение директно от притежателите на авторските права.

Благодарности

ЕСПОУ би искала да благодари на следния национален отдел за убежище като спомоществовател при съставянето на този доклад, заедно с ЕСПОУ:

Белгия, Служба на генералния комисар за бежанците и лицата без гражданство, Седока [Cedoca] (Център за документация и изследвания)

ЕСПОУ би желала също така да благодари на ARC - Центъра за изследване на убежището, като спомоществовател при съставянето на този доклад. Следните отдели и организации са прегледали съответните части на този доклад:

Дания, Министерство на имиграцията и интеграцията, Датска имиграционна служба

Финландия, Финландската имиграционна служба

Франция, Служба за защита на бежанци и лица без гражданство (СЗБЛГ) [OFPRA], Отдел по информация, документация и изследвания

АЦИДСПУ [ACCORD] - Австрийски център за изследвания и документация за страна на произход и убежище

ARC, Изследователският център за убежище.

Всички части на този доклад са прегледани от поне един рецензент. Център за изследване на убежището, който действа като спомоществовател при съставянето и като рецензент, прегледа частите, изготвени от други спомоществователи при съставянето.

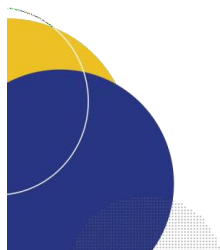
Прегледът, извършен от горепосочените отдели, експерти или организации, допринася за цялостното качество на доклада, но не означава задължително тяхното официално одобрение на окончателния доклад, за който пълна отговорност носи ЕСПОУ.

Съдържание

Благодарности	3
Съдържание	4
Отказ от отговорност	8
Речник и съкращения	8
Въведение	11
Методология.....	11
Източници	11
Структура и използване на доклада	12
Карта	13
1. Общо описание на ситуацията със сигурността в Ирак	14
1.1 Преглед на последните конфликти в Ирак	14
1.1.1 Конфликт с ИДИЛ	14
1.1.2 Вътрешно напрежение	16
1.1.3 Нахлувания на Турция и Иран.....	18
1.1.4 Конфликт в Ирак между Иран и САЩ.....	19
1.2 Въоръжени действащи лица	20
1.2.1 Иракските сили за сигурност (ISF).....	20
1.2.2 Регионални правителствени сили на Кюрдистан (Пешмерга).....	20
1.2.3 Сили, подкрепящи иракското правителство (Отряди за народна мобилизация - ОНМ - Хашд ал-Шаи'би).....	20
1.2.4 Ръководени от САЩ коалиционни сили	24
1.2.5 Ислямска държава в Ирак и Леванта (ИДИЛ).....	24
1.3 Последни тенденции в сигурността и въоръжени конфронтации.....	30
1.3.1 Географски преглед на ситуацията по сигурността.....	30
1.3.2 Естество на инцидентите по сигурността	32
1.4 Способност на държавата да осигури законност и ред	37
1.4.1 Сигурност по пътищата	38
1.5 Въздействие на насилието върху цивилното население.....	39
1.5.1 Граждански жертви	39
1.5.2 Инфраструктурни повреди и взривни военни остатъци	42
1.5.3 Разселване и връщане	42
2. Северозападни и централни провинции: Анбар, Бабил, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева, Салах ад-Дин	44
2.1 Анбар.....	45

2.1.1	Общо описание на провинцията	45
2.1.2	История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	47
2.1.3	Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	52
2.2	Бабил	61
2.2.1	Общо описание на провинцията	61
2.2.2	История на конфликта и въоръжени действащи лица	62
2.2.3	Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	63
2.3	Багдад.....	68
2.3.1	Общо описание на провинцията	68
2.3.2	История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	70
2.3.3	Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	75
2.4	Дияла	84
2.4.1	Общо описание на провинцията	84
2.4.2	История на конфликта и въоръжени действащи лица	86
2.4.3	Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	91
2.5	Киркук.....	103
2.5.1	Общо описание на провинцията	103
2.5.2	История на конфликта и въоръжени действащи лица	104
2.5.3	Последни тенденции в сигурността и въздействието върху цивилното население	108
2.6	Нинева.....	118
2.6.1	Общо описание на провинцията	118
2.6.2	Историческа динамика на конфликта и въоръжени действащи лица	120
2.6.3	Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	127
2.7	Салах ад-Дин.....	138
2.7.1	Общо описание на провинцията	138
2.7.2	История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	141
2.7.3	Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	146
3.	Регион Иракски Кюрдистан (Дохук, Ербил и Сюлеймания)	154
3.1	Дохук	156
3.1.1	Общо описание на провинцията	156
3.1.2	История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	157
3.1.3	Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	160
3.2	Ербил	167
3.2.1	Общо описание на провинцията	167
3.2.2	История на конфликта и въоръжени действащи лица	169
3.2.3	Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	171

3.3 Сюлеймания.....	180
3.3.1 Общо описание на провинцията	180
3.3.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	182
3.3.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	185
4. Южни провинции (Басра, Кербала, Майсан, Мутана, Наджаф, Кадисия, Ди-Кар, Уасит)	
.....	193
4.1 Басра.....	194
4.1.1 Общо описание на провинцията	194
4.1.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	195
4.1.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	197
4.2. Кербала	202
4.2.1 Общо описание на провинцията	202
4.2.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	203
4.2.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	204
4.3 Майсан	209
4.3.1 Общо описание на провинцията	209
4.3.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	210
4.3.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	211
4.4 Мутана.....	215
4.4.1 Общо описание на провинцията	215
4.4.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	216
4.4.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	217
4.5 Наджаф.....	220
4.5.1 Общо описание на провинцията	220
4.5.2 Конфликт и въоръжени действащи лица в провинцията	221
4.5.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	222
4.6 Кадисия	226
4.6.1 Общо описание на провинцията	226
4.6.2 Конфликт и въоръжени действащи лица в провинцията	227
4.6.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	229
4.7 Ди-Кар	233
4.7.1 Общо описание на провинцията	233
4.7.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	234
4.7.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	235
4.8 Уасит	240
4.8.1 Общо описание на провинцията	240

4.8.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията	241
4.8.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население	242
Приложение 1: Библиография	246
Приложение 2: Цели	323

Отказ от отговорност

Този доклад е написан в съответствие с методологията на ЕСПОУ за Доклад за страна на произход (2019 г.).¹ Докладът се основава на внимателно подбрани източници на информация. Всички използвани източници са упоменати.

Информацията, която се съдържа в този доклад, е била проучена, оценена и анализирана с най-голямо внимание. Въпреки това този документ не претендира да бъде всеобхватен. Ако конкретно събитие, лице или организация не са споменати в този доклад, това не означава, че събитието не се е случило или че лицето или организацията не съществуват.

Освен това, настоящият доклад не е окончателен по отношение на определянето или обосноваването на всяка конкретна молба за международна закрила. Използваната терминология не следва да се разглежда като показателна за конкретна правна позиция.

„Бежанци“, „риск“ и подобна терминология се използват като обща терминология, а не в правния смисъл, както се прилага в законодателството на Европейски съюз в областта на убежището, Конвенцията за бежанците от 1951 г. и Протокола от 1967 г. относно статута на бежанците.

Нито ЕСПОУ, нито друго лице, което действа от нейно име, не могат да бъдат държани отговорни за използването по какъвто и било начин на информацията, която се съдържа в този доклад.

Изготвянето на този доклад беше финализирано на 31 юли 2020 г. Допълнителна информация беше добавена по време на финализирането на този доклад в отговор на обратна връзка, получена по време на процеса на контрол на качеството, до 14 септември 2020 г. Повече информация за периода, включен в този доклад, може да бъде открита в раздела с методологията във [Въведението](#).

¹Методологията на ЕСПОУ до голяма степен се основава на Общите насоки на ЕС за обработка на информация за страната на произход (ИСП), 2008 г., и може да бъде изтеглена от уебсайта на ЕСПОУ: [url](#).

Речник и съкращения

ААИ [AAI]	Ансар Ал-Ислам, което означава „поддръжници на исляма“; филиал на Ал Кайда/ИДИЛ
ААХ [AAH]	„Асаиб Ахл Ал-Хак“ (Лигата на праведниците);
МВКДС [ACLED]	Проект за местоположение на въоръжени конфликти и данни за събития
АК	Доставчик на масиви от данни за инциденти при конфликти
ал-Хашд ал-Ашаури [al-Hashd al-Asha'iri]	Автомат, тип „Автомат Калашников“
ал-Хашд ал-Шааби [al-Hashd al-Shaabi]	Сунитски племенни милиции, съставени главно от сунитски племена; някои свързани с „Отряди за народна мобилизация“
Асаиш [Asayish]	Отряди за народна мобилизация (ОНМ) или Сили за народна мобилизация (СНМ)
Бабил/Вавилон	Разузнавателни служби на Регион Иракски Кюрдистан
Организация Бадр [Badr]	Бабил понякога се изписва Бабел, Вавилон, Бабил
KCOMBK-ONP [CJTF-OIR]	Подкрепяни от Иран шиитски милиции, които са част от „Отряди за народна мобилизация“, един от най-големите от отрядите
СБТ [CTS]	Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционни съвместни оперативни сили; международната военна коалиция, бореща се с ИДИЛ
„Даеш“	Служба за борба с тероризма; наричана още ISOF (Иракски сили за специални операции); обучени елитни специални сили.
РАО [DIA]	Арабско съкращение за ИДИЛ, <i>ад-Даула ал-Исламия фи 'И-Ирак уа-ш- Шам</i>
Дохук	Разузнавателна агенция на отбраната
ЦОМИ/НСХСИ [EPIC/ISHM]	Дохук понякога се изписва Дахук
ФП	Център „Образование за мир в Ирак“ / Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак
Великият аятола ал Систани	Федерална полиция
И	Най-висшият шиитски духовник в Ирак
А	Иракска армия
Б	Брой на жертвите в Ирак
Ж	Самоделно взривно устройство
И	
СВУ	
КРГИ [IRGC]	Корпус на гвардейците на Ислямската революция в Иран
ИВСИ [ISCI]	Ислямски върховен съвет на Ирак
ИСС [ISF]	Иракски сили за сигурност
ИДИЛ	Ислямска държава Ирак и Леванта; известна също като Ислямска държава в Ирак и Сирия (ИДИС), Ислямска държава (ИД) или Даеш.

ИВИ [ISW]	Институт за военни изследвания
КДП [KDP]	Кюрдска демократична партия
КДПИ [KDPI]	Кюрдска демократическа партия на Иран, известна още като ДПИК [PDKI] - Демократическа партия на Ирански Кюрдистан, иранска кюрдска опозиционна групировка, действаща от Ирак
КХ [KH]	„Катаиб Хизбула“ (батальони на Божията партия); подкрепяни от Иран шиитски милиции, които са част от „Отряди за народна мобилизация“.
РПК	Регионално правителство на Кюрдистан
РИК	Регион Иракски Кюрдистан
Мухтар	Лидер на местна общност
ПАК [PAK]	Партия на свободата на Кюрдистан - на кюрдски <i>Partiya Azadiya Kurdistanê</i> , иранска кюрдска опозиционна групировка, действаща от Ирак
Пешмерга	Военни сили на регион Иракски Кюрдистан
ПДЖАК [PJAK]	Партия за свободен живот на Кюрдистан - на кюрдски <i>Partiya Jiyana Azad a Kurdistanê</i> , Иранското крило на PKK
ПКК	Кюрдска работническа партия PKK е в списъка на Европейския съюз с определени групировки, които са участвали в тероризъм ² , както и е включена в списъка на терористични организации в Турция ³ , Съединените щати ⁴ и Австралия. ⁵
КНМ [PMC]	Комитет за народна мобилизация
СНМ [PMF] или ОНМ [PMU]	Сили за народна мобилизация или „Отряди за народна мобилизация“, наричани още <i>ал-Хашд ал Шааби</i> на арабски.
ПСК [PUK]	Патриотичен съюз на Кюрдистан
ПВЗВК [RULAC]	Проект „Върховенство на закона при въоръжени конфликти“
ЖИЛЕКС [SVEST]	Жилетка с експлозиви
СВУПАСА [SVIED]	Самоделно взривно устройство, поставено в автомобил за самоубийствен атентат
Ди-Кар	Ди-Кар понякога се изписва Ти-Кар
САЩ	Съединени Американски Щати
МО на САЩ	Министерство на отбраната на САЩ
ДД на САЩ	Държавен департамент на САЩ
СВУПА [VBIED]	Самоделно взривно устройство, поставено в автомобил
ССС [YBS]	Сили за съпротива Синджар; Езидски милиции, смятани за част от PKK

² ЕС, Съвет на Европейския съюз, Решение на Съвета (ОВППС) 2019/1341 на Съвета от 8 август 2019 г. за актуализиране на списъка на лица, групи и образувания, предмет на членове 2, 3 и 4 от Обща позиция 2001/931/ОВППС относно прилагането на специфични мерки за борба с тероризма и отмяна на Решение (ОВППС) 2019/25, 8 август 2019 г., [url](#)

³ „Евронюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановявил, че PKK не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

⁴ САЩ, Бюро за борба с тероризма, чуждестранни терористични организации, [url](#); „Евронюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановявайки, че PKK не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

⁵ Австралия, Австралийска национална служба за сигурност, Списък с терористични организации, без дата, [url](#); „Евронюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановил, че PKK не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

Въведение

Този доклад е изготвен от специалисти по информация за държавата на произход (ИСП) от звена за ИСП, изброени в раздела „Благодарности“, заедно със сектора за ИСП на ЕСПОУ.

Целта на настоящия доклад за ситуацията по сигурността е да предостави подходяща информация за оценка на определянето на статут на международна закрила (статут на бежанец и субсидиарна защита), и по-специално за използване при разработването на насоки на ЕСПОУ за страната за Ирак.

Методология

Този доклад е изготвен в съответствие с методологията на ЕСПОУ за Доклад за информация за страната на произход (2019)⁶ и Ръководство на ЕСПОУ за стил на писане и посочване на източници за ИСП (2019 г.).⁷

Целите на този доклад се фокусират върху критерии за оценка на прилагането на член 15, буква в) от Директивата относно признаването относно сериозна и индивидуална заплаха за живота или самоличността на цивилно лице поради безразборно насилие в международни ситуации или вътрешен въоръжен конфликт. Целите са определени от ЕСПОУ въз основа на проведени дискусии и принос от експерти по ИСП в специализираната мрежа на ЕСПОУ за ИСП за Ирак от политически експерти от Страни от ЕС+⁸ в рамките на разработването на ръководства за страната за Ирак. Целите могат да бъдат намерени в [Приложение 2](#) на този доклад.

Този доклад е актуализация на Доклад на ЕСПОУ за информация за страната на произход за Ирак, положение в областта на сигурността, публикуван през март 2019 г. Информацията е резултат от настолни изследвания на публични, специализирани хартиени и електронни източници до 31 юли 2020 г. Допълнителна информация беше добавена по време на финализирането на този доклад в отговор на обратна връзка, получена по време на процеса на контрол на качеството, до 14 септември 2020 г.

Източници

Двата основни източника за цивилни жертви и цивилни, убити в Ирак, използвани в този доклад, са Мисията на ООН за подпомагане на Ирак (UNAMI) и организацията Проект за местоположение на въоръжени конфликти и данни за събития (МВКДС [ACLED]).

За данни за инциденти с насилие са използвани публично достъпни подбрани набори от данни на МВКДС. МВКДС е проект за събиране, анализ и картографиране на информация за кризи и конфликти в Африка, Южна и Югоизточна Азия и Близкия изток и предоставя масиви от данни за инциденти при конфликти. МВКДС събира данни за инциденти с насилие в Ирак, като класифицира всеки инцидент с времето и мястото, вида на инцидента с насилие, участващите страни и броя на смъртните случаи. Информацията се събира в база данни, която е открито достъпна, с възможност за търсене и непрекъснато актуализирана. Данните идват предимно от вторични източници като медийни съобщения.

Номерата на инцидентите в областта на сигурността и свързаните с тях графики/карти на ниво държава и провинция се основават на публично достъпен набор от данни, поддържан от МВКДС за Близкия изток (актуализиран до 31 юли 2020 г.). Допълнителни източници са проучени, доколкото е възможно, за да потвърдят констатациите на МВКДС.

Данни на Мисията на ООН за подпомагане на Ирак / данни за жертви (убити и ранени) са получени от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак - Служба за правата на човека след поискване. Мисията на ООН за подпомагане на Ирак вече не предоставя публично достъпни данни за жертвите за Ирак. Броят на инцидентите, предоставени от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак - Служба за правата на човека, са само онези, свързани с въоръжени конфликти, които са оказали пряко въздействие върху цивилните (причинявайки цивилни жертви) и върху цивилния характер на имуществото

⁶ ЕСПОУ, Методология на ЕСПОУ за Доклад за информация за страната на произход (ИСП), юни 2019 г., [url](#)

⁷ ЕСПОУ, Ръководство за писане и посочване на източници за Доклади на ЕСПОУ за Информация за страната на произход (ИСП), юни 2019 г., [url](#) ⁸ Държавите-членки на ЕС плюс Норвегия и Швейцария

и защитени зони (като цивилни къщи, земеделска земя, училища, здравни заведения и джамии).⁹ Мисията на ООН за подпомагане на Ирак - Служба по правата на човека проверява всеки отделен инцидент в поне три независими източника на информация. Тези източници включват жертви, членове на семейства на жертви, свидетели, местни племенни старейшини и шейхове, местни журналисти, местни цивилни власти (включително кметове и областни администратори), местни здравни заведения и здравни специалисти и служители по сигурността (предимно местна полиция), които са били свидетели или имат знания за инцидента.¹⁰

Структура и използване на доклада

Докладът е разделен на две глави. Първата глава се фокусира върху общата ситуация по сигурността в Ирак, като предоставя първо общ фон на неотдавнашните конфликти в Ирак, настоящата политическа ситуация и информация за основните въоръжени действащи лица в Ирак и Регион Иракски Кюрдистан и тяхното териториално присъствие и роля. След това следва общ преглед на настоящата ситуация по сигурността през референтния период, така, както тя се отнася до естеството на насилието и въздействията върху цивилните.

Втората глава предоставя описание на ситуацията по сигурността на ниво провинция. Всяка глава за провинция включва карта, кратко описание на провинцията, историческа динамика на конфликта и въоръжени действащи лица, присъстващи в района, тенденции в сигурността за периода 2019-2020 г., включително информация за смъртни случаи при цивилни, инциденти и тенденции в сигурността, въоръжени конфронтации (и т.н.) и информация относно разселването и връщането и засегнатата гражданска инфраструктура като пътна сигурност. Решено е да се направи една глава за регион Иракски Кюрдистан (РИК) и за осем южни провинции.

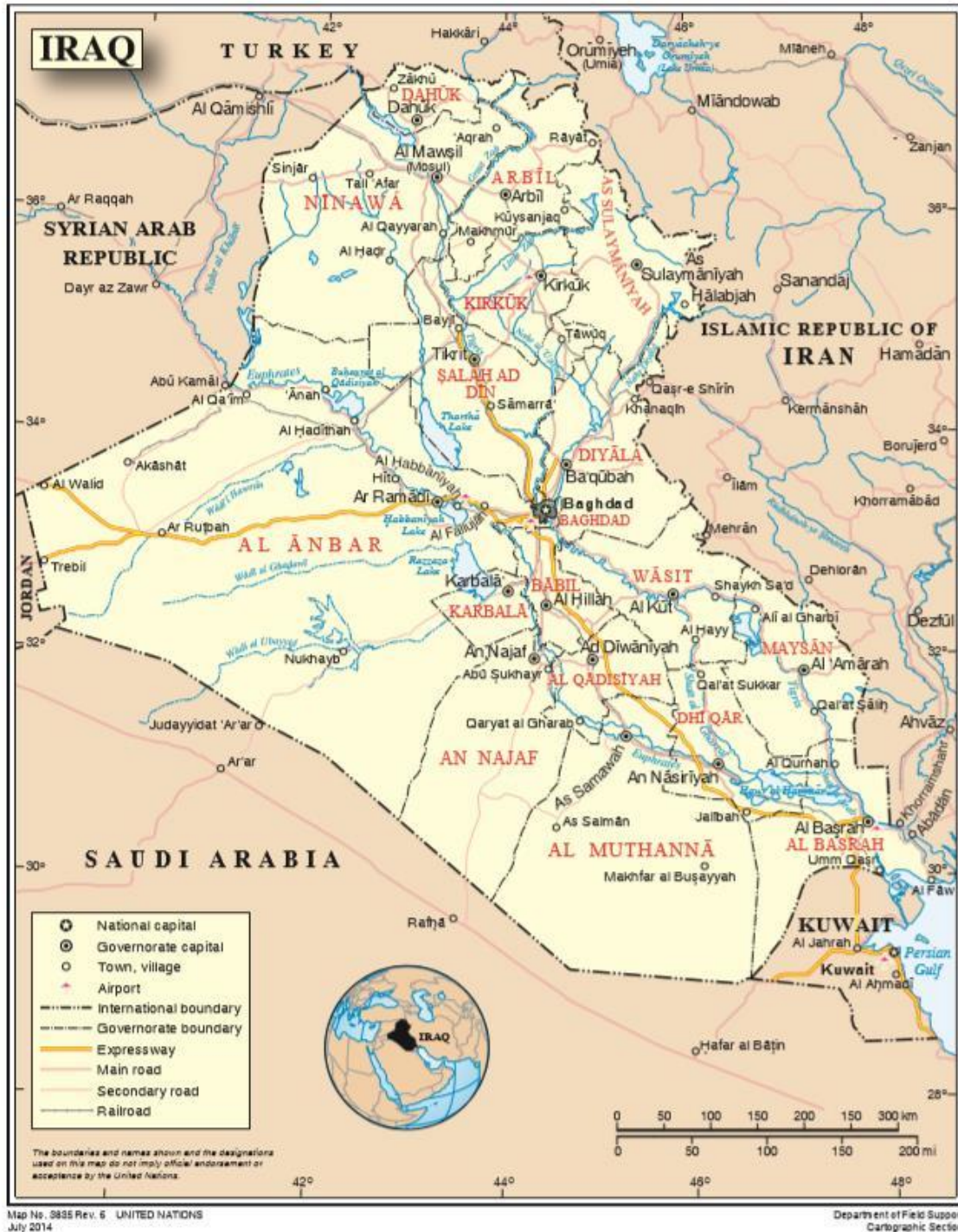
Само за организационни цели този доклад групира няколко провинции в рамките на три глави:

- Северозападните и централните провинции: Анбар, Бабил, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева, Салах ад-Дин),
- Регион Иракски Кюрдистан (Дохук, Ербил и Сюлеймания),
- Южните провинции (Басра, Кербала, Майсан, Мутана, Наджаф, Кадисия, Ти-Кар и Васит).

⁹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 31 август 2020 г.

¹⁰ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 август 2020 г.

Карта

Карта 1: Ирак, © Организация на обединените нации.¹¹

¹¹ ООН, Ирак, карта № 3835 Ред.6, юли 2014 г., [url](#)

1. Общо описание на ситуацията по сигурността в Ирак

1.1 Общ преглед на последните конфликти в Ирак

1.1.1 Конфликт с ИДИЛ

Правителството на Ирак, подкрепено от кюрдските сили на Пешмерга и различни милиции, участва в немеждународен въоръжен конфликт срещу групировката „Ислямска държава“ и свързаните с нея групировки, съгласно Проект „Върховенство на закона при въоръжени конфликти“ (ПВЗВК). Правителството е подкрепено и от международна коалиция, ръководена от Съединените американски щати (САЩ), която извършва въздушни удари срещу ИДИЛ.¹² Въздушните удари продължиха през второто тримесечие на 2020 г.¹³

До края на 2017 г. ИДИЛ беше победена във военно отношение.¹⁴ През следващия период се съобщава за признаци, че ИДИЛ е започнала да се възстановява.¹⁵ Когато последните остатъци от халифата на ИДИЛ в Сирия се сринаха през 2019 г.¹⁶, ИДИЛ премести ключови хора и оборудване в Ирак в голям мащаб, отбелязваха експертите по сигурността в Ирак Майкъл Найтс [Michael Knights] и Алекс Алмейда [Alex Almeida]. След рязък спад в атаките на ИДИЛ в Ирак през 2018 г., атаките продължиха да намаляват в началото на 2019 г. След това, от втората половина на 2019 г. до 2020 г., активността отново започна да расте, показвайки „силно и стабилно“ възраждане. Нападенията почти са се удвоили от началото на 2019 г. до началото на 2020 г. Найтс и Алмейда оцениха, че групировката е в процес на възстановяване в традиционните си крепости в селските централни части на Ирак.¹⁷ Хушам ал-Хашими [Husham al-Hashimi] заяви, че терористичните инциденти и насилието са се разпространили в райони в близост до градове, отвоювани от ИДИЛ в северните и източните части на страната през първата половина на 2020 г.¹⁸

През зимата на 2020 г. Министерството на отбраната на САЩ (МО на САЩ) съобщи, че ИДИЛ продължава да се прегрупира, като се очаква да се стреми да възстанови териториалното управление в Северен и Западен Ирак. Министерство на отбраната на САЩ все още смята, че ИДИЛ не може да получи контрол над местното население там.¹⁹

ИДИЛ не се е върнала в голяма степен към предишните си практики за извършване на масови нападения в градове. Нито е придобила обратно какъвто и да е териториален контрол, но във всички области, които преди това е държала, ИДИЛ се е върнала към предишната тактика на бунтове, отбелязват Найтс и Алмейда. В същото време, едновременно с намаляването на ангажимента със сили в Ирак на САЩ, тя се заема в размяна на удари и контраудари с подкрепяните от Иран иракски милиции. Тези събития са нарушили подкрепата на коалицията за иракските сили за сигурност (ИСС), а ИСС остават с по-малък капацитет за овладяване на ИДИЛ. Възползвайки се от това, ИДИЛ ускорява възстановяването си.²⁰ Допълнително натоварвайки капацитета на ИСС, тези сили

¹² ПВЗВК, „Немеждународни въоръжени конфликти в Ирак [Последна актуализация: 16 януари 2020]“, без дата, [url](#). ПВЗВК е онлайн портал, който идентифицира и класифицира ситуации на въоръжен конфликт въз основа на независима оценка на информация с отворен код; той се намира в Женевската академия за международно хуманитарно право и права на човека, [url](#)

¹³ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Прессъобщение 20 юни 2020 г., [url](#)

¹⁴ Съвет на ООН по правата на човека, Доклад на специалния докладчик за извънсъдебни, обобщени или произволни екзекуции по време на мисията в Ирак, от 14 до 23 ноември 2017 г. (A/HRC/38/44/Add.1), 5 юни 2018 г., [url](#), стр. 1; САЩ, Комисия на САЩ за международната религиозна свобода, Годишен отчет 2018 г. - Ирак, април 2018 г., [url](#), стр. 1

¹⁵ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 12

¹⁶ Ал Джазира, „ИДИЛ победена в окончателната победа на Сирия: Сирийски демократични сили“, 23 март 2019 г., [url](#)

¹⁷ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на Ислямска държава в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 12, 14, 25

¹⁸ Ал-Хашими, Х., „ИДИЛ в Ирак: Стратегия „Пълнене на бърлогата на лисицата с пушек“, 14 юли 2020 г., [url](#)

¹⁹ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари - 31 март, 1 май 2020 г., [url](#), стр. 22.

²⁰ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 25

до известна степен са били преразпределени в по-големите градове, за да наложат мерки за ограничаване на разпространението на коронавируса и да се съсредоточат върху контрола върху обществените протести.²¹

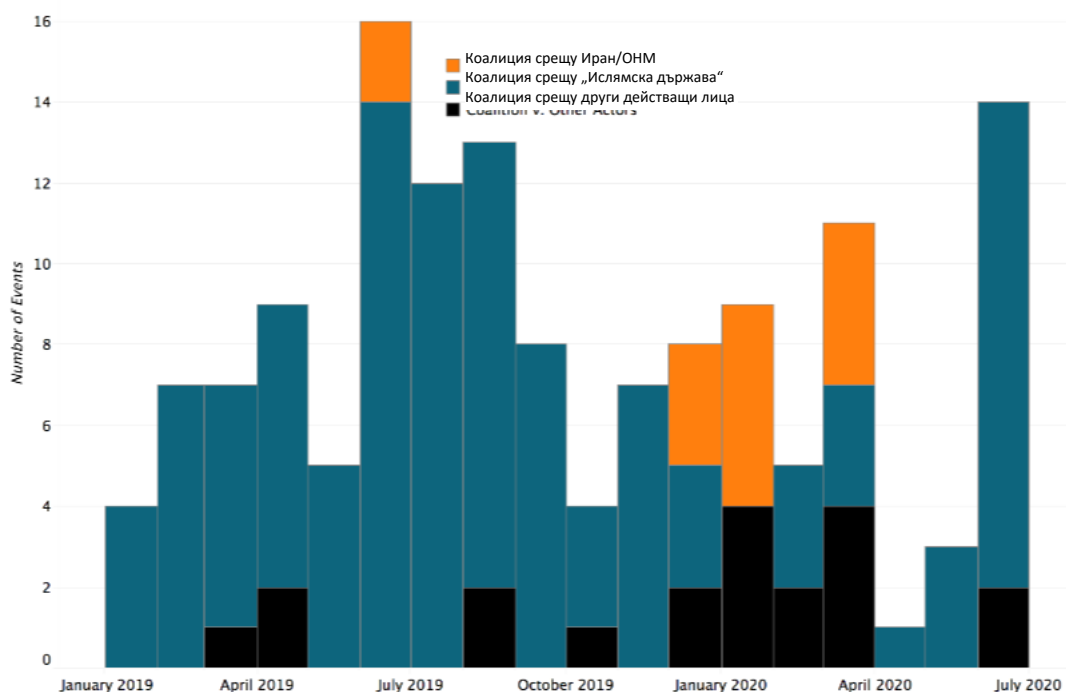
В края на 2019 г. иракското правителство постави ограничения върху въздушното движение на Коалицията. Тези мерки бяха въведени след като въздушни удари, за които се подозира, че са били проведени от израелски военни самолети, са били извършени срещу подкрепяните от Иран милиции в Ирак.²² Ограниченията бяха облекчени малко след това.²³

През юли 2020 г. Министерство на отбраната на САЩ обяви, че коалиционните сили ще бъдат трансформирани от бойни сили в консултативна група, чиято роля ще бъде да консултира иракския персонал и лидерите по сигурността.²⁴

Фигура 1 показва дела на сблъсъците на коалицията с милициите на ИДИЛ, Иран и „Отряди за народна мобилизация“ и с други въоръжени участници между януари 2019 г. и юни 2020 г.

Дейност на САЩ/Коалицията в Ирак

Битки и експлозии/отдалечено насилие, януари 2019 г. – юни 2020 г.

Фигура 1: Активност на САЩ/ коалиция в Ирак, януари 2019 г. - юни 2020 г. © 2018 МВКДС²⁵

²¹ Министерство на отбраната на САЩ, Операция „Непоколебима решимост“, доклад на Главния инспектор до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 4 февруари 2020 г., [url](#), стр. 19; Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 25

²² „Милитари таймс“, „Как въздушните удари на Израел, насочени към иранските милиции в Ирак, нанасят вреда на американската мисия срещу ИДИЛ“, 20 ноември 2019 г., [url](#). „Милитари таймс“ [Military Times] е независим източник за новини и информация, целящ да достигне до американския военен персонал.

²³ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 4 февруари 2020 г., [url](#), стр. 23.

²⁴ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Коалиционни оперативни сили - Ирак се преобразуват в група за военни консултации, 4 юли 2020 г., [url](#)

²⁵ Павлик, М. и др. [Pavlik, M. et al.], Внезапна поява на сила: оценка на възможностите за възбуждане на ИД в Сирия и Ирак, 24 юли 2020 г., Фигура 7, [url](#) © 2020 МВКДС

1.1.2 Вътрешно напрежение

Възможно е да има признаци, че линиите на сектантските конфликти, датиращи от 2003 г., са под все по-голям натиск заради появата на нови конфликтни линии.²⁶ Експертите посочват, че общественото протестно движение, което се разраства през последните години, е несектантско по своята същност и има за цел да замени утвърдения политически елит, както и настоящия политически ред.²⁷ Публичните протести се разиграха главно на юг и в Багдад. Движещата им сила е разочарованието от корупцията, лошите обществени услуги и липсата на работа. Правителството е изправено пред широка липса на обществено доверие.²⁸

През октомври 2019 г. обществените протести ескалираха рязко и бяха жестоко потушени от силите за сигурност. До януари 2020 г. бяха убити над 600 души цивилни протестиращи и активисти. Последваха сплашване, арести и изтезания на протестиращи.²⁹

Протестите принудиха премиера Адел Абдул ал-Махди да подаде оставка през ноември 2019 г.³⁰ В този момент Ирак не можеше да сформира ново правителство. До април 2020 г. трима последователни кандидати за премиерския пост не успяха да получат одобрение.³¹ След пет месеца без функциониращо правителство, Мустафа ал Кадими беше одобрен от парламента за министър-председател през май 2020 г.³²

През декември 2019 г. беше приет нов избирателен закон. Той замени пропорционалното представителство между сектите и етническите групи със система на индивидуални кандидати. Намерението беше да се отговори на исканията на протестното движение за преразглеждане на политическата система в Ирак.³³

Тъй като пандемията на коронавируса удари през зимата/пролетта на 2020 г., протестите до голяма степен бяха спрени за няколко месеца, но възобновени през май 2020 г. в различни градове.³⁴ Съобщава се за допълнителни протести в южните градове и Багдад през юни и юли 2020 г.³⁵ Фигура 2 по-долу показва как протестите се увеличиха в края на 2019 г. и началото на 2020 г.

²⁶ Хасан, Х., „Протести в Ирак: Ново социално движение предизвиква сектантската власт“, „Мидъл ийст ай“, 4 ноември 2019 г., [url](#). Харит Хасан е старши специалист в Близкоизточния център Карнеги и Изследовател в проекта SFM в Централноевропейския университет.

²⁷ Хасан, Х., „Протести в Ирак: Ново социално движение предизвиква сектантската власт“, „Мидъл ийст ай“, 4 ноември 2019 г., [url](#); Додж, Т. и др., „Сектантството в дългосрочното историческо развитие *Longue Durée*“, 24 ноември 2019 г., [url](#); SEPAD - „Сектантство, пълномощници и изличаване на сектите“, Халауа, Х., „Протестите в Ирак: трайност и устойчивост“, Институт за Близкия изток, 31 януари 2020 г., [url](#). Тоби Додж е професор в Лондонското училище по икономика.

²⁸ Ал Джазира, „Крахът на цените на петрола усложнява проблемите пред новото правителство на Ирак“, 7 май 2020 г., [url](#)

²⁹ „Амнести интернешънъл“, „Ирак: Нараства броят на жертвите на протести, след като силите за сигурност възобновиха жестоките репресии“, 23 януари 2020 г., [url](#) ³⁰ „Би Би Си Нюз“, „Профил на Ирак: хронология“, няма дата, [url](#)

³¹ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари - 31 март, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 38.

³² „Ню Йорк таймс“, „Ирак избра нов министър-председател, бивш шеф на разузнаването, подкрепен от САЩ“, [url](#)

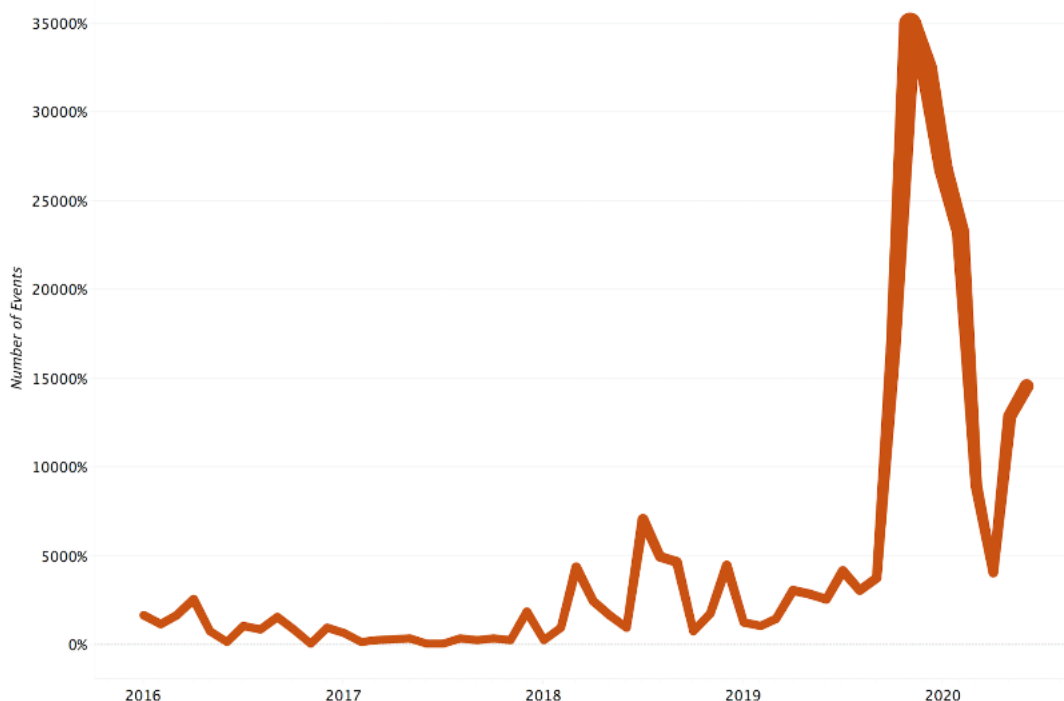
³³ Ал-Джазира, „Парламентът на Ирак одобри нов избирателен закон, докато безизходното положение продължава да е в сила“, 24 декември 2019 г., [url](#)

³⁴ „Мидъл ийст ай“, „Днешният ден е послание“: Антиправителствените протести се възобновиха в Ирак“, 10 май 2020 г., [url](#); „Мидъл ийст ай“, „Страховете от коронавируса оставиха антиправителствените протестиращи в Ирак разделени“, 15 май 2020 г., [url](#)

³⁵ „Гарда Уърлд“, „Ирак: Съобщава се за антиправителствени протести в национален мащаб на 7 юни“ / актуализация 128, 7 юни 2020 г., [url](#); Ал-Джазира, „Ирак: Най-малко двама убити при подновени антиправителствени протести“, 27 юли 2020 г., [url](#)

Дейности по демонстрации в Ирак

Протести и демонстрации с насилие, януари 2016 г. – юни 2020 г.

Фигура 2: Протести и демонстрации с прояви на насилие, януари 2016 г. – юни 2020 г. © 2018 г. МВКДС.³⁶

Спадащите световни цени на петрола доведоха до спад на приходите на Ирак от петрол с близо 42% от 2019 до 2020 г., което е сътресение с „ужасни“ последици за икономиката на Ирак. Намаленият доход от петрол намали БВП с 35%.³⁷ Петролът представлява 67% от икономиката на Ирак, а бюджетите на правителството се финансират на 90% от приходите от иракския петрол. Според изказване на Световната банка икономиката на Ирак може да се свие с 9,7% през 2020 г.³⁸ Също така икономиката на регион Иракски Кюрдистан остана крехка през 2020 г.³⁹ След възстановяване от рязък спад през 2014 г. и докато нарастваше, тя отново беше силно засегната от спада в цените на петрола. Тъй като приходите спаднаха наполовина през 2020 г., регионалното правителство на Кюрдистан (РПК) стана неспособно да изпълни задълженията си по силата на споразумението за разпределение на приходите с централното правителство в Багдад, сключено през предходната година. Бюджетните трансфери от Багдад са замразени⁴⁰, но по-късно беше постигнато споразумение.⁴¹

Отношенията между Багдад и регион Иракски Кюрдистан останаха сложни. Въпреки че кюрдският регион е конституционно призната част от Ирак, РПК трябва постоянно да преговаря с централното

³⁶ Павлик, М. и др. [Pavlik, M. et al.], Внезапна поява на сила: оценка на възможностите за възраждане на ИД в Сирия и Ирак, 24 юли 2020 г., Фигура 7, [url](#) © 2020 МВКДС

³⁷ Хирмис, А.К., „Дали падащите цени на петрола ще означават крах на иракската икономика? Не. Ще пострада ли иракската икономика (и хората)? Да, много...“, Иракски бизнес новини, 4 май 2020 г., [url](#), стр. 1. Хирмис е Директор в британската консултантска компания Кепитъл Бизнес Стратеджийс Лтд. [Capital Business Strategies Ltd.]

³⁸ Ал Джазира, „Крахът на цените на петрола усложнява проблемите пред новото правителство на Ирак“, 7 май 2020 г., [url](#)

³⁹ Саид, Й. [Saeed, Y.], „Без да диверсифицира рентниерската си икономика, песимизмът сред кюрдската младеж ще се увеличи“, 25 септември 2019 г., [url](#)

⁴⁰ Азиз, Б. [Aziz, B.], „Възникващи рискове и реформи: Предизвикателствата пред РПК при изграждането на икономика след коронавируса“, 7 май 2020 г., [url](#)

⁴¹ Бердикеева, С., „Отношенията между Ербил и Багдад ще бъдат подложени на изпитание от регионалното напрежение“, 20 януари 2020 г., [url](#)

правителство в различни аспекти на управлението, като бюджет и дял в управлението.⁴² Двете правителства досега не са създали обща система за сигурност.⁴³

В самия регион Иракски Кюрдистан, традиционният баланс на силите между Демократическата партия на Кюрдистан (ДПК) и Патриотичния съюз на Кюрдистан (ПСК), двете доминиращи политически партии се измести от „доминираща“ към „хегемонична“ в полза на ДПК, отбеляза Сардар Азиз. ПСК остава вътрешно разделена и среща конкуренция от ДПК в зони с предишна доминация на ПСК.⁴⁴ През февруари 2019 г. Горран [Gorran], опозиционна партия, подписа споразумение с ДПК, с което беше приета в регионалното правителство, което се формира в този момент.⁴⁵ По-късно през пролетта ДПК подписа подобно споразумение с ПСК.⁴⁶

В сунитските райони в централен и северен Ирак, където бяха водени боевете срещу ИДИЛ, общественият гняв е широк. В тези райони се наблюдава слабо възстановяване от разрушенията.⁴⁷

1.1.3 Нахлувания на Турция и Иран

Според ПВЗВК съществува продължаващ международен въоръжен конфликт между Ирак и Турция.⁴⁸ Турски въздушни удари са осъществявани в северен Ирак без съгласието на иракското правителство.⁴⁹ Въздушните удари са продължение на вътрешен конфликт в Турция между турските въоръжени сили и сили за сигурност и опозиционната групировка ПКК (Кюрдска работническа партия), като целите на нападенията са бойци на ПКК в Ирак.⁵⁰ ПКК е в списъка на Европейския съюз с определени групировки, които са участвали в тероризъм⁵¹, както и е включена в списъка на терористични организации в Турция⁵², Съединените щати⁵³ и Австралия.⁵⁴

На 14 юни 2020 г. Турция атакува заподозрени от ПКК в планините Кандил близо до иранско-турската граница, а също така и по-навътре в Ирак на места като районите Синджар и Махмур. На някои места се съобщава за цивилни жертви.⁵⁵ Турски сухопътни сили бяха разположени в Хафтанин в провинция Дохук.⁵⁶ Между 14 и 16 юни 2020 г. Турция започна съвместна въздушна и наземна операция срещу кюрдски бойци през границата в Северен Ирак, атакувайки заподозрени позиции на ПКК в „безпрецедентен мащаб и обхват“.⁵⁷

⁴² Азиз, С., „По-рано, а не по-късно: Искането за децентрализация в Иракски Кюрдистан“, 2 юни 2020 г., [url](#). Сардар Азиз е старши съветник в кюрдския парламент, както и изследовател и писател.

⁴³ Бердикеева, С., „Отношенията между Ербил и Багдад ще бъдат подложени на изпитание от регионалното напрежение“, 20 януари 2020 г., [url](#).⁴⁴ Азиз, С., „Отношенията между Ербил и Багдад ще бъдат подложени на изпитание от регионалното напрежение“, 2 юни 2020 г., [url](#).

⁴⁵ „Кюрдистан 24“, „ДПК, Горран подписа сделка за състав на правителство, докато ПСК бойкотира връщането в Парламента“, 18 февруари 2019 г., [url](#).

⁴⁶ „Рудав“, „ДПК сключи сделки за ново правителство с Горран и ПСК“, 5 май 2019 г., [url](#).

⁴⁷ Кордсман, А., „Стратегически диалог: Формиране на американска стратегия за „призраците“ на Ирак“, Работен проект: 3-та основна редакция, „Център за стратегически и международни изследвания“, 26 май 2020 г., [url](#), стр. 21. Антъни Кордсман е анализатор и ръководител по стратегии в Центъра за стратегически международни изследвания, Вашингтон.

⁴⁸ ПВЗВК, „Немеждународни въоръжени конфликти в Ирак [Последна актуализация: 8 юни 2020], без дата, [url](#).

⁴⁹ „Ал-Монитор“, „Турция продължава да бомбардира Иракски Кюрдистан на фона на силните възражения на Ирак“, 2 юли 2019 г., [url](#); „Ал-Джазира“, „Турция заяви, че е поразила над 500 цели на ПКК в Северен Ирак“, 18 юни 2020 г., [url](#); ПВЗВК, „Немеждународни въоръжени конфликти в Ирак“ [последна актуализация: 8 юни 2020 г.], без дата, [url](#).

⁵⁰ ПВЗВК, „Немеждународни въоръжени конфликти в Ирак“ [последна актуализация: 8 юни 2020 г.], без дата, [url](#).

⁵¹ ЕС, Съвет на Европейския съюз, Решение на Съвета (ОВППС) 2019/1341 на Съвета от 8 август 2019 г. за актуализиране на списъка на лица, групи и образувания, предмет на членове 2, 3 и 4 от Обща позиция 2001/931/ОВППС относно прилагането на специфични мерки за борба с тероризма и отмяна на Решение (ОВППС) 2019/25, 8 август 2019 г., [url](#).

⁵² „Евроюноз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановява, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#).

⁵³ САЩ, Бюро за борба с тероризма, чуждестранни терористични организации, [url](#); „Евроюноз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановявайки, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#).

⁵⁴ Австралия, Австралийска национална служба за сигурност, Списък с терористични организации, без дата, [url](#); „Евроюноз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановил, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#).

⁵⁵ „Мидъл ийст ай“, „Страх и гняв приветстват турските въздушни удари в Северен Ирак“, 23 юни 2020 г., [url](#).

⁵⁶ „Ал-Джазира“, „Турция изпрати специални сили в Северен Ирак“, 17 юни 2020 г., [url](#).

⁵⁷ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2020 г. - 30 юни 2020 г., 4 август 2020 г., [url](#), стр. 33; „Гардиън“, „Турция предприе масирана атака срещу кюрдски бойци в Ирак“, 17 юни 2020 г., [url](#).

Също така, има съобщения, че през юни 2020 г. иранската артилерия е стреляла по позиции на ПКК в граничния район Хаджи Омаран, увреждайки имущество в селата.⁵⁸

1.1.4 Конфликт в Ирак между Иран и САЩ

На иракска територия се разви конфликт между Иран и САЩ, като се проведе размяна на ракетни удари.⁵⁹ Министерството на отбраната на САЩ заяви през 2020 г., че Иран финансира, обучава и насочва шиитски милиции в Ирак да водят това, което той нарича „война чрез посредник“ срещу САЩ.⁶⁰ Напрежението между САЩ и Иран за Ирак нарасна през референтния период.⁶¹ Източници смятат, че напрежението вреди на отношенията между САЩ и Ирак по сигурността.⁶²

В последния ден на 2019 г. членове и поддръжници на милиции, подкрепяни от Иран, демонстрираха пред комплекса на американското посолство в Багдад, нападнаха го и подпалиха приемната.⁶³ В началото на 2020 г. американски безпилотен самолет атакува и уби Касем Солеймани, командир на Корпус на гвардейците на Ислямската революция в Иран (IRGC) и лидер на иракската милиция на „Катаиб Хизбула“ Абу Майди ал-Мухандис [Abu Maida al-Muhandis] при удар близо до международното летище в Багдад.⁶⁴ Няколко дни по-късно Иран отвърна, като изстреля ракети срещу две иракски военни бази, в които се помещават американски сили.⁶⁵ В необвързващо гласуване в отговор на нападението на САЩ срещу Солеймани и ал-Мухандис, иракският парламент гласува малко след това за изгонването на американските и коалиционните сили от страната. Гласуването беше необвързващо.⁶⁶ Решението не е ратифицирано.⁶⁷

Американският министър на отбраната Марк Еспер [Mark Esper] заяви, че САЩ няма да се оттеглят от Ирак.⁶⁸ Генералният инспектор на Министерството на отбраната на САЩ за Операция „Непоколебима решимост“ заяви, че американските сили са „поставили на пауза“ своите операции срещу ИДИЛ, насочвайки вниманието си към защитата на собствените си сили срещу ескалиращи нападения от иракски милиции, подкрепяни от Иран. В същия доклад беше посочено, че Централното командване на САЩ (USCENTCOM) и Разузнавателната агенция на отбраната (DIA) идентифицират, че основната цел на Иран е да пречи на и да тормози американските сили, с което да окаже натиск върху САЩ да напуснат Ирак.⁶⁹

По-нататък през първото тримесечие на 2020 г. САЩ замразиха движението на всичките си войски в чужбина, включително Ирак, за 60 дни поради пандемията от коронавирус. Няколко членове на Коалицията изтеглиха временно част от силите си в родните си страни.⁷⁰ През второто тримесечие на 2020 г. американските сили започнаха да подновяват подкрепата си за ИСС.⁷¹

⁵⁸ „Рудав“, „Турски въздушни удари и иранска артилерия едновременно поразиха граничната зона на регион Кюрдистан“, 16 юни 2020 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Иранската артилерия бомбардира гранични райони в региона на Кюрдистан, според източник“, 16 юни 2020 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Иран обстреля регион Кюрдистан за втори пореден ден, принуждавайки местните жители да бягат“, 17 юни 2020 г., [url](#)

⁵⁹ Фелбаб-Браун, В., „Заседнал в средата: Ирак и трайният конфликт между САЩ и Иран“, 29 януари 2020 г., [url](#)

⁶⁰ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 4 февруари 2020 г., [url](#), стр. 24.

⁶¹ Катулис, Б., и Джуел, П., „Поставяне на дипломатията на първо място“, 12 март 2020 г., [url](#)

⁶² САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари - 31 март, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 14; Катулис, Б. и Джуел, П., „Поставяне на дипломатията на първо място“, 12 март 2020 г., [url](#)

⁶³ „Асошиейтед прес“, „Протестиращи атакуваха посолството на САЩ в Багдад след въздушни удари“, 1 януари 2020 г., [url](#)

⁶⁴ „Би Би Си“, „Касем Солеймани: САЩ убиха висш ирански генерал при въздушен удар в Багдад“, 3 януари 2020 г., [url](#)

⁶⁵ „ЕнБиСи Нюз“, „Иран отмъщава за убийството на генерал Солеймани, изстрелвайки ракети по американските сили в Ирак“, 8 януари 2020 г., [url](#) ⁶⁶ „Дойче веле“, „Иракският парламент гласува за изгонване на американските войски - очаква одобрение от правителството“, 5 януари 2020 г., [url](#)

⁶⁷ „Дъ нешънъл“, „Ракета удари летище Багдад при последната атака срещу американските сили“, 9 юни 2020 г., [url](#)

⁶⁸ „Войс ъф Америка“, Еспер: „Силите на САЩ не се изтеглят от Ирак“, 7 януари 2020 г., [url](#)

⁶⁹ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 4 февруари 2020 г., [url](#), стр. 23-24.

⁷⁰ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 12.

⁷¹ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., стр. 14; „Ню Йорк таймс“, „Военните сили на САЩ възобновиха съвместни операции с Ирак“, 15 януари 2020 г., [url](#)

Защитата на американския персонал в Ирак беше засилена през 2020 г., тъй като се очакваше, че заплахата от подкрепяните от Иран милиции в Ирак продължава.⁷² По различни поводи през 2020 г. САЩ отговориха с въздушни удари по подкрепяните от Иран милиции.⁷³ Министерството на отбраната на САЩ отчете по-висока честота и по-голям брой загинали при насилствените конфронтации между сили, подкрепяни от Иран и американските сили през второто тримесечие на 2020 г., отколкото през предходното тримесечие.⁷⁴ Според иранския анализатор Абас Аслани дългосрочната иранска регионална политика остава без прекъсване в следствие на убийството на Солеймани. Иран няма да е склонен да избягва търкания или да бъде принуден да води преговори със САЩ при неблагоприятни условия.⁷⁵ Институтът за военни изследвания (ИВИ) отбелязва, че под ръководството на Солеймани ескалацията и деескалацията на атаките, извършвани от подкрепяните от Иран милиции, са били внимателно калибрирани, за да се впишат в регионалната стратегия на Иран. По този начин се преследват и осезаеми цели като облекчаване на санкциите и изтласкване на САЩ от Ирак и Близкия изток.⁷⁶

На регионално ниво напрежението между Иран и Саудитска Арабия ескалира през 2019 г., отбелязва Байнафшех Кейнуш [Baynafsheh Keypoush], пишейки за „Атлантик Каунсъл“ [Atlantic Council], че двете страни се конкурират за сфери на влияние в Ирак. Ирак и други страни се стремят да посредничат между САЩ и Иран, както и между съюзника на САЩ Саудитска Арабия и Иран.⁷⁷

Информация за действащите лица в сферата на сигурността и за измерението на тези конфликти е описана в следващите раздели на този доклад, както и в главите за ситуацията на ниво провинция.

1.2 Въоръжени действащи лица

Този раздел предоставя информация за основните въоръжени действащи лица в Ирак и регион Иракски Кюрдистан и тяхното териториално присъствие и капацитет. Моля, вижте раздел 1.3. от [Доклада на ЕСПОУ-ИСП - Ирак: Ситуация по сигурността \(2019 г.\)](#) и за общ преглед на същите. В случаите, в които е намерена нова информация за тяхното присъствие и капацитет, тя е добавена по-долу.

Подробна информация за държавните действащи лица в защитата и техния капацитет за защита, включително проблеми с професионална етика, като предполагаеми злоупотреби, е достъпна в [Доклад на ЕСПОУ за информация за страната на произход - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

1.2.1 Иракските сили за сигурност (ИСС)

За информация, моля, вижте раздел 1.3.1.1. от [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Ситуация по сигурността \(2019 г.\)](#)

1.2.2 Сили на Регионалното правителство на Кюрдистан (Пешмерга)

За информация вижте Раздел 1.3.1.3. от [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Ситуация по сигурността \(2019 г.\)](#)

1.2.3 Сили, поддържащи иракското правителство (Отряди за народна мобилизация - ОНМ - Хашд ал-Шаиби)

Ренад Мансур [Renad Mansour] и сътр. наричат „Отряди за народна мобилизация“ „хибридно действащо лице“, което не е нито държавно, нито не-държавно действащо лице, нито чисто чуждестранни наместници. Те понякога действат съгласувано с държавата, понякога се конкурират с нея. Въпреки че зависят от подпомагане както от приемащата държава, така и от чуждестранни подкрепящи, те в същото време са в достатъчно гъвкава позиция, за да си позволят да запазят собствените си военни възможности и да генерират

⁷² „Таймс ъф Израел“, „САЩ преместват системите за противоракетна отбрана в Ирак след нападения от подкрепяни от Иран бунтовници“, 11 април 2020 г., [url](#)

⁷³ „Би Би Си“, „Нападение срещу база в Ирак: САЩ в ответни удари по подкрепяни от Иран бойци“, 13 март 2020 г., [url](#)

⁷⁴ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари - 31 март, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 12.

⁷⁵ „Техеран Таймс“, „Иран след Солеймани“, 16 февруари 2020 г., [url](#)

⁷⁶ ИВИ, „Наемници на Иран ускоряват кампанията на Солеймани, за да принудят САЩ да се изтеглят от Ирак“, 2 април 2020 г., [url](#) ⁷⁷ Кейнуш, Б., „Защо посредничеството между Саудитска Арабия и Иран продължава да се проваля“, 27 януари 2020 г., [url](#)

свои собствени приходи.⁷⁸ Според Найтс и сътр., „Отряди за народна мобилизация“ нямат дефинирани основни компетенции, функции, роли или мисии. При липсата на такива, „Отряди за народна мобилизация“ претендират за различни роли и мисии, като защита на застрашени от ИДИЛ общности или това да имат роля в публичната сфера чрез участие в граждански дейности. По-нататък авторите заявяват, че много политически лидери на иракските шиити разглеждат „Отряди за народна мобилизация“ като ангажирани в защитата на политическия ред, който се развива в Ирак от 2003 г.⁷⁹

През 2020 г. авторите изчисляват, че реалният брой бойци на „Отряди за народна мобилизация“ (Хашд), разпределени в различни милиции, включително милиции от шиити, сунити и други базирани на малцинствата въоръжени сили в Ирак, е 159 000. От тях 24 000 са нерегистрирани, служещи без редовно заплащане или договори. „Отрядите за народна мобилизация“ се състоят от 66 предимно шиитски подразделения, 43 сунитски племенни сили и „дузина етнически малцинствени звена“. 121 подразделения бяха идентифицирани като формирования на „Отряди за народна мобилизация“, с регистриран персонал на ОНМ. Много от племенните сили и базираните в Багдад помощни звена не бяха признати от Комитета на „Отряди за народна мобилизация“ - централният ръководен орган на ОНМ.⁸⁰

Етика на ОНМ

В заповед, издадена от министър-председателя на 1 юли 2019 г., целяща да засили държавния контрол върху „Отряди за народна мобилизация“, всички регистрирани звена на „Отряди за народна мобилизация“, включително сунитските племенни звена, бяха интегрирани в една и съща организационна структура. Тогава всички регистрирани единици трябваше да спазват един и същ военен кодекс за поведение.⁸¹

В своя годишен доклад за Ирак за 2019 г. „Амнести интернешънъл“ съобщава, че всеки, който критикува поведението на силите за сигурност, включително подразделенията на „Отряди за народна мобилизация“, може да стане обект на тяхна намеса, тъй като те провеждат „кампания за сплашване“ срещу протестиращи, активисти, адвокати, представляващи протестиращи, медици, лекуващи протестиращи и журналисти, отразяващи протестите. „Амнести интернешънъл“ посочи, че силите на „Отряди за народна мобилизация“ използват прекомерна сила срещу протестиращите, като убиха до 500 души по време на протестите. Също така се съобщава, че „хиляди“ мъже и момчета са изчезнали в ръцете на ОНМ и други сили за сигурност, докато са бягали от контролираните от ИДИЛ райони.⁸²

Анализаторът Сет Францман [Seth Frantzman], пишещ за „Форин полиси“, отбеляза през юни 2020 г., че властта на местните милиции остава ограничена от правителството, което все още няма официална йерархия, за да ги организира под държавна власт.⁸³ В отговор на убийството на протестиращ по време на антиправителствена демонстрация, ИСС нахлува в офис в Басра през май 2020 г., принадлежащ на „Таар Аллах“ [Thaar Allah], подкрепяна от Иран милиция, и арестува петима членове на милицията - ход, описан като „рядко предприеман“.⁸⁴

Източници съобщават, че „Отряди за народна мобилизация“ се занимават с незаконни икономически дейности като изнудване, събиране на такси, измами и кражби.⁸⁵ Чрез налагане на такси на своите контролно-пропускателни пунктове милициите на „Отряди за народна мобилизация“ генерират значителни незаконни приходи, отбелязва групата за анализ на риска „Глобал Риск Инсайтс“ [Global Risk Insights]. Силни милиции, подкрепяни от държавни сили и полиция, както и от сунитските племенни милиции, генерират „жизненоважен“ източник на доходи, като облагат с такси сухопътния транспорт на нефт и други стоки. Съучастието на държавни действащи лица в подобни дейности създаде система за взаимни

⁷⁸ Мансур, Р. и сътр., „Тези иракски милиции атакуват протестиращи и остават невредими. Ето защо“, 18 ноември 2019 г., [url](#)

⁷⁹ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 137-139 ⁸⁰ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 61, 125 ⁸¹ Ирак, Кабинет за връзка с медиите на министър-председателя, заповед № 237 от 1 юли 2019 г., [„Твитър“ @IraqiPMO], 1 юли 2019 г., [url](#); Рудолф, И., „Сунитите на иракската паравоенна сила „Шиа“, 13 февруари 2020 г., [url](#); Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 12

⁸² „Амнести интернешънъл“, Ирак 2019, без дата, [url](#)

⁸³ Францман, С., „Новият министър-председател на Ирак трябва да поеме контрола над силите си за сигурност“, 16 юни 2020 г., [url](#)

⁸⁴ РСЕ/РС, „Ирак нападна свързана с Иран милиция заради застрелване на протестиращ“, 11 май 2020 г., [url](#)

⁸⁵ МКГ, „Ирак: Коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 14; Смит, П., „Осмисляне на арестите на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак, 26 април 2019 г., [url](#); „Ал-Арабия“, „Тайни документи може да са причина за убийството на иракския активист ал-Хашими“, 20 август 2020 г., [url](#); „Ал-Арабия“, „Непубликуван труд на убития иракски активист ал-Хашими показва корупцията на „Сили за народна мобилизация“ в Ниневия“, 21 юли 2020 г., [url](#); „Глобал риск инсайт“, „Ирак: Политическата икономия на корупцията“, 8 декември 2019 г., [url](#)

икономически и политически ползи за държавата и свързаните с държавата действащи лица, като последните извличат ползи от патронажните връзки с държавата, които по този начин са се утвърдили.⁸⁶

Съобщава се също така, че милициите на „Отряди за народна мобилизация“ са участвали в предоставянето на социални и медицински услуги на местното население. Медицинският отдел на „Отряди за народна мобилизация“ се координира с иракското министерство на здравеопазването в управлявана от правителството кампания за ограничаване на разпространението на коронавируса, като допринася за застъпничество, хигиенизиране и медицинска помощ.⁸⁷

Шиитски сили на „Отряди за народна мобилизация“

Тези сили имат линия на командване, отделна от държавните въоръжени сили. Това дава възможност на шиитските „Отряди за народна мобилизация“ да решат дали ще изпълняват заповеди, издадени от министър-председателя, или от Иракските сили за сигурност, или дали ще предприемат различен подход. Те не носят отговорност пред премиера, но координират много дейности с Иракските сили за сигурност.⁸⁸ Части от някои от тях са включени в ОНМ, които получават заплащане от правителството.⁸⁹ През април 2020 г. ИВИ съобщи за очевидно нова шиитска милиция Усбат ал-Таирен [Usbat al-Thairen], която вероятно ще бъде под пряк контрол на голямата подкрепа от Иран милиция „Катаиб Хизбула“ [Kataib Hezbollah]. Позицията си на своя модел на дейност и капацитета си, ИВИ направи предположението, че стартирането на тази нова групировка може да указва началото на нова фаза на подкрепяните от Иран, все по-смъртоносни атаки на милицията срещу американските сили.⁹⁰

През юни и юли 2019 г. иракското правителство започна да прави изявления за реформи, предназначени да засилят държавния контрол над „Отряди за народна мобилизация“, които Найтс и Алмейда смятат за „значими“. На фона ескалира напрежение между САЩ и Иран, а безпилотни летателни апарати бяха изстреляни в Саудитска Арабия от обекти на „Отряди за народна мобилизация“ в Ирак.⁹¹

През септември 2019 г. „Отряди за народна мобилизация“ бяха официално поставени под Съвместното оперативно командване, добавяйки ги като „агенция за сигурност“ в командването. Всички тези агенции бяха под оперативното командване на министър-председателя или негов заместник, генерал. Найтс и сътр. заявиха в началото на 2020 г., че разпоредбите не са приложени.⁹² През април 2020 г. правителството обяви, че четири милиции на ОНМ, натоварени със защитата на светилища, ще бъдат поставени директно под командване на кабинета на министър-председателя. Докладвайки за този ход, анализаторът Шели Китлисън [Shelly Kittleson] го коментира като опит за отслабване на влиянието на Иран и на свързаните с Иран на „Катаиб Хизбула“ върху тях.⁹³ През юни 2020 г. ръководителят на „Отряди за народна мобилизация“ разпореди на силите да приемат нови реформи.⁹⁴ Допълнителна информация за прилагането на тези форми не е намерена.

Експертите обясняват, че „Отряди за народна мобилизация“ се радват на пряка подкрепа както от шиитска общественост, така и от шиитска политическа класа и са подкрепени от външни действащи лица. Предоставяйки сигурност и услуги, „Отряди за народна мобилизация“ изграждат и поддържат свои собствени избирателни райони. По този начин „Отряди за народна мобилизация“ са се превърнали в „застрашителен участник в сферата на сигурността“, според Найтс и сътр., макар да им липсва обучение, оборудване и международно партньорство, достъпни за държавните сили, и да имат по-слабо финансиране.⁹⁵

⁸⁶ „Глобал риск инсайт“, „Ирак: Политическата икономия на корупцията“, 8 декември 2019 г., [url](#)

⁸⁷ „Уол Стрийт Джърнъл“, „Подкрепяните от Иран групировки в Ливан и Ирак търсят обществена подкрепа в борбата с коронавируса“, 27 април 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „ОНМ в Ирак помага за противодействието срещу COVID-19“, 8 април 2020 г., [url](#)

⁸⁸ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 30

⁸⁹ „Форин полиси“, „Мощна подкрепа от Иран милиция губи влиянието си в Ирак“, 11 май 2020 г., [url](#), стр. 4

⁹⁰ ИВИ, „Наемници на Иран ускоряват кампанията на Сoleyмани, за да принудят САЩ да се изтегли от Ирак“, 2 април 2020 г., [url](#)

⁹¹ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 12, 14-15

⁹² Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. ix

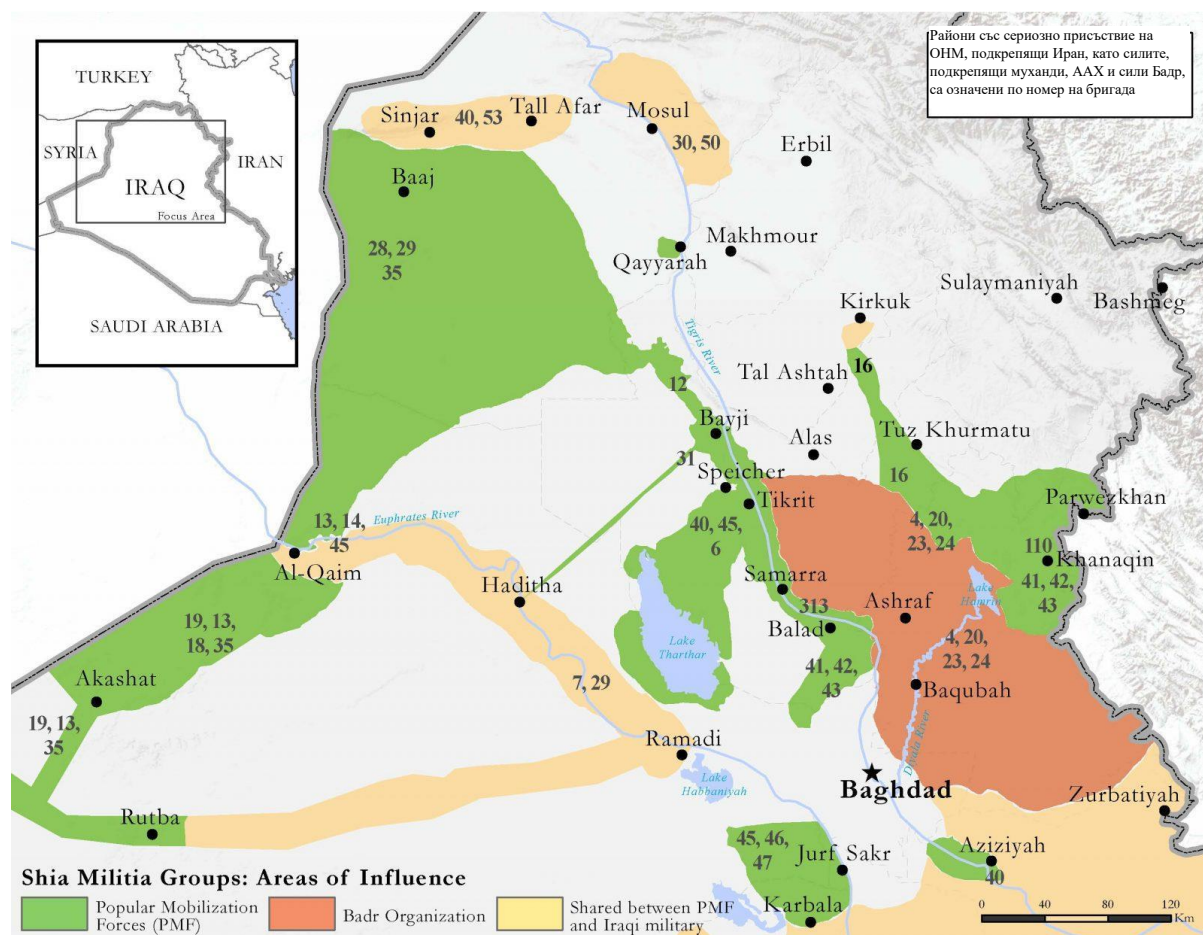
⁹³ „Форин полиси“, „Мощна подкрепа от Иран милиция губи влиянието си в Ирак“, 11 май 2020 г., [url](#), стр. 1-2

⁹⁴ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак 3-9 юни“, 9 юни 2020 г., [url](#)

⁹⁵ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 144; Мансур, Р. и сътр. (Мансур, Р., Камбанис, Т., Хана, М.У.), „Тези иракски милиции атакуват протестиращи и за тях няма последствия. Ето защо“, 18 ноември 2019 г., [url](#)

[Интерактивна карта](#), предоставена от анализатора Филип Смит [Philip Smyth] от Институт Вашингтон, определя местонахождения на милициите, движенията, връзките с Иран и участието в конфликти в Ирак до април 2020 г.⁹⁶

Представена в статия от Нйтс и сътр., карта, предоставена от СиТиСи Сентинел [CTC Sentinel] (Брандън Мор [Brandon Mohr]), показва разполагането на доминиращите типове „Отряди за народна мобилизация“ в северен/централен Ирак към август 2019 г. Зоните, където „Отряди за народна мобилизация“ са били доминиращи, са маркирани в зелено. Бежовите зони са тези, при които отговорността е била поделена между „Отряди за народна мобилизация“ и частите на иракската армия или полиция. В кафявите райони преобладават подразделенията на иракската армия, контролирани от милицията Бадр [Badr]. Всичките осем южни провинции (обхванати от бежовата зона) трябва да се считат за области на споделен контрол между иракската армия или полиция и „Отряди за народна мобилизация“, докато армията и полицията бъдат преразпределени към тези провинции.⁹⁷

Карта 2: Основни зони на действие на подкрепяните от Иран милиции в Ирак, обозначени с номера на бригади на Сили за народна мобилизация @ Брандън Мор⁹⁸

„Фалшиви Хашд“ групировки

„Фалшив хашд“ е феномен, при който различни видове действащи лица се опитват да използват популярността на „Отряди за народна мобилизация“, за да създадат нередовна групировка, като привличат хора, вярващи, че това е обичаен „Отряд за народна мобилизация“. Установено е, че такива „фалшиви хашд“ групировки участват в престъпни дейности, като например създаване на фалшиви контролни пунктове с цел изнудване на пари от пътници.⁹⁹ През 2019 г. правителството, както и Комитета на „Отряди за народна мобилизация“, започнаха да увеличават усилията си за премахване на „фалшиви хашд“. През май 2019 г. дирекцията по сигурността

⁹⁶ Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (презентация)“, 19 април 2020 г., [url](#); Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

⁹⁷ Нйтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържание - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 128-129

⁹⁸ Карта @ Брандън Мор, в Майкъл Нйтс, „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 3

⁹⁹ „Фондация „Райз“, „Анализ на контекста в Мосул и Тал Афар“, декември 2017 г., [url](#), стр. 21.

на Комитета на „Отряди за народна мобилизация“, че е затворила повече от 320 съоръжения, принадлежащи на незаконни групировки.¹⁰⁰

Сунитски племенни милиции или Сили за племенна мобилизация (СПМ) - ал-Хашд ал-Ашаири

Анализаторът по сигурността Хушам ал-Хашими, цитиран от Найтс и Алмейда, изчислява, че от 121 подразделения, идентифицирани като формирования на „Отряди за народна мобилизация“ с регистриран персонал на ОНМ, 43 са сунитски племенни сили.¹⁰¹ Източник през 2017 г., изчисли размер на подразделенията на 50 - 200 души персонал, докато други може да са преброили по-малко от 700.¹⁰² По-нови оценки не са намерени. Найтс и сътр. цитират иракския анализатор по сигурността Хушам ал-Хашими, че, въпреки че племенните сили под управлението на „Отряди за народна мобилизация“ са получили цялостно бригадно оборудване от САЩ, техните нападателни способности остават „незначителни“.¹⁰³

През лятото на 2019 г. иракското правителство нарежда на племенните сили и другите сили на „Отрядите за народна мобилизация“, които са участвали в борбата с ИДИЛ, да преместят своите лагери и депа извън градовете, където са били разположени, считайки разширеното присъствие за незаконно.¹⁰⁴ Не е намерена информация за това как е изпълнена заповедта.

Милиции на малцинствени групи

Различните милиции на малцинствените групи са разгледани по-долу в този доклад в съответните глави за провинциите. Повече информация можете да намерите и в [Доклад на ЕСПОУ за информация за страната на произход - Ирак: Действащи лица на защита \(2018 г.\)](#). За повече информация относно подкатегориите на „Отряди за народна мобилизация“, вж. също март 2019 г. [Доклад на ЕСПОУ за ИСП Ирак: Ситуация по сигурността, раздел 1.3.](#)

1.2.4 Коалиционни сили, ръководени от САЩ

През март 2020 г. коалиционните сили се изтеглиха от базата на Ал Каим на границата със Сирия като част от планираното намаляване на числеността. Изтеглянето от други бази в Ирак последва малко след това.¹⁰⁵ Също през март 2020 г. Коалицията обяви „пренасочване“ на силите си в Ирак от по-малко и по-малки бази с по-малко хора, като отговор както на успеха в борбата срещу ИДИЛ, така и с цел защита на персонала си срещу разпространението на коронавирус.¹⁰⁶

През юли 2020 г. Министерството на отбраната на САЩ обяви, че коалиционните сили ще бъдат трансформирани от бойни сили във Военна консултантска група, съставена от държавите-членки на Коалицията. Ролята на тази група ще бъде да предоставя специализирани експертни съвети на иракския персонал по сигурността и лидерите.¹⁰⁷

1.2.5 Ислямска държава в Ирак и Леванта (ИДИЛ)

Цели, дейност и тактика

Като обща тенденция на видовете атаки на ИДИЛ през референтния период, Ал-Хашими посочи нападането на зони около пояса около градовете и големите села.¹⁰⁸

Найтс и Алмейда споменаха за атаки срещу полове и контролно-пропускателни пунктове на ИСС и ОНМ със самоделни взривни устройства и гранатомети и скриване на експлозиви в къщи. Граждански цели обикновено биха били проповедници, Мухтари и

¹⁰⁰ „Фанак“, „Иракският премиер издаде нови укази, за да постави под контрол и деполитизира милиции“, 22 юли 2019 г., [url](#)

¹⁰¹ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдржане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 125

¹⁰² Гастон, Ерика, „Сунитски племенни сили“, GPPI (Глобален институт за обществена политика), 30 август 2017 г., [url](#), стр. 6.

¹⁰³ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдржане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 70, 133

¹⁰⁴ Директива на Съвета за национална сигурност на Ирак, 15 август 2019 г., цитирана в: Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдржане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 198.

¹⁰⁵ „Милитари таймс“, „Ръководени от САЩ коалиционни войски се изтеглиха от база в Западен Ирак“, март 2020 г., [url](#)

¹⁰⁶ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Декларация на Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционните съвместни оперативни сили относно преместване на сили, март 2020 г., [url](#)

¹⁰⁷ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, „Коалиционните оперативни сили - Ирак преминават към военна група за консултации“, 4 юли 2020 г., [url](#)

¹⁰⁸ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

други лидери на общности, племенни водачи, села, населени с малцинствени групи, джамии, пазари, селски племена и овчари. Цивилни лица биха били нападени с помощта на самоделни взривни устройства, масови атаки с жертви, а понякога - от снайперисти. Нападения могат да се случват от време на време и в градовете, понякога като масови атаки с жертви. Целевите атаки срещу цивилни лица рязко са намалели от 2018 до 2019 г. от 167 на 79. Атаките, предназначени да създадат масови жертви, също намаляват през този период, от 141 на 59. Опитите за масови нападения намаляха от осем на пет през този период, а след това още повече до три през първото тримесечие на 2020 г. Смъртоносността на тези атаки също намалява в началото на 2020 г. През същия период се увеличи използването на крайпътни бомби и атаките срещу военни цели. Честотата на атаките, разпределени по провинция се променя между двете най-нападани провинции Киркук и Дияла. През 2018 г. Киркук и Дияла са преживели съответно 370 и 340 атаки. През 2019 г. в Дияла са осъществени 550 атаки, а в Киркук 228. След това атаките в Киркук, регистрирани от Найтс и Алмейда, спаднаха до 46 през първото тримесечие на 2020 г.¹⁰⁹

През второто тримесечие на 2020 г. източници започнаха да съобщават за увеличаване на активността на ИДИЛ.¹¹⁰ ИДИЛ атакува села и сунитски племена по начин, описан като „евтин, нискотехнологичен, селски, но смъртоносен“.¹¹¹ Найтс и Алмейда и Хушам Ал-Хашими споменаха обстрел на села от ИДИЛ, опожаряване на ферми, извършване на атентати и отвлечения.¹¹² Атаките през 2020 г. са насочени към иракската държава, местното правителство, Иракските сили за сигурност, племената и племенната съпротива, съобщиха Найтс и Алмейда. Като тактика за това да държи хората извън зони със светилища, ИДИЛ би убивала добитъка, изгаряла реколтата и убивала овчарите. В Дияла ИДИЛ продължава етническото/сектантското прочистване на шиитски, кюрдски и какайски села и изнудва и сплашва цивилни.¹¹³

През годините ИДИЛ се опитва да подбуди сектантско насилие и да наруши отношенията между цивилното население и държавните сили, според МВКДС. Групировката също така е ангажирала директно държавните сили, опитвайки се да ги отслаби. През 2020 г. ИДИЛ изглежда е следвала подобни стратегии, с целта да придаде форма на средата на операциите, която да е в нейна полза и да спечели място за своето развитие. За да избегне обръщането на сунитските общности срещу тях, ИДИЛ се опита да запази присъствие и да разпространява страх в такива общности, като извърши няколко нападения срещу враждебни лидери на сунитски общности. МВКДС отбеляза значително увеличение на дела на инцидентите, в които са участвали държавни сили, от 59% през 2017 г. на 75% през 2019 г. и 73% през първата половина на 2020 г. Съответният процент на нападенията срещу цивилни лица е 17% (2017 г.), 15% (2019 г.) и 13% (януари - юни 2020 г.).

МВКДС отбеляза, че едновременно с периода на пандемията от коронавирус, повишената честота на атаките през първите четири месеца на 2020 г. предполага, че групировката е успяла да използва празниците в присъствието на силите за сигурност, причинени от пандемията.¹¹⁴

¹⁰⁹ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на Ислямска държава в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 4-10, 2-3

¹¹⁰ „Ню Йорк таймс“, „Увеличават се нападенията на „Ислямска държава“ в Ирак на фона на дебати за количествата войски на САЩ“, 10 юни 2020 г., [url](#); Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 12; Листър, Ч., „Драматичната ескалация на ИДИЛ в Сирия и Ирак“, 4 май 2020 г., [url](#)

¹¹¹ „Ню Йорк таймс“, „Увеличават се нападенията на „Ислямска държава“ в Ирак на фона на дебати за количествата войски на САЩ“, 10 юни 2020 г., [url](#)

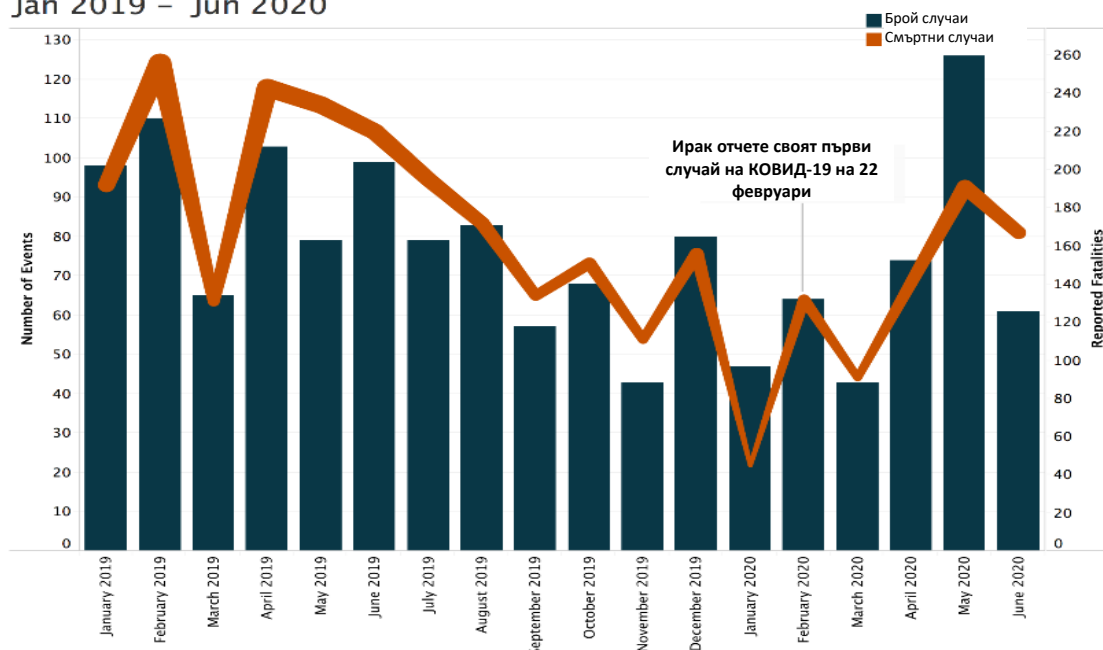
¹¹² Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 19; Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹¹³ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 2

¹¹⁴ МВКДС, „Внезапно възстановяване на силите: оценка на възможността за възстановяване на „Ислямска държава“ в Ирак и Сирия“, 24 юли 2020 г., [url](#)

Дейности на „Ислямска държава“ в Ирак

Jan 2019 – Jun 2020

Фигура 3: Дейност на ИДИЛ разпределена във времето в Ирак, януари 2019 г. - юни 2020 г. @ 2020 МВКДС.¹¹⁵

Анализаторът Сам Хелър от „Международна кризисна група“ (МКГ) отбелязва, че през пролетта на 2020 г. ИДИЛ за първи път, откакто е официално победена през 2017 г., започва да организира сложни атаки срещу Иракските сили за сигурност. През април 2020 г. може да се отбележи промяна във времето и избора на цели, като опит за самоубийствена атака срещу разузнавателния щаб в Киркук и редица координирани атаки в Салах ад-Дин, които се провеждат в рамките на месец.¹¹⁶

Според МВКДС промяната показва нарастваща способност и сила, тъй като новите типове атаки изискват модерно оборудване и компетентност и достъп до разузнавателна информация. Начинът на действие, който ИДИЛ показва през 2020 г., показва промяна от организирането на евтими, прости дистанционни експлозии и насилие към нападение предимно на държавни сили в сложни въоръжени конфронтации.¹¹⁷

Присъствие и капацитети

Найтс и Алмейда направиха оценката, че за по-малко от година и половина от края на 2018 г. броят на районите с активни атакуващи клетки на ИДИЛ се е удвоил от 27 на 47. Както е посочено от авторите до март 2020 г., тези 47 райони са разположени в:

„Анбар“: Акашат [Akashat]; граничната зона Ал Каим/Абу Камал [al-Qaim/Abu Kamal]; Вади Хоран/Рутба [Wadi Horan/Rutbah]; Нукхайб [Nukhayb]; коридора Рава-Ана-Хадита [Rawah-Anah-Haditha]; Хит [Hit]; Рамади [Ramadi] и езерото Разаза [Razazah]; Карма [Karmah] и южната част на Тар [Thar]; и Фалуджа/Амирият ал-Фалуджа [Fallujah/Amiriyat al-Fallujah]

Салах ад-Дин: Източен ТарТар/Балад [TharThar/Balad]; пустиня Южен Джалам/Мутайбия [Jallam/Mutaibijah]; Удхаим [Udhaim], североизточен Тар Тар/Тикрит [Thar Thar/Tikrit]; Байджи/Синия/Махул [Baiji/Siniyah/Makhul]; северната пустиня Джалам/Хамрин [Jallam/Hamrin]; Туз/Пулхана [Tuz/Pulkhana]; и Запра [Zarga]

¹¹⁵ Павлик, М. и др. [Pavlik, M. et al.], Внезапна поява на сила: оценка на възможностите за възвръщане на ИД в Сирия и Ирак, 24 юли 2020 г., Фигура 7, [url](#) © 2020 МВКДС. Всички права запазени. Използва се с разрешение от МВКДС.

¹¹⁶ МКГ, „Когато измерват „възвръщането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 3

¹¹⁷ МВКДС, „Внезапно възстановяване на силите: оценка на възможността за възстановяване на „Ислямска държава“ в Ирак и Сирия“, 24 юли 2020 г., [url](#)

Багдад: Тармия [Tarmiyah]; Таджи/Сааб ал-Бур [Taji/Saab al-Bour]; Абу Граиб/Зайдон [Abu Ghraib/Zaidon]; триъгълникът Латифия/Юсуфия/Махмудия [Latifiyah/Yusufiyah/Mahmudiyah]; Джурф ал-Сахр [Jurf al-Sakhr]; и Джиср Дияла/Мадаин [Jisr Diyala/Madain]

Дияла: Бухриз/Кани Бан Саад [Buhriz/Kani Ban Saad]; западна Бакуба [Baquba]; Мухиса/Абу Сайда [Mukhisa/Abu Sayda]; Шервин/Мукдадия [Sherween/Muqadiyah]; Джалула/Саадия [Jalula/Sa'adiyah]; Кара Тапа/Хамрин [Qara Tapa/Hamrin]; Ханакин [Khanaqin] и Нида/Мандали [Nida/Mandali];

Киркук: Заб/Абаси [Zab/Abbasi]; хребета Мамах-Гара/Батауи [Mamah-Gharra / Batawi]; Рияд; Рашад/Джавала Дакук/Гайда [Rashad/Jawwalah Daquq/Ghayda]; Дибис [Dibis] и Кани Домлан [Qani Domlan]; и град Киркук

Нинева: Източен Мосул; Аш Шура/Хамам ал-Алил [Ash Shura/Hammam al-Alil]; Каяра [Qayyarah]; Шаркат [Sharqat]; триъгълникът Джурн [Jurn]; коридорът на тръбопровода Хатра [Hatra]/Ирак-Турция югозападно от Мосул; Бадуш/Аташана [Badush/Atashana]/западен Мосул; Тал Афар/Мухалабия [Tal Afar/Muhallabiyah]; Тал Афар/Аядхия [Tal Afar/Ayadhiyah]; Синджар/Баадж [Sinjar/Baaaj]; и езерото Сунисла/Джазира [Sunnislah/Jazeera].¹¹⁸

ИДИЛ получи по-голяма свобода да действа през 2020 г., тъй като държавните сили бяха отклонени, за да налагат мерки за контрол на разпространението на коронавируса.¹¹⁹ Според Хушам ал-Хашими ИДИЛ се опитва да се утвърди на места, където конвенционалните военни операции представляват предизвикателство, като долини, планини и пустини в Северен и Централен Ирак. Там те могат да се заселят в изоставени села, да се скрият в пещери и тунели, които копаят, и да създадат лагери. Ал-Хашими отбеляза, че до 2020 г. ИДИЛ вече е успявала да патрулира в селските райони, разположени в Салах ад-Дин, Киркук, Дияла и северен Багдад.¹²⁰

Медийни източници съобщават, че ИДИЛ се е появила в провинциите с предимно сунитско население и в Киркук, по-силна и увеличаваща атаките си.¹²¹ „Ню Йорк Таймс“ посочи специално провинциите Салах ад-Дин, Анбар, Дияла, Киркук, Нинева.¹²² Анализаторът Хушам ал-Хашими отбеляза, че набезите срещу „Отряди за народна мобилизация“ и казармите на племенните мобилизационни сили, както и изненадващи атаки, са се увеличили между април и юли 2020 г.¹²³ Статия от ал-Хашими, публикувана през август 2020 г., съдържа карта, показваща местоположенията на атаките на ИДИЛ през пролетта и лятото на 2020 г. Тя показва най-гъстата концентрация на атаки около Бакуба, столицата на провинция Дияла. Останалите местоположения са разположени в Дияла, южната част на Ербил, Киркук, Салах ад-Дин и провинциите Нинева, град Багдад, както и места в провинция Анбар, съседни на Багдад. Стратегическата цел на тези нападения беше да се прекъсне пътният трафик, да се наруши помирението между местните групи от население и да се блокират икономически градовете, както и да се получи контрол над откритите терени.¹²⁴

Найтс и Алмейда отбелязаха през май 2020 г., че ИДИЛ се е „разпростряла в много повече области“ в Ирак през предходните 18 месеца.¹²⁵ Според експерти, ИДИЛ е оперирала почти само в селска среда, където се е стремил да изтощава Иракските сили за сигурност.¹²⁶ Според Хушам ал-Хашими, това са селски райони, разположени в провинциите Анбар, Салах ад-Дин, Дияла, Нинева, Киркук и Багдад. По-точно, ИДИЛ е била активна на следните места:

Анбар: югозападна пустиня Анбар, долината Хоран [Horan] до долината ал-Абиач [al-Abiach] до долината ал-Кадеф [al-Kadef] и северната част на Рава [Rawa]

Нинева: южната част на пустинята Нинева, Баадж [Baaaj]

¹¹⁸ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 23

¹¹⁹ „Ню Йорк таймс“, „Увеличават се нападенията на „Ислямска държава“ в Ирак на фона на дебати за количествата войски на САЩ“, 10 юни 2020 г., [url](#)

¹²⁰ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹²¹ „Нешънъл пбблик рейдио“, „Съкратени от американски изпълнител, иракските преводчи се страхуват от отмъщението на ИДИЛ“, 19 юни 2020 г., [url](#); „Ню Йорк таймс“, „Увеличават се нападенията на „Ислямска държава“ в Ирак на фона на дебати за количествата войски на САЩ“, 10 юни 2020 г., [url](#); „Би Би Си“, „Ислямска държава“ в Ирак: бойците „отново стават по-силни“, 23 декември 2019 [url](#); „Ню Йорк таймс“, „Ислямска държава“ възвръща силата си в Ирак и Сирия“, 19 август 2019 г., [url](#); „Атлантик“, „Неудобната истина за ИДИЛ“, 14 февруари 2020 г., [url](#)

¹²² „Ню Йорк таймс“, „Увеличават се нападенията на „Ислямска държава“ в Ирак на фона на дебати за количествата войски на САЩ“, 10 юни 2020 г., [url](#)

¹²³ Ал-Хашими, Х., „ИДИЛ в Ирак: Стратегия „Пълнене на бърлогата на лисицата с пушек“, 14 юли 2020 г., [url](#)

¹²⁴ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ процъфтява в „триъгълника на парите и смъртта“ на Ирак“, 11 август 2020 г., [url](#)

¹²⁵ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 2

¹²⁶ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 12; Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

Ербил: Махмур [Makhmour]

Багдад: околностите

Дияла: североизточните райони

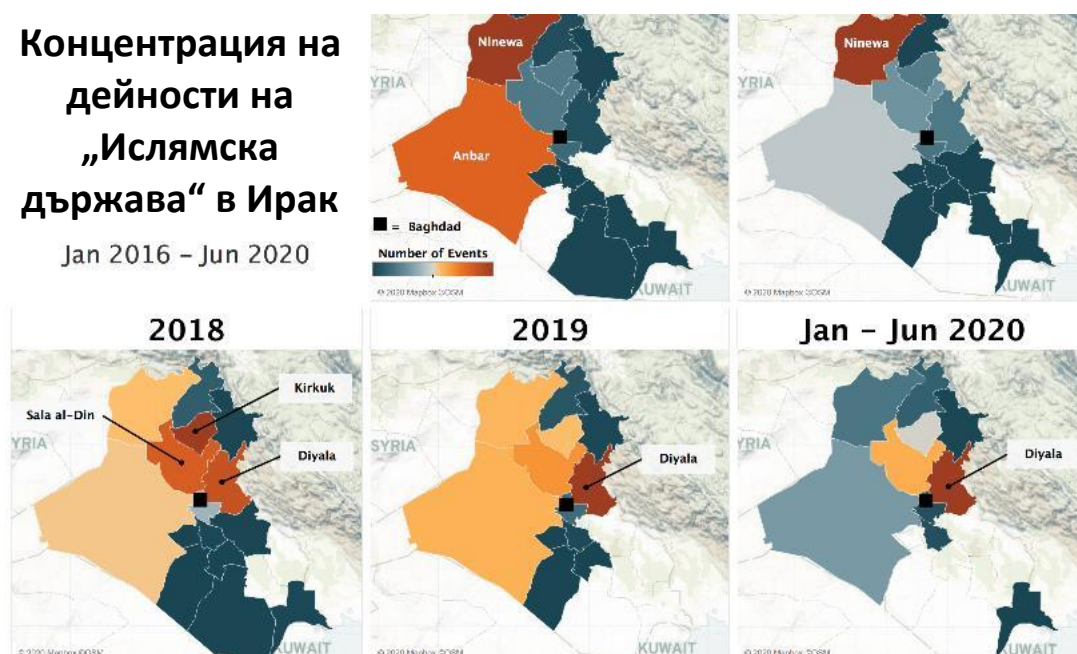
Киркук: южно от Киркук, Хавиджа [Hawija], Заб [Zab] и Абаси [Abbasi]

Салах ад-Дин: Ширкат [Shirqat], Ханука [Khanuqa], планини Хамрин [Hamrin], източно от езерото Тартар [Tharthar].¹²⁷

През последните години се вижда, че ИДИЛ е изместила дейността си на юг от Киркук към провинциите Салах ад-Дин и Дияла, където увеличава своята дейност. По този начин тя се движи в посока Багдад. Подобно на по-ранната си стратегия за търсене на контрол върху „селските околности“ на по-големите градове, ИДИЛ е извършила „поне половин дузина сложни, координирани атаки“ в покрайнините на столицата през първата половина на 2020 г., според МВКДС.¹²⁸ Фигура 3 показва тази постепенна промяна в концентрацията на активност от началото на 2016 г. нататък.

Концентрация на дейности на „Ислямска държава“ в Ирак

Jan 2016 – Jun 2020

Карта 3: Концентрация на дейността на ИДИЛ в Ирак, януари 2016 г. - юни 2020 г. © 2020 г. МВКДС.¹²⁹

Найтс и Алмейда съобщиха за постоянно нарастване на атаките, извършвани от ИДИЛ - от 132 на месец през второто тримесечие на 2019 г. до около 188 на месец през първото тримесечие на 2020 г. Между първото тримесечие на 2019 г. и първото тримесечие на 2020 г. броят на атаките почти се е удвоил, от 292 на 566. Пзовавайки се на източник от ООН, авторите посочват увеличението като демонстриращо „силно и стабилно възстановяване“.¹³⁰

ИДИЛ продължи да извършва периодични масови атаки с жертви. Един ден през май 2020 г. при поредица от пет инцидента със самоделни взривни устройства в района на Багдад загинаха и бяха ранени цивилни.¹³¹ Също през пролетта на 2020 г., Найтс

¹²⁷ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹²⁸ Павлик, М. и др. [Pavlik, M. et al.], Внезапна поява на сила: оценка на възможностите за възраждане на ИД в Сирия и Ирак, 24 юли 2020 г., [url](#)

¹²⁹ Павлик, М. и др. [Pavlik, M. et al.], Внезапна поява на сила: оценка на възможностите за възраждане на ИД в Сирия и Ирак, 24 юли 2020 г., [url](#), Фигура 4, © 2020 МВКДС. Всички права запазени. Използва се с разрешение от МВКДС.

¹³⁰ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операции на Ислямска държава в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 2, 10-11, 2-3

¹³¹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 7 май - 14 май 2020 г., 14 май 2020 г., [url](#)

и Алмейда забелязаха началото на тенденция към самоубийствени атаки с цел сплашване на селски племена, но също така и разширяване към градските райони. Авторите отчитат силен ръст в опитите на ИДИЛ да завземат пунктове и бази през 2019 г.¹³² „Кюрдистан 24“, иракска кюрдска медия, продължи да съобщава за подобни атаки през второто тримесечие на 2020 г.¹³³

През май 2020 г. Найтс и Алмейда посочиха, че силите на ИДИЛ в Ирак възлизат на 1 300 бойци от бойни клетки и 2 700 оперативни лица за логистична, финансова и друга подкрепа. Те заедно съставляват основна бойна сила от около 4 000 членове. Освен това са се явили около 10 000 поддръжници, предоставящи услуги като храни и други доставки, убежища и информация. Взети заедно, това означава общ брой от около 14 000 души.¹³⁴ През зимата и пролетта на 2020 г. Министерство на отбраната на САЩ, както и Хушам ал-Хашими оцениха числеността на ИДИЛ на 14-18 000 души в Сирия и Ирак.¹³⁵

Към този момент анализаторът Аарон Зелин е на мнение, че при брой на бойците от 11 000 души би могло да се наблюдава много по-високо ниво на насилие от това, което е съобщено. По негово мнение сравнително ниското ниво на насилие би означавало, че този брой включва и не-воюващи членове. Говоренето за „възраждане“ в такъв случай би било надценяване на капацитета на ИДИЛ, твърди Зелин.¹³⁶

Анализ на МВКДС показва, че въпреки че настоящата позиция на ИДИЛ се е подобрила спрямо тази непосредствено след поражението си през 2017 г., те не са възвърнали силата, която са имали преди териториалните си придобивки през 2014 г. Това може и да не е възраждане, но е търпеливо експлоатиране настоящите благоприятни условия за действие и подготвяне за по-нататъшно развитие.¹³⁷

Отговор на държавата спрямо ИДИЛ

Операциите в Киркук срещу ИДИЛ през по-голямата част от 2019 г. бяха в посока намаляване на активността на ИДИЛ в тази провинция.¹³⁸ През октомври и ноември 2019 г. Иракските сили за сигурност временно отложиха някои операции срещу ИДИЛ, защото публични протести в Багдад и другаде накараха иракските военни да променят приоритетите си.¹³⁹ През 2020 г. подкрепата на коалицията за Иракските сили за сигурност беше намалена вследствие на иракските ограничения, наложени върху коалиционната дейност, като Иракските сили за сигурност бяха необходими за налагане на мерки за ограничаване на пандемията от коронавирус. Съответно намалява и оперативното темпо на Иракските сили за сигурност в борбата с ИДИЛ, както и способността им да задържат терена, който преди са били освободили от ИДИЛ. Също така действията, насочени срещу ИДИЛ от Полицейските сили за спешни ситуации и Федералната полиция отпаднаха през първото тримесечие на 2020 г.¹⁴⁰

¹³² Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на Ислямска държава в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 10, 2, 4

¹³³ „Кюрдистан 24“, „ИДИЛ напада силите за сигурност в централен Ирак за втори пореден ден“, 3 май 2020 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Служители на милиции бяха убити при масирана, многостранна атака на ИДИЛ в централен Ирак“, 2 май 2020 г., [url](#)

¹³⁴ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 12

¹³⁵ САЩ, Държавен департамент на САЩ, 23 януари 2020 г., Специален представител за ангажирането на Сирия и специален пратеник за глобалната коалиция за победа над ИДИЛ Джеймс Джефри, специален брифинг [url](#); Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹³⁶ Зелин, А., „Година след Багуз, „Ислямска държава“ не е нито победена, нито възраждаща се (все още)“, 25 март 2020 г., [url](#)

¹³⁷ МВКДС, „Внезапна поява на сила: оценка на възможностите за възраждане на ИД в Сирия и Ирак“, 24 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁸ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 7-8

¹³⁹ Министерство на отбраната на САЩ, Операция „Непоколебима решимост“, доклад на Главен генерален инспектор до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 4 февруари 2020 г., [url](#), стр. 19.

¹⁴⁰ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на Ислямска държава в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 14-20

1.3 Последни тенденции в сигурността и въоръжените конфронтации

1.3.1 Географски общ преглед на ситуацията по сигурността

Този раздел предоставя кратко обяснение на различни проблеми по сигурността в различни географски райони през референтния период. Различните области имат специфична динамика, тенденции и модели на сигурност, които са описани накратко по-долу. Тези контекстуални въпроси са допълнително разработени в главите на ниво провинция.

Регион иракски Кюрдистан (Ербил, Дохук и Сюлеймания)

През референтния период най-мощната въоръжена дейност в регион Иракски Кюрдистан се е състояла в районите, граничещи с Турция. Турските въздушни удари и битки между турски бойци и турските сили се провеждаха в областите Зако и Амеди (Дохук), Соран (Ербил), а турските въздушни удари в районите Пишдар и Сюлеймания (Сюлеймания).¹⁴¹ Турските военни операции в Северен Ирак срещу ПКК се засилиха между януари и май 2020 г. Турските официални лица, които бяха цитирани, споменаха, че около 150 предполагаеми позиции на ПКК са били атакувани при операциите.¹⁴²

Също така ирански кюрдски въоръжени групировки са използвали региона за отправна точка на атаки срещу Иран през границата.¹⁴³ От своя страна Иран отправи такива нападения срещу такива групировки в рамките на регион Иракски Кюрдистан.¹⁴⁴ През юли 2019 г. Иран официално заяви, че Корпусът на гвардейците на Ислямската революция в Иран е нападнал тренировъчни лагери и други обекти в регион Иракски Кюрдистан, използвани от ирански опозиционни групи с безпилотни летателни апарати, ракети и артилерия.¹⁴⁵ Иран продължи да засилва натиска си върху тези групировки през 2020 г.¹⁴⁶

За повече информация относно нахлуването на Турция в регион Иракски Кюрдистан, моля, вижте Доклад на ЕСПОУ за ИСП за Ирак за 2019 г.: Ситуация по сигурността, [Раздели 1.4. и 2.7.](#), а в този доклад в [Глава 3.](#)

Оспорваните територии

Спорните територии в Северен Ирак са области, определени в съответствие с член 140 от иракската конституция. Териториите са обитавани предимно от неарабски групи, по-специално кюрди, християни (асирийци), туркмени, язиди и Шабак. Областите включват части от провинциите Нинева, Салах ал Дин, Дияла и Киркук, за които кюрдите твърдят, че са техни. Кюрдските сили превзеха голяма част от спорните територии след завземането на град Мосул през 2014 г. от ИДИЛ. Правителството на Ирак възстанови контрола върху спорните райони през октомври 2017 г., след кюрдския референдум за независимост, а впоследствие принуди кюрдските сили да се върнат в границите на това, което се определя като Иракски Кюрдистан (Ербил, Сюлеймания [и Халабджа], Дохук).¹⁴⁷

Министерство на отбраната на САЩ заяви през декември 2019 г., че ИДИЛ експлоатира в своя полза територия, за която са отправени искания както от иракски араби, така и от кюрди.¹⁴⁸ Откакто кюрдските сили се оттеглиха в края на 2017 г., спорните райони останаха до голяма степен неуправлявани. Иракските сили за сигурност и Пешмерга, споделящи отговорността за сигурността, нямаха оперативна координация. Тези държавни сили от своя страна искаха да „избегнат сблъсъци помежду си на оспорвана територия“, Министерство на отбраната на САЩ цитира източник.¹⁴⁹ МКГ установи пропуски в разполагането на сили

¹⁴¹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Доклад на МВКДС в Power BI, [url](#) ¹⁴² „Гардиън“, „Турция предприе масирана атака срещу кюрдски бойци в Ирак“, 17 май 2020 г., [url](#)

¹⁴³ „Ал Монитор“, „Корпусът на гвардейците на Ислямската революция в Иран стрелва войски на границата с Ирак на фона на нарастващото напрежение с кюрдските групировки“, 16 октомври 2018 г., [url](#) ¹⁴⁴ „Гарда Уърлд“, „Ирак: Иранските сили извършват атаки срещу кюрдски цели в региона на Кюрдистан“, 18 юни 2020 г., [url](#); „Дифенс поуст“, „Иран нанесе удар срещу кюрдски бойци в Иракски Кюрдистан“, 12 юли 2019 г., [url](#)

¹⁴⁵ „Дифенс поуст“, „Иран нанесе удар срещу кюрдски бойци в Иракски Кюрдистан“, 12 юли 2019 г., [url](#); „Дифенс поуст“ е базирана в САЩ независима медия, посветена на новини, свързани с отбраната.

¹⁴⁶ „Войс ъф Америка“, „Активисти: регион Иракски Кюрдистан става по-опасен за иранските дисиденти“, 13 май 2020 г., [url](#)

¹⁴⁷ ИВИ, 19 октомври 2017 г., [url](#); САЩ, Изследователска служба на Конгреса, „Ирак: Проблеми“ в 115-ти Конгрес, 4 октомври 2018 г., [url](#), стр. 1-2, 10-11

¹⁴⁸ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 4 февруари 2020 г., [url](#), стр. 17.

¹⁴⁹ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари - 31 март, 1 май 2020 г., [url](#), стр. 25.

между Иракските сили за сигурност и силите Пешмерга на разстояние до 5 км един от друг в Хавиджа, Дибис и Дакук (провинция Киркук), Махмур (провинция Ербил) и в провинциите Салах ад-Дин и Дияла.¹⁵⁰ В светилищата, които ИДИЛ е развила в райони като тези, тя е изградила инфраструктура от подземни убежища, в които може да се живее, снабдени с храна, вода, генератори, части и експлозиви, и е преместила там някои от „най-активните атакуващи клетки“.¹⁵¹

Северозападните и централните провинции: Анбар, Бабил, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева, Салах ад-Дин

Двама анализатори заявиха през 2020 г., че ИДИЛ е била активна в регионите Киркук, Багдад, Нинева и Анбар.¹⁵² Арон Зелин заяви през март 2020 г., че клетките на ИДИЛ са провеждали 11 до 15 атаки на месец в тези райони и че следователно системата за командване и контрол на групировката изглежда непокътната. Зелин определи Дияла като „еписцентър“ на атаките в Ирак.¹⁵³ Хушам ал-Хашими заяви, че ИДИЛ до 2020 г. също е осъществявала операции в Салах ад-Дин и северната част на Багдад. В споменатите части на страната ИДИЛ се стреми да се утвърди в райони около по-големите градове, като евентуално ги превърне в места за провеждане на операции в самите градове. Нападенията на ИДИЛ бяха насочени срещу сунитските племена, които си сътрудничат с правителството срещу ИДИЛ, както и срещу сунити, които са възприемани като сътрудници, мухтари, шейхове и племенни лидери, например чрез отвличания и убийства.¹⁵⁴ МКГ съобщи, че атаките на ИДИЛ в тези райони са ескалирали през април 2020 г. Те също бяха станали по-напористи, нападайки Иракските сили за сигурност директно и все по-често през деня.¹⁵⁵

Хафса Халава, независим консултант, писател в Института за Близкия изток, заяви, че ИДИЛ има активни спящи клетки в провинциите Дияла и Киркук, където ежедневно извършва атаки главно срещу лидерите на Иракските сили за сигурност и на общностите. Райони около по-широкия район около град Хавиджа, като Абаси и Заб, остават несигурни. Силите за сигурност изчезват от такива места през нощта от страх да не бъдат нападнати от ИДИЛ. Наличието на активни спящи клетки на „Ислямска държава“ в Киркук и Дияла възпрепятства усилията за възстановяване. Ежедневно са се извършвали атаки, принуждаващи мулите и други лидери на общността в град Хавиджа периодично да бягат в град Киркук. Райони като Джалаула [Jalawla] остават невъзможни за достигане. По-големите градове стават все по-несигурни, заяви Халава, като посочи като примери Ханакин [Khanakin] или Бакуба [Baqubah].¹⁵⁶

ИВИ изрази опасения, че консолидацията на американските войски, предприета през март 2020 г., ще намали натиска на САЩ върху ИДИЛ, като по този начин ще бъде от полза за групировката.¹⁵⁷

Конфронтации между подкрепени от Иран милиции и сили на САЩ

ИВИ предположи, че подкрепяните от Иран милиции в Ирак ще продължат да ескалират натиска си върху американското присъствие в Ирак. Иранските ракетни атаки срещу американски цели през първото тримесечие на 2020 г. са извършвани главно в Багдад и на места в неговите околности (Балад, Таджи, Басмая), но също така и в Ербил, Западен Анбар и Киркук.¹⁵⁸ Според Министерството на отбраната на САЩ целите на подкрепяните от Иран милиции са били атакувани „в цялата страна“, като се споменават конкретно провинциите Бабил и Кербала.¹⁵⁹

¹⁵⁰ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 15

¹⁵¹ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на Ислямска държава в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 10-11

¹⁵² Зелин, А., „Година след Багуз, „Ислямска държава“ не е нито победена, нито възраждаща се (все още)“, 25 март 2020 г., [url](#)

¹⁵³ Зелин, А., „Година след Багуз, „Ислямска държава“ не е нито победена, нито възраждаща се (все още)“, 25 март 2020 г., [url](#)

¹⁵⁴ Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁵⁵ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 15

¹⁵⁶ Халава, Х., „Забравеният Ирак“, 16 март 2020 г., [url](#), стр. 1

¹⁵⁷ ИВИ, „Наемници на Иран ускоряват кампанията на Солеймани, за да принудят САЩ да се изтегли от Ирак“, 2 април 2020 г., [url](#)

¹⁵⁸ ИВИ, „Наемници на Иран ускоряват кампанията на Солеймани, за да принудят САЩ да се изтегли от Ирак“, 2 април 2020 г., [url](#)

¹⁵⁹ „Би Би Си“, „Нападение срещу база в Ирак: САЩ в ответни удари по подкрепяни от Иран бойци“, 13 март 2020 г., [url](#)

Южен Ирак

Празнината в сигурността в резултат от разполагането на силите за сигурност през 2014 г. за борба с бунтовете на ИДИЛ в централен и северен Ирак остави южния регион отворен за племенни сблъсъци, престъпна дейност и политическо насилие.¹⁶⁰

Анализаторът Бенедикт Робин съобщи през юли 2019 г., че публичните протести, които се провеждат в южната част на страната, към този момент са били по-слаби от година по-рано и че те са се провеждали в по-голяма степен в периферните градове, отколкото в големите градски центрове като Басра.¹⁶¹

Демонстрациите, от време на време насилствени, отново избухнаха през октомври 2019 г. и бяха посрещнати с по-сурови реакции от преди.¹⁶² Протестиращите са опожарили централите на политически партии, повреждали правителствени сгради и участвали в убийства за отмъщение. Няколко демонстранти са убити и ранени от правителствените сили и в подкрепящите ги милиции, които са открили огън и са ги атакували. През оставащите месеци на 2019 г. насилието, свързано с протести и безредици, ескалира.¹⁶³ През ноември 2019 г. протестиращи са нападнали и подпалили иранското консулство в Наджаф, което беше отчетено като изблик на антиирански настроения сред населението.¹⁶⁴

Също така племенните лидери на юг реагираха срещу репресиите срещу протестиращите и ролята в тях, която според тях Иран има, като от време на време са се обръщали срещу силите за сигурност и са се присъединявали към протестите.¹⁶⁵ В Племенни бойци от Насирия прекъснаха пътищата, за да попречат на държавните сили да стигнат до града.¹⁶⁶ Съобщава се, че някои „племенни елементи“ в Басра, Ди-Кар и Майсан дори са били начело на протестни действия.¹⁶⁷

Напрежението отново е ескалирало през януари 2020 г., когато някои протестиращи насилствено са попречили на ученици и учители да имат достъп до държавни образователни институции. Протестите продължиха през февруари 2020 г.¹⁶⁸ Отчасти поради блокирането, наложено от правителството за противодействие на разпространението на коронавируса, протестите бяха прекратени през зимните и пролетните месеци на 2020 г. През май 2020 г. протестите отново бяха възобновени в южните градове. Броят на протестиращите, които се събраха, обаче беше по-малък от този през декември 2019 г.¹⁶⁹

През лятото на 2020 г. се съобщава за нарастващо племенно насилие на юг.¹⁷⁰

1.3.2 Естество на инцидентите по сигурността

МВКДС събира данни за инциденти с насилие в Ирак, като класифицира всеки инцидент с времето и мястото, вида на инцидента с насилие, участващите страни и броя на смъртните случаи. Информацията се събира в база данни, която е открито достъпна, с възможност за търсене и непрекъснато актуализирана. Данните идват предимно от вторични източници като медийни съобщения.¹⁷¹

МВКДС класифицира инциденти със сигурността, както следва:

¹⁶⁰ „Ройтерс“, „Племенни сблъсъци и политическа празнота заплашват петролни инсталации в Южен Ирак“, 11 септември 2017 г., [url](#)

¹⁶¹ Робин, Б., „Доклад за динамиката на сигурността и протестите в Южен Ирак: юли 2019 г.“, месечни интерактивни карти, 1 август 2019 г., [url](#)

¹⁶² О' Дрискол, Д., „Напрежението на иракска земя вероятно ще засенчи исканията на антиправителствените протести“, [Блог], 9 януари 2020 г., [url](#)

¹⁶³ „Ню Йорк таймс“, „Протестиращи в Ирак изгориха консулството на Иран в нощ на гнева“, 28 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁶⁴ „Гардиън“, „Ирак рискува да се разпадне, тъй като племена нападнат иранските милиции в „кръвна вражда“, 30 ноември 2019 г., [url](#); „Ню Йорк таймс“, „Протестиращи в Ирак изгориха консулството на Иран в нощ на гнева“, 27 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁶⁵ „Гардиън“, 30 ноември 2019 г., „Ирак рискува да се разпадне, тъй като племена нападнат иранските милиции в „кръвна вражда“, 30 ноември 2019 г., [url](#); „Ню Йорк таймс“, „Протестиращи в Ирак изгориха консулството на Иран в нощ на гнева“, 28 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁶⁶ „Гълф нюз“, „Докато иракчаните протестират, племената се завръщат“, 10 декември 2019 г., [url](#)

¹⁶⁷ Смит, П., „Иран губи племената на Ирак“, 4 декември 2019 г., [url](#)

¹⁶⁸ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на Резолюция 2470 (2019) - Доклад на генералния секретар, 21 февруари 2020 г., [url](#), параграф 16

¹⁶⁹ „Мидъл ийст ай“, „Днешният ден е послание“: Антиправителствените протести се възобновили в Ирак“, 15 май 2020 г., [url](#)

¹⁷⁰ „Ирак ойл рипорт“, „Племенното насилие ескалира в сърцето на петролната индустрия на Ирак“, 2 юли 2020 г., [url](#)

¹⁷¹ МВКДС, Преглед на методологията, 10 април 2019 г., [url](#)

Битки: жестоки сблъсъци между поне две въоръжени групи. Битки могат да се водят между въоръжени и организирани държавни, недържавни и външни групи и във всякаква комбинация от тях. Събитията, включени в битките, са въоръжени сблъсъци, възвръщане на територия от страна на правителството и завземане на територия от недържавно действащо лице.

Насилие срещу цивилни: насилствени събития, при които организирана въоръжена група умишлено нанася насилие върху невооръжени лица, неучастващи в боеве. То включва насилствени атаки срещу невооръжени цивилни като сексуално насилие, нападения, отвлечане/принудително изчезване.

Експлозии/дистанционно насилие: събития, при които експлозия, бомба или друго взривно устройство са били използвани за включване в конфликт. Те включват едностранни насилствени събития, при които инструментът за участие в конфликт създава асиметрия, като отнема способността на целта да се включи или защитава себе си и своето местоположение. Те включват въздушни удари/ удари с безпилотни апарати, самоубийствени взривове, обстрел/артилерийско/ракетно нападение, взривно устройство с дистанционно управление/противопехотни мини/самоделно взривно устройство, граната, химическо оръжие.

Безредици: са демонстрация на насилие, често включваща спонтанна акция от неорганизирани, несвързани членове на обществото. Те включват демонстрация с насилие, улични безредици.

Протести: публична демонстрация, в която участниците не участват в насилие, въпреки че насилието може да бъде използвано срещу тях. Включва мирни протести, протест с намеса, прекомерна сила срещу протестиращите.

Стратегически разработки: информация относно дейностите на групи с насилие, която сама по себе си не е записана като политическо насилие, но може да предизвика бъдещи събития или да допринесе за политическата динамика в и между държавите. Включва споразумения, промени в групи/в дейност, ненасилствено прехвърляне на територия, арести.¹⁷²

За целите на този доклад в анализа са включени само следните събития: битки, експлозии/насилие от разстояние и насилие срещу цивилни. Общ преглед на данните за бунтове и протести също се предоставя отделно (вж. [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Протестното движение и отношение към протестиращи и активисти](#)).

ЕСПОУ използва публично достъпния набор от данни на МВКДС в платформата Power BI за Ирак (31 юли 2020 г.) за цифри, графики и карти за инциденти в областта на сигурността.¹⁷³ Според този набор от данни през цялата 2019 г. и периода 1 януари - 31 юли 2020 г. в Ирак са регистрирани 3768 инцидента в областта на сигурността: 1189 са класифицирани като битки, 2164 като експлозии/насилие от разстояние и 415 - като насилие срещу цивилни. Най-много инциденти по сигурността са регистрирани в провинциите Дохук (751), Дияла (630), Ербил (613) и Салах ад-Дин (327). Най-малък брой инциденти със сигурността е регистриран в провинциите Наджаф и Кадисия (по 12) и Мутана (3).¹⁷⁴

¹⁷² МВКДС, Проект за местоположение на въоръжени конфликти и данни за събития (МВКДС), октомври 2017 г., [url](#), стр. 7-14

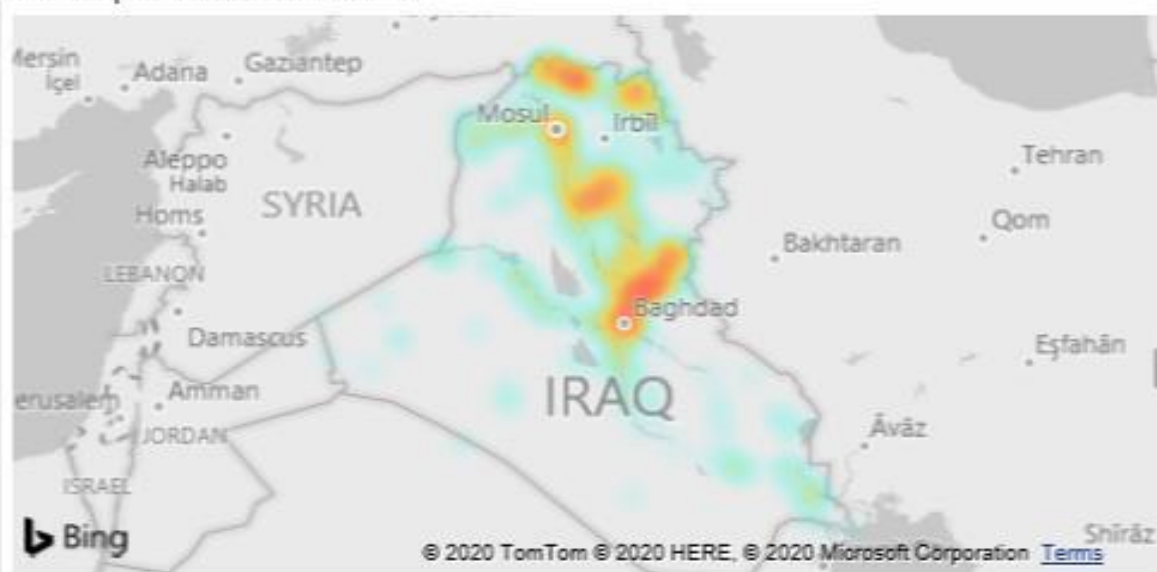
¹⁷³ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#) ¹⁷⁴ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Еволюция на събитията по тип

Фигура 4: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние и насилие над цивилни лица през 2019 г. на базата на данни от МВКДС¹⁷⁵

Карта на честота на събитията

Карта 4: Топлинна карта на събития в областта на сигурността (класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние и насилие срещу цивилни) през 2019 г. въз основа на данни на МВКДС¹⁷⁶

Самоделни взривни устройства и самоубийствени бомбени атентати / жилетка с експлозиви

Експлозиите/насилието от разстояние, което включва взривни устройства, артилерийски огън и въздушни удари, е категорията с най-голям брой отделни инциденти с 2164 инцидента, регистрирани от МВКДС през референтния период. Най-голям брой експлозии/насилие от разстояние са регистрирани в провинциите Дохук (620), Ербил (438), Дияла (260) и Багдад (163). Най-ниският брой е регистриран в Наджаф и Кадисия (по 5) и Мутана (2).

Броят варира в различните месеци и достигна своя връх през април 2019 г. (125), повечето от които се случиха в район Амеди на Дохук (30) и през юли 2020 г. (176), като по-голямата част от тях са се състояли в района Захо на Дохук (37).¹⁷⁷ И двата района са разположени по границата с Турция.¹⁷⁸ По-ниски нива са регистрирани през март 2019 г. (82) и март 2020 г. (100).¹⁷⁹

¹⁷⁵ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

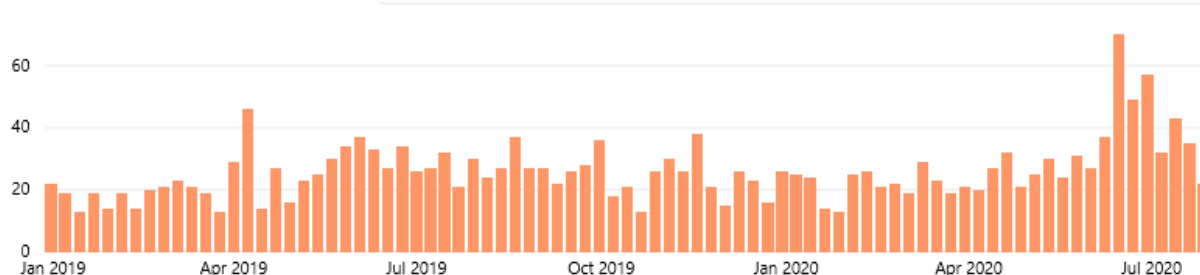
¹⁷⁶ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁷⁷ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁷⁸ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Карта на област Дохук, декември 2015 г., [url](#)

¹⁷⁹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

EVENT TYPE ● Explosions/Remote violence
ТИП Експлозии/отдалечено насилие

Фигура 5: Развитие на събитията тип „експлозии/насилие от разстояние“ 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г. въз основа на данни от МВКДС¹⁸⁰

Въоръжени сблъсъци, нападения и сухопътни сражения

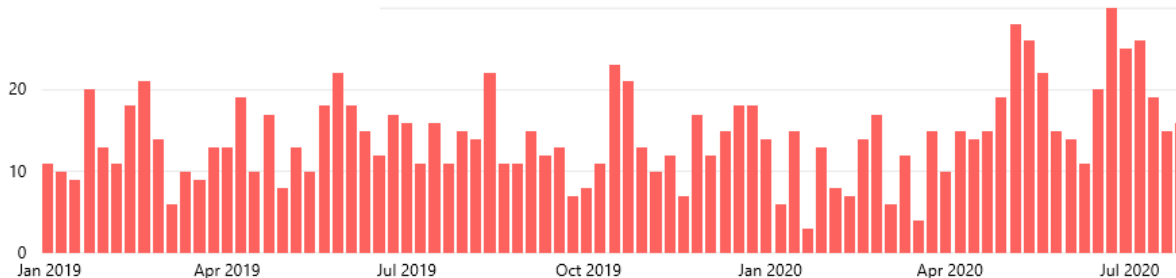
Битки (въоръжени сблъсъци) е категорията с втория най-голям брой регистрирани инциденти; 1189 бяха регистрирани между 1 януари 2019 г. и 31 юли 2020 г. Най-много битки са отчетени в Дияла (280), Ербил (162) и Салах ад-Дин (155). Най-малък брой битки през референтния период са се провели в Кербала (4), Наджаф (2) и Мутана (1). Всички битки, записани в Ербил (123), са се провели в района Соран, който граничи с Турция.

Повечето битки през 2019 г. са се провели през октомври (71), по-голямата част от които са засегнали провинция Дияла (188). Най-висок брой през 2020 г. е през юли (80), като по-голямата част от тях (39) са се случили в провинция Дохук. Всички те са осъществени в район Зако.

Месеците с най-малък брой битки бяха януари 2020 г. (45), като най-много бяха регистрирани в провинция Киркук (9); и през март 2020 г., като най-много са регистрирани в Дияла (10).¹⁸¹

Evolution of events by type
Еволюция на събитията по тип

ТИП Битки

Фигура 6: Развитие на събитията тип „битки“ от 1 януари 2019 г. до 31 юли 2020 г. въз основа на данни от МВКДС¹⁸²

МВКДС регистрира няколко случая на племенни сблъсъци, особено в Дияла, Нинева и в Басра, Ди-Кар и други южни провинции. Сблъсъци между ИДИЛ или неназовани бойци и държавни сили и „Отряди за народна мобилизация“ са се осъществили по-специално в провинциите Дияла, Салах ад-Дин, Киркук, Анбар и Бабил. Случаи на сблъсъци между турски бойци и турските сили са се осъществили главно в райони в Ербил и Дохук, граничещи с Турция.¹⁸³

¹⁸⁰ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

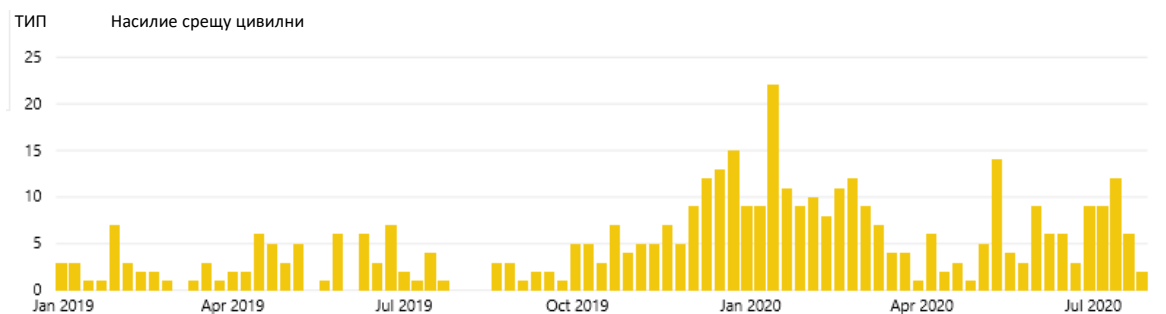
¹⁸¹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁸² Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁸³ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Целенасочени нападения, отвлечения, убийства

МВКДС регистрира общо 415 инцидента с целенасочени нападения, отвлечения и убийства в Ирак през референтния период. В провинциите Дияла и Багдад са регистрирани най-голям брой, съответно 90 и 81.¹⁸⁴ Най-голям брой нападения през референтния период са извършени през януари 2020 г. (56), по-голямата част извършени в Багдад (16) и на второ място по брой - в южната провинция Ди-Кар (8).

Фигура 7: Развитие на събитията тип „битки“ от 1 януари 2019 г. до 31 юли 2020 г. въз основа на данни от МВКДС¹⁸⁵

МВКДС приписва на ИДИЛ 113 целенасочени нападения срещу цивилни през референтния период. Най-голям брой (41) са извършени в Дияла. Най-много на ниво район (18) в тази провинция са осъществени в Ханакин.

273 целенасочени нападения в Ирак през референтния период, включително малък брой отвлечения и някои случаи на нападения на протестиращи, бяха приписани на неидентифицирани въоръжени мъже. Сред цивилните, нападнати при различни обстоятелства, са били протестиращи и активисти. Най-много (37) са осъществени в Багдад, включително град Садр. На второ място е Басра с 25 подобни инцидента.

Двама цивилни бяха умишлено убити от Иракските сили за сигурност, един в Ербил и един в Дияла. Двама цивилни бяха отвлечени от бойци на ПКК в Дохук и Ербил.

Едно отвлечане, едно сексуално посегателство, едно стрелба срещу група цивилни и задържане на конвой на заместник-губернатор бяха приписани на служители на „Отряди за народна мобилизация“ или на лица, заподозрени, че са такива.

Съобщава се за четири случая на турски сили, стреляли срещу цивилни.

Съобщава се за шест случая на полицейско насилие над цивилни, сред които два срещу журналисти и едно отвлечане.¹⁸⁶

Найтс и Алмейда регистрираха 102 целенасочени убийства през цялата 2019 г. и през първото тримесечие на 2020 г. Авторите също така съобщават за опити за преодоляване на контролно-пропускателните пунктове и аванпостове на Иракските сили за сигурност, както и за конкретни целенасочени нападения. Целенасочените убийства на мухтари и вождове на племена намаляха през 2020 г.¹⁸⁷

Експертите посочиха, че ИДИЛ насочва целенасочени нападения срещу членове на Иракските сили за сигурност и съюзнически правителствени сили, както и срещу цивилни.¹⁸⁸ За отвлечения на местни жители, извършени от ИДИЛ или предполагаеми членове на ИДИЛ, се съобщава в селските райони в Киркук и Дияла.¹⁸⁹

¹⁸⁴ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁸⁵ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁸⁶ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁸⁷ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на Ислямска държава в Ирак през 2019-2020 г.“, „СиТиСи Сентинел“ [CTC Sentinel] том 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 2-4, 8, 10

¹⁸⁸ Ал-Хашими, Х., 5 май 2020 г., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, [url](#); Найтс и сътр., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, „СиТиСи Сентинел“ том 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 1

¹⁸⁹ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“. Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 14; Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 7 май-14 май 2020 г., 14 май 2020 г., [url](#)

Въздушни удари и обстрел

Според Министерство на отбраната на САЩ, между август 2014 г. и края на декември 2019 г., ръководената от САЩ коалиция е извършила 34 763 въздушни удара в Сирия и Ирак, като непреднамерено е убила 1370 цивилни и в двете държави.¹⁹⁰ Това е в сравнение с 231 цивилни жертви между края на ноември 2018 г. и края на декември 2019 г. и 3357 въздушни удара за същия период. Моля, вижте [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Ситуация по сигурността 2019 г., раздел 1.4](#)

В края на 2019 г. иракското правителство е поставило ограничения върху въздушното движение на коалицията, след като подозира, че Израел е извършил въздушни удари срещу иракски милиции, свързани с Иран, според Министерството на отбраната на САЩ. През 2020 г. продължава провеждането на въздушни удари от иракските и коалиционните военновъздушни сили.¹⁹¹ Иракските военновъздушни сили са провели въздушна дейност срещу ИДИЛ най-вече в провинциите Анбар, Салах ад-Дин, Киркук и Дияла.¹⁹² През 2019 и 2020 г. американските военни самолети извършиха нападения срещу подкрепяните от Иран милиции, като отмъщение за нападения срещу американски персонал и инсталации.¹⁹³

В регион Иракски Кюрдистан и в Синджар се съобщава за повишена активност на турските въздушни удари.¹⁹⁴

Съобщава се, че ИДИЛ е обстрелвала цивилни лица в техните села през 2019 и 2020 г.¹⁹⁵

Ракетни нападения

Коалицията заяви, че през 2019 г. подкрепяните от Иран милиции са ескалирали ракетните си нападения срещу иракските военни бази, където са разположени американските сили, предизвиквайки контраатаки от американските сили. Многобройни нападения срещу американски сили бяха извършени от началото на октомври до края на декември 2019 г.¹⁹⁶ През януари 2020 г. военните сили на Иран изстреляха ракети по американските бази в отговор на убийството на Касем Сюлеймани.¹⁹⁷ През март 2020 г. Джоел Уинг съобщи, че тези нападения и контраатаките на САЩ продължават.¹⁹⁸

1.4 Способност на държавата да осигури законност и ред

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

Престъпността и беззаконието остават сериозна заплаха в цялата страна, заяви Държавният департамент на САЩ през 2020 г. в съвет към гражданите на САЩ, пътуващи до Ирак.¹⁹⁹ Анализаторът Филип Смит посочи, че групите бойци, които имат централно значение за управлението на „Отряди за народна мобилизация“, са замесени в „широко разпространената престъпност“. За да запази репутацията си, самите „Отряди за народна мобилизация“ бяха арестували членове на въоръжените отряди, които в някои случаи държавата е осъдила на затвор. Такива репресии все още не включват големите милиции, подкрепяни от Иран. Лидерите на

¹⁹⁰ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционните съвместни оперативни сили, Месечен доклад за цивилните жертви, 13 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁹¹ „БиЕно Нюз“ [BNO News], „При ръководен от САЩ въздушен удар беше унищожен пещерен комплекс на ИДИЛ в Ирак“, 30 април 2020 г., [url](#); „Гарда Уърлд“, „Ирак: при въздушни удари на коалицията са убити 19 бойци от „Ислямска държава“ на юг от Махмур (провинция Ербил) на 3 юни“, 5 юни 2020 г., [url](#)

¹⁹² САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 4 февруари 2020 г., [url](#), стр. 23, 19.

¹⁹³ „СиЕнЕн“, „САЩ атакуваха 5 съоръжения в Ирак и Сирия, свързани с подкрепяна от Иран милиция“, 30 декември 2019 г., [url](#); „Гардиън“, „САЩ започнаха въздушни удари в Ирак в отговор на ракетно нападение, потвърждава Пентагонът“, 13 март 2020 г., [url](#)

¹⁹⁴ „Гардиън“, „Турция предприе масирана атака срещу кюрдски бойци в Ирак“, 17 юни 2020 г., [url](#)

¹⁹⁵ „СИБИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“. Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 13, 48; Ал-Хашими, Х., 5 май 2020 г., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, [url](#)

¹⁹⁶ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Операция „Непоколебима решимост“, доклад на Главен генерален инспектор до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 4 февруари 2020 г., [url](#), стр. 23, 2.

¹⁹⁷ „СиЕнЕн“, „Тръмп каза, че „Иран изглежда отстъпва“ след ответните атаки срещу иракски бази, в които са разположени американски войски“, 8 януари 2020 г., [url](#)

¹⁹⁸ Уинг, Дж., „Размяната на удари между САЩ и проирански Хашд продължава“, 15 март 2020, [url](#) ¹⁹⁹ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“, „Доклад за престъпността и безопасността в Ирак 2020: Багдад“, 5 май 2020 г., [url](#)

„основните“ подкрепяни от Иран милиции остават недостъпни за държавата, дори когато тези милиции са силно ангажирани с организирана престъпност, според Смит.²⁰⁰

Вследствие на вълната от публични протести, започнала през октомври 2019 г., се появиха съобщения за участници в публични протести, които бяха изчезнали и за ограничените усилия на правителството да съдейства за тяхното откриване и за приважане на държавните органи под отговорност.²⁰¹ Източници съобщават също за протестиращи, убити по време на демонстрации.²⁰²

За повече информация относно протестите и отношението към протестиращите, моля, вижте Доклад на ЕСПОУ за ИСП [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Протестно движение и отношение към протестиращи и активисти](#).

Както през 2019 г., така и през 2020 г. се съобщава, че иракските държавни сили не са напълно способни или желаещи да защитават цивилни в райони, където ИДИЛ е била активна. Държавните сили може да не са склонни да отговорят или може да се изтеглят от оспорваните места при падането на нощта.²⁰³ „Кюрдистан 24“ цитира президента на РПК Нечирван Барзани, че е необходима повече координация между Иракските сили за сигурност и Пешмерга, за да бъде защитено местното население в районите между Ербил и Багдад.²⁰⁴ Също така се съобщава за държавни сили, спасяващи цивилни, отвлечени от въоръжени групировки.²⁰⁵

За допълнителна информация, моля вж. също [Доклад на ЕСПОУ за ИСП Ирак - Ситуация по сигурността 2019 г., раздел 1.4](#)

1.4.1 Сигурност по пътищата

Според анализатори ИДИЛ продължава да атакува магистрали, обслужващи граждански трафик, транспорт на нефт, газ и стоки в западните, източните и северните провинции.²⁰⁶ По този начин ИДИЛ се стремеше да избегне проникването в тези области и това те да са видими за другите, като Иракските сили за сигурност.²⁰⁷ През 2019 г. цивилни граждани от Дакук в източната част на Киркук заявиха пред неправителствената организация „Център за цивилни граждани в конфликт“ („СИВИК“), че бойците на ИДИЛ проникват през нощта в селата им с цел изнудване. Въоръжени мъже блокират пътищата към селата и заплашват жителите, ако се съобразят с техните искания.²⁰⁸

През 2020 г. МКГ докладва за части на „Отряди за народна мобилизация“, експлоатиращи фалшиви пунктове, незаконно налагащи такси от шофьори на камиони, които ги пресичат.²⁰⁹

Хафса Халава заяви, че когато един контролно-пропускателен пункт се затвори за през нощта, местните жители могат да останат във или извън града наблизко.²¹⁰

Медиите съобщават за протестиращи, блокирали пътища и магистрали в Багдад и различни места в Южен Ирак, като Наджаф, Ди-Кар, Дивания, Насирия, Уасит и Басра, в края на 2019 г. и

²⁰⁰ Смит, П., „Осмисляне на арестите на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, 26 април 2019 г., [url](#)

²⁰¹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, 23 май 2020 г., „Отвлечения, изтезания и насилствени изчезвания в контекста на продължаващите демонстрации в Ирак“, [url](#), стр. 2, 4-5; „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Държавата изглежда като съучастник при избиване на протестиращи“, 16 декември 2019 г., [url](#); „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Отвлечения, свързани с протести в Багдад“, 2 декември 2019 г., [url](#)

²⁰² „Араб нюз“, „Активист в Ирак е застрелян, докато протестиращи срещу правителството блокират пътищата“, 22 януари 2020 г., [url](#); „Асошиейтед прес“, „13 загинали в един от „най-лошите“ дни на протести в Южен Ирак“, 24 ноември 2019 г., [url](#); „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Смъртоносна сила беше използвана срещу протестиращи“, [url](#)

²⁰³ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“. Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 18; Халава, Х., „Забравеният Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 1

²⁰⁴ „Кюрдистан 24“, „Президентът на регион Кюрдистан предупреждава за ескалиране на „терористични атаки“ в Ирак поради „вакуум в сигурността“, 16 юни 2020 г., [url](#)

²⁰⁵ „Кюрдистан 24“, „Силите за сигурност на Кюрдистан освободиха трима отвлечени, оковани под земята за 11 дни“, 17 февруари 2020 г., [url](#)

²⁰⁶ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#); Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 11.

²⁰⁷ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 11

²⁰⁸ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“. Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 14-15

²⁰⁹ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 14.

²¹⁰ Халава, Х., „Забравеният Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 1

в началото на 2020 г.²¹¹ За първи път от няколко години насам конвой на камиони, превозващи военни доставки, беше нападен от въоръжени лица в южната част на Ирак, на магистралата между Дивания и Кадисия.²¹²

Повече информация за пътната сигурност е предоставена в главите на ниво провинция.

1.5 Въздействие на насилието над цивилното население

1.5.1 Цивилни жертви

По искане на ЕСПОУ Мисията на ООН за подпомагане в Ирак (UNAMI) събра данни за цивилните жертви през референтния период.

Година	Брой инциденти	Убити	Ранени	Общо
2019 г. (януари - декември)	400	341	566	907
2020 г. (януари - юли)	213	121	184	305
Обща сума	613	462	750	1212

Таблица 1: Общи данни за жертвите, 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г.²¹³

Разбити по пол, възраст и принадлежност към полицията, 323 мъже и 20 жени, 45 деца и 74 полицаи са убити. Не беше налице сегрегация за момчета и момичета. Иракската полиция беше включена поради своите граждански функции, свързани с правоприлагането по време на инцидента, и бяха считани за цивилни (не участващи пряко в бойни действия - УПБД).

Година	Жертви жени		Жертви деца		Жертви полицаи		Жертви мъже		Общо
	Убити	Ранени	Убити	Ранени	Убити	Ранени	Убити	Ранени	
2019 г. (януари - декември)	14	21	39	65	50	69	238	411	907
2020 г. (януари - юли)	6	12	6	21	24	41	85	110	305
Общо	20	33	45	86	74	110	323	521	1 212

Таблица 2: Данни за жертвите по пол, възраст и принадлежност към полицията, 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г.²¹⁴

Разбивката на Мисията на ООН за подпомагане на Ирак по тип инцидент използва различна категоризация на инцидентите в сравнение с МВКДС. Както е показано от категоризацията на Мисията на ООН за подпомагане на Ирак в таблицата по-долу, инцидентите, причиняващи най-голям брой смъртни случаи, са самоделни взривни устройства (включително крайпътни самоделни взривни устройства (465 жертви), стрелби с леко оръжие - пистолети или АК²¹⁵ (350), самоделно взривно устройство, поставено в автомобил (СВУПА - 131 жертви). Въздушни удари са причинили 58 цивилни жертви.

²¹¹ „Ал Джазира“, „Иракски протестиращи блокираха пътища, затварят офиси и училища“, 3 ноември 2019 г., [url](#); „Ал Джазира“, 20 януари 2020 г., „Протестиращи в Ирак блокираха пътищата, засилвайки призивите за реформа“, 20 януари 2020 г., [url](#); „Би Би Си“, „Протестиращи в Ирак: Демонстранти блокираха пътищата в Наджаф“, 1 февруари 2020 г., [url](#); „Араб нюз“, „Активист в Ирак беше застрелян, докато протестиращи срещу правителството блокират пътищата“, 22 януари 2020 г., [url](#)

²¹² Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 9-16 юли 2020 г., 16 юли 2020 г., [url](#)

²¹³ Мисията на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 август 2020 г.

²¹⁴ Мисията на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 август 2020 г.

²¹⁵ Енциклопедия Британика, АК-47 - съветско огнестрелно оръжие, без дата, [url](#)

Тип на инцидентите	2019			Общ брой жертви през 2019 г. (убити и ранени)	2020 г.			Общ брой жертви през 2020 г. (убити и ранени)
	брой инциденти	Убити	Ранени		брой инциденти	Убити	Ранени	
самоделно взривно устройство (включително)	112	103	280	383	45	24	58	82
Самоделно взривно устройство, поставено в автомобил (СВУПА)	12	18	106	124	3	0	7	7
Самоубийствено самоделно взривно устройство, поставено	2	1	7	8	0	0	0	0
Самоделно взривно устройство, поставено върху тялото (СВУПВТ)	1	4	1	5	1	0	6	6
ОМО (огън от леко оръжие като пистолети и/или АК)	136	153	74	227	60	63	60	123
Непряк огън (минохвъргачки и ракети)	12	15	28	43	15	2	30	32
Въздушна атака	25	7	28	35	66	15	8	23
Взривни военни остатъци (ВВО)	22	8	19	27	7	7	2	9
Неизбухнали артилерийски снаряди (НАС)	4	2	3	5	0	0	0	0
В стил екзекуция	14	25	2	27	5	7	0	7
Ръчна граната	13	1	12	13	4	2	13	15
Пожари, свързани със земеделски земи	18	3	4	7	0	0	0	0
Намушкване/нападени	5	0	2	2	0	0	0	0
Въоръжена атака/сухопътни боеве	1	0	0	0	0	0	0	0
Отвличане	17	0	0	0	7	1	0	1
Разрушения на празни сгради (от самоделно взривно устройство)	5	0	0	0	0	0	0	0
...Други...	1	1	0	1	0	0	0	0
Общо	400	341	566	907	213	121	184	305
Обща сума (убити и ранени) за 2019 г. и 2020 г.								1 212 (907 +305)

Таблица 3: Цивилни жертви по видове инциденти²¹⁶

В Нинева е имало най-голям брой жертви (264 жертви, от които 82 загинали), последвана от Киркук (258 жертви, от които 81 жертви), Дияла (224 жертви, 93 смъртни случая), Анбар (120 жертви, 50 смъртни случая) и Багдад (58 жертви, 40 смъртни случая). Най-нисък е броят в Уасит (2 жертви, 1 смъртен случай), Ди-Кар (3 жертви, 1 смъртен случай), Кадисия (4 жертви, 0 смъртни случая). Басра имаше 12 жертви, от които 9 загинали. В Майсан не са регистрирани жертви.

Таблицата по-долу показва цифрите, разпределени по провинции. Няма данни по райони.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общ брой жертви през 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общ брой жертви през 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Анбар	30	43	62	105	4	7	8	15
Бабил	13	1	31	32	1	0	0	0
Багдад	42	37	13	50	4	3	5	8
Басра	17	6	3	9	2	3	0	3
Дияла	55	47	64	111	48	46	67	113
Дохук	19	6	30	36	59	10	2	12
Ербил	16	5	12	17	12	4	1	5
Кербала	8	13	4	17	8	1	0	1
Киркук	73	68	156	224	17	13	21	34
Мутана	4	1	1	2	2	2	0	2
Наджаф	10	4	15	19	1	0	0	0
Нинева	62	68	106	174	27	14	33	47
Кадисия	10	0	0	0	4	0	4	4
Салах ад-Дин	31	39	58	97	12	16	33	49
Сюлеймания	3	3	11	14	2	0	7	7
Ди-Кар	3	0	0	0	3	1	2	3
Уасит	4	0	0	0	6	1	1	2
Майсан	0	0	0	0	1	0	0	0
Общо	400	341	566	907	213	121	184	305
Общ сбор (убити и ранени) за 2019 и 2020 г.								1212 (907 + 305)

Таблица 4: Цивилни жертви по провинция²¹⁷

²¹⁶ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 август 2020 г. ²¹⁷ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 август 2020 г.

1.5.2 Инфраструктурни щети и взривни военни обекти

Военните усилия за завземане на иракски градове от ИДИЛ доведоха до „значително замърсяване с опасност от експлозиви“, според Службата на ООН за борба срещу противопехотните мини (UNMAS). Допълнителна опасност създават самоделни взривни устройства, които ИДИЛ умишлено е изоставила. Работейки за справяне с проблема, Службата на ООН за борба срещу противопехотните мини се съсредоточи през цялата 2019 г. върху провинциите Анбар, Дияла, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин. Заинтересованите страни в страната и чужбина признаха, че трябва да се извърши разчистване, преди да може да започне реконструкция на ключова инфраструктура и жилищни сгради, заяви Службата на ООН за борба срещу противопехотните мини, и счете, че обезвреждането на опасности от експлозиви е „от критично значение“, за да позволи на хората, които са избягали, да се върнат безопасно в засегнатите райони.²¹⁸

През януари 2019 г. iMMAP регистрира силно замърсени райони главно в провинциите Нинева, Киркук (около град Киркук и Дахук), в Салах ад-Дин (по протежение на басейна на Тигър), в Анбар (между Фалуджа и Рамади), в Дохук и Ербил (по турската граница) и в Сюлеймания (по границата с Иран).²¹⁹

Повечето инциденти, отбелязани през цялата 2019 г., са в районите, освободени от ИДИЛ в провинциите Анбар, Дияла, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин, както и в провинция Багдад.²²⁰ През цялата 2019 г. iMMAP регистрира 310 инцидента с опасност от експлозиви в тези провинции плюс провинция Багдад. Между 1 януари и 8 юли 2020 г. iMMAP регистрира 212 инцидента в тези провинции.²²¹

1.5.3 Разселване и връщане

До 30 юни 2020 г. MOM регистрира 1 382 332 вътрешно разселени лица в рамките на цял Ирак. Петте най-големи провинции с разположени вътрешно разселени лица бяха Нинева (324 078), Дохук (319 062), Ербил (236 496), Сюлеймания (139 860) и Киркук (100 026).²²²

Обемът на възвръщаемостта намаля през годините с 8 % от януари 2018 г., според Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси - Общ преглед на хуманитарните нужди 2020 г. През първата половина на 2019 г. броят на разселените лица, които са се завърнали у дома, е 140 000, 3% от всички исторически връщания. Тези, които продължават да остават в продължително разселване, го правят по причини като страх и травма или нови източници на нестабилност.²²³ Правозащитните организации съобщиха през 2019 г. за иракски власти, които са принуждавали вътрешно разселени лица да се връщат в силно увредени места на произход в райони, отнети от ИДИЛ.²²⁴ Според Хушам ал-Хашими, иракското правителство вижда нарастващата нестабилност в северните и източните части на Ирак, развиваща се през 2020 г., като възпрепятстваща завръщането на вътрешно разселените лица.²²⁵

През юни 2020 г. MOM регистрира 330 000 вътрешно разселени лица, живеещи в лагери, 114 000 в критични приюти, 936 000 частни настройки и 1000 - в неизвестни жилища.²²⁶

Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси (UNOCHA) в Ирак съобщи, че широко затваряне и консолидацията на лагери през втората половина на 2019 г. е причинило вторично разселване на повече от 16 000 разселени домакинства.²²⁷

²¹⁸ Служба на ООН за борба срещу противопехотните мини, 31 декември 2019 г., „Къде работим“, Ирак, [url](#)

²¹⁹ iMMAP-ИФ, Отговор за хуманитарния достъп, „Месечен доклад за състоянието на инцидентите по сигурността“, януари 2019 г., [url](#), стр. 5-6

²²⁰ iMMAP-ИФ, Отговор за хуманитарния достъп, „Инциденти с опасност от експлозия в провинции Анбар, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин от януари до декември 2019 г.“, 12 януари 2020 г., [url](#)

²²¹ iMMAP, Табло за управление на опасности от инциденти с експлозии, Опасност от експлозии 1 януари 2020 г. - 8 юли 2020 г., актуализирано на 8 юли 2020 г., [url](#)

²²² MOM, Матрица за проследяване на разселването, Доклад за основния списък в Ирак 116, май-юни 2020 г., 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 1

²²³ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди в Ирак през 2020 г., [url](#), стр. 13

²²⁴ „Амнести интернешънъл“, „Ирак: спиране на принудителното връщане на стотици вътрешно разселени лица“, 29 август 2019 г., [url](#); „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: от лагерите са прогонени над 2000 души, считани за свързани с ИДИЛ“, 4 септември 2019 г., [url](#)

²²⁵ Ал-Хашими, Х., „ИДИЛ в Ирак: Стратегия „Пълнене на бърлогата на лисицата с пушек“, 14 юли 2020 г., [url](#)

²²⁶ MOM, „Табло за управление на Матрица за проследяване на разселването в Ирак, главен списък, времева линия за преместване, диаграма 4, [url](#)

²²⁷ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Общ преглед на хуманитарните нужди“, Програмен цикъл 2020, 19 ноември 2019 г., [url](#), стр. 13

До края на юни 2020 г. над 4,7 милиона души са се завърнали в районите си на произход.²²⁸ Това е увеличение на броя на завърналите се от 2018 г., когато над 4,1 милиона души са се завърнали в районите с произход към 31 декември 2018 г.²²⁹ МОМ оценява петте провинции с най-много завръщания през 2020 г., както следва: Нинева (1 807 170 завръщащи се), следвани от Анбар (1 503 468 завръщащи се), Салах ад-Дин (692 142 завръщащи се), Киркук (341 106 завръщащи се) и Дияла (230 244 завръщащи се).²³⁰

Връщанията намаляват като цяло през второто тримесечие на 2020 г., отчасти поради ограниченията за движение, наложени за противодействие на разпространението на коронавируса. В областите, където е имало увеличение на връщанията, това се дължи до голяма степен на подобрената сигурност, услуги, работни места и реконструкция. Около 95% се завърнаха в обичайното си жилище в добро състояние, а два процента живеят в частни условия, като домакинстващи семейства или наети квартири. Останалите три процента живеят в критични приюти.²³¹ Същите проценти са отчетени за 2018 г., в [Доклад на ЕСПОУ - ИСП: Ирак - Ситуация по сигурността 2019, Раздел 1.5.](#)

„Хюман Райтс Уотч“ (HRW) съобщи през 2019 г., че РПК е блокирало връщането на „хиляди“ араби сунити, като е позволило само на курдите и арабите с връзки с регион Иракски Курдистан да се върнат в местата си на произход.²³²

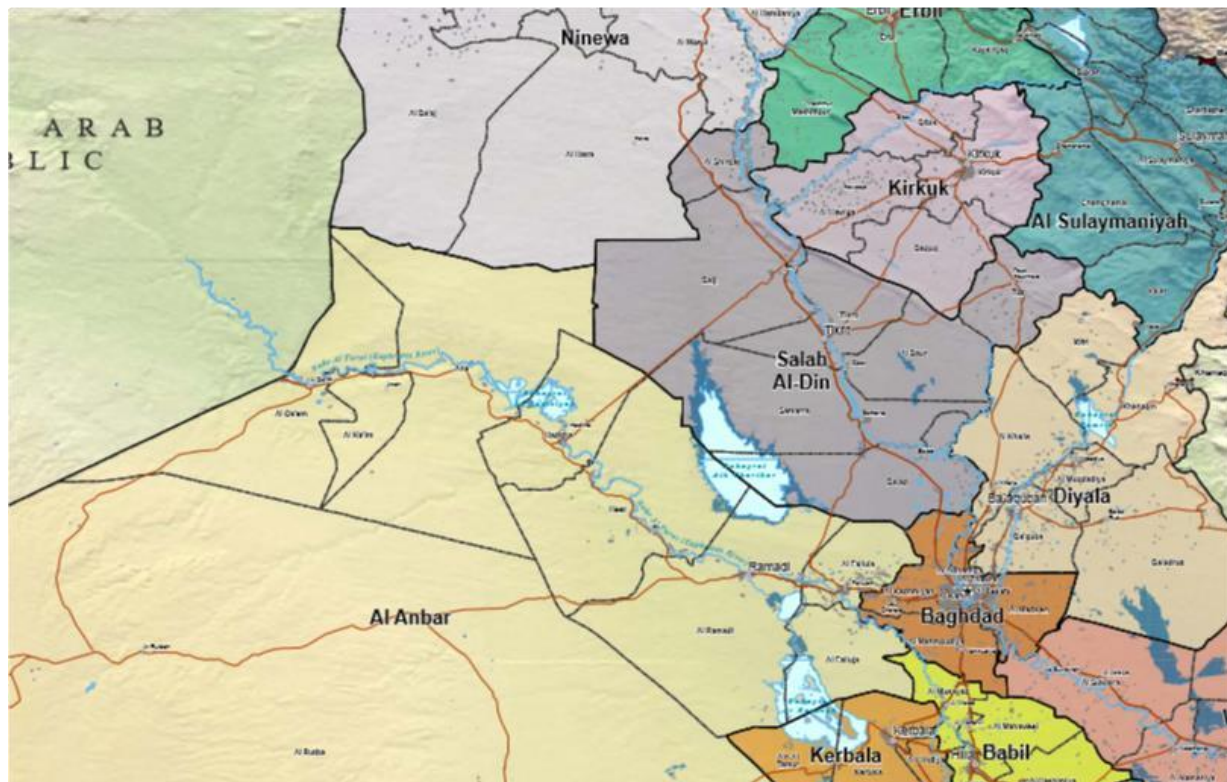
За повече информация относно въздействието на конфликта върху цивилното население вижте главите на ниво провинция в този доклад. Освен това, информация за аспектите на тази тема е разгледана и в Доклад на ЕСПОУ за ИСП [Ирак: Основни социално-икономически показатели за Багдад, Басра, Ербил от 2020 г.](#) и [Доклад на ЕСПОУ за ИСП Ирак: Вътрешна мобилност от 2019 г.](#)

²²⁸ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, Доклад за основния списък за Ирак 116, май-юни 2020 г., 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 1

²²⁹ МОМ, Ирак: Матрица за проследяване на разселването кръг 107, декември 2018 г., [url](#), стр. 1; Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, План за хуманитарна реакция за 2018 г. - Предварително резюме, февруари 2018 г., [url](#), стр. 15

²³⁰ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, Доклад за основния списък на Ирак 116, май-юни 2020 г., 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 5 ²³¹ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, Доклад за основния списък на Ирак 116, май-юни 2020 г., 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 6 ²³² „Хюман Райтс Уотч“, „Регион Иракски Курдистан - на арабите не се позволява да се връщат“, 6 септември 2019 г., [url](#)

2. Северозападни и централни провинции: Анбар, Бабил, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева, Салах ад-Дин

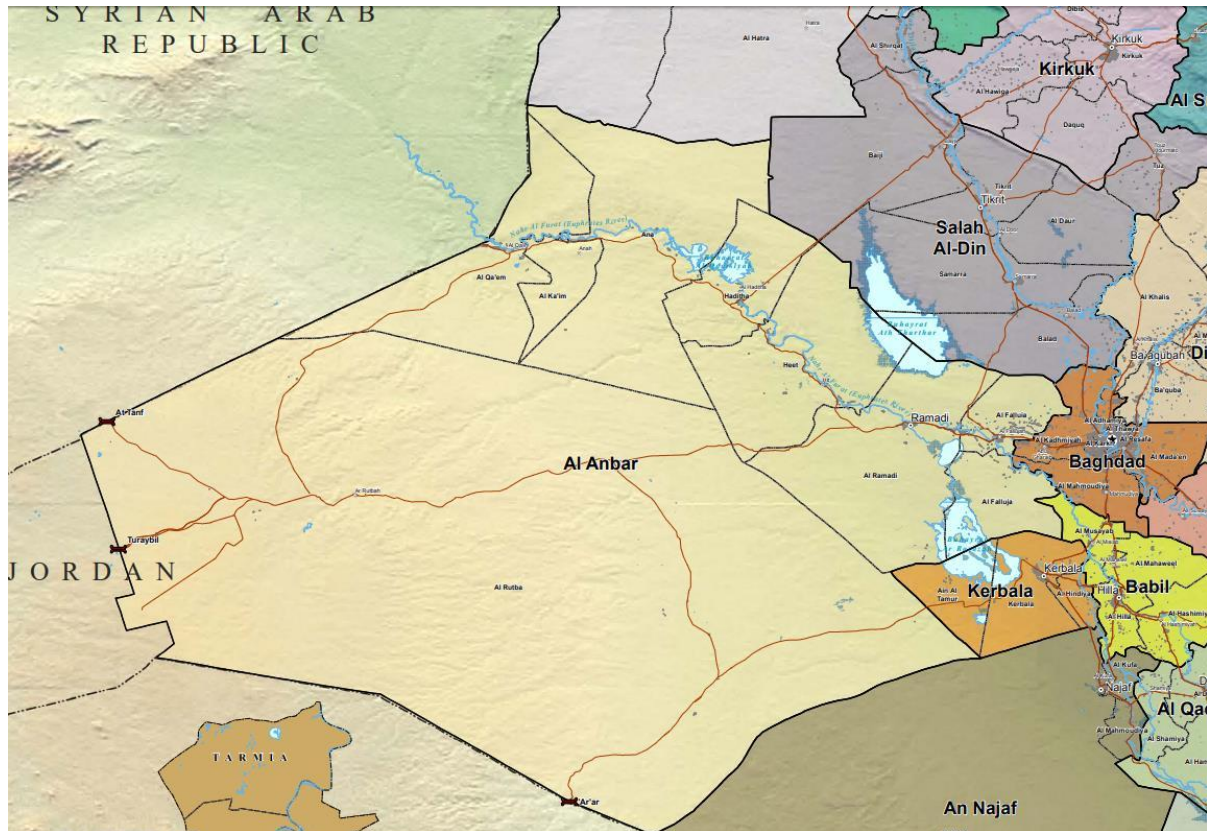

Карта 5: Северозападни и централни провинции с граници на области, столици на области и основни пътища, © Организация на обединените нации²³³

Този подраздел обхваща „северозападните и централни“ провинции, които включват за целите на този доклад: Анбар, Бабил, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин.

²³³ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

2.1 Анбар

Карта 6: Провинция Анбар с граници на области, столици на области и основни пътища, © Организация на обединените нации²³⁴

2.1.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Анбар е най-голямата провинция в Ирак и съставлява около една трета от общата площ на Ирак. Въпреки размерите си и предвид огромния си пустинен терен, Анбар е и един от най-слабо населените региони в Ирак.²³⁵ Провинцията има седем района: Ана, Фалуджа, Хадита, Хит, Ал-Каим, Рамади и Ал-Рутба.²³⁶ Столицата на Анбар е Рамади.²³⁷ Провинция Анбар граничи с три държави: Сирия на запад и северозапад, Йордания на запад и Саудитска Арабия на югозапад.²³⁸

²³⁴ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

²³⁵ Междуведомствено звено за информация и анализ на ООН, Профил на провинция Анбар, ноември 2010 г., [url](#), стр. 1; Профил на НПО „Координационен комитет за Ирак“, NCCI провинция: Анбар, 31 март 2004 г., [url](#), стр. 2

²³⁶ Профил на Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Профил на провинция Анбар в Ирак и месечна хуманитарна реакция януари - август 2019 г., 30 септември 2019 г., [url](#)

²³⁷ Междуведомствено звено за информация и анализ на ООН, Профил на провинция Анбар, ноември 2010 г., [url](#), стр. 1 ²³⁸ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Референтна карта на провинция Анбар 2020, 5 май 2020 г., [url](#)

Население

За 2019 г. Иракската Централна статистическа служба направи оценка²³⁹ населението на провинцията на 1 818 318.²⁴⁰ През 2007 г. столицата на провинцията Рамади е имала население от 148 598 жители.²⁴¹

Етнически състав

Провинцията е обитавана предимно от араби сунити, но също така е домакин на малко християнско малцинство.²⁴² Социално-политическата структура на Анбар традиционно се върти около местните йерархии и има силна племенна структура, където племенните лидери и сунитските духовници поддържат високо ниво на власт в местните дела.²⁴³ Много от по-старите лидери на племената - шейховете - избягаха от страната след падането на Саддам Хюсеин през 2003 г. Това отвори възможности за нови шейхове да спечелят власт и престиж чрез „съгласуване с коалиционните сили и събиране на проекти за възстановяване и заетост за техните племена“.²⁴⁴

Сигурност по пътищата

Различни военни групи и действащи лица в сигурността поддържаха сигурността в провинция Анбар, включително Иракските сили за сигурност, полицията, местните и неместните „Отряди за народна мобилизация“, включително шиитски милиции и сунитски племенни милиции.²⁴⁵ Според „Ал-Монитор“, „множество контролно-пропускателни пунктове, обслужвани от различни сили за сигурност, са разпръснати из провинция Анбар, забавяйки движението и създавайки объркване относно разрешенията поради неефективна комуникация между отговорните служители“.²⁴⁶ Продължава да се съобщава за случайни нападения, организирани от бунтовнически групировки, включително ИДИЛ, по пътищата и контролно-пропускателните пунктове в провинция Анбар през 2019 г. и 2020 г.²⁴⁷ Според iMMAP през юни 2020 г. се съобщава за рискове от опасности от взривове по пътищата в провинция Анбар в и около Рутба, Фалуджа, Рамади, Хеет и по пътя, свързващ Каим с граничния пункт.²⁴⁸

Два от трите официални гранични пункта между Ирак и Сирия се намират в провинция Анбар, преминаването Каим-Букамал и преминаването Танф-Уалид по-на юг, които останаха затворени, според доклад от март 2020 г.²⁴⁹ Иракско-сирийският граничен пункт в Каим беше отворен от иракското правителство на 30 септември 2019 г., което беше под контрола на граничната полиция, но различни „Отряди за народна мобилизация“

²³⁹ Трябва да се отбележи, че последното всеобхватно преброяване на населението и жилищата в Ирак беше проведено през 1987 г.; Фонд на ООН за населението, бюлетин за преброяване на населението през 2020 г., декември 2019 г., [url](#), стр. 1

²⁴⁰ Ирак, „Централна статистическа служба“, Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата, [url](#)

²⁴¹ Междуведомствено звено за информация и анализ на ООН, Профил на провинция Анбар, ноември 2010 г., [url](#), стр. 1

²⁴² Али, А., „Сигурност, религия и пол в провинция Ал-Анбар, Ирак: анализ на конфликти, базиран на фокусна група“, май 2014 г., [url](#), стр. 2

²⁴³ МОМ, „Интегрирана оценка на местоположението II“, октомври 2017 г., [url](#), стр. 2; НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция от НПО „Координационен комитет за Ирак“: Анбар“, 31 март 2004 г., [url](#), стр. 2

²⁴⁴ Асфура-Хайм, П., „СиЕНЕй - Анализи и решения“. „Няма сигурност без нас“: племена и трибализъм в провинция Ал Анбар, Ирак“, юни 2014 г., [url](#), стр. 7

²⁴⁵ „Никаш“, „Червени линии в пясъка: В пустините на Анбар се сблъскват САЩ и проиранските сили“, 13 септември 2019 г., [url](#); „Никаш“, „Екстремисти на кръстовищата: едновременно с умножаването на силите за сигурност в Анбар се увеличават и опасностите“, 21 декември 2018 г., [url](#)

²⁴⁶ „Ал-Монитор“, „Губернатор на Анбар иска подсилване на полицията и военни подкрепления в бази“, 6 септември 2018 г., [url](#)

²⁴⁷ За примери за крайпътни бомби, самоделни взривни устройства и други нападения по пътища и контролно-пропускателни пунктове в провинция Анбар вижте инцидентите по сигурността, посочени като илюстрация по-долу.

²⁴⁸ iMMAP, „Отговор на хуманитарния достъп: Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Анбар 01-30 юни 2020 г.“, 5 юли 2020 г., [url](#). За преглед на нивото на опасности от взривове по пътищата в провинция Анбар от 2019 г. вижте месечните актуализирани карти на iMMAP.

²⁴⁹ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 20.

запазиха присъствие около основния контролно-пропускателен пункт.²⁵⁰ Граничният пункт Турайбил-Карамех с Йордания, както и граничният пункт Арар със Саудитска Арабия също се намират в провинция Анбар. Според съобщения в медиите граничният пункт Турайбил-Карамех е функционира през 2019 г.,²⁵¹ докато пунктът Арар остава затворен²⁵² с планове да бъде отворен отново през октомври 2020 г.²⁵³ Граничният пункт Арар и близкият град Ал-Нухайб бяха контролирани от „Отряди за народна мобилизация“, включително иракските бригади „Хизбула“, Ал-Наджаба, Хорасани и Имам Али.²⁵⁴

Според доклада на Държавния департамент на САЩ за 2020 г. „сигурността на границите остава критична разлика в способностите, тъй като Иракските сили за сигурност имат ограничени възможности за пълна сигурност на границите на Ирак със Сирия и Иран“.²⁵⁵ Границата със Сирия на юг от регион Иракски Кюрдистан остава нахъсана и изложена на дейността на ИДИЛ и други терористични мрежи, както и на контрабанда и други престъпни занимания.²⁵⁶ Подкрепяните от Иран „Отряди за народна мобилизация“ поддържаха присъствие на основните гранични пунктове на Ирак.²⁵⁷ Според докладите за 2019 г. отряди на „Катаиб Хизбула“ са действали по границата, поддържайки контролно-пропускателни пунктове на граничния път (магистрала 20)²⁵⁸ Според същия източник „Катаиб Хизбула“ също са контролирали входния пункт Хусейба, а граничните пунктове Акашат са били координирани чрез база на „Катаиб Хизбула“ на летището Н-3, близо до Рутба.²⁵⁹

Икономика

Селското стопанство е осигурявало работа на около една четвърт от населението на провинция Анбар преди ИДИЛ.²⁶⁰ Според доклада на фондация Карнеги от март 2020 г. „Катаиб Хизбула“ е превърнала голяма част от земеделска земя, съдържаща около 1600 ферми в района на Машарии, в южната част на Каим, във военна зона, отказвайки да позволи на местните фермери да я използват. Членовете на местния съвет на Каим се оплакаха от икономически загуби за общността, особено тъй като около 40% от местното население зависи от земеделието за препитание.²⁶¹

2.1.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

Скоро след инвазията на САЩ в Ирак през 2003 г. до 2006 г. провинция Анбар беше описана като център на утвърден сунитски бунт срещу американските сили. Към края на 2006 г. сунитските племена в Рамади формираха движение „Пробуждането на Анбар“, за да си партнират с американските сили срещу Ал-Кайда и побеждават бунтовническата групировка в Рамади до средата на 2007 г. „Пробуждането“ се разпространи и в останалата част от

²⁵⁰ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за тероризма по държави 2019 г.: Ирак“, 24 юни 2020 г., [url](#); „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 3; „Ал-Монитор“, „Опасностите продължават с отварянето на иракски граничен пункт и завръщане на ВРЛ“, 31 октомври 2019 г., [url](#)

²⁵¹ „Араб нюз“, „Йордания получава първи иракски петрол от 5 години“, 4 септември 2019 г., [url](#)

²⁵² „Ню Араб“, „Експлозията на бомба сложи край на двугодишно спокойствие на границата между Ирак и Саудитска Арабия“, 16 януари 2020 г., [url](#)

²⁵³ „Гълф нюз“, „Гранично-пропускателен пункт със Саудитска Арабия ще бъде отворен официално през октомври“, 16 юли 2020 г., [url](#)

²⁵⁴ „Ню Араб“, „Експлозията на бомба сложи край на двугодишно спокойствие на границата между Ирак и Саудитска Арабия“, 16 януари 2020 г., [url](#)

²⁵⁵ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за тероризма по държави 2019 г.: Ирак“, 24 юни 2020 г., [url](#)

²⁵⁶ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за тероризма по държави 2019 г.: Ирак“, 24 юни 2020 г., [url](#). Вж. също: „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 13-14

²⁵⁷ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за тероризма по държави 2019 г.: Ирак“, 24 юни 2020 г., [url](#); „Форин полиси“, „Мощна подкрепа от Иран милиция губи влиянието си в Ирак“, 22 май 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Опасностите продължават с отварянето на иракски граничен пункт и завръщане на ВРЛ“, 31 октомври 2019 г., [url](#)

²⁵⁸ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4

²⁵⁹ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4

²⁶⁰ Междудевомствено звено за информация и анализ на ООН, Профил на провинция Анбар, ноември 2010 г., [url](#), стр. 1

²⁶¹ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 14.

провинцията и в други части на Ирак, което доведе до спад на насилието и период на сравнително спокойствие и стабилност в Анбар.²⁶²

С изтеглянето на американските сили от Ирак в края на 2011 г. ИДИЛ започна да се появява в Рамади, Фалуджа и различни градове в провинция Анбар. До декември 2013 г. сблъсъците между сунитските племенни милиции и иракската армия ескалираха след ареста на Ахмад ал-Алвани, политик от Анбар. На 1 януари 2014 г. ИДИЛ пое контрола над градовете в провинцията и Иракските сили за сигурност до голяма степен избягаха и изоставиха позициите си.²⁶³ Без обединена опозиция ИДИЛ превзе полицейски контролно-пропускателни пунктове и управления в провинция Анбар и пое контрола над големи части от нея, включително Рутба, Каим, Хит и столицата Рамади. Американските военни операции бяха възобновени след разгромяването на ИДИЛ в Мосул през юни 2014 г., като американските сили се завърнаха в авиобазата Ал-Асад в Анбар в края на 2014 г.²⁶⁴

След поредица от продължителни битки с американска военна подкрепа, между декември 2015 г. и юни 2016 г., иракското правителство си възвърна Фалуджа и Рамади, като ИДИЛ беше отслабена значително.²⁶⁵ Военната офанзива за завземане на територията на ИДИЛ беше официално приключена през ноември 2017 г., с връщането на Рава, последният град, останал под контрол на ИДИЛ.²⁶⁶

Управлението на ИДИЛ и военните операции за възстановяване на контрола над Анбар оставиха гражданските райони опустошени с „машабно унищожаване на публична и частна собственост“²⁶⁷ и доведоха до последователни вълни на масово разселване.²⁶⁸ Близко половин милион души са избягали заради напредването на ИДИЛ между януари и май 2014 г., докато втора голяма вълна на разселване се е състояла през 2015/2016 г. по време на военната кампания за завземане на територия от ИДИЛ. Към юни 2020 г. над 1,5 милиона души са се завърнали в провинция Анбар,²⁶⁹ където съществува напрежение между избягалите по време на първоначалното настъпление на ИДИЛ и онези, които първоначално са останали и са избягали по-късно, според МОМ.²⁷⁰

Към ноември 2018 г. в провинция Анбар са открити още 24 масови гроба, като в много от тях има останки на цивилни и персонал на Иракските сили за сигурност.²⁷¹ През декември 2019 г. е открит масов гроб близо до град Фалуджа, съдържащ телата на 643 цивилни сунити араби и се смята, че са от племето Ал Мухамда, изчезнало през 2016 г., след като техните райони бяха превзети от шиитски бойци под флага на „Отряди за народна мобилизация“.²⁷² Съобщава се, че е проведено разследване от иракските власти.²⁷³

²⁶² „Форин ъфеърс“, „Илюзииите на Анбар - провалът на историята на успеха на Ирак“, 24 юни 2017 г., [url](#)

²⁶³ „Форин ъфеърс“, „Илюзииите на Анбар - провалът на историята на успеха на Ирак“, 24 юни 2017 г., [url](#)

²⁶⁴ „Норвежки съвет за бежанците“ и сътр., „Дългият път към дома: Постигане на трайни решения за разселването в Ирак: уроци от завръщането в Ирак“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 7; „Форин ъфеърс“, „Илюзииите на Анбар - провалът на историята на успеха на Ирак“, 24 юни 2017 г., [url](#)

²⁶⁵ „Форин ъфеърс“, „Илюзииите на Анбар - провалът на историята на успеха на Ирак“, 24 юни 2017 г., [url](#)

²⁶⁶ „Норвежки съвет за бежанците“ и сътр., „Дългият път към дома: Постигане на трайни решения за разселването в Ирак: уроци от завръщането в Ирак“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 7

²⁶⁷ „Норвежки съвет за бежанците“ и сътр., „Дългият път към дома: Постигане на трайни решения за разселването в Ирак: уроци от завръщането в Ирак“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 7

²⁶⁸ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди Ирак 2020, 17 ноември 2019 г., [url](#), стр. 32

²⁶⁹ МОМ, „Доклад за основния списък за Ирак 116“, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 5

²⁷⁰ МОМ, „Управление на връщанията в Анбар; Отговори на общността на завръщането на вътрешно разселените лица с предполагаеми връзки“, март 2020 г., [url](#), стр. 4.

²⁷¹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак/Служба на Върховния комисар по правата на човека, „Изкопаване на жестокости: Масови гробове на територия, контролирана преди от ИДИЛ“, 6 ноември 2018 г., [url](#), стр. 9

²⁷² „Ню Араб“, „Докладът за Ирак: масови гробове на сунити бяха открити на фона на вихреци се масови протести“, 20 декември 2019 г. [url](#) ²⁷³ „Дияруна“, „Ирак разследва масов гроб близо до Фалуджа“, 18 декември 2019 г., [url](#)

Въоръжени действащи лица

Иракски сили за сигурност (ИСС) и съюзнически сили

Иракските сили за сигурност носят цялостната отговорност за сигурността в провинцията чрез регионалните Оперативни командвания.²⁷⁴ Според доклад на ИВИ за военните подразделения на Ирак от 2017 г. се съобщава, че регионалните Оперативни командвания в Ирак действат като щаб на оперативно ниво, командващ и контролиращ различни подразделения на Иракските сили за сигурност в дадена географска зона на отговорност.²⁷⁵ Провинция Анбар беше разделена между Оперативното командване на Анбар (ОКА), обхващащо Рамади и Фалуджа и околните пустинни области,²⁷⁶ и Оперативното командване на Джазира и Бадия (ОКДБ), обхващащо по-голямата част от провинция Анбар, западно от Рамади, включително западната долина на река Ефрат, крайния западен квартал Рутба, магистралата Аман-Багдад и голяма част от пустините Джазира и Бадия. Съобщава се, че Оперативното командване на Джазира и Бадия не разполага с достатъчно персонал и поради това разчита до голяма степен на подкрепата на местните племенни бойци Джугайфи [Jughaiifi], които предявяват претенции към област Хадита [Haditha].²⁷⁷ В допълнение към Оперативното командване на Анбар и Оперативното командване на Джазира и Бадия, Иракските сили за сигурност са разположили в Анбар и други отряди на оперативно командване от цялата страна.²⁷⁸

Въпреки това, някои части на провинция Анбар, особено по протежение на сирийската и иракската граница с обширни пустинни райони, се считат за трудно контролируеми.²⁷⁹ Иракските сили за сигурност се състоят предимно от подразделения от армията, федералната полиция²⁸⁰ и мобилния Отряд за реагиране при извънредни ситуации.²⁸¹ Според съобщения в медиите от 2018/2019 г. са били в ход планове за постепенно предаване на контрола за сигурност от Иракските сили за сигурност на местните и федерални полицейски сили, включително в провинция Анбар.²⁸² Съобщава се, че подразделения за гранична охрана са разположени в провинция Анбар по граничните пунктове със Сирия, Йордания и Саудитска Арабия.²⁸³

Съединени американски щати (САЩ) и Международните сили

Към март 2020 г. американските сили продължават да държат две военни бази в провинция Анбар близо до иракско-сирийската граница, едната в Танф-Уалид в област Ар-Рутба, а другата в Айн ал-Асад, близо до област Багдади.²⁸⁴ Освен това американските сили са били по-рано базирани близо до старата железопътна гара в Каим по време на кампанията срещу ИДИЛ, но са преразпределени в друга база в Киркук от средата на март 2020 г.²⁸⁵ Базата Каим е поета от Иракските сили за сигурност от края на март 2020 г.²⁸⁶

²⁷⁴ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 14.

²⁷⁵ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 12.

²⁷⁶ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 14.

²⁷⁷ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 18-19.

²⁷⁸ Подробна информация за частите, дислоцирани в Анбар е описана в ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 14-24. Освен това докладът включва диаграма за дивизиите на иракската армия и техните зони на действие (Приложение Г: Командири на Иракските сили за сигурност). Вж. стр. 61-62.

²⁷⁹ „Ал-Монитор“, „Въздействие на изтеглянето на САЩ от базата Каим на иракската граница със Сирия“, 24 март 2020 г., [url](#).

²⁸⁰ За повече подробности относно частите и отрядите, разположени в Анбар към май 2016 г., вж.: ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 25-26.

²⁸¹ За повече подробности относно частите и отрядите, разположени в Анбар към май 2016 г., вж.: ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 26-27.

²⁸² „Ал-Монитор“, „Докато иракската армия се оттегля към границите, местната полиция контролира сигурността на градовете“, 1 февруари 2019 г., [url](#).

„Ал-Монитор“, „Губернатор на Анбар иска подсилване на полицията и военни подкрепления в бази“, 6 септември 2018 г., [url](#).

²⁸³ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 12; ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 27-28.

²⁸⁴ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 16; „Никаш“, „Червени линии в пясъка: В пустините на Анбар се сблъскват САЩ и проиранските сили“, 13 септември 2019 г., [url](#).

²⁸⁵ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 17; „Ал-Монитор“, „Въздействие на изтеглянето на САЩ от базата Каим на иракската граница със Сирия“, 24 март 2020 г., [url](#).²⁸⁶ „Синхуа“, „Иракските сили поеха пълен контрол над военна база в провинция Анбар“, 20 март 2020 г., [url](#).

„Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ)

Много от включените в правителството „Отряди за народна мобилизация“, както и милиции с по-тесни връзки с Иран, работят близо до Каим близо до сирийско-иракската граница.²⁸⁷ Според доклада на Майкъл Найтс за 2019 г. подсекторът Акашат е гарнизон на бригади „Аллах ал-Тавфия“ [Allah al-Tawfiya] (бригада 19 на ОНМ), „Лиуа ал-Тафуф“ [Liwa al-Tafuf] (бригада 13 на ОНМ) и „Сарая Талия ал-Хурасани“ [Liwa al-Tafuf] (бригада 18 на ОНМ).²⁸⁸ Подсекторът Хусейба / Каим беше използван за гарнизон главно от „Лиуа ал-Тафуф“ (бригада 13 на ОНМ).²⁸⁹ Командирът на „Лиуа ал-Тафуф“ Касим Муслих [Qasim Muslih] също така оглавяваше Западната ос на „Отряди за народна мобилизация“, която беше секторната централа за всички операции на „Отряди за народна мобилизация“ по границата и в Рутба. „Лиуа ал-Тафуф“ и „Катаиб Хизбула“ контролираха съвместно всички контрабандни и търговски дейности през границата.²⁹⁰

По-нататък Майкъл Найтс съобщава, че долината на река Ефрат, водеща надолу към източната част на провинция Анбар, е била контролирана предимно от Иракските сили за сигурност и „Лиуа ал-Мунтадер“ [Liwa al-Muntadher] (бригада 7 на ОНМ) и „Катаиб Ансар ал-Худжджа“ [Kataib Ansar al-Hujja] (бригада 29 на ОНМ).²⁹¹ Същият източник от 2019 г. съобщава, че в източния край на този район е бил граничният пункт Хусейба на Ефрат, с лице към зоните Албу Камал [Albu Kamal] в Сирия, където „Отряди за народна мобилизация“ като „Катаиб Хизбула“ (бригада 45 на ОНМ), „Катаиб Ал-Имам Али“ [Kataib Al-Imam Ali] (бригада 40 на ОНМ), и „Харакат ал-Абдал“ [Harakat al-Abdal] (бригада 39 на ОНМ) поддържат бойни сили.²⁹² „Катаиб Хизбула“ (бригада 45 на ОНМ) контролира пътя между Каим и Акашат на югозапад.²⁹³ Касим Муслех [Qassim Musleh] е ръководител на „Отряди за народна мобилизация“ на западните части на Анбар и по този начин - на бригадите „Катаиб Хизбула“.²⁹⁴ Някои подразделения на „Катаиб Хизбула“ са официално включени в заплатените от правителството „Отряди за народна мобилизация“, но повечето отряди не са под държавен контрол.²⁹⁵

Докладите описват, че много действащи лица по сигурността, и по-специално „Отряди за народна мобилизация“, работещи в западната част на провинция Анбар, често нямат координация помежду си,²⁹⁶ водят до объркване,²⁹⁷ не следват единна стратегия за сигурност,²⁹⁸ и по този начин да предизвикват безпокойство и недоверие сред цивилното население.²⁹⁹ Според съобщения в медиите „присъствието, количеството и относителното влияние на различните сили за сигурност - както тези, които отговарят пред централното правителство, така и тези, които отговарят пред други - отдавна е трудно да се установят ясно“³⁰⁰, и нататък, „цивилни лица многократно са се оплаквали пред „Ал-Монитор“ по време на няколко посещения в района след освобождаването му от контрола на Ислямска държава през ноември 2017 г. от

²⁸⁷ „Ал-Монитор“, „Въздействие на изтеглянето на САЩ от базата Каим на иракската граница със Сирия“, 24 март 2020 г., [url](#); „Никаш“, „Червени линии в пясъка: В пустините на Анбар се сблъскват САЩ и проиранските сили“, 13 септември 2019 г., [url](#); Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 3-4

²⁸⁸ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 3

²⁸⁹ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 12; Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4

²⁹⁰ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4

²⁹¹ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4. Вж. също: „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 12

²⁹² Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 3. Вж. също „Ал-Монитор“, „Опасностите продължават с отварянето на иракски граничен пункт и завръщане на ВРЛ“, 31 октомври 2019 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Границата на Каим в Ирак е отворена за нелокални „Отряди за народна мобилизация“, воюващи в Сирия“, 25 април 2019 г., [url](#)

²⁹³ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 12.

²⁹⁴ „Ал-Монитор“, „Жителите на Каим се страхуват след конфликта между САЩ и милициите, подкрепяни от Иран“, на 27 януари 2020 г., [url](#)

²⁹⁵ „Ал-Монитор“, „Въздействие на изтеглянето на САЩ от базата Каим на иракската граница със Сирия“, 24 март 2020 г., [url](#)

²⁹⁶ „Никаш“, „Екстремисти на кръстовищата: едновременно с умножаването на силите за сигурност в Анбар се увеличават и опасностите“, 21 декември 2018 г., [url](#)

²⁹⁷ „Ал-Монитор“, „Губернатор на Анбар иска подсилване на полицията и военни подкрепления в бази“, 6 септември 2018 г., [url](#)

²⁹⁸ „Никаш“, „Екстремисти на кръстовищата: едновременно с умножаването на силите за сигурност в Анбар се увеличават и опасностите“, 21 декември 2018 г., [url](#)

²⁹⁹ „Ал-Монитор“, „Указ за „Отряди за народна мобилизация“ вероятно няма да промени баланса на силите в Каим в Ирак“, 20 юли 2019 г., [url](#)

³⁰⁰ „Ал-Монитор“, „Жителите на Каим се страхуват след конфликта между САЩ и милициите, подкрепяни от Иран“, на 27 януари 2020 г., [url](#)

объркващия набор от сили за сигурност, някои от които не носят знаци от какъвто и да е вид, но носят оръжия”.³⁰¹

Сунитски племенни милиции

Сунитски племенни сили са мобилизирани от 2014 г. вследствие на борбата срещу „Ислямска държава“ в Ирак и са включени в „Отряди за народна мобилизация“. Инициативата беше частично спонсирана от САЩ и силите са известни като „Сили за племенна мобилизация“ (СПМ) или племенни *hashd* в провинциите в Анбар и Нинева, имащи за цел племенните сили да играят ролята на местни „задържащи“ сили в техните райони, след като бяха завзети от ИДИЛ.³⁰²

Към юни 2019 г. приблизително 10 000 наети членове на „Сили за племенна мобилизация“ са базирани в провинция Анбар, според лидера на племените сили в Анбар Шейх Катари Самармад ал-Обейди [Sheikh Qatari Samarmad al-Obeidi].³⁰³ Освен това около 7 500 бойци бяха записани в провинция Източен Анбар, включително Рамади и Фалуджа, докато 2 500 бойци бяха базирани в западните области на провинцията като Хеет, Хадита и Каим.³⁰⁴ Съобщава се, че от тях една основна група е бригада Хамза, водена от Рабах ал-Махалауи [Rabah al-Mahallawi] и съставена от членове на племето Боу Махал, които са разположени близо до Хусейба.³⁰⁵ Другата е бригада Горен Ефрат, свързана с племето Карбули и водена от Муса ал-Карбули [Musa al-Karbuli] и Асиф Ибрахим ал-Карбули [Assif Ibrahim al-Karbuli]. Съобщава се, че тази бригада е била разположена в Карабла и близо до газовото находище Аккас.³⁰⁶

Според лидера на племенните сили на Анбар Шейх Катари Самармад ал-Обейди, към юни 2019 г. допълнително 4 000 души в провинция Анбар преди това са преминали военно обучение и са заемали административни длъжности, определящи ги като официални бойци, но те не са били част от официалните „Сили за племенна мобилизация“ и не са получавали заплати. За тези бойци беше планирано да бъдат включени в „Сили за племенна мобилизация“ и да получават заплати от иракското правителство.³⁰⁷

ИДИЛ

Според Съвета за сигурност на ООН през февруари 2020 г., „макар че общото ниво на насилие, свързано с ИДИЛ, е намаляло, групировката остава значителна заплаха и премина към въстаническа тактика, като нападенията продължават в различни части на страната”.³⁰⁸ Съобщава се, че празнотите в сигурността, причинени от преразпределянето на Иракските сили за сигурност към антиправителствени протести, блокирането на COVID-19, както и изтеглянето на повечето американски сили от Ирак, са използвани от ИДИЛ за набиране на сила и прегрупирване в части на Ирак, включително в провинция Анбар.³⁰⁹ В отдалечени райони на Ирак се съобщава, че ИДИЛ продължава да извършва нападения срещу официални контролно-пропускателни пунктове, инфраструктура и служители.³¹⁰ Операции на ИДИЛ през първата половина на 2020 г.

³⁰¹ „Ал-Монитор“, „Указ за „Отряди за народна мобилизация“ вероятно няма да промени баланса на силите в Каим в Ирак“, 20 юли 2019 г., [url](#)

³⁰² Дерси-Хорват, А. и сътр. [Derzi-Horvath, A. et al.], „Ирак след ИДИЛ: Кой кой е: Кратки факти за местните и под-държавните сили“, GPPi, 16 август 2017 г., [url](#)

³⁰³ „Дияруна“, „Ирак ще подсили редиците племенните сили в Анбар“, 19 юни 2019 г., [url](#)

³⁰⁴ „Дияруна“, „Ирак ще подсили редиците племенните сили в Анбар“, 19 юни 2019 г., [url](#)

³⁰⁵ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 12.

³⁰⁶ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 13.

³⁰⁷ „Дияруна“, „Ирак ще подсили редиците племенните сили в Анбар“, 19 юни 2019 г., [url](#)

³⁰⁸ Съвет за сигурност на ООН, „Десети доклад на генералния секретар относно заплахата от ИДИЛ (Даеш) за международния мир и сигурност и обхвата на усилията на ООН в подкрепа на държавите-членки за противодействие на заплахата“ [S / 2020/95], 4 февруари 2020 г., [url](#), ал. 4

³⁰⁹ „Ню Йорк таймс“, „Вълна от нападения на „Ислямска държава“ в Ирак на фона на дебати за броя на американските войски“, 10 юни 2020 [url](#): SIPRI, „Възраждането на Ислямска държава в Ирак: политически и военни реакции“, 9 юни 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Въздействие на изтеглянето на САЩ от базата Каим на иракската граница със Сирия“, 24 март 2020 г., [url](#)

³¹⁰ Съвет за сигурност на ООН, „Десети доклад на генералния секретар относно заплахата от ИДИЛ (Даеш) за международния мир и сигурност и обхвата на усилията на ООН в подкрепа на държавите-членки за противодействие на заплахата“ [S / 2020/95], 4 февруари 2020 г., [url](#), ал. 4

са описани като „кампания за убийство“ от покойния Хушам ал-Хашими [Husham al-Hashimi], водещ иракски анализатор на сигурността.³¹¹ Международният институт за изследване на мира в Стокхолм съобщава през юни 2020 г., че географският обхват и дейностите на ИДИЛ почти са се удвоили от края на декември 2018 г. в провинциите Анбар, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин.³¹² По-нататък МКГ оценява, че нападенията на въоръжената групировка са станали „по-напористи“ през пролетта на 2020 г. и са фокусирани основно върху селския пояс, достигащ през центъра на Ирак на север, в провинциите Киркук, Салах ад-Дин и Дияла, както и западния край на провинция Анбар, по протежение на границите с Йордания и Саудитска Арабия.³¹³

Според анализ на Хушам ал-Хашими, към декември 2019 г. ИДИЛ разполага с около 350 до 400 активни бойци, подкрепени от 400 неактивни бойци или „спящи клетки“, които се занимават основно с логистика във всеки от своите „сектори“, включително „сектора“ Анбар.³¹⁴ Малки патрули от девет до 11 мъже са действали на различни места и са извършвали нападения.³¹⁵ Според МКГ много от тези активни бойци на ИДИЛ са иракчани и са местни в съответните им зони на действие, но повечето от 200 до 300 останали чуждестранни бойци в Ирак са базирани в Анбар, според изчисленията на Хушам ал-Хашими.³¹⁶ Бойците на ИДИЛ успяха да експлоатират отдалечения пустинен терен на Анбар, който е труден за патрулиране.³¹⁷ Бойците на ИДИЛ са използвали заровени контейнери като подземни бази, като някои бойци са пресичали открити просторни терени, маскирани като овчари.³¹⁸

Найтс и Алмейда наблюдаваха през май 2020 г., че ИДИЛ поддържа активни атакуващи клетки в следните райони в провинция Анбар: Акашат; граничната зона Ал Каим/Абу Камал; Уади Хоран/Рутба; Нухаиб; коридора Рава-Ана-Хадита; Хит; Рамади и езерото Разаза; Карма и южната част на Тар; и Фалуджа/Амириат ал-Фалуджа.³¹⁹

2.1.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие над цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

В хода на ескалацията на военните действия между САЩ и Иран бяха осъществени редица нападения между декември 2019 г. и януари 2020 г. в Ирак, включително в провинция Анбар. На 29 декември 2019 г. американските военни нанесоха въздушни удари срещу пет позиции на „Катаиб Хизбула“ близо до иракско-сирийската граница (три в провинция Анбар и две в Сирия), убивайки над 25 бойци от „Отряди за народна мобилизация“ и ранявайки десетки.³²⁰ Този удар допълнително ескалира напрежението между САЩ и подкрепяните от Иран групировки и иракското правителство и доведе до нападение на демонстранти, свързани с „Отряди за народна мобилизация“, срещу американското посолство в Багдад на 31 декември 2019 г. В отговор американската администрация разпореди атака с безпилотен самолет на 3 януари 2020 г., при която на международното летище в Багдад бяха убити командирът на „Катаиб Хизбула“ Абу Махди ал-Мухандис и иранският генерал-майор Касем Солеймани, лидерът на силите Кудс на Корпуса на гвардейците на Ислямската революция в Иран. На 7 януари 2020 г.

³¹¹ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, GGP, 5 май 2020 г., [url](#)

³¹² SIPRI, „Възраждането на Ислямска държава в Ирак: политически и военни реакции“, 9 юни 2020 г., [url](#)

³¹³ МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 3

³¹⁴ Останките от ИДИЛ в Ирак са създали 11 сектора в онова, което те наричат своя Вилаят (провинция) Ирак, в съответствие с организационната си структура. Вижте картата на 11-те „сектора“: Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, GGP, 5 май 2020 г., [url](#)

³¹⁵ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, GGP, 5 май 2020 г., [url](#)

³¹⁶ МКГ, „Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Ирак и Сирия, Доклад за Близкия изток № 207“, 11 октомври 2019 г., [url](#), стр. 5

³¹⁷ „Ал-Монитор“, „Въздействие на изтеглянето на САЩ от базата Каим на иракската граница със Сирия“, 24 март 2020 г., [url](#)

³¹⁸ МКГ, „Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Ирак и Сирия, Доклад за Близкия изток № 207“, 11 октомври 2019 г., [url](#), стр. 3

³¹⁹ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 23.

³²⁰ „Близкоизточнен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 18; „Ал-Монитор“, „Бойците в Анбар в Ирак се опасяват от американско-иранския конфликт, докато Дания изтегля сили“, 15 януари 2020 г., [url](#)

при атака за отмъщение с 22 ирански балистични ракети са атакувани американски войски, базирани в базата Айн ал-Асад в Западен Анбар и база близо до Ербил, където също са разположени американски войски, при което има 34 ранени сред американските войски и значителни щети при базата Айн ал-Асад. Впоследствие и двете страни се опитаха да деескалират кризата.³²¹

Последователните доклади на Съвета за сигурност на ООН от 2019 г. и първата половина на 2020 г. съобщават, че остатъчни сили от ИДИЛ често са извършвали асиметрични атаки срещу иракския народ и силите за сигурност, особено в провинциите Анбар, Багдад, Дияла, Ербил, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин.³²² Според анализ на Найтс и Алмейда от май 2020 г. в провинция Анбар са регистрирани най-малко нападения сред изследваните провинции³²³ през 2018 и 2019, среден брой 7,0 нападения на ИДИЛ на месец през 2018 г. и 8,7 на месец през 2019 г. След април 2019 г. обаче в Анбар е регистрирано подновяването на опити за нападения с масови жертви, включително в градове като Рамади и Хит, както и засилено заплашване на селските племена с терористични тактики като опити за самоубийствени атентати, насочени срещу пазари, джамии и овчари. По-големи и по-нови на вид скривалища с оръжия бяха намерени в коридора от Хит до Рамади, разположен на разстояние, от което може да се извърши удар от Хит, Рамади, Фалуджа и Багдад.³²⁴

Според анализ на Джоел Уинг от „Размишления за Ирак“, през 2019 г. ИДИЛ се фокусира върху придвижване на бойци и материали от Сирия в Ирак чрез провинциите Анбар и Нинева.³²⁵

През първото тримесечие на 2020 г. средномесечният брой на нападенията скочи до 27,6 в Анбар, утроявайки средния брой за 2019 г. Бомбените атентати по пътищата започнаха да се използват по-често, предимно насочени към небронирани цивилни превозни средства на „Отряди за народна мобилизация“ по пустинната магистрална система между Каим и Рутба, които са атакувани от високото плато Вади Хоран. За същия период бяха докладвани по-мощни тактически операции със сили от 30 или повече мъже, въоръжени с ракетни гранати (РПГ) и миномети, както и повече снайперски атаки, насочени към *мухтари* от село.³²⁶

Анализът на Джоел Уинг от „Размишления за Ирак“ показва, че ИДИЛ стартира „пролетна кампания“ в целия Ирак, тъй като през април и май 2020 г. се наблюдава значителен прилив на насилие, което до голяма степен е утихнало до юни 2020 г.³²⁷ В провинция Анбар са отчетени десет инцидента през април, 17 инцидента през май и четири инцидента през юни 2020 г., което представлява рядък скок в инцидентите по сигурността в провинцията,³²⁸ което показва, че „Анбар вече не е център на бунтове както преди“.³²⁹

³²¹ „Близкоизточнен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 18; „Ал-Монитор“, „Пентагонът: 34 американски войници са ранени при ирански удар“, 24 януари 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Бойците в Анбар в Ирак се опасяват от американско-иранския конфликт, докато Дания изтегля сили“, 15 януари 2020 г., [url](#).

³²² Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.); Доклад на генералния секретар [S/2020/363], 6 май 2020 г., [url](#), ал. 24; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.); Доклад на генералния секретар [S/2020/140], 21 февруари 2020 г., [url](#), параграф 24; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.); Доклад на генералния секретар [S/2019/903], 22 ноември 2019 г., [url](#), ал. 29; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.); Доклад на генералния секретар [S/2019/660], 5 август 2019 г., [url](#), ал. 19. Вж. също: Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2421 (2018 г.); Доклад на генералния секретар [S/2019/365], 2 май 2019 г., [url](#), ал. 18.

³²³ Бяха оценени провинциите Анбар, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин; Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, СТС, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 12-13.

³²⁴ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, СТС, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 15.

³²⁵ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#).

³²⁶ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, СТС, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 15.

³²⁷ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#).³²⁸ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#).³²⁹ Уинг, Дж., „Офанзивата на „Ислямска държава“ в Ирак стартира през май“, 3 юни 2020 г., [url](#).

Съобщава се, че операции по сигурността и военните операции с различен мащаб срещу ИДИЛ продължават в провинция Анбар, особено в западната част на Анбар, през 2019 и 2020 г.³³⁰ През февруари 2020 г. Иракските сили за сигурност стартираха мащабна операция „Герои на Ирак“, насочена към спящите клетки на ИДИЛ в райони на провинция Анбар, граничещи със Сирия и Йордания заради неотдавнашната активна бунтовническа дейност, като бомбардировки, засади, отвлечения, изнудвания и палежи. В операцията са участвали няколко клона на Иракските сили за сигурност, включително гранично-патрулни подразделения, Оперативното командване на Анбар, Оперативното командване на Багдад и Оперативното командване на Ал-Джазира, с подкрепата на иракските военновъздушни сили.³³¹ През май 2020 г. стартира друга голяма военна кампания, Операция „Пустинни лъвовете“, за да се разчистят зоните от оставащите части на ИДИЛ, като се съсредоточи върху северната част на провинция Анбар, южната част на провинция Нинева и западната част на провинция Салах ад-Дин.³³² През юни 2020 г. в провинция Анбар се наблюдават общо десет операции по сигурността, „фокусирани върху спиране на движението на „Ислямска държава“ през сирийската граница и провинцията в други части на Ирак“.³³³ Съобщава се, че операциите срещу ИДИЛ имат ограничен ефект за освобождаването на провинция Анбар от ИДИЛ.³³⁴

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- На 11 януари 2019 г. автомобил-бомба експлодира на пазар в Каим, убивайки двама цивилни и ранявайки 25 други.³³⁵
- Между януари и март 2019 г. бойците на ИДИЛ „са отвлечали и в някои случаи екзекутирали иракски търсачи на трюфели, най-вече в пустините в западната част на провинция Анбар. Иракските сили за сигурност потвърдиха за отвлечането на 44 търсачи на трюфели тази година и вероятно още случаи не са докладвани.“³³⁶ Иракските сили за сигурност потвърдиха за отвлечането на 44 търсачи на трюфели през първото тримесечие на 2019 г. и има вероятност още случаи да не са докладвани.³³⁷ На 13 март 2019 г. член на ИДИЛ уби жител, който е бил отвлечен при събиране на пустинни трюфели в пустинята. На 15 февруари 2019 г. при два отделни инцидента бяха отвлечени осем цивилни, докато събират трюфели. Пет души бяха отвлечени в област Рава, а трима - в област Хадита в западната част на Анбар.³³⁸ На 28 януари 2019 г. бойци на ИДИЛ убиха двама иракски фермери и отвлечоха друг в област Хадита, които събираха пустинни трюфели.³³⁹
- На 6 май 2019 г. неидентифицирани хора бомбардираха къща, собственост на семейството на член на ИДИЛ в центъра на град Хеет в провинция Анбар в нападение, което изглежда с цел отмъщение.³⁴⁰

³³⁰ „Араб уйикли“, „Багдад започна военна кампания за противодействие срещу възраждането на „Ислямска държава“, 18 май 2020 г., [url](#); „Джерусалем пост“, „Милиции, подкрепяни от Иран, играят ключова роля в Анбар срещу „Ислямска държава“, 26 април 2020 г., [url](#); „Рудав“, „Иракската армия стартира нова операция срещу „Ислямска държава“ - без подкрепа от коалицията или „Сили за народна мобилизация“, 12 февруари 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Върна ли се „Ислямска държава“ в Западен Анбар“, 20 март 2019 г., [url](#)

³³¹ „Рудав“, „Иракската армия стартира нова операция срещу „Ислямска държава“ - без подкрепа от коалицията или „Сили за народна мобилизация“, 12 февруари 2020 г., [url](#)

³³² „Араб уйикли“, „Багдад започна военна кампания за противодействие срещу възраждането на „Ислямска държава“, 18 май 2020 г., [url](#)

³³³ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#)

³³⁴ Уинг, Дж., „Ирак стартира операция в отговор на новата офанзива на „Ислямска държава“, 20 май 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Върна ли се „Ислямска държава“ в Западен Анбар“, 20 март 2019, [url](#); „Ал-Монитор“, „Местното разузнаване е ключово за операциите срещу „Ислямска държава“ в Анбар“, 12 март 2019 г., [url](#)

³³⁵ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за тероризма по държави 2019 г.: Ирак“, 24 юни 2020 г., [url](#)

³³⁶ „Ню Йорк таймс“, „Те холят в пустинята, за да търсят трюфели. Но „Ислямска държава“ е на лов за тях“, 19 март 2019 г., [url](#). Вж. също: „Джи Кю Близък изток“, „Търсачите на трюфели в Ирак“, 5 януари 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Върна ли се „Ислямска държава“ в Западен Анбар“, 20 март 2019, [url](#)

³³⁷ „Ню Йорк таймс“, „Те холят в пустинята, за да търсят трюфели. Но „Ислямска държава“ е на лов за тях“, 19 март 2019 г., [url](#)

³³⁸ „Кюрдистан 24“, „Ислямска държава“ отвлече още 8 иракчани, берещи трюфели в Анбар“, 16 февруари 2019 г., [url](#)

³³⁹ „Ираки нюз“, „Ислямска държава“ уби двама иракчани, отвлече още един в Анбар в Ирак“, 28 януари 2019 г., [url](#)

³⁴⁰ „Ал-Монитор“, „Иракските племена се опитват да лекуват трайни рани от наследството на „Ислямска държава“, 22 май 2019 г., [url](#)

- На 29 август 2019 г. неидентифицирани въоръжени мъже застреляха четирима иракски войници и раниха още седем на военен пункт в провинция Анбар.³⁴¹
- През януари 2020 г. един иракски офицер беше убит, а други пет ранени при експлозия на бомба, извършена от ИДИЛ в граничния град Ал-Нухаиб, разположен на около 20 км от границата със Саудитска Арабия.³⁴²
- В началото на февруари 2020 г. „Отряди за народна мобилизация“ отблъснаха две нападения през същата седмица от бойци на ИДИЛ срещу контролно-пропускателните пунктове на „Отряди за народна мобилизация“ в западната част на Анбар.³⁴³
- На 21 март 2020 г. двама иракски войници бяха убити при двойно бомбено нападение в град Рутба в Западен Анбар. Въпреки че никоя групировка не е поела отговорност за нападението, се твърди, че такива нападения често се извършват от бойци на ИДИЛ в района.³⁴⁴
- На 5 април 2020 г. четирима иракски войници бяха убити при нападение на ИДИЛ на контролно-пропускателен пункт западно от град Рутба в западната част на Анбар.³⁴⁵
- На 25 юли 2020 г. бомба в мотоциклет избухна близо до Кубаиса в провинция Анбар, убивайки един войник и ранявайки друг.³⁴⁶

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Анбар	30	43	62	105	4	7	8	15

Таблица 5: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Анбар.³⁴⁷

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 124 битки, 100 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 16 случая на насилие над цивилни, 0 инцидента на бунтове, което прави общо 240 инцидента от този тип в провинция Анбар, по-голямата част от които са осъществени в област Ар-Рутба. 16 протеста бяха отчетени и в провинция Анбар през референтния период.³⁴⁸ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

³⁴¹ „Ал Арабия“, „Въоръжени лица убиха четирима иракски войници на контролно-пропускателен пункт в провинция Анбар“, 29 август 2019 г., [url](#)

³⁴² „Ню Араб“, „Експлозията на бомба сложи край на двугодишно спокойствие на границата между Ирак и Саудитска Арабия“, 16 януари 2020 г., [url](#)

³⁴³ „Шафак нюз“, „В рамките на една седмица „Ислямска държава“ се активизира и предприе две нападения в Западен Ирак“, 4 февруари 2020 г., [url](#)

³⁴⁴ „Анадолска агенция“, „При бомбено нападение загинаха двама войници в иракския Анбар“, 21 март 2020 г., [url](#)

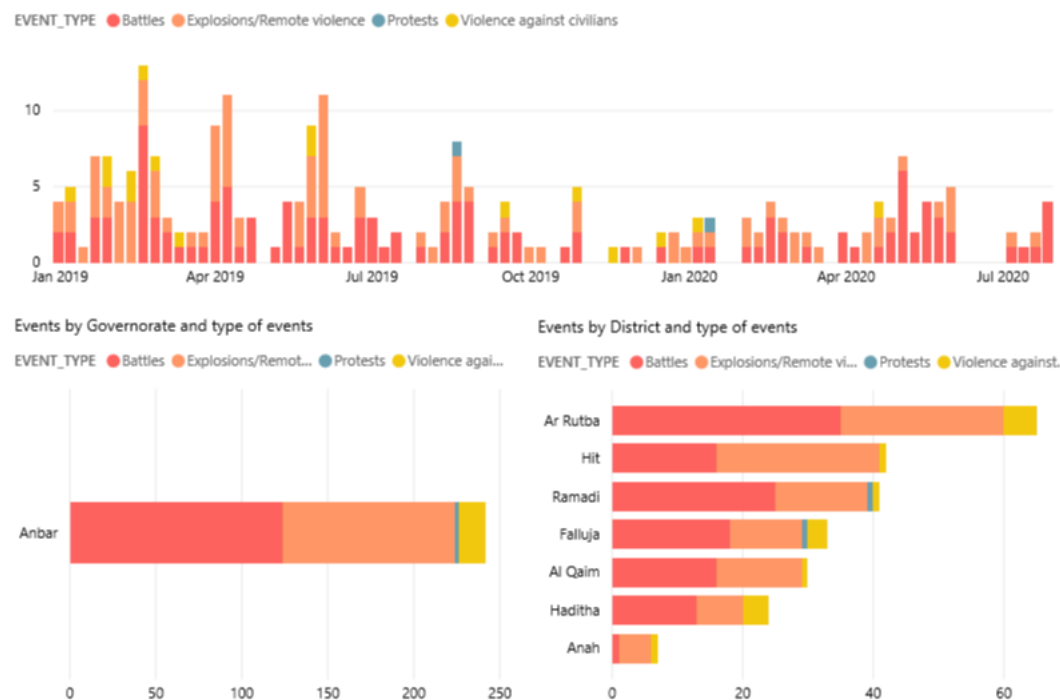
³⁴⁵ „Анадолска агенция“, „Терористите от Даеш/„Ислямска държава“ убиха 4 иракски войници в Анбар“, 5 април 2020 г., [url](#)

³⁴⁶ „НИНА“ [NINA], „Убийство и нараняване на двама войници с експлозия на бомба на мотоциклет в Анбар“, 25 юли 2020 г., [url](#)

³⁴⁷ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

³⁴⁸ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Еволюция на събитията по тип

Фигура 8: Еволюция на събитията по сигурността, класифицирани като битки, експлозии/дистанционно насилие, насилие срещу цивилни, бунтове и протести в провинция Анбар 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни на МВКДС.³⁴⁹

Способност на държавата да осигури законност и ред

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

Според статия за медиите от 2018 г. се съобщава, че държавната власт е слаба в провинция Анбар, „с толкова много различни сили в Ирак, губернаторът на Анбар се оплака, че няма властта да разследва някои проблеми в своята собствена провинция“.³⁵⁰ По-специално в Каим, като се има предвид отчетеното продължаващо присъствие на множество местни и не-местни „Отряди за народна мобилизация“, не всички милиции отговарят пред централното иракско правителство,³⁵¹ а някои дори осъществяват дейност в пълна независимост от иракското правителство.³⁵² Освен това докладваната липса на координация между различните действащи лица по сигурността подкопава функциониращата сигурност.³⁵³ Според доклад на „Близкоизточен център Карнеги“ по отношение на множеството военни сили, базирани в Каим, „напрежението, причинено от присъствието на милиции и слабостта на официалните сили за сигурност, затруднява пълното осигуряване на граничните градове и директните ресурси към реконструкция и дългосрочна стабилизация“.³⁵⁴

³⁴⁹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)³⁵⁰ „Ал-Монитор“, „Губернатор на Анбар иска подсилване на полицията и военни подкрепления в бази“, 6 септември 2018 г., [url](#)

³⁵¹ „Ал-Монитор“, „Жителите на Каим се страхуват след конфликта между САЩ и милициите, подкрепяни от Иран“, на 27 януари 2020 г., [url](#)

³⁵² „Форин полиси“, „Мощна подкрепа от Иран милиция губи влиянието си в Ирак“, 22 май 2020 г., [url](#); „Никаш“, „Червени линии в пясъка: В пустините на Анбар се сблъскват САЩ и проиранските сили“, 13 септември 2019 г., [url](#)

³⁵³ „Никаш“, „Червени линии в пясъка: В пустините на Анбар се сблъскват САЩ и проиранските сили“, 13 септември 2019 г., [url](#); „Никаш“, „Екстремисти на кръстовищата: едновременно с умножаването на силите за сигурност в Анбар се увеличават и опасностите“, 21 декември 2018 г., [url](#)

³⁵⁴ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 13.

Съобщава се, че жителите, които са предимно араби сунити се противопоставят на доминацията на предимно от шиитските „Отряди за народна мобилизация“, които продължават да контролират и патрулират големи райони в Анбар.³⁵⁵ „Отряди за народна мобилизация“ са извършили груби и широко разпространени нарушения на правата на човека, включително извънсъдебни екзекуции и други незаконни убийства в провинция Анбар по време на военните операции срещу ИДИЛ между 2016 и 2017 г.³⁵⁶ Според Майкъл Найтс липсва на доверие и страхът на местното население от силите за сигурност отказват много местни жители да си сътрудничат с тези действащи лица в сигурността.³⁵⁷ Според главния *шейх* на едно от най-големите племена в района, шейх Рабах ал-Карбули, „местното население все още е недоволено от предполагаемото отнемане на земя в района от „Отряди за народна мобилизация“, баланса на силите при споделянето на контролно-пропускателните пунктове с други иракски сили за сигурност и продължаваща контрабанда.“³⁵⁸ Цивилните граждани се оплакаха пред медиите „за шеметния набор от сили за сигурност, някои от които не носят отличителни знаци, но носят оръжие“.³⁵⁹ Освен това се съобщава, че разнообразният обхват на „Отряди за народна мобилизация“ приоритизира собствените им интереси, а не улеснява завръщането на бежанците или възстановяването, като по този начин игнорира нуждите на местното население.³⁶⁰

Според наблюдатели, някои фракции на „Отряди за народна мобилизация“ с охранителни функции са замесени в престъпни дейности, включително контрабанда, изнудване и незаконно данъчно облагане, допълнително подповащи поминъка и икономическото развитие.³⁶¹ По-специално в Каим милициите са нанесли вреда на местната икономика, като монополизират дейностите на черния пазар, главно във връзка с контрабандата на горива и други стоки от Сирия през границата, както се съобщава преди и след официалното отваряне на граничния пункт на 1 октомври 2019 г.³⁶² Член на официален иракски орган за сигурност е цитиран в доклада на „Близкоизточен център Карнеги“, който казва, че „държавните институции не могат ефективно да наблюдават райони, контролирани от милиции, подкрепяни от Корпуса на гвардейците на Ислямската революция в Иран близо до граничната зона на Каим“.³⁶³ Освен това се съобщава, че повечето милиции и дори някои сили за сигурност са участвали пряко в изнудвания, според „Близкоизточен център Карнеги“ през март 2020 г. Например, „местните жители съобщават, че някои племенни бойци, вече лишени от патронажа, на който преди това са се радвали от американската армия или иракското правителство, са се опитали да компенсират този недостиг чрез редовно изнудване на собственици на бизнес или търговци“.³⁶⁴

³⁵⁵ „Форин полиси“, „Мощна подкрепа от Иран милиция губи влиянието си в Ирак“, 22 май 2020 г., [url](#); „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 13; „Ал-Монитор“, „Въздействие на изтеглянето на САЩ от базата Каим на иракската граница със Сирия“, 24 март 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Указ за „Отряди за народна мобилизация“ вероятно няма да промени баланса на силите в Каим в Ирак“, 20 юли 2019 г., [url](#)

³⁵⁶ „Амнести интернешънъл“, „Ирак: Затваряне на очите. Въоръжаването на „Отряди за народна мобилизация“, 5 януари 2017 г., [url](#), с. 18-19

³⁵⁷ „Атлантик“, „Ислямска държава“ никога не е изчезвала от Ирак“, 31 август 2018 г., [url](#)

³⁵⁸ „Ал-Монитор“, „Въздействие на изтеглянето на САЩ от базата Каим на иракската граница със Сирия“, 24 март 2020 г., [url](#)

³⁵⁹ „Ал-Монитор“, „Указ за „Отряди за народна мобилизация“ вероятно няма да промени баланса на силите в Каим в Ирак“, 20 юли 2019 г., [url](#)

³⁶⁰ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 14; „Никаш“, „Червени линии в пясъка: В пустините на Анбар се сблъскват САЩ и проиранските сили“, 13 септември 2019 г., [url](#)

³⁶¹ „Форин полиси“, „Мощна подкрепа от Иран милиция губи влиянието си в Ирак“, 22 май 2020 г., [url](#); „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 14; „Ал-Монитор“, „Въздействие на изтеглянето на САЩ от базата Каим на иракската граница със Сирия“, 24 март 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Границата на Каим в Ирак е отворена за нелокални „Отряди за народна мобилизация“, воюващи в Сирия“, 20 юли 2019 г., [url](#)

³⁶² „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 14; Уинг, Дж., Ролята на „Катаиб Хизбула“ по иракско-сирийската граница: Печалби от сигурността в подкрепа на Иран“, 31 декември 2019 г., [url](#)

³⁶³ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 14.

³⁶⁴ „Близкоизточен център Карнеги“, „Трансформацията на иракско-сирийската граница: от национална в регионална граница“, 31 март 2020 г., [url](#), стр. 14.

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Според проучване от 2018 г., проведено от иракското правителство в сътрудничество със Световната банка,³⁶⁵ Анбар е една от провинциите с висок брой щети по критична инфраструктура в резултат на конфликти.³⁶⁶ Това се отнася по-специално до повреда на жилища,³⁶⁷ до селскостопанския сектор,³⁶⁸ до основни общински услуги,³⁶⁹ както и индустриалния и търговския производствен сектор.³⁷⁰ Освен това, от общите щети върху жилища, изследвани в седемте най-засегнати от конфликта провинции в Ирак, 19% са регистрирани в провинция Анбар.³⁷¹ Общо 29 000 къщи бяха напълно унищожени в провинция Анбар по време на конфликта с ИДИЛ.³⁷² Достъпът до обществени електрически мрежи е значително намален в резултат на конфликта.³⁷³ Например в град Фалуджа в провинция Анбар „оценката на щетите на обществената електрическа мрежа стигна до заключението, че 85 % от обществената електрическа инфраструктура на града е претърпяла щети по време на окупацията на „Ислямска държава“.³⁷⁴ Според Световната банка селскостопанската продукция претърпява значителен спад поради конфликти и произтичащите от тях разселени популации, грабежи и кражби и смъртни случаи.³⁷⁵ Оценката на щетите и нуждите обаче отбелязва някои подобрения по отношение на ограничен брой селскостопански подсектори от септември 2017 г., особено в резултат на ремонти на водната инфраструктура по река Ефрат.³⁷⁶ Допълнително провинция Анбар беше оценена като най-силно засегнатата досега във връзка с щетите върху промишлеността и търговския производствен сектор, включително големи щети върху съоръжения за производство на фосфати и бетон, с обща прогнозна цена за възстановяване от 3,3 трилиона иракски динара.³⁷⁷

Проектите за реконструкция и рехабилитация са продължени в провинция Анбар през 2019 и 2020 г., като почти 19 991 къщи са завършени, а 5726 са или в процес на планиране, или в процес на изпълнение, докато все още се търси финансиране за 2200 къщи, според „Шелтър Клъстър Ирак“ към 5

³⁶⁵ „Оценка на щетите и нуждите“ в Ирак е безпрецедентна оценка както по секторен, така и по географски обхват, обхващаща щети, загуби и нужди в 19 сектора във всички засегнати от конфликта провинции в Ирак“, включително Анбар, Бабел, Дияла, Киркук, Нинева, Салах ад-Дин и Багдад. Данните за щетите са оценени до началото на декември 2017 г.; Група на Световната банка, Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции, януари 2018 г., [url](#), стр. I-III

³⁶⁶ „Оценка на щетите и нуждите“ в Ирак е безпрецедентна оценка както по секторен, така и по географски обхват, обхващаща щети, загуби и нужди в 19 сектора във всички засегнати от конфликта провинции в Ирак“, включително Анбар, Бабел, Дияла, Киркук, Нинева, Салах ад-Дин и Багдад. Данните за щетите са оценени до началото на декември 2017 г.; Група на Световната банка, Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции, януари 2018 г., [url](#), стр. I-III

³⁶⁷ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 15

³⁶⁸ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 47

³⁶⁹ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. XXIV

³⁷⁰ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 57, 59

³⁷¹ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 15

³⁷² „ООН Хабитат“, „За подобряване на възстановяването на градовете и устойчивостта в районите след конфликти в Анбар / Ирак „ООН-Хабитат“ предаде три нови градски селища от жилища с трайна сърцевина на уязвими завърнали се“, 28 март 2019 г., [url](#), стр. 1

³⁷³ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 70

³⁷⁴ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 72

³⁷⁵ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 47

³⁷⁶ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 47

³⁷⁷ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 57, 59

август 2020 г.³⁷⁸ „Амнести интернешънъл“ обаче съобщи, че възстановяването в провинции, силно засегнати от конфликти, включително Анбар, все още е било бавно през 2019 г.³⁷⁹

Съобщава се, че замърсяването с експлозивни боеприпаси създава пречка за безопасното завръщане на разселените лица, както и за осигуряването на хуманитарни дейности в повече от една трета от областите, оценени в провинциите Анбар, Багдад, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин от хуманитарния екип за страната в Ирак.³⁸⁰

Разселване и връщане

Към 30 юни 2020 г. 10% от общото население на разселените лица в Ирак произхожда от провинция Анбар, като основните области на произход са Рамади (67 266), Фалуджа (48 594) и Каим (11 956).³⁸¹ В същото време провинция Анбар е домакин на общо 36 162 вътрешно разселени лица, което е осмият най-голям брой вътрешно разселени лица от всичките 18 провинции на разселване.³⁸² Освен това 74% от вътрешно разселените лица в Анбар са разселени в рамките на провинцията, докато 24% произхождат от провинция Бабил.³⁸³ Същият източник съобщава, че 44% от вътрешно разселените лица в провинция Анбар се оценяват като живеещи в „критични приюти“, което прави Анбар провинцията с най-голям дял на разселените лица, живеещи в „критични приюти“ в Ирак.³⁸⁴ Според съобщенията през 2019 г. много вътрешно разселени лица са били принудени да бъдат вторично разселване поради „принудително и преждевременно завръщане и принудителни или принудителни напускания от лагери и неформални селища в провинциите Нинева, Салах ад-Дин, Ал-Анбар, Киркук и Дияла“.³⁸⁵

Завръщанията в провинция Анбар изпреварват разселването, а провинция Анбар продължава да има втория по големина брой завърнали се, като към 30 юни 2020 г. са регистрирани общо 1 503 468 завръщащи се.³⁸⁶ Трите основни области на завръщане са Рамади с 593 250 завръщащи се; Фалуджа с 552 138 завръщащи се и Хеет със 176 034 завръщащи се.³⁸⁷ МОМ оценява провинция Анбар като домакин на третия най-голям брой завръщащи се (122 256 лица), живеещи в „тежки условия“ (което показва липса на поминък, услуги, социално сближаване и сигурност).³⁸⁸ В областите на връщане, включително в Анбар, възможностите за работа остават ограничени³⁸⁹ и несигурността за прехраната - висока.³⁹⁰ 35 637 завръщащи се в провинция Анбар се оценяват като несигурни за прехраната си, което представлява третата най-голяма цифра за

³⁷⁸ „Шелтър Клъстър Ирак“, „Планът за рехабилитация на приюти беше увреден от войната в Ирак“, 5 август 2020 г., [url](#)

³⁷⁹ „Амнести интернешънъл“, „Правата на човека в Близкия изток и Северна Африка: Преглед за 2019 г.“, 18 февруари 2020 г., [url](#)

³⁸⁰ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди Ирак 2020, 17 ноември 2019 г., [url](#), стр. 54

³⁸¹ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 4

³⁸² МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 2

³⁸³ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 2

³⁸⁴ „Критичните приюти включват неофициални селища, религиозни сгради, училища и недовършени или изоставени сгради. За завръщащите се са включени също обичайни жилища, които са сериозно повредени или унищожени, а за разселените лица - жилища за дългосрочно отдаване под наем, които не са подходящи за обитаване (с характеристики на недовършени или силно повредени сгради).“ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 4, 8

³⁸⁵ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди Ирак 2020 г., 17 ноември 2019 г., [url](#), стр. 5.

Вижте също стр. 14, 17 от същия доклад. Вижте също: Съвет на ООН по правата на човека, „Посещение в Ирак: Доклад на специалния докладчик по правата на човека за вътрешно разселените лица“* (A/HRC/44/Add.1), 13 май 2020 г., [url](#), ал. 27; ВКБООН, „Актуализация на ВКБООН за защита на Ирак - август 2019 г.“, 14 октомври 2019 г., [url](#), стр. 1, 2, 3; Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Хуманитарен бюлетин Ирак октомври 2019 г., 30 октомври 2019 г., [url](#), стр. 1; „Никаш“, „Приключен случай? Замяна на един проблем с други два, със затваряне на лагерите за разселени лица в Анбар“, 27 септември 2019 г., [url](#)

³⁸⁶ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 5

³⁸⁷ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 5

³⁸⁸ МОМ, „Резултати от индекса за връщане, кръг девет - Ирак, юли 2020 г.“, 9 юли 2020 г., [url](#), стр. 2. Вж. също Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Доклад за хуманитарен мониторинг на плана за реакция януари-май 2019 г.“, 27 август 2019 г., [url](#), стр. 8, 10

³⁸⁹ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди Ирак 2020 г., 17 декември, [url](#), стр. 45

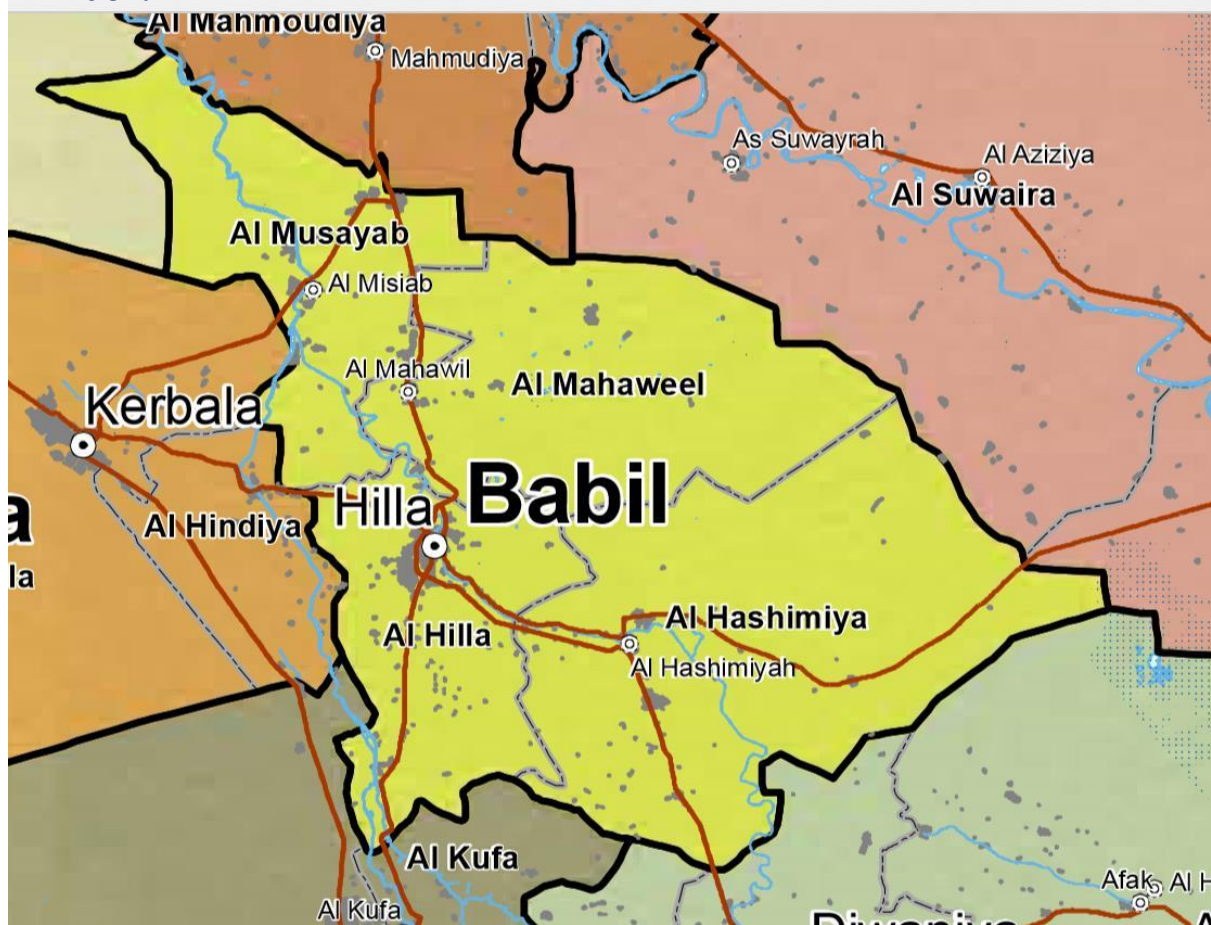
³⁹⁰ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди Ирак 2020 г., 17 декември, [url](#), стр. 45, 47

провинция в Ирак.³⁹¹ МОМ оцени две области в провинция Анбар, към които няма връщания към април 2020 г., най-вече поради липса на сигурност и блокирани връщания.³⁹²

³⁹¹ „Областите с най-голям брой завръщащи се несигурни за прехраната си са Нинева (224 434), Салах ад-Дин (93 450), Анбар (35 637) и Дияла (29 112).“ Общ преглед на хуманитарните нужди Ирак 2020, 17 декември, [url](#), стр. 47

³⁹² МОМ, „Райони на произход, в които не е имало завръщания - април 2020 г.“, юни 2020 г., [url](#), стр. 1

2.2 Бабил

Карта 7: Провинция Бабил с граници на области, столици на области и основни пътища, © Организация на обединените нации.³⁹³

2.2.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинция Бабил се намира в централната част на Ирак, южно от провинция Багдад и граничи с провинции Багдад, Анбар, Кербала, Кадисия и Уасит. Провинция Бабил е разделена на следните области: Ал Мусаяб [Al Musayab], Ал Махауил [Al Mahaweel], Ал Хила [Al Hilla] и Ал Хашимия [Al Hashimiya]. Столицата на провинцията е Хила.³⁹⁴

Население

За 2019 г. Иракската ЦСС („Централна статистическа служба“) направи оценка³⁹⁵ на населението на провинцията на 2 119 403 души.³⁹⁶

³⁹³ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

³⁹⁴ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

³⁹⁵ Трябва да се отбележи, че последното всеобхватно преброяване на населението и жилищата в Ирак беше проведено през 1987 г.; Фонд на ООН за населението, бюлетин за преброяване на населението през 2020 г., декември 2019 г., [url](#), стр. 1

³⁹⁶ Ирак, „Централна статистическа служба“, „Индикатори за населението и оценки на броя на населението“, без дата, [url](#)

Етнически състав

По-голямата част от населението на губернатора е араби шиити, със сунитско малцинство.³⁹⁷

Сигурност по пътищата

Провинция Бабил е част от Багдадските пояси, които се простират от Фалуджа на юг през Амариат ал Фалуджа и град Юрф ал Сахр, в северната част на Бабил.³⁹⁸ Бабил е от стратегическо значение, тъй като е разположен по протежение на главна магистрала, използвана от шиитски поклонници от Северен и Централен Ирак до Кербала и Наджаф.³⁹⁹

Икономика

Земеделието е най-важният сектор за икономиката на провинция Бабил.⁴⁰⁰

2.2.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица

История на конфликта

През 2014 г. ИДИЛ завзе контрола над град Джурф ал Сахр [Jurf al Sakhr] в Бабил и декларира официална оперативна база в Северен Бабил.⁴⁰¹ Районът на Джурф ал Сахр е бил силно използван от ИДИЛ през периода, когато е завладяла големи части от Ирак.⁴⁰² Оттам ИДИЛ е успяла да се укрепи и да предприеме нападения срещу шиитските свещени градове Кербала и Наджаф. ИДИЛ беше изгонена от град Джурф ал Сахр през 2014 г. и шиитските милиции бяха обвинени, че са нападали сунити, изселвали и прогонвали семейства, разрушавали домове и предотвратявали завръщането.⁴⁰³

Въоръжени действащи лица

Иракски сили за сигурност (ИСС)

ИВИ съобщи през 2017 г., че иракското военно Оперативно командване на Бабил (BabOC) е отговорно за провинция Бабил и южната част на Багдадските пояси. Оперативното командване на Бабил, което включва 8-ма дивизия на Иракската армия, има отряди, основно дислоцирани в Анбар. То също така включва зони на отговорност в Джурф ал Сахр, както и Кербала и Наджаф.⁴⁰⁴ През февруари 2019 г. „Ал-Монитор“ докладва за планове на правителството да прехвърли задълженията за сигурност от армията към полицията в няколко провинции, включително Бабил, но допълнителни подробности не бяха предоставени в източника.⁴⁰⁵ Допълнителна информация за развитието на силите за сигурност в провинцията не можа да бъде намерена в рамките на сроковете за този доклад.

Отряди за народна мобилизация (ОНМ)

Майкъл Найдт докладва през август 2019 г., че

„Катаиб Хизбула“ е създала изключително владение в Джурф ал Сахр, на 40 километра югозападно от Багдад. Тази област беше освободена в края на 2014 г., когато беше отбелязана като първото голямо освобождение, предприето от „Сили за народна мобилизация“. Оттогава „Катаиб Хизбула“ силно консолидира „зона без

³⁹⁷ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Бабил, юли 2015 г., [url](#), стр. 2

³⁹⁸ ИВИ, „Ислямска държава“ възстановява историческо светилище в Ирак“, 7 март 2019 г., [url](#)

³⁹⁹ Уинг, Дж., „Подробности за колективното наказание, отчетено от Хашд в Джурф ал Сахр“, 21 ноември 2019 г., [url](#)

⁴⁰⁰ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Бабил, юли 2015 г., [url](#), стр. 2

⁴⁰¹ ИВИ, „Ислямска държава“ възстановява историческо светилище в Ирак“, 7 март 2019 г., [url](#)

⁴⁰² „Ню Йорк таймс“, „При взрив в автобус загинаха 12 иракчани близо до значимо място за поклонение“, 21 септември 2019 г., [url](#)

⁴⁰³ „Интерсепт“ [Intercept (The)] / „Ню Йорк таймс“, „Разкрит шпионски комплекс“, 18 ноември 2019 г., [url](#)

⁴⁰⁴ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 14, 19

⁴⁰⁵ „Ал-Монитор“, „Докато иракската армия се оттегля към границите, местната полиция контролира сигурността на градовете“, 1 февруари 2019 г., [url](#)

достъп“, в която разселените жители сунити не могат да се върнат и където действат само сили на „Катаиб Хизбула“, включително частни затвори (в които има над 1000 нелегално задържани лица).⁴⁰⁶

Проектът за картографиране на шиитите на Вашингтонския университет съобщава, че има шиитски милиции, присъстващи в градовете Джурф ал Сахр и Хила според неговата карта от май 2019 г.⁴⁰⁷ „Ал-Монитор“ отчита през декември 2019 г.⁴⁰⁸, а „Форин полиси“ съобщи през май 2020 г., че „Катаиб Хизбула“ все още контролира Джурф ал Сахр.⁴⁰⁹

ИДИЛ

През 2019 г. ИВИ съобщи, че ИДИЛ е започнала да използва зона за подкрепа в Амариат ал Фалуджа [Amariyat al Fallujah], за да „проектира сила на юг“ към Джурф ал Сахр и провинция Бабил през декември 2018 г.⁴¹⁰ ООН също писа през май 2019 г., че ИДИЛ е реорганизираща клетките и е увеличила техните операции и нападения в Бабил, както и в провинциите Анбар, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин.⁴¹¹

2.2.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие над цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

Според статия на „Форин полиси“, написана през май 2020 г., град Джурф ал Сахр е преименуван на Джурф ал Наср [Jurf al Nasr] (победа) след поражението на ИДИЛ, въпреки че жителите продължават да го наричат с предишното име. Освен това той посочи, че от май 2020 г. „Катаиб Хизбула“, освоен, свързан с Иран „Отряд за народна мобилизация“, продължава да окупира целия град Джурф ал Сахр в Бабил, където твърди, че защитава намиращите се в близост свети места за шиитите в Карбала.⁴¹² През 2019 г. източници пишат, че жителите сунити, които са били експулсирани след поражението на ИДИЛ, не са били допуснати обратно.⁴¹³ Статията на „Форин полиси“ също посочва през май 2020 г., че „Катаиб Хизбула“ „продължава да предотвратява връщането на своите сунитски жители - и според информации и на всеки друг, включително на държавните служители, в Джурф ал Сахр.“⁴¹⁴

Районът Джурф ал Сахр е обект на заплахи и атаки от ИДИЛ от време на време, според заместник-губернатора на провинция Бабил, говорил пред местните медии през юни 2020 г.⁴¹⁵ Освен това „Катаиб Хизбула“ в провинция Бабил е описвана от иракския блогър Джоел Уинг като „обща цел“ на ИДИЛ.⁴¹⁶ Пишейки през октомври 2019 г., иракският анализатор Джоел Уинг заяви, че в Бабил е извършено едно нападение със самоделно взривно устройство срещу хашд в област Джурф ал Сахр на североизток, а след това не е имало никаква друга дейност през този месец. Той пише, че „отново Бабил не е бил приоритет за бунта в продължение на години. Когато нанесе удар там, почти винаги е в Джурф ал Сахр, който е изпразнен от цивилни и е превърнат в основна база за „Катаиб Хизбула“. През август 2019 г. той регистрира осем нападения, най-големият брой, регистрирал от юни 2018 г. насам.⁴¹⁷ Според същия източник, през май 2020 г. е имало седем нападения в Бабил, най-много в провинцията от август 2019 г. и всички нападения са били извършени в област Джурф ал Сахр, който е „изпразнен от цивилни от силите за сигурност и след това превърнат в голяма база за „Катаиб

⁴⁰⁶ Найтс, М., „Разширяващата се армия от милиции на Иран в Ирак“, „СиТиСи Сентинел“, август 2019 г., [url](#), стр. 4

⁴⁰⁷ Вж. картата: Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции“ (интерактивна карта), май 2019 г., [url](#)

⁴⁰⁸ „Ал-Монитор“, „Ирански консулства бяха запалени в Наджаф и Кербала“, 4 декември 2019 г., [url](#)

⁴⁰⁹ „Форин полиси“, „Мощна подкрепа от Иран милиция губи влиянието си в Ирак“, 11 май 2020 г., [url](#) ⁴¹⁰ ИВИ, „Ислямска държава“ възстановява историческо светилище в Ирак“, 7 март 2019 г., [url](#)

⁴¹¹ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2421 (2018) (S/2019/365), 2 май 2019 г., [url](#), ал. 18. ⁴¹² „Форин полиси“, „Мощна подкрепа от Иран милиция губи влиянието си в Ирак“, 11 май 2020 г., [url](#)

⁴¹³ „Ню Йорк таймс“, „При взрив в автобус загинаха 12 иракчани близо до значимо място за поклонение“, 21 септември 2019 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Ирански консулства бяха запалени в Наджаф и Кербала“, 4 декември 2019 г., [url](#)

⁴¹⁴ „Форин полиси“, „Мощна подкрепа от Иран милиция губи влиянието си в Ирак“, 11 май 2020 г., [url](#) Вж. също: „Ал-Монитор“,

⁴¹⁵ „Ал Маалома“ [Al Maaloma], : [„Заместник за Бабел: ИДИЛ се опитва от време на време да атакува“], 2 юни 2020 г., [url](#)

⁴¹⁶ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#)

⁴¹⁷ Уинг, Дж., „Ислямска държава“ не следва своя обикновен модел при нападения в Ирак“, 16 октомври 2019 г., [url](#)

Хизбула“, което го превръща в честа цел на ИДИЛ.⁴¹⁸ Джоел Уинг заяви, че инцидентите са част от кампания на ИДИЛ срещу района, насочена към „Отряди за народна мобилизация“, отбелязвайки, че „почти всяка атака е в Джурф ал Сахр, защото това е база на Хашд, осигуряваща много цели“.⁴¹⁹ През май 2020 г. той заяви, че ИДИЛ „обикновено извършва поне една операция в Бабил всяка седмица“ с цел тормоз на „Отряди за народна мобилизация“.⁴²⁰ Той също така изчисли, че от началото на 2019 г. в област Джурф ал Сахр от ИДИЛ са извършвани около три инцидента на месец. Той отбелязва, че „извън годишната пролетно-лятна офанзива, обаче, бойците са склонни да оставят провинцията на мира“.⁴²¹

Бабил беше обект на протести срещу правителството, които се случиха, например, през март 2019 г.⁴²² и през октомври 2019 г.⁴²³ Протестиращи също се събраха в университета в Бабил през декември 2019 г., принуждавайки го да затвори и предотвратявайки влизането на студенти и служители.⁴²⁴ Иракската комисия по правата на човека съобщи, че 123 души са били ранени, а един - убит по време на демонстрациите през първата седмица на октомври 2019 г. в Бабил; още 105 бяха задържани и по-късно освободени.⁴²⁵ Протести се състояха и на 25 октомври 2019 г., съсредоточени на няколко места в южната част на Ирак, включително Бабил, където ООН съобщи, че е получила информация за използването на живи боеприпаси срещу протестиращи от частни милиции, за да ги спре да влизат в политически и правителствени сгради.⁴²⁶ Същият доклад отбелязва, че на 26 октомври в провинция Бабил „милиция откри огън с бойни мунции по група демонстранти, опитващи се да влязат в сградата им, убивайки седем и ранявайки 12“.⁴²⁷ Десетки арести в южната част бяха докладвани и в края на октомврийските протести, макар и по-малко от тези, които се случиха през 1-9 октомври 2019 г.⁴²⁸ Имаше някои съобщения, че законодателството за борба с тероризма се използва срещу демонстранти, включително в Бабил, въпреки че повечето са били обработени съгласно наказателното законодателство. Повече подробности не бяха дадени.⁴²⁹ Отчетени са и протести през юли 2020 г. в Бабил.⁴³⁰

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- През януари 2019 г. 46-а бригада на „Сили за народна мобилизация“, клон на „Катаиб Хизбула“, „осуети избухване на самоделно взривно устройство, поставено в автомобил за самоубийствен атентат на „Ислямска държава“ в Джурф ал Сахр в Северен Бабил. Целта на това нападение остава неясна, но бележи първия подобен инцидент, след като „Сили за народна мобилизация“ разчисти ИДИЛ от Джурф ал Сахр през октомври 2014 г. ИДИЛ вероятно организира поставянето на самоделното взривно устройство, поставено в автомобил за самоубийствен атентат от зоната си за подкрепа южно от Фалуджа в провинция Анбар“.⁴³¹
- На 19 февруари 2019 г. „полицията в Бабил арестува боец на „Ислямска държава“ на контролно пропускателния пункт в Искандария между Багдад и Кербала на 19 февруари. 47^{ми} клон, също на „Катаиб Хизбула“, „по-късно влезе в сблъсък с

⁴¹⁸ Уинг, Дж., „Офанзивата на „Ислямска държава“ в Ирак стартира през май“, 3 юни 2020 г., [url](#)

⁴¹⁹ Уинг, Дж., „Сигурност в Ирак“, 22-28 май 2020 г., 1 юни 2020 г., [url](#)

⁴²⁰ Уинг, Дж., „Сигурност в Ирак“, 15-21 май 2020 г., 25 май 2020 г., [url](#)

⁴²¹ Уинг, Дж., „Скок в насилието през април 2020 г. Но може ли да се поддържа?“ 1 май 2020 г., [url](#)

⁴²² „Багдад пост“, „Граждани протестираха в Бабил с искания за осигуряване на услуги“, 14 март 2019 г., [url](#)

⁴²³ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Хуманитарен бюлетин - Ирак, октомври 2019 г., [url](#), стр. 3; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019) (S/2019/903), 22 ноември 2019 г., [url](#), ал. 11; Мисията на ООН за подпомагане на Ирак, Специален доклад за правата на човека: Демонстрации в Ирак (1-9 октомври 2019 г.), октомври 2019 г., [url](#), стр. 4

⁴²⁴ „Багдад пост“, „Протестиращи затвориха университет, а активист оцеля при атентат“, 16 декември 2019 г., [url](#)

⁴²⁵ „Наблюдател за правата на човека Eugo-Med“, „Иракски протести: Дързост за убиване и отсъствие на правосъдие“, декември 2019 г., [url](#), стр. 19.

⁴²⁶ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, Специален доклад за правата на човека: Демонстрации в Ирак: актуализация (25 октомври - 4 ноември 2019 г.), ноември 2019 г., [url](#), стр. 2-3

⁴²⁷ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, Специален доклад за правата на човека: Демонстрации в Ирак: актуализация (25 октомври - 4 ноември 2019 г.), ноември 2019 г., [url](#), стр. 2-3

⁴²⁸ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, Специален доклад за правата на човека: Демонстрации в Ирак: актуализация (25 октомври - 4 ноември 2019 г.), ноември 2019 г., [url](#), стр. 5

⁴²⁹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, Специален доклад за правата на човека: Демонстрации в Ирак: актуализация (25 октомври - 4 ноември 2019 г.), ноември 2019 г., [url](#), стр. 6

⁴³⁰ Уинг, Дж., „Национални протести започнаха в Ирак през уикенда - АКТУАЛИЗИРАНО“, 27 юли 2020 г., [url](#) ⁴³¹ ИВИ, „Актуализация за повторното засилване на „Ислямска държава“ - април 2019 г., [url](#)

„Ислямска държава“ по време на опит за прочистваща операция в Джурф ал Сахр на 9 април. „Ислямска държава“ се изтегли временно от района, но „Катаиб Хизбула“ не разчисти правилно терена“.⁴³²

- На 3 февруари 2019 г. самоделно взривно устройство, насочено към патрул на „Отряди за народна мобилизация“ между Джурф ал Сахр и Разаза в Северен Бабил, експлодира и рани боец на ОНМ.⁴³³
- На 15 юни 2019 г. „двама членове на „Сили за народна мобилизация“ бяха ранени при експлозия на кола-бомба, северозападно от град Хила в провинция Бабил“.⁴³⁴
- На 22 август 2019 г. „при нападение с бомба в мотоциклет на пазар в град Ал Мусаиб в провинция Бабил (на около 60 км южно от Багдад) бяха ранени почти 40 души. В друг доклад се казва, че има четирима загинали и 30 ранени.“⁴³⁵
- На 26 октомври 2019 г. седем демонстранти бяха убити и 12 ранени, когато милиция откри огън по протестиращи.⁴³⁶
- През юни 2020 г. 5 души бяха ранени в племенен спор за земя в Хила.⁴³⁷
- На 29 юни 2020 г. пет души бяха убити, а 13 ранени поради спор за земя в Хила в размяна на огън с леко оръжие; полицията уреди конфликта и извърши редица арести.⁴³⁸
- През юли 2020 г. неизвестни въоръжени лица откриха огън по къщата, принадлежаща на директора на водните ресурси на Бабил, която беше повредена, но нямаше пострадали.⁴³⁹

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Бабил	1	1	31	32	1	0	0	0

Таблица 6: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Бабил.⁴⁴⁰

⁴³² ИВИ, „Актуализация за повторното засилване на „Ислямска държава“ - април 2019 г., [url](#)

⁴³³ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 30 януари - 6 февруари 2020 г., 6 февруари 2020 г., [url](#)

⁴³⁴ Германия, Германска федерална служба за миграция и бежанци, Информационен център за убежище и миграция, Кратки бележки, 17 юни 2019 г., [url](#), стр. 3

⁴³⁵ Германия, Германска федерална служба за миграция и бежанци, Информационен център за убежище и миграция, Кратки бележки, 26 август 2019 г., [url](#), стр. 2; Вж. също: „Кюрдистан 24“, „Близо 40 ранени при атентат с мотоциклет в Бабил в Ирак“, [url](#)

⁴³⁶ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, Специален доклад за правата на човека: Демонстрации в Ирак: актуализация (25 октомври - 4 ноември 2019 г.), ноември 2019 г., [url](#), стр. 3

⁴³⁷ NINA, „Пет души бяха ранени в спор между племената в южната част на Хила, провинция Бабил“, 25 юни 2020 г., [url](#)

⁴³⁸ NINA, „Хора бяха убити и ранени в спор за земеделска земя северно от Хила, Бабил“, 29 юни 2020 г., [url](#)

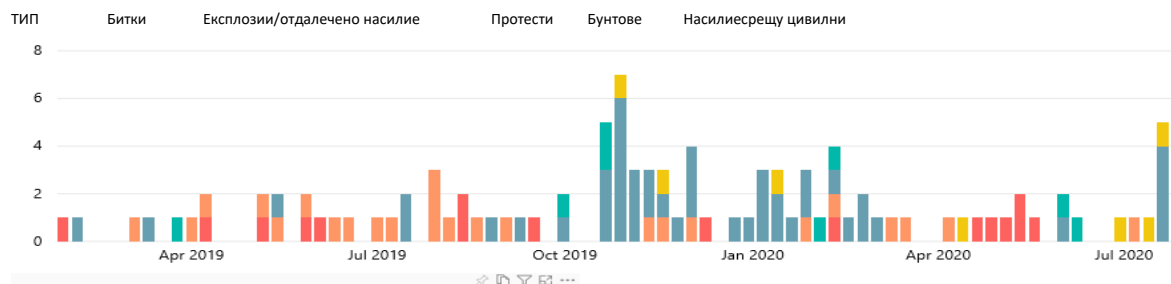
⁴³⁹ NINA, „Въоръжени лица атакуваха къщата на директора на водните ресурси в Бабил“, 22 юли 2020 г., [url](#)

⁴⁴⁰ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ 24 юли 2020 г.

Брой на инциденти по сигурността

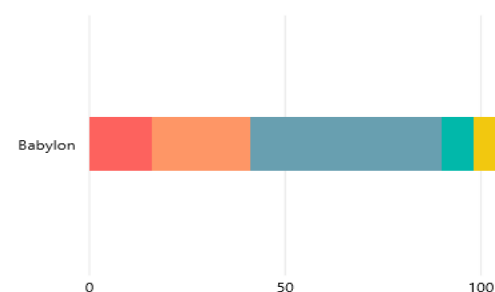
През референтния период МВКДС отчете 11 битки, 25 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 7 случая на насилие над цивилни, 8 инцидента на бунтове, което прави общо 51 инцидента от този тип в провинция Бабил, по-голямата част от които са осъществени в област Ал-Махауил. 49 протеста са отчетени и в провинция Бабил през референтния период.⁴⁴¹ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

Еволюция на събитията по тип

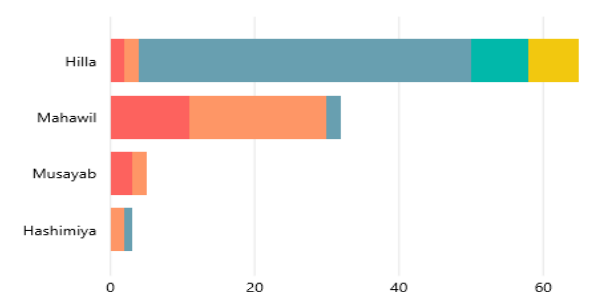
Събития по провинция и тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове

Събития по област и тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилиесрещу

Фигура 9: Еволюция на събития по сигурността, класифицирани като битки, експлозии/дистанционно насилие, насилие срещу цивилни, бунтове и протести в провинция Бабил 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни на МВКДС.⁴⁴²

Способност на държавата да осигури законност и ред

Конкретна информация за способността на държавата да осигури законност и ред в Бабил не може да бъде намерена в рамките на сроковете за този доклад. Моля, обърнете се към разделите за действащи лица и инциденти по-горе.

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Информация за щетите на инфраструктурата и взривните военни остатъци в провинция Бабил не бяха намерени в рамките на сроковете за този доклад.

Оценка на нуждите от щети за 2018 г. от Световната банка, обхващаща 7 провинции, пряко засегнати от конфликта, показва, че Бабил представлява 1% от докладваните щети върху жилищни активи в изследваните провинции.⁴⁴³

⁴⁴¹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

⁴⁴² Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

⁴⁴³ Световна банка, „Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции - част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 15

Разселване и връщане

Към 30 юни 2020 г. в провинция Бабил е имало 17 004 вътрешно разселени лица, според МПР [DTM] Матрица за проследяване на разселването на MOM. Област Мусаиб има най-много вътрешно разселени лица (14 826), следвана от област Хила (1 512) и област Ал-Махауил (372).⁴⁴⁴ Според общия преглед на хуманитарните нужди на Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси за 2020 г. в Бабил живеят около 10 000 души, нуждаещи се от хуманитарна помощ. В Бабил няма вътрешно разселени лица, живеещи в лагери; обаче има население, живеещо извън лагери.⁴⁴⁵

Според индекса за връщане на MOM за юли 2020 г. карта, показваща „горещи точки“ с гъстота на населението на завръщащи се и тежестта на условията на връщане, показва, че в Бабил не е имало връщания или е имало много малък брой връщания в някои части на север.⁴⁴⁶

Държавният департамент на САЩ съобщи, че през 2018 г. милициите на „Отряди за народна мобилизация“ са попречили на араби сунити ВРЛ да се върнат в местата си на произход в провинциите Бабил и Дияла.⁴⁴⁷ По-конкретно, Джоел Уинг съобщи през декември 2018 г., че както Джурф ал Сахр, така и Мусаиб са освободени от жителите си и че правителството на провинцията е забранило който и да е да се връща в тези два района,⁴⁴⁸ и през декември 2019 г. той отбелязва, че правителството не показва признаци за промяна на тази политика.⁴⁴⁹ Актуализацията за закрилата на ВКБООН от юли 2019 г. също отбелязва, че „в провинция Бабил, приблизително 530 семейства на разселени лица в Ал-Аскандария (северно от Бабил), първоначално от районите Джурф ал Сахр, Ал-Бухайрат и Ал-Кхухдир, са възпрепятствани да се върнат в техните области на произход поради племенни и политически причини. Семействата на разселените лица, много от които начело с жени, изразиха желание да се върнат, но заявиха, че не могат да го направят поради спорове между племена и липсваща гражданска документация“.³⁵⁰

MOM съобщи през април 2020 г., че блокираните връщания са причината някои райони на Бабил да нямат завръщащи се.⁴⁵¹ Районите, изброени от MOM като такива, в които няма връщания в Бабил, са в подрайоните Ал Искандария (в окръг Ал Мусаиб): Або Шамси, Ал-Хавея, Ал-Кадирия, Ал-Шиха, Ом Хаяя; и Джурф ал Сахр, в локациите: Ал-Бахбахани [Al-Bahbahani], Ал-Бадж Ал-Джнуби [Al-Baj Al-Jnoobi], Ал-Бадж Ал-Шимали [Al-Baj Al-Shimali], Ал-Фарсиа [Al-Farsia], Ал-Худжаир [Al-Hujair], село Ал-Джазриеа [Al-Jazriea], Руваиаа [Ruwaiaa], Снедидж [Snedej].⁴⁵²

Допълнителна информация за развитието през 2020 г. не можа да бъде намерена в рамките на сроковете за този доклад.

⁴⁴⁴ MOM, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 3

⁴⁴⁵ Вижте картата на страница 6 и таблица Обхват на матрицата за анализ на страница 16 в: Общ преглед на хуманитарните нужди 2020 - Ирак, ноември 2019 г., [url](#), стр. 6, 16

⁴⁴⁶ MOM, Индекс за връщане - Резултати, Кръг девет - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 2

⁴⁴⁷ САЩ, Държавен департамент на САЩ, Международен доклад за религиозната свобода за 2018 г. - Ирак, [url](#)

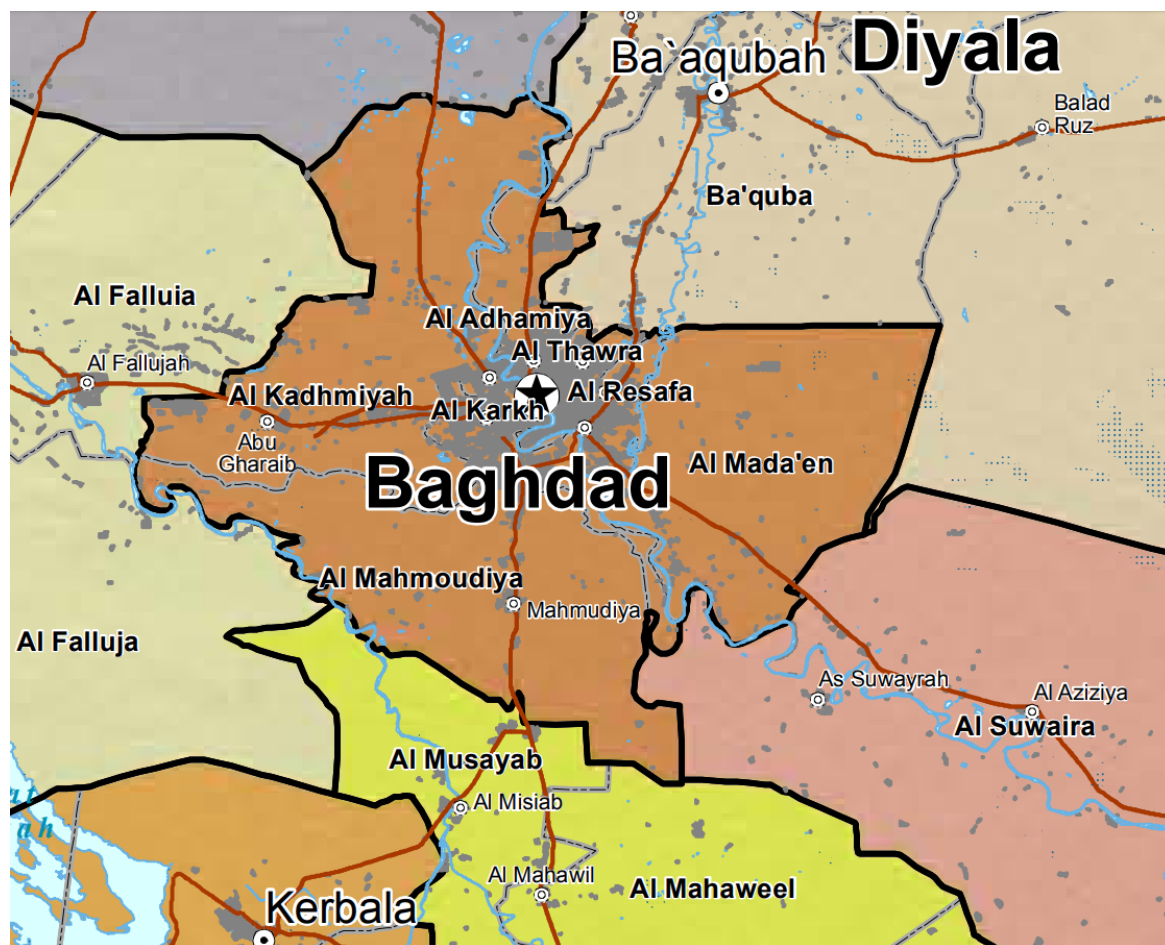
⁴⁴⁸ Уинг, Дж., „Постоянно разселени в провинция Бабил в Ирак“, 6 декември 2018 г., [url](#)

⁴⁴⁹ Уинг, Дж., „Броят на разселените, които се завръщат в Ирак, претърпя още един голям спад“, 4 декември 2019 г., [url](#)

⁴⁵⁰ ВКБООН, Актуализация за закрилата на Ирак - юли 2019 г., юли 2019 г., [url](#), стр. 1

⁴⁵¹ MOM, „Области на произход, в които няма връщания“, април 2020 г., [url](#), стр. 2 ⁴⁵² MOM, „Области на произход, в които няма връщания“, април 2020 г., [url](#), стр. 2

2.3 Багдад

Карта 8: Провинция Багдад с граници на области, столици на области и основни пътища, © Организация на обединените нации.⁴⁵³

2.3.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Столицата на Ирак, град Багдад, е разположен в провинция Багдад.⁴⁵⁴ Багдад се намира в долината на Тигър в центъра на Ирак и е най-малката провинция по отношение на обща площ (4555 км²).⁴⁵⁵ Той е основният икономически център на страната и е домакин на силно защитената Зелена зона⁴⁵⁶ в която „се помещават американското посолство и иракските правителствени служби“⁴⁵⁷.

Град Багдад се състои от районите: Адамия [Adhamiyah], Карх [Karkh], Карада [Karada], Хадимия [Khadimiyah], Мансур [Mansour], Садр сити [Sadr City], Ал Рашид [Al Rashid], Русафа [Rusafa] и 9 Нисан [Nissan] („нов Багдад“). Останалата част от провинция Багдад се състои от областите Ал Мадаин [AlMadain], Таджи [Taji], Тармия [Tarmiyah], Махмудия [Mahmudiya] и Абу Граиб [Abu Ghraib].⁴⁵⁸ Околните райони на Багдад, които

⁴⁵³ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

⁴⁵⁴ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Багдад, актуализиран през декември 2015 г., [url](#), стр. 1-2

⁴⁵⁵ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Багдад, актуализиран през декември 2015 г., [url](#), стр. 1-2

⁴⁵⁶ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Багдад, актуализиран през декември 2015 г., [url](#), стр. 1-2

⁴⁵⁷ „Гардиън“, „Зелената зона на Багдад се отваря отново за обществено ползване след 16 години“, 4 юни 2019 г., [url](#)

⁴⁵⁸ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на губернаторството в Багдад, актуализиран през декември 2015 г., [url](#), стр. 1-2

споделят граница с провинциите Дияла, Анбар, Салах ал Дин и Бабил се наричат „Багдадските пояси“.⁴⁵⁹

Население

За 2019 г. „Централна статистическа служба“ на Ирак оцени⁴⁶⁰ населението на провинцията на 8 340 711 души, от които 1 043 279 души пребивават в селските райони, а 7 297 432 души в градските райони.⁴⁶¹ ЦРУ изчислява населението на Багдад на 7 144 000 души през 2020 г.⁴⁶² Въпреки че е най-малката провинция в Ирак, тя има най-много население от всички провинции, от които 87% са градски жители.⁴⁶³ Багдад има най-висока гъстота на населението в Ирак.⁴⁶⁴

Етнически състав

Според източници, в провинция и град Багдад има смесено население от мюсюлмани шиити и сунити, с „няколко по-малки християнски общности“.⁴⁶⁵ Багдад беше едно от основните „бойни полета“ между групировки, участващи в сектантското насилие през 2006 г. - 2007 г.,⁴⁶⁶ което последва американската инвазия в Ирак през 2003 г., когато бомбардировки и убийства засегнаха много райони на Багдад и накараха жителите да се преселят по по-сектантски линии, с участието на шиитски милиции, принуждаващи сунитите да напуснат някои райони по това време.⁴⁶⁷ „Ландинфо“ също отбелязва през 2015 г., че „макар че преди повечето багдадски квартали са били обитавани от комбинация от сунити и шиити в миналото, насилственото сектантско прочистване през 2000-те години е довело до това, че градът изглежда като много по-сегрегиран и шиитите доминират“.⁴⁶⁸

Икономика

Според „Енциклопедия Британика“ [Encyclopaedia Britannica], „повечето от производството, финансите и търговията в Ирак са съсредоточени в и около Багдад. Това включва поне половината от едрата промишленост в Ирак.⁴⁶⁹ Петролното поле на изток от Багдад е дълго 65 километра и широко 11 километра и има резерв от 8 милиона барела петрол.⁴⁷⁰ Освен това Багдад е добре свързан с останалата част от страната и има едно от най-важните летища в Ирак - международно летище Багдад.“⁴⁷¹

Сигурност по пътищата

„Консултативен съвет за сигурност в чужбина“ (OSAC) наблюдава съществуването на „импровизирани контролно-пропускателни пунктове“ в допълнение към „многобройните държавни контролни пунктове за сигурност“ в град Багдад. „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“ също така отбелязва, че мерките за ограничаване на достъпа до международната зона са облекчени през декември 2018 г.

⁴⁵⁹ „Ай Би Си“, „Още една година на безмилостно насилие в Ирак“, 2016 г., [url](#)

⁴⁶⁰ Трябва да се отбележи, че последното всеобхватно преброяване на населението и жилищата в Ирак беше проведено през 1987 г.; Фонд на ООН за населението, бюлетин за преброяване на населението през 2020 г., декември 2019 г., [url](#), стр. 1

⁴⁶¹ Ирак, „Централна статистическа служба“, Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата, [url](#)

⁴⁶² ЦРУ, „Световен справочник, Хора и общество“, 12 август 2020 г., [url](#)

⁴⁶³ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Багдад, актуализиран през декември 2015 г., [url](#), стр. 1-2

⁴⁶⁴ ООН, Плътност на населението в Ирак (Карта), 23 юли 2014 г., [url](#)

⁴⁶⁵ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Багдад, актуализиран през декември 2015 г., [url](#), стр. 1-2

⁴⁶⁶ Според данните на „Ай Би Си“ през 2006-2007 г. са най-високите нива на насилствена смърт на цивилни в Багдад. Виж: „Ай Би Си“, „Документирани цивилни смъртни случаи от насилие“, без дата, [url](#)

⁴⁶⁷ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Багдад, актуализиран през декември 2015 г., [url](#), стр. 1-2; „Ню Йорк таймс“, „Район по район, шиити правят Багдад свой“, 23 декември 2006 г., [url](#)

⁴⁶⁸ Норвегия, „Ландинфо“, Temanotat, Irak: Bagdad - sikkerhetssituasjon per februar 2015 [Багдад - Ситуация по сигурността], 13 февруари 2015 г., [url](#), стр. 3

⁴⁶⁹ „Енциклопедия Британика“, Багдад, Икономика, без дата, [url](#)

⁴⁷⁰ „Ирак бизнес нюз“, „Петролни и газови находища: Източен Багдад“, nd, [url](#)

⁴⁷¹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Багдад, декември 2015 г., [url](#)

През октомври 2019 г. обаче достъпът до Международната зона стана по-ограничен след протестите, обхванали града. Съобщава се, че „процедурите за достъп до Международната зона могат да се променят бързо, тъй като ситуацията по отношение на сигурността се влошава и променя ... [което] пряко е засегнало дипломатическите мисии, частния сектор и жилищата“.⁴⁷² Иракският хуманитарен фонд и iMMAP публикуваха карта, показваща нивото на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Багдад между 1 и 30 април 2020 г. Тази карта показва основните пътища с риск в Тармия, Абу Грайб и Махмудия. Вторичните пътища с риск са посочени в гореспоменатите райони, както и в Мадаин и в разпръснати квартали в град Багдад.⁴⁷³

2.3.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

През 2013 г. ИДИЛ драстично увеличи броя на терористичните атаки в Багдад. Особено шиитски цели в града са били поразени от самоделни взривни устройства, поставени в автомобили. С тази стратегия ИДИЛ се опита да демонстрира неспособността на иракските власти и Иракските сили за сигурност и да провокира възраждането на шиитските милиции.⁴⁷⁴ Тези вълни от самоделни взривни устройства, поставени в автомобили продължиха и през 2014 г.⁴⁷⁵ Страхът, че ИДИЛ може да завладее Багдад през лятото на 2014 г., не се сбъдна, но имаше боеве между бойци на ИДИЛ и иракската армия в Зайдан и Абу Грайб в западната част на провинцията (на около 20 км разстояние от центъра на града)⁴⁷⁶ Също така в градовете ал-Махмудия и Латифия на юг от града се съобщава за престрелки с ИДИЛ.⁴⁷⁷ Освен това районите на шиитите в Багдад продължиха да бъдат обект на редовни терористични нападения на обществени места през 2014 г.⁴⁷⁸ Набезите на ИДИЛ през юни 2014 г. доведоха до мобилизация на шиитски милиции в Багдад.⁴⁷⁹ Докато иракската армия поддържаше основно сигурността в центъра на Багдад, тези милиции присъстваха главно в предградията.⁴⁸⁰ Видимото повторно появяване на тези милиции събуди спомени сред сунитското малцинство за гражданската война от 2006-2007 г. в града, когато шиитските милиции извършиха сектантско прочистване срещу сунитското население в Багдад.⁴⁸¹ През 2014 г. има съобщения за сектантски убийства от шиитски милиции и убийства на цивилни сунити са приписвани на членове на различни милиции.⁴⁸² Въпреки това мащабните сектантски убийства от 2006-2007 г. не се повториха в Багдад през 2014 г. или по-късно.⁴⁸³

⁴⁷² „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“, „Доклад за престъпността и безопасността в Ирак 2020: Багдад“, 12 май 2020 г., [url](#)

⁴⁷³ Иракски хуманитарен фонд и iMMAP, Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Багдад, 01-30 април 2020 г., 6 май 2020 г., [url](#)

⁴⁷⁴ ИВИ, „Ал-Кайда в Ирак се възражда се: кампанията „Разбиването на стените“, част I, Доклад за сигурността на Близкия изток, 14 септември 2013 г., [url](#), стр. 18.

⁴⁷⁵ ИВИ, „Тревожни новини от разузнаването: Багдад“, 23 юли 2014 г., [url](#)

⁴⁷⁶ ИВИ, „Битката за Багдад: Сценарии“, 13 юни 2014 г., [url](#)

⁴⁷⁷ САЩ, CRS, „Ирак: Политика, управление и права на човека“, 02 юли 2014 г., [url](#), стр. 19; ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 24 юли 2014 г.“, 24 юли 2014 г., [url](#); ИВИ, „Ислямска държава“ в Ирак: Боен план за Багдад - Очаквайте скоро!“, 27 юни 2014 г., [url](#); ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 15 юни 2014 г.“, 15 юни 2014 г., [url](#)

⁴⁷⁸ „Ройтерс“, „Десетки убити с коли-бомби в Багдад“, 08 юни 2014 г., [url](#); „Ройтерс“, „Атентатор самоубиец уби 16 души в шиитския Садр сити в Багдад“, 11 юни 2014 г., [url](#); ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 17 юни 2014 г.“, 17 юни 2014 г., [url](#); ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 26 юни 2014 г.“, 26 юни 2014 г., [url](#); ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 14 юли 2014 г.“, 14 юли 2014 г., [url](#); ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 19 юли 2014 г.“, 19 юли 2014 г., [url](#)

⁴⁷⁹ Вашингтонски институт, „Ирански наместници засилват ролята си в Ирак“, 13 юни 2014 г., [url](#), стр. 18.

⁴⁸⁰ Нидерландия, Ambtsbericht Veiligheidssituatie in Irak, 19 септември 2014 г., [url](#), стр. 45, 18

⁴⁸¹ „Дейли бийст“, „Запален квартал на Багдад може да е само началото“, 15 май 2015 г., [url](#)

⁴⁸² „Ню Йорк таймс“, „Докато сунити умират в Ирак, един цикъл се рестартира“, 17 юни 2014 г., [url](#); „Вашингтон пост“, „Сектантските убийства се завръщат в Багдад, докато войната бушува другаде“, 29 юни 2014 г., [url](#); ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 16 юли 2014 г.“, 16 юли 2014 г., [url](#); „Хуман Райтс Уоч“, „Ирак: пътят на проправителствените милиции, белязан със смърт“, 31 юли 2014 г., [url](#); „Би Би Си Нюз“, „Ирак: Шиитските милиции „убиват сунити при нападения за отмъщение“, 14 октомври 2014 г., [url](#)

⁴⁸³ Хадад, Ф. [Haddad, F.], Коментар, направен по време на прегледа на доклада на ЕСПОУ за 2019 г., 18 януари 2019 г., в: ЕСПОУ, „Доклад на ИСП: Ирак - Ситуация по сигурността“, март 2019 г., [url](#)

Според ИВИ ИДИЛ спря да използва нападения със самоделни взривни устройства, поставени в автомобил/жилетки с експлозивни срещу Багдад за няколко месеца през 2016 г., но се върна към използването на тази тактика за атака на Багдад през април и май 2016 г. Според ИВИ Иракските сили за сигурност успешно са блокирали самоделни взривни устройства, поставени в автомобили, но поради политически сътресения и пренапрегната сигурност, възраздането на успешното използване от ИДИЛ на самоделни взривни устройства, поставени в автомобили / жилетки с експлозивни в Багдад улесни 23 нападения на ИДИЛ през месеца от 4 април до 11 май 2016 г., като атаките основно бяха насочени срещу силите за сигурност и контролно-пропускателните пунктове, но също така срещу пазари, погребения и поклонници например.⁴⁸⁴ Цивилни и шиитски поклонници бяха нападени от ИДИЛ, което доведе до броя на цивилните, убити и ранени при бомбени атентати в Багдад през април 2016 г.⁴⁸⁵ През май 2016 г. ИДИЛ взриви голяма бомба в шиитския район Садр сити, убивайки 52 души и ранявайки десетки хора; Бакуба, която е в Дияла, но също и покрайнините на поясите на Багдад, са били атакувани с бомба, която уби 10 души.⁴⁸⁶ ИДИЛ извърши три едновременни нападения в Багдад на 11 май 2016 г., убивайки 93 цивилни и ранявайки много други.⁴⁸⁷ През юли 2016 г. 324 души бяха убити при самоубийствения атентат в Карада в Багдад, когато ИДИЛ взриви камион-бомба пред търговски център.⁴⁸⁸ Според експерта по Ирак Джоел Уинг, използвайки собствените си данни през август 2017 г., ИДИЛ продължи да предприема нападения от селските райони около Багдад, но инцидентите спаднаха от 12 ежедневни инцидента до три.⁴⁸⁹ През 2017 г. имаше голям брой опити за инциденти с масови жертви срещу пазари и магазини от ИДИЛ в Багдад.⁴⁹⁰ Например, 35 души бяха убити при нападение с кола-бомба в шиитския района на Садр сити през януари 2017 г.; бомба, избухнала в болница Ал-Кинди в Багдад, уби трима души; и два самоубийствени атентата на пазар в Багдад бяха насочени срещу шиитите и оставиха 28 загинали същия месец.⁴⁹¹ Атаките с масови жертви от ИДИЛ намаляха значително след първото тримесечие на 2018 г.⁴⁹²

Въоръжени действащи лица

Иракска армия, полиция

Според доклад, публикуван от ИВИ през 2017 г., частите на иракската армия в Багдад са били под ръководството на Багдадското оперативно командване, което е разделено на две области, Районно командване на Карх и Районно командване на Русафа. Отрядът на специалните сили на министър-председателя отговаря за сигурността в международната зона и за защитата на министър-председателя. Отрядът на специалните сили отговаря пред Министерството на отбраната чрез Багдадското оперативно командване и Съвместното оперативно командване и пред министър-председателя. Те също имат някои отговорности за осигуряването на райони в Багдад, особено по време на поклоненията на шиитите.⁴⁹³

Присъствието на иракската армия в Багдад се организира от районите Русафа (Източен Багдад) и Карх (Западен Багдад) на Багдадското оперативно командване:

⁴⁸⁴ ИВИ, „Нападения с експлозивни на „Ислямска държава“ в района на Багдад: 4 април - 11 май 2016 г.“, 11 май 2016 г., [url](#)

⁴⁸⁵ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Специалният представител на Генералния секретар за Ирак Кубиш осъди терористичните бомбардировки в предградията на Багдад: „Умишлена и безразсъдна агресия“ срещу цивилни“, 30 април 2016 г., [url](#); Мисията на ООН за подпомагане на Ирак, „Специалният представител на Генералния секретар за Ирак Кубиш относно бомбардировките над Сайдия: Иракчаните трябва с един глас да осъдят нападенията срещу цивилни, особено поклонници“, 03 май 2016 г., [url](#)

⁴⁸⁶ „Ню араб“, „Десетки убити при нападение на „Ислямска държава“ Садр сити в Ирак“, 11 май 2016 г., [url](#)

⁴⁸⁷ Съвет за сигурност на ООН, Изявление за печата на Съвета за сигурност относно терористичните атаки в Багдад, 12 май 2016 г., [url](#)

⁴⁸⁸ „Ай Би Си“, „Още една година на безмилостно насилие в Ирак“, 2016 г., [url](#); „Ню Йорк таймс“, „Големи атаки на „Ислямска държава“ в Багдад“, 15 октомври 2016 г., [url](#)

⁴⁸⁹ Уинг, Дж., „1459 убити, 636 ранени в Ирак юли 2017 г.“, 03 август 2017 г., [url](#); Уинг, Дж., „Октомври 2018 г.: Разширяване на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак“, 2 ноември 2018 г., [url](#)

⁴⁹⁰ Чатлард, Дж., Имейл до ЕСПОУ, 27 януари 2019 г. в: ЕСПОУ, „Доклад за ИСП: Ирак - Ситуация по сигурността“, март 2019 г., [url](#)

⁴⁹¹ „Би Би Си Нюз“, „Конфликтът с „Ислямска държава“: при взрив на самоубийствена кола-бомба в Багдад загинаха 35 души“, 2 януари 2017 г., [url](#)

⁴⁹² Чатлард, Дж., Имейл до ЕСПОУ, 27 януари 2019 г. в: ЕСПОУ, „Доклад за ИСП: Ирак - Ситуация по сигурността“, март 2019 г., [url](#)

⁴⁹³ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г. [url](#), стр. 11-12, 14-16.

Информацията, предоставена от този източник, не е напълно актуализирана, локализацията на някои от частите датира от 2015 г., 2016 г. и 2017 г.

- Районно командване на Карх: 6-та дивизия на иракската армия, едно от подразделенията, осигуряващи западната част от Багдадския пояс. 22-ра, 24-та и 54-а бригада са разположени на север и северозапад от столицата, 54-та също в Мансур, централен Багдад. 59-та бригада се намира северно от Багдад, в Гарма, близо до Фалуджа, а също и южно от столицата. Неразпределените части действат в югозападната част на Багдад, в провинция Анбар и в Кадимия, северозападно от столицата.⁴⁹⁴
- Районно командване на Русафа: 9-а бронирана дивизия на иракската армия. Това е единствената бронирана дивизия на иракската армия, следователно тя има функционална, а не географска зона на отговорност. 9-та дивизия на Иракската армия не е дислоцирана в Багдад.⁴⁹⁵

На 7 април 2020 г. „Рудав“ съобщи, че „иракските сили днес поеха контрола над лагера [Абу Граиб] в щаба на 6-та дивизия на иракските сили в столицата Багдад, които бяха използвани от съветници на Международните коалиционни сили (френски)“. Източникът добави, че „предаването на Абу Граиб е последното от бързите последователни прехвърляния на базовия контрол към иракските въоръжени сили през последните седмици“.⁴⁹⁶

Федералната полиция към Министерството на вътрешните работи присъства в Багдад чрез 1-ва дивизия на Федералната полиция, обезопасяваща югозапад, запад, югоизток, зона на канала (източно от столицата) на Багдад;⁴⁹⁷ 2-ра дивизия на Федералната полиция, единственото механизизирано подразделение на Федералната полиция за сигурност в Багдад, заето предимно с антитерористични операции в Багдад и поясите, осигуряване на поклоннически маршрути и правоприлагане.⁴⁹⁸ 4-та дивизия на Федералната полиция обхваща южен Багдад и райони на юг от столицата като затвора Карх.⁴⁹⁹ 3-та бригада от Дивизията за спешно реагиране (ERD) е разположена на запад от Багдад.⁵⁰⁰

Град Багдад и предградията обикновено са под контрола на властите; на практика обаче властите споделят отбраната и правоприлагащите роли с доминираните от шиитите „Отряди за народна мобилизация“, което води до „непълн“ или припокриващ се контрол с тези милиции.⁵⁰¹ ИВИ пише в доклада си от декември 2017 г. за военните подразделения на Ирак:

„Багдадското оперативно командване отговаря за сигурността както в Багдад, така и в голяма част от Багдадските пояси, които заобикалят столицата. Зоната на отговорност на Багдадското оперативно командване е сливане на зоните на отговорност на бившите оперативни командвания на Карх и Русафа. Иракските шиитски милиции, включително смъртоносни пълномощни милиции и лоялисти на Садр, действат извън командването и контрола на Багдадското оперативно командване. Те са провеждали безнаказано престъпления и отвлечения, създавали са бази и едностранни контролни зони в североизточната и южната част на Багдад и дори са влизали в сблъсъци с Иракските сили за сигурност в редки случаи. Междувременно Отрядът на специалните сили на министър-председателя, свързан със Съвместното оперативно командване, поддържа сигурността в Зелената зона и критичната инфраструктура около Багдад. Въпреки това Багдадското оперативно командване обикновено е една от оперативните команди на Иракските сили за сигурност с най-добри ресурси. Оценките са, че има най-голямата оперативна сила от всички оперативни команди, като се има предвид ролята ѝ за осигуряване на столицата.“⁵⁰²

Информацията за иракската армия и полиция по-горе е към 2017 г. и не може да се намери по-нова информация.

⁴⁹⁴ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 14-16

⁴⁹⁵ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 15-16

⁴⁹⁶ „Рудав“, „Коалицията, ръководена от САЩ, се оттегли от шеста военна база в Ирак“, 7 април 2020 г., [url](#)

⁴⁹⁷ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 15-16

⁴⁹⁸ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 25

⁴⁹⁹ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 25

⁵⁰⁰ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 27

⁵⁰¹ Норвегия, „Ландинфо“, „Respons Irak: Militser i Bagdad [милиции в Багдад]“, 15 септември 2017 г., [url](#), стр. 1

⁵⁰² ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 14.

„Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ)

Майкъл Найтс отбелязва, че формално „Отряди за народна мобилизация“ нямат оперативен щаб в провинция Багдад, но на практика в поясите на Багдад има „значителни бази“. Съобщава се, че „Катаиб Хизбула“ „е създала изключително управление в „Катаиб Хизбула“, на 40 километра югозападно от Багдад“; „Катаиб Ал-Имам Али“ се опитва да установи база в югоизточните пояси на Багдад; а „Асаиб Ахл Ал-Хак“ [Asa'ib Ahl Al-Haq] е доминираща в северните багдадски пояси. Що се отнася до самия град, източникът заяви, че „Отряди за народна мобилизация“ „поддържат местни офиси в много части на Ирак за набиране на средства и набиране на персонал“, като най-високата концентрация на тези офиси е в град Багдад. Освен това милицията на „Отряди за народна мобилизация“ в град Багдад „оформиха зони на господство: улица Палестина за „Катаиб Хизбула“, Садр сити за „Сарая Салам“ и „Асаиб Ахл Ал-Хак“, Бадр и „Катаиб Ал-Имам Али“ за Карадада и Джадирия“, където тези милиции облагат с данъци предприятия и сделки с недвижими имоти.⁵⁰³ Доклад на „Ина“, публикуван от Найтс и сътр. през март 2020 г., покойният Хушам ал-Хашими заяви, че „Отряди за народна мобилизация“ „включва шестдесет и шест под-отряда, предимно шиитски, четиридесет и три сунитски племенни сили и дузина малцинствени отряди на етническа база. От тези 121 подразделения, идентифицирани като формирования на Хашд, с регистриран персонал на Хашд, на по-малко от шестдесет са разпределени уникални цифрови обозначения (т.е. номер на „бригада“).“⁵⁰⁴

Независимият вестник „Иран Уайър“ [Iran Wire] публикува карта, актуализирана на 8 май 2020 г., в която се посочва, че следните групировки от „Отряди за народна мобилизация“ поддържат присъствие в град Багдад и предоставя общия брой бойци в Ирак и Сирия за всяка групировка:

- Бригади „Ал-Хорасани“ - 3 000 бойци - Гераиат [Gherai'at], Ал-Байдаа [Al-Bayda'a] и Боайта [Bo'aitha] - Щабът е в Карада.
- Бригади „Ал-Салам“ [Al-Salam] - 7 000 бойци, регистрирани в „Отряди за народна мобилизация“ и 20 000 бойци под ръководството на „Джайш Ал-Махди“ [Jaysh Al-Mahdi] (Армия Махди) - щабът е в Садр сити.
- „Ал-Тайяр Ал-Рисали“ [Al-Tayyar Al-Risali] - 2 000 бойци - А502 и 9 Нисан в Багдад.
- „Лиуа Абу Фахд Ал-Абас“ [Liwa Abu Fadl Al-Abbas] - 2 500 бойци (смесени елементи от ливанската Хизбула и „Асаиб Ахл Ал-Хак“ [Asa'ib Ahl Al-Haq]) - „Сафараат“ [Safaraat] и Ал-Саадун Парк [Al-Saadoon Park].
- Ката'еб Ал-Имам Али - Ал-Мутанаби [Kata'eb Al-Imam Ali – Al-Mutanabi].
- „Файлак Бадр“ (Организация Бадр) - 10 000 бойци - Мансур, Суваиб и Ал-Рашид.
- Сарая Ашур'а - 6 000 бойци - Абу Нувас.
- „Асаиб Ахл Ал-Хак“ - 15 000 бойци - река Дияла и Баб Ал-Шам.
- „Катаиб Джунд Ал-Имам“ [Kata'ib Jund Al-Imam] - включва няколко бригади, включително 4 и 6 - Основен сокол.⁵⁰⁵

Според изследователска статия на „Чатъм Хаус“ [Chatham House], публикувана през септември 2019 г. в провинция Багдад, са присъствали следните групировки от „Отряди за народна мобилизация“, заедно с командванията на Иракските сили за сигурност Тигрис и Багдадското оперативно командване: бригади 1, 2, 4, 20, 22, 23, 24, 26, 28, 47 и 110.⁵⁰⁶ „Международният институт за стратегически изследвания“ (IISS) отбелязва, че „подкрепяните от Иран милиции поддържат поне някои сили в преобладаващо шиитските райони,

⁵⁰³ Майкъл Найтс, „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#)

⁵⁰⁴ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 125 ⁵⁰⁵ „Иран Уайър“, Карта на подкрепяните от Иран милиции в Сирия и Ирак, 8 май 2020 г., [url](#) ⁵⁰⁶ „Чатъм Хаус“, „Между реда и хаоса: нов подход към забавените държавни трансформации в Ирак и Йемен“, септември 2019 г., [url](#), стр. 8

особено в Багдад, които могат да разгърнат бързо в случай на криза“. Съобщава се, че „Отряди за народна мобилизация“ складираат оръжия в няколко района, включително в Багдад.⁵⁰⁷

Доклад на Найтс и сътр. от март 2020 г. се отбелязва, че „друг тип хашд се появи през периода 2014 г. отделно от ал-Хашд ал-Шаби: отбранителният хашд, който се състои от множество второстепенни групировки, разположени предимно в зоните на Багдадския пояс и номинално свързани с Министерството на отбраната“.⁵⁰⁸ Според авторите, отбранителният хашд е осигурил „петдесет и шест контролни пункта с размер на взвод под оперативния контрол на ръководеното от Министерството на отбраната Багдадско оперативно командване, като същевременно получава подкрепа за обучение от Багдадското бойно училище на министерството в Таджи“. Освен това поддръжниците на „Отряди за народна мобилизация“ очерниха отбранителния хашд и комитета на ОНМ не го призна.⁵⁰⁹

На 17 юли 2020 г. Изследователската служба на Конгреса заяви, че през март 2020 г. се е появила нова групировка, наречена „Усбат Ал-Таириен“ [Usbat Al-Tha'irien] („Лига на революционерите“). Според източника новата групировка „е поела отговорност за действителни нападения и опити за такива срещу американски цели, публикувайки кадри от въздушно наблюдение на ключови американски инсталации в Ирак“. Според Хушам Ал-Хашими, групировката се опитва да „провокира тези [американски] войски за неразчетено отмъщение, което води до убийство на членове на иракските сили за сигурност, военни сили или цивилни. По този начин те могат да създадат обществено недоволство срещу чуждестранното присъствие“.⁵¹⁰

ИДИЛ

Няколко източника съобщават за повишена активност на ИДИЛ в Багдад през 2019-2020 г. В статия на „Би Би Си“ от 23 декември 2019 г. се посочва, че ИДИЛ „се ре-организира в Ирак, две години след загубата на последната си територия в страната“. „Би Би Си“ цитира висш кюрдски служител за борба с тероризма, който предупреди, че ИДИЛ „ще бъде подхранвана от настоящите вълнения в иракската столица Багдад и ще използва усещането за отчуждение сред останалите сунити мюсюлмани - малцинствена общност“.⁵¹¹ „Бизнес инсайдер“ отбелязва, че от средата на 2019 г. ИДИЛ работи в селските райони, включително източно и северно от Багдад.⁵¹² „Размишления за Ирак“ отбелязва, че през 2019 г. ИДИЛ възнамерява да се върне в града и дори е успяла да организира няколко бомбени нападения, но след това е насочила вниманието си към провинцията.⁵¹³

През май 2020 г. „Център за борба с тероризма“ (СТС) заяви, че активни атакуващи клетки на ИДИЛ съществуват в следните райони на провинция Багдад: Тармия; Таджи/Сааб ал-Бур; Абу Греиб/Зайдон; триъгълникът Латифия/Юсуфия/Махмудия; Джурф ал-Сахр; и Джиср Дияла/Мадаин. Източникът добави, че увеличаването на дейностите на ИДИЛ около Багдад „се е проявило предимно в северната и западната част“, като северните пояси попадат във вилаята Шамал Ал-Багдад на групировката. Съобщава се, че този район „е жизненоважна пътна артерия, свързваща редица други географски подсектори на бунтовническата дейност“ и „изглежда, че служи като център за бойци и материали, движещи се по долината на река Ефрат (ERV) от Сирия и обединяващи се в триъгълника между Хит, Фалуджа/Карма и южните брегове на езерото Тар Тар.“⁵¹⁴

⁵⁰⁷ „Международен институт за стратегически изследвания“, „Иранските мрежи за влияние - Глава четвърта: Ирак“, ноември 2019 г., [url](#)

⁵⁰⁸ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 4

⁵⁰⁹ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 125

⁵¹⁰ Служба за изследвания на Конгреса, „Ирак: Проблеми в 116-ия конгрес“, 17 юли 2020 г., [url](#), стр. 14.

⁵¹¹ „Би Би Си“, „Ислямска държава“ в Ирак: Бойците „отново стават по-силни“, 23 декември 2019 г., [url](#)

⁵¹² „Бизнес инсайдер“, „Ислямска държава“ се завръща и правителството на Ирак може да не успее да се справи“, 7 юни 2020 г., [url](#)

⁵¹³ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#)

⁵¹⁴ „Център за борба с тероризма“, „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, 20 май 2020 г., [url](#)

Ръководени от САЩ Коалиционни сили

Според статия от „Ал Джазира“, публикувана на 8 януари 2020 г., САЩ разполагат с 5 200 войници, разположени в различни бази в Ирак. Две от тези бази бяха в Багдад, а именно Таджи на север и Виктория, която се намира в международното летище в Багдад. Втората, според „Ал Джазира“, се използва като команден център и за разузнавателни и контролни цели.⁵¹⁵ Според статия, публикувана на 6 юли 2020 г. от „Милитари таймс“, ръководената от САЩ коалиция в Ирак „коригира своя оперативен модел, докато иракските сили за сигурност засилиха борбата си срещу ИДИЛ“. Съобщава се, че „Таск Форс Ирак“, „единно подчинено командване на комбинираната съвместна Операция „Непоколебима решимост““, се трансформира във Военна съветническа група, която ще има централно местоположение в Багдад.⁵¹⁶ Вестник „Ал-Араб“ заяви на 17 юли 2020 г., че САЩ не възнамеряват да напуснат Ирак; намаляването на броя на американските войски в Ирак обаче е възможно и подлежи на консултации с Багдад.⁵¹⁷

2.3.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие над цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

Напрежение между Иран и САЩ

Едно от големите събития в областта на сигурността в Ирак през 2019 и 2020 г. беше нарастващото напрежение между Иран и САЩ. На 29 декември 2019 г. „Ню Йорк таймс“ съобщи, че въздушни удари на САЩ са насочени към няколко позиции, държани от „Катаиб Хизбула“ в цялата територия на Ирак като отмъщение за нападение, при което е загинал един американски гражданин.⁵¹⁸ На 2 януари 2020 г. Касим Сюлеймани, командващ силите Ал-Кудс на Корпус на гвардейците на Ислямската революция в Иран, и редица подкрепяни от Иран служители на милиции, по-специално началникът на щаба на Комитет за народна мобилизация Абу Махди Ал-Мухандис, бяха убити при нападение с американски дрон на летище Багдад.⁵¹⁹ Съобщава се, че малко след нападението, иракският Съвет на представителите гласува „за изгонване на американските сили от страната“.⁵²⁰ На 8 януари 2020 г. „Ню Йорк таймс“ съобщи, че Иран е отвърнал, като е изстрелял „повече от 20 балистични ракети срещу военни бази в Ирак, където са разположени американските войски“. Нито една от тези военни бази не е била в провинция Багдад.⁵²¹ Радио „Свободна Европа“ съобщи, че на 24 януари хиляди иракчани излязоха по улиците на Багдад и скандираха лозунги срещу САЩ в отговор на призива на шиитския лидер Муктада Ал-Садр. Съобщава се, че демонстрацията е защитавана от Сарая Ас-Салам и други „Отряди за народна мобилизация“.⁵²² Според ИВИ на 29 февруари 2020 г. „Катаиб Хизбула“ е отправила „последно предупреждение“ към всички иракчани, които си сътрудничат със САЩ, включително компании и правителствени органи.⁵²³ Освен това на 13 март 2020 г. „Ню Араб“ съобщава за разполагане на Иракските сили за сигурност в Зелената зона и евакуацията на бази на милиции в кварталите Джадирия, Карада, Арсат и улица Палестина вследствие на американските въздушни удари, насочени към бази на „Отряди за народна мобилизация“ в Джурф ал-Сахр в провинция Бабил.⁵²⁴ Същият източник докладва на 14 март,

⁵¹⁵ „Ал-Джазира“, „Включително 5 200 войници.. Карта на местоположенията на американските военни бази в Ирак“, 8 януари 2020 г., [url](#)

⁵¹⁶ „Милитари таймс“, „Коалицията срещу „Ислямска държава“ твърди, че иракските сили за сигурност вече са ефективни - с намаляване на персонала и промяна на фокуса на мисията“, 6 юли 2020 г., [url](#)

⁵¹⁷ „Ал-Араб“, „САЩ потвърждава нежеланието си да изтегли войските си от Ирак“, 17 юли 2020 г., [url](#)

⁵¹⁸ „Ню Йорк таймс“, „САЩ започнаха въздушни удари по подкрепяните от Иран сили в Ирак и Сирия“, 29 декември 2019 г., [url](#)

⁵¹⁹ „Ню Йорк таймс“, „При американски удар в Ирак беше убит Касем Сюлеймани, командващ иранските сили“, 2 януари 2020 г., [url](#)

⁵²⁰ „Ню Йорк таймс“, „С разпалване на напрежението между САЩ и Иран, Ирак е в капан между тях“, 10 януари 2020 г., [url](#)

⁵²¹ „Ню Йорк таймс“, „Карти: Как ескалира конфронтацията между САЩ и Иран“, 8 януари 2020 г., [url](#)

⁵²² Радио Свободна Европа, „Хиляди митинги в Багдад срещу военното присъствие на САЩ“, 24 януари 2020 г., [url](#)

⁵²³ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 26 февруари - 3 март 2020 г.“, 6 март 2020 г., [url](#)

⁵²⁴ „Ню араб“, „Масирано разполагане на силите за сигурност в Багдад, а милиции евакуират базите си след въздушните удари на САЩ“, 13 март 2020 г., [url](#)

че 14 „ракети „Катюша“ са ударили военната база Ал-Таджи на север от Багдад⁵²⁵, което доведе до трима пострадали сред американските войски, две от които бяха критично състояние⁵²⁶. На 17 март 2020 г. нова групировка, наречена „Усбат Ал-Таириен“ („Лигата на революционерите“), пое отговорност за нападението от 14 март и две други нападения срещу лагера Ал-Таджи.⁵²⁷ Тази ескалация доведе до едномесечна пауза през април 2020 г., преди подкрепяните от Иран милиции да подновят нападенията си и да нападнат позициите на американската армия близо до летище Багдад на 6 май 2020 г.⁵²⁸ Атаките продължиха през юли 2020 г. и според Център „Образование за мир в Ирак“ три ракети са ударили военната база Ал-Таджи на 27 юли⁵²⁹, а две ракети са ударили международното летище в Багдад на 30 юли 2020 г.⁵³⁰

В допълнение към споменатите по-горе нападения, ИВИ документираща седем нападения, насочени към Зелената зона и някои други квартали в град Багдад между 8 януари и 17 март 2020 г. Според ИВИ някои от ракетите са изстреляни от квартали в Багдад като Ал-Амана, Зафарания и Араб Джабър. При седемте нападения само един американски гражданин беше ранен, когато три минохвъргачки удариха американското посолство на 26 януари 2020 г.⁵³¹ Освен това Център „Образование за мир в Ирак“ съобщи, че три ракетни атаки са насочени срещу Зелената зона на Багдад през юни и юли 2020 г., при една от които е ранено дете.⁵³²

Вашингтонският институт заяви, че на 3 юни 2020 г. председателят на комисията за Хашд в кабинета на министър-председателя Мустафа Ал Кадхими издаде нота, сигнализираща за „възобновяването на „реформата на Хашд“. Промените, предложени в нотата, включват затваряне на някои от офисите на „Отряди за народна мобилизация“ в градовете и премахване на номенклатурите на подразделенията. Според Вашингтонския институт обаче седалището на Комисията за „Отряди за народна мобилизация“ е в Багдад, а новият инструмент ще помогне на поголеми милиции, включително „Катаиб Хизбула“, да сплашат правителството, като „разположат тактически подразделения на чувствителни места (например в съседство с кабинета на министър-председателя или дори в Републиканския дворецов комплекс, ключов обект за правителствени заседания)“.⁵³³ И накрая, на 25 юни 2020 г. иракският премиер разреши операция на Силите за борба с тероризма в сградата на „Катаиб Хизбула“ в района на Дора, южен Багдад, която доведе до ареста на 14 от членовете на групата и изземването на ракети. 14-те членове бяха освободени по-късно, след като се съобщава, че „Катаиб Хизбула“ е упражнила натиск върху премиера.⁵³⁴

Протестно движение

Друго развитие, което се случи в Ирак през 2019-2020 г., бяха мащабни демонстрации в няколко града, особено в Багдад. В доклад на Съвета за сигурност на ООН от 22 ноември 2019 г. се посочва, че на 1 октомври 2019 г. протестиращи са се събрали на площад Тахрир в Багдад, призовавайки за реформи. Демонстрацията е станала насилствена, когато протестиращите се опитали да преминат към Международната зона. Съобщава се, че протестите са продължили в Багдад и през следващите дни, преди да се разпространят в други провинции.⁵³⁵

⁵²⁵ „Ню араб“, : Ирак: Военният лагер Ал-Таджи, в който са присъствали американски войски, е нападнат с 14 ракети „Катюша“, 14 март 2020 г., [url](#)

⁵²⁶ „Ню араб“, ...„Пентагонът съобщи, че трима американски войници са били ранени при нападението на базата Ал Таджи, от които двама са били в критично състояние“, 14 март 2020 г., [url](#)

⁵²⁷ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), S/2020/363, 6 май 2020 г., [url](#), ал. 29 ⁵²⁸ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 6-12 май 2020 г.“, 15 май 2020 г., [url](#)

⁵²⁹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 23 юли - 30 юли 2020 г., 30 юли 2020 г., [url](#)

⁵³⁰ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 30 юли - 6 август 2020 г., 6 август 2020 г., [url](#)

⁵³¹ ИВИ, „Иранските милиции от намесници продължават да ескалират напрежение срещу американския персонал: 3 януари - 17 март 2020 г.“, 20 март 2020 г., [url](#)

⁵³² Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 11 юни - 18 юни 2020 г., 18 юни 2020 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 2 юли - 9 юли 2020 г., 9 юли 2020 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 16 юли - 23 юли 2020 г., 23 юли 2020 г., [url](#)

⁵³³ Вашингтонски институт, „Реформите на Хашд в Ирак прикриват повече, отколкото разкриват“, 9 юни 2020 г., [url](#)

⁵³⁴ „Ал Джазира“, „Освободени членове на иракската Хизбула демонстрират сила в Багдад“, 30 юни 2020 г., [url](#); Варшавски институт, „Ирак: Реформа на сектора за сигурност по отношение на паравоенните части“, 9 юли 2020 г., [url](#)

⁵³⁵ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), S/2019/903, 22 ноември 2019 г., [url](#), стр. 1

На 3 октомври 2019 г. иракското правителство наложи отворен комендантски час.⁵³⁶ На 7 октомври 2019 г. „Ройтерс“ съобщи за сблъсъци между протестиращи и Иракските сили за сигурност в град Садр сити, довели до смъртта на 15 души. Според Ройтерс, „разпространението на насилието в Садр сити в неделя вечерта представлява ново предизвикателство за сигурността пред властите, които се справят с най-тежкото насилие в страната, откакто групировката „Ислямска държава“ беше победена преди близо две години“.⁵³⁷ До края на октомври 2019 г. исканията на протестиращите бяха разширени, за да включат „политическа отговорност за загубата на живот, оставката на правителството и изборни и конституционни реформи“.⁵³⁸ В световния доклад на „Хюман Райтс Уоч“ за 2019 г. се посочва, че „при сблъсъци със сили за сигурност оставиха загинаха най-малко 350 протестиращи при протести в Багдад и южните градове на Ирак между началото на октомври до декември“.⁵³⁹ Съобщава се, че в някои случаи силите за сигурност са изстрелвали патрони със сълзотворен газ и боеприпаси директно по протестиращи.⁵⁴⁰ „Амнести интернешънъл“ публикува доклад на 23 януари 2020 г., според който над 600 протестиращи са били убити от октомври 2019 г. В доклада се цитират активисти, които съобщават за умишленото използване на живи боеприпаси и сълзотворен газ от „военен клас“ за убиване на протестиращи.⁵⁴¹ ИВИ заяви, че между 5 и 8 март 2020 г. трима „протестиращи“ са били убити, а 44 ранени от „неидентифицирани сили за сигурност“ в Централен Багдад.⁵⁴² Освен това докладът на Съвета за сигурност на ООН, публикуван на 6 май 2020 г., показва намаляване на броя на смъртните случаи и нараняванията сред протестиращите, отчасти поради ситуацията с COVID-19. В доклада се добавя, че през отчетния период, 21 февруари - май 2020 г., в Багдад са загинали десет протестиращи, а 367 са ранени.⁵⁴³ По отношение на официалната реакция, бившият иракски премиер Абдул Махди изпрати Силите за борба с тероризма в края на октомври 2019 г., за да сложи край на протестите.⁵⁴⁴ По-късно командването на „Отряди за народна мобилизация“ издаде твърди указания на своите части на 7 декември 2019 г., че всички военни задачи на ОНМ трябва да бъдат под командването на Съвместното оперативно командване и че никакви подразделения не трябва да присъстват в близост до местата за протести.⁵⁴⁵ На 26 май 2020 г. новият иракски премиер Ал Кадхими обеща да разследва съобщения за насилие срещу протестиращи.⁵⁴⁶

В доклад на Мисията на ООН за подпомагане на Ирак от 23 май 2020 г. се посочва, че има случаи на „отвличане“ сред хора, които са участвали в демонстрации или са оказвали подкрепа на демонстрантите.⁵⁴⁷ Според доклада инцидентите са се случили в близост до местата на демонстрациите или по маршрута от/до дома или работата. Освен това „отвлечените“ съобщават, че са им били завързани очите и са заведени до места за задържане или разпит, където са изправени пред „твърдения за подкрепа от/към чужди държави, особено Съединените щати“. Освен това в доклада се отбелязва, че всички респонденти от мъжки пол „описват, че са били подложени на различни действия, представляващи изтезания и/или малтретиране“, докато респондентките от жените „описват, че са бити, заплашвани с изнасилване и докосвани в „интимни зони“. Във всички случаи, освен в един, отвлечените не са получили медицинско лечение по време на отвличането си“.⁵⁴⁸

Бунтове на ИДИЛ

По отношение на ИДИЛ, доклад на Съвета за сигурност на ООН, публикуван през ноември 2019 г., отбелязва, че „остатъците на „Ислямска държава в Ирак и Леванта“ (ИДИЛ) продължават да предприемат чести асиметрични атаки срещу иракския народ и силите за сигурност, особено в провинциите Анбар, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева и ал-Салах

⁵³⁶ „Би Би Си“, „Протести в Ирак: Изстрели, изстреляни, когато демонстрантите се противопоставят на полицейския час в Багдад“, 3 октомври 2019, [url](#)

⁵³⁷ „Ройтерс“, „Броят на загиналите се покачва, докато размириците в Ирак обхващат нестабилния Садр сити в Багдад“, 7 октомври 2019 г., [url](#)

⁵³⁸ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), S/2019/903, 22 ноември 2019 г., [url](#), ал. 11. ⁵³⁹ „Хюман Райтс Уоч“, Световен доклад 2019 - Ирак, 14 януари 2020 г., [url](#)

⁵⁴⁰ „Амнести интернешънъл“, „Ирак: Нараства броят на жертвите на протести, след като силите за сигурност възобнови жестоки репресии“, 23 януари 2020 г., [url](#)

⁵⁴¹ ИВИ, Доклад за ситуацията в Ирак: 4 - 10 март 2020 г., 14 март 2020 г., [url](#)

⁵⁴² Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), S/2020/363, 6 май 2020 г., [url](#), ал. 58

⁵⁴³ Радио „Свободна Европа“, „Иракският премиер изпрати сили за борба с тероризма за потушаване на улични протести, 27 октомври 2019 г., [url](#)

⁵⁴⁴ „Скай нюз арабик“, „След „избиването в Багдад“.. Твърди инструкции до милициите на „Отряди за народна мобилизация“, 7 декември 2019 г., [url](#)

⁵⁴⁵ ИВИ, Доклад за ситуацията в Ирак: 20 - 26 май 2020 г., 30 май 2020 г., [url](#)

⁵⁴⁶ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: 3-та актуализация“, 23 май 2020 г., [url](#), стр. 3

⁵⁴⁷ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: 3-та актуализация“, 23 май 2020 г., [url](#), стр. 4

ал-Дин “.⁵⁴⁸ „Размишления за Ирак“ наблюдават „голям прилив на насилие“ през април и май 2020 г. Източникът добави, че запазването на бойците е приоритет на ИДИЛ от поражението ѝ в Сирия до април, когато „разгърна множество нападения, които нараснаха едва през следващия месец и в крайна сметка достигнаха нивата от 2018 г.“. По отношение на Багдад източникът заяви, че през 2019 г. ИДИЛ възнамерява да се върне в града и дори е успяла да организира няколко бомбени нападения. Изглежда обаче, че групировката отново е насочила вниманието си към провинцията, тъй като броят на нападенията в Багдад е намалял значително. Според източника ИДИЛ е извършила седем нападения през март 2020 г., нула през април 2020 г., 14 по време на пролетната си кампания, а броят им е спаднал до две през юни 2020 г.⁵⁴⁹ Освен това ИВИ отбелязва, че ИДИЛ изгражда и разширява своята зона на подкрепа в северните и югозападните Багдадски пояси.⁵⁵⁰ „Център за борба с тероризма“ отбелязва, че „[през първата половина на 2019 г. нападенията [от ИДИЛ] са средно 11,3 на месец, през втората половина 24,3 на месец, а през първото тримесечие на 2020 г. средната стойност достига 35,3 на месец“. Според източника „несъмнено е имало частично възстановяване на показателите за нападения в селските части на Багдад“, а основният фокус на ИДИЛ през 2020 г. е „върху целите на силите за сигурност, а не върху цивилни“.⁵⁵¹ Водещият генерален инспектор на Операция „Непоколебима решимост“ съобщи, че между 1 януари и 31 март 2020 г. „провинция Багдад е преживяла малко повече от 20 нападения ... въпреки това никой не е поел отговорност за много от тези нападения и те са довели до малък брой жертви“.⁵⁵²

На 8 февруари 2020 г. ИВИ заяви, че ИДИЛ вероятно е отговорна за пет взрива на самоделни взривни устройства, насочени към обществени зони в Багдад.⁵⁵³ На 12 март 2020 г. ИВИ съобщи, че ИДИЛ вероятно стои зад шест нападения със самоделни взривни устройства, насочени към райони в Източен, Южен и Северен Багдад и са рани седем цивилни.⁵⁵⁴ В доклад, публикуван на 6 май 2020 г., Съветът за сигурност на ООН отбелязва, че „остатъци от ИДИЛ продължават да предприемат чести асиметрични атаки срещу иракския народ и силите за сигурност“ в няколко провинции, включително Багдад.⁵⁵⁵ Според „Размишления за Ирак“, на 2 юли 2020 г. иракската армия е започнала операция срещу ИДИЛ в Ал-Тармия, северно от Багдад, където все още съществуват клетки на ИДИЛ.⁵⁵⁶ Ашарк Ал-Аусат цитира Мохамад Ал-Карбули, иракски депутат и член на парламентарната комисия по сигурност и отбрана, който осъди „произволните кампании за арести на север от Багдад“ и разкри, че „над 50 младежи са били заловени по унижителен начин пред техните семейства с намеци за за възможни сектантски измерения“.⁵⁵⁷ И накрая, „Дъ нешънъл“ съобщи за същата операция и отбелязва, че тя е следствие от нарастването на атаките на ИДИЛ през 2020 г.⁵⁵⁸

ИВИ съобщи, че поради пандемията на COVID-19 европейските членове на ръководената от САЩ коалиция срещу ИДИЛ започнаха да изтеглят войските си от Ирак между 25 и 31 март 2020 г. Съобщава се, че Франция, Чехия и Португалия са обявили пълно изтегляне от Ирак, докато Великобритания, Холандия, Испания, Италия и Германия са обявили само частично изтегляне. Освен това на 25 март 2020 г. Държавният департамент на САЩ нареди на всички американски правителствени служители в Ирак и регион Иракски Кюрдистан да напуснат Ирак поради „лоши условия за сигурност и ограничени възможности за пътуване в резултат на COVID-19“. Освен това, Съвместното оперативно командване на Ирак разположи 40 военни машини в Садр сити, за да наложат комендантския час,⁵⁵⁹

⁵⁴⁸ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), S/2019/903, 22 ноември 2019 г., [url](#), стр. 5 ⁵⁴⁹ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#)

⁵⁵⁰ ИВИ, „Ислямска държава“ възстанови иракско светилище“, 7 март 2019 г., [url](#)

⁵⁵¹ „Център за борба с тероризма“, „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, 20 май 2020 г., [url](#)

⁵⁵² САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 3 май 2020 г., [url](#), стр. 23.

⁵⁵³ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 7 - 12 февруари 2020 г.“, 21 февруари 2020 г., [url](#)

⁵⁵⁴ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 11 - 17 март 2020 г.“, 20 март 2020 г., [url](#)

⁵⁵⁵ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), S/2020/363, 6 май 2020 г., [url](#), ал. 24

⁵⁵⁶ Уинг, Дж., „Сигурност в Ирак 1-7 юли 2020 г.“, 9 юли 2020 г., [url](#)

⁵⁵⁷ Ашарк Ал-Авсат, „Ирак откри подземен тренировъчен лагер на „Ислямска държава“, 4 юли 2020 г., [url](#)

⁵⁵⁸ „Нешънъл“, „Иракската армия се придвижва срещу „Ислямска държава“ северно от Багдад“, 2 юли 2020 г., [url](#)

⁵⁵⁹ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 25 - 31 март 2020 г.“, 3 април 2020 г., [url](#)

въведен от иракското правителство на 17 март 2020 г. в Багдад.⁵⁶⁰ Освен това в доклада на Съвета за сигурност на ООН от 6 май 2020 г. се отбелязва, че в Багдад и на няколко други места са организирани протести срещу икономическото въздействие на мерките, наложени от правителството за ограничаване на разпространението на вируса. Съобщава се, че 27 000 ареста за нарушаване на комендантския час са отчетени от Оперативното командване на Багдад.⁵⁶¹

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- На 10 май 2019 г. Радио „Свободна Европа“ цитира иракски служители по сигурността, които заявиха, че самоубийствен бомбен атентат е извършен в Садр сити в Багдад и е довел до най-малко осем загинали и 15 ранени. ИДИЛ пое отговорност за нападението.⁵⁶²
- Според Германската федерална служба за миграция и бежанци (BAMF), със самоубийствено нападение е атакуван магазин за алкохол в Багдад на 13 юни 2019 г. Съобщава се, че двама цивилни са ранени при нападението.⁵⁶³
- На 12 август 2019 г. в южните покрайнини на Багдад се случи голяма експлозия, насочена срещу склад за боеприпаси на „Отряди за народна мобилизация“. Съобщава се, че шрапнелите, причинени от експлозията, са повредили жилища на цивилни наблизо.⁵⁶⁴
- Радио „Свободна Европа“ съобщи на 7 септември 2019 г., че четири бомбени нападения са насочени срещу търговски райони в източната, южната, западната част и центъра на Багдад и 14 души са ранени.⁵⁶⁵
 - На 26 ноември 2019 г. два атентата с мотоциклети и едно самоделно взривно устройство удариха кварталите Ал-Шааб, Баяа и Баладийят. Най-малко шестима души бяха убити при нападения, за които никой не е поел отговорност.⁵⁶⁶
- На 20 януари 2020 г. в Багдад бяха отвлечени трима френски граждани и иракчанин, които са работили в християнска благотворителна организация. Те бяха освободени на 27 март 2020 г.⁵⁶⁷
- ИВИ съобщи, че на 8 февруари 2020 г. пет самоделни взривни устройства са експлодирали в публични райони в Багдад, включително Багдад Джадида, Баяа, Джокук, Хуррия и Кахира. Според доклада нападенията вероятно са извършени от ИДИЛ.⁵⁶⁸
- На 14 февруари 2020 г. шест протестиращи бяха убити на площад Тахрир, един човек в Ярмук, а тяло на един загинал беше открито в Нахраван.⁵⁶⁹
- Според ИВИ, на 22 февруари 2020 г. при седем нападения със самоделни взривни устройства, вероятно извършени от ИДИЛ, са ранени 13 души в Багдад. Експлозиите се случиха в кварталите Ал-Маалаф, Ал-Шааб, Ал-Хабиби, Ал-Машал, Ал-Зафарания и Ал-Шула.⁵⁷⁰

⁵⁶⁰ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), S/2020/363, [url](#), стр. 2

⁵⁶¹ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), S/2020/363, 6 май 2020 г., [url](#), стр. 9

⁵⁶² Радио „Свободна Европа“, „Най-малко осем души бяха убити при самоубийствен бомбен атентат на пазара в Багдад“, 10 май 2019 г., [url](#)

⁵⁶³ Германия, Федерална служба за миграция и бежанци, „Кратки бележки“, 17 юни 2019 г., [url](#), стр. 3

⁵⁶⁴ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), S/2019/903, 22 ноември 2019 г., [url](#), стр. 6

⁵⁶⁵ Радио „Свободна Европа“, „Багдад беше разтърсен от експлозии, 14 ранени“, 7 септември 2019 г., [url](#)

⁵⁶⁶ „Араб уийк“, „Ирак: Смърт и наранявания при три експлозии, които удариха Багдад“, 27 ноември 2019 г., [url](#)

⁵⁶⁷ „Би Би Си“, „Френски християнски благотворителни работници, отвлечени в Ирак, са освободени“, 27 март 2020 г., [url](#); Радио „Свободна Европа“,

„Четирима работници на френската християнска благотворителна организация са изчезнали в Ирак“, 25 януари 2020 г., [url](#)

⁵⁶⁸ ИВИ, „ДОКЛАД ЗА СИТУАЦИЯТА В ИРАК: 7 - 12 ФЕВРУАРИ 2020 Г.“, 21 февруари 2020 г., [url](#) ⁵⁶⁹ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

⁵⁷⁰ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 20 - 25 февруари 2020 г.“, 2 март 2020 г., [url](#)

- На 11 април 2020 г. в Карада бяха открити две изгорени тела.⁵⁷¹
- На 30 април 2020 г. бойци на ИДИЛ атакуваха кули с високо напрежение в източната част на Багдад и на юг от Бакуба. Според Център „Образование за мир в Ирак“, „нападенията изведоха от употреба 1500 мегаватова мощност, което води до спад в захранването на шест провинции“.⁵⁷²
- На 12 май 2020 г. трима членове на семейство бяха убити при въоръжено нападение, насочена срещу къща в Абу Граиб.⁵⁷³
- На 15 май 2020 г. тялото на млад мъж, който преди това беше отвлечен от ИДИЛ, бе намерено с прободна рана. На 14 май 2020 г. е намерено тяло на момиче, носещо признаци на изтезания, а една жена беше намушкана в Ню Багдад.⁵⁷⁴
- Според „Ай Би Си“, на 19 май 2020 г., един човек е бил убит при експлозия на самоделно взривно устройство в микробус в Мадаин и едно тяло е било намерено в Тигър, с предполагаеми белези на изтезания и стрелба.⁵⁷⁵
- На 9 юни 2020 г. две жени бяха убити при стрелба от движещо се превозно средство в Ал-Бинак.⁵⁷⁶
- Две жени са били убити от въоръжени мъже в Багдад на 9 юни 2020 г., според „Ай Би Си“.⁵⁷⁷
- Според „Ай Би Си“ на 17 юни 2020 г. един човек е бил убит в Ур, един човек е бил намушкан в Садр сити, а три тела са намерени на неустановени места в Багдад.⁵⁷⁸
- „Ай Би Си“ заяви, че жена е била убита от въоръжени лица в Багдад на 24 юни 2020 г.⁵⁷⁹
- На 6 юли 2020 г. маскирани въоръжени лица с мотоциклети убиха Хушам ал-Хашими, иракски анализатор по сигурността и съветник на иракския президент и министър-председателя, пред къщата му в квартал Зиюна в Багдад. Според ИВИ „Катаиб Хизбула“ вероятно носи отговорност.⁵⁸⁰
- На 24 юли 2020 г. „Ал-Монитор“ съобщи, че германски гражданин, отвлечен в Багдад, е освободен в операция на Иракските сили за сигурност.⁵⁸¹

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

⁵⁷¹ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

⁵⁷² Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак за 23 април - 30 април 2020 г., 30 април 2020 г., [url](#)

⁵⁷³ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

⁵⁷⁴ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

⁵⁷⁵ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

⁵⁷⁶ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

⁵⁷⁷ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

⁵⁷⁸ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

⁵⁷⁹ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

⁵⁸⁰ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 1 - 7 юли 2020 г.“, 10 юли 2020 г., [url](#); Варшавски институт, „Ирак: Реформа на сектора за сигурност по отношение на паравоенните части“, 9 юли 2020 г., [url](#); Радио „Свободна Европа“, „Изтъкнат иракски анализатор беше застрелян след заплахи от проиранска милиция“, 7 юли 2020 г., [url](#)

⁵⁸¹ „Ал-Монитор“, „Германка, отвлечена в Багдад, освободена при операция в Ирак“, 24 юли 2020 г., [url](#)

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Багдад	42	37	13	50	4	3	5	8

Таблица 7: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Багдад.⁵⁸²

Брой на инциденти по сигурността

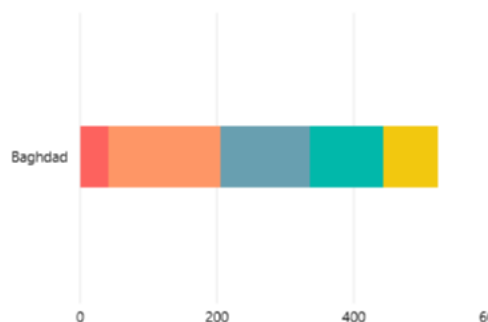
През референтния период МВКДС съобщи за 42 битки, 163 инцидента с дистанционно насилие/експлозии, 81 случая на насилие срещу цивилни, 107 инциденти на безредици, което прави общо 393 инциденти от сигурността от този тип в провинция Багдад, повечето от които са се случили в столицата Багдад. 130 протеста са отчетени и в провинция Багдад през референтния период.⁵⁸³ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

Еволюция на събитията по тип

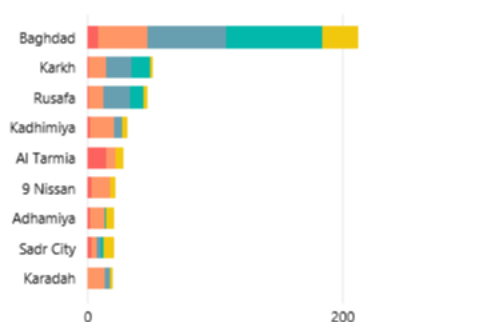
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 10: Еволюция на събития по сигурността, класифицирани като битки, експлозии/дистанционно насилие, насилие срещу цивилни, бунтове и протести в провинция Багдад 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на база на данни на МВКДС.⁵⁸⁴

Способност на държавата да осигури законност и ред

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

⁵⁸² Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

⁵⁸³ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

⁵⁸⁴ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

„Консултативен съвет за сигурност в чужбина“ отбеляза, че в Багдад „организираната престъпност, неконтролираната дейност на милиции и корупцията остават огромни пречки пред свободното предприемачество и бизнес“. В доклада се споменава заплахата, която шиитските милиции представляват за граждани на САЩ, но също така и за иракски цивилни лица. Той също така изразява позицията, че тези милиции „използват несвършени самоделни взривни устройства с нисък капацитет в град Багдад, за да сплашат и изнудят собственици на малък бизнес в за рекети за защита“. По отношение на ИДИЛ, „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“ заяви, че Държавният департамент на САЩ „е оценил Багдад като място с критична заплахата за тероризъм, насочен срещу или засягащ официалните интереси на правителството на САЩ“. Освен това милициите и престъпните групировки в Багдад се занимават с отвлечане на лица с цел политическа или парична изгода.⁵⁸⁵

По отношение на способността на Иракските сили за сигурност да осигурят ред, „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“ заяви, че когато протестиращите са се опитали да преминат през моста Синак до международната зона, Иракските сили за сигурност са успели да ги изтласкат обратно към източната страна на Тигър.⁵⁸⁶ „Асошиейтед прес“ съобщи на 7 октомври 2019 г., че след ожесточени сблъсъци между иракската армия и протестиращи в Садр сити, иракският премиер е наредил на иракската полиция да замени армията, за да деескалира ситуацията.⁵⁸⁷ Освен това „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“ отбеляза, че Иракските сили за сигурност имат „ограничена способност да реагират на инциденти със сигурността, терористични атентати и престъпни дейности“. В града има множество постоянни контролни пунктове, както и временни.⁵⁸⁸

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Централното командване на САЩ докладва за откриването и унищожаването на скривалища с боеприпаси на ИДИЛ в различни райони в Ирак, включително в провинция Багдад. На 28 юни 2020 г. в района Ал-Микайтимат, подрайон Ал-Юсуфия е открит склад с оръжие.⁵⁸⁹ Освен това в „Доклад за противодействията срещу СВУ“ се посочва, че на 26 юли 2020 г. склад за оръжия, принадлежащ на иракската Федерална полиция, и намиращ се в южните покрайнини на Багдад, е експлодирал поради топлина. Съобщава се, че един човек е бил убит, а 29 - ранени.⁵⁹⁰ Освен това, на 22 юли 2020 г. Иракските сили за сигурност „откриха местоположението на скривалище с боеприпаси, съдържащо множество минометни патрони“ в западната част на Багдад, а на 28 юли взривни устройства бяха разположени в пустинята Ал-Набаи на север от Багдад.⁵⁹¹

През 2017 г. МОМ заяви, че „Увреждането на инфраструктурата съответства на средното за страната във всички сектори, с изключение на пътищата, които изглежда са претърпели най-големи щети (пътищата са унищожени на места, в които се намират 7% от ВРЛ и местно население и не са ефективни за 53% от населението), по-специално в областите Абу Граиб и Махмудия.“ Освен това мрежите за електричество и чешмяна вода бяха унищожени или не функционираха правилно „за над половината от разселените лица и завръщащите се“.⁵⁹² Според „Ройтерс“ прекъсванията на електрозахранването обаче са били нещо обичайно.⁵⁹³ Щетите върху жилищния фонд в провинция Багдад се оценяват на 337,5 милиарда иракски динара (239,3 милиона евро).⁵⁹⁴ Значителни щети на жилища са докладвани главно в районите на Абу Граиб (3%) и Махмудия (7%).⁵⁹⁵ МОМ също така отбеляза, че в Багдад 13 994 домакинства са се завърнали в не-

⁵⁸⁵ „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“, „Доклад за престъпността и безопасността в Ирак 2020: Багдад“, 12 май 2020 г., [url](#)

⁵⁸⁶ „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“, „Доклад за престъпността и безопасността в Ирак 2020: Багдад“, 12 май 2020 г., [url](#)

⁵⁸⁷ „Асошиейтед прес“, „Иракската полиция заменя армията в нестабилен квартал на Багдад“, 7 октомври 2019 г., [url](#)

⁵⁸⁸ „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“, „Доклад за престъпността и безопасността в Ирак 2020: Багдад“, 12 май 2020 г., [url](#)

⁵⁸⁹ САЩ, Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционните съвместни оперативни сили, „Победа над „Даеш“, акценти от седмицата“, 1 юли 2020 г., [url](#)

⁵⁹⁰ „Доклад за противодействията срещу СВУ“, „Експлозия удари склад за оръжия в южния Багдад, обвинена е топлината“, 26 юли 2020 г., [url](#)

⁵⁹¹ САЩ, Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционните съвместни оперативни сили, „Победа над „Даеш“, акценти от седмицата“, 29 юли 2020 г., [url](#)

⁵⁹² МОМ, Матрица за проследяване на разселването в Ирак, „Интегрирана оценка на местоположението II“, „Профили на провинции“, октомври 2017 г., [url](#), стр. 6

⁵⁹³ „Ройтерс“, „Докато животът в Багдад се подобрява, някои все още търсят убежище в миналото му“, [url](#)

⁵⁹⁴ Световна банка, „Възстановяване и инвестиции в Ирак, част 2. Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 16.

⁵⁹⁵ МОМ, Матрица за проследяване на разселването в Ирак, „Интегрирана оценка на местоположението II“, „Профили на провинции“, октомври 2017 г., [url](#), стр. 6

критични убежища в сравнение с 1044, които се завърнаха в критични убежища, т.е. необитаеми сгради, неформални селища и изоставени, религиозни или училищни сгради.⁵⁹⁶

По време на изготвянето на този доклад не беше намерена информация за взривни военни остатъци или невзривени боеприпаси, отнасящи се до провинция Багдад.

Разселване и връщане

Според Матрицата за проследяване на разселване на МОМ към 30 юни 2020 г. в Багдад има 35 034 вътрешно разселени лица с произход от провинции Анбар (18 102), Бабил (4812), Багдад (348), Дияла (858), Киркук (108), Нинева (7992) и Салах ад-Дин (2814).⁵⁹⁷ Матрицата за проследяване на разселването посочва, че в Ирак има 38 766 вътрешно разселени лица, които произхождат от провинция Багдад, от които 348 са разселени в провинцията.⁵⁹⁸ Трите основни района на разселване са Карх (10 284), Абу Граиб (6 846) и Махмудия (4 944).⁵⁹⁹ Доклад на МОМ, публикуван през февруари 2020 г. и обхващащ периода март 2018 г. - декември 2019 г., идентифицира 292 места в Ирак, в които е настъпило вторично разселване, от които 18 са в Багдад.⁶⁰⁰ Освен това 161 домакинства в Махмудия и 150 в Абу Граиб бяха разселени.⁶⁰¹

Що се отнася до връщанията, Матрица за проследяване на разселването регистрира връщането на 90 228 вътрешно разселени лица в Багдад, докато 38 766 все още са разселени.⁶⁰² От тях 49 116 са се завърнали от Махмудия, 23 112 от Абу Граиб, 10 236 от Тармия и 7 764 от Кадимия.⁶⁰³

ВКБООН отбеляза, че към ноември 2019 г. лица от райони, завзети отново от ИДИЛ, особено араби сунити, не се нуждаят от гарант, за да влязат в Багдад. Въпреки това, за да получат местожителство в Багдад, такива лица трябваше да имат двама гарант от квартала, в който възнамеряват да отседнат, в допълнение към писмо от *Мухтар*.⁶⁰⁴

⁵⁹⁶ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „Ирак: Основен списък на завърналите се - кръг 115“, 12 юни 2020 г., [url](#). Раздел „Тип подслон по провинция на връщане“

⁵⁹⁷ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, „Общ преглед на разселването, 15 юни 2020 г., [url](#)

⁵⁹⁸ МОМ, Ирак, Матрица за проследяване на разселването, „Хронология на разселването“, 15 юни 2020 г., [url](#)

⁵⁹⁹ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, „ДОКЛАД ЗА ОСНОВЕН СПИСЪК ЗА ИРАК 116: май - юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 3

⁶⁰⁰ МОМ Ирак, „ПОВТОРНО РАЗСЕЛЕНИ: ИЗСЛЕДВАНЕ НА РАЗСЕЛВАНЕТО СЛЕД ОПИТ ЗА ВРЪЩАНЕ В ИРАК“, февруари 2020 г., [url](#), стр. 5

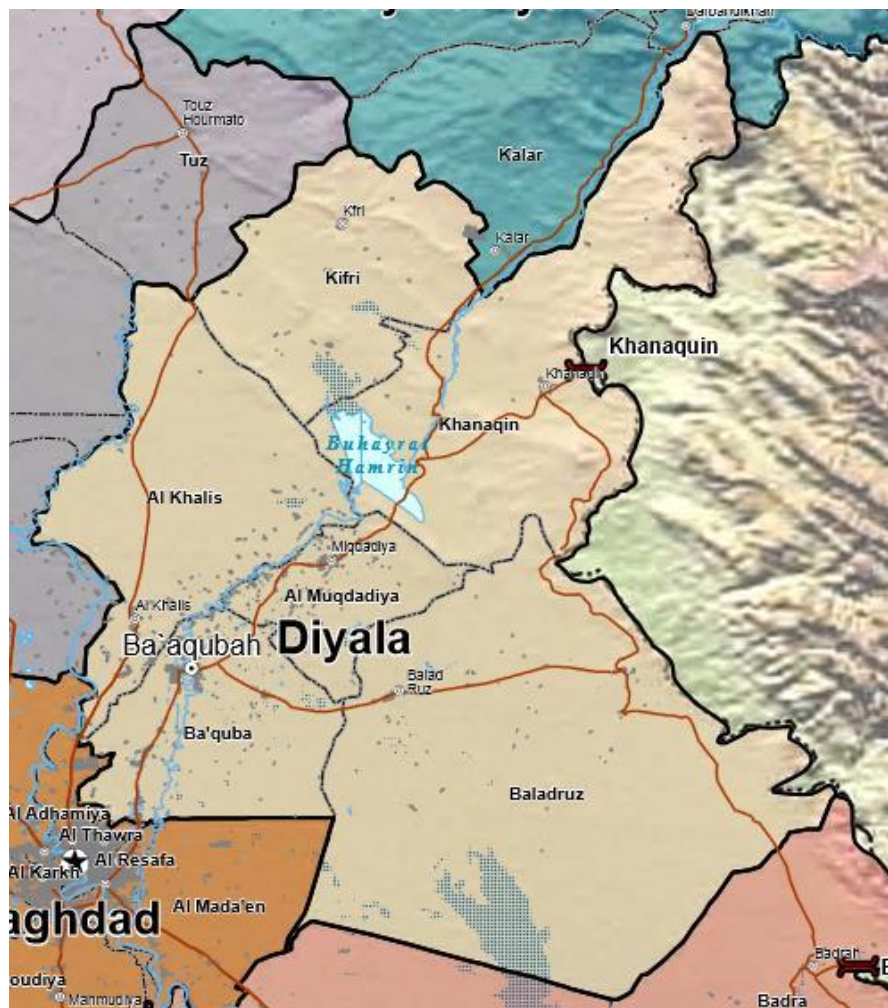
⁶⁰¹ МОМ Ирак, „ПОВТОРНО РАЗСЕЛЕНИ: ИЗСЛЕДВАНЕ НА РАЗСЕЛВАНЕТО СЛЕД ОПИТ ЗА ВРЪЩАНЕ В ИРАК“, февруари 2020 г., [url](#), стр. 7

⁶⁰² МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, „Общ преглед на връщането“, 15 юни 2020 г., [url](#)

⁶⁰³ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, „Завърнали се по провинция и област“, 15 юни 2020 г., [url](#)

⁶⁰⁴ ВКБООН, „Ирак: Информация за страната на произход относно изискванията за достъп и пребиваване в Ирак (Актуализация I)“, ноември 2019 г., [url](#), стр. 2

2.4 Дияла

Карта 9: Провинция Дияла с граници на области, столици на области и основни пътища, © Организация на обединените нации.⁶⁰⁵

2.4.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинция Дияла е разположена в централно-източната част на Ирак и граничи с провинции Сюлеймания, Салах ад-Дин, Багдад и Уасит и международната граница с Иран. Провинцията е разделена на шест области: Бакуба, Баладруз, Халис, Ханакин, Кифри и Мукдадия. Град Бакуба е столицата на провинцията.⁶⁰⁶ Районът на спорния Ханакин (наричан също Ханикин) включва под-областите Джалаула, Саадия и Кара Тапа.⁶⁰⁷

Население

Към 2019 г. провинция Дияла има население от 1 680 328 жители.⁶⁰⁸

⁶⁰⁵ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

⁶⁰⁶ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Профил на провинция Дияла“, март 2009 г., [url](#), стр. 1

⁶⁰⁷ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 14. ⁶⁰⁸ Ирак, „Централна статистическа служба“, „Индикатори за населението и оценки на населението“, без дата, [url](#)

Етнически състав

Дияла има разнообразно население от гледна точка на етнос и религия. Арабите, кюрдите и туркмените съставляват по-голямата част от населението, като сред всички са представени и сунитската, и шиитската секти на исляма. Други етнически и религиозни групи, пребиваващи в провинцията, включват християни, езиди и Ахл ал-Хак [Ahl al-Haq] (религиозна група с корени в шиитския ислям). Сред кюрдското население е и общността на кюрдите фаили [Faili] (изписвани също като феили [Feili], файли [Fayli] или фейли [Feily]), които са предимно шиитски мюсюлмани.⁶⁰⁹

Племената джубури и тамими са най-големите и влиятелни племена в провинцията.⁶¹⁰ Други важни племена в Дияла са ал-асади, атиги и салхи.⁶¹¹ Кюрдите шиити (подкрепящи РПК) съставляват най-голямата част от населението в град Ханакин.⁶¹²

Сигурност по пътищата

Областите в Дияла, които са оспорени от РПК и централното правителство, са Ханакин, Кифри и под-областта Мандали, разположени в област Баладруз.⁶¹³

През Дияла преминават магистралите Багдад–Техеран и Багдад–Киркук–Ербил–Мосул. Дияла има особено добри връзки с Багдад, Ербил и Сюлеймания.⁶¹⁴ Макар че пътната мрежа на Дияла е в лошо състояние и е претърпяла допълнителни щети в контекста на битката срещу ИДИЛ, главният път Багдад–Бакуба не е претърпял големи щети и е в добро състояние.⁶¹⁵

През първата половина на 2020 г. iMMAP определя участъци от пътя от Бакуба до Ханакин като път с първичен риск, а други части от същия път са квалифицирани като път с вторичен риск. Участъци от пътя, водещ от Ханакин до Калар, също са определени като първични и вторични рискови пътища. Части от пътя, водещ от Бакуба до Баладруз, са определени като път с първичен риск, както и части от пътя, водещ от Халис до Кифри на моменти.⁶¹⁶ През 2019 г. същите пътища бяха определени като пътища с първичен риск.⁶¹⁷ Между януари и декември 2019 г. в Дияла беше съобщено за редица инциденти с опасност от експлозии, особено по пътя от Бакуба до Ханакин.⁶¹⁸

⁶⁰⁹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Дияла“, януари 2016 г., [url](#), стр. 2; „Международна група за правата на малцинствата“, „Ирак, Кюрдите фаили“, ноември 2017 г., [url](#).

⁶¹⁰ Армия на САЩ, „Племената тамими и джибури поддържат помирение в Дияла“, 29 октомври 2007 г., [url](#); „Ню Йорк таймс“, „Внимателни племенни съюзи, родени по необходимост, дават надежда в Ирак“, 6 октомври 2014 г., [url](#); Програма за развитие на локалните райони, „План за отговор в провинция за провинция Дияла“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 27.

⁶¹¹ Програма за развитие на локалните райони, „План за отговор в провинция за провинция Дияла“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 27.

⁶¹² Салим, З. и сътр., „Сигурност и управление в оспорваните територии при разделено на фракции правителство на Ирак“, ноември 2018 г., [url](#).

⁶¹³ Кейн, С., „Спорните територии на Ирак: поглед върху политическия хоризонт и последици за политиката на САЩ“, Институт за мир на САЩ, 2011 г., [url](#), стр. 35; Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, „Справочно ръководство на Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак“, последна редакция: май 2020 г., [url](#).

⁶¹⁴ Програма за развитие на локалните райони, „План за отговор в провинция за провинция Дияла“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 15.

⁶¹⁵ Програма за развитие на локалните райони, „План за отговор в провинция за провинция Дияла“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 61.

⁶¹⁶ iMMAP, iMMAP-ИФ, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла 01-30 юни 2020 г.“, 5 юли 2020 г., [url](#); iMMAP, iMMAP-ИФ, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла (01-31 май 2020 г.)“, 7 юни 2020 г., [url](#); iMMAP, iMMAP-ИФ, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла 01-30 април 2020 г.“, 6 май 2020 г., [url](#); iMMAP, iMMAP-ИФ, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла 01-31 март 2020 г.“, 6 април 2020 г., [url](#); iMMAP, iMMAP-ИФ, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла 01-29 февруари 2020 г.“, 4 март 2020 г., [url](#); iMMAP, iMMAP-ИФ, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла 01-31 януари 2020 г.“, 5 февруари 2020 г., [url](#).

⁶¹⁷ iMMAP, iMMAP-ИФ, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла от януари до декември 2019 г.“, 12 януари 2020 г., [url](#).

⁶¹⁸ iMMAP, iMMAP-ИФ, „Отговор за хуманитарен достъп, „Инциденти с опасност от експлозия в провинции Анбар, Багдад, Дияла, Ербил, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин от януари до декември 2019 г.“, 12 януари 2020 г., [url](#).

Джалаула, област Ханакин, „Асаиб Ахл ал-Хак“ [Asa'ib Ahl al-Haq] управлява контролно-пропускателни пунктове по търговски стратегически пътища и налага данъци върху преминаващите превозни средства.⁶¹⁹

Икономика

Провинция Дияла е ключов вход за иранско-иракската търговия.⁶²⁰ Област Ханакин, богата на петрол, разполага с петролно поле и рафинерия.⁶²¹ Тя е „стратегически важна по причини, свързани с търговия, сигурност и политика“ и произвежда големи приходи от петрол чрез два гранични пункта с Иран - граничните пунктове Мунзария и Паруезхан.⁶²²

2.4.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица

История на конфликта

Дияла е описана като „етносектантски микрокосмос на динамиката на сигурността“ за цял Ирак.⁶²³ Нейното смесено етническо-религиозно население и близостта до Багдад и Иран я превърнаха в „решаващ трофей в сектантската борба, обхващаща Ирак“ и „тя се превърна в бойно поле на шиитски и сунитски фракции, които се бореха за властта“.⁶²⁴ Известно е, че провинцията е била домакин на екстремистки бунтовници в Ирак от 2004 г. насам.⁶²⁵ Близостта на провинцията до Багдад, както и до иранската граница, превърна контрола над региона в приоритет за иракското правителство и подкрепяните от Иран „Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ).⁶²⁶

Дияла е една от провинция на Ирак, най-засегната от инвазията на ИДИЛ през 2013-2014 г.⁶²⁷ Напредъкът на ИДИЛ в Дияла през 2014 г. накара много племенни лидери, като например от племената аза, обеиди и джубури, разгневени и унижени от зверствата, извършени от ИДИЛ, да посредничат за съюзи ad hoc в подкрепа на Иракските сили за сигурност в борбата срещу ИДИЛ.⁶²⁸ Карави [Karawi] (или Керви/Кервеи), голямо арабско племе в района на Джалаула, обещаха лоялност към ИДИЛ.⁶²⁹ ИДИЛ успя да окупира големи области в северната част на провинцията, включително Саадия и Джалаула по време на настъплението си.⁶³⁰

Дияла беше обявена за напълно освободена от контрола на „Ислямска държава“ през януари 2015 г. след около шестмесечна окупация, довела до разселването на хиляди от нейните жители.⁶³¹ Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционните съвместни оперативни сили (CJTF-OIR), цитирана от Министерството на отбраната на САЩ, съобщава, че „Дияла, в която има една от най-големите концентрации на ирански милиции, е и най-големият фокус на нападения от ИДИЛ в Ирак“.⁶³² Министерството на отбраната на САЩ добави, че „От падането на териториалния халифат на ИДИЛ през март 2019 г. в провинция Дияла

⁶¹⁹ Салим, А.З. и сътр., „Сигурност и управление в оспорваните територии, управлявани от разделеното на фракции правителство на Ирак, 6 декември 2018 г., [url](#)

⁶²⁰ МКГ, „Иракските паравоенни групировки: Предизвикателството за повторно изграждане на функционираща държава“, 30 юли 2018 г., [url](#), стр. 15

⁶²¹ Програма за развитие на локалните райони, „План за отговор в провинция за провинция Дияла“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 43

⁶²² Скултън, М. и Салим, З., „Оспорваните вътрешни граници на Ирак след „Ислямска държава“, февруари 2019 г., [url](#), стр. 11.

⁶²³ Флъд, Д., „От халифати до пещери: Асиметричната война на „Ислямска държава“ в Северен Ирак“, септември 2018 г., [url](#), стр. 36

⁶²⁴ Програма за развитие на локалните райони, „План за отговор в провинция за провинция Дияла“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 22.

⁶²⁵ „Никаш“, „Нови приятели/врагове: Екстремистите се завръщат в Дияла, за да се съберат със стари съюзници - Ал Кайда“, 27 април 2017 г., [url](#)

⁶²⁶ Флъд, Д., „От халифати до пещери: Асиметричната война на „Ислямска държава“ в Северен Ирак“, септември 2018 г., [url](#), стр. 32

⁶²⁷ Програма за развитие на локалните райони, „План за отговор в провинция за провинция Дияла“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 23.

⁶²⁸ „Ню Йорк таймс“, „Внимателни племенни съюзи, родени по необходимост, дават надежда в Ирак“, 6 октомври 2014 г., [url](#)

⁶²⁹ „Би Би Си Нюз“, „Криза за „Ислямска държава“: Как се е променила Джалаула“, 15 декември 2014 г., [url](#)

Найтс, М., „Загуба на Мосул, регенериране в Дияла: как „Ислямска държава“ би могла да експлоатира бурето с барут на сектантството в Ирак“, октомври 2016 г., [url](#), стр. 4

⁶³⁰ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Дияла“, януари 2016 г., [url](#), стр. 3-4

⁶³¹ Флъд, Д., „От халифати до пещери: Асиметричната война на „Ислямска държава“ в Северен Ирак“, септември 2018 г., [url](#), стр. 32; НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Дияла“, януари 2016 г., [url](#), стр. 4.

североизточно от Багдад постоянно се наблюдава най-голямата концентрация на нападения на „Ислямска държава“ в бойното пространство на Операция „Непоколебима решимост“.⁶³³

Международна неправителствена организация, работеща в Ирак, интервюирана през април 2018 г. от Датската имиграционна служба (DIS) / „Ландинфо“ характеризира ситуацията по сигурността в Дияла като „истински миш-маш“: „имате въоръжени групировки, чиято динамика е от преди 2014 г., тъй като ИДИЛ никога не е контролирала района достатъчно дълго, за да повлияе на основните тенденции. Освен това има продължителни общностни конфликти, които са географски, етнически и сектантски. И накрая има конкуренция между ОНМ за достъп до ресурси и наеми.“⁶³⁴

Въоръжени действащи лица

Иракски сили за сигурност

Оперативно командване Диджла (ОКД)

Провинция Дияла попада под Оперативно командване Диджла (ОКД), което включва цялата провинция Дияла⁶³⁵, източен Салах ад-Дин и неговия етнически смесен град Туз Хурмату, както и планините Хамрин. Дияла е „жизненоважна военна и икономическа точка за влизане на Иран в Ирак“ и приоритетна област за Иран и бригадите на организацията Бадр. През 2017 г. ИВИ съобщи, че 5-та армейска дивизия в Дияла е по-отзивчива към организацията Бадр, отколкото към иракското правителство и действа като продължение на организацията.⁶³⁶

Иракските сили за сигурност изпитват трудности да поддържат териториален контрол в региони, където ИДИЛ продължава да е подкрепяна от местното население. Освен това операциите на Иракските сили за сигурност в Дияла са ограничени поради близостта на границата с Иран.⁶³⁷ 5-та дивизия на иракската армия остава в Дияла⁶³⁸, нейните войници продължават да са обект на нападения от ИДИЛ.⁶³⁹

Командване на граничната охрана

През 2017 г. командването на граничната охрана в Дияла действаше под 3-ти граничен регион, който обхваща границата на Дияла и Уасит с Иран.⁶⁴⁰ През август 2019 г. иракските власти в Дияла затвориха иранско-иракския граничен пункт в Мандали, тъй като по този път в страната се внасяха наркотици и оръжия.⁶⁴¹ Границата беше отворена през декември 2019 г., след като граничният персонал беше снабден с „необходимото оборудване за предотвратяване на нарушенията, които са се случвали преди“.⁶⁴² Границата

⁶³³ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2020 г. - 30 юни 2020 г., [url](#), стр. 24

⁶³⁴ Дания, ДИС (Датска имиграционна служба) / Норвегия, „Ландинфо“, „Ирак: Ситуацията по сигурността и ситуацията с вътрешно разселените лица (ВРЛ) в спорните райони, вкл. възможност за влизане и достъп до регион Иракски Кюрдистан (РИК)“, 5 ноември 2018 г., [url](#), стр. 43

⁶³⁵ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

⁶³⁶ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 17

⁶³⁷ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 юли 2019 г. - 25 октомври 2019 г., 19 ноември 2019 г., [url](#), стр. 10

⁶³⁸ „Ал-Монитор“, „Ислямска държава“ извършва атаки в близост до границите на Ирак със Сирия и Иран“, 28 април 2020 г., [url](#)

⁶³⁹ „Рудав“, „Бойци на „Ислямска държава“ убиха 5 иракски войници при нападения в Дияла“, 16 декември 2019 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 16 април - 23 април 2020 г., 23 април 2020 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 12 декември - 19 декември 2019 г., 19 декември 2019 г., [url](#); „Би Би Си Нюз“, „Бойци от „Ислямска държава“ засилват атаките срещу иракските сили за сигурност“, 5 май 2020 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Ислямска държава“ започна атаки срещу иракската армия и база на СНМ в Дияла в Ирак: сигурност“, 10 март 2020 г., [url](#); „Мидъл ийст монитор“, „Войник убит, петима ранени при атака на Даеш в Дияла в Ирак“, 21 април 2020 г., [url](#); „Ираки нюз“, „Двама иракски войници бяха убити при въоръжено нападение на контролно-пропускателен пункт на армията в Дияла“, 27 август 2019 г., [url](#)

⁶⁴⁰ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 27

⁶⁴¹ Хасан, Х., „Гранични спорове“, 26 септември 2019 г., [url](#). Вж. също ОКСФАМ, „Пейзажи от защитата в Дияла и Киркук, Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 20.

⁶⁴² „Кюрдистан 24“, „Ирак отново отвори граничен пункт с Иран след петмесечно затваряне“, 23 декември 2019 г., [url](#)

с Иран беше временно затворен отново на 20 февруари 2020 г. поради огнище на COVID-19.⁶⁴³ Границата беше отворена отново на 27 юли 2020 г.⁶⁴⁴

Сили на „Отряди за народна мобилизация“

Оперативното командване в Дияла на „Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ или СНМ) се ръководи от Талиб ал-Мусауи, командир на организацията Бадр.⁶⁴⁵ Базирано в лагер Ашраф, то упражнява оперативен контрол над бригади 4, 23, 24 и 110 от СНМ (всички формирования на Бадр) - плюс Лиуа ал-Таф (бригада 20).⁶⁴⁶ Особено в южната част на Дияла, организацията Бадр остава доминиращата шиитска милиция, „първата сред равни“. Бригади 4, 20, 23 и 24 на „Отряди за народна мобилизация“ са под командването на лидера на организацията Бадр ал-Амери и почти всички са съсредоточени върху южната част на Дияла и прилежащата ѝ пустиня Джалам.⁶⁴⁷ Бригада хашд 110 и Лиуа ал-Таф (бригада 20) са основно базирани в района на Ханакин.⁶⁴⁸ Бригада 110 на „Отряди за народна мобилизация“ принадлежи към организация Бадр и се състои от кюрди фаили.⁶⁴⁹ Лиуа ал-Таф (бригада 20) се ръководи от Хашим Ахмад ал-Тамими. Това е независима милиция, която се е отделила от бойната дивизия на Ал Абас и нейните бойци се считат за лоялни към Систани.⁶⁵⁰ Северната част на Дияла все повече се превръща в зона на операции за „Асаиб Ахл ал-Хак“.⁶⁵¹ Силите на „Асаиб Ахл ал-Хак“, действащи в северната част на Дияла, изглежда не са под оперативния контрол на Оперативното командване в Дияла на „Отряди за народна мобилизация“.⁶⁵² В североизточната част на Дияла „Асаиб Ахл ал-Хак“ присъства в Джалаула, изграждайки местни милиции с сунитско опълчение от племето керви (или карави)⁶⁵³.⁶⁵⁴ В Абу Сайда служители на милиции на „Асаиб Ахл ал-Хак“ неуспешно оспорват контрола на Бадр над града.⁶⁵⁵

Активисти на малцинството какаи в Дияла съобщават за тормоз и дискриминация от страна на ОНМ.⁶⁵⁶

Съобщава се, че ОНМ са особено силни в Дияла. Организацията Badr, която има контрол над Провинциалния съвет, се счита за основното действащо лице по сигурността.⁶⁵⁷ Иракски анализатор, интервюиран по време на мисия за установяване на факти в регион Иракски Кюрдистан на ДИС/„Ландинфо“ през април 2018 г., отбелязва, че „Отряди за народна мобилизация“ все още присъстват в райони, освободени от ИДИЛ, включително Дияла. Същият източник посочва, че „Катаиб Хизбула“ (един от подкрепяните от Иран „Отряд за народна мобилизация“) „работи по тайни начини в Дияла и в Южен Ирак, включително Басра“.⁶⁵⁸

В доклад от май 2020 г. Хушам Ал-Хашими отбелязва присъствието на „Отряди за народна мобилизация“ в района на Ал-Удхаим в североизточната част на Ал-Саадия, областите Ханакин, Мансурия, Дияла, Мукдадия, Хана, планината и Нафт, Мандали, Хамрин, Източна Дияла към декември 2019 г.⁶⁵⁹ Министерство на отбраната на САЩ, в своя доклад на Главния инспектор, обхващащ второто тримесечие на 2020 г., съобщава, че „Отряди за народна мобилизация“ имат „огромно влияние в сравнение с

⁶⁴³ „Гарда“, „Ирак: Граничните пунктове с Иран временно затворени на фона на огнището на COVID-19, актуализация 1 от февруари 2020 г.“, 20 февруари 2020 г., [url](#)

⁶⁴⁴ Иран и Ирак възобновиха търговията през границата при Мандали, 27 юли 2020 г., [url](#)

⁶⁴⁵ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 5.

⁶⁴⁶ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 41

⁶⁴⁷ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., [url](#), стр. 5

⁶⁴⁸ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 42

⁶⁴⁹ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., [url](#), стр. 5

⁶⁵⁰ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 205

⁶⁵¹ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 131

⁶⁵² Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 42

⁶⁵³ Салим, З. и сътр., „Сигурност и управление в оспорваните територии при разделено на фракции правителство на Ирак“, ноември 2018 г., [url](#)

⁶⁵⁴ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., [url](#), стр. 5

⁶⁵⁵ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., [url](#), стр. 5

⁶⁵⁶ САЩ, Държавен департамент на САЩ, Доклад за международната религиозна свобода за 2019 г.: Ирак, 10 юни 2020 г., [url](#)

⁶⁵⁷ МКГ, „Иракските паравоени групировки: Предизвикателството за повторно изграждане на функционираща държава“, юли 2018 г., [url](#), стр. 15, 17

⁶⁵⁸ Дания, ДИС (Датска имиграционна служба) / Норвегия, „Ландинфо“, „Ирак: Ситуацията по сигурността и ситуацията с вътрешно разселените лица (ВРЛ) в спорните райони, вкл. възможност за влизане и достъп до регион Иракски Кюрдистан (РИК)“, 5 ноември 2018 г., [url](#), стр. 45, 48 ⁶⁵⁹ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

Иракските сили за сигурност⁶⁶⁰. По-нататък източникът описва, че „Отряди за народна мобилизация“ провеждат операции за противодействие на ИДИЛ, наблюдение с безпилотни летателни апарати, набези, операции по разчистване и контролни пунктове, но също така извършват изнудване, задържане на сунити с фалшиви обвинения и контрабанда на оръжия от Иран, „изостряйки сектантското напрежение“⁶⁶¹.

През май 2020 г. обаче беше съобщено, че „Катаиб Хизбула“ губи влияние в Ирак, пет месеца след смъртта на лидера си Абу Махди ал-Мухандис. Правителството на Ирак предприе стъпки за „по-пълно интегриране на някои фракции на „Отряди за народна мобилизация“ в правителствените командни вериги и структури, съществували преди 2014 г.“ През април 2020 г. беше обявено, че четири „сили на светилища“, лоялни на Великия аятола Али ал Систани (наред с другите, Лиуа Али ал-Акбар), ще бъдат поставени директно под контрола на премиера, в опит да се намали влиянието на Иран и „Катаиб Хизбула“ върху ситуацията по сигурността в Ирак.⁶⁶²

„Сили за племенна мобилизация (СПМ, Хашд ал-Ашаири)

Хашд ал-Ашаири (или Ашайри) са арабска сунитска милиция, подкрепяна и въоръжавана от Министерството на отбраната; създадена е през 2014 г., за да защити и обезопаси северната част на Дияла.⁶⁶³ В интервю през март 2019 г. Абдул Халик ал-Аззауи, член на Комитета по отбрана в иракския парламент от Дияла, заяви, че „Сили за племенна мобилизация“ са по-добре организирани в Киркук, Салах ад-Дин и Анбар, отколкото в Дияла. В Дияла те наброяват 3500 въоръжени мъже, които служат без заплащане.⁶⁶⁴ „Сили за племенна мобилизация“ участват в пряка конфронтация с ИДИЛ. Например на 3 май 2020 г. петима бойци от „Сили за племенна мобилизация“ бяха убити в сблъсъци с бойците на ИДИЛ в село Умм ал-Карам, в северозападната част на Дияла.⁶⁶⁵

Сили за сигурност на Регионалното правителство на Кюрдистан

През октомври 2017 г., след изтеглянето на курдите, иракските сили поеха контрола над окръг Ханакин и подрайон Джалаула, някои от спорните територии на провинция Дияла.⁶⁶⁶ През декември 2019 г. курдските сили Пешмерга са извършили мащабни операции по претърсване и разузнаване в села и земи в Ханакин, Ал Саадия, Джалаула и Кара Тапа.⁶⁶⁷ В доклад от май 2020 г. Хушам Ал-Хашими отбелязва присъствието на „ПКК и техни партньори“ в района на Джалаула.⁶⁶⁸ През юни 2020 г. силите Пешмерга участваха във военната кампания „Операция „Героите на Ирак“, насочена срещу клетките на ИДИЛ в Киркук, Дияла и Салах ад-Дин. През юли 2020 г. в Дияла стартира четвърти етап от операция „Героите на Ирак“. Съобщава се, че силите на Иракските сили за сигурност и Пешмерга заедно са претърсили поне 53 села през първите три дни.⁶⁶⁹ Това сътрудничество обаче не е лишено от напрежение, тъй като Пешмерга „се страхуват от намеренията на силите на Багдад“. ПСК запазва контрола си в Кифри.⁶⁷⁰ Граничният пункт Паруезхан (Парвис Хан [Parvis Khan]) е под контрол на РПК от дълго време.⁶⁷¹

⁶⁶⁰ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2020 г. - 30 юни 2020 г., [url](#), стр. 23

⁶⁶¹ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2020 г. - 30 юни 2020 г., [url](#), стр. 25

⁶⁶² „Форин полиси“, „Мощна подкрепяна от Иран милиция губи влиянието си в Ирак“, 11 май 2020 г., [url](#)

⁶⁶³ „Иракски център за политически анализ и изследвания“, „Оплакванията на араби сунити в Ирак след „Ислямска държава“, 30 март 2019 г., [url](#)

⁶⁶⁴ „Иракски център за политически анализ и изследвания“, „Оплакванията на араби сунити в Ирак след „Ислямска държава“, 30 март 2019 г., [url](#)

⁶⁶⁵ „Би Би Си Нюз“, „Бойци от „Ислямска държава“ засилват атаките срещу иракските сили за сигурност“, 5 май 2020 г., [url](#)

⁶⁶⁶ „Би Би Си Нюз“, „Ирак завзе спорни райони, докато курдите се оттеглят до линиите от 2014 г.“, 18 октомври 2017 г., [url](#) ⁶⁶⁷ „Дияруна“, „Силите Пешмерга предприеха мерки срещу ИДИЛ в централен Ирак“, 17 декември 2019 г., [url](#)

⁶⁶⁸ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

⁶⁶⁹ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 8-14 юли 2020 г.“, 17 юли 2020 г., [url](#); „Киркук нау“, „Иракските сили и Пешмерга създадоха 10 военни предни поста в спорни райони“, 15 юли 2020 г., [url](#)

⁶⁷⁰ „Киркук нау“, „Пешмерга в Кифри: Иракските сили имат лоши намерения и ние ще заемем позицията“, 14 юли 2020 г., [url](#)

⁶⁷¹ Салим, А.З. и сътр., *Сигурност и управление в оспорваните територии под управлението на разделено на фракции правителство на Ирак*, 6 декември 2018 г., [url](#)

ИДИЛ

Силите за сигурност отблъснаха ИДИЛ от Дияла през 2015 г., но след поражението на групировката в централен Ирак през 2017 г. много бойци на ИДИЛ възстановиха контакти с бивши съюзници в провинция Дияла.⁶⁷² През 2019 г. и началото на 2020 г. Дияла се превърна в най-активния *вилаят* (провинция) на ИДИЛ.⁶⁷³ Оперирайки от своите селски бастиони по долината на река Дияла, иранската граница и границата на провинцията със Салах ад-Дин⁶⁷⁴ ИДИЛ разгръща бунта си чрез крайпътни бомбени атентати, атаки срещу контролно-пропускателните пунктове на силите за сигурност и снайперистки атаки.⁶⁷⁵ Атакувайки кюрди, шиити и несътруднически сунитски племена, ИДИЛ използва „етнически или сектантски прочистващи дейности“ в мащаб, невиджан в други провинции. Минометните снаряди редовно се изстрелват по села на шиити, кюрди и какаи⁶⁷⁶, къщите и реколтата биват изгаряни, машини биват унищожавани, електрическите линии са прекъснати и добитък бива убит, което води до евакуация на селата в районите Мухиса, Абу Саида, Мукдадия, Ханакин и Мутабиджа.⁶⁷⁷

В интервю от март 2019 г. Абдул Халик Ал-Аззауи, член на комисията по отбрана в иракския парламент от Дияла, заяви, че ИДИЛ оперира в селски райони като равнината Нада (южно от Ханакин), Зоре (между Ал-Мукдадия и планините Хамрин), планините Хамрин и Аузем.

Атакуващите клетки на ИДИЛ са активни в Бухриз/Кани Бан Саад, западна Бакуба, Мухиса/Абу Сайда, Шервин/Мукдадия, Джалула/Саадия, Кара Тапа/Хамрин, Ханакин и Нида/Мандали.⁶⁷⁸ Съобщава се, че селата Загания, Кубба, Мухиса и Абу Кармах, разположени в долината на река Дияла, са естествени бастиони за ИДИЛ.⁶⁷⁹ В област Дияла ИДИЛ е най-активна в северната област; и в Махмур, Махул, Палхана и планините Хамрин, обхващащи няколко северни провинции.⁶⁸⁰

ИДИЛ също разширява полето си на дейност на юг от град Бакуба, според ИВИ.⁶⁸¹ В планините Хамрин ИДИЛ е изградила постоянна инфраструктура, състояща се от скривалища, тренировъчни лагери и собствени съдилища. Местните власти потвърдиха през януари 2019 г. пред ИВИ, че няколко села в близост до Мукдадия *де факто* са били под контрол на ИДИЛ. Честите операции по разчистване от местните сили за сигурност в района не оказаха голям ефект.⁶⁸² ИДИЛ също така е изградила тунелна мрежа в планините Хамрин и има оръжейни арсенали там.⁶⁸³ Спящите клетки на ИДИЛ останаха активни и към март 2020 г. ИДИЛ ежедневно поема отговорност за нападения в Дияла, насочени главно срещу Иракските сили за сигурност и лидерите на общността.⁶⁸⁴

⁶⁷² „Никаш“, „Нови приятели/врагове: Екстремистите се завръщат в Дияла, за да се съберат със стари съюзници - Ал Кайда“, 27 април 2017 г., [url](#)

⁶⁷³ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 12, стр. 15

⁶⁷⁴ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 21

⁶⁷⁵ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 20

⁶⁷⁶ „Какаи са етническа кюрдска малцинствена група, която е нападана от „Ислямска държава“ от 2014 г. насам заради своите религиозни вярвания“. Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, 11 юни - 18 юни 2020 г., 18 юли 2020 г., [url](#)

⁶⁷⁷ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 21

⁶⁷⁸ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 21, 23

⁶⁷⁹ Бувие, Е., „Le gouvernement irakien de Diyala : un point d'appui historique et récurrent pour les groupes terroristes. Partie 2 [„Иракската провинция Дияла: историческа и повтаряща се точка на подкрепа за терористични групировки. Част 2“], 4 март 2020 г., [url](#)

⁶⁸⁰ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 24.

⁶⁸¹ ИВИ, „Ислямска държава“ възстановява историческо светилище в Ирак“, 7 март 2019 г., [url](#) ⁶⁸² ИВИ, „Ислямска държава“ възстановява историческо светилище в Ирак“, 7 март 2019 г., [url](#)

⁶⁸³ ИВИ, „Второто завръщане на „Ислямска държава“: оценка на следващия бунт на „Ислямска държава“, 30 юни 2019 г., [url](#), стр. 21.

⁶⁸⁴ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 25.

ИДИЛ извършва нападения срещу контролно-пропускателните пунктове на Иракските сили за сигурност и убива проправителствени селски и племенни лидери, като по този начин подкопава ограничената държавна власт в региона.⁶⁸⁵ Нейните операции са финансирани чрез отвлечения, изнудване, кражби на коли и грабежи.⁶⁸⁶ Според Джоел Уинг от „Размишления за Ирак“, ИДИЛ има достъп до всички селски части на Дияла.⁶⁸⁷ Аарън Й. Зелин, сътрудник от Вашингтонския институт за близоизточна политика, обяснява, че статутът на Дияла като епицентър на атаките на ИДИЛ в Ирак отчасти се дължи на терена. Районът е осеян с планини, канали, горички и други характеристики, които правят укриването и засадите по-лесни, а провеждането на ефективни операции за борба с бунтовете - по-трудно.⁶⁸⁸

Ансар ал Ислам⁶⁸⁹

Ансар ал-Ислам, известна преди като Джунд ал-Ислам, е терористична групировка, действаща в североизточен Ирак с тесни връзки и подкрепа от Ал-Кайда. През 2014 г. част от групировката обеща върност на ИДИЛ. През октомври 2019 г. Ансар Ал-Ислам извърши първото си нападение в Ирак от пет години насам, като взриви две самоделни взривни устройства в провинция Дияла.⁶⁹⁰

2.4.3 Скорошни тенденции по сигурността и въздействие над цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

„Институт за Близкия изток“ анализира ситуацията в провинция Дияла, както следва:

„В Дияла ситуацията е още по-несигурна, тъй като ИДИЛ остава далеч по-активна, възпрепятстваща всеки опит за връщане към нормалния живот. Ежедневните нападения могат да наброяват от четири до дузина, според експерти по сигурността, които наблюдават ситуацията. Зони като Джалаула остават невъзможни за достигане, докато по-големите градове като Ханакин или Бакуба стават все по-несигурни, колкото по-дълго ситуацията се игнорира.“⁶⁹¹

Според Министерство на отбраната на САЩ районите около Бакуба и Ханакин са преживели най-смъртоносните нападения.⁶⁹²

През 2019 г. и първата половина на 2020 г. беше съобщено за въздушни удари по предполагаеми скривалища на ИДИЛ в и около планините Хамрин от сили на международната коалиция и/или иракски военни самолети.⁶⁹³ Например на 8 юли 2019 г. иракските сили започнаха четиридневна операция, наречена „Воля на победата“ срещу спящи клетки на ИДИЛ в Северен Ирак, включително провинция Дияла. В операцията участваха „иракски въоръжени сили, паравоенни части на Хешед ал-Шааби [Hashed al-Shaabi] („Отряди за народна мобилизация“), племенни групи и военни самолети на коалицията, ръководена от САЩ“. Спящите клетки на ИДИЛ продължават да извършват нападения срещу правителствени контролни пунктове, структури и служители. Целта на операцията беше да унищожи „бази,

⁶⁸⁵ „Рудав“, „Заплахата на „Ислямска държава“ не отслабва във „вакуума в сигурността“ на провинция Дияла, според курдски служители“, 12 февруари 2020 г., [url](#)

⁶⁸⁶ SIPRI, „Управляване на „неуправляваните“: Потискане на бунта на „Ислямска държава“ в Ирак“, 12 април 2019 г., [url](#)

⁶⁸⁷ Уинг, Дж., „Ислямска държава“ може да излезе от зимната си хибернация в Ирак“, 4 март 2019 г., [url](#)

⁶⁸⁸ Зелин, А.Й., „Година след Багуз, „Ислямска държава“ не е нито победена, нито възраждаща се (все още)“, 25 март 2020 г., [url](#)

⁶⁸⁹ Ансар ал-Ислам, известна преди като Джунд ал-Ислам, е терористична групировка, действаща в североизточен Ирак с тесни връзки и подкрепа от Ал-Кайда.

⁶⁹⁰ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за държавите за тероризма през 2019 г.“ - Глава 1 - Ирак, 24 юни 2020, [url](#)

⁶⁹¹ „Институт за Близкия изток“, „Забравеният Ирак, политически документ 2020-7“, март 2020 г., [url](#)

⁶⁹² Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 23

⁶⁹³ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 25 юни - 2 юли 2020 г., 2 юли 2020 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Иракски военни самолети обстреляха скривалище на ИДИЛ в района на Хамрин в Дияла, убивайки всички обитатели“, 21 декември 2019 г., [url](#); „Ираки нюз“, „При въздушна атака бяха убити двама бойци на „Ислямска държава“ в Дияла в Ирак“, 9 октомври 2019 г., [url](#); „Ираки нюз“, „При иракски въздушни удари бяха убити четирима бойци на „Ислямска държава“ в Дияла“, 16 февруари 2019 г., [url](#)

тренировъчни лагери, депа и тунели“ на ИДИЛ.⁶⁹⁴ На 29 декември 2019 г. стартира 8-ми етап от операция „Воля за победа“.⁶⁹⁵

На 11 юли 2020 г. Иракските сили за сигурност, в сътрудничество с антитерористичните подразделения на ПСК и въздушната подкрепа от Международната коалиция, започнаха операция срещу остатъци от ИДИЛ в област Ханакин.⁶⁹⁶

През есента на 2019 г. протестни демонстрации се проведоха и в Дияла, макар и в по-малък мащаб отколкото в Багдад и в южната част на Ирак.⁶⁹⁷

Операции на ИДИЛ

В периода януари-март 2019 г. Министерство на отбраната на САЩ отбеляза, че ИДИЛ продължава да укрепва мрежата си в провинция Дияла, предимно по северната долина на река Дияла. Бойци и техника се преместиха от Киркук в планините Хамрин.⁶⁹⁸

Офанзивата на ИДИЛ „Отмъщение на Леванта“, стартирана през април 2019 г., достигна своя връх през май 2019 г. в Дияла. Само през май са регистрирани 35 инцидента по сигурността, предимно в района на Ханакин-Джалаула.⁶⁹⁹

През август 2019 г. броят на нападенията на ИДИЛ в Дияла нарасна до 41.⁷⁰⁰ Двадесет села край Ханакин бяха евакуирани заради бомбените атентати на ИДИЛ.⁷⁰¹

През октомври 2019 г. в Дияла са отчетени само 13 нападения на ИДИЛ. Докато демонстрациите погълнаха Багдад и южните провинции, ИДИЛ удържа атаките.⁷⁰² Според Министерството на отбраната на САЩ, през този период продължават нападенията на ИДИЛ на ниско ниво, главно в провинциите Дияла и Киркук. В редица села сплашването от страна на членове на ИДИЛ е станало толкова силно, че жителите временно са напуснали домовете си.⁷⁰³

През декември 2019 г. броят на инцидентите по сигурността в Дияла нарасна до 42. ИДИЛ промени фокуса си от районите Джалаула-Ханакин в североизточната част, особено към района Муқдадия. Това отчасти беше така, защото правителството стартира проверка на сигурността в Ханакин.⁷⁰⁴

Тъй като ИДИЛ започна годишната си пролетно-лятна офанзива през април 2020 г., броят на инцидентите по сигурността нарасна до 42 през април 2020 г. и 71 през май 2020 г. Повечето от тези нападения на ИДИЛ са извършени в Ханакин и Муқдадия.⁷⁰⁵

ИДИЛ беше особено активна в провинция Дияла през юни 2020 г. Групата „заяви в своя седмичен бюлетин за пропаганда, *ал-Наба*, че нейните бойци са извършили 52 нападения в Ирак само между 11 и 17 юни - почти половината от тях в провинция Дияла“.⁷⁰⁶

⁶⁹⁴ „Дифенс поуст“, „Ирак стартира операция „Воля на победата“ срещу спящи клетки на ИДИЛ близо до сирийската граница“, 8 юли 2019 г., [url](#)⁶⁹⁵

⁶⁹⁵ „Кюрдистан 24“, „Ирак започва осмата фаза на операцията „Воля на победата“ срещу ИДИЛ“, 29 декември 2019 г., [url](#)

⁶⁹⁶ „Киркук нау“, „Иракските сили и антитерористичните подразделения на ПСК започнаха операция срещу ИДИЛ в провинция Дияла“, 12 юли 2020 г., [url](#)

⁶⁹⁷ „Ройтерс“, „Ирак обяви комендантски час, докато престрелките се разрастват, а протестите се разпространяват в цялата страна“ [url](#); ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак 1-4 ноември 2019 г.“, 6 ноември 2019 г., [url](#)

⁶⁹⁸ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2019 г. - 31 март 2019 г., 7 май 2019 г., [url](#), стр. 46

⁶⁹⁹ Уинг, Дж., „Офанзивата на „Ислямска държава“ може би отслабва“, 5 август 2019 г., [url](#)⁷⁰⁰ Уинг, Дж., „Новият план за действие на „Ислямска държава“ в Ирак“, 9 септември 2019 г., [url](#)

⁷⁰¹ „Баснюз“, „При бомбени атентати на „Ислямска държава“ загина един човек, а друг беше ранен близо до Ханакин“, 9 август 2019 г., [url](#)

⁷⁰² Уинг, Дж., „Ислямска държава“ изчаква протестите в Ирак“, 2 декември 2019 г., [url](#)

⁷⁰³ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 4 февруари 2020 г., [url](#), стр. 4, 19

⁷⁰⁴ Wing, J., Ислямска държава се завръща през декември 2019 г., 6 януари 2020 г., [url](#)⁷⁰⁵ Уинг, Дж., Офанзивата на Ислямска държава в Ирак стартира през май, 3 юни 2020 г., [url](#)

⁷⁰⁶ „Рудав“, „Ербил и Багдад започват скоростни разговори за запълване на вакуума в сигурността в спорните райони“, 25 юни 2020 г., [url](#)

Тактика и цели на ИДИЛ

Въоръжени нападения на ИДИЛ обикновено се извършват през нощта, насочени срещу силите за сигурност или цивилни лица, съобщи ОКСФАМ през март 2020 г. Директни нападения срещу цивилни - такива убийства на *мухтари*, граждански власти или членове на племена - „изглежда се провеждат, за да упражняват психологически натиск върху населението и да разрушават социалната структура на общностите“.⁷⁰⁷ Например, през април 2019 г. бойци на ИДИЛ публикуваха видео, изобразяващо екзекуцията на сунити членове на милиция и вождове от села в източната част на Дияла, обвинени, че са доносници на правителствените сили. Сред деветте екзекутирани беше и *мухтар* на село Бахиза ал Кабира.⁷⁰⁸ На 14 май 2020 г. снайперистите на ISIL раниха *мухтар* от Мубарак близо до Ханакин и подпалиха реколтата в близките ферми.⁷⁰⁹

ИДИЛ продължава да напада Иракските сили за сигурност⁷¹⁰ и членове на „Отряди за народна мобилизация“ в провинцията.⁷¹¹ Например на 19 май 2019 г. седем членове на милиция от „Отряди за народна мобилизация“ бяха убити при крайпътна експлозия край град Балад Руз. 26 други са ранени.⁷¹²

Отвлеченията са тактика на ИДИЛ, използвана за придобиване на пари за откуп, за финансиране на техните операции.⁷¹³ Например в края на януари 2020 г. заподозрени въоръжени лица на ИДИЛ създадоха фалшив пункт за сигурност и отвлече седем цивилни на запад от Ханакин. Няколко дни по-късно още двама души бяха отвлечени при подобен инцидент в същия район.⁷¹⁴ На 4 юни 2020 г. бойци на ИДИЛ са отвлели местен фермер и тримата му сина близо до Джалаула. Тримата синове бяха екзекутирани, но имаше противоречива информация за съдбата на баща им.⁷¹⁵

Майкъл Найтс и Алекс Алмейда документираха „многобройни евакуации от села в районите Мухиса-Абу Саида-Мукдадия, Ханакин и Мутабиджа“. Те смятат, че целта на нападенията, наблюдавани в района, изглежда е „не само да заплашат и изнудват, но дори да обезлюдят“.⁷¹⁶ През август 2019 г. двадесет села край Ханакин бяха евакуирани заради бомбени атентати на ИДИЛ.⁷¹⁷ По подобен начин, в началото на 2019 г., редица кюрдски и сунитски арабски села около Ханакин и Джалаула бяха евакуирани поради засилената дейност на ИДИЛ.⁷¹⁸ Съобщено е за евакуация на кюрдски села близо до Ханакин още през юли 2018 г.⁷¹⁹

⁷⁰⁷ ОКСФАМ, „Пейзажи от защитата в Дияла и Киркук, Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 14.

⁷⁰⁸ „Рудав“, „Бойци на ИДИЛ екзекутираха иракски мухтари и служители на милиция в ново видео“, 14 април 2019 г., [url](#)

⁷⁰⁹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, 14 май - 21 май 2020 г., 21 май 2020 г., [url](#)

⁷¹⁰ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 22-28 март 2019 г., 28 март 2019 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 1 август - 8 август 2019 г., 8 август 2019 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак - 7 ноември 14 ноември 2019 г., 14 ноември 2019 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 23 януари - 30 януари 2020 г., 30 януари 2020 г., [url](#); „Ираки нюз“, „Двама иракски войници бяха убити при въоръжено нападение на армейски контролно-пропускателен пункт в Дияла“, 27 август 2019 г., [url](#)

⁷¹¹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 27 февруари - 5 март, 5 март 2020 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 11 юли - 18 юли 2019 г., 18 юли 2019 г., [url](#); „Ираки нюз“, „Бомбен взрив причини смъртта на седем служители на „Сили за народна мобилизация“ в Дияла“, 19 май 2019 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 11 юли - 18 юли 2019 г., 18 юли 2019 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 19 септември - 26 септември 2019 г., 26 септември 2019 г., [url](#); „Мидъл ийст монитор“, „Ирак: Даеш уби петима служители по сигурността и трима цивилни в Дияла и Салах ад-Дин“, 13 май 2020 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Пострадали и от двете страни при сблъсъци на ИДИЛ и иракската милиция в оспорваната Дияла“, 28 октомври 2019 г., [url](#)

⁷¹² „Ираки нюз“, „Бомбен взрив причини смъртта на седем служители на „Сили за народна мобилизация“ в Дияла“, 19 май 2019 г., [url](#)

⁷¹³ ОКСФАМ, „Пейзажи от защитата в Дияла и Киркук, Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 15; Зелин, А. Й., „Година след Багуз, „Ислямска държава“ не е нито победена, нито възраждаща се (все още)“, 25 март 2020 г., [url](#)

⁷¹⁴ „Кюрдистан 24“, „Нападение на ИДИЛ срещу религиозно малцинство в спорния Ханакин остави 2 мъртви и 10 ранени“, 13 февруари 2020 г., [url](#)⁷¹⁵

Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 28 май - 4 юни 2020 г., 4 юни 2020 г., [url](#)

⁷¹⁶ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 21

⁷¹⁷ „Баснюз“, „При бомбени атентати на „Ислямска държава“ загина един човек, а друг беше ранен близо до Ханакин“, 9 август 2019 г., [url](#)

⁷¹⁸ „Кюрдистан 24“, „Жители на село около Ханакин и Джалаула в Ирак се евакуират с увеличаване на атаките на ИДИЛ“, 18 януари 2019, [url](#); „Баснюз“,

„Ханакин: Много кюрдски села бяха евакуирани поради заплахи от „Ислямска държава“, 4 март 2019 г., [url](#)

⁷¹⁹ ИВИ, „Ислямска държава“ възстановява историческо светилище в Ирак“, 7 март 2019 г., [url](#)

Широко разпространени пожари в реколтата - запалени от ИДИЛ, но се твърди, че и от шиитските милиции - пламнаха през пролетта на 2019 г. в няколко земеделски района в Дияла, по-специално в областта Ханакин.⁷²⁰ Твърди се, че подпалвачите са имали за цел да започнат икономическа война или това да е тактика за прогонване на кюрдското население от региона (ИДИЛ)⁷²¹ или (шиитски милиции) да се атакуват предполагаеми поддръжници на ИДИЛ.⁷²² През май 2020 г. се съобщава за пожари в реколтата в началото на сезона на прибиране на реколтата в пшенични ферми близо до Кара Тапа, североизточно от Бакуба.⁷²³ ИДИЛ пое отговорност за пожари в реколтата в област Ханакин през април, май и юни 2020 г.⁷²⁴

Докладвайки за второто тримесечие на 2020 г., Министерството на отбраната на САЩ съобщи, че „Въпреки че повечето нападения на ИДИЛ в Дияла са били малки и са довели само до наранявания, много са довели до смъртни случаи и нападенията са се случвали почти ежедневно през тримесечието. Много от целите бяха фермери и други цивилни, които често биваха убити или отвлечени за откуп“.⁷²⁵

Област Ханакин

В анализ от март 2019 г. „Интернешънъл ривю“ отбеляза:

„От миналото лято [2018] кампания от бомбени атентати, убийства и престрелки срещу местните сили за сигурност ескалира, тъй като клетките на „Ислямска държава“ се утвърдиха в провинцията между Джалаула и Ханакин, както и планините около Туз Хурма и Сюлейман Бек. Този бунт продължи и през януари и се засили още повече в Дияла, където вакуумът в сигурността продължава да бъде важен проблем. Провинцията на Ханакин се е превърнала в рай за клетките на „Ислямска държава“, които са се окопали и имат твърд контрол над планините поради липсата на персонал за сигурност. Макар че ефектите от тези нападения са ограничени и причиняват сравнително малко жертви, скоростта, с която се случват инциденти, се увеличава.“⁷²⁶

Ситуация по сигурността в „смесения кюрдски и сунитски арабски“ град Джалала е доминирана от „Асаиб Ахл ал-Хак“.⁷²⁷ Макар че местните араби сунити са сключили съюз с „Асаиб Ахл ал-Хак“, кюрдското население е маргинализирано.⁷²⁸ В град Садия с мнозинство от сунити, организацията Бадр контролира сигурността.⁷²⁹ В Кифри контролът беше у ПСК.⁷³⁰

Липсата на координация между контролирания от Багдад Ирак и кюрдския регион в спорните територии на Дияла позволи на ИДИЛ да експлоатира тези „неохраняеми пространства“.⁷³¹ Повишената активност на ИДИЛ в селските райони и липсата на държавна защита доведоха до изселване на хора от централната и североизточната част на Дияла, като например в Рамадан и Исла, през октомври и ноември 2019 г.⁷³²

⁷²⁰ „Ройтерс“, „След години на война и суша, реколтата в Ирак изгаря“, 20 юни 2019 г., [url](#); „Белингкат“, „Подпалвачество и изнудване: анализ на OSINT за горящото земеделие в Ирак“, 03 юни 2019 г., [url](#)

⁷²¹ „Кюрдистан 24“, „В Дияла в Ирак изгоряха 400 декара култури на кюрди“, 18 май 2019 г., [url](#); „Рудав“, „Високопоставен офицер от Пешмерга предупреди за ексцесии в „Сили за народна мобилизация“ в Дияла“, 25 май 2019 г., [url](#)

⁷²² „Ройтерс“, „След години на война и суша, реколтата в Ирак изгаря“, 20 юни 2019 г., [url](#)

⁷²³ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 21 май - 28 май 2020 г., [url](#)

⁷²⁴ „Кюрдистан 24“, „Пожари унищожиха стотици декари в оспорвания Киркук в Ирак“, 16 май 2020 г., [url](#); „Рудав“, „Иракските сили стартираха третата фаза на антиислямската операция „Герои на Ира“, 22 юни 2020 г., [url](#)

⁷²⁵ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2020 г. - 30 юни 2020 г., [url](#), стр. 23

⁷²⁶ „Интернешънъл ривю“, „Дияла в Ирак е изправена пред нов бунт“, 22 март 2019 г., [url](#)

⁷²⁷ Скултън, М. и Салим, З., „Оспорваните вътрешни граници на Ирак след „Ислямска държава“, февруари 2019 г., [url](#), стр. 14.

⁷²⁸ Салим А. З. и сътр., *Сигурност и управление в оспорваните територии под разделеното на фракции правителство на Ирак, 6 декември 2018 г.*, [url](#)

⁷²⁹ Скултън, М. и Салим, З., „Оспорваните вътрешни граници на Ирак след „Ислямска държава“, февруари 2019 г., [url](#), стр. 14.

⁷³⁰ Дания, ДИС / Норвегия, „Ландинфо“, „Ирак: Ситуацията по сигурността и ситуацията с вътрешно разселените лица (ВРЛ) в спорните райони, вкл. възможност за влизане и достъп до регион Иракски Кюрдистан (РИК)“, 5 ноември 2018 г., [url](#), стр. 43

⁷³¹ МКГ, „Предотвратяване на възвръщането на ИДИЛ в Ирак и Сирия“, 11 октомври 2019 г., стр. 6-7, [url](#); ⁷³² Уинг, Дж., „Ислямска държава“ принуди хората да напуснат селските райони на Дияла“, 25 ноември 2019 [url](#)

През април 2019 г. ИВИ описа, че „ИДИЛ в Ханакин запазва както зона за подкрепа, така и за нападения по протежение на иракско-иранската граница, простираща се до провинция Халабджа в Иракски Кюрдистан“. Понататък източникът смята, че е вероятно ИДИЛ да използва планински маршрути в северната част на район Ханакин, за да преминава между Ирак и Иран, което води до многократно разполагане на „Отряди за народна мобилизация“ в региона.⁷³³

Илюстративни инциденти

Особено в областите Ханакин, Бакуба и Мукдадия имаше много инциденти по сигурността. Повечето от тях причиниха само наранявания или един или два смъртни случая. По-долу са изброени няколко инцидента, които са причинили повече от 2 смъртни случая, в които са засегнати цивилни.

- На 14 април 2019 г. бойците на ИДИЛ публикуваха видео, изобразяващо екзекуцията на девет бойци от сунитски милиции и началници на села, сред които беше и *Мухтар* на село Бахиза ал Кабира. Те бяха обвинени в информиране на силите за сигурност за бойни действия.⁷³⁴
- На 12 май 2019 г. бойци на ИДИЛ нападنا село Хабиб Абдала в Ханакин и убиха двама членове на Кюрдистанската социалистическа демократическа партия (КСДП).⁷³⁵
- На 30 май 2019 г. при неидентифициран взрив на самоделно взривно устройство, последван от въоръжено нападение, в Абу Саида бяха убити 6 цивилни и ранени четирима.⁷³⁶
- На 1 юни 2019 г. неидентифицирани въоръжени лица убиха трима цивилни в село близо до град Абу Саида.⁷³⁷
- На 28 септември 2019 г. иракските сили застреляха и убиха трима кюрди цивилни в близост до село Мукайса [Mukhaysah] в област Мукдадия.⁷³⁸
- На 10 октомври 2019 г. снайперисти на ИДИЛ застреляха трима цивилни и раниха четири от техните роднини в село в област Ханакин. Иракските сили за сигурност, призовани за този инцидент, бяха ударени от крайпътна бомба, експлодирала близо до едно от техните превозни средства, при което двама полицаи загинаха, а други трима бяха ранени.⁷³⁹
- На 24 октомври 2019 г. заподозрени бойци на ИДИЛ застреляха главата на градския съвет на Абу Саида, неговия син и цивилно лице, придружаващо ги в центъра на града.⁷⁴⁰
- На 20 януари 2020 г. един протестиращ беше убит, а трима - ранени в Бакуба по време на конфронтация между демонстранти и полиция за борба с безредици заради затварянето на мост.⁷⁴¹
- На 6 февруари 2020 г. със снайперистки огън на ИДИЛ в село Али Саадун [Ali Saadoun] в област Ханакин бяха убити двама цивилни, а един беше тежко ранен.⁷⁴²

⁷³³ ИВИ, „Актуализация за повторното засилване на „Ислямска държава“, 19 април 2019 г., [url](#)

⁷³⁴ „Рудав“, „Бойци на ИДИЛ екзекутираха иракски муктари и служители на милиция в ново видео“, 14 април 2019 г., [url](#)

⁷³⁵ „Ен Ар Ти ТВ“, „Актуализация: ИДИЛ уби 2-ма членове на Кюрдистанската социалистическа демократична партия в Ханакин“, 13 май 2019 г., [url](#)

⁷³⁶ МВКДС, Инструмент за експортиране на данни, 01.01.2019 г. до 31.07.2020 г., [url](#)

⁷³⁷ МВКДС, Инструмент за експортиране на данни, 01.01.2019 г. до 31.07.2020 г., [url](#)

⁷³⁸ МВКДС, Инструмент за експортиране на данни, 01.01.2019 г. до 31.07.2020 г., [url](#)

⁷³⁹ „Синхуа Нет“, „Петима убити, 7 ранени при нападение на „Ислямска държава“ в Източен Ирак“, 10 октомври 2019 г., [url](#)

⁷⁴⁰ МВКДС, Инструмент за експортиране на данни, 01.01.2019 г. до 31.07.2020 г., [url](#)

⁷⁴¹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 16 януари - 23 януари 2020 г., ISHM, 23 януари 2020 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Подобриване на разбирането, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 16 януари - 23 януари 2020, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, 2 януари 2020, [url](#)

⁷⁴² МВКДС, Инструмент за експортиране на данни, 01.01.2019 г. до 31.07.2020 г., [url](#)

- На 22 април 2020 г. седем бойци от ИДИЛ са били убити при въздушен удар, насочен срещу техните скривалища край Ханакин.⁷⁴³
- На 15 май 2020 г. трима бойци от „Отряди за народна мобилизация“ бяха убити и двама ранени при експлозия на самоделно взривно устройство, за която се твърди, че ИДИЛ е нападнала бригада 23, в района на Хави ал-Удхеим [Hawi al-Udheim].⁷⁴⁴
- На 12 май 2020 г. бойците на ИДИЛ убиха двама фермери от племето какаи и изгориха нивите им.⁷⁴⁵
- На 4 юни 2020 г. бойци на ИДИЛ атакуваха земеделска овощна градина в покрайнините на село Ислах [Islah], североизточно Бакуба. Трима фермери бяха убити, а един друг роднина от същото семейство - ранен.⁷⁴⁶
- На 6 юни 2020 г. бойци от ИДИЛ нападнаха фермер в село Шайх Бава [Shaykh Bawa] в провинция Дияла и след като беше ранен, 3-те му сина се опитаха да защитят баща си, но бяха убити.⁷⁴⁷
- На 13 юни 2020 г. въоръжени лица от ИДИЛ нападнаха села на племето какаи, убивайки шестима души и ранили шестима други, включително членове на Иракските сили за сигурност.⁷⁴⁸

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Дияла	55	47	64	111	48	46	67	113

Таблица 8: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Дияла.⁷⁴⁹

Брой на инциденти по сигурността

Според Джоел Уинг в началото на 2019 г. ИДИЛ е извършвала средно приблизително по един инцидент на ден в Дияла, по-специално в област Ханакин, като използва тактика на терор, варираща от стрелби до нападения на контролно-пропускателни пунктове и села, обстрел и самоделни взривни устройства.⁷⁵⁰

Анализ за ИДИЛ от май 2020 г., публикуван от Майкъл Найтс и Алекс Алмейда, отбелязва нарастване на активността ѝ през втората половина на 2019 г. (средно 59,8 нападения на месец) и първото тримесечие на 2020 г.

⁷⁴³ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 16 април - 23 април 2020 г., 23 април 2020 г., [url](#)

⁷⁴⁴ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 14 май - 21 май 2020 г., 21 май 2020 г., [url](#)

⁷⁴⁵ „Киркук нау“, „Ислямска държава“ уби двама фермери от племето какаи и изгори техните зърнени ниви, 12 май 2020 г., [url](#)

⁷⁴⁶ МВКДС, Инструмент за експортиране на данни, 01.01.2019 г. до 31.07.2020 г., [url](#)

⁷⁴⁷ МВКДС, Инструмент за експортиране на данни, 01.01.2019 г. до 31.07.2020 г., [url](#)

⁷⁴⁸ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 4 юни - 11 юни, Подобрване на разбирателството, 11 юни 2020, [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 11 юни - 18 юни 2020 г., „Ислямска държава“ атакува малцинства в Дияла“, 18 юни 2020 г. [url](#)

⁷⁴⁹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

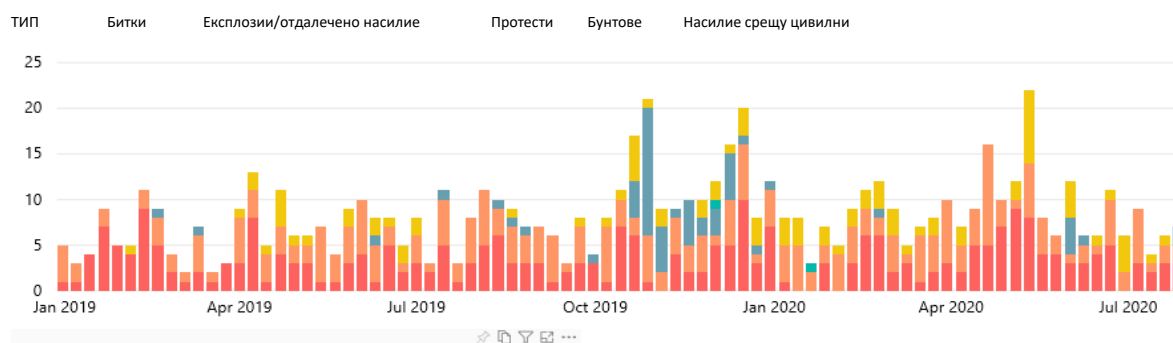
⁷⁵⁰ Уинг, Дж., „Ислямска държава“ може да излезе от зимната си хибернация в Ирак“, 4 март 2019 г., [url](#); „Ню Йорк таймс“, „ИДИЛ, отслабена, открива нови атентатори: крави, носещи жилетки с експлозиви“, 4 септември 2019 г., [url](#)

(намаление до 45,8 нападения на месец).⁷⁵¹ Между януари 2019 г. и първото тримесечие на 2020 г. Дияла е преживяла 690 нападения, което е най-големият брой на ниво провинция.⁷⁵²

Според данни от отворени източници на базата данни МВКДС, Център „Образование за мир в Ирак“ и база данни „Тероризъм и бунтове“ на Джейнс [Jane's], ИДИЛ е извършила около 80 нападения в провинция Дияла през първото тримесечие на 2020 г.⁷⁵³

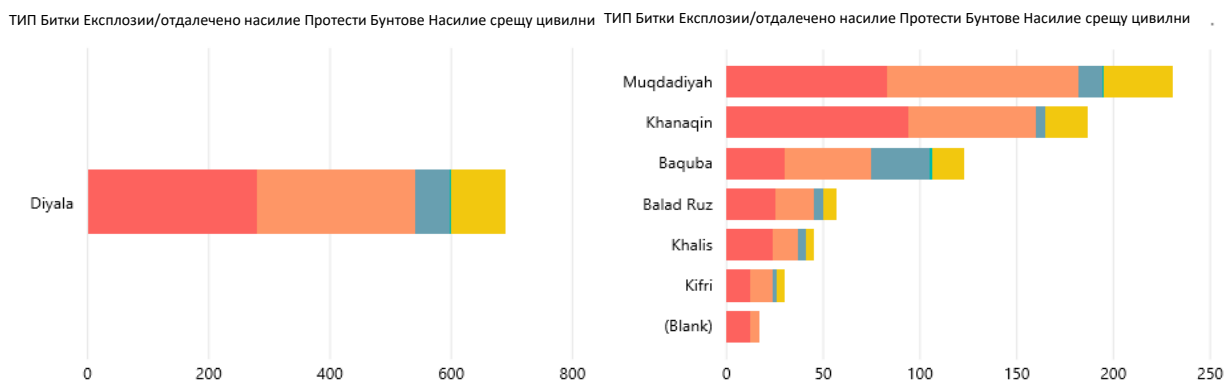
През референтния период МВКДС отчете 280 битки, 260 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 90 случая на насилие над цивилни, 0 инцидента на бунтове, което прави общо 630 инцидента от този тип в провинция Дияла, по-голямата част от които са осъществени в област Мукдадия. По време на референтния период в област Дияла са отчетени и 58 протеста.⁷⁵⁴ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

Еволюция на събитията по тип

Събития по провинция и по тип

Събития по област и по тип

Фигура 11. : Еволюция на събитията по сигурността, класифицирани като битки, експлозии/дистанционно насилие, насилие срещу цивилни, бунтове и протести в провинция Дияла 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., базирано на данни на МВКДС.⁷⁵⁵

Способност на държавата да осигури законност и ред

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

⁷⁵¹ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 12, 20

⁷⁵² Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 15

⁷⁵³ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 24.

⁷⁵⁴ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

⁷⁵⁵ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Бойци от ИДИЛ, изтеглящи се от районите между Дияла и Нинева в периода 2015-2017 г., оставиха в селата и домовете скрити експлозиви, така че вътрешно разселените лица да не могат да се върнат. Иракските сили за сигурност не са добре обучени за високорисково отстраняване на експлозиви. Докато правителствените сили бяха заети с почистването на самоделни взривни устройства, ИДИЛ се възползва от възможността да разгърне въстаническа тактика в Дияла.⁷⁵⁶ Съвместни сили от армията, федералната полиция и „Отряди за народна мобилизация“ извършиха проверки на сигурността в провинцията.⁷⁵⁷

През юли 2019 г. стартира втората фаза на военната кампания „Воля за победа“, фокусирана върху Дияла. Иракските сили разчистиха 25 села. Тогавашият министър-председател Адил Абдул-Махди заяви, че иракската армия е срещнала малко „реална съпротива“.⁷⁵⁸ Според анализатори ИДИЛ е свикнала да прекратява операциите си по време на кампаниите на Иракските сили за сигурност и да се премества другаде.⁷⁵⁹ През юни 2020 г. иракското правителство стартира военната кампания „Операция Герои на Ирак“, насочена срещу клетките на ИДИЛ в Киркук, Дияла и Салах ад-Дин. През юли 2020 г. в Дияла стартира четвърти етап от операция „Героите на Ирак“. Твърди се, че в сътрудничество със силите Пешмерга Иракските сили за сигурност са претърсили най-малко 53 села през първите три дни.⁷⁶⁰

Съобщава се, че Иракските сили за сигурност изпитват трудности да поддържат териториален контрол в региони, където ИДИЛ продължава да е подкрепяна от местното население.⁷⁶¹ Особено в селските и пустинните райони, където Иракските сили за сигурност имат ограничено присъствие и където ИДИЛ преди е упражнявала териториален контрол, ИДИЛ запазва свободата си на движение. Групираната е активна предимно през нощта, като извършва убийства и отвлечения на местни лидери и атаки със самоделни взривни устройства срещу военни и цивилни цели.⁷⁶²

След оттеглянето на ИДИЛ през 2017 г., елитните иракски части, които са се борили с тях, са заменени от слабо обучени и слабо разпръснати сили, според „Интерсепт“ [The Intercept]. Иракската армия и полиция имат твърде малко персонал и са неподготвени окончателно да победят ИДИЛ в Дияла. Липсват им и местни познания и доверие на общностите, за да преодолеят „бойците, чието скорошно и брутално управление дотолкова е изпълнило с ужас цивилните, че те не смеят да се противопоставят“.⁷⁶³ Според Найтс и Алмейда Иракските сили за сигурност не са нито обучени, нито оборудвани за противодействие на бунтовниците.⁷⁶⁴

Местното население изпитва недоверие и спрямо „Отряди за народна мобилизация“. Ето защо много местни, импровизирани милиции действат в тази провинция, според „Интернешънъл ривю“ [International Review].⁷⁶⁵

⁷⁵⁶ Флъд, Д., „От халифат до пещери: Асиметричната война на „Ислямска държава“ в Северен Ирак“, септември 2018 г., [url](#), стр. 32

⁷⁵⁷ „Интерсепт“, „Подземният халифат“, 16 септември 2018 г., [url](#); „Нешънъл“, „Възобновяват се нападенията на ИДИЛ срещу „магистралата на смъртта“ в Ирак“, 7 юли 2018 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Иракските сили за сигурност в текуща операция срещу „Ислямска държава“ в Дияла: местен политик“, 25 юни 2018 г., [url](#); „Ираки нюз“, „Паравоенни сили завзеа скривалища на „Ислямска държава“ и безпилотен летателен апарат под земята в Дияла“, 21 септември 2019 г., [url](#); „Ираки нюз“, „При съвместна операция бяха унищожени 5 центъра на „Ислямска държава“ в Дияла в Ирак“, 17 септември 2019 г., [url](#); „Ираки нюз“, „Започна операция за сигурност в Ирак, целяща да освободи района на Дияла от „Ислямска държава“, 12 юли 2019 г., [url](#); „Ираки нюз“, „Четириима висши ръководители на „Ислямска държава“ бяха убити по време на операции за сигурност в Дияла в Ирак“, 23 април 2019 г., [url](#)

⁷⁵⁸ Хасан, Х., „ИДИЛ в Ирак и Сирия: Оразмеряване на настоящото „Завръщане“, 12 май 2020 г., [url](#)

⁷⁵⁹ Уинг, Дж., „Ислямска държава“ се завръща през декември 2019 г., 6 януари 2020 г., [url](#); „Интерсепт“, „Подземният халифат“, 16 септември 2018 г., [url](#)

⁷⁶⁰ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 8-14 юли 2020 г.“, 17 юли 2020 г., [url](#)

⁷⁶¹ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 юли 2019 г. - 25 октомври 2019 г., 19 ноември 2019 г., [url](#), стр. 10

⁷⁶² Найтс, М., „Ислямска държава“ в Ирак: загуба на власт или запазване на силата?, декември 2018 г., [url](#), стр. 2, 8; Съвет за сигурност на ООН, Доклад на генералния секретар [S/2019/101], 1 февруари 2019 г., [url](#), стр. 6; Съвет за сигурност на ООН, Доклад на генералния секретар [S/2020/363], 6 май 2020 г., [url](#), стр. 4; ИВИ, „Актуализация за „Ислямска държава“, 19 април 2019 г., [url](#); ИВИ, „Второто възрождение на „Ислямска държава“, 2 октомври 2018 г., [url](#)

⁷⁶³ „Интерсепт“, „Подземният халифат“, 16 септември 2018 г., [url](#); Уинг, Дж., „Новият план за действие на „Ислямска държава“ в Ирак“, 9 септември 2019 г., [url](#)

⁷⁶⁴ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 25

⁷⁶⁵ „Интернешънъл ривю“, „Дияла в Ирак е изправена пред нов бунт“, 22 март 2019 г., [url](#)

На 11 юли 2020 г. Иракските сили за сигурност, в сътрудничество с антитерористичните подразделения на ПСК и въздушната подкрепа от Международната коалиция, започнаха операция срещу остатъци от ИДИЛ в област Ханакин.⁷⁶⁶

Министерството на отбраната на САЩ в доклад за второто тримесечие на 2020 г. анализира, че:

„Дияла се отличава със сложна среда, в която политическите, сектантските и географските разломи се сближават, което затруднява това да се оцени единичен или доминиращ фактор, който да е позволил на ИДИЛ да работи с толкова висок темп. [...] Нещо повече, доминиращата власт в провинцията се държи от подкрепяните от Иран сили, главно организацията Бадр, които се борят с ИДИЛ, но също така изострят сектантското напрежение. Тези групировки от „Сили за народна мобилизация“ нямат координация с местните племенни сили, Пешмерга и Коалиционните сили и се занимават главно с използването на стратегическото местоположение на Дияла за контрабанда на оръжие и друга помощ от Иран. Иракски анализатори заявяват, че Дияла вероятно ще остане най-постоянното място за атаки на ИДИЛ, ако настоящите условия се запазят.“⁷⁶⁷

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Въпреки че делът на територията на Дияла, нападната и окупирана от ИДИЛ, е сравнително малък, провинцията страда от значителни щети върху инфраструктурата и жилищата. Дияла е една от провинциите с особено високи количества инфраструктурни щети.⁷⁶⁸

Хуманитарната криза след поражението на ИДИЛ е допринесла за високи нива на безработица и бедност, според МОМ.⁷⁶⁹ През ноември 2019 г. Общият преглед на хуманитарните нужди на Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси за 2020 г. показва, че в Дияла има 210 605 души, нуждаещи се от хуманитарна помощ.⁷⁷⁰

Според доклад на Световната банка от януари 2018 г., концентриран върху седемте провинции, пряко засегнати от териториалните амбиции на ИДИЛ (Анбар, Бабил, Дияла, Киркук, Нинева, Салах ад-Дин и Багдад), общите щети на жилищния сектор в Ирак се оценяват на 18,7 трилиона иракски динара, като са засегнати около 138 051 жилищни сгради. 7% от тези щети са с разположение в Дияла.⁷⁷¹ Щетите над енергийния сектор, един от най-тежко увредените сектори, възлизат на 8,2 трилиона иракски динара (7 милиарда щатски долара), от които щети за 38,5 милиарда иракски динара са с разположение в Дияла.⁷⁷² Щетите върху активите на водните ресурси, вариращи от язовири и баражи, напоителни канали и напоителни помпени станции, са около 134 милиарда иракски динара (115 милиона щатски долара), 3,8% от които са с разположение в Дияла.⁷⁷³ Общите щети за индустрията и търговията са 6,0 трилиона иракски динара, от които 51 милиарда иракски динара са с разположение в Дияла.⁷⁷⁴

Общите щети за селскостопанския сектор в Дияла се оценяват на 557 милиарда иракски динара - около 478 милиона долара.⁷⁷⁵ Животновъдният сектор е намалял с 50 процента от 2003 г. насам.⁷⁷⁶ Щетите върху общинските активи в Дияла възлизат на приблизително 1,5 милиарда иракски динара (1,3 милиона щатски долара).⁷⁷⁷

⁷⁶⁶ „Киркук нау“, „Иракските сили и антитерористичните подразделения на ПСК започнаха операция срещу ИДИЛ в провинция Дияла“, 12 юли 2020 г., [url](#)

⁷⁶⁷ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2020 г. - 30 юни 2020 г., [url](#), стр. 24

⁷⁶⁸ Програма за развитие на локалните райони, „План за отговор в провинция Дияла“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 11, 24

⁷⁶⁹ МОМ, „Ирак, апел за кризисно финансиране 2018 г.“, 31 януари 2018 г., [url](#), стр. 6

⁷⁷⁰ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди за 2020 г., Ирак, 17 декември 2019 г., [url](#), стр. 6

⁷⁷¹ Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 15

⁷⁷² Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 70-72

⁷⁷³ Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 51-53

⁷⁷⁴ Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 59

⁷⁷⁵ „Група на Световната банка, Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. XVIII-XIX

⁷⁷⁶ Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 47

⁷⁷⁷ Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. XXIV, 103

Общите щети за здравния сектор се оценяват на приблизително 2,7 трилиона иракски динара, от които 190,6 милиарда иракски динара са с разположение в Дияла.⁷⁷⁸ Щетите на образователния сектор в Дияла възлизат на 165,9 милиарда иракски динара.⁷⁷⁹ В Дияла над 60 училища се оценяват като унищожени, а други 181 - като частично унищожени в контекста на битката срещу ИДИЛ.⁷⁸⁰

Щетите върху културното наследство, съвременните религиозни сгради и туризма в Дияла възлизат на 42 милиарда иракски динара.⁷⁸¹ Общите разходи за щети в транспортния сектор, състоящи се от пътища, летища, мостове и железопътни линии, са 3,3 трилиона иракски динара (2,8 милиарда щатски долара), 129,9 милиарда иракски динара от които са с разположение в Дияла.⁷⁸² Разходите за щети на сектора по водоснабдяване, канализация и хигиена се изчисляват на 1,6 трилиона иракски динара (1,4 милиарда щатски долара), 21% от които (329,1 милиарда иракски динара) са с разположение в Дияла.⁷⁸³ Общите щети над правителствените сгради се равняват на 868 милиарда иракски динара (745 милиона щатски долара), 71,6 милиарда иракски динара от които са с разположение в Дияла.⁷⁸⁴

Според Кризисната група иракското правителство е постигнало само минимален напредък в възстановяването на зони след ИДИЛ и съживяването на местните икономики.⁷⁸⁵ „Оксфам“ отбеляза известен напредък в рехабилитацията на ключова инфраструктура - по-специално чрез Механизма за финансиране на ПРООН за стабилизиране, както и други проекти за стабилизация, но „големите пропуски остават, особено в Дияла и в лагерите“.⁷⁸⁶ В област Ханакин различните райони са изправени пред различни предизвикателства. Въпреки че град Ханакин е общо взето в добро състояние и осигурява на жителите и разселените лица редица услуги, щетите, съобщени в Джалаула, са по-големи, като повредените електрически, водопроводни и канализационни линии и болницата не успяват да задоволят търсенето.⁷⁸⁷

Според данните на „Шелтър клъстер“ за Ирак реконструкцията и рехабилитацията на повредени къщи е завършена до голяма степен, с изключение на Ханакин. В област Халис са атакувани 982 къщи и са възстановени всички, в област Мукдадия са завършени 275 рехабилитации на къщи, а в Ханакин са атакувани 275 къщи, от които 200 са възстановени, а останалите 75 са планирани.⁷⁸⁸

Между януари и декември 2019 г. в Дияла беше съобщено за няколко инциденти с опасност от експлозии, особено по пътя от Бакуба до Ханакин.⁷⁸⁹ Между януари и юни 2020 г. нивото на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Дияла е повишено най-често в и около област Ханакин.⁷⁹⁰ „Наблюдател на наземни мини и касетъчни боеприпаси“ отбеляза през 2018 г. четири потвърдени опасни зони в провинция Дияла и шест предполагаемо опасни зони, замърсени от самоделни взривни устройства.⁷⁹¹

⁷⁷⁸ Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 21-22

⁷⁷⁹ Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 27

⁷⁸⁰ Програма за развитие на локалните райони, „План за отговор в провинция Дияла“, февруари 2018 г., [url](#), стр. 75

⁷⁸¹ Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 41

⁷⁸² Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 88-90

⁷⁸³ Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 94-97

⁷⁸⁴ Група на Световната банка, „Ирак, Реконструкция и инвестиции, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 108

⁷⁸⁵ МКГ, „Предотвратяване на възвръщането на ИДИЛ в Ирак и Сирия“, 11 октомври 2019 г., [url](#), стр. 18.

⁷⁸⁶ ОКСФАМ, „Пейзажи от защитата в Дияла и Киркук, Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 31.

⁷⁸⁷ МОМ, „Възможности и предизвикателства на пазара на труда - област Ханакин, провинция Дияла“, април 2019 г., [url](#), стр. 5

⁷⁸⁸ „Глобал шелтър клъстер“, „ООН Хабитат“, „Табло за възстановяване на увредени подслони при войната в Ирак“, актуализирано на 31 август 2020, [url](#)

⁷⁸⁹ iMMAP, iMMAP-ING, Отговор за хуманитарен достъп, „Инциденти с опасност от експлозия в провинции Анбар, Багдад, Дияла, Ербил, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин от януари до декември 2019 г.“, 12 януари 2020 г., [url](#)

⁷⁹⁰ iMMAP, iMMAP-ING, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла (01-31 май 2020 г.), 7 юни 2020 г., [url](#); iMMAP, iMMAP-ING, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла 01-30 април 2020 г., 6 май 2020 г., [url](#); iMMAP, iMMAP-ING, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла 01-31 март 2020 г., 6 април 2020 г., [url](#); iMMAP, iMMAP-ING, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла 01-29 февруари 2020 г., 4 март 2020 г., [url](#); iMMAP, iMMAP-ING, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинция Дияла 01-31 януари 2020 г., 5 февруари 2020 г., [url](#)

⁷⁹¹ „Наблюдател на наземни мини и касетъчни боеприпаси“, „Ирак, противоминна дейност“, последна актуализация на 16 ноември 2018 г., [url](#)

Мините и взривоопасните остатъци от войната между Ирак и Иран от 1980 до 1988 г. все още застрашават сигурността в шейсет места в област Ханакин по протежение на иракско-иранската граница.⁷⁹²

Разселване и връщане

Към юни 2020 г. в Дияла са регистрирани 53 688 вътрешно разселени лица, по-голямата част от които са разселени в провинцията.⁷⁹³ Към същата дата в Дияла са регистрирани 230 244 завръщащи се, от които почти половината са се завърнали в област Ханакин.⁷⁹⁴ По-голямата част от завърналите се (79%) преди това са били разселени в провинцията.⁷⁹⁵

Темпът на завръщане в Дияла се забави в сравнение с периода май 2017 г. – май 2018 г. Между май 2018 г. и юни 2019 г. броят на завърналите се е увеличил с 3876.⁷⁹⁶ Нормата на възвръщаемост⁷⁹⁷ към Дияла към юни 2019 г. е 73%, което представлява 5% от всички връщания.⁷⁹⁸ Според индекса за връщане на МОМ от март 2020 г. общо 43 728 завърнали се в Дияла се сблъскват с трудни условия при връщане.⁷⁹⁹

Към март-април 2020 г. 10% от завръщащите се население в Дияла живеят в критични приюти.⁸⁰⁰ Според индекса за връщане на МОМ, по отношение на натоварванията, изправени пред така наречените условия с тежест, в Дияла 44 454 завърнали се изправени пред така наречените условия с малка тежест, 140 910 са изправени пред условия със средна тежест и 43 728 са изправени пред условия с висока степен на тежест.⁸⁰¹

През април 2020 г. за Дияла са отчетени редица райони на произход, където не се наблюдава връщане. В област Ал-Халис се посочват три такива места, в област Мукдадия две, докато в район Ханакин има 38 места, където не са регистрирани връщания. Липсата на сигурност, племенното напрежение, липсата на възможности за работа и разрушените къщи са причините за липсата на връщания в тези райони.⁸⁰²

В своя Доклад за международната религиозна свобода за 2019 г., Държавният департамент на САЩ цитира предупреждение от депутата Раад ал Дахлаки [Raad al-Dahlaki] за сплашване и принудително разселване на сунити в Дияла от „свързани с правителството шиитски групировки“. Според депутата това е довело до „системна демографска промяна по границата с Иран“.⁸⁰³ Държавният департамент на САЩ също така отбелязва, че предполагаемите съмишленици на ИДИЛ и/или техни роднини са изселени от домовете им в Дияла, изправени пред ограничения за движение и дискриминация.⁸⁰⁴

През декември 2019 г. Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси отбелязва, че „принудително и преждевременно завръщане и принудително или насилствено напускане на лагери и неформални селища“ са се осъществявали в провинциите Нинева, Салах ад-Дин, Анбар, Киркук и Дияла, което е причинило вторично разселване.⁸⁰⁵ Изследванията на ОКСФМ през периода април-май 2019 г. показват, че лица и групи с предполагаема принадлежност към екстремистки групи в Киркук и Дияла

⁷⁹² „Кюрдистан 24“, „Остатъци от противопехотни мини и взривни остатъци остават заплаха в оспорваната област Ханакин“, 21 януари 2020 г., [url](#)

⁷⁹³ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 115“, 25 юни 2020 г., [url](#), стр. 2

⁷⁹⁴ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 115“, 25 юни 2020 г., [url](#), стр. 5

⁷⁹⁵ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 115“, 25 юни 2020 г., [url](#), стр. 5

⁷⁹⁶ МОМ, Ирак, „Интегрирана оценка на местоположението IV“, 03.02.2020 г., [url](#), стр. 12

⁷⁹⁷ МОМ определя степента на възвръщаемост като дял на завръщащите се първоначално от провинция/област спрямо сумата на завърналите се и разселените лица, първоначално от същата провинция/област

⁷⁹⁸ МОМ, Ирак, „Интегрирана оценка на местоположението IV“, 30 март 2020 г., [url](#), стр. 12

⁷⁹⁹ Индексът за връщане на МОМ прави връзка между всички налични данни за броя на завръщащото се население с показатели за (а) поминък и основни услуги и (б) възприятия за социално сближаване и безопасност, за да се създаде резултат на ниво местоположение (т.е. отделно село, град или квартал), който измерва условията на тежест или качеството на връщане. Вж. МОМ Ирак, „Резултати от индекса за връщане, кръг 8 - Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 1

⁸⁰⁰ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 115“, 25 юни 2020 г., [url](#), стр. 6

⁸⁰¹ МОМ Ирак, „Резултати от индекса за връщане, кръг 8 - Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 1

⁸⁰² RWG Ирак/МОМ, „Райони на произход, в които не са отбелязани връщания“, последна актуализация април 2020 г., [url](#)

⁸⁰³ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклад за международната религиозна свобода за 2019 г.: Ирак“, 10 юни 2020 г., [url](#)

⁸⁰⁴ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за държави за практиките по правата на човека за 2019 г. - Ирак“, 11 март 2020 г., [url](#)

⁸⁰⁵ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Общ преглед на хуманитарните нужди за 2020 г.“, Ирак, 17 декември 2019 г., [url](#), стр. 5

са били възпрепятствани да се върнат и са били изправени пред тормоз и злоупотреба на пропускателните пунктове.⁸⁰⁶ През ноември 2018 г. Службајд на ООН за координация на хуманитарните въпроси отбеляза, че „много завърнали се - в Анбар, Салах ад-Дин, Киркук, Дияла и Нинева - за които се твърди, че са свързани с екстремисти, са били принудително изгонени от домовете си след завръщането им, което е довело до тяхното вторично разселване, като техните имоти са унищожени или конфискувани.“⁸⁰⁷

Респондентите в проучването на Оксфам от пролетта на 2019 г. посочиха, че „процедурите за връщане, установени от правителството, са неясни, недостатъчни и отнемат много време“. Вътрешно разселени лица сунити от южните области на Дияла, които не искаха да се върнат, посочиха злоупотреби, произволни арести и принудително прехвърляне на собствеността върху земя от въоръжени действащи лица като причини да останат в разселване.⁸⁰⁸ Що се отнася до разселените лица в област Ханакин, отбелязва Оксфам, „връщането в района на произход продължава да бъде възпрепятствано. В допълнение към ограниченията за движение и отказ на осигуряване на сигурност, унищожаването и изземването на собствеността се използват като средство за предотвратяване на връщането.“ Това се съобщава по-специално от респонденти, разселени от районите Саадия и Мукдадия.⁸⁰⁹

Семействата с (реална или предполагаема) принадлежност към ИДИЛ изпитват трудности да се върнат в първоначалните си общности в Дияла поради „местни „декрети“ и заплахи от насилие“.⁸¹⁰ Според ал-Хашими подозренията, че такива семейства могат да улеснят нови атаки на ИДИЛ, „вероятно са допринесли за принудителното им разселване“ и затрудняват реинтеграцията. Той добави: „Освен това Оперативното командване на Дияла и „Сили за народна мобилизация“ внесоха предложение, в което съветват да се откаже връщането на семейства от ИДИЛ, докато операциите на „отмъщението“ на ИДИЛ не спрат.“⁸¹¹

⁸⁰⁶ ОКСФАМ, „Пейзажи от защитата в Дияла и Киркук, Ирак“, Ирак, март 2020 г., [url](#), с. 6-7

⁸⁰⁷ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Общ преглед на хуманитарните нужди за 2019 г., Ирак“, 16 декември 2018 г., [url](#), стр. 32

⁸⁰⁸ ОКСФАМ, „Пейзажи от защитата в Дияла и Киркук, Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 17

⁸⁰⁹ ОКСФАМ, „Пейзажи от защитата в Дияла и Киркук, Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 17

⁸¹⁰ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак/Служба на Върховния комисар по правата на човека, „Правото на образование, Част първа: Наследството от териториалния контрол на ИДИЛ върху достъпа до образование“, февруари 2020 г., [url](#), стр. 12

⁸¹¹ Ал-Хашими, Х., „ИДИЛ в Ирак: Предизвикателството пред реинтегрирането на „семействата на ИДИЛ“, 7 юли 2020 г., [url](#)

2.5 Киркук

Карта 10: Провинция Киркук с граници на области, столици на области и основни пътища, © Организация на обединените нации.⁸¹²

2.5.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Киркук (наричан преди това ал-Тамим) е провинция в Северен Ирак. Състои се от четири области, а именно Киркук, където се намира град Киркук, Дибис [Dibis], Хавиджа [Hawija] (Ал-Хавига) [Al-Hawika] и Дакук [Daquq].⁸¹³

Население

За 2019 г. Иракската „Централна статистическа служба“ направи оценка⁸¹⁴ на населението на провинцията на 1 639 953 души.⁸¹⁵

Етнически състав

Описана като „микрокосмос на Ирак“, Киркук има разнообразно и смесено население с разнообразни етнически и религиозни групи, включително (сунити) араби, (сунити) кюрди, но също така и тюркмени (шиити и сунити) и

⁸¹² ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

⁸¹³ МОМ, „Профил на провинция Киркук“, 1 юли 2015 г., [url](#), стр. 1

⁸¹⁴ Трябва да се отбележи, че последното всеобхватно преброяване на населението и жилищата в Ирак беше проведено през 1987 г.; Фонд на ООН за населението, бюлетин за преброяване на населението през 2020 г., декември 2019 г., [url](#), стр. 1

⁸¹⁵ Ирак, „Централна статистическа служба“, Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата, [url](#)

малка общност на халдо-асирийски християни.⁸¹⁶ Преобладаващата религиозна група в провинцията са мюсюлмани сунити.⁸¹⁷

Сигурност по пътищата

През 2019 г. iMMAP показва, че участъци от основните пътища в районите Хавиджа, Киркук, Дибис и Дакук са класифицирани като първични и вторични рискови пътища по отношение на нивото на риск от взривове.⁸¹⁸ Към юли 2020 г. само участъци от главните пътища в област Хавиджа и Киркук все още са класифицирани като пътища с първичен и вторичен риск по отношение на нивото на риск от взривове.⁸¹⁹ Съобщава се, че магистралата Багдад-Киркук, която свързва Багдад с Киркук и други северни части на Ирак, е била оборудвана с контролно-пропускателен пункт, който се затваря в 17:00 ч. в частта, преминаваща през провинция Киркук, възпрепятстваща пътуването.⁸²⁰ Нападения на ИДИЛ срещу цивилни⁸²¹ и сили за сигурност⁸²² по главните пътища на провинцията бяха докладвани през 2019 и 2020 г.

Икономика

Изобилните петролни резерви превръщат Киркук в провинция от стратегическо значение, но също така и източник на напрежение и дългогодишен териториален спор между иракското централно правителство и РПК.⁸²³

2.5.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица

История на конфликта

В края на 2018 г. МКГ определи Киркук като една от областите на спорните територии, преживяла „най-тежката турбуленция“ през последните години.⁸²⁴ Когато ИДИЛ предприе офанзива през 2014 г. в Северен Ирак, иракската армия се срина и ИДИЛ превзе района около град Хавиджа, в югозападната част на провинция Киркук,⁸²⁵ с местно население от около 100 000 души, което живее под контрола на ИДИЛ.⁸²⁶ ИДИЛ пое и управлява районите на област Хавиджа от юни 2014 г., контролирайки провинцията и селските райони на Киркук, докато не беше изтласкана през октомври 2017 г.⁸²⁷ От област Хавиджа, ИДИЛ извършва нападения срещу други райони в провинция Киркук от 2014 г.⁸²⁸

След разпадането на иракската армия в борбата с ИДИЛ в Киркук през 2014 г. кюрдските Пешмерги се преместиха и замениха федералните сили, като град Киркук остана за три години под управлението на ПСК, втората по големина партия в регион Иракски Кюрдистан и РПК, които поеха контрола на петролните полета.⁸²⁹ В продължение на три години

⁸¹⁶ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 1; МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 1

⁸¹⁷ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклад за международната религиозна свобода за 2019 г.: Ирак“, 10 юни 2020 г., [url](#)

⁸¹⁸ iMMAP, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозии по пътищата в провинции Анбар, Багдад, Дияла, Ербил, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин от януари до декември 2019 г.“, 12 януари 2020 г., [url](#)

⁸¹⁹ iMMAP, „Отговор на хуманитарния достъп: Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Киркук 01-30 юни 2020 г.“, 5 юли 2020 г., [url](#).

⁸²⁰ Халава, Х., „Забравеният Ирак“, 16 март 2020 г., [url](#)

⁸²¹ Баснюз, „Ислямска държава“ временно иззе контрола върху пътя Киркук-Багдад“, 15 септември 2019 г., [url](#)

⁸²² „Кюрдистан 24“, „Спящите клетки на „Ислямска държава“ атакуваха иракската армия в оспорвания Киркук и убиха двама войници“, 30 януари 2020 г., [url](#)

⁸²³ „Джеймстаун Фаундейшън“, „Операция „Иракски герои“ в Киркук; „Наблюдател на тероризма“ том: 18, брой: 12, 17 юни 2020 г., [url](#); МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 1

⁸²⁴ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 4

⁸²⁵ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 8

⁸²⁶ „Монд“, Kirkouk, la guerre d'après [„Киркук, войната след това“], 10 февруари 2017 г., [url](#)

⁸²⁷ Флъд, Д., „Център за борба с тероризма“, „Офанзивата в Хавиджа: Освобождението разкрива грешки“, „СиТиСи Сентинел“, том 10, брой 9, 18 ноември 2017 г., [url](#), стр. 24; Найтс, М., „Ислямска държава“ в Ирак: загуба на власт или запазване на силата?, CTC, Vol. 11, брой 11, декември 2018 г., [url](#), стр. 6

⁸²⁸ „Монд“, Kirkouk, la guerre d'après [„Киркук, войната след това“], 10 февруари 2017 г., [url](#)

⁸²⁹ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 8

Пешмергите и ИДИЛ бяха в конфликт в Киркук с „повтарящи се сблъсъци“ по фронтовите линии южно и западно от града, въпреки че самият град беше „строго контролиран“.⁸³⁰ „Амнести интернешънъл“ докладва за умишлено унищожаване на над 40 села и арабски имоти от кюрдските Пешмерги след конфронтациите на ИДИЛ в Киркук.⁸³¹

През октомври 2017 г. в Киркук настъпиха няколко промени в контрола. В началото на октомври 2017 г. иракското правителство обяви, че ИДИЛ е била изтласкана от град Хавиджа - последната ѝ значима крепост, оставаща в Ирак. Според анализатора по сигурността Дерек Флъд, това също е отбелязало момента във времето на елиминирането на основната обединяваща кауза [борбата с ИДИЛ] между кюрдската Пешмерга и иракските военни. В кампанията за Хавиджа, започнала на 21 септември 2017 г., иракската армия, Отделът за реагиране при извънредни ситуации, Силите за борба с тероризма, Федералната полиция и проиранските „Отряди за народна мобилизация“ наложиха офанзива, за да изтласкат ИДИЛ от област Хавиджа.⁸³² На 5 октомври 2017 г. иракският премиер обяви освобождаването на Хавиджа от окупацията на ИДИЛ⁸³³, въпреки че за някои села на изток от града по това време все още се смяташе, че са под контрол на ИДИЛ.⁸³⁴ Военната кампания в Хавиджа доведе до изселването на 47 000 души през септември 2017 г., като 11 000 все още бяха разселени в края на следващия месец и не желаеха да се върнат; в Киркук са регистрирани 62 000 връщания.⁸³⁵ МОМ съобщава, че цивилни лица, изселени от Хавиджа по време на операции, основно са напускали Хавиджа за областите Дакук (провинция Киркук), Тикрит [Tikrit], Ал Даур [Al Daur], Ал Ширкат [Al Shirqat] (провинция Салах ад-Дин) и Махмур [Makhmur].⁸³⁶ През ноември 2017 г. извън град Хавиджа в масови гробове бяха открити 400 тела на хора, облечени в цивилни дрехи; смяташе се, че са затворници, убити от ИДИЛ.⁸³⁷

В отмъщение за решението на РПК да проведе референдум за независимост през септември 2017 г., включително в Киркук, на което се противопостави и което беше отхвърлено от иракското правителство⁸³⁸, Багдад навлезе в спорните райони с иракската армия, Контртерористичните сили, Федералната полиция и „Отряди за народна мобилизация“, съставени от туркменската бригада на организацията Бадр (16-та бригада на „Отряди за народна мобилизация“) и „Асаиб Ахл ал-Хак“ (41-ва, 42-ра и 43-а бригади на ОНМ). Така започна офанзива от 15 до 21 октомври 2017 г. срещу кюрдските сили за сигурност и беше върнат контролът над по-голямата част от провинция Киркук. Присъединените към ПСК Пешмерга се оттеглиха до голяма степен и впоследствие бяха обвинени от ДПК, че са сключили тайно споразумение с федералното правителство.⁸³⁹ Силите на федералното правителство отнеха град Киркук от кюрдите в рамките на часове, а след това - по-голямата част от други спорни области.⁸⁴⁰

Въоръжени действащи лица

Съобщава се, че към юни 2020 г. в област Киркук действат широк кръг действащи лица по сигурността, включително иракската армия, Силите за борба с тероризма, редица „Отряди за народна мобилизация“, федералната и местната полиция и различни разузнавателни

⁸³⁰ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 8

⁸³¹ „Амнести интернешънъл“, „Изгонени и обезвластени: Принудително разселване и умишлено унищожаване в Северен Ирак“, 15 януари 2016 г., [url](#), стр. 31

⁸³² Флъд, Д., „Център за борба с тероризма“, „Офанзивата Хавиджа: Освобождаването разкрива грешки“, „СиТиСи Сентинел“, том 10, брой 9, 18 ноември 2017 г., [url](#), стр. 24

⁸³³ „Би Би Си Нюз“, „Силите на Ирак си върнаха град Хавиджа от „Ислямска държава“, 5 октомври 2017 г., [url](#); Флъд, Д., „Център за борба с тероризма“, „Офанзивата Хавиджа: Освобождаването разкрива грешки“, „СиТиСи Сентинел“, том 10, брой 9, 18 ноември 2017 г., [url](#), стр. 24

⁸³⁴ „Би Би Си Нюз“, „Силите на Ирак си върнаха град Хавиджа от „Ислямска държава“, 5 октомври 2017 г., [url](#)

⁸³⁵ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Хуманитарен бюлетин Ирак - октомври 2017 г.“, 2 ноември 2017 г., [url](#), стр. 3

⁸³⁶ МОМ, „Криза с разселването в Ирак 2014-2017 г.“, 8 ноември 2018 г., [url](#), въз основа на картата на стр. 37

⁸³⁷ „Индипендънт“, „Масови гробове, открити в иракски град, отвоювани обратно от „Ислямска държава“, 13 ноември 2017 г., [url](#)

⁸³⁸ „Индипендънт“, „Ирак отне Киркук от кюрдите, оставяйки двама съюзници на САЩ, заключени в конфликт, и слага край на стремежа към независимост“, 16 октомври 2017 г., [url](#); ИВИ, „Войната след „Ислямска държава“ започна в Ирак“, 15 ноември 2017 г., [url](#)

⁸³⁹ ИВИ, „Войната след „Ислямска държава“ започна в Ирак“, 15 ноември 2017 г., [url](#); „Ал Джазира“, „Иракските сили изцяло контролират провинция Киркук“, 21 октомври 2017 г., [url](#)

⁸⁴⁰ Кесней, Артур [Quesnay, Arthur], Електронно писмо to DIDR (Служба за защита на бежанците и лицата без гражданство), 10 декември 2018 г., в ЕСПОУ, „Доклад за ИСП: Ирак - Ситуация по сигурността“, март 2019 г., [url](#), стр. 99-100

служби. Всяко действащо лице имаше свой мандат, структура и политическа принадлежност. МКГ прави оценката, че големият брой действащи лица по сигурността вероятно подкопава стабилността на провинцията, вместо да допринася за нея.⁸⁴¹

Иракски сили за сигурност (ИСС)

В доклад от май 2020 г. изтъкнатият иракски експерт по сигурността Хушам ал-Хашими отбелязва присъствието на Иракските сили за сигурност - центъра (Второ оперативно командване) на Киркук, федерална полиция в района на град Киркук и Хавиджа, две бригади на Иракската армия, разположени на юг и запад и югозапад Киркук от декември 2019 г.⁸⁴²

Предимно шиитските 5-та, 6-та и 14-та дивизии на федералната полиция, отговарящи за сигурността в селските райони, контролно-пропускателните пунктове по основните пътища и по границите на провинцията.⁸⁴³ Според „Център за граждански граждани в конфликт“, иракската федерална полиция към декември 2019 г. е основната сила за сигурност в провинцията.⁸⁴⁴

Елитните Сили за борба с тероризма, които са свързани с премиера на Ирак и се контролират от Съвета за национална сигурност, са разположени в Киркук през 2017 г. за борба с ИДИЛ. След изтласкването на кюрдските сили от района през октомври 2017 г., след неуспешния референдум за независимост, Силите за борба с тероризма поеха цялостното командване на федералните сили в Киркук.⁸⁴⁵

За части на иракската армия също се съобщава, че са присъствали в провинцията. След кюрдския референдум от септември 2017 г. 5-та и 20-та дивизии на иракската армия бяха разположени, за да поемат контрола над град Киркук, който впоследствие беше прехвърлен на федералната полиция. 61-ва бригада от дивизията за специални операции на иракската армия е била разположена в провинцията през февруари 2019 г., както и 14-та дивизия, заела позиции в под-област Заб [Zab] в област Хавиджа и някои части на област Дибис.⁸⁴⁶

Кюрдски сили Пешмерга

Кюрдските сили Пешмерга се оттеглиха от град Киркук и по-голямата част от провинцията през октомври 2017 г.⁸⁴⁷, след последствията от кюрдския референдум и намесата на силите на Иракските сили за сигурност и „Отряди за народна мобилизация“ в провинцията.⁸⁴⁸

През юни 2019 г. съвместен механизъм за координация на армията на Ирак и Пешмерга бе съгласуван от властите на Ирак и кюрдите, но не беше постигнато съгласие дали кюрдските сили ще заемат позиции в рамките на провинция Киркук или точно извън северните и източните ѝ граници. Оттогава иракското правителство създаде съвместно оперативно командване в Киркук, включващо само федерални сили, без участието на кюрдите.⁸⁴⁹ Съобщава се, че контролно-пропускателният пункт Алтун Копри [Altun Koprî], разположен на пътя между Киркук и Ербил, е единственият, управляван съвместно от иракските федерални и кюрдските сили.⁸⁵⁰

⁸⁴¹ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 11-12

⁸⁴² Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

⁸⁴³ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 11-12

⁸⁴⁴ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; Предизвикателства пред защитата на гражданите лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 2

⁸⁴⁵ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 11-12

⁸⁴⁶ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; Предизвикателства пред защитата на гражданите лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 8-9, бележка под линия 26

⁸⁴⁷ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; Предизвикателства пред защитата на гражданите лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 8; Служба за научни изследвания на Конгреса на САЩ, „Ирак: Проблеми в 116-ия конгрес“, 10 януари 2020 г., [url](#), стр. 5

⁸⁴⁸ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; Предизвикателства пред защитата на гражданите лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 2

⁸⁴⁹ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. ii

⁸⁵⁰ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 13

През юни 2020 г. в съвместна военна операция „Иракски герои“ срещу остатъци от ИДИЛ в югозападната част на Киркук участваха иракски сили, включително иракската армия, Силите за борба с тероризма и „Отряди за народна мобилизация“, сили на коалицията против ИДИЛ, както и кюрдските сили Пешмерга.⁸⁵¹ Иракските власти обаче посочиха през юли 2020 г., че кюрдските сили Пешмерга не са се върнали в Киркук и че между двете страни се обсъжда само разузнавателно и военно сътрудничество в спорните територии.⁸⁵²

Ръководени от САЩ Коалиционни сили

В края на март 2020 г. ръководената от САЩ коалиция срещу ИДИЛ прехвърли отговорността за иракската авиобаза K1 в провинция Киркук на Иракските сили за сигурност.⁸⁵³

„Отряди за народна мобилизация“

Местните групи на „Отряди за народна мобилизация“ носят отговорност главно за извънградските райони в западните и южните части на провинцията, където бунтовниците от ИДИЛ все още са активни. Тези местни „Отряди за народна мобилизация“ включват:

- Преобладаващо шиитските тюркменски 16-та и 52-ра бригада Хашд, свързани с организацията Бадр. Съобщава се, че те оперират предимно в Дакук и райони на юг от град Киркук, които граничат с област Хавиджа.⁸⁵⁴ Други източници локализируют 16-та бригада в районите Туз Хормату и Киркук, които са наречени „северната ос“.⁸⁵⁵
- Сунити араби съставляват 56-та бригада от племенни Хашд в Хавиджа.⁸⁵⁶

Докато местните „Отряди за народна мобилизация“ бяха отговорни за ролите по сигурността, описани по-горе, за техните политически организации, които включваха организацията Бадр, „Асаиб Ахл ал-Хак“, „Катаиб Джунд ал-Имам“ и „Катаиб Хизбула“, се съобщава, че поддържат офиси или малобройно въоръжено присъствие в някои градове в провинцията.⁸⁵⁷

Съобщава се, че в град Хавиджа Иракските сили за сигурност и милиции на „Отряди за народна мобилизация“ присъстват и са разделили града и областта помежду си, като всеки упражнява контрол върху определената му територия.⁸⁵⁸

ИДИЛ

Докато ИДИЛ не контролираше територия в провинцията, от декември 2019 г. се съобщава, че тя е активна и прибегва до стратегия за „бунт с удари и бягства“.⁸⁵⁹ Според анализатора на Ирак Хафса Халава, който пише за Института за Близкия изток през март 2020 г., „спящите клетки“ на ИДИЛ остават активни особено в провинциите Киркук и Дияла.⁸⁶⁰

Дейност на ИДИЛ бе докладвана в селските райони на областите Хавиджа и Дакук през декември 2019 г.⁸⁶¹ Местен служител по сигурността, интервюиран от МКГ през март 2019 г., оцени, че ИДИЛ е съсредоточила своята дейност в селските части на Хавиджа, особено в районите, граничещи с областите Дибис и Дакук.⁸⁶² За периода от януари до март 2020 г. Американската агенция за отбранително разузнаване (DIA) направи оценка на областта Хавиджа

⁸⁵¹ „Джеймстаун Фаундейшън“, „Операция „Иракски герои“ в Киркук; „Наблюдател на тероризма“ том: 18, брой: 12, 17 юни 2020 г., [url](#)

⁸⁵² „Баснюз“, „Пешмерга не се е върнала в Киркук, според Иракската армия“, 7 юли 2020 г., [url](#)

⁸⁵³ САЩ, Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 15

⁸⁵⁴ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 11-12

⁸⁵⁵ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, [url](#), стр. 205, 207

⁸⁵⁶ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 11-12

⁸⁵⁷ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 11-12

⁸⁵⁸ Халава, Х., „Забравеният Ирак“, 16 март 2020 г., [url](#)

⁸⁵⁹ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; „Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 2

⁸⁶⁰ Халава, Х., „Забравеният Ирак“, 16 март 2020 г., [url](#)

⁸⁶¹ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 2

⁸⁶² МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 15-16

като областта в провинция Киркук, в която ИДИЛ остава най-активна.⁸⁶³ Според анализ от март 2020 г. дейността на ИДИЛ продължава в провинциалните градове на Киркук Абаси и Заб (и двата в област Хавиджа), където магистрален контролно-пропускателен пункт, управляван от Иракските сили за сигурност, затваря в 17 часа. С настъпването на нощта силите за сигурност, страхувайки се от нападенията на ИДИЛ, напускат поста.⁸⁶⁴ През май 2020 г. източници съобщават, че местните племена са се присъединили или подкрепили Иракските сили за сигурност и „Отряди за народна мобилизация“, борещи се с ИДИЛ в област Хавиджа, където ИДИЛ е била особено активна.⁸⁶⁵

Област Хавиджа беше описана от МКГ като „най-уязвимата зона“ за активност на ИДИЛ поради близостта ѝ до планинските вериги, използвани от ИДИЛ като убежища и бази за организиране на нападения. Трудният терен допълнително усложнява ефективната координация между силите за сигурност, действащи в съседните провинции Салах ад-Дин и Дияла.⁸⁶⁶

Хушам ал-Хашими определи Киркук като провинция с концентрирани операции на ИДИЛ през 2020 г. Той оцени, че ИДИЛ е успяла да оперира в много селски райони в Киркук и е имала около 350–400 активни бойци, подкрепени от около 400 неактивни бойци, които са били фокусирани върху логистиката.⁸⁶⁷ В доклад, обхващащ периода 1 април – 30 юни 2020 г., Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционните съвместни оперативни сили оценява, че ИДИЛ „работи предимно като малки сплотени клетки от 5 до 15 бойци в Ирак, обикновено живеещи в строги условия в отдалечени пустинни, планински или селски райони в провинциите Дияла, Киркук, Салах ад-Дин и Анбар – до голяма степен сунитски райони, простиращи се в северен Ирак“.⁸⁶⁸

В анализ от май 2020 г. Майкъл Найтс оценява, че броят на районите с активни атакуващи клетки на ИДИЛ в Ирак почти се е удвоил от 27 района през декември 2018 г. до 47 области през май 2020 г. Към май 2020 г. в провинция Киркук тези области са: Заб/Абаси; хребета Мамах-Гара/Батауи; Рияд; Рашад/Джауала Дакук/Гайда; Дибис и Кани Домлан; и град Киркук.⁸⁶⁹

2.5.3 Последни тенденции по сигурността и въздействие над цивилното население

Развитие в периода 2019–2020 г.

Съветът за сигурност на ООН съобщи за чести асиметрични атаки от ИДИЛ срещу силите за сигурност и цивилни лица в няколко провинции, включително Киркук през 2019 г.⁸⁷⁰ и през 2020 г.⁸⁷¹

Според анализ от май 2020 г. на Майкъл Найтс, в провинция Киркук ИДИЛ е извършила 30,8 нападения на месец през 2018 г. (най-много от всички провинции), 11,2 нападения на месец през 2019 г. (третото най-високо число сред всички провинции) и 15,3 нападения на месец за първото тримесечие на 2020 г. (петото най-високо число сред всички провинции). Броят на висококачествените нападения (в класификацията на анализатора висококачествените нападения включват ефективни атентати с крайпътни бомби, опити за превземане на

⁸⁶³ Министерство на отбраната на САЩ. Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 24.

⁸⁶⁴ Халава, Х., „Забравеният Ирак“, 16 март 2020 г., [url](#)

⁸⁶⁵ „Ал-Монитор“, „Членове на племена от Киркук се събират, когато „Ислямска държава“ стартира нова вълна от атаки“, 27 май 2020, [url](#); „Рудав“, „Племена от Хавиджа стартираха кампания срещу ИДИЛ“, 12 май 2020 г., [url](#)

⁸⁶⁶ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 15–16

⁸⁶⁷ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

⁸⁶⁸ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2020 г. - 30 юни 2020 г., 4 август 2020 г., [url](#), стр. 23.

⁸⁶⁹ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019–2020 г.“, „Център за борба с тероризма“, май 2020 г., [url](#)

⁸⁷⁰ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019); Доклад на генералния секретар [S/2019/660], 5 август 2019 г., [url](#), стр. 4; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2421 (2018); Доклад на генералния секретар [S/2019/365], 2 май 2019 г., [url](#), стр. 4

⁸⁷¹ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019); Доклад на генералния секретар [S/2020/363], 6 май 2020 г., [url](#), стр. 4; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019); Доклад на генералния секретар [S/2020/140], 21 февруари 2020 г., [url](#), стр. 4

контролно-пропускателни пунктове или застави на иракските сили за сигурност, конкретни целенасочени нападения и опити за нападения с масови жертви), извършени от ИДИЛ, намаляват в провинцията между 2018 г. и първото тримесечие на 2020 г. (от 15,1 висококачествени атаки/месец през 2018 г. до 3,2 през втората половина от 2019 г. и 3,6 през първото тримесечие на 2020 г.).⁸⁷²

Въпреки този спад, същият източник посочи, че през 2019 г. ИДИЛ е успяла да извърши взривове на самоделни взривни устройства срещу цивилни в град Киркук, кампании за тормоз срещу малцинството какаи, живеещи около магистралата от Киркук до Багдад, убийства на лидери на общности, отвличания за откуп на фермери и изнудване на цивилни.⁸⁷³ През 2019 г. се съобщава, че ИДИЛ е извършвала снайперистки атаки, засади, отвличания и покушения срещу силите за сигурност и лидери на общности. ИДИЛ също е нападала и гражданска инфраструктура като водоснабдителни и електрически инсталации в Киркук.⁸⁷⁴

Служител по сигурността, интервюиран от МКГ през март 2019 г., посочи, че в районите на област Хавиджа, граничещи с областите Дибис и Дакук, ИДИЛ използва крайпътни бомби за нападения над силите за сигурност и понякога обстрелва с миномети села и градове.⁸⁷⁵ Доклад на „Център за цивилни граждани в конфликт“ от декември 2019 г. пише, че останките от ИДИЛ са били активни в селските райони на Дакук и Хавиджа, където са заплашвали цивилни граждани, за които се смята, че си сътрудничат с правителството, извършвали отвличания и е нападала *мухтари* и племенни водачи, извършвали са кражби на храна и провизии и са изгаряли реколта.⁸⁷⁶

Редовни атаки от въоръжени действащи лица, включително ИДИЛ, са докладвани през 2019 г. в област Дакук, където са били атакувани села като Али Сарай [Ali Saray], Хефтагар [Heftagar], Дара [Dara] и Занкир [Zanqir].⁸⁷⁷

Според анализа на Майкъл Найтс за дейността на ИДИЛ в Ирак през 2019 г. ИДИЛ е демонстрирала някои от най-усъвършенстваните техники за крайпътни бомби в Киркук като самоделни взривни устройства, разположени в местата за изстрелване на миномети, бомби и скрити взривове в тела.⁸⁷⁸

Според данни от отворени източници на МВКДС, Център „Образование за мир в Ирак“ и база данни „Тероризъм и бунтове“ на Джейнс, цитирана от Министерството на отбраната на САЩ, ИДИЛ е извършила между 30 и 40 нападения в провинция Киркук от януари до март 2020 г.⁸⁷⁹ Анализ от март 2020 г., публикуван от „Институт за Близкия изток“, разкрива, че атаките на ИДИЛ в Киркук са насочени главно срещу Иракските сили за сигурност и лидери на общности. Дейността на ИДИЛ продължава в провинциалните градове в Киркук Абаси и Заб (област Хавиджа). Мулите и други лидери на общности продължиха периодично да бягат от град Хавиджа до град Киркук, тъй като те станаха популярни цели за ИДИЛ.⁸⁸⁰

За периода между 1 април и 30 юни 2020 г. Министерството на отбраната на САЩ регистрира 70 заявени или предполагаеми атаки от ИДИЛ в Киркук, вторият най-голям брой от всички провинции през отчетния период.⁸⁸¹ В анализ от май 2020 г. МКГ цитира племенен шейх от района на Киркук, който оценява присъствието на ИДИЛ, заявявайки, че „не е в градове или градски райони. Тя се намира се в [селските] области и под-области; в

⁸⁷² Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, „Център за борба с тероризма“, май 2020 г., [url](#)

⁸⁷³ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, „Център за борба с тероризма“, май 2020 г., [url](#)

⁸⁷⁴ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклад за държави за правата на човека за 2019 г. - Ирак“, 11 март 2020 г., [url](#)

⁸⁷⁵ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 15

⁸⁷⁶ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; „Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 2

⁸⁷⁷ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; „Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 14.

⁸⁷⁸ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, „Център за борба с тероризма“, май 2020 г., [url](#)

⁸⁷⁹ Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 24

⁸⁸⁰ Халава, Х., „Забравеният Ирак“, 16 март 2020 г., [url](#)

⁸⁸¹ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2020 г. - 30 юни 2020 г., 4 август 2020 г., [url](#), стр. 23

храсти, в дерета и планини“.⁸⁸² През май 2020 г. две допълнителни бригади на федералната полиция бяха разположени в област Дибис и Хавиджа, където спящите клетки на ИДИЛ са особено активни.⁸⁸³

За референтния период от 1 януари до 30 март 2020 г. Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционните съвместни оперативни сили съобщи, че повече от 20 военни операции и една голяма операция по обезвреждане срещу ИДИЛ са проведени в провинция Киркук от Иракските сили за сигурност с международно разузнаване и огнева подкрепа на коалицията.⁸⁸⁴ Военна операция от юни 2020 г., наречена „Иракски герои“ и насочена към изчистване на останките от ИДИЛ в югозападната част на Киркук с помощта на съвместни сили, съставени от Иракските сили за сигурност, „Отряди за народна мобилизация“, кюрдската Пешмерга и коалиция анти-ИДИЛ, беше обявена за успешна от властите с изземане на скривалища на оръжия, ресурси и скривалища на ИДИЛ.⁸⁸⁵

Значителен инцидент за сигурността се случи в края на декември 2019 г., когато при ракетна атака, приписвана на „Катаиб Хизбула“, върху контролираната от САЩ военна база К-1 край Киркук в Северен Ирак беше убит американски контрагент и ранени няколко американски войници.⁸⁸⁶ През март 2020 г. американските коалиционни сили прехвърлиха контрола над четири иракски военни бази в района, включително базата К-1 близо до град Киркук, на Иракските сили за сигурност.⁸⁸⁷ Базата беше домакин на коалиционни сили и беше използвана от 2017 г. за стартиране на операции срещу ИДИЛ.⁸⁸⁸ Иракските сили за сигурност и Силите за борба с тероризма подразделения използваха базата за провеждане на операции за сигурност срещу ИДИЛ в районите на планините Хамрин и Мамах Гора.⁸⁸⁹

През 2019 г. в Киркук се проведе редица протестни демонстрации, макар и в много по-малък мащаб, отколкото в други части на Ирак.⁸⁹⁰ Протестите продължиха и през 2020 г.⁸⁹¹

Неизчерпателен списък на инциденти със сигурността, за които се съобщава, че са се случили в провинция Киркук през 2019 г. и първите седем месеца на 2020 г., включва следното:

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- На 15 и 16 май 2019 г. седем членове на Иракските сили за сигурност бяха убити в Киркук в две нападения на бойци ИДИЛ.⁸⁹²
- На 30 май 2019 г. петима души бяха убити, а 18 ранени при различни атентати със самоделни взривни устройства в град Киркук.⁸⁹³ Нападенията бяха приписани на ИДИЛ.⁸⁹⁴
- На 24 август 2019 г. при нападение, което минометно нападение, което изглежда извършено от ИДИЛ, бяха убити шестима цивилни и ранени още девет души на футболно игрище, разположено близо до шиитско светилище в Дакук.⁸⁹⁵

⁸⁸² МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#)

⁸⁸³ „Ал-Монитор“, „Членове на племена от Киркук се събират, когато „Ислямска държава“ стартира нова вълна от нападения“, 27 май 2020 г., [url](#)

⁸⁸⁴ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 24.

⁸⁸⁵ „Джеймстаун Фаундейшън“, „Операция „Иракски герои“ в Киркук; „Наблюдател на тероризма“ том: 18, брой: 12, 17 юни 2020 г., [url](#)

⁸⁸⁶ „Джеймстаун Фаундейшън“, „Ръководството и бъдещето на „Катаиб Хизбула“; „Наблюдател на тероризма“ том: 18, брой: 7“, 6 април 2020 г., [url](#)

⁸⁸⁷ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 3, 15

⁸⁸⁸ „Асошиейтед прес нюз“, „Водени от САЩ сили се изтеглят от 3-та иракска база този месец“, 29 март 2020 г., [url](#)

⁸⁸⁹ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 17

⁸⁹⁰ „Ал-Монитор“, „Сунитите подкрепят протестите в Ирак, но въпреки това се страхуват от участие“, 15 октомври 2019 г., [url](#); „Ал Джазира“, „Няколко убити при ескалирането и разпространяването в цялата страна на протестите в Ирак“, 2 октомври 2019 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Протестите в Ирак се разпространяват в оспорваната провинция Киркук“, 2 октомври 2019 г., [url](#)

⁸⁹¹ „Ал-Монитор“, „Иракски протестиращи атакуваха местните управители“, 24 юни 2020 г., [url](#)

⁸⁹² Център „Образование за мир в Ирак“, 16 май 2019 г., Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 10 май - 16 май 2019 г., [url](#)

⁸⁹³ „Ал-Монитор“, „Ислямска държава“ в Ирак все още не е приключила“, 8 юни 2019 г., [url](#)

⁸⁹⁴ ИВИ, „Второ завръщане на „Ислямска държава“. Оценка на следващия бунт на ИДИЛ“, юни 2019 г., [url](#), стр. 46

⁸⁹⁵ „Араб уйюкли“, „Минометната атака на ИДИЛ на футболно игрище уби 6 души в Ирак“, 25 август 2019 г., [url](#)

- На 27 декември 2019 г. при нападение, приписвано на „Катаиб Хизбула“, срещу иракска военна база, в която се намират американски сили в близост до Киркук, бяха убити американски контрагент и ранени двама американски служители.⁸⁹⁶
- На 28 декември 2019 г. петчленно семейство беше убито на фалшив контролно-пропускателен пункт, създаден от ИДИЛ в под-област Рашад, област Хавиджа.⁸⁹⁷
- На 15 януари 2020 г. ИДИЛ уби двама фермери в долината Зугайтун [Zughaytun], разположена на юг от провинция Киркук.⁸⁹⁸
- На 4 февруари 2020 г. ИДИЛ отвлече двама овчари от област ал-Хавиджа.⁸⁹⁹
- На 18 февруари 2020 г. заподозрени бойци от ИДИЛ нападнаха събрание на младежи в село Чахмаха [Chakhmakha], северозападно от Киркук.⁹⁰⁰
- На 9 март 2020 г. двама членове на елитно звено на американските морски пехотинци, участващи в разчистваща операция на голям пещерен комплекс, бяха убити близо до град Киркук от бойци на ИДИЛ.⁹⁰¹
- На 9 април 2020 г. двама членове на Иракските сили за сигурност бяха ранени от бойци на ИДИЛ при нападение на юг от Киркук. Същия ден двама бойци от „Отряди за народна мобилизация“ бяха убити при сблъсък с ИДИЛ на юг от Киркук.⁹⁰²
- На 28 април 2020 г. самотен нападател на ИДИЛ направи опит за самоубийство срещу щаба на разузнавателната служба в град Киркук. Нападателят е взривил експлозивите си, преди да стигне до сградата. Няколко души бяха ранени, но нито един убит.⁹⁰³
- На 10 май 2020 г. ИДИЛ щурмува село близо до Рашад и отвлече сина на племенен лидер.⁹⁰⁴
- На 16 май 2020 г. ИДИЛ атакува контролно-пропускателен пункт в южната част на Киркук, убивайки един полицай.⁹⁰⁵
- На 7 юли 2020 г. десет минометни снаряда удариха село в област Бухриз, ранявайки 5 цивилни.⁹⁰⁶
- На 16 юли 2020 г. самоделно взривно устройство експлодира в централната част на Киркук, като повреди магазин и превозно средство, а друго самоделно взривно устройство експлодира близо до района на Мусала в централната част на Киркук рани един цивилен и повреди няколко превозни средства.⁹⁰⁷

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

⁸⁹⁶ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 14, 18

⁸⁹⁷ „Кюрдистан 24“, „ИДИЛ уби петима членове на семейство на фалшив контролно-пропускателен пункт в Киркук: източници за сигурност“, 28 декември 2019 г., [url](#)

⁸⁹⁸ iMMAP - „IHf Хюменитериън“, 15 януари 2020 г., [url](#)

⁸⁹⁹ Център „Образование за мир в Ирак“, Подобряване на разбирането, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 30 януари - 6 февруари 2020 г., Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, [url](#)

⁹⁰⁰ Център „Образование за мир в Ирак“, Подобряване на разбирането, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 13 февруари - 20 февруари 2020 г., Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, [url](#)

⁹⁰¹ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 октомври 2019 г. - 31 декември 2019 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 28; „Ню Йорк таймс“, „Американската армия преглежда операциите в Ирак след смъртта на двама войници в борбата с ИДИЛ“, 9 март 2020 г., [url](#)

⁹⁰² Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 9 април - 16 април 2020 г., 16 април 2020 г., [url](#)

⁹⁰³ МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#)

⁹⁰⁴ Център „Образование за мир в Ирак“, Подобряване на разбирането, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 7 май - 14 май 2020 г., Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, [url](#)

⁹⁰⁵ АА, „При терористично нападение на „Даш“/„Ислямска държава“ загинаха полицаи в Киркук, Ирак“, 16 май 2020 г., [url](#)

⁹⁰⁶ Център „Образование за мир в Ирак“, Подобряване на разбирането, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 2 юли - 9 юли 2020 г., Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, [url](#)

⁹⁰⁷ Център „Образование за мир в Ирак“, Подобряване на разбирането, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак 16 юли - 23 юли 2020 г., Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, [url](#)

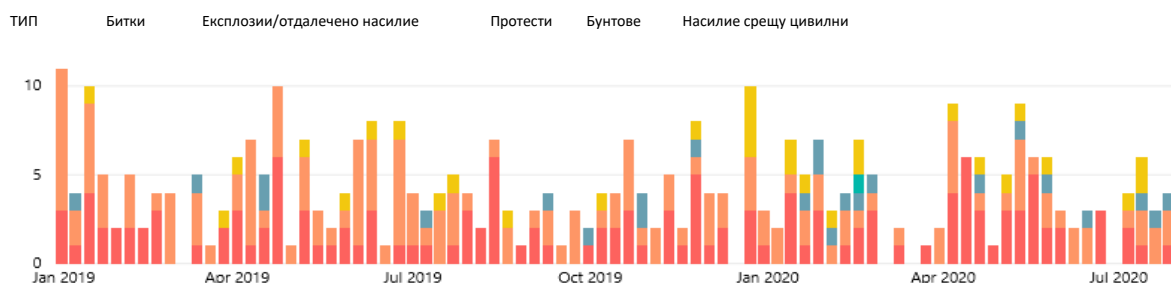
Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Киркук	73	68	156	224	17	13	21	34

Таблица 9: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Киркук.⁹⁰⁸

Брой на инциденти по сигурността

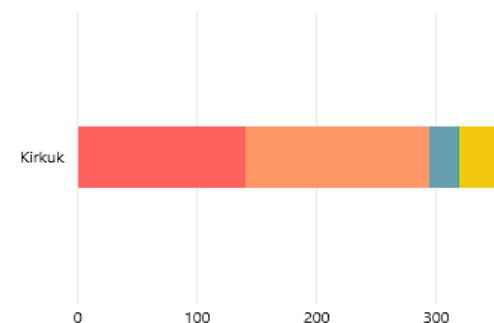
През референтния период МВКДС отчете 141 битки, 153 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 30 случая на насилие над цивилни, 0 инцидента на бунтове, което прави общо 324 инцидента от този тип в провинция Киркук, по-голямата част от които са осъществени в столицата град Киркук. 24 протеста са отчетени и в провинция Киркук през референтния период.⁹⁰⁹ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

Еволюция на събитията по тип

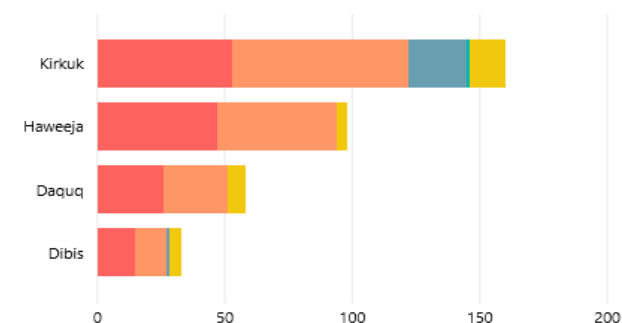
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 12: Еволюция на събитията по сигурността, класифицирани като битки, експлозии/дистанционно насилие, насилие срещу цивилни, бунтове и протести в провинция Киркук 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни на МВКДС.⁹¹⁰

Способност на държавата да осигури законност и ред

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

⁹⁰⁸ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

⁹⁰⁹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

⁹¹⁰ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Изтласкването на кюрдските сили за сигурност от провинция Киркук след референдума за кюрдска независимост през октомври 2017 г. създаде вакуум в сигурността, който само частично беше запълнен от Иракските сили за сигурност.⁹¹¹ Пропуските в сигурността в провинцията са установени от няколко източника⁹¹², особено в части от област Дакук и Дибис в резултат на отстраняването на кюрдските сили Пешмерга от провинцията и разстоянието между разположените сили варира от 1 до 5 км.⁹¹³ Коалиционните съвместни оперативни сили на САЩ-Операция „Непоколебима решимост“ съобщиха, че Иракските сили за сигурност и кюрдската Пешмерга нямат силно сътрудничество, създавайки „оперативни шевове“, които ИДИЛ експлоатира и че те действат от „неуправлявана“ територия в части от Киркук.⁹¹⁴ Трудният терен в Киркук и по-широкият басейн на Хамрин, включващ планини, долини, тунели и пещери, увеличи предизвикателството пред обезопасяване на района.⁹¹⁵

Организацията по сигурността в Киркук беше оценена от МКГ като потенциално опасна за обществената безопасност. Това се дължи отчасти на факта, че участниците в сигурността се конкурират помежду си, а не си сътрудничат, докато липсата на цялостна командна структура и координация позволява на някои действащи лица по сигурността да участват в печеливши престъпни дейности.⁹¹⁶ Разпространението на силите за сигурност е обхващащо за цивилните, която сила носи отговорност за какво, за което не помага фактът, че сили се обвиняват взаимно за неправомерно поведение.⁹¹⁷ Действащите лица по сигурността, включително Силите за борба с тероризма, са участвали в контрабандата на петрол в тандем с местни банди, докато „Отряди за народна мобилизация“ са обвинени в създаването на незаконни контролно-пропускателни пунктове и облагането с данъци и изнудването на собствениците на магазини за пари за защита.⁹¹⁸

Поведението на някои от Иракските сили за сигурност и „Отряди за народна мобилизация“ се оценява като допринасящо за нестабилността в района. Съобщава се, че Федералната полиция заема цивилни къщи в Киркук, като по този начин предотвратява връщането на разселени лица. Араби сунити в Хавиджа се оплакаха, че са дискриминирани от Федералната полиция, която ги тормози, понеже са живели на територия, контролирана преди това от ИДИЛ и/или че са привърженици на ИДИЛ.⁹¹⁹ Съобщава се и за изнудване на цивилни и тормоз над жени на пунктовете от страна на действащи лица по сигурността.⁹²⁰

Както съобщават представители на Силите за борба с тероризма, местната полиция и федерални полицейски служители, интервюирани от МКГ през март и юли 2019 г., напрежението сред действащи лица по сигурността като Силите за борба с тероризма, федералната полиция и „Отряди за народна мобилизация“ доведе до почти ежеседмични инциденти между тях, които могат да включват размяна на огън и жертви.⁹²¹ Съобщава се и за нападения на силите за сигурност от неизвестни извършители, обикновено приписвани на федералните сили на кюрдски въоръжени банди, които не одобряват присъствието на федералните сили в Киркук. Представител на Асаиши, интервюиран от МКГ през септември 2019 г., призна, че ще отмъсти с „нелетални атаки“ срещу федералните сили, тормозящи кюрдските жители.⁹²²

Преобладаващо арабският и шиитският състав на силите за сигурност в многоетническия и предимно сунитски Киркук доведе до недоверие от страна на части от цивилното население. Съобщава се, че жителите кюрди се страхуват от арабските федерални сили поради начина, по който са третирани при

⁹¹¹ Шоенборн, Т. [Schoenborn, T.], „Дияла в Ирак се изправя пред нов бунт, Международен преглед“, 22 март 2019 г., [url](#)

⁹¹² „Рудав“, „Бунтовници от ИДИЛ се движат свободно в оспорвания Киркук, според местните жители“, 21 май 2019 г. [url](#); „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 3; МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 15

⁹¹³ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 15

⁹¹⁴ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 25

⁹¹⁵ „Джеймстаун Фаундейшън“, „Операция „Иракски герои“ в Киркук; „Наблюдател на тероризма“ том: 18, брой: 12, 17 юни 2020 г., [url](#)

⁹¹⁶ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 12

⁹¹⁷ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 12

⁹¹⁸ ICSG, Ирак: Оправяне на сигурността в Киркук, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 14.

⁹¹⁹ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; „Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 2

⁹²⁰ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“; „Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 2

⁹²¹ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 13

⁹²² МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 13

предишния режим. Съобщава се, че преобладаващо сунитското население на провинцията се страхува от доминираните от шиитите сили за сигурност, като федералната полиция и „Отряди за народна мобилизация“.⁹²³ В област Хавиджа отношенията между до голяма степен шиитски действащи лица по сигурността и сунитското цивилно население останаха слаби и белязани от етническо напрежение. Това беше допълнително засилено от факта, че Федералната полиция обикновено се оттегля от населените места още в 14 ч. от страх от нападения на ИДИЛ, оставяйки цивилното население незащитено.⁹²⁴ По-ранните неофициални доклади от декември 2018 г. сочат, че Федералната полиция „не успява да защити цивилните лица“, отчасти поради това, че остава в базите си за сигурност през нощта, пристигат със закъснение за подпомагане на атакуваните села и задържат или обезоръжават неправилните хора.⁹²⁵

В Иракските сили за сигурност в Киркук и в оперативното командване на Киркук липсваха протоколи за проследяване на инциденти с щети на цивилни лица, причинени от силите за сигурност, и нямаше назначени служители за връзка с общността, които да разрешават каквито и да било опасения за защитата на гражданите. Също се съобщава, че са бавни при реакцията си заради притеснения от засади, и че им липсват възможности за патрулиране и наблюдение.⁹²⁶

Според доклад на Държавния департамент на САЩ за 2019 г., откакто иракското правителство възвърна контрол над Киркук през 2017 г., Иракските сили за сигурност и „Отряди за народна мобилизация“ извършиха злоупотреби, включително насилие и насилствено разселване на кюрди, туркмени, какаи и християни в провинцията.⁹²⁷

През май 2019 г. етническото напрежение между кюрдите и арабите в провинцията беше засилено, след като жители кюрди заявиха, че арабските въоръжени действащи лица са запалили стотици декари пшенични и ечемичени култури на кюрди „в опит да изгонят кюрдите от техните земи“. Имаше твърдения, че за палежа са отговорни или ИДИЛ, или паравоенни сили като „Отряди за народна мобилизация“.⁹²⁸

През април 2019 г. организацията за мир „РАХ“ направи проучване на населението във всичките четири области на провинция Киркук за техните мнения относно ситуацията по сигурността в региона. По-голямата част от анкетираните (52%) посочват, че ситуацията по сигурността се е подобрила през последната година, но само малко над половината от анкетираните съобщават, че се чувстват в безопасност в своите общности. В същото време около 48% от анкетираните са очаквали, че е вероятно да станат жертва на насилие в близко бъдеще. Особено в областите Хавиджа (57% от анкетираните) и Дакук (50% от анкетираните) имаше страх от безразборно насилие. Респондентите от предимно кюрдската област Дибис се опасяват от насилие поради етническата си принадлежност или религиозна идентичност (80% от анкетираните).⁹²⁹

Запитани от коя страна се страхуват от насилие, 45% отговориха, че това е престъпно насилие, докато 27% казаха, че се страхуват от насилието на ИДИЛ, значителен спад спрямо 2017 г., когато 69% от анкетираните определят ИДИЛ като най-силно всяващия страх участник в насилие. В област Хавиджа обаче 71% от анкетираните очакват извършителят на насилието да бъде ИДИЛ.⁹³⁰

Проучване на Оксфам сред впечатленията на общностите за основните защитни рискове в Киркук, публикувано през март 2020 г., разкрива, че нападенията от въоръжени групировки са най-голямата заплаха за защитата, според възприетията на 21%

⁹²³ МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 13

⁹²⁴ „Изграждане на мирно бъдеще, анализ на конфликти в Синджар и Хавиджа“, Ирак, 2019, [url](#), стр. 29

⁹²⁵ Найтс, М., „Ислямска държава“ в Ирак: загуба на власт или запазване на силата?“, „Център за борба с тероризма“, том. 11, брой 11, декември 2018 г., [url](#), стр. 6-7

⁹²⁶ „СИВИК“, „Ние просто искаме някой да ни защитава“, „Предизвикателства пред защитата на цивилните лица в Киркук“, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 13

⁹²⁷ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклад за международната религиозна свобода за 2019 г.: Ирак“, 10 юни 2020 г., [url](#)

⁹²⁸ Саид, Й., „След палежа в Киркук срещу кюрдските фермери, кюрдските партии остават разделени“, 31 май 2019 г., [url](#)

⁹²⁹ Въз основа на 613 интервюта, проведени във всичките четири области на провинция Киркук. РАХ, Проучване на човешката сигурност Киркук, Ирак - 2019, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 2-3

⁹³⁰ Въз основа на 613 интервюта, проведени във всичките четири области на провинция Киркук. РАХ, Проучване на човешката сигурност Киркук, Ирак - 2019, 19 декември 2019 г., [url](#), стр. 3

от анкетираните в домакинства, на следващо място е отвлечането на цивилни, както е посочено от 12% от анкетираните.⁹³¹

Инфраструктурни щети и военни остатъци

Около 7% от къщите в провинция Киркук са оценени от проучване на Световната банка за 2018 г. като „частично повредени“ или „напълно разрушени“. Освен това 7,1% от водните ресурси и 27% от инфраструктурата по водоснабдяването и канализацията в провинцията също са повредени.⁹³²

През 2019 г. е съобщено, че площ от 32 750 084 квадратни метра е замърсена от мини и самоделни взривни устройства в края на 2018 г.⁹³³ Неексплодирани мини и бомби, както и „огромни количества отломки“ бяха докладвани през референтния период като предотвратяващи връщането на разселените лица в местата им на пребиваване в провинция Киркук.⁹³⁴ Мините и други невзривени боеприпаси често се смесват с развалини, които трябва да бъдат почистени, което създава допълнителна опасност.⁹³⁵

Между 1 януари и 31 декември 2019 г. Службата на ООН за борба срещу противопехотните мини премахна около 862 взривни военни остатъци, 423 самоделни взривни устройства, 135 основни детонатори на самоделни взривни устройства и 40 самоубийствени колана в провинциите Анбар, Дияла, Киркук, Салах ад-Дин и Нинева. Не бяха предоставени конкретни подробности за ситуацията с ВВО в Киркук.⁹³⁶

Разселване и връщане

Към 30 юни 2020 г. МОМ регистрира 100 026 вътрешно разселени лица и 341 106 завръщащи се в провинция Киркук.⁹³⁷ Повече от половината от разселените лица, регистрирани в Киркук, са били разселени в рамките на провинцията, докато останалите са главно от провинциите Салах ад-Дин и Нинева. Към юни 2020 г. само в област Киркук са разположени около 81 000 вътрешно разселени лица.⁹³⁸ Към декември 2019 г. град Киркук е бил домакин на около 73 000 вътрешно разселени лица, по-голямата част от които са разселени повече от три години.⁹³⁹

МОМ отбелязва, че процентът на връщане⁹⁴⁰ към Киркук към юни 2019 г. е 76%, което представлява 8% от всички връщания.⁹⁴¹ Темпът на завръщане в Дияла се забави в сравнение с периода май 2017 г. – май 2018 г.⁹⁴² Между май 2018 г. и юни 2019 г. броят на завърналите се е увеличил с 37 548.⁹⁴³

Според индекса за връщане на МОМ от март 2020 г. общо 348 завърнали се в Киркук са изправени пред условия за връщане с „висока степен на тежест“ на четири локации, 90 354 са изправени пред условия със „средна тежест“ в 74 места и 248 364 са изправени пред условия с „ниска тежест“ в 125 локации.⁹⁴⁴ Под-областта Ал-Рияд е посочен като

⁹³¹ Изследването е проведено в 13 места в Киркук, където са събрани данни от 147 домакинства, в Киркук, 27 дискусии във фокус групи и 27 интервюта с ключови информатори. ОКСФАМ, „Пейзажи от защитата в Дияла и Киркук, Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 15.

⁹³² Световна банка, „Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 15, 53, 96

⁹³³ „ХЕЙЛО тръст“, Консултативна група за мини, Норвежка народна помощ, „Разчистване на мини 2019“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 129

⁹³⁴ „Мидъл ийст монитор“, „70% от невзривените боеприпаси остават под развалини в Ирак“, 10 юни 2019 г., [url](#); ПОСООН, „С намаляването на конфликта иракските села започват да се справят с „огромния“ проблем с развалините“, 19 юни 2020 г., [url](#)

⁹³⁵ ПОСООН, „С намаляването на конфликта иракските села започват да се справят с „огромния“ проблем с развалините“, 19 юни 2020 г., [url](#)

⁹³⁶ Служба на ООН за борба срещу противопехотните мини, Ирак, 31 декември 2019 г., [url](#)

⁹³⁷ МОМ, Матрица за проследяване на разселването в Ирак, 15 юни 2020 г., [url](#)

⁹³⁸ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, табло за управление на ДТМ в Ирак, 15 юни 2020 г., [url](#)

⁹³⁹ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, Разселване на градове в Ирак: предварителен анализ, 2020 г., [url](#), стр. 11.

⁹⁴⁰ МОМ определя степента на възвръщаемост като дял на завръщащите се първоначално от провинция/област спрямо сумата на завърналите се и разселените лица, първоначално от същата провинция/област

⁹⁴¹ МОМ Ирак, „Интегрирана оценка на местоположението IV“, 03 февруари 2020 г., [url](#), стр. 12

⁹⁴² МОМ Ирак, „Интегрирана оценка на местоположението IV“, 03 февруари 2020 г., [url](#), стр. 12

⁹⁴³ МОМ Ирак, „Интегрирана оценка на местоположението IV“, 03 февруари 2020 г., [url](#), стр. 12

⁹⁴⁴ Индексът за връщане на МОМ прави връзка между всички налични данни за броя на завръщащото се население с показатели за (а) поминък и основни услуги и (б) възприятия за социално сближаване и безопасност, за да се създаде резултат на ниво местоположение (т.е. отделно село, град

„гореща точка“, което означава, че те получават високи резултати по отношение на тежестта по поне една от двете скали (или поминък и основни услуги, или безопасност и социално сближаване), или ако те са със средна тежест, но също така приемат относително голям брой завърнали се.⁹⁴⁵

По-голямата част от завърналите се лица, регистрирани в провинция Киркук, се намират в областите Хавиджа (около 162 000) и Киркук (около 153 000).⁹⁴⁶ Между март 2018 г. и декември 2019 г. Матрицата за проследяване на разселването на МОМ идентифицира 21 места в провинция Киркук, където всички семейства са били преселени след завръщането си.⁹⁴⁷ Повечето повторно разселени домакинства са регистрирани в Хавиджа и Киркук.⁹⁴⁸

Към април 2020 г. МОМ идентифицира 13 места, които не регистрират връщане в Киркук, всички разположени в кварталите Хавиджа (под-област Ал-Рияд) и Киркук (под-област Ал-Мултака). Основните причини за липсата на връщане бяха свързани с разрушени сгради, липса на услуги, наличие на мини и самоделни взривни устройства, проблеми със сигурността и присъствието на ИДИЛ.⁹⁴⁹

Проучване на Оксфам през периода април-май 2019 г. показва, че лица и групи с предполагаема принадлежност към екстремистки групи в Киркук и Дияла са възпрепятствани да се върнат и се сблъскват с тормоз и злоупотреба на пропускателните пунктове.⁹⁵⁰ Освен това „повечето разселени семейства споменаха, че нямат възможността за сигурност, необходима за пътуване до техния произход, за да подадат молба до Дирекция „Гражданско състояние“ за издаване на документ за самоличност“ и „липсата на документи за самоличност причинява сериозни ограничения за движение, тъй като семействата не могат или се страхуват да преминат през контролно-пропускателни пунктове и това комбинира други съществуващи проблеми и уязвимости“.⁹⁵¹

Процесът на връщане в провинция и области в нея варира в зависимост от контекста и местната динамика. В случай на разселени лица, които желаят да се върнат в провинция Киркук от други области в провинцията или от други провинции, те трябва:

да попълнят формуляр за връщане, получен от кметството, с информация, която включва имена на членове на семейството, брой на лицата от домакинството, площ на разселването, история на разселването и т.н. От тях се изисква също така да предоставят копия на лични документи на всеки член на домакинството, който се завръща (предимно иракски документ за самоличност или Джинсия), карта за пребиваване на ръководителя на домакинството и писмо за напускане на лагера (ако е разселено в официален лагер) или писмо от *Мухтар* (ако е разселено извън лагерите), преди предаване на документите на комисията по сигурност за проверка.⁹⁵²

Обработката на заявлението обикновено отнема две седмици и след получаване на одобрение за сигурност се изпраща до кмета за окончателно одобрение.⁹⁵³

По отношение на положението на семействата на бойци от ИДИЛ, губернаторът на Киркук заяви, че подкрепя завръщането им, както и арабските сунитски племена, сунитите туркмени и кюрдите в провинцията. Основната пречка за връщането им е, според губернатора, противопоставянето на „Отряди за народна мобилизация“ и шиитите туркмени на връщанията, въпреки че семействата имат разрешение за сигурност. Те са блокирали предишни опити за

или квартал), който измерва условията на тежест или качеството на връщане. Вж. МОМ Ирак, „Резултати от индекса за връщане, кръг 8 - Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 1

⁹⁴⁵ МОМ Ирак, „Резултати от индекса на връщане, кръг 8- Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 2

⁹⁴⁶ МОМ, „Табло за управление на Матрица за проследяване на разселването в Ирак“, 15 юни 2020 г., [url](#)

⁹⁴⁷ МОМ, „Повторно разселени: изследване на разселването след опит за връщане в Ирак“, февруари 2020 г., [url](#), стр. 2

⁹⁴⁸ МОМ, „Повторно разселени: изследване на разселването след опит за връщане в Ирак“, февруари 2020 г., [url](#), стр. 7

⁹⁴⁹ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „RWG в Ирак, Райони на произход, които не са били свидетели на връщания“, април 2020 г., [url](#), стр. 1-2

⁹⁵⁰ ОКСФАМ, „Пейзажи от защитата в Дияла и Киркук, Ирак“, март 2020 г., [url](#), с. 6-7

⁹⁵¹ ОКСФАМ, „Пейзажи от защитата в Дияла и Киркук, Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 17-18

⁹⁵² МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „RWG в Ирак, Процеси на връщане: Хавиджа, Киркук“, юли 2020 г., [url](#), стр. 2

⁹⁵³ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „RWG в Ирак, Процеси на връщане: Хавиджа, Киркук“, юли 2020 г., [url](#), стр. 2

повторно заселване на семейства в Дакук, Башир, Дибис и Амерли, Сюлейман Бек и Туз Хурмату (последните три, разположени в провинция Салах ад-Дин). В Хавиджа племената джубур и шаммар, заедно с „Отряди за народна мобилизация“, принудиха семействата на бойци от ИДИЛ, които не се бяха предали, да напуснат района под подозрението, че са си сътрудничили с ИДИЛ при скорошни нападения.⁹⁵⁴

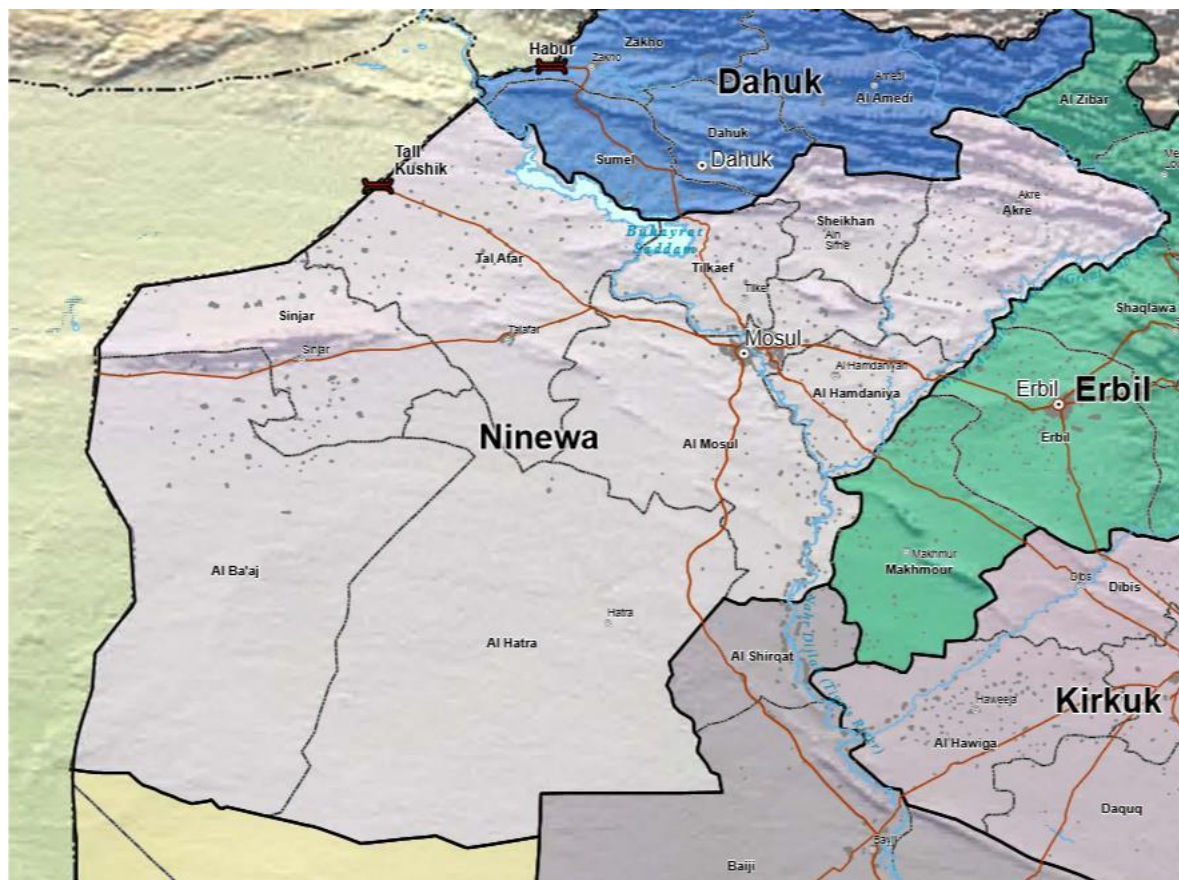
За 2020 г. Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси оцени, че 282 458 души се нуждаят от хуманитарна помощ в Киркук.⁹⁵⁵ Принудителното придвижване от лагери и неформални селища в провинция Киркук направи някои популации уязвими за вторично разселване.⁹⁵⁶

⁹⁵⁴ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: Предизвикателството за реинтегриране на „семействата от ИДИЛ“, Политика с насоки за страна, 7 юли 2020 г., [url](#)

⁹⁵⁵ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди: Ирак, ноември 2019 г., [url](#), стр. 6

⁹⁵⁶ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди: Ирак, ноември 2019 г., [url](#), стр. 22.

2.6 Нинева

Карта 11: Провинция Нинева с граници на области, столици на области и основни пътища, © Организация на обединените нации.⁹⁵⁷

2.6.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинция Нинева се намира в северната и северозападната част на Ирак. Граничи със Сирия и иракските провинции Дохук, Ербил (и двете част от регион Иракски Кюрдистан), Салах ад-Дин и Анбар.⁹⁵⁸ Нинева е третата по големина провинция с 37 323 км² (8,6% от общия размер на Ирак). Столицата е град Мосул, разположен в североизточната част.⁹⁵⁹

Провинцията е разделена на девет области: Мосул, Тел Кайф [Tel Kayf], Шейхан [Sheikhan], Акре [Akre], Тал Афар [Tal Afar], Синджар [Sinjar], Баадж [Ba'aj], Ал-Хатра [al-Hatra] и Хамдания [Hamdaniya]. Областите Акре и Шейхан се администрират от РПК от създаването на Зелената линия от прекратяването на огъня между Саддам и курдите през 1991 г.⁹⁶⁰

⁹⁵⁷ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

⁹⁵⁸ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Нинева от НПО „Координационен комитет за Ирак“, декември 2010 г., [url](#), стр. 2

⁹⁵⁹ ЦРУ, „Световен справочник, Ирак“, 21 юли 2020 г., [url](#)

⁹⁶⁰ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възвръщането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 5

Население

През 2019 г. провинцията на Мосул е имала население от 3 828 197 жители.⁹⁶¹ Очакваното население на Мосул е било 1,630 милиона през 2019 година.⁹⁶² Вторият по големина град е Тал Афар, северозападно от Мосул. Други големи градове са Синджар на запад и Каяра [Qayara] на юг.⁹⁶³

Етнически състав

Нинева е една от най-разнообразните в етническо отношение провинции на Ирак. Арабите сунити съставляват мнозинството, но други групи също споделят власт и влияние: кюрдите са доминиращи в областите Акре и Шейхан. Равнините Нинева, на изток и североизток от Мосул, са територията, на която живее по-голямата част от християнското и шабашкото население на провинцията (този район съдържа и големи петролни полета). В Тал Афар се открояват тюркмените (и сунити, и шиити), докато в Синджар йезидите са мнозинство, както и в техния свещен град Лалиш в област Шейхан.⁹⁶⁴

Икономика

Мосул е важен регионален център за трафик: той има директни пътни връзки с Багдад, Киркук, Ербил, Дохук, а също и до Сирия и Турция, през Тал Афар и сирийската граница в Рабия на север и към Синджар и Сирия на запад.⁹⁶⁵

Доклад на МОМ относно наследството от конфликта за селските икономики и общности в Синджар и равнините Нинева от ноември 2019 г. показва, че възстановяването на икономиката в тези селски райони е пострадало заради наследството от ИДИЛ: щетите върху селскостопанската инфраструктура и добитъка са големи, например в района Синджар.⁹⁶⁶ Безработицата поради неуспешна селскостопанска реконструкция остава висока в тези области и 70% от завръщащите се вътрешно разселени лица са икономически неактивни.⁹⁶⁷ Някои селскостопански дейности са възобновени в Синджар, но не и до нивата преди конфликта, когато регионът е разчитал силно на селското стопанство.⁹⁶⁸

Сигурност по пътищата

Според „Дойче веле“ милицията на шиитите в Нинева все още поддържа персонал по контролно-пропускателни пунктове в градовете през август 2019 г. и този източник съобщава за проблеми на много места. През лятото на 2019 г. 30-а бригада на „Отряди за народна мобилизация“ блокира магистрала на изток от Мосул и стигна до въоръжена конфронтация с иракската армия, която се опита да поеме контролните ѝ пунктове.⁹⁶⁹

Според iMMAP нивото на риск от взривове по пътищата в провинция Нинева от февруари до края на юни 2020 г. показва, че различни участъци от основните пътища от Мосул до Синджар, Тал Афар (и сирийската граница), до Дахук, до Ербил, до област Махмур и до провинция Салах ад-Дин

⁹⁶¹ Ирак, „Централна статистическа служба“, Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата, [url](#)

⁹⁶² ЦРУ, „Световен справочник, Ирак“, 21 юли 2020 г., [url](#)

⁹⁶³ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Нинева от НПО „Координационен комитет за Ирак“, декември 2010 г., [url](#), стр. 2; Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 6

⁹⁶⁴ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 6

⁹⁶⁵ „ЕйБиСи Нюз“, „Защо битката за Мосул е важна“, 16 октомври 2016 г., [url](#); Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 5

⁹⁶⁶ МОМ Ирак, „Селски райони в Нинева - наследство от конфликта върху селските икономики и общности в Синджар и равнините на Нинева“, 28 ноември 2019 г., [url](#), стр. 17-18

⁹⁶⁷ МОМ Ирак, „Селски райони в Нинева - наследство от конфликта върху селските икономики и общности в Синджар и равнините на Нинева“, 28 ноември 2019 г., [url](#), стр. 23

⁹⁶⁸ МОМ Ирак, „Селски райони в Нинева - наследство от конфликта върху селските икономики и общности в Синджар и равнините на Нинева“, 28 ноември 2019 г., [url](#), стр. 23

⁹⁶⁹ „Дойче веле“, „Ирак: приклучен между милиции и „Ислямска държава“, 7 август 2019 г., [url](#)

са означени като пътища с първичен риск в провинцията. Пътят Мосул-Синджар се откроява с по-чести високорискови участъци през този период, отколкото другите главни пътища.⁹⁷⁰

2.6.2 История на динамиката на конфликта и въоръжени действащи лица

История на конфликта

В Нинева окупацията от ИДИЛ беше предшествана от „години на припокриване на насилствен екстремизъм и организирана престъпност от милиции, някои от които бяха родоначалници и/или съперници на „Ислямска държава“.⁹⁷¹ Разположена в спорните територии на Ирак и с разнообразен етнически състав, Нинева се смята за „дългогодишен център на сунитския арабски национализъм в Ирак“ и някога е била „център на силата на Ал Кайда в Ирак“.⁹⁷²

Мосул беше превзет и окупиран от ИДИЛ през юни 2014 г. Атаките на ИДИЛ срещу Синджар, Зумар и равнините на Нинева през август 2014 г. доведоха до разселване на близо 1 милион души в рамките на седмици.⁹⁷³ Падането на Мосул през юни 2014 г. и изтеглянето на кюрдските сили от големи части на провинцията през август 2014 г. доведе до широко атакуване на малцинствените общности на Ирак от страна на ИДИЛ: тюркмени, християни, йезиди, шабак, какаи и други групи⁹⁷⁴ които са били подложени на изтезания, публични екзекуции, разпъвания на кръст, отвлечения и сексуално робство.⁹⁷⁵

Битката за Мосул продължи повече от девет месеца⁹⁷⁶, а победата над ИДИЛ беше обявена официално едва в началото на юли 2017 г.⁹⁷⁷ Битката и особено нейната втора част с превземането на историческия град Западен Мосул беше най-тежката конфронтация между ИДИЛ и иракските правителствени сили по време на целия конфликт от 2014 г. до момента.⁹⁷⁸ Мосул - вторият по големина град на Ирак - понесе тежки щети, голям брой цивилни бяха убити по време на военните действия, като оценките на цивилните жертви варират от 4 194 убити и ранени⁹⁷⁹ до 9 000-11 000 убити⁹⁸⁰, а един източник посочва, че над 40 000 цивилни може да са убити в резултат на масивната огнева мощ, използвана срещу града от Иракските сили за сигурност, Международната коалиция и ИДИЛ.⁹⁸¹

Общностите на малцинствата отговориха на заплахата от ИДИЛ и факта, че иракската армия и пешмергата изоставиха своите постове по време на офанзивата на ИДИЛ през 2014 г., като развиха много от местните милиции и техните съюзи.⁹⁸²

⁹⁷⁰ iMMAP-IPH, Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Нинева 01-29 февруари 2020 г., 4 март 2020 г., [url](#); iMMAP-IPH, „Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Нинева 01-31 март 2020 г.“, 6 април 2020 г., [url](#); iMMAP-IPH, „Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Нинева 01-30 април 2020 г.“, 6 май 2020 г., [url](#); iMMAP-IPH, „Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Нинева 01-31 май 2020 г.“, 7 юни 2020 г., [url](#); iMMAP-IPH, „Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Нинева 01-30 юни 2020 г.“, 6 април 2020 г., 5 юли 2020 г., [url](#); iMMAP-IPH, „Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Нинева, 01-31 юли 2020 г.“, 9 август 2020 г., [url](#)

⁹⁷¹ „Фондация „Райз“, „Анализ на контекста в Мосул и Тал Афар“, декември 2017 г., [url](#), стр. 6.

⁹⁷² Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 6.

⁹⁷³ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Ирак: Общ преглед на хуманитарните нужди 2019 г.“, ноември 2018 г., [url](#), стр. 14.

⁹⁷⁴ „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Отвлечане, убиване и изгонване на малцинства от ИДИЛ“, 19 юли 2014 г., [url](#)

⁹⁷⁵ Гастон, Е., Дерзи-Хорват, А., Глобален институт за обществена политика, „Ирак след ИДИЛ“, март 2018 г., [url](#), стр. 17.

⁹⁷⁶ „Ал Джазира“, „Повече от 9 000 убити в битка за Мосул, според „Асошиейтед прес“, 20 декември 2017 г., [url](#)

⁹⁷⁷ „Хъфингтън пост“, „Ирак обявя блестяща победа в Мосул: Какви са уроците?“ 10 юли 2017 г., [url](#)

⁹⁷⁸ „Би Би Си Нюз“, „Генерал-майор: Битката за Мосул е „най-трудната от Втората световна война“, 26 юни 2017 г., [url](#); „ПиБиЕс“, „Фронтлайн“, „Най-трудната битка, която някога съм отразявал“: Въпроси и отговори с режисьора на „Мосул“ Оливие Сарбил“, 18 октомври 2017 г., [url](#); „Дифенс уан“ [Defense One], Уотсън, Б., „Какво говори най-голямата битка на десетилетието за бъдещето на войната“, 28 юни 2017 г., [url](#)

⁹⁷⁹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Доклад за защита на цивилните лица в контекста на операциите в Нинева и завземането на град Мосул“, 17 октомври 2016 г. - 10 юли 2017 г., 2 ноември 2017 г., [url](#), стр. 9.

⁹⁸⁰ „Асошиейтед прес нюз“, „Мосул е гробище: В последната битка на „Ислямска държава“ загинаха 9 000 цивилни.“ 21 декември 2017 г., [url](#)

⁹⁸¹ „Индипендънт“, „Избиването в Мосул: опасения за 40 000 загинали в битката за връщане на града от „Ислямска държава“ след разкриване на мащаба на цивилните жертви.“ 19 юли 2017 г., [url](#)

⁹⁸² Гастон, Е., Дерзи-Хорват, А., Глобален институт за обществена политика, „Фрактурване на държавата. Последни исторически събития, допринасящи за разпространението на местни, хибридни и поддържащи сили“, 24 август 2017 г., [url](#)

Бунтовническото насилие след колапса на ИДИЛ остава високо в Нинева през 2017 г.⁹⁸³ След загубата на териториалния си контрол в провинцията, ИДИЛ продължи да извършва асиметрични атаки срещу Иракските сили за сигурност в Нинева, наред с други провинции в северен централен Ирак и в централния регион.⁹⁸⁴

Въоръжени действащи лица

Към юли 2020 г. по-голямата част от провинция Нинева беше под контрола на иракското правителство. РПК контролираше областите Акре и Шейхан, клин между Дохук и сирийската граница и ивица между Линията на контрол от 2003 г. и Башика.⁹⁸⁵

8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 10

- Иракски сили за сигурност (ИСС)
- ④
- Кюрдски сили за сигурност
-
-
- необвързани милиции
- чужди сили⁹⁸⁶

Иракски сили за сигурност (ИСС)

Официалните Иракски сили за сигурност в Нинева попадат под ръководството на Оперативното командване на Нинева (ОКН), с изключение на Силите за борба с тероризма (СБТ), която са отговорни директно пред иракското правителство. Оперативното командване на Нинева се намира в Източен Мосул.⁹⁸⁷ Към декември 2019 г. се съобщава за присъствие и активност на Иракските сили за сигурност в източната и западната част на Мосул и равнините Нинева, Тал Афар, Баадж, както и в Хадар [Hadar], Кайруан [Kaigouan] и всички западни райони на провинцията до границите със Сирия и на югозапад към Анбар.⁹⁸⁸

Сили за борба с тероризма (СБТ, джихаз мукафхат ал-ирхаб)

Присъствие на Силите за борба с тероризма е отчетено в провинция Нинева,⁹⁸⁹ а през 2020 г. подразделенията на Силите за борба с тероризма провеждат антитерористични операции в пустинята Хатра⁹⁹⁰ и планините Махмур.⁹⁹¹

⁹⁸³ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 2

⁹⁸⁴ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2421 (2018) Доклад на генералния секретар [S/2018/975], 31 октомври 2018 г., [url](#), стр. 9-10; Съвет за сигурност на ООН, Доклад на генералния секретар съгласно Резолюция 2367 (2017) на Съвета за сигурност [S/2018/359], 17 април 2018 г., [url](#), стр. 4

⁹⁸⁵ Въз основа на разчитане на фигура 1. „Ирак: Области на влияние и действие“, Служба за научни изследвания на Конгреса на САЩ, „Ирак: Проблеми в 116-ия конгрес“, 17 юли 2020 г. Фигура 1. „Ирак: Области на влияние и действие“, към 8 юли 2020 г., [url](#), стр. 2

⁹⁸⁶ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възбуждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#) стр. 14, 33; Министърство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ – Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари

2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 3; Съвет за сигурност на ООН: Прилагане на резолюция 2470 (2019); Доклад на генералния секретар [S/2020/363]. 6 май 2020 г., [url](#), стр. 5

⁹⁸⁷ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 14.

⁹⁸⁸ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, Политика с насоки за страна, 5 май 2020 г., [url](#)

⁹⁸⁹ Ал-Хашими, Х., „Исламската държава“ в Ирак. От изоставени села до градовете, политика и насилие за страна, 5 май 2020 г., <https://www.aljazeera.com/news/2020/05/05/islamic-state-iraq-20200505080001>,
„Араб уийкли“, „Докато ИДИЛ надига глава в Ирак, новият ръководител на антитероризма обещава да „изкорени“ екстремистката групировка“, 15 юни 2020 г., <https://www.aljazeera.com/news/2020/06/15/islamic-state-iraq-20200615080001>

⁹⁹⁰ „Дияруна“, „Силите за борба с тероризма на Ирак преследват остатъците от ИДИЛ в планинските райони“, 29 юни 2020 г., [url](#)

г.г. 1 юли 2020 г. [ur](#)

Иракска армия (ИА, Джайиш)

Иракската армия поддържа широко присъствие в Нинева, 15-та и 16-та пехотни дивизии служат в провинцията от освобождаването на Мосул.⁹⁹² През юни 2019 г. командирът на Оперативното командване на Нинева генерал-майор Наджм Абдула ал-Джубури беше заменен от генерал-майор Нуам Абдул ал-Зубай, който се прехвърли от ръководството на Оперативното командване на Салах ад-Дин.⁹⁹³ През септември 2020 г. генерал-майор Исмаил Шихаб ал-Махлави отговаряше за Оперативното командване на Нинева.⁹⁹⁴

Иракска полицейска служба (ИПС, Местна полиция)

Иракската полицейска служба е местната полиция, действаща в рамките на провинцията. По-малко милитаризирана от Федералната полиция, Иракската полицейска служба често патрулира в небронирани превозни средства и носи само леко огнестрелно оръжие. Полицията на провинция Нинева ([shurta muhafiza Ninewa]) отговаря за ежедневните задължения за сигурност и теоретично е най-близо до местното население. Техните офицери са първите реагиращи и първата линия на защита срещу тероризма и престъпността. Поради това те са изложени на „най-голям риск да бъдат обект на атаки на бунтовници“. Те биват набирани на местно ниво, но това означава и че те и техните семейства са по-лесни обекти на отвличания или убийства.⁹⁹⁵

Служба за национална сигурност (СНС, джихаз ал-амн ал-ватни)

Службата за национална сигурност е основната разузнавателна служба в провинцията, но често присъства на контролно-пропускателни пунктове в провинцията, за да идентифицира лица, а също така те извършват набези, арести и разпити. Тяхната дейност ги е накарала да се сблъскат с други сили за сигурност, като подразделенията Иракската армия и Иракските сили за специални операции, работещи в Мосул.⁹⁹⁶

Иракски гранични войски (харас хадуд ал Ирак)

Иракска гранична гвардия действа предимно на границата със Сирия в западна Нинева, особено в граничния град Рабия. Граничните войски са отговорни и за предотвратяването на влизането на бойците на ИДИЛ в Нинева от Сирия, но те получават помощ от „Отряди за народна мобилизация“ за охрана на отдалечени гранични региони.⁹⁹⁷

„Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ)

Майкъл Найтс заяви в анализ от август 2019 г., че западната пустиня е под влиянието на проиранско опълчение под контрола на организацията Бадр, но че районите около Тал Афар, Синджар и равнините на Нинева са под споделен контрол на иракската армия и организацията Бадр.⁹⁹⁸ Множеството по-малки бригади в Нинева номинално са отговорни пред Оперативното командване в Нинева на „Сили за народна мобилизация“ под ръководството на Али Кадхим ал-Мусауи, но - както посочи Майкъл Найтс - Нинева е област, в която местните и чуждестранни милиции действат съобразно собствените си интереси.⁹⁹⁹

⁹⁹² Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 15; САЩ, Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционните съвместни оперативни сили, „Победа над „Даеш“, акценти от седмицата“, 27 ноември 2019 г., [url](#), стр. 2-3; Информационен център за разузнаване и тероризъм „Меир Амит“ [Meir Amit], „Фокус към глобалния джихад (23-29 януари 2020 г.)“, 30 януари 2020 г., [url](#)

⁹⁹³ Найтс, М., Алмейда, А., „Преразпределяне на иракски генерали: кой има полза?“ 6 юни 2019 г., [url](#)

⁹⁹⁴ Найтс, М., Алмейда, А., „Преместването на Хадими (част 1): Промени във военното командване“, 14 септември 2020 г., [url](#)

⁹⁹⁵ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 17

⁹⁹⁶ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 17;

„Форин полиси“, „Сбогом, „Ислямска държава“ - Здравей, Анархия“, 24 март 2017 г., [url](#)

⁹⁹⁷ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 17

⁹⁹⁸ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 3-4

⁹⁹⁹ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4.

Към декември 2019 г. се съобщава, че силите на „Отряди за народна мобилизация“ присъстват и са активни в широк спектър от области в Нинева, включително Тал Сафук, Мосул, западна Нинева (Ал-Кайраван [Al-Qayrawan]), Зуммар [Zummar], Рабия [Rabia], Ал-Сакар [Al-Sakar], град и регион Тал Афар, равнините Нинева и в района около Синджар.¹⁰⁰⁰

В равнините Нинева и източната част на град Мосул две местни милиции, подкрепяни от централното командване на Хашд, многократно отказват заповеди от иракското правителство да напуснат християнските райони. Едната е Лиуа ал-Шабак/Куват Сал Нинева [Liwa al-Shabak/Quwat Sahl Nineveh] (бригада 30), а другата е Вавилонската бригада (бригада 50). Лиуа ал-Шабак (Бригада 30) набира хора в местната шиитска общност шабак, докато Вавилонската бригада (Бригада 50) е християнска, но според Майкъл Найтс, много от нейните бойци са нехристияни от Садр сити (Багдад), Мутана и Ди Кар.¹⁰⁰¹ Друг източник отбелязва, че въпреки че е ръководена от християнин, Вавилонската бригада (бригада 50) се състои основно от араби шиити и хора от племето шабак.¹⁰⁰² Групировките са обвинени в тормоз над цивилни на пропускателните пунктове, грабеж, сплашване на местното население и предотвратяване на завръщането на вътрешно разселените лица.¹⁰⁰³

Други местни групировки включват:

- **Отряди за защита на равнините Нинева** : преобладаващо християнска милиция. Въпреки номиналната си принадлежност към „Отряди за народна мобилизация“, тя работи независимо от ръководството на ОНМ и се отчита директно пред Службата за национална сигурност. „Отряди за защита на равнините Нинева“ беше единствената асирийска сила, упълномощена да участва в операции срещу ИДИЛ и е получила обучение и известна подкрепа от Коалиционните съвместни оперативни сили, ръководени от САЩ - Операция „Непоколебима решимост“. ¹⁰⁰⁴ След освобождаването на равнините Нинева, „Отряди за защита на равнините Нинева“ се превърна в доминиращ фактор в Бартела [Bartella], но конкуренцията на Бригада 30 на „Отряди за народна мобилизация“ (вж. също по-долу) придоби по-голям размер и влияние благодарение на подкрепата на организацията Бадр. „Отряди за защита на равнините Нинева“ станаха по-малки от своя конкурент и според „Асирийски политически институт“, цитирайки статия на „Асошиейтед прес“, те контролират само два контролно-пропускателни пункта в Бартела към февруари 2019 г.¹⁰⁰⁵
- През предходни години се съобщава, че други „Отряди за народна мобилизация“, включително шиитския туркменски Ал-Хашд ал-Туркмани¹⁰⁰⁶, йезидския полк Лалиш (36-та бригада)¹⁰⁰⁷ и сунитската Гвардия Нинева (Haras Ninewa)¹⁰⁰⁸ са присъствали в провинцията.

Включени нелокални групи:

- **Организация Бадр, „Асаиб Ахл ал-Хак“ и „Катаиб Хизбула“**: Тези големи нелокални ОНМ присъстват в Нинева и имат значително влияние върху много от по-малките местни групировки, но ограниченото им присъствие им пречи да контролират пряко територия. Тези про-ирански групировки са основната връзка между националните „Отряди за народна мобилизация“ и местните шиитски групи хашд. Опитите им за набиране на хора сред местното сунитско население се оказаха до голяма степен неефективни. Въпреки липсата на явно присъствие, те все още се разглеждат като основни играчи в провинцията.¹⁰⁰⁹ Според Майкъл Найтс, организацията Бадр утвърждава контрол над

¹⁰⁰⁰ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, Политика с насоки за страна, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁰⁰¹ Найтс, М., „Нормализиране на сигурността в равнините Нинева“, 5 юли 2019 г., [url](#)

¹⁰⁰² „Асирийски политически институт“, „Оспорван контрол: бъдещето на сигурността в равнина Нинева в Ирак“, 1 юни 2020 г., [url](#), стр. 36

¹⁰⁰³ Найтс, М., „Нормализиране на сигурността в равнините Нинева“, 5 юли 2019 г., [url](#); „Асирийски политически институт“, „Оспорван контрол: бъдещето на сигурността в равнина Нинева в Ирак“, 1 юни 2020 г., [url](#), стр. 37

¹⁰⁰⁴ „Асирийски политически институт“, „Оспорван контрол: бъдещето на сигурността в равнина Нинева в Ирак“, 1 юни 2020 г., [url](#), стр. 31

¹⁰⁰⁵ „Асирийски политически институт“, „Оспорван контрол: бъдещето на сигурността в равнина Нинева в Ирак“, 1 юни 2020 г., [url](#), стр. 35; „Асошиейтед прес“, Абуелгасим, Ф. [Abuelgasim, F.], „Иракските християни се страхуват да се върнат у дома, подозрителни към шиитското опълчение“, 13 февруари 2019 г., [url](#)

¹⁰⁰⁶ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възвръщането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 20;

Джавад Ал-Тамими, А. [Jawad Al-Tamimi, A.], „Индекс на номерата на бригадите хашд“, 31 октомври 2017 г., [url](#)

¹⁰⁰⁷ Джавад Ал-Тамими, А., „Индекс на номерата на бригадите хашд“, 31 октомври 2017 г., [url](#); Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възвръщането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 19; „Интернешънъл ривю“, Кунц, К. [Koontz, K.], „Йезидските милиции в Синджар“, 18 юни 2020 г., [url](#)

¹⁰⁰⁸ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възвръщането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 20, 24; МКГ, „Иракските паравоени групировки: Предизвикателството за повторно изграждане на функционираща държава“, 30 юли 2018 г., [url](#), стр. 17

¹⁰⁰⁹ Ан, Дж. и сътр., „Политиката по сигурността в Нинева: Предотвратяване на възвръщането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 20

по-малките групировки в западната пустиня, през бригадите 28, 29 и 35.¹⁰¹⁰ Имената на тези бригади са Сарая Ансар ал-Акийда [Saraya Ansar al-Aqeeda] (бригада 28), Катаиб Ансар ал-Худжа [Kata'ib Ansar al-Hujja] (бригада 29) и Куват ал-Шахид ал-Садр [Quwat al-Shaheed al-Sadr] (бригада 35).¹⁰¹¹

- **Сарая Ашура (Бригада 8):** Свързана с Амар ал-Хаким, който преди ръководеше Ислямския върховен съвет на Ирак.¹⁰¹²
- **Лиуа Али ал-Акбар (Бригада 11):** Това е единица, лоялна на аятола Али ал-Систани, има значително присъствие в западна Нинева (Тал Афар и пустинята Джазира).¹⁰¹³
- **Куват ал-Шахид ал-Садр (Бригади 15, 25, 35):** Тази единица е свързана с партия Шиа Дауа.¹⁰¹⁴
- **Фиркат ал-Абас ал-Киталия (Бригада 26):** Свързана със светилището Абас в Кербала и иракското министерство на отбраната.¹⁰¹⁵
- **Лиуа ал-Шабаб ал-Рисали/Куват Уаад Ала (Бригада 33):** Свързана със садристката тенденция. Активна на няколко места между Мосул и западната граница.¹⁰¹⁶
- **Ката'иб ал-Имам Али (Бригада 40):** свързана с проиранското „Ислямско движение на Ирак“.¹⁰¹⁷ ● **Лиуа Ансар ал-Марджия (Бригада 44):** начело с представител на аятолах Систани.¹⁰¹⁸
- **Лиуа ал Хюсеин (Бригада 53):** Активна в района на Тал Афар, свързана с организация Бадр.¹⁰¹⁹

„Сили за племенна мобилизация (СПМ, Хашд ал-Ашаари)

Според един източник от август 2019 г. сунитските племенни мобилизационни сили в Нинева са „разположени в региони и села в Мосул, включително Тал Афар и Синджар“.¹⁰²⁰ Инна Рудолф заявява в материал за Фондация „Сенчъри“ през февруари 2020 г., че приблизително 18 000 участници в племенни сили са регистрирани в „Отряди за народна мобилизация“ на Нинева.¹⁰²¹

¹⁰¹⁰ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#)

¹⁰¹¹ Найтс, М., Малик, Х., Джавад Ал-Тамими, А., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 206

¹⁰¹² Найтс, М., Малик, Х., Джавад Ал-Тамими, А., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 204; Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

¹⁰¹³ Ан, Дж. и сътр., „Политиката на сигурността в Нинева: Предотвратяване на възвръщането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 21; Найтс, М., Малик, Х., Джавад Ал-Тамими, А., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 204

¹⁰¹⁴ Найтс, М., Малик, Х., Джавад Ал-Тамими, А., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 205-206; Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

¹⁰¹⁵ Найтс, М., Малик, Х., Джавад Ал-Тамими, А., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 206; Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

¹⁰¹⁶ Найтс, М., Малик, Х., Джавад Ал-Тамими, А., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 206; Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

¹⁰¹⁷ Найтс, М., Малик, Х., Джавад Ал-Тамими, А., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 207; Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

¹⁰¹⁸ Найтс, М., Малик, Х., Джавад Ал-Тамими, А., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 207; Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

¹⁰¹⁹ Найтс, М., Малик, Х., Джавад Ал-Тамими, А., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 130, 207; Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

¹⁰²⁰ Расанах, Международен институт за ирански изследвания, Фирас, Е., „Военните зони на Нинева в регионалната стратегия на Иран“, 28 август 2019 г., [url](#)

¹⁰²¹ Фондация „Сенчъри“, Рудолф, И., „Паравоенната групировка „Шиа“ на сунитите в Ирак“, 13 февруари 2020 г., [url](#)

Сили за сигурност на Регионалното правителство на Кюрдистан

Пешмерга на ДПК

Службата за изследвания на Конгреса на САЩ заяви, че до 8 юли 2020 г. РПК контролираше областите Акре и Шейхан, клин между Дохук и сирийската граница и ивица между Линията на контрол от 2003 г. и Башика.¹⁰²² Към декември 2019 г. силите на Пешмерга присъстваха в района Навран и Башика, както и в планината Зертик и под-област Файда.¹⁰²³

Редица милиции, сътруднически на РПК, са действали в Нинева, включително:

- **Сили за отбрана на Езидихан (Hêza Parastina Ezidkhane, COE):** Източници, интервюирани по време на мисия за установяване на факти на Датска имиграционна служба (ДИС) / „Ландинфо“ през април 2018 г., са идентифицирали „Сили за отбрана на Езидхан“ (COE) и „Звено за съпротива в Синджар“ (ЗСС) [разглеждано като свързана с ПМК] като двете действащи лица по сигурността, които контролират по-голямата част от област Синджар. Изглежда, че „Сили за отбрана на Езидхан“ работи в рамките на доста отворената система на „Отряди за народна мобилизация“. ¹⁰²⁴ Според доклад от юни 2020 г. на Кейла Кунц [Kayla Koontz], „Сили за отбрана на Езидхан“ открито се координира с иракските военни“. ¹⁰²⁵
- **Пешмерга Роджава:** според статия в „Джерусалем пост“ от 31 август 2019 г. Пешмерга Роджава е била налична по пътищата край Синджар. ¹⁰²⁶
- **Гвардейски сили на равнините Нинева (ГСРН):** Според „Асирийски политически институт“ през юни 2020 г. тази сила играе само незначителна роля в сигурността, ограничена до Тел Ескоф, и повечето от нейните хора не са в активна служба. ¹⁰²⁷

Несвързани милиции

Сили за отбрана на Синджар (Yekîneyên Berxwedana Şengalê,)

„Сили за отбрана на Синджар“ е група на йезиди, подкрепящи ПМК в Синджар. ¹⁰²⁸ Силите на йезидите са разположени предимно в района на Синджар. Те са имали същия модел на свързаност като останалите малцинствени сили, главно към ДПК, „Отряди за народна мобилизация“, а също и към ПМК. ¹⁰²⁹ „Сили за отбрана на Синджар“ се възползвали от оттеглянето на РПК след кюрдския референдум и се присъедини към иракските военни и „Отряди за народна мобилизация“ в региона. „Сили за отбрана на Синджар“ увеличи броя си след отстъплението на Пешмерга и сега включват около 5 000 до 6 000 войници. Според доклад на Кейла Кунц за „Интернешънъл ривю“, „Сили за отбрана на Синджар“ работят в координация с иракската армия, която действа предимно в селските райони на Синджар, докато иракската полиция и „Сили за отбрана на Синджар“ извършват операции за сигурност в градовете. По същия начин иракската полиция и „Сили за отбрана на Синджар“ работят заедно на пунктовете и осигуряват вътрешна сигурност. ¹⁰³⁰ Напрежението между „Сили за отбрана на Синджар“ и иракските военни заради контрабандните дейности на ПМК и незаконното преминаване на границата предизвика сблъсък между иракската армия и подразделенията на „Сили за отбрана на Синджар“ през март 2019 г. ¹⁰³¹ Скоро конфликтът беше решен чрез среща между „Сили за отбрана на Синджар“ и служители на иракската армия. ¹⁰³²

¹⁰²² Служба за научни изследвания на Конгреса на САЩ, „Ирак: Проблеми в 116-ия конгрес“, 17 юли 2020 г., Фигура 1. „Ирак: Области на влияние и действие“, към 8 юли 2020 г., [url](#), р. 22

¹⁰²³ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁰²⁴ Дания, ДИС / Норвегия, „Ландинфо“, „Ирак: Ситуацията по сигурността и ситуацията с вътрешно разселените лица (ВРЛ) в спорните райони, вкл. възможност за влизане и достъп до регион Иракски Кюрдистан (РИК)“, 5 ноември 2018 г., [url](#), стр. 17

¹⁰²⁵ „Интернешънъл ривю“, Кунц, К., „Йезидските милиции в Синджар“, 18 юни 2020 г., [url](#)

¹⁰²⁶ „Джерусалем пост“, Францман, С., „След „Ислямска държава“: Районът Синджар остава ключов за защитата на Ирак“, 31 август 2019 г., [url](#)

¹⁰²⁷ „Асирийски политически институт“, „Оспорван контрол: бъдещето на сигурността в равнина Нинева в Ирак“, 1 юни 2020 г., [url](#), стр. 38

¹⁰²⁸ Комисия на САЩ за международната религиозна свобода, „Увяжаване под кюрдското слънце: Надеждите и страховете на религиозните малцинства в Северен Ирак“, май 2017 г., [url](#), стр. 29; Ан, Дж. и сътр., „Политиката на сигурността в Нинева: Предотвратяване на възвръщането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 23; Дания, ДИС, Норвегия, „Ландинфо“, „Ирак: Ситуацията по сигурността и ситуацията с вътрешно разселените лица (ВРЛ) в спорните райони, вкл. възможност за влизане и достъп до регион Иракски Кюрдистан (РИК)“, 5 ноември 2018 г., [url](#), стр. 17

¹⁰²⁹ Гастон, Е., Дерзи-Хорват, А., Глобален институт за обществена политика, „Ирак след ИДИЛ“, март 2018 г., [url](#), стр. 28

¹⁰³⁰ „Интернешънъл ривю“, Кунц, К., „Йезидските милиции в Синджар“, 18 юни 2020 г., [url](#)

¹⁰³¹ „Кюрдистан 24“, Косар, Н. [Kosar N.], „Иракските сили се сблъскаха с йезидска милиция, свързана с ПМК, близо до сирийската граница“, 18 март 2019 г., [url](#)

¹⁰³² „Интернешънъл ривю“, Кунц, К., „Йезидските милиции в Синджар“, 18 юни 2020 г., [url](#)

Кюрдска работническа партия (Partiya Karkerên Kurdistanê, ПКК)

Според доклад от юни 2020 г. ПКК все още сформира съюзи със „Сили за отбрана на Синджар“ и политически партии като Йезидската партия за свобода и демокрация (BADI), а по време на протести срещу турските въздушни удари, в Синджар са развявани флагове на ПКК и Йоджалан [Öcalan]. Според същия източник обаче подразделенията „Сили за отбрана на Синджар“ не показват знамената на ПКК над своите бази, откато са включени в иракските военни.¹⁰³³ В карта на конфликта от декември 2019 г. се съобщава за присъствие на ПКК около село Кочо, южно от Синджар.¹⁰³⁴ ПКК е в списъка на Европейския съюз с определени групировки, които са участвали в тероризъм¹⁰³⁵, както и е включена в списъка на терористични организации в Турция¹⁰³⁶, САЩ¹⁰³⁷ и Австралия.¹⁰³⁸

Чуждестранни служби за сигурност

Трите основни чуждестранни действащи лица, участващи в Нинева, са Иран, Турция и Международната коалиция за победа над ИДИЛ. Иран участва чрез своите сили Кудс, подразделение на Корпус на гвардейците на Ислямската революция в Иран, което обикновено е вградено в някои от основните подразделения на шиитските „Отряди за народна мобилизация“ в качеството си на осигуряващи консултация и помощ. Турция има присъствие чрез турските въоръжени сили, които поддържат лагера близо до Башика (градът е под контрола на Иракските сили за сигурност).¹⁰³⁹ Турция проведе въздушни удари в Синджар по различни поводи през 2019 г.¹⁰⁴⁰ и 2020 г.¹⁰⁴¹

На 19 март 2020 г. ръководената от САЩ коалиция и Иракското съвместно командване на операциите обявиха предаването на лагера Ал Кайяра южно от Нинева и лагера на Оперативното командване на Нинева (наред с други в други провинции). Според Центъра за глобална политика оттеглянето е било договорено между коалицията срещу ИДИЛ и иракските власти още преди месеци, а не в резултат на скорошните ракетни атаки срещу тези бази. Заплахата от COVID-19 накара войски от САЩ и други държави-членки на коалицията да прекъснат своите учебни и консултантиски мисии и да планират завръщане в собствените си страни.¹⁰⁴²

Присъствие и дейност на ИДИЛ

Въпреки че няма териториален контрол в провинцията, ИДИЛ продължи да извършва несиметрични нападения срещу Иракските сили за сигурност и цивилни в Нинева през 2019 и 2020 г.¹⁰⁴³

Според анализ на Центъра за анализ на глобалната политика от май 2020 г. ИДИЛ е подложена на натиск от операцията „Воля за победа“ на Иракските сили за сигурност с ръководената от САЩ коалиция от 7 юли 2019 г. до края на годината в Нинева и съседните провинции.¹⁰⁴⁴ Нарастващото напрежение между САЩ и Иран заедно с COVID-19 обаче създаде нови възможности за терористичната групировка: изтеглянето на

¹⁰³³ „Интернешънъл ривю“, Кунц, К., „Йезидските милиции в Синджар“, 18 юни 2020 г., [url](#)

¹⁰³⁴ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁰³⁵ ЕС, Съвет на Европейския съюз, Решение на Съвета (ОВППС) 2019/1341 на Съвета от 8 август 2019 г. за актуализиране на списъка на лица, групи и образувания, предмет на членове 2, 3 и 4 от Обща позиция 2001/931/ОВППС относно прилагането на специфични мерки за борба с тероризма и отмяна на Решение (ОВППС) 2019/25, 8 август 2019 г., [url](#)

¹⁰³⁶ „Евроноюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановявил, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁰³⁷ САЩ, Бюро за борба с тероризма, чуждестранни терористични организации, [url](#); „Евроноюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановявайки, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁰³⁸ Австралия, Австралийска национална служба за сигурност, Списък с терористични организации, без дата, [url](#); „Евроноюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановил, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁰³⁹ Ан, Дж. и сътр., „Политиката на сигурността в Нинева: Предотвратяване на възвръщането на ИДИЛ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., [url](#), стр. 24

¹⁰⁴⁰ NRTTV, „Турски самолет бомбардира планината Куражар в Амеди и Ханасур в Синджар“, 4 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁰⁴¹ „Рудав“, Уали З.З. [Wali Z.Z.], „Турция започна въздушна офанзива, насочена към предполагаеми локации на ПКК в Северен Ирак“, 15 юни 2020 г., [url](#)

¹⁰⁴² Ал-Хашими, Х., „Оттеглянето на коалицията от Ирак: факти и измислици“, 10 април 2020 г., [url](#)

¹⁰⁴³ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019); Доклад на генералния секретар [S/2019/903], 22 ноември 2019 г., [url](#), стр. 5; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019); Доклад на генералния секретар [S/2020/363], 6 май 2020 г., [url](#), стр. 4

¹⁰⁴⁴ Хасан, Х., „ИДИЛ в Ирак и Сирия: Оразмеряване на настоящото „Завръщане“, 12 май 2020 г., [url](#)

съветниците от САЩ от щаба на фронтовата линия затрудни координацията на разузнаването и въздушната подкрепа на коалицията от иракските сили.¹⁰⁴⁵

В Нинева ИДИЛ използва слабо населени райони, за да се крие и да атакува, но според Найтс/Алмейда се опитва да изгради относително силни бази в селските пояси на големите градове, за да се върне към нападения с масови жертви, както подозират авторите.¹⁰⁴⁶ Хушам Ал-Хашими също смята през май 2020 г., че ИДИЛ се опитва да се утвърди в селските райони около градовете, наред с други в Тал Афар и Каяра.¹⁰⁴⁷ Ал-Хашими видя, че ИДИЛ се фокусира върху „установяването в запустели села в Северен и Централен Ирак, където естествените географски бариери и терени - като долини, планини, пустини и селски райони - превръщат конвенционалните военни операции в предизвикателство“.¹⁰⁴⁸ Според Ал-Хашими ИДИЛ разполага с около 350-400 активни бойци във всеки сектор, в който работи, включително провинция Нинева, които са подкрепени от около 400 неактивни бойци, които се фокусират върху логистиката.¹⁰⁴⁹

Според материал на МКГ от октомври 2019 г., ИДИЛ е била активна предимно в южната и югозападната част на Нинева (заедно с други области в различни провинции).¹⁰⁵⁰ Хушам Ал-Хашими оценява в карта на конфликта от декември 2019 г., че ИДИЛ запазва присъствие в Баадж, южно от пустинята Нинева.¹⁰⁵¹ РАО заяви през март 2020 г., че област Рутба, пустинята Хадр и Баадж в Западна Нинева са областите на провинцията, където ИДИЛ остава най-активна.¹⁰⁵²

В статия, публикувана през май 2020 г., Найтс/Алмейда идентифицираха единадесет специфични области на дейност на ИДИЛ в Нинева (за разлика от шест през 2018 г.), включително: Източен Мосул; Аш Шура/Хамам ал-Алил; Каяра; Шаркат; триъгълникът Джурн; коридор на тръбопровода Хатра/Ирак-Турция югозападно от Мосул; Бадуш/Аташана/западен Мосул; Тал Афар/Мухалабия; Тал Афар/Аядхия; Синджар/Ба'адж; Езерото Суннисла/Джазира.¹⁰⁵³

2.6.3 Последни тенденции по сигурността и въздействие над цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

Инциденти по сигурността са възникнали в цялата провинция през 2019 г.: освен въздушни атаки от иракските ВВС и международната коалиция по предполагаеми скривалища на ИДИЛ, имаше военни сухопътни операции на Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“ срещу ИДИЛ¹⁰⁵⁴, както и нападения от ИДИЛ срещу Иракските сили за сигурност, а също и срещу цивилни.¹⁰⁵⁵ Турските ВВС са атакували позиции на кюрдските/йезидските „Сили за отбрана на Синджар“ в Синджар.¹⁰⁵⁶ Имаше и

¹⁰⁴⁵ Найтс, М., Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 25.

¹⁰⁴⁶ Найтс, М., Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 25.

¹⁰⁴⁷ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#); Ал-Хашими беше убит в Багдад на 6 юли 2020 г.

Вж. „Ал-Монитор“, „Изтъкнат иракски анализатор и съветник, застрелян в Багдад“, 6 юли 2020 г., [url](#)

¹⁰⁴⁸ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁰⁴⁹ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁰⁵⁰ МКГ, „Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Ирак и Сирия“, 11 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁰⁵¹ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁰⁵² Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 15 май 2020 г., [url](#), стр. 24

¹⁰⁵³ Найтс, М., Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 17.

¹⁰⁵⁴ „Ираки нюз“, Ебрахим, М. „При въздушен удар на САЩ бяха убити двама терористи в тунела Нинева“, 16 юли 2019 г., [url](#); „Асошиейтед прес“, „Ирак издирва остатъци от ИД, разпространяващи страх в бившия „халифат“, 13 май 2019 г., [url](#); ИВИ, Кафарела, Дж., Уолъс, Б., Жоу, Дж., Второто завръщане на „Ислямска държава“, оценка на следващия бунт на „Ислямска държава“, [url](#), стр. 39

¹⁰⁵⁵ ИВИ, Кафарела, Дж., Уолъс, Б., Жоу, Дж., Второто завръщане на „Ислямска държава“, оценка на следващия бунт на „Ислямска държава“, [url](#), стр. 39

¹⁰⁵⁶ „Киркук нау“, „Синджар и Бахмур бомбардирани в продължение на три часа от турски самолети“, 15 юни 2020 г., [url](#)

демонстрации, протестиращи срещу корупцията от сваления губернатор¹⁰⁵⁷ и протести на членове на бригада на „Сили за народна мобилизация“ срещу заповедта за напускане на Мосул и равнините Нинева.¹⁰⁵⁸

Майкъл Найтс и Алекс Алмейда оцениха бунта на ИДИЛ в Нинева през 2018 г. като „неравномерен и сравнително слаб“, но те забелязаха внезапно нарастване на нападенията във 2-рата половина от 2019 г., което е приблизително двойно повече от предходната година и според тях този процент на нападения се е запазил през първото тримесечие на 2020 г. Същите автори обаче подчертаха голямата разлика в броя на нападенията между техния пик през 2013 г. и до момента. През 2013 г. в Нинева са преброени 278 нападения на месец, три четвърти от тях в град Мосул, в сравнение със само 31 нападения през март 2020 г. Нападенията станаха по-сложни от втората половина на 2019 г. и през 2020 г. Според Найтс/Алмейда нощните нападения за убиване на *мухтари*, които тероризират долината на река Тигър през 2018 г., са станали по-редки. Авторите правят оценка, че ИДИЛ има по-широк спектър от атакуващи клетки в провинцията, отколкото преди година, и с атакуващи групи, действащи в единадесет области през първото тримесечие на 2020 г., в сравнение със само шест в края на 2018 г.¹⁰⁵⁹

Броят на инцидентите през 2019 и 2020 г., регистрирани от Джоел Уинг, остава в рамките на същия диапазон между 9 и 25 месечни нападения¹⁰⁶⁰, но според Найтс/Алмейда, количеството на нападенията вече се увеличаваше стабилно до края на 2018 г. и това се промени до по-внезапно покачване през втората половина на 2019 г. до 34,1 нападения на месец - приблизително удвояване на нивата от 2018 г. Същият източник заяви, че това количество на нападения на бунтовници се е запазило през първото тримесечие на 2020 г. и авторите го оценяват като доста стабилно ново ниво на нападения (32,3 нападения на ИДИЛ на месец през първото тримесечие на 2020 г.).¹⁰⁶¹ Министерство на отбраната на САЩ регистрира между 25 и 30 нападения на ИДИЛ в Нинева за периода между януари и април 2020 г.¹⁰⁶² и 24 между април юни 2020 г.¹⁰⁶³

Според Джоел Уинг през февруари, март, април и май 2020 г. Нинева е била вторичен фронт за бунтовниците.¹⁰⁶⁴ Майкъл Найтс и Алекс Алмейда заявиха в своя анализ за 2019 г. и първото тримесечие на 2020 г., че увеличаването на броя на нападенията от ИДИЛ в Нинева от лятото на 2019 г. и устойчивото ниво през 2020 г. се дължи главно на увеличаване на броя и качеството на взривовете на крайпътни бомби. Същите анализатори видяха постепенно разпространение на по-разширени тактики при използването на самоделни взривни устройства, като вериги от множество самоделни взривни устройства за разширяване на зоните на поразяване, залагане на скрити взривове в къщи за убиване на силите за сигурност и използване на нападения като примамка за привличане на сили върху крайпътни бомби.¹⁰⁶⁵ По-голямата част от жертвите от крайпътни атентати са членове на силите за сигурност, както сочат съобщенията за инциденти от МВКДС и Джоел Уинг. Има обаче и цивилни жертви.¹⁰⁶⁶

¹⁰⁵⁷ „Гардиън“, Гаит, А., „Виждам съм смърт в този град, но нищо толкова тъжно като това“: как фериботна катастрофа разкри корупцията, опустошаваща Ирак“, 5 декември 2019 г., [url](#)

¹⁰⁵⁸ „Ню араб“, „Милиция, свързана с Иран, игнорира искането на иракската армия за предаване на позиции“, 5 август 2019 г., [url](#)

¹⁰⁵⁹ Найтс, М., Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 17.

¹⁰⁶⁰ Уинг, Дж., „Офанзивата на „Ислямска държава“ в Ирак стартира през май“, 3 юни 2020 г., [url](#)

¹⁰⁶¹ Найтс, М., Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 17.

¹⁰⁶² Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 24

¹⁰⁶³ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2020 г. - 30 юни 2020 г., 4 август 2020 г., [url](#), стр. 23

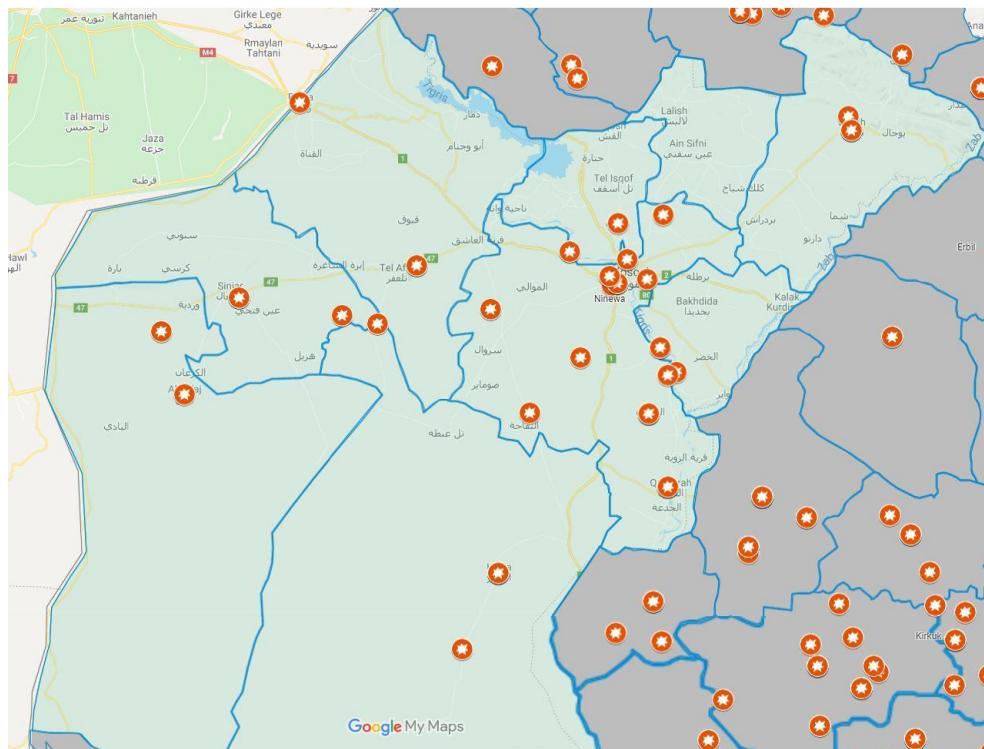
¹⁰⁶⁴ Уинг, Дж., „Насилието е до голяма степен без промяна в Ирак през февруари 2020 г.“, 5 март 2020 г., [url](#); Уинг, Дж., „Насилието в Ирак намалява през март 2020 г.“, 2 април 2020 г., [url](#); Уинг, Дж., „Скок в насилието през април 2020 г. Но може ли да се поддържа?“, 1 май 2020 г., [url](#); Уинг, Дж., „Сигурност в Ирак“, 1-7 май 2020 г., 12 май 2020 г., [url](#)

¹⁰⁶⁵ Найтс, М., Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 17.

¹⁰⁶⁶ МВКДС, „Данни в реално време, Ирак“, 1 февруари - 22 юни 2020 г., [url](#); Уинг, Дж., „Насилието е до голяма степен без промяна в Ирак през февруари 2020 г.“, 5 март 2020 г., [url](#); Уинг, Дж., „Насилието в Ирак намалява през март 2020 г.“, 2 април 2020 г., [url](#); Уинг, Дж., „Скок в насилието през април 2020 г. Но може ли да се поддържа?“, 1 май 2020 г., [url](#); Уинг, Дж., „Насилието е до голяма степен без промяна в Ирак през февруари 2020 г.“, 5 март 2020 г., [url](#)

Географският модел на бунтовническите нападения през 2019 г. показва, че всички райони на Нинева са били засегнати, с изключение на североизточните части под контрола на кюрдите.¹⁰⁶⁷ Типични горещи точки за дейността на ИДИЛ бяха районите на долината на река Тигър на юг от Мосул и като цяло селските райони в рамките на разстояние за нанасяне на удари от зоните на дейност на ИДИЛ, както беше посочено в главата „Бунтове на ИДИЛ“ по-горе.¹⁰⁶⁸

Следващата карта показва местата, където МВКДС е регистрирал инциденти в периода от 1 януари до 19 юни 2020 г. Картата не отразява всички инциденти в провинцията, а само засегнатите географски области. МВКДС регистрира 66 инцидента през този период. Инцидентите, регистрирани в Акре в североизточния край на провинция Нинева, са турски въздушни удари:

Карта 12: Инциденти, регистрирани от МВКДС и Център „Образование за мир в Ирак“ от 1 януари до 26 юни 2020 г., компилация от Център за документация и проучвания върху Google карти¹⁰⁶⁹

Различните видове инциденти през първата половина на 2020 г. включват редовни въоръжени сблъсъци между силите за сигурност и бунтовниците от ИДИЛ, включително стрелба или нападения с експлозиви, операции за сигурност срещу бунтовнически скривалища в селски и отдалечени райони, но също така в близост до или в населени места.¹⁰⁷⁰ Например, имаше нападение на бунтовници срещу електрическата мрежа близо до Каяра през май 2020 г., където бяха ударени три кули с високо напрежение.¹⁰⁷¹

ИДИЛ използва различни тактики като поставяне на самоделни взривни устройства до пътища, където силите за сигурност патрулират или изстрелване на минометни снаряди или изстрели със стрелково оръжие в населени места.¹⁰⁷² Друга тактика, използвана от бунтовниците, е

¹⁰⁶⁷ МВКДС, Данни в реално време, 1 февруари 2019 г. - 31 януари 2020 г., [url](#); Белгия, Център за документация и проучвания (CGVS/CGRA),

„Информация за страната на произход с фокус върху Ирак, Ситуация по сигурността в Ирак в Централен и Южен Ирак“, 20 март 2020 г., [url](#), стр. 76

¹⁰⁶⁸ Найтс, М., Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 17.

¹⁰⁶⁹ МВКДС, „Данни в реално време, Ирак“, 1 февруари - 22 юни 2020 г., [url](#). Карта, съставена от Белгия, Център за документация и проучвания, 26 юни 2020 г., [url](#)

¹⁰⁷⁰ NINA, „70 самоделни взривни устройства, намерени 5 тунела, унищожено превозно средство в Нинева и Салах ад-Дин“, 4 май 2020 г., [url](#); МВКДС, „Данни в реално време, Ирак“, 1 февруари - 22 юни 2020 г., [url](#)

¹⁰⁷¹ NINA, „Ислямска държава“ взриви 3 електрически кули, южно от Мосул“, 7 май 2020 г., [url](#)

¹⁰⁷² NINA, „Трима цивилни са били ранени от минометен снаряд южно от Мосул“, 10 май 2020, [url](#); МВКДС, „Данни в реално време, Ирак“, 1 февруари - 22 юни 2020 г., [url](#)

нападение и убийство на *мухтари* в села. Макар и по-рядко, отколкото в предишни години, както посочват Найтс/Алмейда, тази форма на насилие все още се проявява през 2020 г.¹⁰⁷³

През 2020 г. продължават да бъдат откривани масови гробове на жертвите на конфликта с ИДИЛ между 2014 и 2017 г., най-големият такъв гроб е открит в региона Тал Афар през февруари 2020 г.¹⁰⁷⁴ На 17 май 2020 г. новият министър-председател Мустафа ал Кадхими даде указание да се използват всички налични ресурси за разкриване на съдбата на отвлечени и насилствено изчезнали иракчани. Повечето съобщения за изчезнали хора са от Нинева.¹⁰⁷⁵

Въздушни удари срещу позиции на ИДИЛ бяха проведени от иракските военновъздушни сили и Международната коалиция¹⁰⁷⁶, докато турските ВВС са атакували позиции на кюрдски и йезидски милиции с връзки с ПКК в областите Синджар и Акре през 2019 и 2020 г.¹⁰⁷⁷ Турските въздушни удари са довели до цивилни жертви.¹⁰⁷⁸

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

Неизчерпателен списък на инциденти със сигурността, за които се съобщава, че са се случили в провинция Нинева между 1 януари 2019 г. и 31 юли 2020 г., включва следното:

Нападения на ИДИЛ срещу мухтари:

- На 9 май 2019 г. *мухтар* на село Ал-Лазак в област Хамам ал-Алил е убит заедно с четирима членове на семейството му от бунтовници от ИДИЛ. Други двама членове на семейството са ранени при нападениято.¹⁰⁷⁹
- На 18 ноември 2019 г. *мухтар* на село Ахлила е убит в Източен Мосул.¹⁰⁸⁰
- На 26 февруари 2020 г. бойци на ИДИЛ нападناха дома на *мухтар* в Ал Мухалабия, западно от Мосул, при което този *мухтар* е убит, а синът му - ранен.¹⁰⁸¹

Въоръжени нападения от ИДИЛ:

- На 22 декември 2019 г. ИДИЛ атакува село Ал-Русиф в област Шура (Южен Мосул), убивайки двама цивилни и ранявайки друг.¹⁰⁸²
- На 10 май 2020 г. неидентифицирани въоръжени мъже, използващи миномет, са обстреляли цивилен дом в Ал Каяра южно от Мосул, при което са ранени трима членове на домакинството.¹⁰⁸³

Самоделни взривни устройства от ИДИЛ или неидентифицирани извършители:

¹⁰⁷³ NINA „Мухтар е убит, а синът му е ранен при атака на ИДИЛ западно от Мосул“, 26 февруари 2020 г., [url](#); NINA, „Три войници ранени със самоделно взривно устройство на юг от Мосул, 20 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁰⁷⁴ „Рудав“, Уали, З.З., „Яма, съдържаща 1000 жертви на ИДИЛ, беше открита в Тал Афар в Ирак“, 19 февруари 2020 г., [url](#); NINA, „Западно от Мосул беше открито гробище, съдържащо останките на 32 жертви, убити от ИДИЛ“, 17 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁰⁷⁵ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 14 май - 21 май 2020 г., 21 май 2020 г., [url](#)

¹⁰⁷⁶ NINA, „Седм терористи бяха убити при въздушен удар от международната коалиция в Нинева“, 15 май 2020 г., [url](#)

¹⁰⁷⁷ „Джерусалем пост“, Францман, С. Дж., „Турция бомбардира села в Синджар в Ирак, където живеят оцелели от геноцид“, 6 ноември 2019 г., [url](#); Кюрдски институт във Вашингтон, „Седмичен кратък доклад на Кюрдистан 28 януари 2020 г.“, 28 януари 2020 г., [url](#); „Рудав“, Уали З.З., „Турция започна въздушна офанзива, насочена към предполагаеми локации на ПКК в Северен Ирак“, 15 юни 2020 г., [url](#)

¹⁰⁷⁸ „СИБИК“, „При турски въздушни удари са убити петима цивилни и се възпрепятства възстановяването в Северен Ирак след ИДИЛ“, 24 юни 2020 г., [url](#); „Мидъл ийст ай“, „Страх и гняв приветстват турските въздушни удари в Северен Ирак“, 23 юни 2020 г., [url](#)

¹⁰⁷⁹ „Рудав“, „Въоръжени лица убиха петима и раниха двама, включително мухтар в нестабилния Мосул“, 9 май 2019, [url](#)

¹⁰⁸⁰ iMMAP-ING, „Отговор за хуманитарен достъп, Седмични инциденти с експлозии, експресни новини, 14 до 20 ноември 2019 г.“, 21 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁰⁸¹ NINA „Мухтар е убит, а синът му е ранен при атака на ИДИЛ западно от Мосул“, 26 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁰⁸² iMMAP-ING, „Отговор за хуманитарен достъп, Седмични инциденти с експлозии, експресни новини, 19-25 декември 2019 г.“, 25 декември 2019 г., [url](#)

¹⁰⁸³ NINA, „Трима цивилни са били ранени от минометен снаряд южно от Мосул“, 10 май 2020, [url](#)

- На 22 май 2019 г. цивилно лице беше убито, когато самоделно взривно устройство експлодира в област ал-Шура в Мосул.¹⁰⁸⁴
- На 9 ноември 2019 г. самоделно взривно устройство експлодира в транспортно превозно средство в село на Карадж, югозападно от Мосул; трима цивилни са ранени при експлозията.¹⁰⁸⁵
- На 12 февруари 2020 г. цивилно лице е убито, а 10 други са ранени при експлозия на самоделно взривно устройство в района на ал-Рашидия, северно от Мосул.¹⁰⁸⁶
- На 3 март 2020 г. неидентифицирано заложено самоделно взривно устройство експлодира в Тел Кайф, провинция Нинева, ранявайки двама цивилни.¹⁰⁸⁷
- На 7 май 2020 г. неидентифицирано самоделно взривно устройство, заложено близо до село Гузайл, южно от Мосул, експлодира, като двама служители на отдела за електроенергия бяха ранени.¹⁰⁸⁸

Сблъсъци със силите за сигурност:

- На 8 ноември 2019 г. неизвестни нападатели изстреляха четири ракети по военната база Каяра. Службите за сигурност отговориха и убиха трима нападатели.¹⁰⁸⁹
- На 24 март 2020 г. иракски сили убиха трима бойци на ИДИЛ с колани с експлозиви в село близо до Каяра.¹⁰⁹⁰

Въздушни удари:

- На 20 август 2019 г. медийният отдел на силите за сигурност съобщи за убийството на шестима бойци от ИДИЛ в тунел при въздушен удар, проведен от коалиционните сили в планината Атшана, западно от Мосул.¹⁰⁹¹
- На 4 ноември 2019 г. турските военновъздушни сили са бомбардирани Ханасур в Синджар. Двама бойци от „Сили за отбрана на Синджар“ бяха ранени.¹⁰⁹²
- На 15 май 2020 г. въздушен удар на Международните коалиционни сили срещу ИДИЛ в пустинен район, югозападно от Хатра, е нанесен срещу пещера на ИДИЛ, при което са убити седем бойци.¹⁰⁹³
- На 15 юни 2020 г. Турция предприе въздушни удари срещу множество цели в Ирак, също и срещу позиции на „Сили за отбрана на Синджар“ в област Синджар. Според източници на йезидите, най-малко трима членове на „Сили за отбрана на Синджар“ са ранени.¹⁰⁹⁴

¹⁰⁸⁴ „Ираки нюз“, „Взрив на бомба уби цивилен иракчанин в град Мосул“, 22 май 2019 г., [url](#)

¹⁰⁸⁵ iMMAP - IHF „Отговор за хуманитарен достъп, Седмични инциденти с експлозии, експресни новини“, от 1 до 13 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁰⁸⁶ iMMAP-IHF, „Отговор за хуманитарен достъп, Седмични инциденти с експлозии, експресни новини“ (6-12 февруари 2020 г.), 12 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁰⁸⁷ NINA, „Цивилни бяха ранени от взривно устройство в Тел Кайф, Нинева“, 3 март, [url](#)

¹⁰⁸⁸ NINA, „Служителите на електрическа компания бяха ранени от взривно устройство южно от Мосул“, 7 май 2020 г., [url](#)

¹⁰⁸⁹ iMMAP - IHF „Отговор за хуманитарен достъп, Седмични инциденти с експлозии, експресни новини“, от 1 до 13 ноември 2019 г., 13 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁰⁹⁰ „БиЕйЕс Нюз“, Резан, А., „Три атакатора-самоубийци бяха убити южно от Мосул“, 24 март 2020 г., [url](#)

¹⁰⁹¹ صراغ عم كيتشت، نيرشعلا ةقرقلاب ٢٢ ءاولاو ٦٦ ءاولا نم ةكرتشم ةوق، ةيرابختسا تامولعم ليغ ءانب اشطع لايح ةلسلس (Медиен отдел на силите за сигурност)، نملأ ملاءلا ةيلخ ينف ةيباهرإ ةصراحم مت فيح، ةن ٦ نمث فيح، هلاعأ ةقطنملا ينف قافنلإ دحلأ ينف ءابتخلاو بورهلا اولواح دقو، شعاد نم صراغ لاحتلا نا نط ةطساوب بونين تايلمع ةدايق نم تامولعمل افقو .. مهتجلاعمهلخادب اوناك نيذلا ن ييباهرلإ لتقو قفنلا تمدت نع رفسأ أمم، يلودلا ف ٢٠١٩ ب ٢٠١٩، „Фейсбук“, 20 август 2019 г., [url](#)

¹⁰⁹² NRTTV, „Турски самолет бомбардира планината Куражар в Амеди и Ханасур в Синджар“, 4 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁰⁹³ NINA, „Седем терористи бяха убити при въздушен удар от международната коалиция в Нинева“, 15 май 2020 г., [url](#)

¹⁰⁹⁴ „Рудав“, Уали 3.3., „Турция започна въздушна офанзива, насочена към предполагаеми локации на PKK в Северен Ирак“, 15 юни 2020 г., [url](#)

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

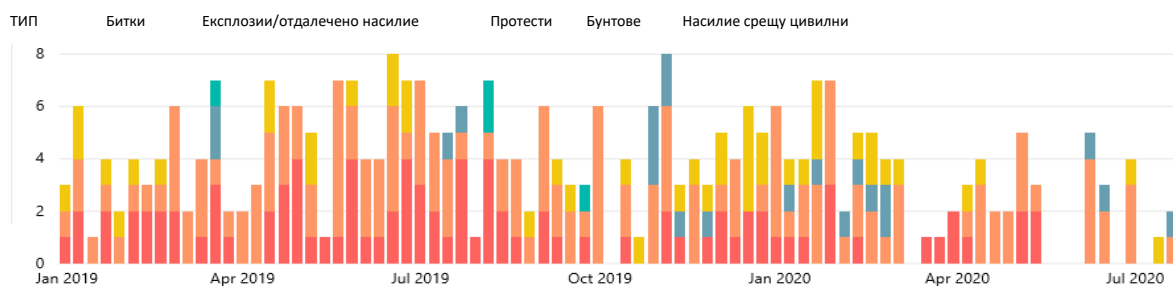
Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Нинева	62	68	106	174	27	14	33	47

Таблица 10: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Нинева. Данни от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак.¹⁰⁹⁵

Брой на инциденти по сигурността

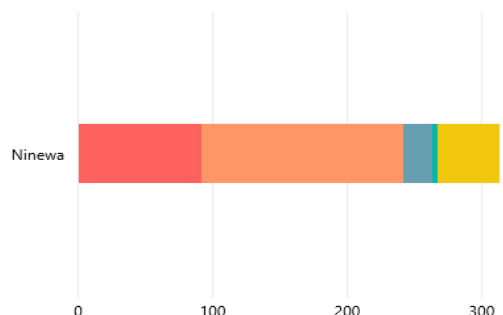
През референтния период МВКДС отчете 92 битки, 150 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 46 случая на насилие над цивилни, 4 инцидента на бунтове, което прави общо 292 инцидента от този тип в провинция Нинева, по-голямата част от които са осъществени в област Мосул. 21 протеста са отчетени и в провинция Нинева през референтния период.¹⁰⁹⁶ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

Еволюция на събитията по тип

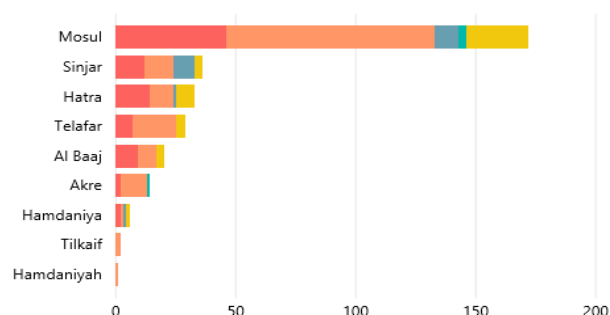
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 13: Еволюция на събитията по сигурността класифицирани като битки, експлозии / дистанционно насилие, насилие срещу цивилни, бунтове и протести в провинция Нинева 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., според данни на МВКДС¹⁰⁹⁷

¹⁰⁹⁵ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

¹⁰⁹⁶ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁰⁹⁷ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Способност на държавата да осигури законност и ред

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

Иракските сили за сигурност и „Отряди за народна мобилизация“, контролиращи Нинева, са обвинени, че използват силата си за получаване на приходи чрез незаконни дейности, което от своя страна отслабва бойните им способности и създава несигурност в местната общност.¹⁰⁹⁸

През септември 2019 г. по дело с висока важност членове на 30-та бригада на „Сили за народна мобилизация“ (Лиуа ал-Шабак) спря кортежа на заместник-губернатора на Нинева и на депутат на пункт пред Мосул. Четирима телохранители бяха ранени и арестувани. Това беше един от няколко инцидента с тази бригада, на която вече е било наредено от централните власти да напусне Нинева през август 2018 г. и отново през юли 2019 г. Тази милиция в Шабак беше обвинена на християни, конфискуване на имущество, отказване на достъп до хуманитарни организации и изнудване за пари на управляваните от нея пунктове. Членовете ѝ също така бяха обвинени в извършване на отвличане и изнасилване. През юли 2019 г. същата групировка протестира два дни срещу отстраняването си, блокирайки свързващия път между Мосул и Ербил.¹⁰⁹⁹ 50-та Бригада, („Катаиб Бабилюн“ [Kata'ib Babilun], Вавилонска бригада), самопровъзгласила се християнска милиция, също беше обвинена за подобни действия. Лидерите на двете милиции са получили санкции от правителството на САЩ.¹¹⁰⁰

Според Център „Образование за мир в Ирак“ (ЕРИС) на 6 февруари 2020 г. е имало демонстрация от десетки жители на равнините Нинева срещу присъствието на „Сили за народна мобилизация“ и свързаните с тях милиции в градовете в региона. Протестиращите от различни общности (араби, кюрди, шабак, йезиди, християни и тюркмени, много от които ВРЛ) обвиниха милициите в продължаване на разселването на разселените лица и налагане на незаконно данъчно облагане на пътния трафик през равнините. Те призоваха федералното правителство да изгони милицията и да възстанови реда в региона.¹¹⁰¹

На 21 май 2020 г. Шафаак съобщи, че кризисният щаб на Нинева затваря входовете на провинцията за всички пристигащи (с изключение на транспорта на храна и горива, както и здравния и обслужващия персонал), поради повишения риск от COVID-19.¹¹⁰² На 24 юни 2020 г. губернаторът Наджм Ал Джубури обяви 3-дневен полицейски час за провинцията, считано от 25 юни.¹¹⁰³

На 29 май 2020 г. представител на Нинева заяви, че международните и вътрешните граници на провинцията не са под пълния контрол на силите за сигурност. Той осъди контрабандата на зърно и това, че по някои маршрути между Нинева и Киркук и Салах ад-Дин са наложени незаконни такси на някои пунктове. Представителят призова силите за сигурност да разследват въпроса.¹¹⁰⁴

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Директорът на програмата за Мосул в Службата на ООН за борба срещу противопехотните мини (UNMAS) заяви, че замърсяването с експлозиви в Мосул е „с невиджан досега мащаб“.¹¹⁰⁵ Съвместните оценки на ООН и Ирак изчисляват, че разрушенията в Мосул са създали около осем милиона тона развалини. Отломките

¹⁰⁹⁸ „Джеймстаун Фаундейшън“, „Назряват условия в Мосул за завръщане на „Ислямска държава“; „Наблюдател на тероризма“ том: 17, издание: 1, 11 януари 2019 г., [url](#)

¹⁰⁹⁹ Уинг, Дж., „30-та бригада на хашд в Нинева нападна заместник-губернатор и депутат“, 16 септември 2019 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, Майлър, Л., „САЩ санкционира лидерите на милиции в равнината Нинева заради тероризиране на населението, блокиране на завръщането на разселените лица и корупция“, 19 юли 2019 г., [url](#)

¹¹⁰⁰ „Кюрдистан 24“, Майлър, Л., „САЩ санкционира лидерите на милиции в равнината Нинева заради тероризиране на населението, блокиране на завръщането на разселените лица и корупция“ 19 юли 2019 г., [url](#)

¹¹⁰¹ Център „Образование за мир в Ирак“, „Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 30 януари - 6 февруари 2020 г., 6 февруари 2020 г., [url](#)

¹¹⁰² „Шафаак нюз“, „Нинева затваря входовете си за пристигащи“, 19 май 2020 г., [url](#)

¹¹⁰³ „Шафаак нюз“, „241 възстановявания в Ти Кар ... и общ полицейски час в Нинева“, 24 юни 2020 г., [url](#)

¹¹⁰⁴ Център „Образование за мир в Ирак“, „Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 28 май - 4 юни 2020 г., 4 юни 2020 г., [url](#)

¹¹⁰⁵ „Ню араб“, „Замърсяването с експлозиви в Мосул е „с невиджан досега мащаб“, 06 декември 2017 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, „Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 19 - 25 януари 2018 г., 25 януари 2018 г., [url](#)

са силно замърсени с експлозивни устройства от различен вид, което включва невзривени боеприпаси и скрити експлозиви.¹¹⁰⁶

Според статии в „Медиалин“ [Medialine], „Ал Джазира“ и „Франс24“, възстановяването на разрушените квартали на Мосул напредва с бавни темпове поради размера на щетите и липсата на финансиране от иракската държава.¹¹⁰⁷ Според губернатора Наджм Ал-Джубури в интервю за Ал-Джазира, стряскащата бюрокрация е възпрепятствала темповете на възстановяване. Финансирането не е достатъчно, но освен това част от финансирането е „върнато в държавната хазна заради бюрокрация“.¹¹⁰⁸ Според двата източника нивото на недоволство сред населението е много високо.¹¹⁰⁹

Липсата на достъп до основни услуги (вода, електричество, образование) е предизвикателство за селските райони на равнините Нинева и Синджар.¹¹¹⁰ През 2019 г. МОМ изчисли, че ще са необходими години усилия за възстановяване, за да се постигнат предишни нива на икономическа активност в тези региони. Връщащите се жители на тези райони установяват, че голяма част от вещите им, включително добитък им, са били унищожени или откраднати. Фермерите в тези региони се затрудняват да натрупат имущество отново до нивата отпреди войната. Около 85% от населените места в Синджар зависят от земеделието.¹¹¹¹

Ръководителят на община Тал Афар посочи в интервю за „Киркук нау“ през май 2019 г., че войната с ИДИЛ е причинила повреда на около 35% или 5000 от къщите в квартал Тал Афар, докато около 600 са били напълно унищожени.¹¹¹² В статия на турската информационна агенция „ТиАрТи Уърлд“ [TRT World] кметът на Тал Афар изчисли през август 2019 г., че около 20 процента от сградите в град Тал Афар са претърпели щети или разрушения по време на конфликта и че са били извършени малко ремонтни дейности през първите две години след освобождението от ИДИЛ.¹¹¹³

В християнските населени места в равнините Нинева, около 54% от разрушените и повредени имоти са възстановени, според данни от 6 април 2020 г. Докато само 90 от 1 200 повредени къщи в Тел Кайф са възстановени, 545 от 580 от повредените къщи в Башика вече са възстановени.¹¹¹⁴ През юли 2019 г. Министерството на финансите на САЩ обвини бойците на Лиуа ал-Шабак, че са завзели имущество в Башика, че са грабили къщи и сплашвали местните жители. Майкъл Найтс отбеляза, че това „е предотвратило повторното заселване от християни и араби“.¹¹¹⁵

През февруари 2020 г. Служба на ООН за борба срещу противопехотните мини записа, че „През последните две години екипите на UNMAS са открили и премахнали над 62 000 опасности от експлозия в Мосул и околните райони“.¹¹¹⁶ Областта Синджар също страда от интензивно замърсяване с невзривени боеприпаси и самоделни взривни устройства, умишлено оставени от ИДИЛ.¹¹¹⁷

¹¹⁰⁶ ПОСООН, „Издигане от руините: Мосул в Ирак предприема стъпки за справяне с военните отломки“, 26 март 2018 г., [url](#)

¹¹⁰⁷ „Медиалин“, „Бавният темп на възстановяване на Мосул разгневява жителите му“, 30 октомври 2019 г., [url](#); „Ал-Джазира“, „Две години след победата над ИДИЛ, Мосул все още е в руини“, видео в YouTube, 9 декември 2019 г., [url](#); „Франс 24“, „Три години след „Ислямска държава“, заради недостатъчни средства Мосул остава в руини“, 10 юли 2020 г., [url](#)

¹¹⁰⁸ „Ал-Джазира“, „Две години след победата над ИДИЛ, Мосул все още е в руини“, видео в YouTube, 9 декември 2019 г., [url](#)

¹¹⁰⁹ „Медиалин“, „Бавният темп на възстановяване на Мосул разгневява жителите му“, 30 октомври 2019 г., [url](#); „Ал-Джазира“, „Две години след победата над ИДИЛ, Мосул все още е в руини“, видео в YouTube, 9 декември 2019 г., [url](#)

¹¹¹⁰ МОМ Ирак, „Селски райони в Нинева - наследство от конфликта върху селските икономики и общности в Синджар и равнините на Нинева“, 28 ноември 2019 г., [url](#), стр. 24

¹¹¹¹ МОМ Ирак, „Селски райони в Нинева - наследство от конфликта върху селските икономики и общности в Синджар и равнините на Нинева“, 28 ноември 2019 г., [url](#), стр. 23

¹¹¹² „Киркук нау“, Талафари, Дж., „Талафар лежи в руини на фона на небрежността на иракското правителство“, 30 май 2019 г., [url](#)

¹¹¹³ „ТиАрТи Уърлд“, Портър, Л., „Трудността на нормалността в Тал Афар, бившата крепост на Даеш“, 27 август 2019 г., [url](#)

¹¹¹⁴ Комитет за възстановяване на Нинева (NRC), „Процес на възстановяване на равнините в Нинева“, 6 април 2020 г., [url](#); Комитет за възстановяване на Нинева (NRC), „Процесът на възстановяване на Телекеф и завръщащи се лица“, 6 април 2020 г., [url](#); Комитет за възстановяване на Нинева (NRC), „Процес на възстановяване на Башика и завръщащи се лица“, 6 април 2020 г., [url](#)

¹¹¹⁵ „Кюрдистан 24“, „САЩ санкционира лидерите на милиции в равнината Нинева заради тероризиране на населението, блокиране на завръщането на разселените лица и корупция“, 19 юли 2019 г., [url](#)

¹¹¹⁶ Бюлетин на Служба на ООН за борба срещу противопехотните мини за Ирак, февруари 2020 г., [url](#)

¹¹¹⁷ Консултивна група за мини, „Телефонни обаждания на КГМ помагат на семействата на йезиди да се върнат в изпълнения с мини Синджар“, 3 август 2020 г., [url](#)

Разселване и връщане

Към 30 юни 2020 г. 324 078 лица от Нинева остават разселени, от които 319 128 са разселени в рамките на провинцията.¹¹¹⁸ Според данните на МОМ от юни 2020 г., провинция Нинева се нарежда на първо място сред провинциите с най-много връщания с общ брой 1 807 170 души.¹¹¹⁹ Прегледът на Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси за хуманитарните нужди за 2020 г. отбелязва, че „Значително вторично разселване е причинено от принудително и преждевременно завръщане и принудителни или насилствени напускания от лагери и неформални селища в провинциите Нинева, Салах ад-Дин, Анбар, Киркук и Дияла“ и „В началото на август 2019 г., вълна от инициирани от правителството проверки за сигурност, затваряне и консолидация на лагери, в няколко случая с използване на принудителни или насилствени мерки, доведе до ново движение на населението, със значително намаляване на броя живеещи в лагерите и връщащите се в тях.“¹¹²⁰

„Хюман Райтс Уоч“ отбелязва в своя годишен доклад за 2019 г., публикуван през януари 2020 г., че силите за сигурност в Нинева стартират проверки в лагерите на ВРЛ, за да определят произхода и възможните връзки с ИДИЛ на жителите. През август и септември 2019 г. властите в Нинева и Салах ад-Дин изгониха стотици вътрешно разселени лица, като в някои случаи ги транспортираха до родните им общности въпреки опасенията за сигурността.¹¹²¹

„Хюман Райтс Уоч“ също отбелязва през юли 2020 г., че властите на РПК са блокирали връщанията на арабите в пет села североизточно от Рабия в района под контрола на курдите. Според местните жители, около 1200 арабски семейства са били възпрепятствани да се върнат в тези села.¹¹²² В изявление, реагиращо на доклада на „Хюман Райтс Уоч“, властите на РПК отричат, че само арабите са били възпрепятствани да се върнат и твърдят, че тези села са били в основната си част унищожени по време на конфликта с ИДИЛ през 2016 и 2017 г. Нещо повече, местните жители не са могли да се върнат „поради опасения от неназовани въоръжени групировки, спящи клетки на ИДИЛ, турски въздушни удари, присъствието на Курдската работническа партия (ПКК) и ограничения на движението поради коронавируса“.¹¹²³

Най-голям брой връщания с течение на времето са към област Мосул, следвана от областите Тал Афар и Ал-Хамдания. Мосул има най-много завърнали се - 1 034 430 души. Най-много връщания се случват в рамките на провинцията, последвани от хора, които се връщат от разселване в управляваните от РПК провинции Ербил и Дохук.¹¹²⁴ Връщанията от административно управляваната от РПК област Шейхан и Акре се смятат за вътрешни за провинцията.¹¹²⁵

В доклад на „Асирийски политически институт“ от юни 2020 г. броят на завърналите се в християнските райони в равнините Нинева се сравнява с доминиращите местни действащи лица по сигурността, а „Асирийски политически институт“ заявява, че за християнските ВРЛ единственият най-важен фактор по отношение връщане остава ситуацията по сигурността. „Асирийски политически институт“ посочва, че процентът на връщане в районите, защитени от християнските „Отряди за защита на равнините Нинева“, е далеч по-висок от процента на връщане в градове извън контрола на „Отряди за защита на равнините Нинева“.¹¹²⁶ Според администратора на Бюрото за Близкия изток към Американска агенция за международно развитие през септември 2019 г. процентът на възвръщаемост е по-висок в Каракош [Qaraqosh], поради

¹¹¹⁸ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, Основен списък на разселването, Табло за разселване, 30 юни 2020 г., [url](#), стр. 1 от 5, 3 от 5 (изберете провинция Нинева)

¹¹¹⁹ ЮМ Ирак, Матрица за проследяване на преместването, Основен списък за връщане, Табло за връщане, Хронология на връщането, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 4-5

¹¹²⁰ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Ирак: Общ преглед на хуманитарните нужди 2020 г., ноември 2019 г., [url](#), стр. 5,17

¹¹²¹ „Хюман Райтс Уоч“, Световен доклад 2020 - Ирак, 14 януари 2020 г., [url](#), стр. 297, 299

¹¹²² „Хюман Райтс Уоч“, „Регион Иракски Курдистан: блокиране на връщанията на арабите“, 19 юли 2020 г., [url](#)

¹¹²³ „Курдистан 24“, „РПК отговаря на доклада на „Хюман Райтс Уоч“, обвинявайки регион Курдистан, че „блокира“ връщането на арабите в селата си“, 20 юли 2020 г., [url](#)

¹¹²⁴ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, Основен списък за връщане, Табло за връщане, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 2, 3 от 5

¹¹²⁵ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, Основен списък за връщане, Табло за връщане, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 4 от 5

¹¹²⁶ „Асирийски политически институт“, „Оспорван контрол: бъдещето на сигурността в равнина Нинева в Ирак“, 1 юни 2020 г., [url](#), стр. 41

„сравнително добра сигурност“.¹¹²⁷ В същото свидетелство администраторът на Американската агенция за международно развитие каза, че поради съображения за сигурност връщанията към Синджар и Батная са били блокирани.¹¹²⁸

Същият източник заяви на 26 септември 2019 г., че:

„Липсата на сигурност остава основната бариера пред връщанията. В Синджар Кюрдската работническа партия (ПКК) работи без контрол, като набира млади момчета йезиди в своите сили. Другаде в Нинева най-голямата заплаха идва от подкрепяните от Иран елементи на „Сили за народна мобилизация“, които продължават да окупират части от равнините Нинева дълго след поражението на ИДИЛ. Милиции като 30-та и 50-та бригади са станали част от местната мафия, частично подпомагаща Иран. Те тероризират онези семейства, които са достатъчно смели, за да се върнат, изнудват местния бизнес и открито обещава да бъдат верни на Иран. Според представители на халдеите, християните се завръщат в градове като Батаная и Тел Кайф достигат само един до два процента заради преследване от тези милиции. В Бартела християнската общност е обсадена от 30-та бригада, която редовно прибегва до антихристиянска реторика и поставя плакати на върховния лидер на Иран аятола Али Хаменеи на входовете [на] града.“¹¹²⁹

МОМ заяви в доклад от април 2020 г., че между септември и декември 2019 г. почти 49 000 лица са напуснали лагерите за разселени лица, за да живеят в нелагерни условия в Нинева поради затварянето на лагерите. 85% от тях се завърнаха в своите области на произход, но останалите се преместиха в ново разселване извън лагерите. Областите Ал-Баадж и Хатра са домакини на две трети от тези нови пристигачи.¹¹³⁰ В Хатра повечето новопристигнали се върнаха в районите си на произход и само малцина преживяха ново разселване. В Ал-Баадж обаче, около половината от наскоро завърналите се преместиха в районите си на произход, другата половина станаха нови разселени лица извън лагери в Марказ Баадж, столицата на областта.¹¹³¹ Според МОМ най-важните проблеми за завърналите се в Марказ Баадж са свързани със ситуацията по сигурността: Освен страха от нови нападения на ИДИЛ и етническото религиозно напрежение, завърналите се притесняват от прекомерния брой действащи лица по сигурността в района.¹¹³²

Същите опасения за сигурността са основният въпрос за завърналите се в под-област Каейраван [Qaeirawan] в област Синджар и Марказ Тал Афар, столицата на област Тал Афар.¹¹³³ В Зуммар завърналите се оплакват отсъствието на процес на помирение като важен проблем. МОМ разглежда този проблем заедно с блокираното завръщане в този район и страха от насилие като основен двигател за влошаване на социалното сближаване в тази област.¹¹³⁴ Блокираните връщания не са ограничени до Зуммар. В Марказ Ал-Баадж и Марказ Тал Афар съобщения за блокирани връщания, заедно с незаконната окупация на частни имоти, се добавят към тежестта на условията за живот на завръщащите се в тези локации.¹¹³⁵ Хушам ал-Хашими отбеляза през юли 2020 г., че „Сили за народна мобилизация“ в Тал Афар „са привели завръщането на тези семейства на ИДИЛ в зависимост от предоставяне от правителството на услуги на семействата на жертвите“.¹¹³⁶ Според същия източник семействата на жертвата са разстроени поради забавянето на правосъдието и обезщетенията, изправяйки властите пред двойния проблем да успокоят семействата на жертвата и едновременно с това да приветстват семействата на извършителите.¹¹³⁷

¹¹²⁷ Фъргюсън, Х., Свидетелство пред Американската комисия за международна религиозна свобода, изслушване на тема „Борбата на религиозните малцинства да останат в Ирак“ 26 септември 2019 г. [Видео], [url](#) (от 20:45)

¹¹²⁸ Фъргюсън, Х., Свидетелство пред Американската комисия за международна религиозна свобода, изслушване на тема „Борбата на религиозните малцинства да останат в Ирак“ 26 септември 2019 г., [Видео], [url](#) (от 20:45)

¹¹²⁹ Фъргюсън, Х., Свидетелство пред Американската комисия за международна религиозна свобода, изслушване на тема „Борбата на религиозните малцинства да останат в Ирак“ 26 септември 2019 г., писмено изявление, [url](#)

¹¹³⁰ МОМ Ирак, „Динамика на връщането в провинция Нинева“, април 2020 г., [url](#), стр. 1

¹¹³¹ МОМ Ирак, „Динамика на връщането в провинция Нинева“, април 2020 г., [url](#), стр. 5

¹¹³² МОМ Ирак, „Динамика на връщането в провинция Нинева“, април 2020 г., [url](#), стр. 8

¹¹³³ МОМ Ирак, „Динамика на връщането в провинция Нинева“, април 2020 г., [url](#), стр. 8

¹¹³⁴ МОМ Ирак, „Динамика на връщането в провинция Нинева“, април 2020 г., [url](#), стр. 9

¹¹³⁵ МОМ Ирак, „Динамика на връщането в провинция Нинева“, април 2020 г., [url](#), стр. 8-9

¹¹³⁶ Ал-Хашими, Хушам, „Ислямска държава“ в Ирак: предизвикателството пред реинтегрирането на „семействата на ИДИЛ“, 7 юли 2020 г., [url](#)

¹¹³⁷ Ал-Хашими, Хушам, „Ислямска държава“ в Ирак: предизвикателството пред реинтегрирането на „семействата на ИДИЛ“, 7 юли 2020 г., [url](#)

Според материал на Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси от ноември 2019 г. най-големият брой хора в нужда от провинция Нинева с 1 358 908.¹¹³⁸ Това е значително намаление спрямо година по-рано, когато Службата на ООН за координация на хуманитарните въпроси преброи 2 168 222 души в нужда в Нинева.¹¹³⁹ Разглеждайки „степената на тежест 2“, обработвана от МОМ, за да се оцени тежестта на условията на живот на завърналите се¹¹⁴⁰, цялата област Синджар е с високи резултати, заедно с под-областите Марказ ал-Баадж (Баадж), Хамам ал-Алил (област Мосул), под-областите Аядия, Марказ Тал Афар и Зуммар (Тал Афар).¹¹⁴¹

Според „Киркук нау“, йезидите са започнали да се връщат в Синджар в по-голям брой през юни 2020 г. Според официалните данни на местната администрация, цитирани от „Киркук нау“, повече от 250 семейства са върнали от лагерите за разселени лица в Духок в област Синджар в рамките на десет дни.¹¹⁴² Турските въздушни удари срещу Синджар през юни 2020 г. възпрепятстват завръщането на йезидите. Според водещ служител на иракската администрация за миграция и разселване в Духок, връщането на вътрешно разселените лица в Синджар е спряно поради две причини: „турските въздушни удари и разполагането на турските командни сили в района на Хафтанин в област Захо“ (Duhok).¹¹⁴³

¹¹³⁸ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Ирак: Общ преглед на хуманитарните нужди 2020 г.“, ноември 2019 г., [url](#), стр. 06 ¹¹³⁹ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Ирак: Общ преглед на хуманитарните нужди 2019 г.“, ноември 2018 г., [url](#), стр. 2

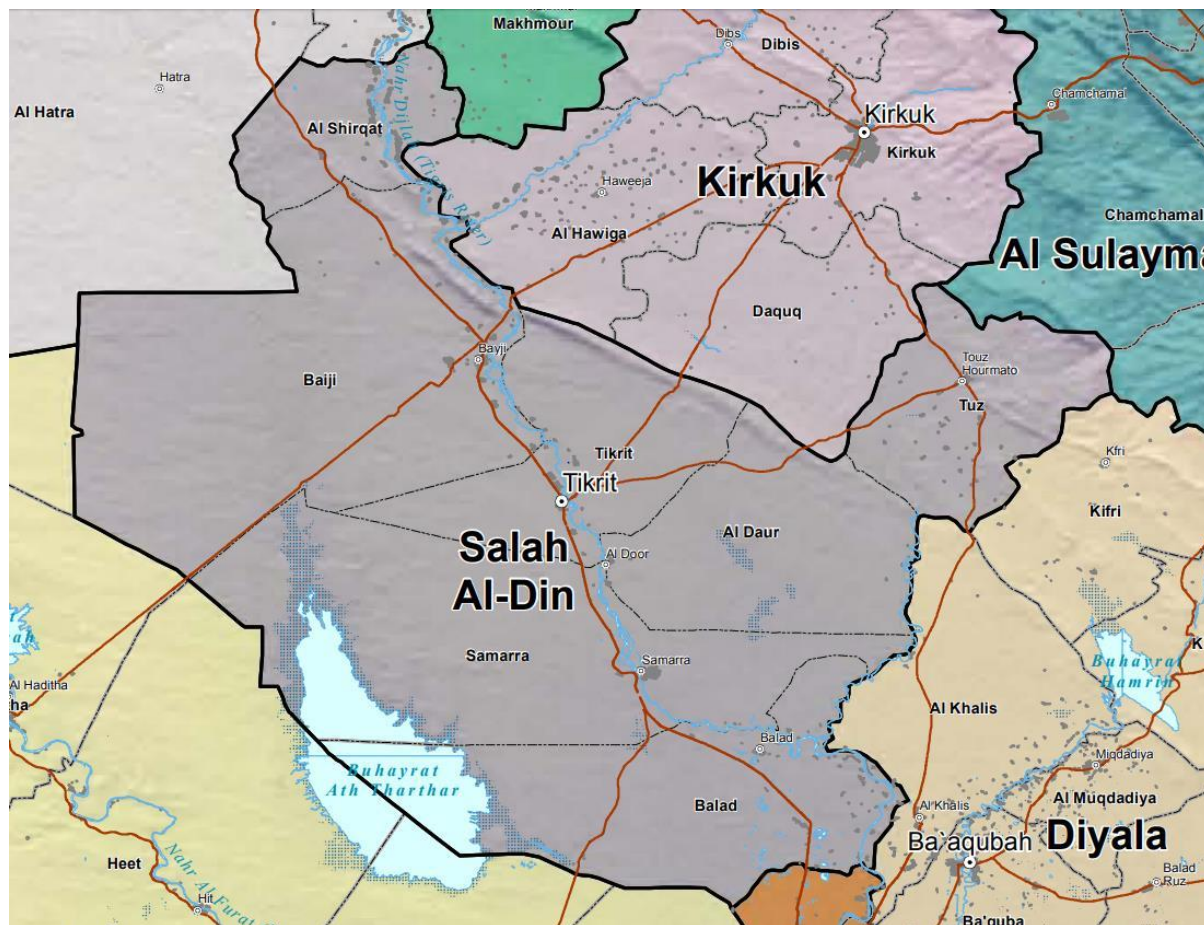
¹¹⁴⁰ Помирение в общността, множество действащи лица по сигурността, блокирани връщания, контролно-пропускателни пунктове, контролирани от други действащи лица по сигурността, незаконно обитаване на частни жилища, мини и източници на насилие. Скала 1 е за препитание и основни услуги. МОМ Ирак, „Динамика на връщането в провинция Нинева“, април 2020 г., [url](#), стр. 1

¹¹⁴¹ МОМ Ирак, „Динамика на връщането в провинция Нинева“, април 2020 г., [url](#), стр. 10

¹¹⁴² „Киркук нау“, Азиз, А., „Йезидите се завръщат у дома след шест години разселване“, 15 юни 2020 г., [url](#)

¹¹⁴³ „Киркук нау“, Азиз, А., „Турските въздушни удари пречат на йезидите да се върнат в Синджар“, 20 юни 2020 г., [url](#)

2.7 Салах ад-Дин

Карта 13: Салах ад-Дин с граници на области, столици на области и основни пътища, © Организация на обединените нации.¹¹⁴⁴

2.7.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинцията е разделена на девет области: ал-Дур [al-Dour], ал-Ширкат [al-Shirqat], Балад [Balad], Байджи [Baiji], Фарес [Fares], Самара [Samarra], Тетар [Thethar], Туз [Tuz] и Тикрит.¹¹⁴⁵ Град Тикрит, столицата на провинцията, и околните му райони са имали приблизително население преди ИДИЛ от 200 000 жители.¹¹⁴⁶ Това беше и мястото на раждане на Саддам Хюсеин и се смяташе за важен център на силата на арабите сунити.¹¹⁴⁷ Единствената област на провинцията, която попада в „оспорваните вътрешни граници“ съгласно член 140 от иракската конституция, е Туз (Хурмату).¹¹⁴⁸

¹¹⁴⁴ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹¹⁴⁵ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Ирак: Профил на провинция Салах ад-Дин и месечна хуманитарна реакция (януари - декември 2019 г.), 5 февруари 2020 г., [url](#).

¹¹⁴⁶ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържавни действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 45

¹¹⁴⁷ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържавни действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 45

¹¹⁴⁸ РАХ, „Проучване на човешката сигурност в Салах ад-Дин, Ирак - 2019, Резюме на ключовите констатации“, 2019, [url](#), стр. 1

Население

За 2019 г. Иракската „Централна статистическа служба“ оцени¹¹⁴⁹ броят на населението на провинцията на 1 637 232 души.¹¹⁵⁰ Съобщава се, че по-голямата част от населението на провинцията Салах ад-Дин живее в селските райони.¹¹⁵¹

Етнически състав

Провинция Салах ад-Дин е обитавана предимно от араби сунити, но също така е домакин на шиитско арабско малцинство, както и на тюркменски и кюрдски малцинствени групи.¹¹⁵² Населението в област Туз е особено многоетническо и се съобщава, че е „разделено почти равномерно между араби сунити, кюрди и тюркмени (шиити и сунити)“.¹¹⁵³ В провинцията се намира и шиитският храм Ал-Аскари в Самара, едно от най-свещените места в шиитския ислям, който беше обект на атака от Ал-Кайда през 2006 г. и предизвика широко разпространено сектантско насилие.¹¹⁵⁴

Провинция Салах ад-Дин е дом на няколко иракски племенни конфедерации.¹¹⁵⁵ Конфедерацията, базирана в и около Тикрит, „обединява редица видни племена, може би най-забележителното е Албу Насир, което е племето на бившия диктатор Саддам Хюсеин и много от най-близките му сътрудници“.¹¹⁵⁶ Според доклад от 2003 г. провинцията е включвала и други видни племена като Джубур (ал-Ширкат), Обеид (ал-Алам), ал-Аза (Балад), Лухайб (ал-Ширкат) и Харб (ал-Дур).¹¹⁵⁷

Сигурност по пътищата

Туз е „северен транспортен възел“ на магистралата Багдад-Киркук.¹¹⁵⁸ Нападения, организирани от бунтовнически групировки, включително ИДИЛ, продължават да се отчитат по пътищата в провинция Салах ад-Дин през 2019 и 2020 г.¹¹⁵⁹ Съобщава се, че през същия период са били атакувани и контролно-пропускателните пунктове в провинцията.¹¹⁶⁰ iMMAP оцени, че между януари и декември 2019 г. в Салах ад-Дин има големи участъци от пътища с „първичен риск“ и „вторичен риск“.¹¹⁶¹ Според iMMAP през юни 2020 г. рисковете от

¹¹⁴⁹ Трябва да се отбележи, че последното всеобхватно преброяване на населението и жилищата в Ирак беше проведено през 1987 г.; Фонд на ООН за населението, бюлетин за преброяване на населението през 2020 г., декември 2019 г., [url](#), стр. 1

¹¹⁵⁰ Ирак, „Централна статистическа служба“, Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата, [url](#)

¹¹⁵¹ РАХ, „Проучване на човешката сигурност в Салах ад-Дин, Ирак - 2019, Резюме на ключовите констатации“, 2019, [url](#), стр. 1

¹¹⁵² МОМ, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин, профил на провинцията, юни 2008 г., [url](#), стр. 3

¹¹⁵³ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 52 Вж. също МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“ - Доклад за Близкия изток № 194, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 15-16

¹¹⁵⁴ „Тайм“, „Как съдбата на едно свято място може да потопи Ирак обратно в гражданската война“, 26 юни 2014 г., [url](#); „Ню Йорк таймс“, „Взрив разруши светилището в Ирак, предизвиквайки сектантска ярост“, 22 февруари 2006 г., [url](#)

¹¹⁵⁵ Хадад, Ф. [Haddad, F.], Коментар, направен по време на прегледа на доклада на ЕСПОУ за 2019 г., 18 януари 2019 г., в: ЕСПОУ, „Доклад на ИСП: Ирак - Ситуация по сигурността“, март 2019 г., [url](#)

¹¹⁵⁶ Господин, И., Университет в Лайден, „Сунитските племена на Ирак: Консолидация на племената през бурните години 2003-2009 г.“, 2015, [url](#), стр. 18.

¹¹⁵⁷ Барам, А., „Иракските племена и племенната система след Саддам“, Институция Брукингс, 8 юли 2003 г., [url](#)

¹¹⁵⁸ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“ - Доклад за Близкия изток № 194, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 15

¹¹⁵⁹ За примери за крайпътни бомби, самоделни взривни устройства и други атаки по пътищата в провинция Салах ад-Дин вж.: „Багдад пост“, „Трима убити шофьори на камиони и четвърти ранен от въоръжени лица в Салах ад-Дин“, 17 декември 2019 г., [url](#); „БиЕйЕс Нюз“, „Ислямска държава“ временно изземва контрола върху пътя Киркук-Багдад“, 15 септември 2019 г., [url](#); „Талос“, „Нападение със самоделно взривно устройство срещу началника на полицията в Байджи на магистрала 1 в провинция Салах ад-Дин“, 2 май 2019 г., [url](#); „Ираки нюз“, „При съчетани взривове загинаха трима, а 11 бяха ранени в Салах ад-Дин в Ирак“, 27 януари 2019 г., [url](#); „Нешънъл“, „Нападенията на ИДИЛ се подновиха отново на „магистралата на смъртта“ в Ирак“, 7 юли 2018 г., [url](#)

¹¹⁶⁰ „БиЕйЕс Нюз“, „Ислямска държава“ атакува контролен пункт и уби или рани шестима иракски полицаи“, 31 май 2020 г., [url](#); „Войс ъф Америка“, „При атака на „Ислямска държава“ загинаха двама служители на силите за сигурност близо до северните иракски петролни находища“, 21 октомври 2019 г., [url](#)

¹¹⁶¹ iMMAP, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Салах ад-Дин от януари до декември 2019 г.“, 12 януари 2020 г. [url](#)

опасности от взривове по пътищата в провинция Салах ад-Дин по магистралата, свързваща градовете Багдад и Байджи, както и по пътя, свързващ градовете Тикрит и Туз Хурмату.¹¹⁶²

Икономика

Провинция Салах ад-Дин е домакин на петролните находища Алас и Аджил в област Тикрит и рафинерията Байджи в област Байджи. Рафинерията Байджи се счита за неразделна част от иракската икономика като най-голямата петролна рафинерия в страната заедно с нейните спомагателни индустрии, като фабрика за торове и електроцентрали.¹¹⁶³ Рафинерията в Байджи беше арена на значителни нива на конфликти и насилие, след като ИДИЛ пое контрола през юни 2014 г.¹¹⁶⁴ Според доклад на „Глобален институт за обществена политика“ за 2017 г. значителни части от област Байджи са били под контрола на „Отряди за народна мобилизация“, включително рафинерията, въпреки че продължителните сблъсъци между ИДИЛ и проправителствените сили, както и грабежите от „Отряди за народна мобилизация“ са оставили рафинерията и по-голямата част от областта „унищожени“ и в областта са регистрирани минимално количество връщания.¹¹⁶⁵ На 30 юли 2020 г. отделът за контрол на взривните вещества успя да демонтира противотанкова мина на пътя в съседство с нефтопровода в област Байджи в провинция Салах ад-Дин. Подозира се, че мината е била заложена от бойци на ИДИЛ в опит да се атакува „петролното богатство“, се съобщава в местните иракски новини.¹¹⁶⁶

За жалост петролното поле е използвано от ИДИЛ като основен източник на приходи между 2014 и 2017 г.¹¹⁶⁷ През 2019 г. за петролното поле беше съобщено, че продължава да е цел на нападения на ИДИЛ.¹¹⁶⁸ Например, през март 2019 г. бойци на ИДИЛ са нападнали полицейските сили на петролното поле, по време на които групировката е претърпяла неизвестен брой жертви, според съобщение в медиите.¹¹⁶⁹ През май и юли 2019 г. Иракските сили за сигурност са отблъснали три отделни атаки от ИДИЛ срещу силите за сигурност, разположени на петролното поле Алас.¹¹⁷⁰ През октомври 2019 г. бойците на ИДИЛ организираха нападение срещу силите за сигурност на контролно-пропускателен пункт в близост до петролното поле, в опит да дестабилизируют усилията за сигурност чрез атакуване на „символична или икономически жизненоважна цел“, според анализатор на ИВИ.¹¹⁷¹ Двама служители на силите за сигурност бяха убити, а трима бяха ранени.¹¹⁷²

Иракските власти са ремонтирали петролното поле Аджил през октомври 2018 г., след като то е било опожарено от ИДИЛ през 2015 г., според съобщения в медиите.¹¹⁷³ Съобщава се, че оттогава петролното поле е възобновило производството на петрол.¹¹⁷⁴

¹¹⁶² iMMAP, „Отговор на хуманитарния достъп: Ниво на риск от опасности от взривове по пътищата в провинция Салах ад-Дин 01-30 юни 2020 г.“, 5 юли 2020 г., [url](#). За преглед на нивото на опасности от взривове по пътищата в провинция Салах ад-Дин от 2019 г. вижте месечните актуализирани карти на iMMAP.

¹¹⁶³ Дерзи-Хорват, А. и сътр., „Ирак след ИДИЛ: Байджи“, 13 септември 2017 г., Глобален институт за обществена политика, [url](#)

¹¹⁶⁴ Дерзи-Хорват, А. и сътр., „Ирак след ИДИЛ: Байджи“, 13 септември 2017 г., Глобален институт за обществена политика, [url](#). Вж. също „Ирак ойл рипорт“, „Някога поправима, рафинерията Байджи е разграбена отвъд възможност за ремонтиране“, 28 януари 2016 г., [url](#)

¹¹⁶⁵ Дерзи-Хорват, А. и сътр., „Ирак след ИДИЛ: Байджи“, 13 септември 2017 г., Глобален институт за обществена политика, [url](#). Вж. също, Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2: Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 76-77

¹¹⁶⁶ NINA, „Сапъори обезвреди мина, заложена с цел атака срещу нефтопровод в Салах ад-Дин“, 30 юли 2020 г., [url](#)

¹¹⁶⁷ „Бизнес инсайдер“, „Ислямска държава“ организира атаки на символично важни места, за да изпрати послание: Върнахме се“, 24 октомври 2019 г., [url](#)

¹¹⁶⁸ „Бизнес инсайдер“, „Ислямска държава“ организира атаки на символично важни места, за да изпрати послание: Върнахме се“, 24 октомври 2019 г., [url](#)

¹¹⁶⁹ „ЕйЕНЕФ нюз“ [ANF News], „Ислямска държава“ атакува петролното находище Алас край Киркук“, 25 март 2019 г., [url](#)

¹¹⁷⁰ „Кюрдистан 24“, „Иракските сили отблъснаха третата атака на ИДИЛ през 2019 г. срещу петролни находища в Салах ад-Дин“, 29 юли 2019 г., [url](#)

¹¹⁷¹ „Бизнес инсайдер“, „Ислямска държава“ организира атаки на символично важни места, за да изпрати послание: Върнахме се“, 24 октомври 2019 г., [url](#)

¹¹⁷² „Ройтерс“, „Атака на ИДИЛ убива две сили за сигурност близо до петролните находища в северен Ирак“, 22 октомври 2019 г., [url](#)

¹¹⁷³ „Ройтерс“, „Ирак ремонтира петролното находище Аджил, изгорено от „Ислямска държава“, съобщи министър“, 9 октомври 2018 г., [url](#); „Синхуа Нет“, „Ирак рехабилитира петролното находище Аджил, унищожено от бойци на „Ислямска държава“, 9 октомври 2018 г., [url](#)

¹¹⁷⁴ „Ройтерс“, „Ирак ремонтира петролното находище Аджил, изгорено от „Ислямска държава“, съобщи министър“, 9 октомври 2018 г., [url](#); „Синхуа Нет“, „Ирак рехабилитира петролното находище Аджил, унищожено от бойци на „Ислямска държава“, 9 октомври 2018 г., [url](#)

2.7.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

Като част от бързото разрастване на ИДИЛ в големи части на Ирак през лятото на 2014 г., силите на ИДИЛ завзеха части от провинция Салах ад-Дин, включително окръг Туз, петролният град Байджи и столицата на провинцията Тикрит, както и Ал-Ширкат.¹¹⁷⁵ Съобщава се, че градовете Самара и Амерли са били защитени успешно срещу силите на ИДИЛ от „Отряди за народна мобилизация“ и районите са останали непокорени.¹¹⁷⁶

Провинция Салах ад-Дин беше сред първите, освободени като част от офанзивата на иракските сили срещу ИДИЛ, които до средата на 2015 г. бяха превзели повечето ключови населени места, контролирани от ИДИЛ. Салах ад-Дин също така беше една от първите провинции, които станаха свидетели на мащабно завръщане на разселени лица, като 130 000 разселени лица се завърнаха до юли 2015 г., а 360 000 - до декември 2016 г., предимно араби сунити. Въпреки свалянето на ИДИЛ обаче, провинцията беше поле на „много по-високи нива на отвлечения, убийства, принудителни изгонвания, незаконни задържания и унищожаване на имущество в сравнение с други провинции“, особено срещу семейства и племена, обвинени в принадлежност към ИДИЛ. Това развитие се дължи до голяма степен на доминиращата роля, която „Отряди за народна мобилизация“ изиграха в провинцията, която повлия на съществуващите политически разделения.¹¹⁷⁷

След експулсирането на ИДИЛ от провинция Салах ад-Дин през 2015 г., област Туз е под разделен контрол между кюрдските сили за сигурност, държащи северната част на областта, и различни фракции на „Отряди за народна мобилизация“, доминиращи в останалите части на областта.¹¹⁷⁸ Столицата на областта, Туз Хурмату, беше също така разделена между кюрдските сили за сигурност и „Отряди за народна мобилизация“ и остана огнище за сблъсъци между тези групи, както и за „отмъщение срещу цивилни граждани“.¹¹⁷⁹ След кюрдския референдум за независимост през 2017 г. област Туз бе обхваната от високи нива на насилие по време на военния конфликт между иракските правителствени сили, включително „Отряди за народна мобилизация“, и кюрдските сили над спорните територии.¹¹⁸⁰

През октомври 2017 г. насилието ескалира в етнически смесения град Туз Хурмату в значителни сблъсъци между кюрдските сили за сигурност и Иракските сили за сигурност, подкрепени от „Отряди за народна мобилизация“.¹¹⁸¹ Тези сблъсъци и последвалото спорадично насилие през следващите два месеца доведоха до цивилни жертви, разселване, унищожаване на гражданско имущество и инфраструктура по етнически признак.¹¹⁸² Съобщава се, че област Туз е „била жертва на повече

¹¹⁷⁵ PAX, „Проучване на човешката сигурност в Салах ад-Дин, Ирак - 2019, Резюме на ключовите констатации“, 2019, [url](#), стр. 1; Норвегия, „Ландинфо“, „Irak: Salah al-Din provins - sikkerhetssituasjonen i perioden juli - september 2018“ [Провинция Салах ад-Дин - Ситуация по сигурността юли-септември 2018 г.], 6 ноември 2018 г., [url](#), стр. 2; Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 17.

¹¹⁷⁶ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 17.

¹¹⁷⁷ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 43.

¹¹⁷⁸ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 44; „Ал Монитор“, „Защо сблъсъците в Туз Хурмату бяха нещо повече от местни схватки“, 5 април 2016 г., [url](#).

¹¹⁷⁹ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 44; „Ал Монитор“, „Защо сблъсъците в Туз Хурмату бяха нещо повече от местни схватки“, 5 април 2016 г., [url](#).

¹¹⁸⁰ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“ - Доклад за Близкия изток № 194, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 15, 17; Мисията на ООН за подпомагане на Ирак/Службата на Върховния комисар по правата на човека, Доклад за правата на човека в Ирак - юли до декември 2017 г., 8 юли 2018 г., [url](#), стр. 4; „Амнести интернешънъл“, „Ирак: Нови доказателства, че десетки хиляди са били принудени да избягат от Туз Хурмату на фона на безразборни нападения, грабежи и палежи“, 24 ноември 2017 г., [url](#).

¹¹⁸¹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак/Службата на Върховния комисар по правата на човека, Доклад за правата на човека в Ирак - юли до декември 2017 г., 8 юли 2018 г., [url](#), стр. 4; „Амнести интернешънъл“, „Ирак: Нови доказателства, че десетки хиляди са били принудени да избягат от Туз Хурмату на фона на безразборни нападения, грабежи и палежи“, 24 ноември 2017 г., [url](#).¹¹⁸² Мисия на ООН за подпомагане на Ирак/Службата на Върховния комисар по правата на човека, Доклад за правата на човека в Ирак - юли до декември 2017 г., 8 юли 2018 г., [url](#), стр. 4; „Ал Шахид“ [Al Shahid], „Сигурността и стабилността се завърнаха в Туз Хурмату след месеци на сблъсъци“, 24 януари 2018 г., [url](#); Служба на Върховния комисар по правата на човека, „Бележки за пресата за екзекуциите в Ирак, Ирак: Туз Хурмату сблъсъци и Салвадор“, 15 декември 2017 г., [url](#); „Амнести интернешънъл“, „Ирак: Нови доказателства, че десетки

насилие от други спорни райони непосредствено след завземането от иракската армия и Хашд [ОНМ] през октомври 2017 г.¹¹⁸³

След изтеглянето на кюрдските сили за сигурност от оспорваните райони, сунитските „Отряди за народна мобилизация“ поеа пълен контрол над селските райони на област Туз, докато Туз Хурмату беше контролиран от местните Иракски сили за сигурност и полицията, за които се съобщаваше, че са предимно от шиитската секта, според МКГ.¹¹⁸⁴ Според съобщения в медиите силите за бързо реагиране на централното правителство са били разположени в Туз Хурмату през януари 2018 г.¹¹⁸⁵ Според докладите, един от дългогодишните висши командири на организацията Бадр се е утвърдил като „военачалник“ в Туз Хурмату, заедно с неговата „лична милиция“, която той е сформирал с местните шиитски тюркмени, за които се съобщава, че са замесени в грабежи и трафик на оръжия и наркотици.¹¹⁸⁶ Оценката на МКГ през декември 2018 г. беше, че „доминирането на сигурността от една група - малцинство в областта и още повече в провинцията - е рецепта за продължаване на насилствен конфликт“.¹¹⁸⁷

ООН съобщи, че между 23 и 27 ноември 2017 г. Иракските сили за сигурност са извършили последната военна офанзива в централната част на Северен Ирак, целяща да изчисти останките от ИДИЛ от пустинята Джазира, която е част от провинциите Анбар, Салах ад-Дин и Нинава.¹¹⁸⁸ 14 000 км² и 175 села в района на Джазира и горната част на Ефрат бяха разчистени.¹¹⁸⁹ След тази операция министър-председателят на Ирак по това време Хайдер ал-Абади обяви окончателна победа над ИДИЛ на 9 декември 2017 г.¹¹⁹⁰ Въпреки тази декларация обаче ИДИЛ продължи да извършва асиметрични атаки, насочени срещу силите за сигурност и цивилни, причинявайки цивилни жертви през цялата 2018 г., включително в провинция Салах ад-Дин.¹¹⁹¹ Съобщава се също така, че в края на 2017 г. ИДИЛ е обикаляла провинцията, атакувайки села през нощта.¹¹⁹² Вакуумът в сигурността в селските части на провинция Салах ад-Дин даде възможност на бойците на ИДИЛ да оперират и контролират ограничени количества територия, което доведе до увеличаване на броя на нападенията в провинцията от 2017 до 2018 г.¹¹⁹³

хиляди са били принудени да избягат от Туз Хурмату на фона на безразборни нападения, грабежи и палежи“, 24 ноември 2017 г., [url](#); „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: При борбата в оспорваните територии загиват цивилни“, 20 ноември 2017 г., [url](#)

¹¹⁸³ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“ - Доклад за Близкия изток № 194, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 15

¹¹⁸⁴ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“ - Доклад за Близкия изток № 194, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 18

¹¹⁸⁵ „Рудав“, „Силите за бързо реагиране на Ирак бяха разположени в Туз Хурмату“, 13 януари 2018 г., [url](#)

¹¹⁸⁶ Кесней, А. и Бомонт, Р., „Завръщането на държавата и конкуренцията между милиции в Северен Ирак“, Нория, 14 юни 2018 г., [url](#), стр. 3

¹¹⁸⁷ МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“ - Доклад за Близкия изток № 194, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 18

¹¹⁸⁸ Съвет за сигурност на ООН, Доклад на генералния секретар съгласно Резолюция 2367 (2017) на Съвета за сигурност [S/2018/42], 17 януари 2018 г., [url](#), ал. 25

¹¹⁸⁹ Съвет за сигурност на ООН, Доклад на генералния секретар съгласно Резолюция 2367 (2017) на Съвета за сигурност [S/2018/42], 17 януари 2018 г., [url](#), параграф 25

¹¹⁹⁰ Съвет за сигурност на ООН, Доклад на генералния секретар съгласно Резолюция 2367 (2017) на Съвета за сигурност [S/2018/42], 17 януари 2018 г., [url](#), параграф 1

¹¹⁹¹ Съвет за сигурност на ООН, Доклад на генералния секретар съгласно резолюция 2421 (2018) на Съвета за сигурност [S/2019/101], 1 февруари 2019 г., [url](#), параграфи 14, 35

Съвет за сигурност на ООН, Доклад на генералния секретар съгласно Резолюция 2421 (2018) на Съвета за сигурност [S/2018/975], 31 октомври 2018 г., [url](#), параграфи 22, 43, 44; Съвет за сигурност на ООН, Доклад на генералния секретар съгласно Резолюция 2367 (2017) на Съвета за сигурност [S/2018/677], 9 юли 2018 г., [url](#), параграф 20. Вж. също, Флъд, Д., „От халифат до пещери: Асиметричната война на „Ислямска държава“ в Северен Ирак“, „Център за борба с тероризма“ том 11, брой 8, септември 2018 г., [url](#), стр. 33; „Вашингтон пост“, „Ислямска държава“ се завръща в Ирак само месеци след като Багдад обяви победа“, 17 юли 2018 г., [url](#)

¹¹⁹² МКГ, „Съживяване на медиацията на ООН относно спорните вътрешни граници на Ирак“ - Доклад за Близкия изток № 194, 14 декември 2018 г., [url](#), стр. 17

¹¹⁹³ Маркусен, М., „Ислямска държава“ и постоянната заплаха от екстремизъм в Ирак“, „Център за стратегически и международни изследвания“, ноември 2018 г., [url](#), стр. 4, 6

Въоръжени действащи лица

Иракски сили за сигурност (ИСС)

Иракските сили за сигурност носят цялостната отговорност за сигурността в провинцията и се състоят предимно от подразделения от иракската армия, федерална полиция и до известна степен специални сили.¹¹⁹⁴ Съобщава се, че в много от селските райони Иракските сили за сигурност имат слабо присъствие, особено след като много от тях са пренасочени, за да съдържат антиправителствени протести.¹¹⁹⁵ Според ръководените от САЩ Комбинирани коалиционни съвместни оперативни сили - Операция „Непоколебима решимост“ Иракските сили за сигурност не разполагат с достатъчно голяма сила за контрол на големи пустинни райони, не са успели да запазят контрола върху територия, освободена от ИДИЛ в провинция Салах ад-Дин имат ограничен достъп до зоните, подкрепящи ИДИЛ в провинциите Салах ад-Дин и Дияла.¹¹⁹⁶ В доклад от май 2020 г. Хушам Ал-Хашими отбелязва присъствието на Иракските сили за сигурност в Самара, остров Смара и Дулуя, Дуджайл, Ишаки, Балад, Ал-Дур, Тикрит, Ал Алам, Байджи, Шаркат, Макхул, Синия, пустинята в Салах ад-Дин, и районите около Туз Хурмату към декември 2019 г.¹¹⁹⁷

Съобщава се, че регионалните оперативни командвания в Ирак действат като щаб на оперативно ниво, командващ и контролиращ различни подразделения на Иракските сили за сигурност в рамките на географска зона на отговорност.¹¹⁹⁸ Провинция Салах ад-Дин е разделена между Оперативното командване на Салах ад-Дин, обхващащо северната част на провинцията, включително Тикрит, Байджи и ал-Ширкат,¹¹⁹⁹ Оперативното командване на Самара, обхващащо Самара, големи части от пустинята Джазира на запад от Самара и южната провинция Салах ад-Дин,¹²⁰⁰ както и Оперативното командване на Дияла, обхващащо цялата провинция Дияла, източната част на провинция Салах ад-Дин и град Туз Хурмату, петролните находища Алас и Аджил и планинската верига Хамрин.¹²⁰¹ Според ИВИ, Оперативното командване на Салах ад-Дин и Оперативното командване на Самара не са съществували през 2013 г. и вероятно са създадени, за да подкрепят бъдещите операции в борбата срещу ИДИЛ.¹²⁰² През 2019 и 2020 г. няколко източника съобщават за части, действащи под ръководството на Оперативното командване на Салах ад-Дин и Оперативното командване на Самара, участвали във военни операции срещу ИДИЛ от различен мащаб в цялата провинция Салах ад-Дин.¹²⁰³

„Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ)

„Отряди за народна мобилизация“ изиграха значителна роля за освобождаването на райони на провинция Салах ад-Дин от ИДИЛ, водещи или придружаващи Иракските сили за сигурност при завземането на областите Туз, Тикрит, Ал-Дур, Ал-Алам, Байджи и части от Ал-Ширкат.¹²⁰⁴ Присъстващи в голям брой в провинцията, шиитските „Отряди за народна мобилизация“ упражняваха контрол над стратегически локации и дори области извън тяхната официална отговорност.¹²⁰⁵ Шиитските „Отряди за народна мобилизация“ също развиха свои собствени спомагателни сили, чрез мобилизиране на местен тюркменски ОНМ, който контролираше половината от Туз и

¹¹⁹⁴ „Ландинфо“, „Ирак: Salah al-Din provins-sikkerhetssituasjonen i perioden juli-september 2018 (Провинция Салах ад-Дин - Ситуация по сигурността юли-септември 2018 г.)“, 6 ноември 2018 г., [url](#), стр. 7

¹¹⁹⁵ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, CGP, 5 май 2020 г., [url](#); „Ландинфо“, Irak: Salah al-Din provins-sikkerhetssituasjonen i perioden juli-september 2018 (Провинция Салах ад-Дин - Ситуация по сигурността юли-септември 2018 г.), 6 ноември 2018, [url](#), стр. 7

¹¹⁹⁶ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 юли 2019 г. - 25 октомври 2019 г., 19 ноември 2019 г., [url](#), стр. 10

¹¹⁹⁷ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹¹⁹⁸ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 12

¹¹⁹⁹ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 22

¹²⁰⁰ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 23

¹²⁰¹ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 17

¹²⁰² ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 12

¹²⁰³ NINA, „Оперативното командване на Салах ад-Дин провежда широка военна операция“, 27 юли 2020 г., [url](#); „Багдад пост“, „Комбинираните сили арестуваха двама терористи, откриха скривалище в Салах ад-Дин“, 8 май 2020 г., [url](#); Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционните съвместни оперативни сили, 27 ноември 2019 г., [url](#), стр. 1, 3

¹²⁰⁴ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 43

¹²⁰⁵ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 44

чрез създаване на редица сунитски племенни „Отряди за народна мобилизация“ в Тикрит и околните райони, както и в Байджи и Ширкат.¹²⁰⁶

Според доклад на ИВИ от 2017 г. за военните подразделения на Ирак различни фракции на „Отряди за народна мобилизация“ са действали свободно в цялата провинция Салах ад-Дин, включително в районите, номинално под Оперативното командване на Салах ад-Дин, Оперативно командване Диджла и Оперативното командване на Самара, с ограничена или дори без никаква координация със съответното регионално оперативное командване.¹²⁰⁷ Източници заявиха пред Датската имиграционна служба (ДИС)/„Ландинфо“ по време на мисия за установяване на факти април 2018 г. в регион Иракски Кюрдистан, че в Салах ад-Дин е имало „значително разпространение на милиции и въоръжени групировки, които не са под контрола на правителството“.¹²⁰⁸

Според анализаторите Майкъл Найтс¹²⁰⁹ и Филип Смит през 2019 г.,¹²¹⁰ милицията на „Отряди за народна мобилизация“ „Асаиб Ахл ал-Хак“ беше доминиращото действащо лице в областта на сигурността, икономиката и политиката в северните багдадски пояси, както и в южната провинция Салах ад-Дин, включително Таджи, Дуджаил и Балад. Съобщава се, че „Асаиб Ахл ал-Хак“ е участвала в изнудване, сплашване и грабежи в техните зони на контрол, включително в изискване на „плащания за защита“ от собствениците на местни фирми.¹²¹¹ Съобщава се, че милицията на Муктада ал-Садр „Сарая Салам“, има изключителен контрол над града-светилище Самара, докато се съобщава, че лагер Шпейхер, голяма и неизползвана военна база на запад от Тикрит, е доминиран от „Катаиб Хизбула“, „Катаиб Ал-Имам Али“ и „Катаиб Джунд Ал-Имам“ (бригада 6 на „Отряди за народна мобилизация“).¹²¹² „Катаиб Ал-Тайяр Ал-Рисали“ (бригада 31 на „Отряди за народна мобилизация“) упражняваше контрол и беше най-активна в района на Байджи. Петролното находище Алас в област Тикрит беше контролирано от милиции, които се занимаваха с отклоняване на петрола за товарни превози до Иран (и пристанищата в Персийския залив) през регион Иракски Кюрдистан.¹²¹³ Съобщава се, че силите Бадр контролират всички области на изток от река Тигър в Дияла, пустинята Джалам на изток от Самара и област Туз, както и Киркук.¹²¹⁴

Според съобщения новобранците от милиции в Туз Хурмату са привлечени предимно от шиитско-тюркменската общност в отговор на антишиитското насилие от ИДИЛ през 2014/2015.¹²¹⁵ Експертът по сигурността на Ирак Майкъл Найтс написа в изследователска статия за иракските милиции през 2019 г., че Туз Хурмату и Киркук са контролирани от тюркменския „Отряд за народна мобилизация“ „Северна ос“, ръководен от Абу Рида Йълмаз ал-Наджар.¹²¹⁶ Същият източник съобщи през 2019 г., че местните тюркменски милиции, действащи в Туз Хурмату, са замесени в незаконния добив на нефт и контрабандата в Иран.¹²¹⁷ Според проучване на Глобален институт за обществена политика от 2017 г., „тюркменските „Сили за народна мобилизация“ са били в челните редици на значителните нарушения на правата на човека, докато са държали територия или са участвали в операции с шиитски „Сили за народна мобилизация“, включително екзекуции в кратки срокове, отвлечения, произволно задържане, изтезания, грабежи и масовото унищожаване на къщи.“¹²¹⁸

¹²⁰⁶ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 44

¹²⁰⁷ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), pp. 17, 22, 23

¹²⁰⁸ Дания, ДИС / Норвегия, „Ландинфо“, „Ирак: Ситуацията по сигурността и ситуацията с вътрешно разселените лица (ВРЛ) в спорните райони, вкл. възможност за влизане и достъп до регион Иракски Кюрдистан (РИК)“, 5 ноември 2018 г. [източник: иракски анализатор], [url](#), стр. 18

¹²⁰⁹ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4

¹²¹⁰ Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

¹²¹¹ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4; „Дияруна“,

„Подкрепяни от Иран милиции в Ирак искат „пари за защита“, 2 май 2019 г., [url](#)

¹²¹² Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4; „Атлантик“,

„Изграждане на нация под дулото на оръжие: може ли Самара, град с мнозинство от сунити, управляван от шиитски милиции, да бъде тест за укрепването на един разрушен Ирак?“, 10 май 2019 г., [url](#); PAX, „Проучване на човешката сигурност в Салах ад-Дин, Ирак - 2019, Резюме на ключовите констатации“, 2019 г.

[url](#), стр. 6

¹²¹³ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4; Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

¹²¹⁴ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 4-5.

¹²¹⁵ „Международен институт за стратегически изследвания“, „Иранските мрежи за влияние в Близкия изток - Глава четвърта: Ирак“, ноември 2019 г., [url](#); Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Туз“, Глобален институт за обществена политика, 16 август 2017 г., [url](#)

¹²¹⁶ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 5

¹²¹⁷ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, август 2019 г., [url](#), стр. 5

¹²¹⁸ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 26.

В доклад от май 2020 г. Хушам ал-Хашими отбелязва присъствието на ОНМ в Дуджайл, Туз Хурмату, Амирили, източен и западен Салах ад-Дин, Тикрит и райони на изток от Тикрит, пътя Салах ад-Дин - Багдад, Самара, Балад, Мутубияха североизточно Ишаки, планина Махулд, езерото Тертар, Шаиат, Байджи, ал-Алам, ал-Дур, планините Махул и Ханука (Южен Тикрит) и Завия към декември 2019 г.¹²¹⁹

Сунитски племенни милиции

Малко сунитски племенни групи са мобилизирали подкрепата си за силите на „Отряди за народна мобилизация“ в рамките на провинцията. Приблизително 2 000 до 3 000 бойци са вербувани от „Отряди за народна мобилизация“, предимно от бригадите Бадр и „Асаиб Ахл ал-Хак“, в провинция Салах ад-Дин, което е сравнително малко, в сравнение с провинция Нинева, където според оценките 18 000 души са вербувани в сунитски племенни сили за мобилизация.¹²²⁰ Малкият брой сунитски новобранци в провинция Салах ад-Дин се дължи главно на дълбокото недоверие, което сунитските племенни лидери изпитват към доминираните от шиити „Отряди за народна мобилизация“.¹²²¹

Например, главна сунитска племенна милиция е Лиуа Салахаддин [Liwa Salahaddin] (51-ва бригада), която е базирана в северната провинция Салах ад-Дин, най-вече в областите Ширкат, Тикрит и Байджи.¹²²² Съобщава се, че тя е била ръководена от Язан ал-Джабури, син на иракски депутат и бивш лидер на бунтовниците от Баас, Мишан ал-Джабури. 51-те^{ва} Смята се, че бригадата си сътрудничи с свързани с иранците шиитски „Отряди за народна мобилизация“ и твърди, че е получила оръжие и разузнавателна подкрепа от Иран.¹²²³ Според проучване на Глобален институт за обществена политика от 2017 г., 51-ва бригада се радваше на подкрепа от „Отряди за народна мобилизация“, когато се занимаваше с незаконни дейности, като например когато „имаше значителни твърдения за неправомерно поведение срещу 51-ва бригада, включително плячкосване (по-специално в Тикрит), грабежи, отвлечения и отмъщения, както и контрабанда на стоки за бойци на ИДИЛ.“¹²²⁴ Понякога обаче 51-ва бригада беше призована и за да извършва дейности по нареждане на „Отряди за народна мобилизация“, включително провеждане на инспекционни обиколки и домашни претърсвания от името на шиитския ОНМ.¹²²⁵

ИДИЛ

Според Съвета за сигурност на ООН, „макар че общото ниво на насилие, свързано с ИДИЛ, е намаляло, групировката остава значителна заплаха и премина към въстаническа тактика, като нападенията продължават в различни части на страната“.¹²²⁶ Съобщава се, че пропуските в сигурността, причинени от преразпределянето на Иракските сили за сигурност за антиправителствени протести, локдауна заради COVID-19, както и изтеглянето на повечето американски сили от Ирак, са използвани от ИДИЛ за набиране на сила и прегрупиране в части на Ирак, включително в провинция Салах ад-Дин през 2020 г.¹²²⁷ В отдалечени райони на Ирак се съобщава, че ИДИЛ продължава да извършва нападения срещу официални контролно-пропускателни пунктове, инфраструктура и срещу дължностни лица.¹²²⁸ Операциите на ИДИЛ в много селски райони в провинция Салах ад-Дин през 2020 г. са описани като „кампания за убийства“ от

¹²¹⁹ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, CGP, 5 май 2020 г., [url](#)

¹²²⁰ Гастон, Е., Сунитски племенни сили, Глобален институт за обществена политика, 30 август 2017 г., [url](#)

¹²²¹ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 25.

¹²²² Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 48-49.

¹²²³ „Международен институт за стратегически изследвания“, „Иранските мрежи за влияние в Близкия изток - Глава четвърта: Ирак“, ноември 2019 г., [url](#)

¹²²⁴ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 49.

¹²²⁵ Гастон, Е. и Дерзи-Хорват, А., „Ирак след ИДИЛ: Ирак след ИДИЛ, Поддържащи действащи лица, Местни сили и микрополитика на контрола“, Глобален институт за обществена политика, март 2018 г., [url](#), стр. 49.

¹²²⁶ Съвет за сигурност на ООН, „Десети доклад на генералния секретар относно заплахата от ИДИЛ (Даеш) за международния мир и сигурност и обхвата на усилията на ООН в подкрепа на държавите-членки за противодействие на заплахата“ [S/2020/95], 4 февруари 2020 г., [url](#), параграф 4

¹²²⁷ „Ню Йорк Таймс“, „Вълна от нападения на „Ислямска държава“ в Ирак на фона на дебати за броя на американските войски“, 10 юни 2020 [url](#); SIPRI, „Възраждането на Ислямска държава в Ирак: политически и военни реакции“, 9 юни 2020 г., [url](#); ААл-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, CGP, 5 май 2020 г., [url](#); „СиЕнБиСи“, „Америка пренебрегва бурните протести в Ирак на свой риск, казват експерти по сигурността“, 14 ноември 2019 г., [url](#)

¹²²⁸ Съвет за сигурност на ООН, „Десети доклад на генералния секретар относно заплахата от ИДИЛ (Даеш) за международния мир и сигурност и обхвата на усилията на ООН в подкрепа на държавите-членки за противодействие на заплахата“ [S/2020/95], 4 февруари 2020 г., [url](#), параграф 4

починалия анализатор по сигурността Хушам ал-Хашими.¹²²⁹ МКГ допълнително оцени през май 2020 г., че атаките на войнствената групировка са станали „по-напористи“ и са били фокусирани основно върху „селски пояс, преминаващ през централен северен Ирак, в провинциите Киркук, Салах ад-Дин и Дияла“.¹²³⁰ Също така се съобщава, че ИДИЛ е демонстрирала своята адаптивност през първата половина на 2020 г., като постепенно се е преместила от „скриване в отдалечени райони към тревожно установяване на база в селските и крайградските райони“.¹²³¹

Майкъл Найтс и Алекс Алмейда наблюдават модел на нарастващи нива на възстановяване, активност и атаки, свързани с ИДИЛ от 2019 г. в провинция Салах ад-Дин и идентифицират най-силната оперативна среда на ИДИЛ в правителството на Салах ад-Дин, пустинята Джалам, откъдето групировката има достъп до редица целеви области, включително Самара,¹²³² петролното находище на Ула, Туз Хурмату, и провинцията граничи с Южен Киркук и Западна Дияла.¹²³³ Освен това те са идентифицирали следните области в провинция Салах ад-Дин като приютили активни клетки за атака на ИДИЛ: Източен Тар Тар в област Балад, южната пустиня Джалам в област Мутабия, Удхаим и североизточната част на Тар Тар в областите Тикрит, Байджи, Синия, Махул и северната пустиня Джалам в област Хамрин, Туз, Пулхана и Зарга.¹²³⁴ ИВИ определи планините Хамрин като благоприятна зона за подкрепа на ИДИЛ, позволяваща връзки с други зони за подкрепа в провинциите Салах ад-Дин и Дияла.¹²³⁵ ИДИЛ съхранява оръжия и други провизии в тунелни системи в тази област и нейните лидери използват района, за да се прегрупират. Планините Хамрин предоставят възможности за започване на нападения в райони около Туз Хурмату.¹²³⁶

Според Хушам ал-Хашими към декември 2019 г. ИДИЛ е имала около 350 до 400 активни бойци в „сектора“ на Салах ад-Дин, които са подкрепяни от 400 неактивни бойци или „спящи клетки“, които се занимават основно с логистика.¹²³⁷ Малки патрули от девет до 11 мъже са действали на различни места и са извършвали нападения. През март 2020 г. ИДИЛ възприе нов подход чрез активиране на автономни спящи клетки за извършване на нападения в селските райони на юг от Самара и северно от Багдад.¹²³⁸ Според МКГ много от тези активни бойци на ИДИЛ са иракчани и са местни в съответните зони на действие.¹²³⁹

2.7.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

Последователните доклади на Съвета за сигурност на ООН от 2019 г. и първата половина на 2020 г. продължават да съобщават, че остатъци от ИДИЛ често извършват асиметрични нападения срещу иракския народ и силите за сигурност, особено в провинциите Анбар, Багдад, Дияла, Ербил, Киркук, Нинава и Салах ад-Дин.¹²⁴⁰

¹²²⁹ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, CGP, 5 май 2020 г., [url](#)

¹²³⁰ МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#)

¹²³¹ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, CGP, 5 май 2020 г., [url](#)

¹²³² „Посеганията на ИДИЛ към град Самара имат за цел да принудят провинция Салах ад-Дин да разчита още повече на дивизиите на „Сили за народна мобилизация“, което ИДИЛ се надява да влоши напрежението между сунитите и шиите.“ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, GGP, 5 май 2020 г., [url](#)

¹²³³ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 16. Вж. също Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, CGP, 5 май 2020 г., [url](#)

¹²³⁴ Найтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 23. Вж. също Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, CGP, 5 май 2020 г., [url](#); ИВИ, „Актуализация за повторното засилване на „Ислямска държава“ - април 2019 г., 19 април 2019 г., [url](#)

¹²³⁵ ИВИ, „Второто завръщане на „Ислямска държава“ е оценка за следващия бунт на „Ислямска държава“, 23 юли 2019 г., [url](#), стр. 21.

¹²³⁶ ИВИ, „Второто завръщане на „Ислямска държава“ е оценка за следващия бунт на „Ислямска държава“, 23 юли 2019 г., [url](#), стр. 21.

¹²³⁷ Остатъци от ИДИЛ в Ирак са създали 11 сектора в онова, което те наричат своя Вилаят (провинция) Ирак, в съответствие с организационната си структура. Вижте картата на 11-те „сектора“: Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, CGP, 5 май 2020 г., [url](#)

¹²³⁸ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, GGP, 5 май 2020 г., [url](#)

¹²³⁹ МКГ, „Предотвратяване на възраждането на ИДИЛ в Ирак и Сирия, Доклад за Близкия изток № 207“, 11 октомври 2019 г., [url](#), стр. 5

¹²⁴⁰ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.); Доклад на генералния секретар [S/2020/363], 6 май 2020 г., [url](#), параграф 24;

Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.); Доклад на генералния секретар [S/2020/140], 21 февруари 2020 г., [url](#), параграф 24;

Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.); Доклад на генералния секретар [S/2019/903], 22 ноември 2019 г., [url](#), параграф 29;

Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция

Според доклада на Майкъл Нйтс и Алекс Алмейда от май 2020 г., провинция Салах ад-Дин постоянно е класирана на най-ниското или второто място сред шестте провинции, страдащи от бунтовническите действия на ИДИЛ, по отношение на нападенията през 2019 г. и началото на 2020 г., но все още има признаци на възстановяване на ИДИЛ.¹²⁴¹ Анализът на провинция Салах ад-Дин показва още, че „броят нападения на месец се повиши от 13 през първото тримесечие на 2019 г. до 24,6 през третото тримесечие и 35 на месец през четвъртото тримесечие, след което останаха близо до това ниво през първото ниво на 2020 г. За сравнение, това все още е много по-ниско от 116-те нападения месечно през 2013 г. или 84-те нападения месечно през 2017 г., но по-високо от нивата от 2012 г. от 19 нападения на месец.“¹²⁴² Същият доклад отбелязва нововъзникваща тенденция за производство на взривове и за разполагане на крайпътни бомби през третото тримесечие на 2019 г., както и акцент върху атакуването на изолирани контролно-пропускателни пунктове в пехотни сблъсъци с участието на подразделения ИДИЛ с размер на взводове.¹²⁴³ Съобщава се, че броят на нападенията срещу противопоставящите се на ИДИЛ сунитски проповедници и офицери от племенните мобилизационни сили се увеличава.¹²⁴⁴ Освен това ИДИЛ продължи да убива лидери на села и други, обвинени в сътрудничество с военните, докато отвлеча фермери и изисква съкращаване на печалбите им, включително в села в Салах ад-Дин.¹²⁴⁵

Според данни от отворени източници от МВКДС, Център „Образование за мир в Ирак“ и база данни „Тероризъм и бунтове“ на Джейнс, ИДИЛ е извършила около 30 нападения в провинция Салах ад-Дин от януари до март 2020 г.¹²⁴⁶

Анализът на Джоел Уинг от „Размишления за Ирак“ показва, че ИДИЛ стартира „пролетна кампания“ в цял Ирак, тъй като през април и май 2020 г. се наблюдава значителен прилив на насилие, което до голяма степен утихва до юни 2020 г.¹²⁴⁷ Провинция Салах ад-Дин е била свидетел на 11 инцидента през април, 45 инцидента през май и 13 инцидента през юни 2020 г., което илюстрира, че провинцията „се е превърнала във вторичен фронт за „Ислямска държава“, където основният ѝ приоритет е да се възстанови“.¹²⁴⁸

В следствие на продължаващата и засилена активност на ИДИЛ, включително в някои части на провинция Салах ад-Дин през 2019/2020 г., Иракските сили за сигурност започнаха няколко големи координирани военни операции срещу ИДИЛ в отговор.¹²⁴⁹ През 2019 г. иракското правителство стартира операция „Волята на победата“, чиято цел беше изгонването на бойци на ИДИЛ от отдалечени райони, включително в провинция Салах ад-Дин.¹²⁵⁰ През февруари 2020 г.

2470 (2019), Доклад на генералния секретар [S/2019/660], 5 август 2019 г., [url](#), параграф 19; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2421 (2018), Доклад на генералния секретар [S/2019/365], 2 май 2019 г., [url](#), параграф 18

¹²⁴¹ През 2019 г. в шестте най-големи провинции в Ирак бяха регистрирани следният брой нападения на ИДИЛ: Дияла (550), Нинева (293), Киркук (228), Багдад (214), Салах ад-Дин (142) и Анбар (105); Нйтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, „Център за борба с тероризма“, Том 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 14, 16

¹²⁴² Нйтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, „Център за борба с тероризма“, Том 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 16.

¹²⁴³ Нйтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 16.

¹²⁴⁴ Нйтс, М. и Алмейда, А., „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, CTC, Vol. 13, брой 5, май 2020 г., [url](#), стр. 16.

¹²⁴⁵ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2019 г. - 31 март 2019 г., 7 май 2019 г., [url](#), стр. 46

¹²⁴⁶ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 24.

¹²⁴⁷ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#)

¹²⁴⁸ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#)

¹²⁴⁹ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.); Доклад на генералния секретар [S/2020/363], 6 май 2020 г., [url](#), параграф 24; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.); Доклад на генералния секретар [S/2020/140], 21 февруари 2020 г., [url](#), параграф 24; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.); Доклад на генералния секретар [S/2019/903], 22 ноември 2019 г., [url](#), параграф 29; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), Доклад на генералния секретар [S/2019/660], 5 август 2019 г., [url](#), параграф 19; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2421 (2018), Доклад на генералния секретар [S/2019/365], 2 май 2019 г., [url](#), параграфи 18,19

¹²⁵⁰ Съвет за сигурност на ООН, „Десети доклад на генералния секретар относно заплахата от ИДИЛ (Даеш) за международния мир и сигурност и обхвата на усилията на ООН в подкрепа на държавите-членки за противодействие на заплахата“ [S/2020/95], 4 февруари 2020 г., [url](#), параграф 5. Вж. също Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), Доклад на генералния секретар [S/2020/140], 21 февруари 2020 г., [url](#), параграф 24; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019 г.), Доклад на генералния секретар [S/2019/903], 22 ноември 2019 г., [url](#), параграф 29

Иракските сили за сигурност стартираха нова военна операция срещу ИДИЛ, озаглавена „Героите на Ирак“.¹²⁵¹ Първата фаза на операцията се проведе през май 2020 г. и беше фокусирана върху провинциите Анбар, Нинева и Салах ад-Дин.¹²⁵² Втората фаза беше обявена на 2 юни 2020 г. и беше съсредоточена върху постовите на ИДИЛ в покрайнините на провинциите Салах ад-Дин и Киркук, а третата фаза стартира на 22 юни 2020 г. с цел да се разчистят районите на провинциите Салах ад-Дин, Дияла, Самара и Киркук от остатъци от ИДИЛ.¹²⁵³ Според Коалиционните съвместни оперативни сили, ръководени от САЩ, хиляди членове на Иракските сили за сигурност, състоящи се от иракската армия, бригадата на специалните сили „Куат ал-Хасах [Qwat al-Khasah]“, иракските военновъздушни сили, отделите за спешно реагиране, федералната полиция, „Отряди за народна мобилизация“ и иракските агенции за сигурност и разузнаване, преминаха през над 4800 км² в търсене на скривалища на ИДИЛ по време на третата фаза на „Героите на Ирак“ в провинция Салах ад-Дин между 22 и 24 юни 2020 г.¹²⁵⁴ Фаза четвърта, стартирана в средата на юли 2020 г., се фокусира главно върху провинция Дияла.¹²⁵⁵ Според Джоел Уинг обширните военни усилия на Ирак за изчистване на зоните от присъствие на ИДИЛ са забавили дейността на ИДИЛ, но не са я премахнали.¹²⁵⁶

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- На 8 януари 2019 г. самоделно взривно устройство, поставено в автомобил за самоубийствен атентат беше детонирано на контролно-пропускателен пункт в Тикрит, провинция Салах ад-Дин.¹²⁵⁷
- В началото на февруари 2019 г. бойци на ИДИЛ убиха трима братя, след като ги отвлякоха в северната част на провинция Салах ад-Дин, където събират трюфели в планината Махул.¹²⁵⁸
- На 22 май 2019 г. бойци на ИДИЛ организираха нападение на контролно-пропускателен пункт близо до петролното поле Алас в провинция Салах ад-Дин, по време на който един полицай беше убит, а четирима други ранени.¹²⁵⁹
- В началото на август 2019 г. въоръжени лица, които твърдят, че са верни на ИДИЛ, публично обезглавиха полицай в село на юг от град Самара в провинция Салах ад-Дин.¹²⁶⁰
- На 7 септември 2019 г. цивилно лице е убито от бомба, експлодирала в колата му в район западно от град Самара в провинция Салах ад-Дин.¹²⁶¹
- На 9 февруари 2020 г. трима цивилни са ранени от взрив на самоделно взривно устройство на ИДИЛ в село Ал-Махзам в област Тикрит.¹²⁶²
- На 24 февруари 2020 г. заподозрени бойци от ИДИЛ убиха трима цивилни и раниха четвърти при нападение на футболно игрище и кафене в град Балад.¹²⁶³
- На 16 март 2020 г. заподозрени бойци на ИДИЛ детонираха самоделно взривно устройство на мотоциклет на пазар в Туз, ранявайки 6 души.¹²⁶⁴

¹²⁵¹ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 27.

¹²⁵² „Рудав“, „Иракските сили стартираха третата фаза на антиислямската операция „Герои на Ирак“, 22 юни 2020 г., [url](#)

¹²⁵³ „Рудав“, „Иракските сили стартираха третата фаза на антиислямската операция „Герои на Ирак“, 22 юни 2020 г., [url](#)

¹²⁵⁴ Операция „Непоколебима решимост“ на Коалиционните съвместни оперативни сили, „Иракските сили за сигурност разрушават убежища на Даеш по време на „Герои на Ирак III“, 27 юни 2020 г., [url](#)

¹²⁵⁵ „Рудав“, „Ирак продължава четвъртия етап от операцията срещу ИДИЛ в Дияла“, 26 юли 2020 г., [url](#); „Дияруна“, „Иракските сили започнаха 4-та фаза на кампанията „Герои на Ирак“, 13 юли 2020 г., [url](#)

¹²⁵⁶ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#). Вж. също МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 3; „Лос Анджелис Таймс“, „Новата война на Ирак срещу Ислямска държава: Спиране на новото възраждане на групировката в селските райони“, 8 март 2019 г., [url](#)

¹²⁵⁷ ИВИ, „Второто завръщане на „Ислямска държава“ е оценка за следващия бунт на „Ислямска държава“, 23 юли 2019 г., [url](#), стр. 50

¹²⁵⁸ „Кюрдистан 24“, „ИДИЛ екзекутира трима братя след отвличане в Салах ад-Дин в Ирак“, 8 февруари 2019 г., [url](#)

¹²⁵⁹ „Анадолска агенция“, „Двама иракски полицаи бяха убити при нападения в Салах ад-Дин и Дияла“, 23 май 2019 г., [url](#)

¹²⁶⁰ „Ню Йорк Таймс“, „Ислямска държава“ възвръща силата си в Ирак и Сирия“, 19 август 2019 г., [url](#)

¹²⁶¹ „Ройтерс“, „Четирима убити, включително цивилен, на различни места в Ирак в ден на нападения на бойци“, 7 септември 2019 г., [url](#)

¹²⁶² iMMAP, „Отговор за хуманитарен достъп, кратки новини за инциденти с взривове през седмицата (6-12 февруари 2020 г.)“, 12 февруари 2020 г., [url](#)

¹²⁶³ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 20 февруари - 27 февруари 2020 г., 27 февруари 2020 г., [url](#)

¹²⁶⁴ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 11 - 17 март 2020 г.“, 17 март 2020 г., [url](#)

- Според МКГ на 1 май 2020 г. ИДИЛ стартира сложна операция, описана като „една от най-амбициозните ѝ операции в близкото минало на Ирак“¹²⁶⁵, което предполага, че операцията е била добре планирана.¹²⁶⁶ Няколко подразделения на ИДИЛ нападнаха „Отряди за народна мобилизация“ в Ирак и завардиха селски район на провинция Салах ад-Дин близо до град Самара. Десет бойци от „Отряди за народна мобилизация“ бяха убити по време на продължили часове сблъсъци.¹²⁶⁷
- На 15 май 2020 г. въоръжена група нахлу и подпали къща, убивайки всички жители и унищожавайки две превозни средства и тяхното житно поле в Ал Джалам, северно от област Самара.¹²⁶⁸
- На 13 юни 2020 г. ИДИЛ атакува дома на заместник-губернатора на Салах ад-Дин Исмаил ал-Халуб в под-област Ишаки в югоизточната част на Салах ад-Дин и при сблъсъци рани един член на Иракските сили за сигурност и още един човек.¹²⁶⁹
- На 2 юли 2020 г. със самоделно взривно устройство беше атакуван патрул на „Отряди за народна мобилизация“ западно от Баджи, при което загинаха двама служители по разузнаването от бригада 35 на ОНМ.¹²⁷⁰
- На 15 юли 2020 г. американски конвой беше атакуван с поредица от експлозии в района на Макешифа в област Самара.¹²⁷¹
- На 17 юли 2020 г. самоделно взривно устройство уби двама цивилни и рани трима близо до село Ал-Намил и област Ал-Ширкат.¹²⁷²
- На 25 юли 2020 г. бойци на ИДИЛ атакуваха село Сумум, разположено на северозапад, убивайки петима цивилни, включително мухтар на селото.¹²⁷³
- На 27 юли 2020 г. крайпътна бомба в квартал Ширкат порази цивилно превозно средство и уби баща и неговата дъщеря, а съпругата му и още две деца получиха сериозни наранявания.¹²⁷⁴

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Салах ад-Дин	31	39	58	97	12	16	33	49

Таблица 11: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Салах ад-Дин.¹²⁷⁵

¹²⁶⁵ МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 1

¹²⁶⁶ МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 2

¹²⁶⁷ SIPRI, „Възраждането на Ислямска държава в Ирак: политически и военни реакции“, 9 юни 2020 г., [url](#); МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 1; „Би Би Си“, „Бойци на „Ислямска държава“ убиха десетима иракчани при „ожесточени сблъсъци“, 2 май 2020 г., [url](#)

¹²⁶⁸ iMMAP - „Отговор за хуманитарен достъп, кратки новини за инциденти с взривове през седмицата - 14-20 май 2020 г.“, 20 май 2020 г., [url](#)

¹²⁶⁹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 11 юни - 18 юни 2020 г., 18 юни 2020 г., [url](#)

¹²⁷⁰ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 2 юли - 9 юли 2020 г., 30 юли 2020 г., [url](#)

¹²⁷¹ NINA, „Новини за атака срещу зона на американски конвой в район Мейкшифа в Самара“, 15 юли 2020 г., [url](#)

¹²⁷² iMMAP, „Кратки новини за инциденти с взривове през седмицата - 16-22 юли 2020 г.“, [url](#)

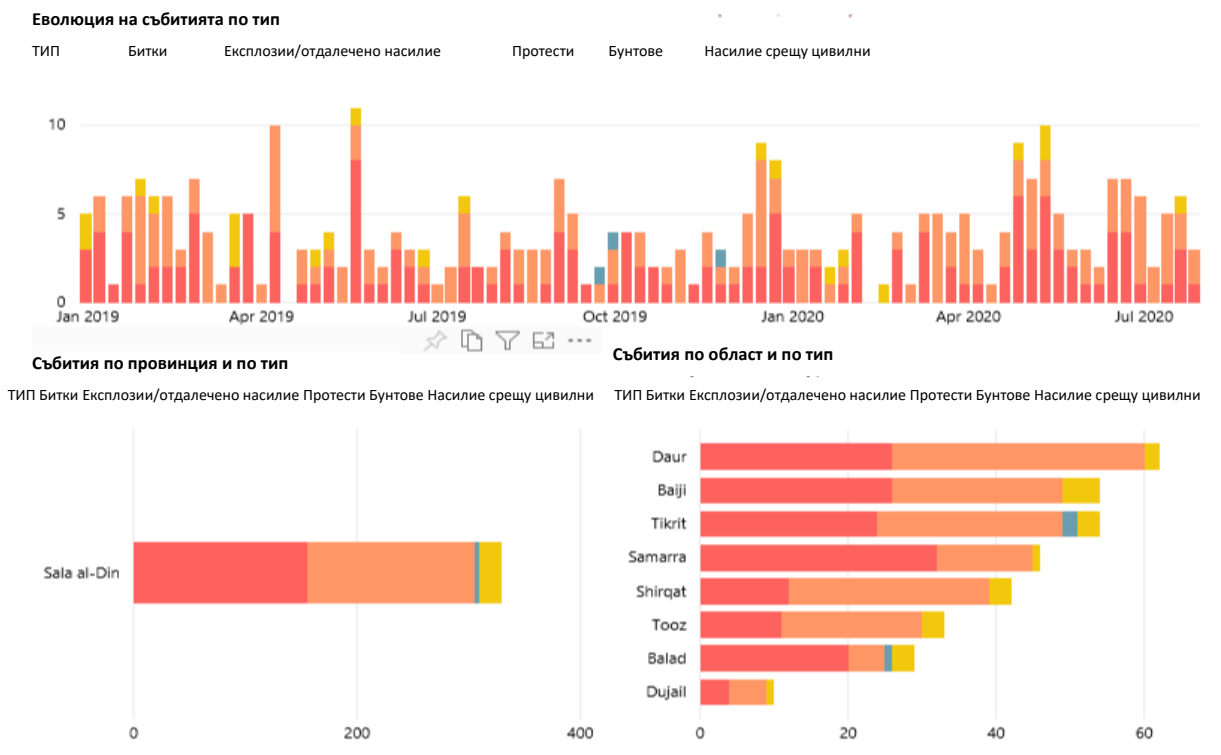
¹²⁷³ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 23 юли - 30 юли 2020 г., 30 юли 2020 г., [url](#)

¹²⁷⁴ „Шафак нюз“, „Две жертви при експлозия в Салах ад-Дин“, 17 юли 2020 г., [url](#)

¹²⁷⁵ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 155 битки, 151 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 21 случая на насилие над цивилни, 0 инцидента на бунтове, което прави общо 327 инцидента от този тип в провинция Салах ад-Дин, по-голямата част от които са осъществени в област Даур. По време на референтния период са отчетени и 3 протеста в провинция Салах ад-Дин.¹²⁷⁶ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

Фигура 14: Еволюция на събитията по сигурността, класифицирани като битки, експлозии/дистанционно насилие, насилие срещу цивилни, бунтове и протести в провинция Салах ад-Дин 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни на МВКДС.¹²⁷⁷

Способност на държавата да осигури законност и ред

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

По-специално възраздането на ИДИЛ и повишеното количество нападения, извършени през пролетта на 2020 г., са извършени най-вече в „селския пояс, простиращ се през централен северен Ирак, в провинциите Киркук, Салах ад-Дин и Дияла“.¹²⁷⁸ Бойците на ИДИЛ са се приютавали в особено пресечени терени в тези райони след териториалното им поражение през 2017 г.¹²⁷⁹ Съобщава се, че тези райони са трудни за контрол от страна на силите за сигурност на Ирак, въпреки непрекъснатите военни операции срещу ИДИЛ, за които се съобщава, че са с ограничен

¹²⁷⁶ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹²⁷⁷ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)¹²⁷⁸ МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 3. Вж. също: Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#)

¹²⁷⁹ МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 3

ефект.¹²⁸⁰ Според доклада на Министерство на отбраната на САЩ до Конгреса на САЩ от май 2019 г. корупцията е описана като широко разпространена в институциите за сигурност на Ирак и в правителството, което също е повлияло на усилията за противодействие на ИДИЛ.¹²⁸¹

Освен това се съобщава, че ИДИЛ експлоатира участъците от „ничия земя“ в спорните райони, разделящи федералните иракски и кюрдски сили за сигурност, както и неуспехите в координацията между тях.¹²⁸² Коалиционните съвместни оперативни сили на САЩ-Операция „Непоколебима решимост“ също съобщиха, че Иракските сили за сигурност и кюрдската Пешмерга нямат силно сътрудничество, създавайки „оперативни пукнатини“, които ИДИЛ експлоатира, както и че ИДИЛ действа от до голяма степен „неуправлявана“ територия, включително в части от Салах ад-Дин.¹²⁸³ Според наблюдатели, неотдавнашният скок в броя на нападенията на ИДИЛ също показва промяна в целите на ИДИЛ чрез по-често и директно нападане на Иракските сили за сигурност и свързаните с тях проправителствени сили, като по този начин се отслабва способността на тези действащи лица по сигурността да осигурят защита на гражданите.¹²⁸⁴

Според МКГ, така нареченото „възраждане“ на ИДИЛ не може да се сравни с възможностите на групировката след обявяването на нейния „халифат“ в Ирак през 2014 г., „но за иракчаните - особено в селските райони, най-уязвими от атаките на групировката - този вид възраждаща се ИДИЛ би могла да стане ужасяваща и смъртоносна.“¹²⁸⁵

Съобщава се, че „Отряди за народна мобилизация“ се радват на свобода на движение и фактически контролират голяма част от провинция Салах ад-Дин, докато Иракските сили за сигурност и полицията номинално упражняват контрол.¹²⁸⁶ Според Агенцията за разузнаване на отбраната „Отряди за народна мобилизация“ са ангажирани да подкрепят борбата срещу ИДИЛ, включително провеждане на прочистващи операции и подпомагане на Иракските сили за сигурност най-вече в провинциите Дияла и Салах ад-Дин, но се съобщава, че тези „Отряди за народна мобилизация“ също участват в престъпни действия, включително изнудване и контрабанда, която „може да отвлече вниманието и да намали задълженията им за сигурност“.¹²⁸⁷ Например, през юли 2020 г. седем членове на „Отряди за народна мобилизация“, които работеха на контролно-пропускателен пункт в под-област Амерли в област Туз Хурмату, бяха арестувани за незаконно налагане на такси върху камиони, осъществяващи транспортни дейности.¹²⁸⁸

Съобщенията за сериозни нарушения на правата на човека, включително извънсъдебни убийства, задържане или злоупотреби с граждански, унищожаване на имущество, грабежи и блокиране на връщанията на разселени лица, извършени от „Отряди за народна мобилизация“, са намалели от 2017 г. насам. Глобален институт за обществена политика обаче съобщи през февруари 2019 г., че много вътрешно разселени лица, включително от провинция Салах ад-Дин, особено сунитски арабски семейства, които са възприемани като членове на ИДИЛ, се страхуват от продължаващото присъствие на „Отряди за народна мобилизация“ като участници в сигурността в родните им райони и виждат това като основна пречка до завръщането си у дома. Глобалният институт за обществена политика съобщи, че по тази причина в област Байджи се наблюдава особено малък брой завръщащи се.¹²⁸⁹

¹²⁸⁰ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#); МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 3; „Лос Анджелис Таймс“, „Новата война на Ирак срещу Ислямска държава: Спиране на новото възраждане на групировката в селските райони“, 8 март 2019 г., [url](#).

¹²⁸¹ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2019 г. - 31 март 2019 г., 7 май 2019 г., [url](#), стр. 48.

¹²⁸² МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 3; Флъд, Д., „От халифати до пещери: Асиметричната война на „Ислямска държава“ в Северен Ирак“, „Център за борба с тероризма“, септември 2018, том 11, брой 8, [url](#), стр. 30. Вижте също допълнителна информация за ИДИЛ като въоръжено действащо лице по-горе.

¹²⁸³ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 25.

¹²⁸⁴ Уинг, Дж., „Пролетната офанзива на „Ислямска държава“ в Ирак завърши през юни“, 6 юли 2020 г., [url](#); МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 2.

¹²⁸⁵ МКГ, „Когато измервате „възраждането“ на „Ислямска държава“, използвайте правилния стандарт“, 13 май 2020 г., [url](#), стр. 6.

¹²⁸⁶ Вижте допълнителна информация за „Отряди за народна мобилизация“ и Иракските сили за сигурност като въоръжени действащи лица по-горе.

¹²⁸⁷ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2019 г. - 31 март 2019 г., 7 май 2019 г., [url](#), стр. 52.

¹²⁸⁸ „Кирук нау“, „Седем членове на „Отряди за народна мобилизация“, работещи на контролно-пропускателен пункт, бяха арестувани“, 27 юли 2020 г., [url](#).

¹²⁸⁹ Гастон, Е. и Домис, М., „На върха на копието: Въздействие на въоръжените групировки върху разселването и завръщането в Ирак след ИДИЛ“, Глобален институт за обществена политика, 18 февруари 2019 г., [url](#).

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Салах ад-Дин е и една от провинциите с особено големи инфраструктурни щети в резултат на конфликти, особено по отношение на щети върху жилища,¹²⁹⁰ върху селскостопанския сектор¹²⁹¹ и върху сектора на водоснабдяването, канализацията и хигиената.¹²⁹² Според проучване от 2018 г., проведено от иракското правителство в сътрудничество със Световната банка, щетите върху жилищния сектор в провинция Салах ад-Дин възлизат на 20% от дела на общите щети. Провинцията е претърпяла най-високия процент на разрушения на селските жилищни активи сред седемте провинции, засегнати от конфликти, които бяха оценени.¹²⁹³

„Амнести интернешънъл“ съобщи, че възстановяването в провинции, силно засегнати от конфликта, включително Салах ад-Дин, е било бавно през 2019 г.¹²⁹⁴

Съобщава се, че замърсяването с експлозивни боеприпаси създава пречка за безопасното завръщане на разселените лица, както и за изпълняването на хуманитарни дейности в повече от една трета от областите, оценени в провинциите Анбар, Багдад, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин от хуманитарния екип за страната в Ирак.¹²⁹⁵ Например, на 9 февруари 2020 г. експлозив - военен остатък, за който се смята, че е оставен от ИДИЛ, е детониран в кариера в село Ал-Михзин, ранявайки трима работници в кариерата.¹²⁹⁶

Разселване и връщане

Към 30 юни 2020 г. 11% от общото население на разселените лица в Ирак произхожда от провинция Салах ад-Дин, като основните области на произход са Туз Хурмату (40 194 души), Балад (28 632) и Байджи (27 804).¹²⁹⁷ В същото време провинция Салах ад-Дин бе дом на общ брой от 68 700 вътрешно разселени лица, шестият най-голям брой вътрешно разселени лица от всичките 18 провинции на разселване.¹²⁹⁸ Освен това, 29% от вътрешно разселените лица в провинция Салах ад-Дин са оценени като живеещи в „критични приюти“.¹²⁹⁹ През 2019 г. много вътрешно разселени лица са били принудени да бъдат вторично разселване поради „принудително и преждевременно завръщане и принудителни или принудителни напускания от лагери и неформални селища в провинциите Нинева, Салах ад-Дин, Ал-Анбар, Киркук и Дияла“.¹³⁰⁰

Завръщанията в провинция Салах ад-Дин изпреварват изместването, а провинция Салах ад-Дин продължава да се нарежда на трето място сред провинциите с най-много завръщания, като са регистрирани общо 692 142 завръщащи се към

¹²⁹⁰ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 15

¹²⁹¹ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. XVIII-XIX

¹²⁹² Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 94

¹²⁹³ Група на Световната банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак - Част 2 Оценка на щетите и нуждите на засегнатите провинции“, януари 2018 г., [url](#), стр. 15

¹²⁹⁴ „Амнести интернешънъл“, „Правата на човека в Близкия изток и Северна Африка: Преглед за 2019 г.“, 18 февруари 2020 г., [url](#)

¹²⁹⁵ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди Ирак 2020, 17 ноември 2019 г., [url](#), стр. 54

¹²⁹⁶ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 6 февруари - 13 февруари 2020 г., 13 февруари 2020 г., [url](#)

¹²⁹⁷ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 4

¹²⁹⁸ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 2

¹²⁹⁹ „Критичните приюти включват неофициални селища, религиозни сгради, училища и недовършени или изоставени сгради. За завръщащите се са включени също обичайни жилища, които са сериозно повредени или унищожени, а за разселените лица - жилища за дългосрочно отдаване под наем, които не са подходящи за обитаване (с характеристики на недовършени или силно повредени сгради).“ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 4, 8

¹³⁰⁰ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Общ преглед на хуманитарните нужди Ирак 2020 г., 17 ноември 2019 г., [url](#), стр. 5. Вж. също: Съвет на ООН по правата на човека, „Посещение в Ирак: Доклад на специалния докладчик по правата на човека за вътрешно разселените лица“ (A/HRC/44/41/Add.1), 13 май 2020 г., [url](#), ал. 27; ВКБООН, „Актуализация на ВКБООН за защита на Ирак - август 2019 г.“, 14 октомври 2019 г., [url](#), стр. 1, 3; Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Хуманитарен бюлетин Ирак октомври 2019 г., 30 октомври 2019 г., [url](#), стр. 1

30 юни 2020 г.¹³⁰¹ Трите основни области на връщане бяха Тикрит със 175 236 завръщащи се; Ал-Ширкат със 159 060 завръщащи се и Байджи със 112 908 завръщащи се.¹³⁰²

Според МОМ, провинция Салах ад-Дин е била домакин на най-много завърнали се (273 036 лица), живеещи в тежки условия (което показва липса на поминък, услуги, социално сближаване и сигурност), както и провинцията с най-голям дял на завърналите се, а именно 25%, живеещи в тежки условия.¹³⁰³ Между март 2018 г. и декември 2019 г. Матрица за проследяване на разселването на МОМ идентифицира 18 места в провинция Салах ад-Дин, където семейства са били повторно разселени след завръщането си.¹³⁰⁴ Повечето от тях са били в областите Тикрит, следвани от Балад, Ал-Ширкат и Байджи.¹³⁰⁵ МОМ идентифицира 38 места в провинция Салах ад-Дин, към които не е имало връщания към април 2020 г., поради „блокирани връщания, липса на сигурност, племенни/етнорелигиозни напрежения, наличие на [невзривени боеприпаси] и повредена инфраструктура.“¹³⁰⁶

¹³⁰¹ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 5

¹³⁰² МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 5

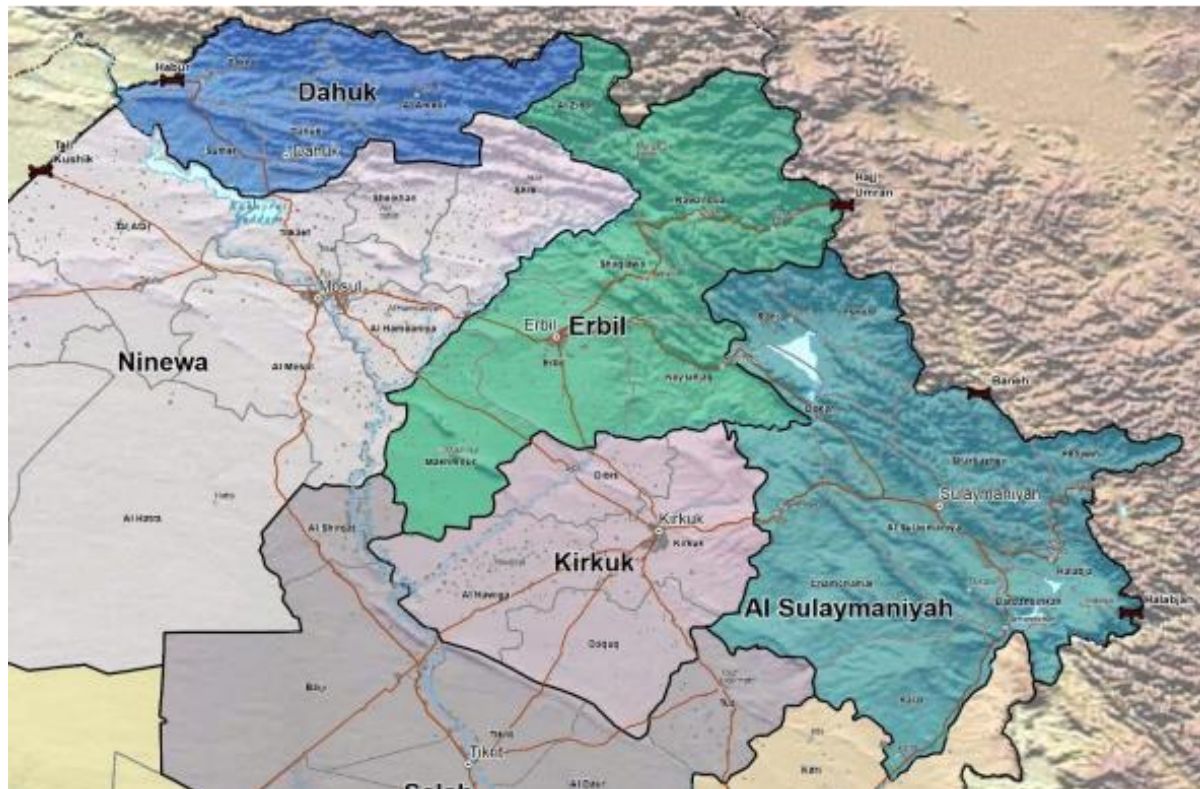
¹³⁰³ МОМ, „Резултати от индекса за връщане, кръг девет - Ирак, юли 2020 г.“, 9 юли 2020 г., [url](#), стр. 1. Вж. също: Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Доклад за хуманитарен мониторинг на плана за реакция януари-май 2019 г.“, 27 август 2019 г., [url](#), стр. 8, 10

¹³⁰⁴ МОМ, „Повторно разселени: изследване на разселването след опит за връщане в Ирак“, февруари 2020 г., [url](#), стр. 2

¹³⁰⁵ МОМ, „Повторно разселени: изследване на разселването след опит за връщане в Ирак“, февруари 2020 г., [url](#), р. 7

¹³⁰⁶ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „RWG в Ирак, Райони на произход, които не са били свидетели на връщания - април 2020 г.“, юни 2020 г., [url](#), р. 1

3. Регион Иракски Кюрдистан (Дохук, Ербил, Сюлеймания)

Карта 14: Провинции на регион Кюрдистан с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹³⁰⁷

Конституцията на Ирак признава региона на Кюрдистан като федерален регион, заедно с неговите „съществуващи власти“.¹³⁰⁸ Регионалното правителство на Кюрдистан (РПК) е със седалище в Ербил, столицата на регион Кюрдистан.¹³⁰⁹ Към септември 2020 г. РПК информира, че администрира провинциите Ербил, Сулаймания, Дохук и Халабджа.¹³¹⁰ Централното иракско правителство призна Халабджа за провинция през 2016 г., но „по навик не успява“ да признае статута ѝ на провинция.¹³¹¹

Администрацията на Гармиян е оспорвана територия между Багдад и Ербил, разположена в рамките на провинция Сюлеймания, и неофициална провинция в регион Иракски Кюрдистан, която включва трите области Калар, Кифри и Чамчамал.¹³¹²

ДПК упражнява властта си над провинциите Дохук и Ербил, докато провинция Сюлеймания се оспорва между ПСК и Горан.¹³¹³

¹³⁰⁷ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹³⁰⁸ „Конституция проект“, Конституция на Ирак от 2005 г., член 117, [url](#)

¹³⁰⁹ Кюрдско регионално правителство, кюрдско регионално правителство, 4 септември 2020 г., [url](#)

¹³¹⁰ Кюрдско регионално правителство, кюрдско регионално правителство, 4 септември 2020 г., [url](#)

¹³¹¹ „Вашингтонски кюрдски институт“, „Седмичен кратък доклад на Кюрдистан“, 24 септември 2019 г., [url](#), 24 септември 2019 г.

¹³¹² „Кюрдистан 24“, „ИДИЛ отвлече 7 цивилни на фалшив контролно-пропускателен пункт в регион Гармиян на Кюрдистан“, 31 януари 2020 г., [url](#)

„Рудав“, „Ръце, изцапани с кръв на Пешмерга“: Емир от ИДИЛ е арестуван в Гармиян“, 3 април 2020 г., [url](#)

¹³¹³ Уахаб, Б., „Новото правителство на Иракски Кюрдистан“, 11 юли 2019 г., [url](#)

За 2019 г. Иракската „Централна статистическа служба“ направи оценка¹³¹⁴ на населението в Ербил, Дохук и Сюлеймания заедно, на 5 449 364.¹³¹⁵ Етническият състав на провинциите на регион Иракски Кюрдистан е обхванат в глави за отделните провинции.

¹³¹⁴Трябва да се отбележи, че последното всеобхватно преброяване на населението и жилищата в Ирак беше проведено през 1987 г.; Фонд на ООН за населението, бюлетин за преброяване на населението през 2020 г., декември 2019 г., [url](#), стр. 1

¹³¹⁵Ирак, „Централна статистическа служба“, 2019 г., Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата., [url](#)

3.1 Дохук

Карта 15: Провинция Дохук с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹³¹⁶

3.1.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинция Дохук е част от регион Иракски Кюрдистан и е най-северната провинция в Ирак. Намира се в северозападната част на Ирак и има международна граница с Турция и Сирия.¹³¹⁷ Вътрешно Дохук граничи с провинциите Нинева и Ербил.¹³¹⁸ Площта на провинцията е 6 553 км².¹³¹⁹ Столицата ѝ е Дохук¹³²⁰, и има четири области: Амеди [Amedi], Дохук [Dohuk], Сумел [Sumel] и Захо [Zakho].¹³²¹ Освен това, според Главната дирекция за туризъм на Дохук, провинцията е разделена на шест територии „като управления“: Дохук, Сумел, Захо, Амеди, Шейхан и Акри.¹³²² Областите Акри (Акре) и Шейхан са част от провинция Нинева, но се административират от РПК от създаването на Зелената линия чрез прекратяването на огъня между иракското правителство и кюрдите през 1991 г.¹³²³

Административният център на регион Иракски Кюрдистан се намира формално в Ербил, но контролът върху региона е разделен между двете основни доминиращи политически партии на региона. ДПК упражнява властта си над провинциите Дохук и Ербил, а ПСК контролира провинция Сюлеймания.¹³²⁴

¹³¹⁶ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹³¹⁷ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Дохук, декември 2015 г., [url](#), стр. 2; Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Ирак: Справочна карта на провинция Дохук 2020, 5 май 2020 г., [url](#)

¹³¹⁸ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „Ирак: Справочна карта на провинция Дохук 2020 г.“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹³¹⁹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Дохук“, декември 2015 г., [url](#), стр. 1

¹³²⁰ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Дохук“, декември 2015 г., [url](#), стр. 1

¹³²¹ МОМ, „Дохук, Ербил и Сюлеймания: профили на провинции“, юни 2008 г., [url](#), стр. 2

¹³²² Ирак, регион Иракски Кюрдистан, „Главна дирекция по туризъм: Дохук“, без дата, [url](#)

¹³²³ Ан, Дж. и сътр., „Политиката за сигурност в Нинева: Предотвратяване на възвръщане на „Ислямска държава“ в Северен Ирак“, 7 май 2018 г., стр. 5-6, [url](#)

¹³²⁴ Бакауан, Адел, „Електронно писмо до DIDR (Служба за защита на бежанците и лицата без гражданство), 10 декември 2018 г.; Адел Бакауан е френски кюрдски социолог и изследовател от Кюрдистанския център по социология към университета Соран. Той е и асоцииран изследовател във Френския институт за международни отношения (IFRI). Служба за защита на бежанците и лицата без гражданство го покани като гост-лектор през декември и източникът потвърди бележките по имейл.

Население

За 2019 г. Иракската „Централна статистическа служба“ направи оценка¹³²⁵ на населението на провинцията на 1 326 562 души.¹³²⁶

Етнически състав

Според Комисията на САЩ за международната религиозна свобода повечето от жителите на регион Иракски Кюрдистан са кюрди сунити, в допълнение към араби сунити, християни, черкези, файлийски кюрди, шабак, шиити и сунити тюркмени, Ярсан (включително Какаи), както и йезиди.¹³²⁷ Основната етническа група в провинция Дохук са кюрдите, с по-малки малцинства от тюркмени и араби.¹³²⁸ Според уебсайта на провинция Дохук град Дохук има население от 340 000 души, по-голямата част от които са кюрди, но значителна асирийска общност също живее в града. Освен това разселени асирийци и йезиди са се преместили в града след инвазията на ИДИЛ през 2014 г. в техните зони на произход.¹³²⁹ МОМ заяви, че 50 % от разселените лица в Дохук са сунити и шиити кюрди, 35% йезиди, 9% араби мюсюлмани сунити, 4% малцинства (християни, какаи, шабак) и 1% тюркмени (мюсюлмани сунити и шиити).¹³³⁰

Икономика

Информация за икономиката на провинцията, обхващаща референтния период, не е намерена. Оценката на НПО „Координационен комитет за Ирак“, публикувана през декември 2015 г., описва икономиката като поддържана от чуждестранни инвестиции, двустранна търговия с Турция, туризъм, строителство, част от селското стопанство и известни проучвания за петрол.¹³³¹

Сигурност по пътищата

По време на изготвянето на този доклад беше намерена оскъдна информация за сигурността по пътищата и контролно-пропускателните пунктове в провинция Дохук. Местни източници съобщават, че в началото на септември 2019 г. е започнала рехабилитацията на главния път, свързващ градовете Мосул и Дохук. Съобщава се, че пътят е претърпял големи щети по време на военните операции срещу ИДИЛ.¹³³² Освен това ПРООН заяви, че през 2018-2019 г. е реализирала 12 проекта за възстановяване на инфраструктура в провинция Дохук, включително пътища.¹³³³

3.1.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

След споразумението с посредничеството на САЩ, което сложи край на кюрдската гражданска война през 1998 г., Дохук попадна под контрола на ДПК, заедно с Ербил.¹³³⁴ МКГ заяви, че конституцията на Ирак от 2005 г. „очерта вътрешните граници на Ирак, създавайки федерален регион Кюрдистан в провинции Ербил, Дохук и Сулеймания“. ¹³³⁵ Според НПО „Координационен комитет за Ирак“, през 2015 г. провинция Дохук не е бил засегната от

¹³²⁵Трябва да се отбележи, че последното всеобхватно преброяване на населението и жилищата в Ирак беше проведено през 1987 г.; Фонд на ООН за населението, бюлетин за преброяване на населението през 2020 г., декември 2019 г., [url](#), стр. 1

¹³²⁶Ирак, „Централна статистическа служба“, 2019 г., Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата., [url](#)

¹³²⁷Комисия на САЩ за международната религиозна свобода, „Увяжаване под кюрдското слънце: Надеждите и страховете на религиозните малцинства в Северен Ирак“, май 2017 г., [url](#), стр. 13

¹³²⁸НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Дохук“, декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹³²⁹Ирак, провинция Дохук, демографски данни, без дата, [url](#)

¹³³⁰МОМ, „Интегрирана оценка на местоположението IV“, 30 март 2020 г., [url](#), стр. 62

¹³³¹НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Дохук“, декември 2015 г., [url](#), стр. 2-3

¹³³²„Баснюз“, „Началото на рехабилитацията на пътя Мосул-Дохук“, 2 септември 2019 г., стр. 2-3 [url](#); „Ал-Наим нюз“ [Al-Naeem News], „Началото на рехабилитацията на пътя Мосул-Дохук след излизането му от експлоатация“, 4 септември 2019 г., [url](#)

¹³³³ПРООН, „Икономическо овластяване и възстановяване на основните услуги осигуряват стабилност в Дохук“, 22 май, [url](#)

¹³³⁴Хасан, Ф., „Конфликт между ПСК и ДПК: бъдещото положение на кюрдите в Киркук“, май 2018 г., [url](#), стр. 3

¹³³⁵МКГ, „Ирак: коригиране на сигурността в Киркук“, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 1

конфликта с ИДИЛ, обаче „престъпността, гражданските вълнения и трансграничната контрабанда ... представляват ограничена, но постоянна заплаха за сигурността“.¹³³⁶ През октомври 2017 г. МОМ отбеляза, че Дохук, както и останалата част от регион Иракски Кюрдистан, се радват на „стабилна ситуация на сигурност“ от началото на конфликта с ИДИЛ през 2014 г., въпреки дейностите на Турция и PKK в провинцията¹³³⁷, които според „Ал Монитор“ се провеждат от 90-те години на миналия век.¹³³⁸ Освен това компилацията от ACCORD - Австрийски център за изследвания и документация за страна на произход и убежище на данни от МВКДС за 2019 г. показва, че провинция Дохук е на трета по брой инциденти при конфликт (390) след Дияла и Ербил. Според доклада инциденти са засегнали следните места, наред с други: Амадия [Amadiya], Баруари [Barwari], Семанке [Cemanke], Чия-е Гара [Chiya-e Gara], Дохук, Дерелук [Dereluk], Гюлка [Gulkah], Хафтанин [Haftanin], Кани Маси [Kani Masi], планина Хантур [Khantur], Метин [Metin], Метина [Metina], Шеладиз [Sheladiz], Шиладиза [Shiladiza], Сигири [Sigiri], Узмана [Uzmana], Захо.¹³³⁹ Според Междуведомственото звено за информация и анализ на ООН (IAU) някои въпроси остават нерешени между провинциите Дохук и Нинева „по отношение на административния статус на областите Ал-Шихан [Al-Shikhan], Телафар [Telafer], Тилкаиф [Tilkaif], Акри и Синджар“.¹³⁴⁰

Въоръжени действащи лица

С командване от Пешмерга на РПК

Силите за сигурност на регион Иракски Кюрдистан са Пешмерга, имаща 14 пехотни бригади и 2 поддържащи бригади, както и разузнавателните служби на Асаиш, в допълнение към контролираните от ДПК и ПСК милиции.¹³⁴¹ Повечето от членовете на тези сили са политически разделени между ДПК и ПСК, на които те се отчитат директно.¹³⁴² Според Defense Post, „има 14 бригади, Пешмерга“, разпределени приблизително равномерно между ДПК в Дохук и Ербил в северната част на региона и ПСК в Сюлеймания в южната“.¹³⁴³

Исторически погледнато, бойците от Пешмерга са били разделени във верността си между ДПК и ПСК и е имало няколко опита за обединяване на всички бойци от Пешмерга. Министерството по въпросите на Пешмерга е възстановено през 2006 г. В момента има 14 регионални гвардейски бригади, включващи 40 000 бойци от ДПК и ПСК, но командната структура на тези регионални гвардейски бригади остава разделена по политически принадлежности.¹³⁴⁴ „Рудав“ също заяви, че Пешмерга не е „напълно интегрирана национална сила“, а по-скоро е разделена между двете управляващи партии на регион Иракски Кюрдистан, с по-малък брой независими бойци от Пешмерга, действащи под командването на Министерството на Пешмерга. Източникът добави, че „както ДПК, така и ПСК имат своя апарат за сигурност и разузнаване в районите на региона на Кюрдистан под техен контрол“ и че провинция Дохук е под контрола на ДПК.¹³⁴⁵ В допълнение към Пешмерга, всяка от двете партии поддържаше отделни сили на Асаиш (вътрешна сигурност) и разузнавателни служби.¹³⁴⁶

Картата на Центъра за глобална политика показва, че Пешмерга е била активна във Фаиш Хабур и област Захо към 3 декември 2019 г.¹³⁴⁷

На 9 юли 2020 г. кюрдската медия „Рудав“ съобщи, че Министерството на вътрешните работи на РПК „е разположило Пешмерга Зеравани на връх Матин в Дохук [...] на фона на засилените турски бомбардировки срещу

¹³³⁶ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Дохук“, декември 2015 г., [url](#)

¹³³⁷ МОМ, „Интегрирана оценка на местоположението, част II - Профили на провинции“, октомври 2017 г., [url](#), стр. 13, 37, 55

¹³³⁸ „Ал Монитор“, „Спорът на Багдад с Анкара може да бъде от полза за всяка от двете страни“, 8 юли 2020 г., [url](#)

¹³³⁹ Австрийски център за изследвания и документация за страна на произход и убежище, Ирак, 2019 г.: Актуализация на инциденти според Проект на данни за местоположението на въоръжените конфликти и данни за събития (МВКДС), 23 юни 2020 г., [url](#), стр. 4, 5

¹³⁴⁰ ООН-IAU, „Профил на провинция Дохук“, юли 2020 г., [url](#)

¹³⁴¹ САЩ, Държавен департамент на САЩ, Държавни доклади за правата на човека за 2017 г. - Ирак, 20 април 2018 г., [url](#), стр. 11-12

¹³⁴² МКГ, „Въоръжаване на иракските кюрди: Борба с ИД, представляваща покана за конфликт“, 12 май 2015 г., [url](#), стр. 8-11

¹³⁴³ „Дифенс поуст“, „Коалицията се стреми да изгради Пешмерга в Иракски Кюрдистан като самоподдържаща се сила“, 27 ноември 2019 г., [url](#)

¹³⁴⁴ MERI, „Институционализация на Пешмерга: балансиране на стабилността на Ирак“, 17 юли 2019 г., [url](#)

¹³⁴⁵ „Рудав“, „Смърт на член на Пешмерга на ПСК в ареста повиши напрежението с ДПК“, 21 януари 2020 г., [url](#)

¹³⁴⁶ САЩ, Държавен департамент на САЩ, Доклад за правата на човека в Ирак за 2019 г., 11 март 2020 г., [url](#), стр. 2

¹³⁴⁷ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, GGP, 5 май 2020 г., [url](#)

предполагаеми позиции на ПКК в региона".¹³⁴⁸ Според „Глоубъл секюрити“ силите Зеравани са част от Пешмерга и представляват паравоенна полиция. Тя отговаря за сигурността на границите, защитата на жизненоважна инфраструктура, както и други задължения за сигурност.¹³⁴⁹ Иракската информационна агенция „Гилгамеш“ цитира кюрдски служител, който заявява, че силите Зеравани се считат пред Министерството на вътрешните работи на РПК и са свързани с ДПК.¹³⁵⁰

Турски сили

През последните години Турция създаде около 13 военни бази в ключови области като Дохук, Ербил, Сюлеймания и Захо.¹³⁵¹ През юли 2020 г. турският генерален консул обяви, че военните операции на турската армия ще продължат в регион Иракски Кюрдистан до края на присъствието на ПКК.¹³⁵² След стартирането на военните операции „Нокът-орел“ и операция „Нокът-тигър“ през юни 2020 г. бяха издигнати допълнителни военни бази за нападения срещу крепостите на ПКК в Северен Ирак и регион Иракски Кюрдистан, особено в Синджар (провинция Нинева), Кандил (границата между Иран и Ирак), Карачак, Зап, Авасин-Басян и Хакурк (провинция Дохук).¹³⁵³ Според „Рудав“, турското президентство потвърди през юли 2020 г. съществуването на 37 турски военни пункта в регион Иракски Кюрдистан, включително два в градовете Дохук и Захо.¹³⁵⁴ Други военни пунктове вече бяха издигнати в градовете и селата Куна Маси, Шеладиш, Амеди и долината Захо в провинция Дохук.¹³⁵⁵ Карта на Liveuamaps от 8 юли 2020 г. потвърждава съществуването на няколко военни бази в провинция Дохук.¹³⁵⁶

Иракски сили

Според „Рудав“ през юли 2020 г. Отряд 1 на Иракските гранични сили 1 установиха бази в пет стратегически пункта в област Захо, за да деескалират ситуацията между Турция и ПКК и да предотвратят загуби на животи на цивилни.¹³⁵⁷ Разполагането на иракските гранични сили се състоя на 1 юли 2020 г. и беше координирано с кюрдските сили Пешмерга.¹³⁵⁸

ПКК

Кюрдската работническа партия (ПКК) е марксистко-ленинска група, създадена през 70-те години на миналия век, стартира въоръжена борба срещу турското правителство през 1984 г. и призоваваща за независима кюрдска държава в Турция.¹³⁵⁹ ПКК е в списъка на Европейския съюз с определени групировки, които са участвали в тероризъм¹³⁶⁰, както и е включена в списъка на терористични организации в Турция¹³⁶¹,

¹³⁴⁸ „Рудав“, „Нови бази на иракските гранични сили спират разпространението на сблъсък между ПКК и Турция в населените райони, според командир“, 9 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁴⁹ „Глоубъл секюрити“, „Регионални гранични сили на Иракски Кюрдистан (пешмерга)“, 10 септември 2019 г., [url](#)

¹³⁵⁰ „Гилгамеш прес“, „Командир на Пешмерга: Всеки арабски гражданин има право да е доброволец в нашите редици“, 27 юли 2019 г., [url](#)

¹³⁵¹ „Шафаак“, „Американски доклад: Турция е създала 13 военни бази в регион Кюрдистан“, 12 септември 2019 г., [url](#)

¹³⁵² „Нина нюз“ [Nina News], „Операции до края на ПКК“, 20 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁵³ Вж.: „Анадолска агенция“, „Турция стартира операция „Нокът-орел“, 15 юни 2020 г., [url](#); „ТиАрТи Уърлд“, „Турция започва нова антитерористична операция „Нокът-тигър“ в Северен Ирак, 16 юни 2020 г., [url](#); Ахвал, „Турската офанзива в Северен Ирак надхвърля обичайната анти-ПКК кампания - анализ“, 22 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁵⁴ „Рудав“, „Анкара е изградила близо 40 „военни пункта“ в регион Кюрдистан, според администрацията на турския президент“, 7 юли 2020 г. [url](#)

¹³⁵⁵ „Би Би Си“, „Турските военни бази в регион Иракски Кюрдистан и техните цели“, 29 януари 2019 г., [url](#)

¹³⁵⁶ „Liveuamaps“, Ирак, 8 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁵⁷ „Рудав“, „Иракски граничари създадоха бази на пет „стратегически“ позиции в Захо, заяви командир“, 2 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁵⁸ „Рудав“, „Иракски граничари създадоха бази на пет „стратегически“ позиции в Захо, заяви командир“, 2 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁵⁹ „БиБиСи Нюз“, „Кои са бунтовниците на Кюрдската работническа партия (ПКК)“, 4 ноември 2016 г., [url](#)

¹³⁶⁰ ЕС, Съвет на Европейския съюз, Решение на Съвета (ОВППС) 2019/1341 на Съвета от 8 август 2019 г. за актуализиране на списъка на лица, групи и образувания, предмет на членове 2, 3 и 4 от Обща позиция 2001/931/ОВППС относно прилагането на специфични мерки за борба с тероризма и отмяна на Решение (ОВППС) 2019/25, 8 август 2019 г., [url](#)

¹³⁶¹ „Евронюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановявил, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

Съединени щати¹³⁶² и Австралия.¹³⁶³ ПКК е развила своето териториално присъствие и контрол над планинските райони в регион Иракски Курдистан, включително в планината Заб, в провинция Дохук по турската граница. Базите и населението на ПКК са разположени там.¹³⁶⁴ Местни служители, интервюирани от „Рудав“ през 2016 г., изчислиха от своя страна, че около 650 общности могат да живеят под ПКК в регион Иракски Курдистан, въпреки че някои от селата са евакуирани поради конфликта.¹³⁶⁵ От тези райони ПКК предприе трансгранични атаки в Турция, на които турските ВВС отвърнаха с редовни операции.¹³⁶⁶ Според един анализатор през септември 2019 г. ПКК се „смята за основен нов актьор на иракската геополитическа сцена“.¹³⁶⁷

Кюрдски бунтовнически групировки и Кюрдско-ирански опозиционни групировки

По време на изготвянето на този доклад беше намерена единствено оскъдна информация, специфична за провинция Дохук.

През 2017 г. беше съобщено, че въоръжени групи, действащи в планинските райони на регион Иракски Курдистан, включват кюрдски бунтовнически групировки и кюрдско-ирански опозиционни групировки.¹³⁶⁸ Те включват иранския клон на ПКК Партия на свободния живот на Курдистан (Partiya Jiyana Azad a Kurdistanê, PJAK), както и Демократическата партия на Курдистан на Иран (PDKI или на кюрдски: Hîzbî Dêmuokratî Kurdistanî Êran) и отцепилата се от нея група Демократическа партия на Курдистан (ДПК-И, или на кюрдски: Hizba Dêmokrata Kurdistanê-Îran)¹³⁶⁹, Общество на революционните работници (Комала) и Свободната партия на Курдистан (СПК).¹³⁷⁰

3.1.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население

Развитие на сигурността 2019-2020 г.

Както се наблюдава в предишния доклад на ЕСПОУ за сигурността от март 2019 г., конфликтът между Турция и ПКК продължава да се разраства допълнително.¹³⁷¹ Различни източници съобщават за турски военни операции в провинция Дохук през 2019 и 2020 г. На 8 юли 2020 г. Ал-Монитор събщи, че „според кюрдски източници турските сили са напреднали 50 километра (30 мили) навътре в Иракски Курдистан, създавайки 12 нови бази и контролни пунктове“. „Ал Монитор“ добави, че турската военна кампания „значително е засегнала райони, населени от цивилни“ и цитира генералния секретар на РПК, който заяви, че „близо 100 села са били евакуирани през последния месец само в района на Захо и Амеди“.¹³⁷² Според независимата платформа „Ирфаа Саутак“ [Irfaa Sawtak] („Надигни глас“), турските въздушни удари са насочени срещу селата Шеладиз, Батифа [Batifa] и Кани Маси [Kani Masi] и района на Беруари [Berwari] на 23 юни 2020 г. В интервю за платформата жител на региона Беруари твърди, че при въздушните удари един човек

¹³⁶² САЩ, Бюро за борба с тероризма, чуждестранни терористични организации, [url](#), „Евроноюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановявайки, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹³⁶³ Австралия, Австралийска национална служба за сигурност, Списък с терористични организации, без дата, [url](#), „Евроноюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановил, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹³⁶⁴ Кесней, А. и Бомонт, Р., „Завръщането на държавата и конкуренцията между милиции в Северен Ирак“, Нория, 14 юни 2018 г., [url](#)

¹³⁶⁵ „Рудав“, „Базите на ПКК в граничните райони провокират въздушни удари на Турция, заявяват местните кметове“, 14 април 2016 г., [url](#)

¹³⁶⁶ Уинг, Дж., „Значително намаляване на насилието в Ирак, ноември 2018 г.“, [Интернет блог „Размишления за Ирак“], 3 декември 2018 г., [url](#); Уинг,

Дж., „Ислямска държава“ се завръща в Багдад, докато като цяло сигурността в Ирак остава стабилна“, [Интернет блог „Размишления за Ирак“], 6 октомври 2018 г., [url](#); Уинг, Дж., „Насилието леко спада в Ирак, юли 2018 г.“, [Интернет блог „Размишления за Ирак“], 2 август 2018 г., [url](#); Уинг, Дж., „649 смъртни случая, 275 ранени февруари 2018 г. в Ирак“, [Интернет блог „Размишления за Ирак“], 3 март 2018 г., [url](#)

¹³⁶⁷ „1001 иракски мисли“, „ПКК в Ирак: геополитически прочит“, 9 септември 2019 г., [url](#)

¹³⁶⁸ „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Въздействие върху цивилните на подновени турски и ирански трансгранични бомбардировки в Иракски Курдистан (2015-2017 г.)“, 17 октомври 2017 г., [url](#)

¹³⁶⁹ „Ал Монитор“, „Корпусът на гвардейците на Ислямската революция в Иран струпва войски на границата с Ирак на фона на нарастващото напрежение с кюрдските групировки“, 16 октомври 2018 г., [url](#); „Курдистан 24“, „Ирански бомбардировки в Курдистан: 14 мъртви, 40 ранени, още двама изчезнали“, 9 септември 2018 г., [url](#)

¹³⁷⁰ „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Въздействие върху цивилните на подновени турски и ирански трансгранични бомбардировки в Иракски Курдистан (2015-2017 г.)“, 17 октомври 2017 г., [url](#)

¹³⁷¹ ЕСПОУ, Доклад за информация за страната на произход, Ирак, Ситуация по сигурността, [url](#), стр. 153

¹³⁷² „Ал Монитор“, „Спорът на Багдад с Анкара може да бъде от полза и за двете страни“, 8 юли 2020 г., [url](#)

е убит и че са нанесени значителни материални щети.¹³⁷³ „Шафак нюз“ съобщи на 4 юли 2020 г., че голям брой турски въздушни удари и обстрели са били насочени срещу гранични райони в регион Иракски Кюрдистан, където се твърди, че присъстват елементи на ПКК. Източникът цитира кметовете на Кани Маси и Даркар, които потвърждават за сухопътни нападения и въздушни удари срещу селото и различни места в техните общини.¹³⁷⁴ На 24 август 2019 г. вестник „Кюрдистан 24“ съобщи, че турската армия е стартирала „Операция Нокът 3“ в провинция Дохук. Целта на операцията е било „унищожаване на терористите и техните пещери и заслони в района на Синат-Хафтанин“, заяви турското министерство на отбраната.¹³⁷⁵ Съветът за сигурност на ООН заяви, че на 23 август 2019 г. Турция е стартирала фаза III от операция „Нокът“, с акцент върху района Синат-Хафтанин, разположен на север от провинция Дохук. Турското министерство на националната отбрана, цитирано в същия доклад на Съвета за сигурност на ООН, съобщи, че 417 служители на ПКК са били убити от 27 май 2019 г., без да се уточнява броят на убитите в провинция Дохук.¹³⁷⁶ Освен това на 26 януари 2019 г. протестиращи шурмуваха турска военна база в Шеладиз вследствие на турските въздушни удари, причинили цивилни жертви на 24 януари 2019 г. Съобщава се, че двама протестиращи са били убити, а на 27 януари 2019 г. Асаиш са арестували няколко протестиращи, активисти и журналисти.¹³⁷⁷

На 5 юли 2020 г. „Араб уйкли“, позовавайки се на иракски служители по сигурността, заяви, че иракската армия е започнала „да укрепва позиции по границата с Турция, за да не позволи на турските сили да настъпят по-навътре в иракска територия“.¹³⁷⁸ Това разполагане на иракската гранична охрана, според „Рудав“, е координирано с Турция. Източникът цитира командира на иракското 1-во поделение на граничната охрана, което заяви, че „Турция е поискала да изгради сътрудничество с нас, за да подsigури зоните по иракско-турската граница“.¹³⁷⁹ Съобщава се, че това разполагане на подразделението на Граничната охрана на Ирак „успокои местните жители под заплахата от турски въздушни удари“.¹³⁸⁰ Наред с разполагането на иракската гранична охрана бяха разположени и силите на Пешмерга. На 9 юли 2020 г. Министерството на въпросите на Пешмерга обяви разполагането на подразделения на Пешмерга в областта Амеди, в граничната зона в северната част на провинция Дохук. Съобщава се, че целта на този ход е била да защити жителите на региона и да предотврати всяко разселване, което може да се случи поради нестабилната ситуация по сигурността.¹³⁸¹

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- Според Би Би Си, на 26 януари 2019 г. кюрдски протестиращи са нахлули в турска военна база в Дохук и са изгорили два танка и друга военна техника. В същата статия се посочва, че двама протестиращи са били убити, когато са влезли в турската военна база в Шеладиз.¹³⁸²
- На 14 май 2020 г. „Рудав“ съобщава, че бойци на ПКК са нападнали турски военен пункт в под-област Кани Маси. Съобщава се, че сблъсъкът е продължил един час и е последван от прекъсване на електрозахранването в района.¹³⁸³
- В доклад, публикуван от Съвета за сигурност на ООН, се посочва, че на 27 май 2019 г. турските въоръжени сили „продължават да нанасят редовни въздушни удари срещу позиции, заети от Кюрдската работническа партия (ПКК) в Дохук, Ербил и Сюлеймания“. Според турското министерство

¹³⁷³ „Ирфаа Саутак“, ..[„Смърт, разселени и пожари ... Загуби на Кюрдистан по време на „Тигров нокът“ в Числа, 23 юни 2020 г., [url](#)

¹³⁷⁴ „Шафак нюз“, „Турската артилерия атакува едно село в Дохук“, 4 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁷⁵ „Кюрдистан 24“, „Турция започна „Операция Нокът 3“ срещу ПКК в провинция Дохук в Кюрдистан“, 24 август 2019 г., [url](#)

¹³⁷⁶ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), 22 ноември 2019 г., [url](#), стр. 6

¹³⁷⁷ „Амнести интернешънъл“, Ирак 2019, без дата, [url](#)

¹³⁷⁸ „Ню араб“, „Ирак укрепва гранични позиции, за да предотврати напредването на Турция“, 5 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁷⁹ „Рудав“, „Иракските гранични сили да си сътрудничат с Турция за „осигуряване“ на гранични зони“, 6 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁸⁰ „Рудав“, „Местни жители на Захо са облекчени, след като Ирак увеличи военното си присъствие на фона на турската офанзива“, 7 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁸¹ „Ал-Таахи Прес“ [Al-Taakhi Press], „Министерството на въпросите на Пешмерга разполага сили в планината Матин в северната част на Дохук“, 9 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁸² „Би Би Си“, „Турските военни бази в регион Иракски Кюрдистан и техните цели“, 29 януари 2019 г., [url](#)

¹³⁸³ „Рудав“, „Скорошни сблъсъци между ПКК и Турция предизвикаха спиране на тока в провинция Дохук, заяви длъжностно лице“, 14 май 2020 г., [url](#)

на отбраната между 27 май и 10 юни 2019 г. 43 бойци от ПКК са заловени или убити. Източникът не съобщава за жертви на цивилно население или щети върху гражданската инфраструктура.¹³⁸⁴

- На 30 май 2020 г. баща и син са убити при турски въздушен удар.¹³⁸⁵ Според „Ксебер 24“ [Xeber 24] инцидентът е станал в село Етит в района на Дайралок [Dayralok] на север от град Дохук.¹³⁸⁶
- На 17 юни 2020 г. турската новинарска агенция („Анадолска агенция“) докладва за започването на операция „Нокът-тигър“ срещу ПКК в провинция Дохук. Източникът добави, че „турски командири, подкрепяни от ВВС, хеликоптери АТАК, безпилотни летателни апарати (БЛА) и безпилотни бойни летателни апарати (ББЛА) са влезли в региона при операция по въздушно нападение“.¹³⁸⁷ Съобщава се за въздушни нападения и обстрели, насочени срещу няколко села и райони в региона¹³⁸⁸, а страхът и гневът бяха изразени от местните жители на село Кешани в провинцията.¹³⁸⁹
- „Ай Би Си“ документира смъртта на шестима души при турски въздушен удар в Дохук на 19 юни 2020 г.¹³⁹⁰ „Ирфаа Саутак“ съобщи, че същия ден трима души са били убити в село в Шеладиз, когато колата им е била ударена при турски въздушен удар.¹³⁹¹ „Рудав“ съобщи за най-малко четири смъртни случая при този въздушен удар, три от които са били в Шеладиз и един - в Кани Маси.¹³⁹²
- На 20 юни 2020 г. „Рудав“ съобщи за демонстрация, която е преминала в насилствена, когато протестиращите са се опитали да щурмуват турските наблюдателни пунктове в Шеладиз след въздушни удари, причинявайки няколко смъртни случая. Съобщава се, че силите за сигурност са използвали сълзотворен газ, а двама протестиращи и четирима полицаи са ранени.¹³⁹³
- На 2 юли 2020 г. турски военни самолети са атакували локации в района на Амеди и са нанесли щети на ферми в региона.¹³⁹⁴
- На 15 юли 2020 г. „Рудав“ съобщи, че турските военновъздушни сили „масирано бомбардирани три села“ в под-област Батиша в Захо. Според източника няма жертви, но редица села са изоставени поради военните операции в региона.¹³⁹⁵

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

¹³⁸⁴ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019), S/2019/660, [url](#), стр. 5

¹³⁸⁵ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

¹³⁸⁶ „Ксебер 24“, „Турски държавни самолети отново атакуваха селата в Северен Дохук“, 30 май 2020 г., [url](#)

¹³⁸⁷ „Анадолска агенция“, „Турция стартира операция „Нокът-Тигър“ в Северен Ирак“, 17 юни 2020 г., [url](#)

¹³⁸⁸ „АНХА“ [ANHA], „Турски окупационни сили бомбардираха села от провинция Дохук“, 18 юни 2020 г., [url](#)

¹³⁸⁹ „Рипъблик уърлд“ [Republic World], „Цивилни кюрди са уплашени от обстрела на Турция“, 19 юни 2020 г., [url](#)

¹³⁹⁰ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#)

¹³⁹¹ „Ирфаа Саутак“, „[„Смърт, разселени и пожари ... Загуби на Кюрдистан по време на „Тигров нокът“ в Числа, 23 юни 2020 г., [url](#)

¹³⁹² „Рудав“, „Четирима цивилни убити по време на турски въздушни удари край Дохук, заявяват местни длъжностни лица“, 19 юни 2020 г., [url](#)

¹³⁹³ „Рудав“, „Двама протестиращи бяха ранени при демонстрация срещу турските въздушни удари в провинция Дохук“, 20 юни 2020 г., [url](#)

¹³⁹⁴ „Кюрди“ [Kurdi], „Турски военни самолети бомбардираха района на Амеди в провинция Дохук“, 2 юли 2020 г., [url](#)

¹³⁹⁵ „Рудав“, „Масирана турска въздушна бомбардировка над три села в Захо, заявяват местни длъжностни лица“, 15 юли 2020 г., [url](#)

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Дохук	19	6	30	36	59	10	2	12

Таблица 12: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Дохук¹³⁹⁶

Брой на инциденти по сигурността

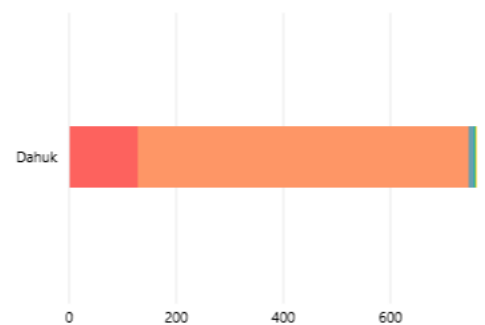
През референтния период МВКДС отчете 127 битки, 620 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 4 случая на насилие над цивилни, 0 инцидента на бунтове, което прави общо 751 инцидента от този тип в провинция Дохук, по-голямата част от които са осъществени в област Амеди. 8 протеста са отчетени и в провинция Дохук през референтния период.¹³⁹⁷ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.¹³⁹⁸

Еволюция на събитията по тип

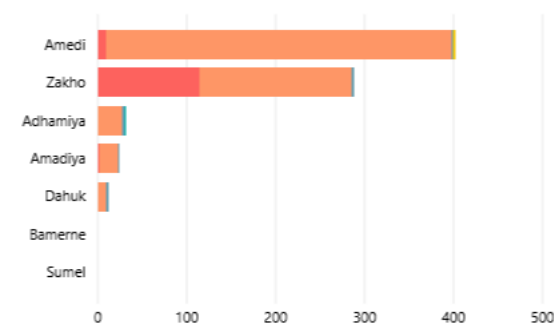
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 15: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Дохук 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС¹³⁹⁹

¹³⁹⁶ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

¹³⁹⁷ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹³⁹⁸ Бамин е под-област в област Амеди: МОМ, Профили на провинциите Дохук, Ербил и Сюлеймания, оценка на нуждите на разселените лица след февруари 2006 г., декември 2007 г., [url](#), стр. 8

¹³⁹⁹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Способност на държавата да осигури законност и ред

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

На 11 април 2020 г. „Рудав“ съобщи, че по време на комендантския час, наложен в Дохук за ограничаване разпространението на COVID-19, кюрдските сили за сигурност и силите Зервани [Zeravani] са патрулирали на затворените пазари и не са регистрирали случаи на кражби през март 2020 г.¹⁴⁰⁰

В своя доклад за правата на човека за 2019 г. Държавният департамент на САЩ (USDOS) заяви, че правозащитните организации съобщават, че силите за сигурност в Ирак, включително Асаиш и Пешмерга, „често“ пренебрегват закона и участват в редица нарушения на правата на човека, включително „произволен арест“, „отвлечения“, „физическо насилие“ и изтезания.¹⁴⁰¹

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Турските военни операции срещу PKK в Дохук повлияха на живота на селяните в районите, обект на въздушни удари. В интервю, проведено през юни 2020 г. от независимата платформа „Ирфаа Саутак“, префектът на Кани Маси заяви през юли 2020 г., че са настъпили огромни икономически загуби, тъй като фермерите не са били в състояние да обработват своите култури поради въздушните удари, насочени срещу техните ферми. Той добави, че 20 села в префектурата му са недостъпни, което е причинило недостиг на услуги.¹⁴⁰² Освен това Институтът за асирийска политика заяви в периода 2-6 октомври 2019 г., че турските въздушни удари са насочени срещу асирийски села в региона Нахла в провинция Дохук, което е довело до значителни щети върху земеделските земи, имуществото и инфраструктурата. Източникът не предостави повече подробности.¹⁴⁰³

По отношение на мините, регион Иракски Кюрдистан регистрира минно замърсяване от 181 км² в края на 2018 г. с 14% по-малко в сравнение с края на 2017 г.¹⁴⁰⁴ „Преглед на противоминните действия“ заяви, че в края на 2018 г. площ от 20 793 723 м² е била замърсена с мини, специално в провинция Дохук.¹⁴⁰⁵ Според доклада 203 265 м² през 2018 г. в 16 области в провинция Дохук бяха разчистени от мини.¹⁴⁰⁶

Тези данни не включват райони на границата с Турция, които никога не са били изследвани поради продължителни боеве и въздушни удари, съобщава „Преглед на противоминните действия“.¹⁴⁰⁷

Разселване и връщане

Планът за хуманитарна реакция на Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси, публикуван през януари 2020 г., съобщава, че повече от 40% от всички лица, разселени по време на конфликта 2014-2017 г., търсят безопасност в регион Иракски Кюрдистан - цифра, която Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси описва като „стабилна или дори намаляла“ през 2019 г.¹⁴⁰⁸

На 20 юли 2020 г. Министерството на вътрешните работи на регион Иракски Кюрдистан публикува последния доклад за хуманитарната ситуация, посочващ движението на разселените лица в трите провинции. Според доклада в Дохук е имало 208 530 вътрешно разселени лица и 87 330 бежанци. В доклада се добавя, че 154 307 вътрешно разселени лица и 58 259 бежанци живеят в лагери. Що се отнася до преместването и връщането през юли, докладът посочва, че в провинция Дохук не са влизали бежанци или разселени лица, докато 5 208 разселени лица и 1 850 бежанци са напуснали

¹⁴⁰⁰ „Рудав“, „Полиция на Дохук: През месеца не са регистрирани случаи на кражба“, 11 април 2020 г., [url](#)

¹⁴⁰¹ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклад за правата на човека в Ирак за 2019 г.“, 11 март 2020 г., [url](#), стр. 12, 13 и 22

¹³⁹¹ „Ирфаа Саутак“, „[„Смърт, разселени и пожари ... Загуби на Кюрдистан по време на „Тигров нокът“ в Числа, 23 юни 2020 г., [url](#)

¹⁴⁰³ „Асирийски политически институт“, „Турските въздушни удари в асирийските села в северен Ирак продължават“, 6 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁴⁰⁴ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 130

¹⁴⁰⁵ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 130

¹⁴⁰⁶ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 136

¹⁴⁰⁷ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 130

¹⁴⁰⁸ Служба на ООН за координация по хуманитарни въпроси, „План за хуманитарна реакция Ирак“, януари 2020 г., [url](#), стр. 31

провинцията. И накрая, в доклада се посочва, че в провинция Дохук има 16 лагера на разселени лица и пет бежански лагера.¹⁴⁰⁹

Матрицата за проследяване на разселването на МОМ посочва в своя „Доклад за основния списък 116“, че към 30 юни 2020 г. провинция Дохук има 319 062 вътрешно разселени лица, втори по големина брой в Ирак, пребиваващи в три основни области: Сумел (176 652), Захо (104 106) и Дохук (31 368). Според доклада 99% от тези разселени лица произхождат от провинция Нинева, докато 1% са от Салах ад-Дин, Анбар, Киркук и Багдад.¹⁴¹⁰ В предишния си „Доклад за основен списък 115“ МОМ отбелязва, че 11% от разселените лица в провинция Дохук са оценени като живеещи в критични приюти.¹⁴¹¹

Между 18 юни и 1 август 2019 г. „REACH“ проведе проучване на намеренията в три лагера за разселени лица в провинция Дохук и интервюира 188 домакинства. „REACH“ установи, че 98% от вътрешно разселените лица са планирали да останат в разселване за трите месеца след проучването, а 90% - за 12-те месеца след проучването. Според доклада причините за намерението на разселените лица да останат в разселване са липсата на сили за сигурност в зоните на произход (47%), липсата на услуги в зоните на произход (34%) и страхът и травмите, свързани със зоните на произход (34%). Освен това 83% от интервюираните домакинства смятат, че техните райони на произход са опасни.¹⁴¹² Що се отнася до град Дохук, МОМ заяви, че „високите нива на безопасност и сигурност в град Дохук, с малко на брой инциденти със сигурността, с изключение на дребни престъпления, се явяват ключови причини за забавяне на преместването обратно в зоните на произход за много разселени лица“. Според съобщенията „съвместното съществуване с приемащата общност е мирно като цяло“.¹⁴¹³

Що се отнася до завърналите се лица, докладът на Матрицата за проследяване на преместването на МОМ от май и юни 2020 г. отбелязва, че към 30 юни 2020 г. 768 вътрешно разселени лица са се завърнали в техния район на произход, който е Захо. Според доклада всички завърнали се са разселени в област Дохук.¹⁴¹⁴ Освен това Американската агенция за международно развитие съобщи на 30 септември 2019 г., че на 27 август 2019 г. 90 иракски бежанци са се завърнали от Турция в Ирак през провинция Дохук чрез програмата за доброволно завръщане на иракското министерство на миграцията и разселването.¹⁴¹⁵ Крайните дестинации на завърналите се лица не са посочени в доклада.

Турските военни операции в региона са причинили разселване, тъй като жители на няколко села са избягали от домовете си, за да търсят безопасност, според източници. На 23 август 2019 г. медията „Кюрдистан 24“ съобщи, че местните власти на провинция Дохук заявяват, че „над 18 села са били евакуирани напоследък поради заплахата от турски военни самолети“. Кметът на град Шейхан, цитиран от „Кюрдистан 24“, заяви, че „освен значителни щети върху земеделските земи, околната среда и инфраструктурата на селата, въздушните удари са предизвикали изселване на хора от села в градски райони“.¹⁴¹⁶ Разселването поради турските военни операции в провинция Дохук продължи и през 2020 г. „Асошиейтед прес“ съобщи на 22 юни 2020 г., че десетки жители на село Кешани са напуснали домовете си вследствие на турските военни операции в техния район.¹⁴¹⁷ На 27 юни 2020 г. „Рудав“ заяви, че „вече е въведена забрана, за да се предотврати пътуването на хората до засегнатите села, като 50 села са били в значителна степен блокирани“.¹⁴¹⁸ Тази тенденция продължи, тъй като на 10 юли 2020 г. жителите на друго село в Дохук, а именно Авла, изоставиха своето село.¹⁴¹⁹ На 14 юли 2020 г. „Рудав“ заяви, че няколко села в под-област Кани Маси са били изпразнени, тъй като районът е нападан няколко пъти, „като местните жители са останали „ужасени“ след стачка в село Даргале Муза Баг

¹⁴⁰⁹ Ирак, регион Иракски Кюрдистан, Министерство на вътрешните работи, Доклад за хуманитарната ситуация: № (2-20) за февруари 2020 г., 24 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁴¹⁰ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основния списък на Ирак 116“: май-юни 2020 г., 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 2

¹⁴¹¹ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основния списък на Ирак 115“, март - април 2020 г. - Ирак, 18 май 2020 г., [url](#), стр. 4

¹⁴¹² „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), стр.

¹⁴¹³ МОМ, Матрица за проследяване на преместването, „Разселване в градовете в Ирак: предварителен анализ“, 30 април 2020 г., [url](#), стр. 22.

¹⁴¹⁴ МОМ, Матрица за проследяване на преместването, „Доклад за основния списък на Ирак 116“: май-юни 2020 г., 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 5

¹⁴¹⁵ Американска агенция за международно развитие, „ИРАК - СЛОЖНА СПЕШНА СИТУАЦИЯ“, 30 септември 2019 г., [url](#), стр. 2

¹⁴¹⁶ „Кюрдистан 24“, „Евакуацията на селата в Кюрдистан продължава, докато турските обстрели се засилват срещу ПКК“, 23 август 2019 г., [url](#)

¹⁴¹⁷ „Асошиейтед прес“, „Иракчани бягат от граничните райони, докато Турция нанася удари по кюрдските бойци“, 22 юни 2020 г. [url](#)

¹⁴¹⁸ „Рудав“, „Селяните от Захо бягат от турските въздушни удари“, 27 юни 2020 г., [url](#)

¹⁴¹⁹ „Рудав“, „Кюрдите в Захо напуснаха още едно село, докато Турция разполага още войски, заявяват служители“, 10 юли 2020 г., [url](#)

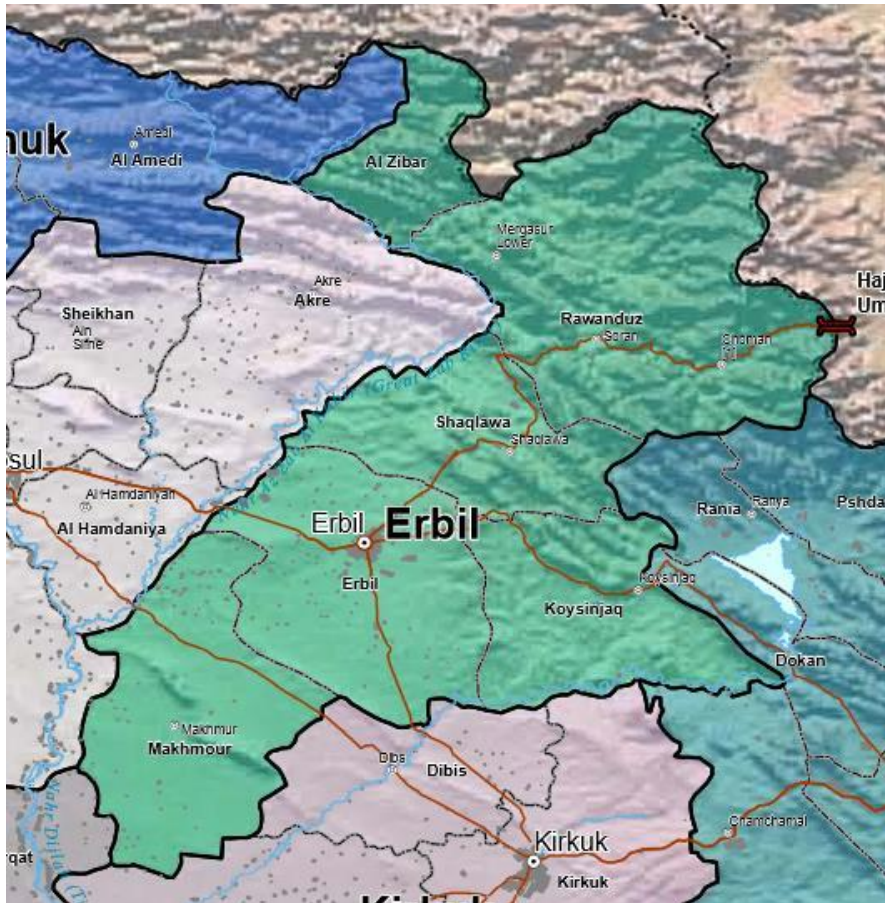
[Dargale Musa Bag] на 18 май [2020 г.]¹⁴²⁰ По отношение на малцинствените села, кметът на област Захо каза пред „Кюрдистан 24“ на 1 юли 2020 г., че „от 11 християнски села в района, девет са напълно евакуирани“ от началото на неотдавнашните турски военни операции в северен Ирак.¹⁴²¹ Според „Ал Монитор“ тези евакуации и жертвите, понесени от турските военни операции, „оказаха натиск върху РПК, докато реакциите на правителството на Багдад, в което са представени кюрдите, бяха по-твърди, отколкото очакваше Анкара“. Правителството на Ирак извика два пъти турския посланик и заплаши да отнесе въпроса до Арабската лига, Организацията за ислямско сътрудничество или Съвета за сигурност на ООН и да наложи икономически санкции срещу Турция.¹⁴²²

¹⁴²⁰ „Рудав“, „Турски въздушни удари по празни села в Кани Маси“, 14 юли 2020 г., [url](#)

¹⁴²¹ „Кюрдистан 24“, „Над 10 християнски села се евакуираха, тъй като сблъсъците между ПКК и Турция се засилват“, 1 юли 2020 г., [url](#)

¹⁴²² „Ал Монитор“, „Спорът на Багдад с Анкара може да бъде от полза и за двете страни“, 8 юли 2020 г., [url](#)

3.2 Ербил

Карта 16: провинция Ербил с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹⁴²³

3.2.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинция Ербил е с площ 15 074 км² (3,5% от Ирак) и столицата му е със същото име Ербил, която е и столица на регион Иракски Кюрдистан.¹⁴²⁴

Провинцията е част от регион Иракски Кюрдистан и се намира в североизточната част на Ирак и има вътрешни граници с провинции Дохук, Нинева, Салах ад-Дин, Киркук и Сюлеймания и международни граници с Турция и Ислямска република Иран.¹⁴²⁵ Провинция Ербил е разделена на следните области: Чоман [Choman], Ербил (столицата на регион Иракски Кюрдистан), Кой Санджак [Koysinjaq], Махмур, Мергасур [Mergasur], Шаклава [Shaqlawaw] и Соран [Soran].¹⁴²⁶

Област Махмур е част от провинция Ербил от 1932 г., въпреки че районът се администрира от провинция Нинева от 1991 г. и следователно „обикновено се счита извън районите, администрирани от РПК (Регионално правителство на Кюрдистан) от 19 март 2003 г.“.¹⁴²⁷ Не е имало официален указ за прехвърлянето ѝ на Нинева, поради което административният ѝ статус следва

¹⁴²³ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁴²⁴ IAU, Профил на провинция Ербил, август 2020 г., [url](#)

¹⁴²⁵ IAU, Профил на провинция Ербил, август 2020 г., [url](#)

¹⁴²⁶ МОМ, „Дохук, Ербил и Сюлеймания: профили на провинции“, юни 2008 г., [url](#), стр. 2

¹⁴²⁷ Швеция, „Лифос“, Ирак - Махмур, 4 юни 2018 г., [url](#), стр. 4

да бъде определен.¹⁴²⁸ Според доклада на „Лифос“ за 2018 г. Махмур остава „сред най-слабо развитите области на Ирак“.¹⁴²⁹ За повече информация вижте главата за [Нинева](#).

Население

За 2019 г. Иракската „Централна статистическа служба“ направи оценка¹⁴³⁰ на населението на губернията на 1 903 608 души.¹⁴³¹ Над половината от населението на провинция Ербил живее в град Ербил.¹⁴³²

Етнически състав

Основната етническа група в провинция Ербил са кюрдите.¹⁴³³ Други присъстващи групи включват асирийско, арабско и туркменско малцинства.¹⁴³⁴ Повечето жители на провинция Ербил са мюсюлмани сунити.¹⁴³⁵ Допълнителните религиозни малцинства включват християни (халдейци, асирийци и арменци), йезиди и какаи.¹⁴³⁶

Икономика

По време на изготвянето на този доклад беше намерена оскъдна информация за това как икономиката влияе върху ситуацията по сигурността или обратно в провинция Ербил.

Ербил е „търговският и административен център“ на регион Иракски Кюрдистан.¹⁴³⁷ Стабилната ситуация по сигурността привлича чуждестранни инвестиции, трансгранична търговия с Турция и туризъм до нахлуването на ИДИЛ в Северозападен Ирак.¹⁴³⁸ Провинцията обаче е засегната от безработица, инфлация и липса на модерна инфраструктура и оборудване.¹⁴³⁹

Според доклада на IAU през август 2020 г., „въпреки че малко от жителите на Ербил са сред най-бедните в Ирак, провинцията се представя сравнително слабо според хуманитарните показатели и показателите за развитие.“¹⁴⁴⁰

Сигурност по пътищата

За 2019 г. iMMAP-INE регистрира нивото на риска от опасности от взривове по пътищата в провинция Ербил и установи, че главният път, водещ от провинция Нинева през провинция Ербил до провинция Сюлеймания, е категоризиран на определени пътни участъци като „път с първичен риск“, докато пътищата около Махмур се считат за пътища с „вторичен риск“.¹⁴⁴¹

През юли 2019 г. 30-та Бригада на „Отряди за народна мобилизация“ (Лиуа ал-Шабак) блокира свързващия път между Мосул и Ербил за два дни.¹⁴⁴²

¹⁴²⁸ Швеция, Лифос, Ирак - Махмур, 4 юни 2018 г., [url](#), стр. 4; IAU, „Профил на провинция Ербил“, август 2020 г., [url](#)

¹⁴²⁹ Швеция, Лифос, Ирак - Махмур, 4 юни 2018 г., [url](#), стр. 4

¹⁴³⁰ Трябва да се отбележи, че последното всеобхватно преброяване на населението и жилищата в Ирак беше проведено през 1987 г.; Фонд на ООН за населението, бюлетин за преброяване на населението през 2020 г., декември 2019 г., [url](#), стр. 1

¹⁴³¹ Ирак, „Централна статистическа служба“, 2019 г., Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата., [url](#)

¹⁴³² НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ербил“, актуализиран декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁴³³ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ербил“, актуализиран декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁴³⁴ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ербил“, актуализиран декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁴³⁵ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ербил“, актуализиран декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁴³⁶ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ербил“, актуализиран декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁴³⁷ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ербил“, актуализиран декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁴³⁸ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ербил“, актуализиран декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁴³⁹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ербил“, актуализиран декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁴⁴⁰ IAU, „Профил на провинция Ербил“, август 2020 г., [url](#)

¹⁴⁴¹ iMMAP-INE, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риск от опасности от експлозиви по пътищата в провинция Ербил от януари до декември 2019 г.“, 12 януари 2019 г., [url](#)

¹⁴⁴² Уинг, Дж., „30-та бригада на хашд в Нинева нападна заместник-губернатор и депутат“, 16 септември 2019 г., [url](#)

След нападението през юли 2019 г. в Ербил срещу турски дипломат и двама иракски цивилни, в района бяха създадени контролно-пропускателни пунктове и затворени пътища, включително пътя между Ербил и Сюлеймания, Ербил и Киркук и Ербил и Махмур.¹⁴⁴³

Като част от мерките, свързани с COVID-19, регион Иракски Кюрдистан ограничи вътрешното и трансграничното движение на 22 февруари 2020 г., наложи вечерен час между 13 март и 23 април 2020 г. и затвори всички летища.¹⁴⁴⁴ На 25 юли 2020 г. ограниченията за пътуване бяха премахнати за провинция Ербил; на хората от Северен и Южен Ирак им беше позволено да пътуват отново до провинция Ербил за „важна работа“ или ако са жители, докато като цяло регион Иракски Кюрдистан облекчи и ограниченията за вътрешните движения.¹⁴⁴⁵

3.2.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица

История на конфликта

През октомври 2017 г. МОМ определи ситуацията със сигурността на Ербил като „стабилна“, а инциденти по сигурността, като терористични атаки, като „неповтарящи се“.¹⁴⁴⁶ IAU описва ситуацията със сигурността на провинция Ербил през август 2020 г. като „като цяло спокойна“, като спомена, че административният статут на област Махмур, която граничи с провинция Нинева, все още не е бил официално определен.¹⁴⁴⁷

След споразумението с посредничеството на САЩ, което сложи край на кюрдската гражданска война през 1998 г., провинция Ербил беше под контрола на Демократическата партия на Кюрдистан (ДПК), заедно с Дохук, докато Сюлеймания беше администрирана от Патриотичен съюз на Кюрдистан (ПСК).¹⁴⁴⁸ Според лектора Фархад Хасан Абдула от 2005 г. се правят опити за обединяване на двете кюрдски администрации под едно правителство със седалище в Ербил.¹⁴⁴⁹

Референдумът за независимост, воден от ДПК през септември 2017 г., имаше за обратен резултат, което доведе до реакция на централното правителство на Ирак, причинявайки загуба на териториален контрол върху повечето спорни територии, превзети от Багдад, и както отбелязва МКГ, „принуди ръководството на двете основни политическите партии на Иракски Кюрдистан да обмислят възстановяването на своето партньорство и съвместното повторно обвързване с Багдад“.¹⁴⁵⁰ През 2018 г. последваха национални и регионални парламентарни избори, потвърждаващи „доминирането“ на ДПК и ПСК в регион Иракски Кюрдистан.¹⁴⁵¹ Въпреки обявяването през март 2019 г. на четиригодишно политическо споразумение, позволяващо формирането на кабинета на РПК и набор от съвместни позиции по редица въпроси¹⁴⁵², журналистът Бекир Айдоган [Bekir Aydoğan] предупреди през април 2020 г. за „почти разпадане на сътрудничеството“ между ДПК и ПСК.¹⁴⁵³

ДПК и ПСК поддържат независим апарат за сигурност и отделно контролират допълнителни подразделения Пешмерга, Асаишки сили¹⁴⁵⁴ и разузнавателни служби, Заняри (ПСК) и Парастин (ДПК).¹⁴⁵⁵

¹⁴⁴³ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019), Доклад на генералния секретар, 5 август 2019 г., [url](#), параграф 26

¹⁴⁴⁴ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 6 май 2020 г., [url](#), параграф 13

¹⁴⁴⁵ „Рудав“, „Властите в Ербил облекчават ограниченията за пътуване към иракски провинции“, 25 юли 2020 г., [url](#)

¹⁴⁴⁶ МОМ, „Интегрирана оценка на местоположението II“, част II - Профили на губернаторството, октомври 2017 г., [url](#), стр. 13 и 14

¹⁴⁴⁷ IAU, „Профил на провинция Ербил“, август 2020 г., [url](#)

¹⁴⁴⁸ Хасан, Ф., „Конфликт между ПСК и ДПК: бъдещ кюрдски статус в Киркук“, май 2018 г., [url](#), стр. 3

¹⁴⁴⁹ Хасан, Ф., „Конфликт между ПСК и ДПК: бъдещ кюрдски статус в Киркук“, май 2018 г., [url](#), стр. 3

¹⁴⁵⁰ МКГ, „След осуетения опит за независимост на Иракски Кюрдистан“, 27 март 2019 г., [url](#)

¹⁴⁵¹ МКГ, „След осуетения опит за независимост на Иракски Кюрдистан“, 27 март 2019 г., [url](#)

¹⁴⁵² САЩ, Служба за научни изследвания на Конгреса на САЩ, „Ирак: Проблеми в 116-ти Конгрес“, актуализиран на 17 юли 2020 г., [url](#), стр. 25

¹⁴⁵³ Найтс, М. (Близкоизточен изследователски институт), „Иракски Кюрдистан: Приоритетни въпроси за международното посредничество“, 13 юли 2020 г., [url](#). Вж. също Айдоган, Б., „Разрушителните бойни действия между иракските кюрди: причини и последици“, 15 април 2020 г., [url](#)

¹⁴⁵⁴ САЩ, Държавен департамент на САЩ, 2019 Държавни доклади за практиките по правата на човека: Ирак, 11 март 2020 г., [url](#)

¹⁴⁵⁵ САЩ, Държавен департамент на САЩ, 2017 Държавен доклад за практиките на правата на човека - Ирак, 20 април 2018 г. [url](#)

Въоръжени действащи лица

Пешмерга и Асаиш

ДПК поддържа независим апарат за сигурност и контролира отделно допълнителни звена на Пешмерга и вътрешни служби за сигурност на Асаиш.¹⁴⁵⁶ Пешмерга включва набор от сили, включително традиционни армейски сили, военни и разузнавателни подразделения¹⁴⁵⁷ и милиции от ДПК, които „поддържат ред“ в регион Иракски Кюрдистан, според Държавния департамент на САЩ.¹⁴⁵⁸ През 2017 г. се оценява, че Пешмерга има около 190 000 до 250 000 бойци.¹⁴⁵⁹

През 2017 г. командваната от ДПК Пешмерга дивизия 80 имаше приблизително 50 000 бойци и към 3 декември 2019 г. беше активна в област Махмур и Гуер [Gwer], както и в под-област Дебага [Debaga].¹⁴⁶⁰

Турски държавни сили

През последните години Турция създаде военни бази в ключови райони, включително в провинция Ербил.¹⁴⁶¹

ПКК (Кюрдска работническа партия)

Основана през 70-те години, ПКК започва въоръжена борба срещу турското правителство през 1984 г., призовавайки за независима кюрдска държава в Турция, която продължава и до днес.¹⁴⁶² ПКК е в списъка на Европейския съюз с определени групировки, които са участвали в тероризъм¹⁴⁶³, както и е включена в списъка на терористични организации в Турция¹⁴⁶⁴, Съединените щати¹⁴⁶⁵ и Австралия.¹⁴⁶⁶ ПКК се е борила срещу ИДИЛ в Махмур.¹⁴⁶⁷ ПКК е развила териториалното си присъствие над планинските райони по границата между провинция Ербил и Сюлеймания и Иран (планините Кандил) и област Махмур.¹⁴⁶⁸ Предвид присъствието на ПКК в тези райони, Турция предприема редовни трансгранични атаки срещу регион Иракски Кюрдистан, насочени срещу бойци на ПКК, което води и до цивилни жертви.¹⁴⁶⁹

Ирански държавни сили

Иранските разузнавателни операции се провеждат в провинция Ербил през 2018 г.¹⁴⁷⁰ Корпусът на гвардейците на Ислямската революция в Иран продължи да провежда ракетни атаки и атаки с безпилотни самолети в регион Иракски Кюрдистан, включително граничните райони на провинция Ербил, атакувайки главно иранските кюрдски опозиционни групи по време на този доклад.¹⁴⁷¹

¹⁴⁵⁶ САЩ, Държавен департамент на САЩ, Държавни доклади за практиките по правата на човека: Ирак през 2019 г., 11 март 2020 г., [url](#)

¹⁴⁵⁷ Глобален институт за обществена политика, „Кой кой е: Бързи факти за местните и поддържащите сили“, 16 август 2017 г., [url](#)

¹⁴⁵⁸ САЩ, Държавен департамент на САЩ, Държавни доклади за правата на човека: Ирак през 2018 г., 13 март 2019 г., [url](#)

¹⁴⁵⁹ Глобален институт за обществена политика, „Кой кой е: Бързи факти за местните и поддържащите сили“, 16 август 2017 г., [url](#)

¹⁴⁶⁰ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁴⁶¹ „Шафаак“, „Американски доклад: Турция е създала 13 военни бази в регион Кюрдистан“, 12 септември 2019 г., [url](#)

¹⁴⁶² „БиБиСи Нюз“, „Кои са бунтовниците на Кюрдската работническа партия (ПКК)“, 4 ноември 2016 г., [url](#)

¹⁴⁶³ ЕС, Съвет на Европейския съюз, Решение на Съвета (ОВППС) 2019/1341 на Съвета от 8 август 2019 г. за актуализиране на списъка на лица, групи и образувания, предмет на членове 2, 3 и 4 от Обща позиция 2001/931/ОВППС относно прилагането на специфични мерки за борба с тероризма и отмяна на Решение (ОВППС) 2019/25, 8 август 2019 г., [url](#)

¹⁴⁶⁴ „Евронюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановява, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁴⁶⁵ САЩ, Бюро за борба с тероризма, чуждестранни терористични организации, [url](#); „Евронюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановявайки, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁴⁶⁶ Австралия, Австралийска национална служба за сигурност, Списък с терористични организации, без дата, [url](#); „Евронюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановил, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁴⁶⁷ Глобален институт за обществена политика, „Кой кой е: Бързи факти за местните и поддържащите сили“, 16 август 2017 г., [url](#)

¹⁴⁶⁸ „1001 иракски мисли“, „ПКК в Ирак: геополитически прочит“, 9 септември 2019 г., [url](#)

¹⁴⁶⁹ „Ройтерс“, „Турските въздушни удари „неутрализираха“ 15 кюрдски бойци в Ирак, твърдят военни“, 10 ноември 2018 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „ПКК е основната причина Турция да бомбардира границата на Кюрдистан, според говорител на РПК“, 16 ноември 2018 г., [url](#); „1001 иракски мисли“, „ПКК в Ирак: геополитически прочит“, 9 септември 2019 г., [url](#); САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Държавни доклади за тероризма 2019“, 24 юни 2020, [url](#)

¹⁴⁷⁰ Дания, Датска имиграционна служба, „Ирански кюрди, Последници от политическата дейност в Иран и регион Иракски Кюрдистан“, февруари 2020 г. [източник: журналисти А и В в регион Иракски Кюрдистан], [url](#), стр. 76 и 84

¹⁴⁷¹ „Рудав“, „Иран започна трансгранични удари с безпилотни летателни апарати по кюрдски опозиционни групи“, 12 юли 2019 г., [url](#); Ашарк Ал-Аусат [Asharq Al-Awsat], „Иран мобилизира сили на границата с Кюрдистан“, 19 август 2019 г., [url](#); „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Турски и ирански трансгранични бомбардировки в Иракски Кюрдистан (2017-2019 г.)“, 25 септември 2019 г., [url](#); Форбс, „Иран току-що удари американски бази в Ирак с балистични ракети. Ето защо

Кюрдски бунтовнически групировки и Кюрдско-ирански опозиционни групировки

Въоръжени групировки, активни в планинските райони на регион Иракски Кюрдистан през 2017 г., включват кюрдски бунтовнически групи и кюрдско-ирански опозиционни групировки.¹⁴⁷² През юни 2020 г. беше съобщено, че две гранични села в Ербил са били домакини на иранските кюрдски опозиционни групи Кюрдска демократическа партия на Иран и Комала и че те са били обстрелвани от иранските сили.¹⁴⁷³

ИДИЛ

Заплахите от ИДИЛ в регион Иракски Кюрдистан продължават да съществуват през 2018 г., според изследователя Адел Бакауан [Adel Bakawan], въпреки че регион Иракски Кюрдистан до голяма степен не е засегнат от насилието на ИДИЛ.¹⁴⁷⁴ Регион Иракски Кюрдистан до голяма степен е подминат от атаките на ИДИЛ от 2014 г., но област Махмур, която се оказва близо до фронтовата линия с територия на ИДИЛ, беше засегната от нападения между 2014 и 2017 г.¹⁴⁷⁵ Тя беше описана от МОМ като единственото място през 2017 г. в провинция Ербил, което е преживяло терористични атаки.¹⁴⁷⁶ През отчетния период за този доклад ИДИЛ успява да вербува иракски кюрди, за да създаде „нова бунтовническа заплаха“, базирана в провинция Ербил,¹⁴⁷⁷ както и успя да се засели в планината Карачог [Qarachogh].¹⁴⁷⁸ През юни 2019 г. ИВИ съобщи, че ИДИЛ е „установила контрол“ върху цивилното население в Махмур, от своята крепост в планината Карачог.¹⁴⁷⁹ Съобщава се, че около 1 000 членове на ИДИЛ са били разположени в планината Карачог в област Махмур към декември 2019 г., които извършват нападения срещу Пешмерга и Иракските сили за сигурност на оспорваната територия.¹⁴⁸⁰ Центърът за глобална политика създаде карта, очертаваща основното присъствие на ИДИЛ в Махмур към 3 декември 2019 г.¹⁴⁸¹

3.2.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

В своя доклад до Конгреса на САЩ, обхващащ периода 1 януари до 31 март 2019 г., Коалиционните съвместни оперативни сили - Операция „Непоколебима решимост“ съобщи, че активността на бунтовниците е „леко се е увеличила“ в провинция Ербил, без да предоставя допълнителни подробности.¹⁴⁸² IAU описва ситуацията със сигурността на провинция Ербил през август 2020 г. като „като цяло спокойна“, като спомена, че административният статут на област Махмур, която граничи с провинция Нинева, „все още не е бил официално определен“.¹⁴⁸³

Те са предпочитаното оръжие на Техеран, 7 януари 2020 г., [url](#); Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 21 февруари 2020 г., [url](#), параграфи 28 и 30; „Рудав“, „Иран и Турция провеждат военни операции в Хаджи Омаран за втори ден поред, според официални лица“, 17 юни 2020 г., [url](#)

¹⁴⁷² „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Въздействие върху цивилните на подновени турски и ирански трансгранични бомбардировки в Иракски Кюрдистан (2015-2017 г.)“, 17 октомври 2017 г., [url](#)

¹⁴⁷³ „Ийстърн херълд“ [Eastern Herald (The)], „Иран полага усилия да унищожи движение в Иракски Кюрдистан“, 24 юни 2020 г., [url](#)

¹⁴⁷⁴ Бакауан, Адел, Имейл до DIDR (Служба за защита на бежанците и лицата без гражданство), 10 декември 2018 г., в: ЕСПОУ, Доклад за информация за страната на произход, Ирак, Ситуация по сигурността, март 2019 г., [url](#), стр. 149

¹⁴⁷⁵ Мисията на ООН за подпомагане на Ирак, „Доклад за защитата на цивилните лица във въоръжения конфликт в Ирак: 1 ноември 2015 г. - 30 септември 2016 г.“, 30 декември 2016 г., [url](#); МОМ, „Интегрирана оценка на местоположението, част II - Профили на провинции“, октомври 2017 г., [url](#), стр. 14.

¹⁴⁷⁶ МОМ, „Интегрирана оценка на местоположението, част II - Профили на провинции“, октомври 2017 г., [url](#), стр. 14.

¹⁴⁷⁷ ИВИ, „Ислямска държава“ възстанови светилище в Ирак: 7 март 2019 г., март 2019 г., [url](#)

¹⁴⁷⁸ „Рудав“, „Печели ли „Ислямска държава“ сърцата и умовете в Махмур в Ирак?“, 18 април 2019 г., [url](#)

¹⁴⁷⁹ ИВИ, „Второто завръщане на „Ислямска държава“ е оценка за следващия бунт на „Ислямска държава“, [url](#), стр. 39

¹⁴⁸⁰ „Кюрдистан 24“, „Кюрдски селяни в оспорваната иракска област Махмур отблъснаха нападение на „Ислямска държава“, 19 декември 2019 [url](#). Вж. също „Рудав“, „Печели ли „Ислямска държава“ сърцата и умовете в Махмур в Ирак?“, 18 април 2019 г., [url](#)

¹⁴⁸¹ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, GGP, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁴⁸² Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Тримесечен доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2019 г. - 31 март 2019 г., 7 май 2019 г., [url](#), стр. 44

¹⁴⁸³ IAU, „Профил на провинция Ербил“, август 2020 г., [url](#)

Конфликт Турция-ПКК

През отчетния период за този доклад ООН редовно докладва за продължаването на турските въздушни удари срещу крепости на ПКК, които са нанесли предимно материални щети.¹⁴⁸⁴ През юли 2020 г. Германската федерална служба за миграция и бежанци отбеляза, че въздушните удари на Турция са „значително по-интензивни“ от предишните турски военни операции.¹⁴⁸⁵ Според един анализатор през септември 2019 г. ПКК „сега се смята за основен нов актьор на иракската геополитическа сцена“.¹⁴⁸⁶ МВКДС съобщи за „засилване на конфликта в Иракски Кюрдистан“ и „засилено използване на въздушни удари и удари с дронове от турските сили“ през последните три години.¹⁴⁸⁷ Центърът за глобална политика създаде карта, показваща, че ПКК и нейните филиали са били активни в под-област Сидакан и планина Кандил в северната част на провинция Ербил към 3 декември 2019 г.¹⁴⁸⁸

След целенасоченото нападение през юли 2019 г. в Ербил срещу турски дипломат бе съобщено за увеличаване на турските въздушни удари в регион Иракски Кюрдистан.¹⁴⁸⁹ Убийството на турски дипломат в Ербил през юли 2019 г. е приписано на ПКК.¹⁴⁹⁰ МКГ съобщи, че турската армия е провела поне 76 трансгранични въздушни операции между май и септември 2019 г. срещу скривалища и складове за боеприпаси на ПКК в регион Иракски Кюрдистан, особено в и около планините Кандил и в Хакурк; по това време МКГ не е регистрирала цивилни жертви.¹⁴⁹¹

През март 2020 г. силите на Пешмерга в Кюрдистан под контрола на ДПК и ПСК съответно разположиха своите военни сили на планинската верига Зине Астерокан [Zine Asterokan], в близост до градовете Уарте [Warte] (провинция Ербил) и Шауре [Shawre] (провинция Сюлеймания), което според съобщенията доведе до трансгранични бомбардировки от турските ВВС през април и май 2020 г.¹⁴⁹² „Крисчън пийсмейкър тиймс“ регистрираха 15 цивилни жертви през първите шест месеца на 2020 г. поради турски военни операции в регион Иракски Кюрдистан.¹⁴⁹³

През юни 2020 г. Турция стартира операция „Нокът-Орел“ и операция „Нокът-Тигър“, въздушни и наземни офанзивни, както и създаде военни бази срещу цели на ПКК в Северен Ирак и регион Иракски Кюрдистан, особено срещу бази в Синджар (провинция Нинева), Кандил (граница между Иран и Ирак), Карачак, Зап, Авасин-Басян и Хакурк (провинция Дохук).¹⁴⁹⁴ През юли 2020 г. турският генерален консул обяви, че военните операции на турската армия ще продължат в регион Иракски Кюрдистан до края на присъствието на ПКК.¹⁴⁹⁵ До 6 юли 2020 г. турските сили са изградили 37 „военни пункта“ в граничните райони на регион Иракски Кюрдистан, особено по границите между Ирак и Турция и Ирак и Иран, включително четири в градовете Ербил, Дохук, Соран и Захо.¹⁴⁹⁶ „Крисчън пийсмейкър тиймс“ регистрира на 21 юли 2020 г., че след стартирането на тези военни

¹⁴⁸⁴ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2421 (2018) Доклад на генералния секретар, 2 май 2019 г., [url](#), параграф 26; Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019), Доклад на генералния секретар, 5 август 2019 г., [url](#), параграф 25; Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 22 ноември 2019 г., [url](#), параграф 35; Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 21 февруари 2020 г., [url](#), параграф 35; Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 6 май 2020 г., [url](#), параграф 35

¹⁴⁸⁵ Германия, Федерална служба за миграция и бежанци, Кратки бележки, Група 62 - Информационен център за убежище и миграция, 27 юли 2020 г., [url](#), стр. 4

¹⁴⁸⁶ „1001 иракски мисли“, „ПКК в Ирак: геополитически прочит“, 9 септември 2019 г., [url](#)

¹⁴⁸⁷ МВКДС, „Конфликт между Турция и ПКК: лято 2020 г.“, 26 юни 2020 г., [url](#)

¹⁴⁸⁸ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁴⁸⁹ „Световна продоволствена програма“, „Световна продоволствена програма“ Ирак, Ситуационен доклад № 65“, юли 2019 г., [url](#), стр. 1

¹⁴⁹⁰ „1001 иракски мисли“, „ПКК в Ирак: геополитически прочит“, 9 септември 2019 г., [url](#); САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за тероризма по държави 2019 г.“, 24 юни 2020, [url](#)

¹⁴⁹¹ МКГ, „Оценка на смъртните случаи в конфликта на Турция срещу ПКК“, 22 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁴⁹² „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Въздействие върху цивилните от новите военни бази в Зине Астерокан“, 18 юни 2020 г., [url](#)

¹⁴⁹³ „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Отговор на твърдението на турския генерален консул, че турските военни операции в Иракски Кюрдистан не са насочени срещу цивилни“, 21 юли 2020 г., [url](#)

¹⁴⁹⁴ Вж.: „Анадолска агенция“, „Турция стартира операция „Нокът-орел“, 15 юни 2020 г. [url](#); „ТиАрТи Уърлд“, „Турция започва нова антитерористична операция „Нокът-тигър“ в Северен Ирак, 16 юни 2020 г., [url](#); Ахвал, „Турската офанзива в Северен Ирак надхвърля обичайната анти-ПКК кампания - анализ“, 22 юли 2020 г., [url](#)

¹⁴⁹⁵ „Нина нюз“, „Операции до края на ПКК“, 20 юли 2020 г., [url](#)

¹⁴⁹⁶ „Рудав“, „Анкара е изградила близо 40 „военни пункта“ в регион Кюрдистан, според администрацията на турския президент“, 6 юли 2020 г. [url](#)

операции на 15 юни 2020 г. бяха убити най-малко 6 цивилни и ранени най-малко 4 цивилни, включително в провинция Ербил, докато земеделски земи, овощни градини и добитък бяха изгорени.¹⁴⁹⁷ ИВИ съобщи през юни 2020 г., че Иран и Турция координират своите военни операции срещу кюрдски цели в Ирак близо до североизточната граница на Ирак в провинция Ербил.¹⁴⁹⁸

Турските военни операции в област Сидакан са причинили разселване, тъй като жители на няколко села са избягали от домовете си, за да търсят безопасност според източници, въпреки че мащабите на разселването не са предоставени.¹⁴⁹⁹

Дейност на Иран

През юни 2019 г. „тежките“ ирански обстрели в област Сидакан доведоха до разселването на „многобройни“ семейства, за които се съобщава от „Крисчън пийсмейкър тиймс“.¹⁵⁰⁰ След смъртта на командващия на Корпуса на гвардейците на Ислямската революция в Иран генерал Касем Солеймани при въздушен удар през януари 2020 г. Иран изстреля ракети срещу американската авиобаза в провинция Ербил, като не се съобщава за жертви.¹⁵⁰¹

През юни 2020 г. „Рудав“ съобщи, че Корпуса на гвардейците на Ислямската революция в Иран на Иран обединява сили с Турция, за да се бори с „трансграничния „тероризъм“, базиран в региона Кюрдистан“.¹⁵⁰² Иранските сили обстреляха иранско-кюрдската опозиционна партия Демократическата партия на Ирански Кюрдистан (ДПИК) в райони в рамките на регион Иракски Кюрдистан, включително околностите на бежанския лагер Махмур и планините Кандил.¹⁵⁰³ Според „ИСНЮЗ“, свързани с Корпуса на гвардейците на Ислямската революция в Иран, и както е записано от „Рудав“, Корпусът на гвардейците на Ислямската революция в Иран обстрелва позициите на ПДЖАК близо до граничната зона Хаджи Омаран.¹⁵⁰⁴ Според докладите иранските военни операции през юни 2020 г. са накарали жителите да напуснат домовете си.¹⁵⁰⁵

Дейност на ИДИЛ

Според генералния секретар на ООН между 23 ноември 2019 г. и 6 май 2020 г. остатъци от ИДИЛ „продължават да предприемат чести асиметрични нападения“ срещу иракски цивилни и сили за сигурност, включително в провинция Ербил.¹⁵⁰⁶ Според изброените по-долу източници повечето нападения и дейности на ИДИЛ са фокусирани върху област Махмур. В новинарски доклад от май 2019 г. се подчертава, че ИДИЛ се е върнала към „по-ранната тактика на бунтове“ чрез засади на силите за сигурност, използването на „отвличане и екзекуции на заподозрени информатори, както и изнудване за пари от уязвими цивилни в селски райони“.¹⁵⁰⁷ През май 2019 г. беше съобщено, че ИДИЛ е запалила редица ниви с реколта на основата на планината Карачог в планината Махмур, тъй като фермерите са отказвали да им плащат данъци.¹⁵⁰⁸ През септември

¹⁴⁹⁷ „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Отговор на твърдението на турския генерален консул, че турските военни операции в Иракски Кюрдистан не са насочени срещу цивилни“, 21 юли 2020 г., [url](#)

¹⁴⁹⁸ ИВИ, Доклад за ситуацията в Ирак: 17 - 23 юни 2020 г., 20 юни 2020 г., [url](#). Вж. също ИВИ, Доклад за ситуацията в Ирак: 10 - 16 юни 2020 г., 20 юни 2020 г., [url](#)

¹⁴⁹⁹ „Рудав“, „Бомбардирани от двамата си съседни: граничните райони на Кюрдистан изоставени от страх“, 7 юни 2020 г., [url](#); „Рудав“, „Пчеларството в Брадост беше поразено при продължаващите сблъсъци между ПКК и Турция“, 9 юни 2020 г., [url](#); „Рудав“, „Иран и Турция провеждат военни операции в Хаджи Омаран за втори ден поред, според официални лица“, 17 юни 2020 г., [url](#)

¹⁵⁰⁰ „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Турски и ирански трансгранични бомбардировки в Иракски Кюрдистан (2017-2019 г.)“, 25 септември 2019 г., [url](#)

¹⁵⁰¹ „Форбс“, „Иран току-що поразил американски бази в Ирак с балистични ракети. Ето защо те са предпочитаното оръжие на Техеран, 7 януари 2020 г., [url](#); Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 21 февруари 2020 г., [url](#), параграфи 28 и 30

¹⁵⁰² „Рудав“, „Иран и Турция провеждат военни операции в Хаджи Омаран за втори ден поред, според официални лица“, 17 юни 2020 г., [url](#)

¹⁵⁰³ „Кюрдистан 24“, „Иран е атакувал бази на ДПИК при двудневни обстрели на регион Кюрдистан: изявление“, 18 юни 2020 г., [url](#)

¹⁵⁰⁴ „Рудав“, „Иран и Турция провеждат военни операции в Хаджи Омаран за втори ден поред, според официални лица“, 17 юни 2020 г., [url](#)

¹⁵⁰⁵ „Рудав“, „Бомбардирани от двамата си съседни: граничните райони на Кюрдистан изоставени от страх“, 7 юни 2020 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Иран обстреля регион Кюрдистан за втори пореден ден, принуждавайки местните жители да бягат“, 17 юни 2020 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Иран е атакувал бази на ДПИК при двудневни обстрели на регион Кюрдистан: изявление“, 18 юни 2020 г., [url](#)

¹⁵⁰⁶ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на Резолюция 2470 (2019) - Доклад на генералния секретар, 21 февруари 2020 г., [url](#), параграф 23; Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 6 май 2020 г., [url](#), параграф 24

¹⁵⁰⁷ „Рудав“, „Ислямска държава“ изгори ниви в Махмур, след като фермерите отказаха да плащат данък“, 14 май 2019 г., [url](#)

¹⁵⁰⁸ „Рудав“, „Ислямска държава“ изгори ниви в Махмур, след като фермерите отказаха да плащат данък“, 14 май 2019 г., [url](#); „Белинкат“, „Подпалвачество и изнудване: анализ на OSINT за горящото земеделие в Ирак“, 3 юни 2019 г., [url](#)

2019 г., ръководената от САЩ коалиция, заедно с Пешмерга убиха 10 бойци на ИДИЛ в планината Карачог в област Махмур.¹⁵⁰⁹ През декември 2019 г. жителите на село Али-Раш [Ali-Rash], намиращо се в под-област Бакрте, област Махмур, отблъснаха нападение на ИДИЛ.¹⁵¹⁰

През март 2020 г. след съвместно въздушно нападение от американски морски пехотинци и иракски войници на Силите за борба с тероризма (CTS) върху пещерен комплекс на ИДИЛ в планината Карачог в област Махмур двама морски пехотинци бяха убити, а четирима войници бяха ранени.¹⁵¹¹ През юни 2020 г. военните операции на иракските Силите за борба с тероризма, някои от които бяха подкрепени от международната коалиция, включваха 59 въздушни нападения на скривалища на ИДИЛ в планините Карачог близо до Махмур, 89 претърсвания на села за боеприпаси и бойци и убийството на дванадесет члена на ИДИЛ.¹⁵¹²

Според данни с отворен код от МВКДС, Център „Образование за мир в Ирак“ и база данни „Тероризъм и бунтове“ на Джейнс, ИДИЛ е извършила около 12 нападения в провинция Ербил от януари до март 2020 г.¹⁵¹³

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- На 27 април 2019 г. ИДИЛ организира засада на група кюрди, докато те търсеха трюфели близо до Махмур, включително офицер от Асаейш, който не беше на смяна. След като научи самоличността му, ИДИЛ отвлече и по-късно екзекутира мъжа.¹⁵¹⁴
- На 15 май 2019 г. 50-годишен мъж почина след турски въздушен удар в района на Барзан.¹⁵¹⁵
- На 5 юни 2019 г. при турски въздушен удар по Ксакурке [Xakurke] в планините Кандил бяха ранени четирима цивилни, единият от които сериозно.¹⁵¹⁶
- На 10 юли 2019 г. при иранска или турска артилерийска бомбардировка загина 18-годишна жена в район Барбезин [Barbezain], под-област Сидакан (Брадост), област Соран.¹⁵¹⁷
- На 10 юли 2019 г. ирански сили обстреляха обекти на ДПК в област Чоман, убивайки 3 цивилни, включително 14-годишно момиче.¹⁵¹⁸
- На 17 юли 2019 г. стрелци нападناха ресторант в Ербил, убивайки турски дипломат и двама иракски цивилни.¹⁵¹⁹
- През февруари 2020 г. членовете на ИДИЛ откраднаха добитък от село Азиканд, което доведе до „сблъсък“ между ИДИЛ и членове на „защитните сили“ от близкия лагер за бежанци Махмур, които се притекоха на помощ на селяните.¹⁵²⁰

¹⁵⁰⁹ Германия, Федерална служба за миграция и бежанци, Кратки бележки, Група 62 - Информационен център за убежище и миграция, 16 септември 2019 г., [url](#), стр. 4

¹⁵¹⁰ „Кюрдистан 24“, „Кюрдски селяни в оспорваната иракска област Махмур отблъснаха нападение на „Ислямска държава“, 19 декември 2019 г., [url](#)

¹⁵¹¹ ИВИ, Доклад за ситуацията в Ирак: 4 - 10 март 2020 г., 20 март 2020 г., [url](#)

¹⁵¹² Германия, Федерална служба за миграция и бежанци, Кратки бележки, Група 62 - Информационен център за убежище и миграция, 29 юни 2020 г., [url](#), стр. 4

¹⁵¹³ Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 януари 2020 г. - 31 март 2020 г., 13 май 2020 г., [url](#), стр. 24

¹⁵¹⁴ Antiwar.com, „Ислямска държава“ екзекутира агент на кюрдското разузнаване; Трима убити в Ирак“, 2 май 2019 г., [url](#); „Рудав“, „Ислямска държава“ изгори ниви в Махмур, след като фермерите отказваха да плащат данък“, 14 май 2019 г., [url](#)

¹⁵¹⁵ „Еъруорс“ [Airwars], „Цивилни жертви“, TI021a, 15 май 2019 г., [url](#)

¹⁵¹⁶ „Еъруорс“, „Цивилни жертви“, TI022a, 5 юни 2019 г., [url](#)

¹⁵¹⁷ „Еъруорс“, „Цивилни жертви“, TI024a, IRI003, 10 юли 2019 г., [url](#); „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Каква надежда има за нас“, 17 декември 2019 г., [url](#)

¹⁵¹⁸ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 4 юли - 11 юли 2019 г., 11 юли 2019 г., [url](#)

¹⁵¹⁹ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019), Доклад на генералния секретар, 5 август 2019 г., [url](#), параграф 26

¹⁵²⁰ „Иракска национална новинарска агенция“, „ИДИЛ предприе нападение срещу бежански лагер в Махмур“, 2 февруари 2020 г., [url](#)

- На 15 април 2020 г. при турски въздушни нападения загинаха две или три жени цивилни от бежанския лагер в Махмур.¹⁵²¹
- На 28 април 2020 г. при турски въздушни удари в района на Джакурке загинаха двама цивилни, а един беше тежко ранен.¹⁵²²
- На 10-11 май 2020 г. членове на ИДИЛ запалиха ферми в югозападната част на Ербил.¹⁵²³
- Според съобщенията между 10 и 16 юни 2020 г. Иран е обстрелвал района на Чоман, но не е регистрирана информация за целите и/или жертвите.¹⁵²⁴
- На 17 юни 2020 г. при турски въздушен удар загина номадка овчарка на височините Кнера в под-област Сидакан (Брадост), област Соран.¹⁵²⁵
- На 12 юли 2020 г. турска бомбардировка доведе до петдневен горски пожар, който причини икономически щети.¹⁵²⁶

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Ербил	16	5	12	17	12	4	1	5

Таблица 13: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Ербил¹⁵²⁷

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 162 битки, 438 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 13 случая на насилие над цивилни, 0 инцидента на бунтове, което прави общо 613 инцидента от този тип в провинция Ербил, по-голямата част от които са осъществени в област Соран. 56 протеста са отчетени и в провинция Ербил през референтния период.¹⁵²⁸ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на таблицата по-долу.

¹⁵²¹ Германия, Федерална служба за миграция и бежанци, Кратки бележки, Група 62 - Информационен център за убежище и миграция, 20 април 2020 г., [url](#), стр. 6; Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 6 май 2020 г., [url](#), параграф 35

¹⁵²² „Еърфорс“, „Цивилни жертви“, TI035, 28 април 2020 г., [url](#)

¹⁵²³ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 7 май - 14 май 2020 г., 14 май 2020 г., [url](#)

¹⁵²⁴ ИВИ, Доклад за ситуацията в Ирак: 10 - 16 юни 2020 г., 20 юни 2020 г., [url](#)

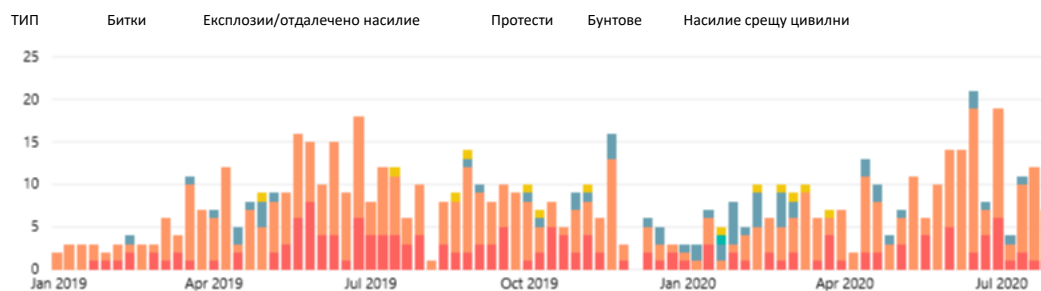
¹⁵²⁵ „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Отговор на твърдението на турския генерален консул, че турските военни операции в Иракски Кюрдистан не са насочени срещу цивилни“, 21 юли 2020 г., [url](#)

¹⁵²⁶ Германия, Федерална служба за миграция и бежанци, Кратки бележки, Група 62 - Информационен център за убежище и миграция, 27 юли 2020 г., [url](#), стр. 4

¹⁵²⁷ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

¹⁵²⁸ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Еволюция на събитията по тип

Събития по провинция и по тип

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 16: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Ербил 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС¹⁵²⁹

Способност на държавата да осигури законност и ред

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

РПК поддържа собствени сили за вътрешна сигурност, но ДПК също поддържа свой собствен контролиран апарат за сигурност, допълнителни подразделения на Пешмерга, сили Асаиш¹⁵³⁰ и разузнавателните служби Парастин.¹⁵³¹ „Фрийдъм хаус“ съобщи, че РПК страда от корупция, подобна на останалата част от Ирак¹⁵³², други източници също докладват за корупция, непотизъм¹⁵³³ и покровителство в администрацията на РПК¹⁵³⁴.

Докладът за престъпност и безопасност на „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“ за регион Иракски Кюрдистан от май 2020 г. описва статистическите данни за престъпността и механизмите за докладване на престъпленията в регион Иракски Кюрдистан като „ненадеждни“, но докладва за способността на полицията на регион Иракски Кюрдистан да реагира бързо на инциденти по сигурността, включително терористични атаки и престъпни дейности, и освен това отбелязва, че полицията и службите за сигурност са оборудвани с „модерно оръжие и оборудване за сигурност“, без да се уточнява дали го правят на практика.¹⁵³⁵ Министерство на външните работи и търговията на Австралия отбелязва, че: „Въпреки че регион Иракски Кюрдистан обикновено се счита, че има по-благоприятна обстановка от гледна точка на сигурността, границите му са несигурни. Престъпленията с насилие са често срещани и отвлеченията, убийствата и грабежите се случват често.“¹⁵³⁶

¹⁵²⁹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁵³⁰ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за държави за практиките по правата на човека за 2019 г. - Ирак“, 11 март 2020 г., [url](#)

¹⁵³¹ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за държави за практиките по правата на човека за 2017 г. - Ирак“, 20 април 2018 [url](#)

¹⁵³² „Фрийдъм хаус“, „Свобода в света 2019 г. - Ирак“, 4 февруари 2019 г., [url](#), достъп до 15 юли 2020 г.

¹⁵³³ „Рудав“, 16 април 2019 г., „Разследването за корупция на РПК забавено поради липса на персонал и ресурси, заяви Комисия“, [url](#), разглеждано на: 15 юли 2020 г.

¹⁵³⁴ Бали, А.О., „Корените на клиентелизма в Иракски Кюрдистан и усилията за борба с него“, стр. 99, [url](#), разглеждано на: 15 юли 2020 г.

¹⁵³⁵ САЩ, „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“, „Доклад за престъпността и безопасността в Ирак 2020: Ербил“, 12 май 2020 г., [url](#). Имайте предвид, че въпреки името на източника, което предполага, че той се фокусира или върху град Ербил, или върху област Ербил, информацията, съдържаща се в доклада, се отнася почти изключително за целия регион Иракски Кюрдистан.

¹⁵³⁶ Австралия, Министерство на външните работи и търговията, „Доклад с информация за страната за Ирак“, 17 август 2020 г., [url](#), ал. 2.58

След засада от бойци на ИДИЛ срещу парамилициите в Махмур, заместник-председателят на иракския парламент „порица „слабата“ сигурност, която е позволила засадата да се случи“ и постави под съмнение липсата на разузнавателни усилия.¹⁵³⁷

Коментаторите отбелязаха, че тежкият срив на цените на петрола, започнал през март 2020 г. и който според тях ще продължи до 2021 г., „налага още повече напрежение“ върху силите за сигурност на регион Иракски Кюрдистан „по отношение на поддържането на гражданския ред в градовете“.¹⁵³⁸

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

МОМ установи, че към юни 2019 г. около 5% от завърналите се имат критичен достъп до инфраструктура, услуги и земя - дефинирани като включващи електричество, вода, училища, здравни клиники и болници, събиране на отпадъци, тоалетни, пазари, офис за замяна на гражданска документация и правни услуги по жилищни, поземлени и имуществени въпроси - по-специално в област Махмур.¹⁵³⁹

IMMAP-Inf от януари 2019 г. публикува карта, показваща „наследственото замърсяване с противопехотни мини и BVO и новото замърсяване на опасности от взривове, включително самоделни взривни устройства) в райони, освободени от „Ислямска държава“ от 2014 г.“, което илюстрира, че област Чоман, последвана от южните части на област Соран, са били най-замърсените райони в провинция Ербил.¹⁵⁴⁰ iMMAP-Inf също така изготви карта, документираща „Нивото на риска от инциденти с опасности от взривове“ в провинция Ербил от януари до декември 2019 г., която показва ниски до умерени нива на риск в област Махмур.¹⁵⁴¹

В регион Иракски Кюрдистан е регистрирано замърсяване с мини от 181 км² в края на 2018 г. - с 14% по-малко в сравнение с края на 2017 г.¹⁵⁴² От тях около 49 км² са били проучени в провинция Ербил.¹⁵⁴³ Тези данни не включват райони на границата с Турция, които никога не са били изследвани поради продължителни боеве и въздушни удари, съобщава „Преглед на противоминните действия“.¹⁵⁴⁴

В Доклада за престъпността и безопасността на Консултативния съвет за сигурност в чужбина на САЩ за Ербил от май 2020 г. е отбелязано, че докато крайпътните самоделни взривни устройства не са „често срещани“ в регион Иракски Кюрдистан, по-малки ръчни експлозиви и невзривени боеприпаси (UXO) „са налични, особено в райони, които преди са били под контрола на „Ислямска държава““.¹⁵⁴⁵

През август 2020 г. iMMAP-Inf наблюдава нивото на риск от четири категории инциденти: „въоръжени сблъсъци, опасност от взривове, въздушни удари и други“ в седем провинции, включително област Махмур, от юни 2019 г. до юли 2020 г., които могат да бъдат разгледани в детайли [ТУК](#).¹⁵⁴⁶

Разселване и връщане

Според МОМ провинция Ербил е „обща“ дестинация за разселените лица от началото на конфликта [2014 г.] и към октомври 2017 г. е приемала 15% от вътрешно разселените лица (над 310 000 души) в Ирак - второ по брой разселено население след Салах ад-Дин.¹⁵⁴⁷ През октомври 2017 г. над 90% от разселените лица на Ербил произхождат от провинции Нинева и Анбар, докато Махмур е единствената област на

¹⁵³⁷ „Рудав“, „Ислямска държава“ атакува Хашд при смъртоносна засада близо до Махмур, убивайки шестима“, 7 март 2019 г., [url](#)

¹⁵³⁸ Найтс, М. и Алмейда, А. („СиТиСи Сентинел“), „Оставане и разширяване: Възстановяването на операциите на „Ислямска държава“ в Ирак през 2019-2020 г.“, май 2020 г., [url](#), стр. 25

¹⁵³⁹ МОМ, „Интегрирана оценка на местоположението IV“, 30 март 2020 г., [url](#), стр. 23

¹⁵⁴⁰ iMMAP-Inf, „Отговор за хуманитарен достъп: Месечен доклад за състоянието на инцидентите по сигурността“, януари 2019 г., [url](#), стр. 6

¹⁵⁴¹ iMMAP-Inf, „Отговор за хуманитарен достъп: Ниво на риска от инциденти с опасности от взривове в провинциите Анбар, Багдад, Дияла, Ербил, Киркук, Нинева и Салах ад-Дин от декември до януари 2019 г.“, 12 януари 2020 г., [url](#) [Имайте предвид, че заглавието на картата е леко подвеждащо, тъй като източникът също така посочва, че „Данните за опасност от взривове“ са „От януари до декември 2019 г.“]

¹⁵⁴² „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 130

¹⁵⁴³ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 130

¹⁵⁴⁴ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 130

¹⁵⁴⁵ САЩ, „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“, „Доклад за престъпността и безопасността в Ирак 2020: Ербил“, 12 май 2020 г., [url](#)

¹⁵⁴⁶ iMMAP, „Отговор за хуманитарен достъп: Карти за мониторинг на нивото на риска на 4-те категории инциденти „въоръжен сблъсък, опасност от взривове, въздушен удар и други“ за 7 провинции юни 2019 г. - юли 2020 г., 9 август 2020 г., [url](#)

¹⁵⁴⁷ МОМ, „Интегрирана оценка на местоположението II“, част II - Профили на провинции“, октомври 2017 г., [url](#), стр. 13

разселване в Ербил.¹⁵⁴⁸ Над 40% от всички лица, разселени по време на конфликта с ИДИЛ 2014-2017 г., търсят безопасност в регион Иракски Кюрдистан - цифра, която Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси описва като „стабилна или дори намалена“ през 2019 г.¹⁵⁴⁹

Към 30 юни 2020 г. в провинция Ербил има 236 496 разселени лица, които пребивават в три основни области: Ербил (215 472), Махмур (9 984) и Шаклауа (5 154).¹⁵⁵⁰ 47% от тези разселени лица произхождат от Нинева, 29% от Анбар, 10% от Салах ад-Дин и 14% от другите.¹⁵⁵¹ През май и юни 2020 г. 7 вътрешно разселени лица бяха преместени след завръщането им в техните райони на произход „поради опасения за сигурността“, докато МОМ подчерта, че движенията между провинциите са „ограничени“ поради ограничения, свързани с COVID-19, наложени от март 2020 г.¹⁵⁵² Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси изчислява, че до януари 2020 г. 15 981 вътрешно разселени лица живеят в официални лагери, а 170 000 вътрешно разселени лица живеят извън лагери или в неформални селища.¹⁵⁵³

Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси съобщи през януари 2020 г., че 38 500 разселени лица в област Махмур са съобщили за неудовлетворени „нужди с голямо или много голямо значение“.¹⁵⁵⁴ За сравнение, през февруари 2019 г. Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси пресметна тази цифра на 56 000 души.¹⁵⁵⁵

„REACH“ проведе проучване на намеренията в три лагера за разселени лица в провинция Ербил между 18 юни и 1 август 2019 г., интервюирайки общо 197 домакинства.¹⁵⁵⁶ „REACH“ установи, че 89% от домакинствата на вътрешно разселени лица са планирали да останат разселени за трите месеца след проучването, а 67% - за 12-те месеца след проучването.¹⁵⁵⁷ Според доклада причините за намерението на разселените лица да останат разселени за 12-те месеца след проучването са липсата на сили за сигурност в районите им на произход (46%), страхът и травмата, свързани с районите им на произход (40%) и домове, повредени или унищожени в районите им на произход (37%).¹⁵⁵⁸ От онези, които смятат, че техните райони на произход не са безопасни по време на проучването, 46% се страхуват от екстремистки групировки, 36% от въоръжените действащи лица по сигурността и 35% от действащи лица по сигурността.¹⁵⁵⁹ В своя доклад, обхващащ периода от 5 август до 22 ноември 2019 г., ООН докладва за закриването на жизненоважни услуги в областта на свързаното с пола насилие, поради липса на финансиране за вътрешно разселените лица, завърналите се и приемащите общности, наред с други, в провинция Ербил, докато в лагерите и неформалните селища, извършени от въоръжени действащи лица, се съобщава за „сериозни“ инциденти на насилие, свързано с пола.¹⁵⁶⁰ След посещението си в Ирак, включително в провинция Ербил, през февруари 2020 г., специалният докладчик на ООН за правата на човека на вътрешно разселените лица установи, че в регион Иракски Кюрдистан местната интеграция е „отхвърлена от властите в приемащите райони“, страхуващи се от промени в демографските характеристики.¹⁵⁶¹

Оценка на МОМ от април 2020 г. установи, че има 124 614 вътрешно разселени лица извън лагери в град Ербил - домакин на най-голям брой разселени лица.¹⁵⁶² Оценката отбелязва, че сред разселените лица, установени в град Ербил, 38% са били готови да се завърнат в краткосрочен план, докато 57% са били готови да се завърнат в дългосрочен план.¹⁵⁶³ Сравнително ниската готовност за завръщане се дължи на усещането за влошаване на условията на живот и възможностите за

¹⁵⁴⁸ МОМ, „Интегрирана оценка на местоположението II“, част II - Профили на провинции“, октомври 2017 г., [url](#), стр. 13

¹⁵⁴⁹ Служба на ООН за координация по хуманитарни въпроси, „План за хуманитарна реакция - Ирак“, януари 2020 г., [url](#), стр. 31

¹⁵⁵⁰ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май-юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 1 и 2

¹⁵⁵¹ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май-юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 2

¹⁵⁵² МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май-юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 4

¹⁵⁵³ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „План за хуманитарна реакция - Ирак“, януари 2020 г., [url](#), стр. 31

¹⁵⁵⁴ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „План за хуманитарна реакция - Ирак“, януари 2020 г., [url](#), стр. 31

¹⁵⁵⁵ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, „План за хуманитарен отговор за 2019 г., януари-декември 2019 г.“, февруари 2019 г., [url](#), стр. 34

¹⁵⁵⁶ „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), Ербил, стр. 1

¹⁵⁵⁷ „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), Ербил, стр. 1

¹⁵⁵⁸ „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), Ербил, стр. 1

¹⁵⁵⁹ „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), Ербил, стр. 2

¹⁵⁶⁰ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 22 ноември 2019 г., [url](#), параграф 74

¹⁵⁶¹ Общо събрание на ООН, Съвет на ООН по правата на човека, „Посещение в Ирак: Доклад на специалния докладчик по правата на човека за вътрешно разселените лица“, 13 май 2020 г., [url](#), параграф 14

¹⁵⁶² МОМ, „Разселване в градове в Ирак: предварителен анализ“, 30 април 2020 г., [url](#), стр. 5

¹⁵⁶³ МОМ, „Разселване в градове в Ирак: предварителен анализ“, 30 април 2020 г., [url](#), стр. 6

поминок в техните райони на произход.¹⁵⁶⁴ Приблизително в „10% от населените места, разселените лица съобщават за страх в резултат на променения етнорелигиозен състав и произход“ като причина да не се връщат в районите си на произход.¹⁵⁶⁵

Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси съобщи през юли 2020 г., че 60% от респондентите в лагери съобщават за забрана за влизане/излизане от лагери, но с изключения: 37% съобщават за забрана за нов прием в лагери; и 17% съобщават, че мерките и разпоредбите се прилагат по-стриктно към вътрешно разселени лица и/или завръщащи се.¹⁵⁶⁶ 45% от респондентите в лагерите отбелязват, че ограниченията върху свободата на движение са първият основен проблем за защита, засягащ общностите, 63% отбелязват, че проблемите със защитата, засягащи жени и момичета, са се увеличили значително или особено значително от началото на пандемията, докато 69% съобщават, че проблемите със защитата, засягащи децата, са се увеличили значително или особено значително.¹⁵⁶⁷

МОМ отбелязва, че към 30 юни 2020 г. 53 004 вътрешно разселени лица са се завърнали в района си на произход, всички от които в Махмур.¹⁵⁶⁸ 73% от тези завърнали се първоначално са били разселени в провинция Ербил, 15% в Нинева, 11% в Киркук и 1% в Салах ад-Дин.¹⁵⁶⁹ МОМ установи, че към юни 2019 г. около 5% от завърналите се имат критичен достъп до инфраструктура, услуги и земя - дефинирани като включващи електричество, вода, училища, здравни клиники и болници, събиране на отпадъци, тоалетни, пазари, офис за замяна на гражданска документация и правни услуги по жилищни, поземлени и имуществени въпроси - по-специално в област Махмур.¹⁵⁷⁰

¹⁵⁶⁴ МОМ, „Разселване в градове в Ирак: предварителен анализ“, 30 април 2020 г., [url](#), стр. 6

¹⁵⁶⁵ МОМ, „Разселване в градове в Ирак: предварителен анализ“, 30 април 2020 г., [url](#), стр. 6

¹⁵⁶⁶ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Клъстер за защита Ирак, „Мониторинг на защитата в отговор на COVID-19“, Резюме на констатациите - юли 2019 г., юли 2019 г., [url](#), стр. 1

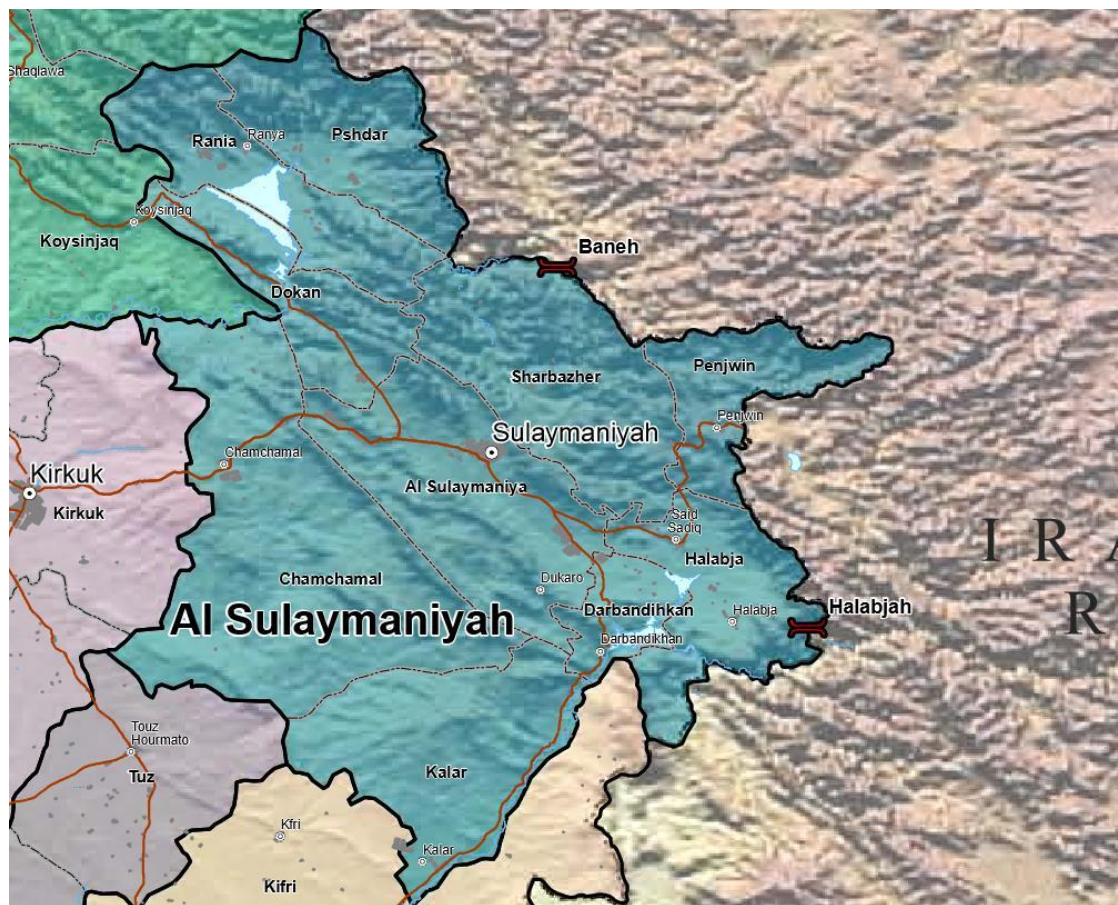
¹⁵⁶⁷ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Клъстер за защита Ирак, „Мониторинг на защитата в отговор на COVID-19“, Резюме на констатациите - юли 2019 г., юли 2019 г., [url](#), стр. 2, 3

¹⁵⁶⁸ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май-юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 5

¹⁵⁶⁹ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май-юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 5

¹⁵⁷⁰ МОМ, Интегрирана оценка на местоположението IV, 30 март 2020 г., [url](#), стр. 23.

3.3 Сюлеймания

Карта 17: Провинция Сюлеймания с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹⁵⁷¹

3.3.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинция Сюлеймания е част от регион Иракски Кюрдистан и се намира в североизточната част на Ирак.¹⁵⁷² Тя има вътрешни граници с Ербил, Киркук, Салах ад-Дин и Дияла, а също така има международна граница с Ислямска република Иран на изток.¹⁵⁷³ Провинция Сюлеймания е разделена на следните области: Чамчамал [Chamchamal], Дарбандихкан [Darbandihkan], Докан [Dokan], Халабджа, Калар, Пенджуин [Penjwin], Пшдар [Pshdar], Рания [Rania], Шарбажер [Sharbazher], Сюлеймания.¹⁵⁷⁴ Провинцията граничи с някои от спорните области, претендирани както от РПК, така и от централното правителство в Багдад.¹⁵⁷⁵ Въпреки че Халабджа беше определен като губернаторство от иракското правителство през декември 2013 г., много министерства и институции я считаха за част от Сюлеймания.¹⁵⁷⁶ Администрация Гармиян е оспорвана територия между Багдад и Ербил,

¹⁵⁷¹ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁵⁷² НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Сюлеймания“, декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁵⁷³ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Ирак: Справочна карта за провинция Сюлеймания 2020 г., 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁵⁷⁴ МОМ, „Дохук, Ербил и Сюлеймания: профили на провинции“, юни 2008 г., [url](#), стр. 2; МОМ, „Доклад за основен списък за Ирак 114 януари - февруари 2020 г.“, 29 февруари 2020 г., [url](#), стр. 7

¹⁵⁷⁵ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Сюлеймания“, декември 2015 г., [url](#), стр. 4

¹⁵⁷⁶ „Рудав“, „Години по-късно Халабджа все още чака пълен статут на провинция“, 26 юни 2017 г., [url](#)

разположена в рамките на провинция Сюлеймания и неофициална провинция в регион Иракски Кюрдистан, което включва трите области Калар, Кифри и Чамчамал.¹⁵⁷⁷

Провинция Сюлеймания е на 17 023 км²¹⁵⁷⁸ и столицата ѝ е със същото име Сюлеймания.¹⁵⁷⁹

Население

За 2019 г. иракската „Централна статистическа служба“ изчислява населението на провинцията на 2 219 194 души.¹⁵⁸⁰ Повечето хора живеят в градските райони (1 880 342), а малцинство от хората живеят в селските райони (338 852).¹⁵⁸¹

Етнически състав

Основната етническа група в провинцията са кюрдите.¹⁵⁸² Според Комисията на САЩ за международната религиозна свобода основните етнически групи в регион Иракски Кюрдистан са кюрди сунити, в допълнение към араби сунити, християни, черкези, файлийски кюрди, шабак, шиити и сунити тюркмени, Ярсан (включително Какаи), както и йезиди.¹⁵⁸³ Зороастрийците също присъстват в провинцията.¹⁵⁸⁴

Икономика

През 2015 г. беше съобщено, че относително стабилната ситуация по сигурността привлича чуждестранни инвестиции, туризъм и „строителен бум“.¹⁵⁸⁵ Сюлеймания също има големи запаси от вода и плодородни равнини, допринасящи за селскостопанското производство.¹⁵⁸⁶ И все пак през същата година РПК се изправи пред „тежка икономическа криза“ поради „корупция, лошо управление, спорове“ с централното правителство на Ирак и битките срещу ИДИЛ.¹⁵⁸⁷

В доклада на генералния секретар на ООН от януари 2018 г. се отбелязва, че „ужасните икономически условия“ в регион Иракски Кюрдистан доведоха до широко разпространени протести в провинция Сюлеймания.¹⁵⁸⁸

Сигурност по пътищата

По време на изготвянето на този доклад беше намерена оскъдна информация за сигурността по пътищата и контролно-пропускателните пунктове в провинция Сюлеймания.

След разстрела на турски дипломат в Ербил през юли 2019 г. силите за сигурност наложиха контролни пунктове в района и затвориха пътища, включително пътя между Ербил и Сюлеймания.¹⁵⁸⁹ През януари 2020 г. се съобщава, че ИДИЛ е създадал фалшив контролно-пропускателен пункт на оспорваната територия на Гармиян и впоследствие е отвлякла седем цивилни.¹⁵⁹⁰

¹⁵⁷⁷ „Кюрдистан 24“, „ИДИЛ отвлече 7 цивилни на фалшив контролно-пропускателен пункт в регион Гармиян на Кюрдистан“, 31 януари 2020 г., [url](#); „Рудав“, „Ръце, изцапани с кръв на Пешмерга“: Емир от ИДИЛ е арестуван в Гармиян“, 3 април 2020 г., [url](#)

¹⁵⁷⁸ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Сюлеймания“, декември 2015 г., [url](#), стр. 1

¹⁵⁷⁹ МОМ, „Доход, Ербил и Сюлеймания: профили на провинции“, юни 2008 г., [url](#), стр. 2

¹⁵⁸⁰ Ирак, „Централна статистическа служба“, 2019 г., Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата., [url](#)

¹⁵⁸¹ Ирак, „Централна статистическа служба“, 2019 г., Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата., [url](#)

¹⁵⁸² НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Сюлеймания“, декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁵⁸³ Комисия на САЩ за международната религиозна свобода, „Увяхване под кюрдското слънце: Надеждите и страховете на религиозните малцинства в Северен Ирак“, май 2017 г., [url](#), стр. 13

¹⁵⁸⁴ Комисия на САЩ за международната религиозна свобода, „Увяхване под кюрдското слънце: Надеждите и страховете на религиозните малцинства в Северен Ирак“, май 2017 г., [url](#), стр. 19.

¹⁵⁸⁵ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Сюлеймания“, декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁵⁸⁶ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Сюлеймания“, декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁵⁸⁷ Близкоизточен център Карнеги, „Политизираното общество на Кюрдистан се сблъсква със султанистка система“, 18 август 2015 г., [url](#)

¹⁵⁸⁸ Съвет за сигурност на ООН, Доклад на генералния секретар съгласно Резолюция 2367 (2017), 17 януари 2018 г., [url](#), параграф 17

¹⁵⁸⁹ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019), Доклад на генералния секретар, 5 август 2019 г., [url](#), параграф 26

¹⁵⁹⁰ „Кюрдистан 24“, „ИДИЛ отвлече 7 цивилни на фалшив контролно-пропускателен пункт в регион Гармиян на Кюрдистан“, 31 януари 2020 г., [url](#)

Като част от мерките, свързани с COVID-19, регион Иракски Кюрдистан ограничи вътрешното и трансграничното движение на 22 февруари 2020 г., наложи вечерен час между 13 март и 23 април 2020 г. и затвори всички летища.¹⁵⁹¹

3.3.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

Източници описват Сюлеймания като имаща „относително стабилна“ сигурност от 2003 г. насам.¹⁵⁹² На 17 юли 2019 г. стрелци нападناха ресторант в Ербил, убивайки турски дипломат и двама цивилни иракчани.¹⁵⁹³

След споразумението с посредничеството на САЩ, което сложи край на кюрдската гражданска война през 1998 г., Сюлеймания премина под контрола на Патриотичния съюз на Кюрдистан (ПСК), докато Ербил и Дохук попаднаха под ръководството на Демократическата партия на Кюрдистан (ДПК).¹⁵⁹⁴ Според лектора Фархад Хасан Абдула от 2005 г. се правят опити за обединяване на двете кюрдски администрации под едно правителство със седалище в Ербил.¹⁵⁹⁵ Референдумът за независимост, воден от ДПК през септември 2017 г., имаше за обратен резултат, което доведе до реакция на централното правителство на Ирак, причинявайки загуба на териториален контрол върху повечето спорни територии, превзети от Багдад, и както отбелязва МКГ, „принуди ръководството на двете основни политическите партии на Иракски Кюрдистан да обмислят възстановяването на своето партньорство и съвместното повторно обвързване с Багдад“.¹⁵⁹⁶ През 2018 г. последваха национални и регионални парламентарни избори, потвърждаващи „доминирането“ на ДПК и ПСК в регион Иракски Кюрдистан.¹⁵⁹⁷ Въпреки обявяването през март 2019 г. на четиригодишно политическо споразумение, позволяващо формирането на кабинета на РПК и набор от съвместни позиции по редица въпроси¹⁵⁹⁸, журналистът Бекир Айдоган [Bekir Aydoğan] предупреди през април 2020 г. за „почти разпадане на сътрудничеството“ между ДПК и ПСК.¹⁵⁹⁹

Въоръжени действащи лица

Пешмерга и Асаиш

Силите за сигурност на регион Иракски Кюрдистан са Пешмерга, имаща 14 пехотни бригади и 2 поддържащи бригади, както и отделът за вътрешна сигурност на Асаиш, в допълнение към контролираните от ДПК и ПСК милиции.¹⁶⁰⁰ Повечето от членовете на тези сили са свързани или с ДПК, или с ПСК, пред които отговарят

¹⁵⁹¹ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 6 май 2020 г., [url](#), параграф 13

¹⁵⁹² НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Сюлеймания“, декември 2015 г., [url](#), стр. 2; MOM, „Интегрирана оценка на местоположението, част II - Профили на провинции“, октомври 2017 г., [url](#), стр. 55, 57; MOM, „Причини да останат (Част 2): Определящи фактори за интеграцията на разселените лица в приемащите общности в Ирак“, 18 април 2019 г., [url](#), стр. 12

¹⁵⁹³ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019), Доклад на генералния секретар, 5 август 2019 г., [url](#), параграф 26

¹⁵⁹⁴ Хасан, Ф., „Конфликт между ПСК и ДПК: бъдещ кюрдски статус в Киркук“, май 2018 г., [url](#), стр. 3; Комисия на САЩ за международната религиозна свобода, „Увявяване под кюрдското слънце: Надеждите и страховете на религиозните малцинства в Северен Ирак“, май 2017 г., [url](#), стр. 5; „Сенчъри фаундейшън“, „Кюрдски национализъм в безизходица“, 29 април 2019 г., [url](#); Бакауан, Адел, Имейл до DIDR (Служба за защита на бежанците и лицата без гражданство), 10 декември 2018 г., цитирано в ЕСПОУ, „Доклад за информация за страната на произход, Ирак, Ситуация по сигурността“, март 2019 г., [url](#), стр. 149; Лондонско училище по икономика, „Разрушителните вътрешни борби на иракските кюрди: причини и последствия“, 15 април 2020 г., [url](#)

¹⁵⁹⁵ Хасан, Ф., „Конфликт между ПСК и ДПК: бъдещ кюрдски статус в Киркук“, май 2018 г., [url](#), стр. 3

¹⁵⁹⁶ МКГ, „След осуетения опит за независимост на Иракски Кюрдистан“, 27 март 2019 г., [url](#)

¹⁵⁹⁷ МКГ, „След осуетения опит за независимост на Иракски Кюрдистан“, 27 март 2019 г., [url](#)

¹⁵⁹⁸ Служба за научни изследвания на Конгреса на САЩ, „Ирак: Проблеми в 116-ти Конгрес“, актуализиран на 17 юли 2020 г., [url](#), стр. 25

¹⁵⁹⁹ Найтс, М. (Близкоизточен изследователски институт), „Иракски Кюрдистан: Приоритетни въпроси за международното посредничество“, 13 юли 2020 г., [url](#). Вж. също Айдоган, Б., „Разрушителните бойни действия между иракските кюрди: причини и последици“, 15 април 2020 г., [url](#)

¹⁶⁰⁰ „Доклади за държави за правата на човека за 2017 г. - Ирак“, 20 април 2018 г., [url](#), стр. 11-12

пряко.¹⁶⁰¹ Ръководството на всяка бригада обаче идва и от двете партии, „за да намали привързаността на частта към една политическа партия“.¹⁶⁰²

Според отчета на Глобалния институт за обществена политика (GPPi) през август 2017 г. е имало приблизително 48 000 бойци от Пешмерга, командвани от ПСК. Бойците, свързани с ПСК, обикновено се разделят на редовни части (дивизия 70) и Деджа Терор [Deja Terror] (антитерористични сили).¹⁶⁰³ Силите на Пешмерга и Асаиш от провинция Сюлеймания продължиха да провеждат операции за сигурност, за да преследват членове на „Ислямска държава“.¹⁶⁰⁴

От 3 декември 2019 г. пешмерга са били активни в областите Кифри и Калар.¹⁶⁰⁵

Иракски държавни сили

През февруари 2020 г. Генералният секретар на ООН докладва, че „силите за сигурност на Ирак са продължили действията си срещу клетките на ИДИЛ“, а военните операции са се провеждали в райони по границата между провинциите Дияла и Сюлеймания.¹⁶⁰⁶ Според командир на силите на Пешмерга в спорните територии могат да възникнат търкания между иракските сили и силите на Пешмерга.¹⁶⁰⁷ На 6 юли 2020 г. имаше размяна на изстрели между иракските сили и Пешмерга, когато иракските сили влязоха в област Кафри в Гармиян, след докладвано отвличане.¹⁶⁰⁸

Турски държавни сили

През последните години Турция създаде военни бази в ключови райони, включително в провинция Сюлеймания.¹⁶⁰⁹ ПСК работи по нормализиране на отношенията си с Турция, например, като се опитва да затвори седалището на организациите, свързани с PKK в Сюлеймания.¹⁶¹⁰ През юли 2020 г. турският генерален консул обяви, че военните операции на турската армия ще продължат в регион Иракски Кюрдистан до края на присъствието на PKK.¹⁶¹¹

ПКК

Основана през 70-те години, PKK започва въоръжена борба срещу турското правителство през 1984 г., призовавайки за независима кюрдска държава в Турция, която продължава и до днес.¹⁶¹² PKK е в

¹⁶⁰¹ МКГ, „Въоръжаване на иракските кюрди: Борба с ИД, представляваща покана за конфликт“, 12 май 2015 г., [url](#), стр. 8-11; Министерство на отбраната на САЩ, Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2019 г. - 30 юни 2019 г., 6 август 2019 г., [url](#), стр. 45

¹⁶⁰² Главен генерален инспектор за Операция „Непоколебима решимост“ - Доклад до Конгреса на САЩ, 1 април 2019 г. - 30 юни 2019 г., 6 август 2019 г., [url](#), стр. 45

¹⁶⁰³ Глобален институт за обществена политика, „Кой кой е: Бързи факти за местните и поддържащите сили“, 16 август 2017 г., [url](#)
¹⁶⁰⁴ „Шафаак“, „Съвместна операция между силите на Пешмерга и международната коалиция за преследване на „Ислямска държава“, 5 март 2020 г., [url](#); „Шафаак“, „Подсилване на Пешмерга между Дияла и Кюрдистан“, 22 юни 2020 г., [url](#); „Шафаак“, „Антитерористичните сили арестуваха двама членове на „Ислямска държава“, 23 юли 2020 г., [url](#); ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 8-14 юли 2020 г.“, [url](#)

¹⁶⁰⁵ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, GGP, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁶⁰⁶ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на Резолюция 2470 (2019) - Доклад на генералния секретар, 21 февруари 2020 г., [url](#), параграф 23

¹⁶⁰⁷ „Шафаак“, „Сблъсък между Пешмерга и иракски сили край Гармиян“, 6 юли 2020 г., [url](#)

¹⁶⁰⁸ „Шафаак“, „Сблъсък между Пешмерга и иракски сили край Гармиян“, 6 юли 2020 г., [url](#)

¹⁶⁰⁹ „Шафаак“, „Американски доклад: Турция е създаде 13 военни бази в регион Кюрдистан“, 12 септември 2019 г., [url](#)

¹⁶¹⁰ „Мидъл Ийст онлайн“, „Иракските кюрдски партии и PKK“, 1 октомври 2019 г., [url](#); „БиЕйЕс Нюз“, „Свързана с PKK партия отвори анонимни офиси в Сюлеймания“, 26 март 2019 г., [url](#)

¹⁶¹¹ „Нина нюз“, „Операции до края на PKK“, 20 юли 2020 г., [url](#)

¹⁶¹² „БиБиСи Нюз“, „Кои са бунтовниците на Кюрдската работническа партия (ПКК)“, 4 ноември 2016 г., [url](#)

списъка на Европейския съюз с определени групировки, които са участвали в тероризъм¹⁶¹³, както и е включена в списъка на терористични организации в Турция¹⁶¹⁴, Съединените щати¹⁶¹⁵ и Австралия.¹⁶¹⁶

ПКК е развила териториалното си присъствие и контрол над планинските райони по турската и иранската граница, включително по границата между провинциите Ербил и Сюлеймания, както и Иран.¹⁶¹⁷ Интервюираните местни служители са изчислили през 2016 г., че общо около 650 общности в отдалечени села може да са живели под контрола на ПКК в регион Иракски Кюрдистан, въпреки че някои от селата са били евакуирани поради конфликта.¹⁶¹⁸ Присъствието на бойци от ПКК, за което се съобщава, също е причина за напрежение с Турция.¹⁶¹⁹ От тези райони ПКК е започвала атаки срещу турските сили, на които турските ВВС отвърщат с редовни набези.¹⁶²⁰

ИДИЛ

Сюлеймания По време на конфликта с ИДИЛ Сюлеймания не е била свидетел на никакви преки военни операции в своите граници.¹⁶²¹ Контролът на ИДИЛ върху отсечки в Северен Ирак обаче доведе до мащабно разселване, насилие и разрушения в провинцията.¹⁶²² Вътрешните заплахи за ИДИЛ в регион Иракски Кюрдистан продължиха да съществуват през 2018 г., въпреки че регион Иракски Кюрдистан до голяма степен не беше засегнат от насилието на ИДИЛ.¹⁶²³ ИДИЛ е извлякла полза от зона на подкрепа около планините Халабджа близо до иранската граница.¹⁶²⁴

„Ансар Ал-Ислам“

„Ансар Ал-Ислам“ преди това е контролирал редица села в Сюлеймания и Халабджа, които Пешмерги са завзели през 2003 г. с подкрепата на американските сили.¹⁶²⁵ От края на 2016 г. „Ансар Ал-Ислам“ използва планините Халабджа близо до иранската граница като база за операции в Иран.¹⁶²⁶

¹⁶¹³ ЕС, Съвет на Европейския съюз, Решение на Съвета (ОВППС) 2019/1341 на Съвета от 8 август 2019 г. за актуализиране на списъка на лица, групи и образувания, предмет на членове 2, 3 и 4 от Обща позиция 2001/931/ОВППС относно прилагането на специфични мерки за борба с тероризма и отмяна на Решение (ОВППС) 2019/25, 8 август 2019 г., [url](#)

¹⁶¹⁴ „Евронюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановява, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁶¹⁵ САЩ, Бюро за борба с тероризма, чуждестранни терористични организации, без дата, [url](#); „Евронюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановява, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁶¹⁶ Австралия, Австралийска национална служба за сигурност, Списък с терористични организации, без дата, [url](#); „Евронюз“, „Турция опроверга белгийски съд, постановява, че ПКК не е „терористична“ организация“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁶¹⁷ Кесней, А. и Бомонт, Р., „Завръщането на държавата и конкуренцията между милиции в Северен Ирак“, Нория, 14 юни 2018 г., [url](#)

¹⁶¹⁸ „Рудав“, „Базите на ПКК в граничните райони провокират въздушни удари на Турция, заявяват местните кметове“, 14 април 2016 г., [url](#)

¹⁶¹⁹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Сюлеймания“, декември 2015 г., [url](#), стр. 4; Уинг, Дж., „Значително намаляване на насилието в Ирак, ноември 2018 г.“, [Интернет блог „Размишления за Ирак“], 3 декември 2018 г., [url](#); Уинг, Дж., „Ислямска държава“ се завръща в Багдад, докато като цяло сигурността в Ирак остава стабилна“, [Интернет блог „Размишления за Ирак“], 6 октомври 2018 г., [url](#); Уинг, Дж., „Насилието леко спада в Ирак, юли 2018 г.“, [Интернет блог „Размишления за Ирак“], 2 август 2018 г., [url](#); Уинг, Дж., „649 смъртни случая, 275 ранени февруари 2018 г. в Ирак“, [Интернет блог „Размишления за Ирак“], 3 март 2018 г., [url](#); Съвет по външни отношения, Проследяване на глобални конфликти, без дата, [url](#)

¹⁶²⁰ Уинг, Дж., „Значително намаляване на насилието в Ирак, ноември 2018 г.“, 3 декември 2018 г., [url](#); Уинг, Дж., „Ислямска държава“ се завръща в Багдад, докато като цяло сигурността в Ирак остава стабилна“, 6 октомври 2018 г., [url](#); Уинг, Дж., „Насилието леко спада в Ирак, юли 2018 г.“, 2 август 2018 г., [url](#); Уинг, Дж., „649 смъртни случая, 275 ранени февруари 2018 г. в Ирак“, 3 март 2018 г., [url](#); Съвет по външни отношения, Проследяване на глобални конфликти, без дата, [url](#)

¹⁶²¹ МОМ, „Причини да останат (Част 2): Определящи фактори за интеграцията на разселените лица в приемащите общности в Ирак“, 18 април 2019 г., [url](#), стр. 13

¹⁶²² Световна банка, „Реконструкция и инвестиции в Ирак, част 2“, януари 2018 г., [url](#), стр. 8

¹⁶²³ Бакауан, Адел, Имейл до DDIR (Служба за защита на бежанците и лицата без гражданство), 10 декември 2018 г., в: ЕСПОУ, Доклад за информация за страната на произход, Ирак, Ситуация по сигурността, март 2019 г., [url](#), стр. 149

¹⁶²⁴ Брендън Уолъс и Дженифър Кафарела: „Второто възраждане на „Ислямска държава“, ИВИ, 2. октомври 2018 г., [url](#); Бакауан, Адел, Имейл до DDIR (Служба за защита на бежанците и лицата без гражданство), 10 декември 2018 г., в: ЕСПОУ, Доклад за информация за страната на произход, Ирак, Ситуация по сигурността, март 2019 г., [url](#), стр. 149

¹⁶²⁵ Бакауан, Адел, Имейл до DDIR (Служба за защита на бежанците и лицата без гражданство), 10 декември 2018 г., в: ЕСПОУ, Доклад за информация за страната на произход, Ирак, Ситуация по сигурността, март 2019 г., [url](#), стр. 149

¹⁶²⁶ Брендън Уолъс и Дженифър Кафарела: „Второто възраждане на „Ислямска държава“, ИВИ, 2. октомври 2018 г., [url](#)

Съобщава се, че иракският клон на „Ансар Ал-Ислам“ се е слял с ИДИЛ през август 2014 г., въпреки че през октомври 2019 г. групировката твърди, че е поставила две самоделни взривни устройства в провинция Дияла.¹⁶²⁷

Ирански държавни сили

Иран няколко пъти се опитва да поеме контрола над планините Кандил и Халгурд, като отбелязва, че Корпусът на гвардейците на Ислямската революция в Иран са атакували няколко пъти кюрдските опозиционни бази в регион Иракски Кюрдистан, използвайки ракети и артилерийски огън.¹⁶²⁸ Тези нападения са довели до големи материални щети, а няколко цивилни жители са ранени.¹⁶²⁹

Кюрдски опозиционни групи и кюрдски бунтовници

Съобщава се, че силите на всички кюрдски партии действат в планините Кандил и Халгурд.¹⁶³⁰ През 2017 г. беше съобщено, че въоръжени групировки, действащи в планинските райони на регион Иракски Кюрдистан, са кюрдски бунтовнически групировки и кюрдско-ирански опозиционни групировки.¹⁶³¹ Турските сили са атакували членове на ПДЖАК от десетилетия¹⁶³², които според съобщенията имат скривалище на около 40 км северозападно от Куна Маси.¹⁶³³

Други: „Сили за самоотбрана“

През юни 2019 г. беше създадена нова групировка, наречена „Сили за самоотбрана“ от планината Кандил с цел атакуване на базите на турската армия вътре в регион Иракски Кюрдистан в отговор на продължаващите турски въздушни удари.¹⁶³⁴

3.3.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие над цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

Конфликт Турция-ПКК

Различни източници отбелязват, че турските военновъздушни сили продължават да нанасят редовни въздушни удари срещу позиции, заемани от ПКК в провинция Сюлеймания, както и в Дохук и Ербил през 2019 и 2020 г., причинявайки основно щети на земеделието и земеделските земи, както и принуждавайки жители на села да се евакуират.¹⁶³⁵ Насилието е насочено към Дохук, Ербил и в по-малка степен към Сюлеймания.¹⁶³⁶

¹⁶²⁷ Картографиране на организации на бойците. „Ансар ал-Ислам“ Университет Станфорд Последна промяна през декември 2018 г., [url](#); Доклади на САЩ за тероризма 2019, 24 юни 2020 г., [url](#)

¹⁶²⁸ Дания, Датска имиграционна служба, „Ирански кюрди, Последници от политическата дейност в Иран и регион Иракски Кюрдистан“, февруари 2020 г. [източник: журналисти А и В в регион Иракски Кюрдистан], [url](#), стр. 18.

¹⁶²⁹ Дания, Датска имиграционна служба, „Ирански кюрди, Последници от политическата дейност в Иран и регион Иракски Кюрдистан“, февруари 2020 г. [източник: журналисти А и В в регион Иракски Кюрдистан], [url](#), стр. 18.

¹⁶³⁰ Дания, Датска имиграционна служба, „Ирански кюрди, Последници от политическата дейност в Иран и регион Иракски Кюрдистан“, февруари 2020 г. [източник: журналисти А и В в регион Иракски Кюрдистан], [url](#), стр. 18.

¹⁶³¹ „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Въздействие върху цивилните на подновени турски и ирански трансгранични бомбардировки в Иракски Кюрдистан (2015-2017 г.)“, 17 октомври 2017 г., [url](#)

¹⁶³² Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 13 - 19 юли, 19 юли 2018 г., [url](#); „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Турски въздушен удар пренебрегва загуба на цивилни“, 22 юли 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Турция, Иран, Ирак в нестабилна позиция срещу Иракски Кюрдистан“, 29 септември 2017 г., [url](#)

¹⁶³³ „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Турски въздушен удар пренебрегва загуба на цивилни“, 22 юли 2020 г., [url](#)

¹⁶³⁴ „Ал-Монитор“, „Турция продължава да бомбардира Иракски Кюрдистан на фона на силните възражения на Ирак“, 2 юли 2019 г., [url](#)

¹⁶³⁵ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019) Доклад на генералния секретар, 22 ноември 2019 г., [url](#), параграф 35; Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019), Доклад на генералния секретар, 5 август 2019 г., [url](#), параграф 25, „Ал Джазира“, „Един убит при турски удар в Северен Ирак, според местен служител“, 26 юни 2020 г., [url](#); Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2421 (2018) Доклад на генералния секретар, 2 май 2019 г., [url](#), параграф 26; МВКДС, „Въздушната война на Турция в Ирак“, 2 май 2018 г., [url](#)

¹⁶³⁶ МВКДС, „Въздушната война на Турция в Ирак“, 2 май 2018 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Турция осъществи рядък удар в иракската провинция Сюлеймания срещу ПКК“, 27 май 2020 г., [url](#)

Според един анализатор през септември 2019 г. PKK „сега се смята за основен нов актьор на иракската геополитическа сцена“.¹⁶³⁷ През последните три години МВКДС съобщи за „засилване на конфликта в Иракски Кюрдистан“ и „засилено използване на въздушни удари и удари с безпилотни летателни апарати от турските сили“.¹⁶³⁸ На 30 юни 2019 г. Министерството на външните работи на Турция заяви, че трансграничните операции срещу терористите в Ирак ще продължат.¹⁶³⁹

На 26 юни 2019 г. Министерството на външните работи на Ирак осъди неотдавнашните въздушни удари в провинция Сюлеймания, при които, според него, са убити четирима цивилни и ранени четирима други.¹⁶⁴⁰ На 29 юни 2019 г. турските военновъздушни сили бомбардираха райони около град Сюлеймания, убивайки четирима и ранявайки четирима други.¹⁶⁴¹

През март 2020 г. силите на Пешмерга в Кюрдистан, съответно под контрола на ДПК и ПСК, разположиха своите военни сили в планинската верига Зине Астерокан, в близост до градовете Уарте (провинция Ербил) и Шауре (провинция Сюлеймания), което според съобщенията доведе до трансгранични бомбардировки от турските ВВС през април и май 2020 г.¹⁶⁴² Турските въздушни нападения са насочени срещу бойци от PKK в северната провинция Сюлеймания на 27 май 2020 г.¹⁶⁴³ и при турски удар беше поразен пикап на 25 юни 2020 г. в селски район северно от град Сюлеймания, убивайки един и ранявайки шестима.¹⁶⁴⁴ Новината не уточнява дали убитите и ранените са цивилни или бойци. „Крисчън пийсмейкър тиймс“ документираха 15 цивилни жертви през първите шест месеца на 2020 г. поради турски военни операции в регион Иракски Кюрдистан.¹⁶⁴⁵

През юни 2020 г. Турция стартира Операция Нокът-Тигър и Операция Нокът-Орел, които трябваше да атакуват PKK и други терористични организации със седалище в Северен Ирак, особено в Синджар (провинция Нинева), Кандил (границата между Иран и Ирак), Карачак, Зап, Авасин-Басян и Хакурк (провинция Дохук).¹⁶⁴⁶ През юли 2020 г. турският генерален консул в Ербил Хакан Карачай обяви, че военните операции на турската армия ще продължат до края на присъствието на PKK в регион Иракски Кюрдистан, включително Сюлеймания.¹⁶⁴⁷ „Крисчън пийсмейкър тиймс“ документира на 21 юли 2020 г., че от започването на тези военни операции на 15 юни 2020 г. поне четирима цивилни са ранени след атака с безпилотен самолет в Куна Маси.¹⁶⁴⁸

¹⁶³⁷ „1001 иракски мисли“, „PKK в Ирак: геополитически прочит“, 9 септември 2019 г., [url](#)

¹⁶³⁸ МВКДС, „Конфликт между Турция и PKK: лято 2020 г.“, 26 юни 2020 г., [url](#)

¹⁶³⁹ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019), Доклад на генералния секретар, 5 август 2019 г., [url](#), параграф 25

¹⁶⁴⁰ Съвет за сигурност на ООН, Изпълнение на резолюция 2470 (2019), Доклад на генералния секретар, 5 август 2019 г., [url](#), параграф 25

¹⁶⁴¹ „Ал-Монитор“, „Турция продължава да бомбардира Иракски Кюрдистан на фона на силните възражения на Ирак“, 2 юли 2019 г., [url](#)

¹⁶⁴² „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Въздействие върху цивилните от новите военни бази в Зине Астерокан“, 18 юни 2020 г., [url](#)

¹⁶⁴³ МКГ, Глобален преглед май 2020 г., без дата, [url](#); „Ал-Монитор“, „Турция осъществи рядък удар в иракската провинция Сюлеймания срещу PKK“, 27 май 2020 г., [url](#)

¹⁶⁴⁴ „Ал Джазира“, „Един убит при турски удар в Северен Ирак, според местен служител“, 26 юни 2020 г., [url](#)

¹⁶⁴⁵ „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Отговор на твърдението на турския генерален консул, че турските военни операции в Иракски Кюрдистан не са насочени срещу цивилни“, 21 юли 2020 г., [url](#)

¹⁶⁴⁶ „АА“, „Турция стартира операция Нокът-Орел“, 15 юни 2020 г., [url](#); МВКДС, „Регионален преглед: Близък изток 14-20 юни 2020 г.“, 24 юни 2020 г., [url](#); „Дейли сабах“, „Антитерористичните операции срещу PKK в Северен Ирак са законни, заявява Анкара“, 6 юли 2020 г., [url](#); МВКДС, „Регионален преглед: Близък изток 21 - 27 юни 2020 г.“, 1 юли 2020 г., [url](#); „1001 иракски мисли“, „Операция на нокът: тлеещата военна кампания на Турция в Северен Ирак“, 6 февруари 2020 г., [url](#); МВКДС, „Регионален преглед: Близък изток, 9 юли 2019 г.“, 9 юли 2019 г., [url](#); „Кюрдистан 24“, „Парламентът на Кюрдистан осъди смъртоносните турски удари в региона Кюрдистан“, 6 юли 2019 г., [url](#); „Рудав“, „Турски удар с безпилотни летателни апарати „уби бойци на ПДЖАК“ - не на PKK“, 29 май 2020 г., [url](#)

¹⁶⁴⁷ „Ал-Монитор“, „Турция обмисля постоянно военно присъствие в Северен Ирак“, 26 юни 2019 г., [url](#); „Нина нюз“, „Операции до края на PKK“, 20 юли 2020 г., [url](#)

¹⁶⁴⁸ „Крисчън пийсмейкър тиймс“, „Отговор на твърдението на турския генерален консул, че турските военни операции в Иракски Кюрдистан не са насочени срещу цивилни“, 21 юли 2020 г., [url](#)

Дейност на ИДИЛ

През февруари 2019 г. кюрдските сили за сигурност арестуваха трима членове на ИДИЛ в Гармиян.¹⁶⁴⁹ Според регионалните сили за сигурност на Гармиян бойците на ИДИЛ „тайно са дошли на територията на област Кюрдистан и са се установили в село Дарбандихан [Darbandikhan], Саркала и Сайда“.¹⁶⁵⁰

През април 2019 г. ИВИ отбеляза, че ИДИЛ разширява мрежата си в Иракски Кюрдистан, а през първото тримесечие на 2019 г. вътрешните сили за сигурност на Асаиш твърдят, че са задържали три отделни клетки на араби, членове на ИДИЛ в провинция Сюлеймания, включително в град Сюлеймания, Чамчамал и Калар.¹⁶⁵¹ Асаиш също арестува боец на ИДИЛ в южната част на провинция Сюлеймания през април 2019 г. за предполагаемо прехвърляне на бойци в провинция Киркук.¹⁶⁵² Няколко членове на Асаиш и бойци от Пешмерга бяха убити от бойците на ИДИЛ в периода от декември 2019 г. до април 2020 г.¹⁶⁵³

Протести

През юни 2020 г., след въвеждането на локдаун за ограничаване на коронавируса, в Сюлеймания избухнаха демонстрации в знак на протест срещу липсата на работа и лошите икономически условия.¹⁶⁵⁴ Протестите се превърнаха в бунтове и силите за сигурност на регион Иракски Кюрдистан разпръснаха демонстрантите, стреляйки във въздуха с бойни патрони.¹⁶⁵⁵

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- На 29 юни 2019 г. турските военновъздушни сили бомбардираха около град Сюлеймания, убивайки четирима и ранявайки четирима цивилни.¹⁶⁵⁶
- На 15 октомври 2019 г. взрив на бомба уби двама араби в планинската зона Azmar.¹⁶⁵⁷
- През януари 2020 г. ИДИЛ отвлече седем цивилни на фалшив контролно-пропускателен пункт в оспорваната територия Гармиян.¹⁶⁵⁸
- На 12 април 2020 г. двама овчари бяха убити от ИДИЛ.¹⁶⁵⁹
- На 25 юни 2020 г. най-малко един член на PKK е убит и шестима цивилни са ранени от турски въздушен удар в провинция Сюлеймания. Ударът е насочен срещу автомобил, на който се вози член на PKK в Куна Маси.¹⁶⁶⁰

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

¹⁶⁴⁹ „Рудав“, „Кюрдските сили за сигурност арестуваха „трима членове на ИДИЛ“ в Гармиян“, 4 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁶⁵⁰ „Рудав“, „Кюрдските сили за сигурност арестуваха „трима членове на ИДИЛ“ в Гармиян“, 4 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁶⁵¹ ИВИ, „Актуализация за повторното засилване на „Ислямска държава“, 19 април 2019 г., [url](#)

¹⁶⁵² ИВИ, „Актуализация за повторното засилване на „Ислямска държава“ - април 2019 г.“, 19 април 2019 г., [url](#)

¹⁶⁵³ „Кюрдистан 24“, „След нападенията на ИДИЛ, Регион Кюрдистан изпраща още Пешмерга в Гармиян“, 7 декември 2019 г., [url](#); „Шафаак“, „Барзани за нападението на ИДИЛ в Гармиян: ясни доказателства за реорганизация на ИДИЛ“, 8 април 2020 г., [url](#); „Шафаак“, „Взрив е насочен срещу силите Пешмерга и Асаиш в Гармиян“, 8 април 2020 г., [url](#)

¹⁶⁵⁴ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 27 май - 2 юни 2020 г.“, 5 юни 2020 г., [url](#)

¹⁶⁵⁵ „Мидъл ийст ай“, „Гняв от „политизиране“ на коронавируса провокира вълнения в кюрдския регион на Ирак“, 9 юни 2020 г., [url](#)

¹⁶⁵⁶ „Ал-Монитор“, „Турция продължава да бомбардира Иракски Кюрдистан на фона на силните възражения на Ирак“, 2 юли 2019 г., [url](#)

¹⁶⁵⁷ „Багдад пост“, „При взрив на бомба загинаха двама араби в Сюлеймания“, 16 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁶⁵⁸ „Кюрдистан 24“, „ИДИЛ отвлече 7 цивилни на фалшив контролно-пропускателен пункт в регион Гармиян на Кюрдистан“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁶⁵⁹ „Ай Би Си“, „Последни събития“, без дата, [url](#). Имайте предвид, че с напредването на седмиците тази връзка не остава статична.

¹⁶⁶⁰ „Рудав“, „ПДЖАК заяви, че един боец е убит при въздушен удар в Куна Маси“, 26 юни 2020 г., [url](#); „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Турски въздушен удар пренебрегва загуба на цивилни“, 22 юли 2020 г., [url](#); „Асошиейтид прес“, „Ирак създаде гранични пунктове, за да се опита да предотврати напредването на Турция“, 3 юли 2020 г., [url](#); „Шафаак“, „Седем жертви при бомбардировка в Сюлеймания“, 25 юни 2020 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, „Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 25 ЮНИ - 2 ЮЛИ 2020“, 2 юли 2020, [url](#); „Нешънъл“, „Цивилни бяха убити и ранени при турски удар в Северен Ирак“, 25 юни 2020 г., [url](#)

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Сюлеймания	3	3	11	14	2	0	7	7

Таблица 14: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Сюлеймания¹⁶⁶¹

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 7 битки, 16 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 12 случая на насилие над цивилни, 4 инцидента на бунтове, което прави общо 39 инцидента от този тип в провинция Сюлеймания, по-голямата част от които са осъществени в столицата град Сюлеймания. 114 протеста са отчетени и в провинция Сюлеймания през референтния период.¹⁶⁶² Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на таблицата по-долу.

¹⁶⁶¹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

¹⁶⁶² Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Фигура 17: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Сюлеймания 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС¹⁶⁶³

Способност на държавата да осигури законност и ред

Повече информация за капацитета на иракските сили и силите, ръководени от РПК като действащи лица за защита, включително способността за осигуряване на законността и реда, както и информация за целостта на въоръжените сили, моля, вижте доклада [Доклад на ЕСПОУ за ИСП - Ирак: Действащи лица за защита \(2018 г.\)](#).

РПК поддържа собствени сили за вътрешна сигурност. ДПК и ПСК поддържат независим апарат за сигурност и отделно контролират допълнителни подразделения Пешмерга, Асаишки сили¹⁶⁶⁴ и разузнавателни служби, Заняри (ПСК) и Парастин (ДПК).¹⁶⁶⁵

„Фрийдъм хаус“ съобщи, че РПК страда от корупция, подобна на останалата част от Ирак¹⁶⁶⁶, други източници също докладват за корупция, непотизъм¹⁶⁶⁷ и покровителство в администрацията на РПК¹⁶⁶⁸.

¹⁶⁶³ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁶⁶⁴ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за държави за практиките по правата на човека за 2019 г. - Ирак“, 11 март 2020 г., [url](#)

¹⁶⁶⁵ САЩ, Държавен департамент на САЩ, „Доклади за държави за практиките по правата на човека за 2017 г. - Ирак“, 20 април 2018 [url](#)

¹⁶⁶⁶ „Фрийдъм хаус“, „Свобода в света 2019 г. - Ирак“, 4 февруари 2019 г., [url](#), достъп до 15 юли 2020 г.

¹⁶⁶⁷ „Рудав“, 16 април 2019 г., „Разследването за корупция на РПК забавено поради липса на персонал и ресурси, заяви Комисия“, [url](#), разглеждано на: 15 юли 2020 г.

¹⁶⁶⁸ Бали, А.О., „Корените на клиентелизма в Иракски Кюрдистан и усилията за борба с него“, стр. 99, [url](#), разглеждано на: 15 юли 2020 г.

¹⁶⁶⁹ Докладът за престъпност и безопасност на „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“ за регион Иракски Кюрдистан от май 2020 г. описва статистическите данни за престъпността и механизмите за докладване на престъпленията в регион Иракски Кюрдистан като „ненадеждни“, но докладва за способността на полицията на регион Иракски Кюрдистан да реагира бързо на инциденти по сигурността, включително терористични атаки и престъпни дейности, и освен това отбелязва, че полицията и службите за сигурност са оборудвани с „модерно оръжие и оборудване за сигурност“, без да се уточнява дали го правят на практика.¹⁶⁷⁰ Министерство на външните работи и търговията на Австралия отбелязва, че: „Въпреки че регион Иракски Кюрдистан обикновено се счита, че има по-благоприятна обстановка от гледна точка на сигурността, границите му са несигурни. Престъпленията с насилие са често срещани и отвлеченията, убийствата и грабежите се случват често.“¹⁶⁷¹ На оспорваната територия Гармиян през декември 2019 г. беше съобщено, че кюрдските власти предупреждават за вакуум в областта на сигурността.¹⁶⁷² Съобщава се, че вакуумът е „създаден поради липсата на координация между двете сили [което] предлага на спящите клетки на Ислямска държава възможност да се прегрупират и организират атаки в близките населени райони“.¹⁶⁷³

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

През 2015 г. НПО „Координационен комитет за Ирак“ установи, че „Сюлеймания все още е осеяна с минни полета и невзривени боеприпаси“.¹⁶⁷⁴

В регион Иракски Кюрдистан са регистрирани минно замърсяване от 181 км² в края на 2018 г. - с 14% по-малко в сравнение с края на 2017 г.¹⁶⁷⁵ От 181 км² регистрирано минно замърсяване, приблизително 12 км² са изследвани в Халабджа, а на 100 км² са проучени в Сюлеймания.¹⁶⁷⁶ Тези данни не включват райони на границата с Турция, които никога не са били изследвани поради бойни действия.¹⁶⁷⁷

През 2018 г. Консултативната група по мините (MAG) разчисти 11 зони в Сюлеймания на площ от 125 385 м².¹⁶⁷⁸ Унищожени са 415 мини и 40 неизбухнали артилерийски снаряди.¹⁶⁷⁹ Също през 2018 г. Швейцарската фондация за противоминна дейност разчисти две зони в провинция Сюлеймания на площ от 76 624 м².¹⁶⁸⁰ Две мини бяха унищожени, както и 91 неизбухнали артилерийски снаряди.¹⁶⁸¹

През януари 2019 г. iMMAP-Inf публикува карта, показваща „наследственото замърсяване с наземни мини и ВВО и новото замърсяване с опасности от взривове, включително самоделни взривни устройства в райони, освободени от ИДИЛ от 2014 г.“ и илюстрира, че засегнатите области в Сюлеймания включват Пшдар, Шарбajer, Пенджуин и Халабджа.¹⁶⁸²

През 2020 г. „Рудав“ съобщи, че след войната между Иран и Ирак има „десетки милиони“ невзривени мини и експлозивни боеприпаси от двете страни на границата на регион Иракски Кюрдистан с Иран.¹⁶⁸³

През март 2020 г. „Световна продоволствена програма“ публикува карта, илюстрираща замърсяване с опасности от взривове в Ирак.¹⁶⁸⁴ Това показва, че източната част на провинцията и по-специално югоизточният район е силно замърсен, като нивата там варират между 12,1% и 43%.¹⁶⁸⁵

¹⁶⁶⁹ ВКБООН, „Съображения за международна закрила по отношение на хората, бягащи от Република Ирак“, май 2019 г., [url](#), стр. 45, 46

¹⁶⁷⁰ САЩ, „Консултативен съвет за сигурност в чужбина“, „Доклад за престъпността и безопасността в Ирак 2020: Ербил“, 12 май 2020 г., [url](#). Имайте предвид, че въпреки името на източника, което предполага, че той се фокусира или върху град Ербил, или върху област Ербил, информацията, съдържаща се в доклада, се отнася почти изключително за целия регион Иракски Кюрдистан.

¹⁶⁷¹ Австралия, Министерство на външните работи и търговията, „Доклад с информация за страната за Ирак“, 17 август 2020 г., [url](#), параграф 2.58

¹⁶⁷² „Кюрдистан 24“, „След нападенията на ИДИЛ, селяните в регион Кюрдистан призовават за пост за сигурност“, 18 декември 2019 г., [url](#)

¹⁶⁷³ „Кюрдистан 24“, „След нападенията на ИДИЛ, селяните в регион Кюрдистан призовават за пост за сигурност“, 18 декември 2019 г., [url](#)

¹⁶⁷⁴ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Сюлеймания“, декември 2015 г., [url](#), стр. 4

¹⁶⁷⁵ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 130

¹⁶⁷⁶ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 130

¹⁶⁷⁷ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019 г., [url](#), стр. 130

¹⁶⁷⁸ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 136

¹⁶⁷⁹ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 136

¹⁶⁸⁰ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 136

¹⁶⁸¹ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на мини 2019 г.“, 1 октомври 2019, [url](#), стр. 136

¹⁶⁸² iMMAP-Inf, „Отговор за хуманитарен достъп: Месечен доклад за състоянието на инцидентите по сигурността“, януари 2019 г., [url](#), стр. 6

¹⁶⁸³ „Рудав“, „Мъж загина след настъпване на мина близо до иранската граница“, 20 март 2020 г., [url](#)

¹⁶⁸⁴ „Световна продоволствена програма“, „Ирак Социално-икономически атлас 2019 г.“, 30 март 2020 г., [url](#), стр. 37

¹⁶⁸⁵ „Световна продоволствена програма“, „Ирак Социално-икономически атлас 2019 г.“, 30 март 2020 г., [url](#), стр. 37

Разселване и завръщания

В исторически план значителна част от 1,4 милиона души, разселени в Ирак, са потърсили убежище в една от трите провинции на регион Иракски Кюрдистан.¹⁶⁸⁶ Според доклад на Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси от януари 2020 г. повече от 40% от всички вътрешно разселени лица, разселени по време на конфликта 2014-2017 г., търсят безопасност в регион Иракски Кюрдистан - цифра, която Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси описва като „стабилна или дори намаляваща“ през 2019 г.¹⁶⁸⁷

Към 30 юни 2020 г. в провинция Сюлеймания е имало 139 860 вътрешно разселени лица, пребиваващи основно в три области: Сюлеймания (88 602), Калар (21 702) и Чамчамал (9 786).¹⁶⁸⁸ 26 % от тези вътрешно разселени лица произхождат от провинция Салах ад-Дин, 18% от Дияла, 17% от Анбар, 17% от Багдад, докато останалите 22% произхождат от Нинева, Вавилон и Киркук.¹⁶⁸⁹

Матрицата за проследяване на разселването на MOM отбелязва, че към 30 юни 2020 г., въпреки общото намаление на общия брой на разселените лица в цялата страна, „666 лица са регистрирани като разселени от района им на произход за първи път, главно в област Сюлеймания“¹⁶⁹⁰ MOM съобщава, че повечето от тях са избягали от Багдад, Салах ад-Дин и Нинева поради влошената ситуация със сигурността, липсата на услуги и липсата на възможности за работа.¹⁶⁹¹

В оценката на MOM от януари 2019 г. MOM отбелязва, че „принудителният престой“ сред разселените лица преобладава в Сюлеймания.¹⁶⁹² Оценката установи, че в 86% от населените места в Сюлеймания, разселените лица нямат друг избор, освен да останат.¹⁶⁹³ MOM отбелязва в доклад от юни 2019 г., че „присъствието на милиции и/или промяна в етнорелигиозния състав в местоположението на произхода е сред първите три причини за оставане на повече от половината от разселените лица, желаещи да се преселят в Дияла, Салах ад-Дин и Сюлеймания.“¹⁶⁹⁴

„REACH“ проведе проучване на намеренията в три лагера за разселени лица в провинция Сюлеймания между 18 юни 2019 г. и 1 август 2019 г., интервюирайки общо 189 домакинства.¹⁶⁹⁵ „REACH“ установи, че 71% от вътрешно разселените лица са планирали да останат в разселване за трите месеца след проучването, а 54% - за 12-те месеца след проучването.¹⁶⁹⁶ Причините зад намерението на вътрешно разселените лица да останат в преместване са страх и травма, свързани с района на произход (52%), липса на сили за сигурност в зоните на произход (47%) и страх от дискриминация в района на произход (42%).¹⁶⁹⁷ Освен това 69% от интервюираните домакинства смятат, че техните райони на произход са опасни.¹⁶⁹⁸ От онези, които считат, че зоната им на произход не е безопасна, първите три причини за предполагаема липса на безопасност в района на произход са близост до конфликт (44%), въоръжени лица по сигурността (32%) и екстремистки групировки (29%).¹⁶⁹⁹ Сред 99% от домакинствата, които съобщават, че притежават подслон в зоните си на произход, 54% съобщават, че нивото на щетите по подслона е пълно унищожение.¹⁷⁰⁰

Оценка на MOM от април 2020 г. установи, че в град Сюлеймания има 59 880 вътрешно разселени лица извън лагери.¹⁷⁰¹ Оценката отбелязва, че сред вътрешно разселените лица, установени там, никой не е искал да се върне в краткосрочен план (0%), докато 66% са били готови да се завърнат в дългосрочен план, липсата на желание, обусловена от предполагаемата липса на сигурност в района на произход (например милиции или променен етнорелигиозен

¹⁶⁸⁶ Служба на ООН за координация по хуманитарни въпроси, „Ирак: Хуманитарно табло за управление на регион Иракски Кюрдистан (януари до декември 2019 г.)“, 5 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁶⁸⁷ Служба на ООН за координация по хуманитарни въпроси, „План за хуманитарна реакция - Ирак“, януари 2020 г., [url](#), стр. 31

¹⁶⁸⁸ MOM, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май-юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 2

¹⁶⁸⁹ MOM, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май-юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 2

¹⁶⁹⁰ MOM, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май-юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 4

¹⁶⁹¹ MOM, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май-юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 4

¹⁶⁹² MOM, „Интегрирана оценка на местоположението III“, 3 януари 2019 г., [url](#), стр. 6, 25

¹⁶⁹³ MOM, „Интегрирана оценка на местоположението III“, 3 януари 2019 г., [url](#), стр. 23.

¹⁶⁹⁴ MOM, „Интегрирана оценка на местоположението, част 4“, юни 2019 г., [url](#), стр. 7

¹⁶⁹⁵ „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), Ал-Сюлеймания, стр. Ал-Сюлеймания 1

¹⁶⁹⁶ „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), Ал-Сюлеймания, стр. Ал-Сюлеймания 1

¹⁶⁹⁷ „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), Ал-Сюлеймания, стр. Ал-Сюлеймания 1

¹⁶⁹⁸ „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), Ал-Сюлеймания, стр. Ал-Сюлеймания 2

¹⁶⁹⁹ „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), Ал-Сюлеймания, стр. Ал-Сюлеймания 2

¹⁷⁰⁰ „REACH“, „Проучване на намеренията“, август 2019 г., [url](#), Ал-Сюлеймания, стр. Ал-Сюлеймания 2

¹⁷⁰¹ MOM, „Разселване на градове в Ирак: предварителен анализ“, 30 април 2020 г., [url](#), стр. 14.

състав).¹⁷⁰² Друга често срещана пречка за желаещите да се завърнат е липсата на сигурност и разрушаването на домовете.¹⁷⁰³ И обратно, сигурността беше основната причина да останат в град Сюлеймания, а разселените лица се чувстваха „относително сигурни и в безопасност на всички локации“.¹⁷⁰⁴

По-нататък МОМ отбеляза през февруари 2020 г., че присъствието на милицията и/или промените в етно-религиозния състав в района на произход са сред трите основни причини за оставане на повече от половината от разселените лица, желаещи да се заселят в провинция Сюлеймания.¹⁷⁰⁵

МОМ отбеляза, че към 30 юни 2020 г. в провинция Сюлеймания няма райони за връщане.¹⁷⁰⁶

¹⁷⁰² МОМ, „Разселване в градове в Ирак: предварителен анализ“, 30 април 2020 г., [url](#), стр. 15

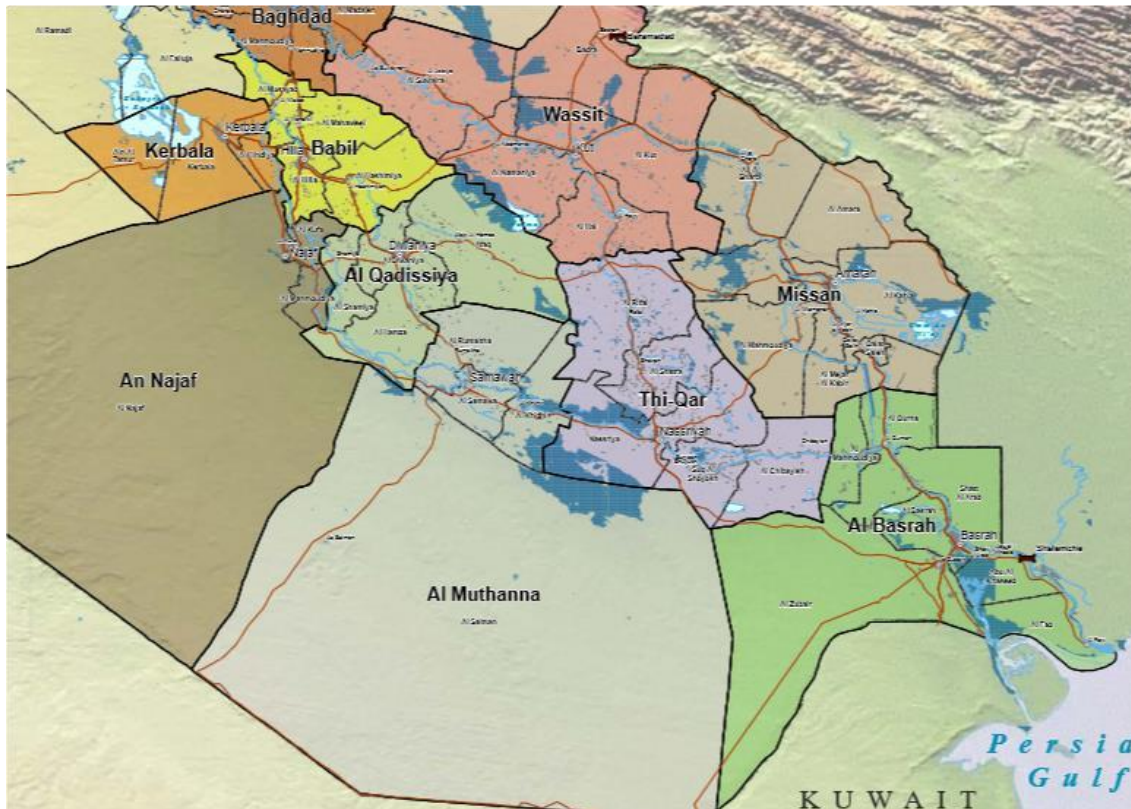
¹⁷⁰³ МОМ, „Разселване в градове в Ирак: предварителен анализ“, 30 април 2020 г., [url](#), стр. 15

¹⁷⁰⁴ МОМ, „Разселване в градове в Ирак: предварителен анализ“, 30 април 2020 г., [url](#), стр. 16.

¹⁷⁰⁵ МОМ, „Интегрирана оценка на местоположението IV“, 5 февруари 2020 г., [url](#), стр. 18.

¹⁷⁰⁶ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май - юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 7

4. Южни провинции (Басра, Кербала, Майсан, Мутана, Наджаф, Кадисия, Ди-Кар, Уасит)

Карта 18: Южните провинции с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹⁷⁰⁷

Този подраздел обхваща „южните“ провинции, организирани за доклада за тази цел, така че да включват: Басра, Кербала, Майсан, Мутнана, Наджаф, Ди-Кар, Кадисия и Уасит.

Предоставя се информация за общото положение на провинциите в района, като по-конкретна информация се предоставя под всяка глава на провинция.

¹⁷⁰⁷ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

4.1 Басра

Карта 19: Провинция Басра с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹⁷⁰⁸

4.1.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Басра е най-южната провинция в Ирак и има вътрешни граници с провинции Мутана, Ди-Кар и Майсан. Разположена е по протежение на водния път Шат ал-Араб, който се свързва с Персийския залив. Басра има международни граници с Иран на изток и Кувейт на юг.¹⁷⁰⁹ Провинцията Столицата на губернатора е град Басра.¹⁷¹⁰ Провинцията е разделена на седем области: Абу Ал-Хасиб [Abu Al-Khaseeb], Ал-Мидаина [Al-Midaina], Ал-Курна [Al-Qurna], Ал-Зубаир [Al-Zubair], Басра, Фао [Fao] и Шат Ал-Араб [Shatt Al-Arab].¹⁷¹¹

Население

За 2019 г. иракската „Централна статистическа служба“ изчислява населението на провинцията на 2 985 073 души.¹⁷¹² Норвежкият съвет за бежанците (NRC) обаче изчислява, че населението на провинция Басра е около 4,5 милиона в доклад от септември 2018 г.¹⁷¹³

¹⁷⁰⁸ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁷⁰⁹ Съвместно звено за анализ на Ирак в ООН, Карта на областите на Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁷¹⁰ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство, последна редакция май 2020 г., [url](#)

¹⁷¹¹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, профил на провинция Басра, декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁷¹² Ирак, „Централна статистическа служба“, 2019 г., Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата., [url](#)

¹⁷¹³ Норвежки съвет за бежанците, „Доклад на мисията за установяване на факти в Басра № 1“, 9 септември 2018 г. [url](#), стр. 2

Етнически състав

Арабите шиити съставляват по-голямата част от населението на провинцията, но има и значително сунитско малцинство, както и малки халдейски и асирийски християнски общности и сабейски мандейци.¹⁷¹⁴

Сигурност по пътищата

През ноември 2019 г. демонстранти блокираха входовете на единствения пристанищен град в Ирак Ум Каср [Umm Qasr] на юг от Бара.¹⁷¹⁵ През същия месец протестиращи блокираха пътища и мостове в град Басра, столицата на провинцията.¹⁷¹⁶ На 22 ноември 2019 г. Иракските сили за сигурност отвориха отново пристанището Ум Каср, близо до Басра, чийто вход преди това беше блокиран от протестиращи.¹⁷¹⁷ На 22 декември 2019 г. протестиращи блокираха пътищата, водещи до петролното поле Румайла [Rumaila], според „Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак“.¹⁷¹⁸

Икономика

Провинция Басра съдържа значителна част от иракските петролни резерви, включително най-голямото петролно поле в Ирак, Румайла.¹⁷¹⁹ Пристанището Бара и пристанището Ум Каср, единственото дълбоководно пристанище в Ирак, се намират в провинцията, което прави Басра център за търговия, транспорт и съхранение.¹⁷²⁰ Въпреки че е богата на ресурси, Басра страда „от хронична безработица и бедност, както и от лоши обществени услуги и разпадаща се инфраструктура...“¹⁷²¹ Според статия от „Гардиън“ от 2018 г. по-голямата част от иракчаните не са се възползвали от петролната икономика, като последната е обект на корупция от служители на местното правителство, както и от местните племенни лидери и лидери на милиции.¹⁷²²

4.1.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

В интервю за ЕСПОУ през януари 2019 г. старши изследовател за Ирак на „Хюман Райтс Уоч“ заяви, че има малко инциденти по сигурността на юг. Много инциденти включват племена, „Отряди за народна мобилизация“, банди или комбинация от всички изброени.¹⁷²³ Освен човешките права и сектантските злоупотреби, политически репресии и манипулации, „Отряди за народна мобилизация“ участват в „мафиотски икономически практики“.¹⁷²⁴ Някои кейове на пристанището Ум Каср в Басра и сухопътния граничен преход Шаламче [Shalamcheh] към Иран са „контролирани от милиции пътища за контрабанда на иракски суров петрол, събран от милиции от петролни находища като Кайяра [Qayyarah] и Алас“, отбеляза Майкъл Найтс през август 2019 г.¹⁷²⁵ На граничния пункт Шаламче организацията Бадр и „Катаиб Хизбула“ имат силно присъствие.¹⁷²⁶

Докладвайки за нарастващия проблем с наркотиците в Басра, „Ню Йорк Таймс“ заяви, че фактът, че големите трафиканти никога не биват хванати или избягват от затвора скоро след залавянето, добавя към съмненията за

¹⁷¹⁴ НПО „Координационен комитет за Ирак“, профил на провинция Басра, декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁷¹⁵ „Ал Джазира“, „Иракски протестиращи блокираха голямо пристанище близо до Басра, докато вълненията продължават“, 2 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁷¹⁶ „Ал-Арабия“ [Al-Arabiya], „Протестиращи блокираха пътища и мостове в Басра в Ирак и обявиха обща стачка“, 17 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁷¹⁷ „АА“ (Анадолска агенция), „Иракските сили за сигурност отвориха отново пристанището Ум Каср“, 22 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁷¹⁸ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 20 декември 2019 г. - 2 януари 2020 г., 2 януари 2020 г., [url](#)

¹⁷¹⁹ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, „Справочно ръководство за Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак“, последна редакция: май 2020 г., [url](#)

¹⁷²⁰ НПО „Координационен комитет за Ирак“, профил на провинция Басра, декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁷²¹ Норвежки съвет за бежанците, „Доклад на мисията за установяване на факти в Басра № 1“, 9 септември 2018 г. [url](#), стр. 2

¹⁷²² „Гардиън“, „Ирак умира“: петролът тече свободно, но корупцията подхранва нарастващия гняв“, 27 август 2018 г., [url](#)

¹⁷²³ „Хюман Райтс Уоч“, „Интервю на ЕСПОУ със старши изследовател в Ирак“, 19 януари 2019 г. в: ЕСПОУ, „Доклад на ИСП: Ирак - Ситуация по сигурността“, март 2019 г., [url](#)

¹⁷²⁴ Фелбаб-Браун, В., „Подводни камъни на паравоенната парадигма: иракската държава, геополитиката и Ал-Хашд ал-Шааби, Брукингс“, юни 2019 г., [url](#), стр. 50

¹⁷²⁵ Хасан, Х., „Гранични спорове“, „Близкоизточен център Карнеги“, 26 септември 2019 г., [url](#)

участие на „Отряди за народна мобилизация“ в търговията с наркотици.¹⁷²⁷ Шеф на полицията в Басра информира Ройтерс, че 80% от наркотиците, постъпващи в Басра, са от Иран.¹⁷²⁸

Въоръжени действащи лица

ИВИ съобщи през декември 2017 г., че командването на операциите в Басра е отговорно за осигуряването на сигурността в провинция Басра.¹⁷²⁹ Въпреки това, Оперативното командване на Басра не е успяло да утвърди командване над провинцията поради липса на работна ръка.¹⁷³⁰ Към декември 2019 г. Иракските сили за сигурност в провинция Басра се състоят от Оперативното командване на Басра, полк за борба с тероризма, бригада на командоси, полкове за извънредни ситуации, сили за бързо реагиране, местна полиция, бригада от федералната полиция и батальон от 9-та бронирана дивизия.¹⁷³¹ През юли 2020 г. Съвместното оперативное командване на Ирак обяви, че Оперативното командване на Басра ще контролира граничния пункт Шаламчех с Иран и пункта Сафуан с Кувейт.¹⁷³² Според статията от февруари 2020 г. Басра е една от провинциите, където сигурността се управлява от Съвместното оперативное командване.¹⁷³³

Според анализа на Майкъл Найтс от август 2019 г. „Отряди за народна мобилизация“ поддържат две оперативни командвания в южен Ирак: Оперативното командване на Рафидаин на „Отряди за народна мобилизация“ (в Майсан и Ди-Кар) и Оперативното командване на Басра на „Отряди за народна мобилизация“, и двете ръководени от командири на Бадр.¹⁷³⁴ Административният ръководител на „Отряди за народна мобилизация“ в Басра също принадлежи към организацията Бадр.¹⁷³⁵ През септември 2019 г. „Чатъм хаус“ съобщи, че бригадите на „Отряди за народна мобилизация“ 2, 3, 5, 7, 11, 21, 22, 26 присъстват в провинциите Майсан, Ди-Кар и Басра.¹⁷³⁶

Старши изследовател за Ирак за „Хюман Райтс Уоч“ заяви през януари 2019 г., че макар че „Отряди за народна мобилизация“ са присъствали в Басра, те не са били преразпределени там в голям брой и не са заделяли персонал на контролно-пропускателни пунктове в град Басра, както в провинциите Багдад, Анбар, Салах ад-Дин или Дияла.¹⁷³⁷ В доклад на „Брукингс“ от юни 2019 г. анализаторът Ванда Фелбаб-Браун отбелязва, че както проиранските „Отряди за народна мобилизация“, така и групировките, подкрепящи Садр, са „силни“ в Басра.¹⁷³⁸

¹⁷²⁷ „Ню Йорк Таймс“, „Ирак се изправи пред нов противник: метамфетамините“, 14 септември 2019 г., [url](#)

¹⁷²⁸ „Ройтерс“, „Метамфетамини и претърпени затвори: проблеми в Иракски петролен град“, 9 април 2019 г., [url](#)

¹⁷²⁹ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 16.

¹⁷³⁰ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 16.

¹⁷³¹ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁷³² „Мидъл ийст монитор“, „Армията на Ирак ще контролира граничните пунктове с Иран и Кувейт“, 16 юли 2020 г., [url](#)

¹⁷³³ „Мидъл ийст монитор“, „Ирак: Армията прехвърля задължения за сигурност на полицията в Уасит“, 14 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁷³⁴ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., „Център за борба с тероризма“, [url](#), стр. 5-6

¹⁷³⁵ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., „Център за борба с тероризма“, [url](#), стр. 7

¹⁷³⁶ Мансур, Р. и Солсбъри, П., „Между ред и хаос: Нов подход към закъснялите държавни трансформации в Ирак и Йемен“, „Чатъм хаус“, септември 2019 г., [url](#), стр. 8

¹⁷³⁷ „Хюман Райтс Уоч“, „Интервю на ЕСПОУ със старши изследовател в Ирак“, 19 януари 2019 г. в: ЕСПОУ, „Доклад на ИСП: Ирак - Ситуация по сигурността“, март 2019 г., [url](#)

¹⁷³⁸ Фелбаб-Браун, В., „Подводни камъни на паравоенната парадигма: иракската държава, геополитиката и Ал-Хашд ал-Шааби, Брукингс“, юни 2019 г., [url](#), стр. 5,

4.1.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

През 2019 и 2020 г. в южните провинции на Ирак избухнаха масови протести.¹⁷³⁹ В Басра се съобщава за най-много протести в град Басра и в близост до петролните полета и пристанищата.¹⁷⁴⁰ Мисията на ООН за подпомагане на Ирак заяви, че „отвлечения и изчезвания са настъпили на фона на множество случаи на допълнителни нарушения и злоупотреби, насочени срещу активисти и протестиращи, включително [...] прекомерна и незаконна употреба на сила в локации на демонстрации“.¹⁷⁴¹

Между 1 октомври и 15 декември 2019 г. в Басра са докладвани 33 смъртни случая на протестиращи и 1079 ранени.¹⁷⁴² Според МКГ подкрепяните от Иран „Отряди за народна мобилизация“ са отговорни главно за използването на насилие срещу демонстранти.¹⁷⁴³

В Багдад, Басра, Ди-Кар и Майсан племенните групи са поели водеща роля при изготвянето на протестни тактики, спирането на пътищата и дори отмъщението срещу подкрепяни от Иран групи.¹⁷⁴⁴ Няколко дни по-късно те се опитаха да влязат в петролното поле Западна Курна-1, докато други затвориха пристанището Макал, разположено на водния път Шат ал-Араб.¹⁷⁴⁵

Според „Хюман Райтс Уоч“ протестиращите съобщиха на 20 януари 2020 г., че маскирани въоръжени мъже са арестували петима протестиращи близо до площад Бахрия и че на 21 януари полицията е нападнала протестиращи с дървени пръчки и е арестувала поне 10 протестиращи. Същият източник отбеляза, че на 25 януари 2020 г. на площад Бахрия е пристигнал конвой от превозни средства на военните и силите за сигурност и според протестиращите „мъже с оръжия“ са нападнали и в някои случаи са задържали протестиращи и са нахлули в лагера на протестиращите.¹⁷⁴⁶

Инцидентите със сигурността в южните провинции на Ирак са резултат главно от (вътре-)племенни спорове и/или престъпна дейност.¹⁷⁴⁷ Иракски източник за сигурност, цитиран от „Ал-Сумария Нюз“ [Al-Sumariyah News], заяви, че между януари и септември 2019 г. 113 души са били убити и 440 ранени при племенни конфликти в Басра.¹⁷⁴⁸

В интервю от януари 2019 г. Бенедикт Робин Д'Круз, докторант в Университета в Единбург, който се специализира в политиката на Ирак и шиитите, отбелязва, че „племенните битки, насилието, свързано с милицията и общата

¹⁷³⁹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: 1-9 октомври 2019“, октомври 2019, [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: актуализация; 25 октомври - 4 ноември 2019 г.“, ноември 2019 г., [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: 2-ра актуализация; 5 ноември - 9 декември 2019 г.“, 11 декември 2019 г., [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Специален доклад за правата на човека - Демонстрации в Ирак: трета актуализация, 23 май 2020: Отвлечения, изтезания и насилствени изчезвания в контекста на продължаващите демонстрации в Ирак“, 23 май 2020 [url](#)

¹⁷⁴⁰ „Ройтерс“, „Протестиращи блокираха пристанището в Ирак с началото на стачки“, 18 ноември 2019 г., [url](#); „Би Би Си Нюз“, „Протести в Ирак: силите за сигурност откриха огън по протестиращи“, 24 ноември 2019 г., [url](#)

„Ойл Прайс“, „Най-големите петролни находища в Ирак са застрашени от антиправителствени протести“, 18 ноември 2019 г., [url](#); „Ал Джазира“, „Ирак: Протестиращите в Басра призовават за оставка на местния губернатор“, 11 май 2020 г., [url](#)

¹⁷⁴¹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Специален доклад за правата на човека - Демонстрации в Ирак: трета актуализация, 23 май 2020: Отвлечения, изтезания и насилствени изчезвания в контекста на продължаващите демонстрации в Ирак“, 23 май 2020 г., [url](#), стр. 2

¹⁷⁴² „Евро-средиземноморски монитор за правата на човека“, „Иракски протести: Дързост за убиване и отсъствие на правосъдие - Доклад, документиращ нарушения срещу мирни протестиращи в Ирак“, декември 2019 г., [url](#), стр. 19-210

¹⁷⁴³ МКГ, „Спасяване на Ирак от иранско-американския кръстосан огън“, 1 януари 2020 г., [url](#)

¹⁷⁴⁴ Смит, П., „Иран губи племената на Ирак“, 4 декември 2019 г., [url](#)

¹⁷⁴⁵ Център „Образование за мир в Ирак“ / Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 20 декември 2019 г. - 2 януари 2020 г., 2 януари 2020 г., [url](#)

¹⁷⁴⁶ „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Властите насилствено отстраняват протестиращите“, 31 януари 2020 г., [url](#); „Дойче веле“, „Иракската полиция уби демонстранти при репресии срещу протестни лагери“, 25 януари 2020 г., [url](#)

¹⁷⁴⁷ Министерство на външните работи на Холандия, „Algemeen Ambtsbericht Irak“, 20 декември 2019 г., [url](#), стр. 21.

¹⁷⁴⁸ „Баснюз“, „Басра: Над 550 души убити и ранени в племенни битки тази година“, 23 септември 2019 г., [url](#)

престъпност са достигали тревожни нива, особено в Басра.¹⁷⁴⁹ Той обясни, че най-тежкото насилие обикновено се дължи на племенни вражди, които могат да се превърнат във въоръжени улични битки с наранявания и смъртни случаи на цивилни. Подобно племенно насилие често е имало „икономически компонент, например, конкуренция за незаконна контрабанда“.¹⁷⁵⁰ Според същия източник милициите се придържат към дисциплинирана и целенасочена употреба на насилие.

Макар че част от това насилие има ясен икономически мотив, милициите участват и в политическо насилие.¹⁷⁵¹ Според Министерство на външните работи и търговията на Австралия, в материал от октомври 2018 г., „насилие между различни шиитски въоръжени групи се случва в южен Ирак и е свързано най-вече с контрола върху приходите от земя и петрол. Местни източници предполагат, че насилието между шиитите засяга предимно лицата, които са активно въвлечени с милиция или племенна групировка.“¹⁷⁵² На септември 2019 г. Министерството на вътрешните работи обяви продължаващи операции по прилагане на сигурността в Басра и арестуването на „бунтовници от племенни конфликти“.¹⁷⁵³

На 16 март 2020 г. в Басра беше обявен едноседмичен комендантски час като предпазна мярка срещу инфекции с COVID-19.¹⁷⁵⁴ На 22 април 2020 г. комендантският час беше затегнат в Басра, тъй като потвърдените случаи на болестта нараснаха тревожно в областите Шат ал-Араб и Ал-Мидаина.¹⁷⁵⁵ На 13 юни 2020 г. в Басра беше обявен „пълнен локдаун“, след като провинцията стана свидетел на значително увеличение на броя на случаите на COVID-19.¹⁷⁵⁶

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- На 9 март 2019 г. най-малко трима души бяха убити и още седем ранени при престрелка, избухнала между племената Албу Хамдан и ал-Батут в района на „Карма Али“, северно от Басра.¹⁷⁵⁷ През април 2019 г. продължиха сериозни боеве между двете племена. Борбата доведе до множество жертви и смъртни случаи, тъй като двете страни влязоха в сблъсък, използвайки средни и тежки оръжия, миномети и други експлозиви.¹⁷⁵⁸
- В края на август 2019 г. се съобщава за племенни сблъсъци в северните области на провинция Басра. Използването на малки и средни оръжия доведе до множество жертви, което предизвика намеса от Дивизията за спешно реагиране.¹⁷⁵⁹
- На 6 октомври 2019 г. неизвестни въоръжени лица убиха шефа на общинския съвет и местен *мухтар* в района на Бахар, южно от Басра.¹⁷⁶⁰
- На 14 януари 2020 г. неидентифицирани въоръжени мъже, каращи мотоциклети, застреляха и убиха двама цивилни в центъра на Басра.¹⁷⁶¹

¹⁷⁴⁹ Център „Образование за мир в Ирак“, „Насилието в южен Ирак и политиката на шиитите: интервю с Бенедикт Робин Д'Круз - Част 1“, 25 януари 2019 г., [url](#)

¹⁷⁵⁰ Център „Образование за мир в Ирак“, „Насилието в южен Ирак и политиката на шиитите: интервю с Бенедикт Робин Д'Круз - Част 1“, 25 януари 2019 г., [url](#)

¹⁷⁵¹ Център „Образование за мир в Ирак“, „Насилието в южен Ирак и политиката на шиитите: интервю с Бенедикт Робин Д'Круз - Част 1“, 25 януари 2019 г., [url](#)

¹⁷⁵² Австралия, Министерство на външните работи и търговията, Държавен информационен доклад - Ирак, 9 октомври 2018 г., [url](#), стр. 29

¹⁷⁵³ „Ирак нюз“, „Министерство на вътрешните работи: Продължаващи операции по сигурността в Басра“, 1 септември 2019 г., [url](#)

¹⁷⁵⁴ „Шафак нюз“, „Басра обяви вечерен час и изключения“, 16 март 2020 г., [url](#)

¹⁷⁵⁵ „Кюрдистан 24“, „Басра затяга комендантския час с нарастването на случаите на вируси, други иракски провинции облекчават ограниченията“, 22 април 2020 г., [url](#)

¹⁷⁵⁶ „Баснюз“, „Басра в Ирак обяви пълнен локдаун със скок на коронавирусните инфекции“, 13 юни 2020 г., [url](#)

¹⁷⁵⁷ „Кюрдистан 24“, „УОЧ: при сблъсъци между племена в Басра са убити и ранени десет души“, 12 март 2019 г., [url](#)

¹⁷⁵⁸ „Ирак афтер окупейшън“ [Ирак след окупацията], „Доклад за сигурността на Южен Ирак: април 2019 г.“, 1 май 2019 г., [url](#)

¹⁷⁵⁹ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 22 август - 29 август, 29 август 2020 г., [url](#)

¹⁷⁶⁰ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 3 октомври - 10 октомври 2019 г., 10 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁷⁶¹ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 9 януари - 16 януари 2020 г., 16 януари 2020 г., [url](#)

- На 25 януари 2020 г. протестиращи бяха поразени с оръжие и в някои случаи бяха произволно задържани от маскирани мъже, някои от които имаха ловни пушки. Унищожени са и 130 палатки.¹⁷⁶²
- На 6 февруари 2020 г. неидентифицирани въоръжени лица убиха шейх Хазим ал-Халфи, високопоставен садрист, в град Басра.¹⁷⁶³
- На 7 март 2020 г. неидентифицирани въоръжени лица, използващи оръжие със заглушители, убиха племенен лидер от племето Тамими в област Абу Ал-Хасиб в провинция Басра.¹⁷⁶⁴
- На 9 март 2020 г. резиденцията на бившия губернатор на Басра, Мохамед Мусбих Ал-Уаели, беше атакувана в централна Бара със самоделно взривно устройство, ранявайки двама от членовете на семейството му.¹⁷⁶⁵
- На 17 юли 2020 г. активистът Халед ал-Самер беше застрелян в централната част на Басра. Същия ден взривно устройство избухна на велосипед в област Абу ал-Хасиб, южно от Басра, убивайки двегодишно дете и ранявайки баща му.¹⁷⁶⁶

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Басра	17	6	3	9	2	3	0	3

Таблица 15: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Басра. Данни от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак¹⁷⁶⁷

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 12 битки, 33 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 37 случая на насилие над цивилни, 74 инцидента на бунтове, което прави общо 156 инцидента от този тип в провинция Басра, по-голямата част от които са осъществени в столицата град Басра. 329 протеста също са отчетени в провинция Басра през референтния период.¹⁷⁶⁸ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

¹⁷⁶² „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Властите насилствено отстраняват протестиращи“, 31 януари 2020 г., [url](#)

¹⁷⁶³ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 30 януари - 6 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁷⁶⁴ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 5 март - 12 март 2020 г., 12 март 2020 г., [url](#)

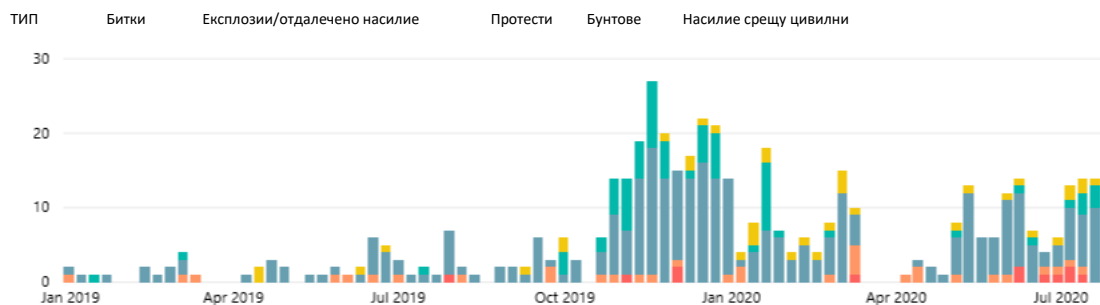
¹⁷⁶⁵ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 5 март - 12 март 2020 г., 12 март 2020 г., [url](#)

¹⁷⁶⁶ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 16 юли - 23 юли 2020 г., 23 юли 2020 г., [url](#)

¹⁷⁶⁷ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

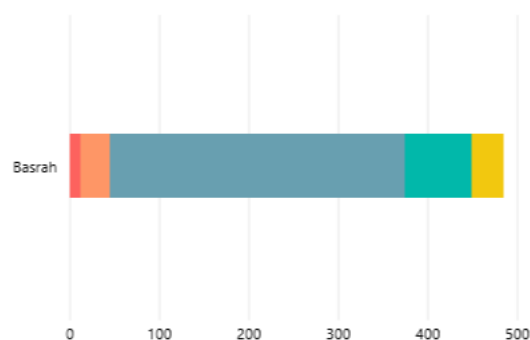
¹⁷⁶⁸ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Еволюция на събитията по тип

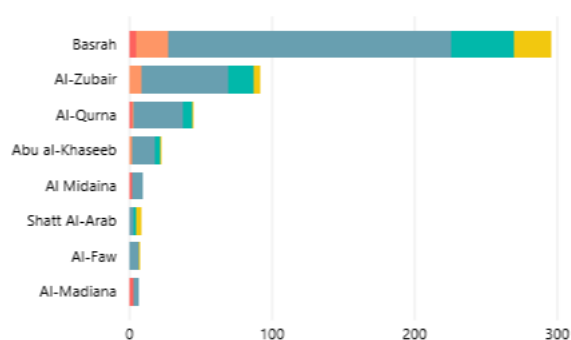
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 18: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Басра 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС¹⁷⁶⁹

Способност на държавата да осигури законност и ред

В доклад на „Брукингс“ от 2019 г. се отбелязва, че има нарастващо недоволство от практиките на групите Хашд, като изнудване, принуда и монополизация на пазара. По-специално в Басра, където подобни практики са били „широко разпространени и обществените блага са се сринали“.¹⁷⁷⁰

След сблъсък през март 2019 г. между племена в Басра, довел до най-малко 3 смъртни случая и 7 ранени, информационна агенция съобщи, че „не е лесно за силите за сигурност на Ирак да се намесват в спорове между кланове. На няколко пъти иракските власти не успяха да обезоръжат племена, които редовно прибягват до такива мерки за разрешаване на разногласия, когато тяхната форма на дипломатия се окаже неуспешна.“¹⁷⁷¹

На 11 май 2020 г. силите за сигурност нахлуха в офиса на иранската партия Таар Аллах в Басра. Съобщава се, че редица служители на милиции, които са стреляли по демонстранти, убивайки един и ранявайки няколко други, са арестувани.¹⁷⁷²

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

„Преглед на противоминните действия“, изследователски екип, финансиран от норвежкото правителство, съобщи през 2019 г., че Басра е сред онези южни провинции, които са най-засегнати от останки от касетъчни боеприпаси, датиращи от войната в Персийския залив през 1991 г. и инвазията през 2003 г. Размерът на площта, която беше класифицирана като „потвърдено опасна“, беше определена на 27 851 470 м².¹⁷⁷³

¹⁷⁶⁹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁷⁷⁰ Фелбаб-Браун, В., „Подводни камъни на паравоенната парадигма: иракската държава, геополитиката и Ал-Хашд ал-Шааби“, „Брукингс“, [url](#), стр. 2

¹⁷⁷¹ „Кюрдистан 24“, „УОЧ“: При сблъсък между племена в Басра са убити и ранени десет души“, 12 март 2019 г., [url](#)

¹⁷⁷² РСЕ/РС (Радио „Свободна Европа“/Радио „Свобода“), „Ирак нападна свързана с Иран милиция заради застрелване на протестиращ“, 11 май 2020 г., [url](#)

¹⁷⁷³ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на остатъци от касетъчни боеприпаси 2019 г.: Ирак“, 2019 г., [url](#), стр. 53

Разселване и връщане

Според МОМ към 15 юни 2020 г. в Басра са регистрирани 6 528 вътрешно разселени лица. Няма разселени лица с произход от Басра, регистрирани другаде в страната.¹⁷⁷⁴ МОМ отбеляза, че трите основни района на разселване са Басра (2 910 ВРЛ), Ал-Зубаир (1 368) и Абу Ал-Хасиб (1 224). Провинциите на произход на разселените лица в Басра са Салах ад-Дин (33%), Нинева (30%), Анбар (19%), Киркук (10%) и други - включително Дияла, Вавилон и Багдад - (8%).¹⁷⁷⁵

Център за наблюдение на вътрешното разселване съобщи, че около 34 000 души са били разселени през януари 2019 г. от четирите провинции Басра, Майсан, Мутана и Ди-Кар поради недостиг на вода.¹⁷⁷⁶

Басра не беше включена в списъка на провинциите с присъствие на завръщащи се.¹⁷⁷⁷

¹⁷⁷⁴ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, Основен списък за разселване, Табло за преместване, Преглед на разселването, 15 юни 2020, [url](#), стр. 1 от 5

¹⁷⁷⁵ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 3

¹⁷⁷⁷ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 5, 7

4.2. Кербала

Карта 20: Област Кербала, Ирак с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹⁷⁷⁸

4.2.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинция Кербала се намира в централната част на Ирак и граничи с провинции Анбар, Наджаф, Бабил. Провинция Кербала е разделена на следните области: Айн Ал-Тамур [Ain Al-Tamur], Ал-Хиндия [Al-Hindiya], Кербала. Столицата на провинцията е Кербала.¹⁷⁷⁹ Провинцията е много суха и преживява значителен недостиг на вода и засушавания, което води до разселване.¹⁷⁸⁰

Население

Оценката на населението за Кербала през 2019 г. е 1 250 806 души.¹⁷⁸¹ Понастоящем обаче няма точни данни за населението в Ирак. Предоставената цифра се базира на прогнози на Централната статистическа служба на Ирак и не е ясно дали тези оценки отчитат демографските промени, свързани с продължаващото разселване и завръщането на иракчани. Според Фонда на ООН за населението последното всеобхватно преброяване на населението и жилищата в Ирак е проведено през 1987 г.¹⁷⁸²

¹⁷⁷⁸ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁷⁷⁹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Кербала“, актуализиран през декември 2015 г., [url](#), стр. 1

¹⁷⁸⁰ МОМ, „Оценка на предизвиканото от недостиг на вода разселване в Кадисия, Наджаф, Вавилон, Уасит и Кербала“, 10 април 2019 г., [url](#), стр. 1, 12-13

¹⁷⁸¹ Ирак, „Централна статистическа служба“, „Индикатори за населението и оценки на населението“, без дата, [url](#)

¹⁷⁸² Фонд на ООН за населението, „Бюлетин за преброяване 2020 г.“, брой 1, декември 2019 г., [url](#), стр. 1

Етнически състав

Като цяло южните провинции, включително Кербала, имат преобладаващо шиитско арабско мюсюлманско население, въпреки че малка общност от араби сунити също живее в провинцията.¹⁷⁸³ Град Кербала се счита за един от свещените шиитски градове в Ирак, в който се намира светилището на имам Хусейн.¹⁷⁸⁴

Сигурност по пътищата

Повечето контролно-пропускателни пунктове по главния път от Кербала до границата със Саудитска Арабия се контролират от бойното подразделение на шиитската милиция Ал-Абас.¹⁷⁸⁵ През юли 2020 г. протестиращи срещу влошеното електроснабдяване блокираха няколко пътя¹⁷⁸⁶ и оградиха електроцентра в района на Ал-Джамалия [Al-Jammaliya].¹⁷⁸⁷ Също така контролните пунктове бяха атакувани при бомбени атаки или автомобилни бомби по пътищата, като например на 20 септември 2019 г.¹⁷⁸⁸

Икономика

Икономиката на провинция Кербала се основава предимно на земеделие (плодове, зеленчуци) и религиозен туризъм, тъй като милиони шиитски поклонници посещават светилището на имам Хусейн всяка година. Според профил на държавата от 2015 г. религиозният туризъм е бил отрицателно повлиян от несигурността и нападенията срещу поклонници в миналото.¹⁷⁸⁹ Коронавирусът спря индустрията на религиозния туризъм в Кербала, където светилища на имам Хусейн и имам Абас бяха дезинфекцирани и затворени.¹⁷⁹⁰

4.2.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

През последните години несигурността в Кербала беше свързана главно с религиозни въстания, демонстрации и протести на шиитското население срещу иракското правителство. Кербала е един от центровете на така наречените шиитски въстания, обхванали Южен Ирак през 1991 година.¹⁷⁹¹ Съвсем наскоро, между юли и септември 2018 г., вълна от антиправителствени протести избухна в Южен Ирак, включително в провинция Кербала, със загинали и ранени.¹⁷⁹² Въпреки че ИДИЛ никога не е държала територия в Кербала между 2014 и 2017 г., тя организира нападения срещу шиитски цели в провинцията, причинявайки цивилни жертви.¹⁷⁹³

¹⁷⁸³ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Кербала“, актуализиран през декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁷⁸⁴ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Кербала“, актуализиран през декември 2015 г., [url](#)

¹⁷⁸⁵ „Ал Монитор“, „Бойна дивизия Абас, пример за независима от Иран фракция“, 24 август 2019 г., [url](#)

¹⁷⁸⁶ NINA, „Демонстрантите в Кербала отрязаха достъп до редица улици в знак на протест срещу влошаването на електричеството“, 27 юли 2020 г., [url](#)

¹⁷⁸⁷ „Анадолска агенция“, „Иракчани протестираха срещу спиране на тока в Кербала“, 19 юли 2020 г., [url](#)

¹⁷⁸⁸ „Ал Джазира“, „Множество жертви след избухване на бомба в автобус пред Кербала“, 20 септември 2019 г., [url](#)

¹⁷⁸⁹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Кербала“, актуализиран през декември 2015 г., [url](#), стр. 2

¹⁷⁹⁰ „Франс24“, „Вирус нанесе нов удар върху религиозния туризъм в Ирак“, 27 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁷⁹¹ Съвет по външни отношения (CFR), Спомняйки си за Иракското въстание преди двадесет и пет години, 5 март 2016 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, „Справочно ръководство за Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак“, последна редакция: май 2020 г., [url](#)

¹⁷⁹² Международен институт за мир (IPI), „Протестите в Южен Ирак се усилват, ще бъдат ли последвани от нестабилност“, 24 юли 2018 г., [url](#);

„Нешънъл“, „Над 800 убити и ранени от началото на протестите в Южен Ирак“, 23 юли 2018 г., [url](#); „Ройтерс“, „Протестиращи щурмуваха сградата на правителство на провинция в иракския град Кербала, съобщават местни източници“, 14 юли 2018 г., [url](#)

¹⁷⁹³ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, „Справочно ръководство за Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак“, последна редакция: май 2020 г., [url](#); вижте примери: „Индипендънт“, „Самоубийствен атентат в Кербала: 30 убити при терористично нападение в Ирак“, 9 юни 2017 г., [url](#); „Дойче веле“, „Осем убити при редки самоубийствени нападения в иракския регион Кербала“, 14 ноември 2016 г., [url](#); „Синхуа“, „15-годишна беше убита при самоубийствено нападение на сватба в Кербала в Ирак“, 29 август 2016 г., [url](#); „Ал Джазира“, „Смъртоносни атентати с коли поразиха Кербала в Ирак“, 20 октомври 2014 г., [url](#)

Въоръжени действащи лица

Иракски сили за сигурност (ИСС)

ИВИ съобщи през 2017 г., че Оперативното командване на Среден Ефрат на иракската армия отговаря за свещените градове Наджаф и Кербала, както и за южната област Нухаиб в Анбар. Оперативното командване на Среден Ефрат отговаря главно за осигуряването на сигурността на поклонниците шиити и за сигурността на южните провинции на Ирак.¹⁷⁹⁴ Иракските сили за сигурност в Кербала включват също батальона на 9-та Бронирана дивизия, бригада командоси, полкове за извънредни ситуации, местна и федерална полиция.¹⁷⁹⁵

„Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ)

ИВИ съобщи през 2017 г., че голям брой иракски милиции на шиити са допълнили сигурността в състава на Оперативното командване на Среден Ефрат, като много от тях са държали щабове в Кербала, предоставяйки им легитимност и народна подкрепа чрез охраняване на поклоннически маршрути.¹⁷⁹⁶ Съобщава се, че оперативното командване на „Отряди за народна мобилизация“ в Кербала е сформирано от шиитските милиции „Лиуа Али ал-Акбар“ [Liwa Ali al-Akbar] (Бригада 11) и бойната дивизия Ал-Абас [Al-Abbas] (Бригада 26).¹⁷⁹⁷ Бойната дивизия Ал-Абас е „финансирана и подкрепена политически от пазителя на светилището на Имам Ал-Абас“ в Кербала и контролира повечето контролно-пропускателни пунктове по главния път от Кербала до границата със Саудитска Арабия.¹⁷⁹⁸ През септември 2019 г. „Чатъм хаус“ съобщи, че бригадите на „Отряди за народна мобилизация“ с номера 13, 14, 19, 26, 27, 31, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 74, 513, „Хадита“, „ал-Фурат“ [al-Furat], „Америят ал-Самуд“ [Ameriyat al-Samoud] и „Карма“ [Karma] са присъствали в югозападната част на Ирак, включително в Кербала.¹⁷⁹⁹

В провинция Кербала има тренировъчни лагери за няколко милиции.¹⁸⁰⁰

4.2.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие над цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

На 1 октомври 2019 г. силите за сигурност откриха чувал със 750 кг експлозиви, за които се твърди, че са планирани да бъдат използвани за атака на ИДИЛ срещу поклонници по пътя им към Кербала за годишната религиозна церемония на араби шиити. Тази церемония привлича около три милиона души всяка година и започва на 19 октомври. ИДИЛ по-рано е извършвала нападения срещу поклонници шиити.¹⁸⁰¹

На 1 октомври 2019 г. и следващите дни се проведеха мащабни антиправителствени протести в Багдад, Кербала и други провинции в Южен Ирак. Стремително увеличаващото се насилие и разполагането на различни тежко въоръжени Иракски сили за сигурност доведе до стотици арести, 157 смъртни случая и 5 494 ранени през първата седмица на октомври 2019 г., според Мисията на ООН за подпомагане на Ирак.¹⁸⁰²

Втората вълна от протести последва на 25 октомври 2019 г. до 4 ноември 2019 г., главно в Багдад и южните/централни провинции Бабил, Басра, Ди-Кар, Кербала, Майсан, Мутана, Наджаф, Кадисия и Уасит. Мисията на ООН за подпомагане на Ирак отбеляза със загриженост, че „са извършени множество нарушения на човешките права и злоупотреби, включително използване на смъртоносна сила срещу демонстранти, ненужно, непропорционално и/или неправилно използване на сълзотворен газ и зашеметяващи гранати, продължаващи усилия за ограничаване на медийното отразяване на демонстрации, отвлечения и множество арести.“ До 4 ноември 2019 г. 97 смъртни случая и

¹⁷⁹⁴ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 19; март 2019, [url](#)

¹⁷⁹⁵ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁷⁹⁶ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 19

¹⁷⁹⁷ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 41; Смит, П.,

„Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#)

¹⁷⁹⁸ „Ал Монитор“, „Бойна дивизия Абас, пример за независима от Иран фракция“, 24 август 2019 г., [url](#)

¹⁷⁹⁹ Мансур, Р. и Солсбъри, П., „Между ред и хаос: Нов подход към закъснелите държавни трансформации в Ирак и Йемен“, „Чатъм хаус“, септември 2019 г., [url](#), стр. 8, разглеждано на: 7 юли 2020 г.

¹⁸⁰⁰ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 68;

¹⁸⁰¹ „Кюрдистан 24“, „Иракските сили осуетиха предполагаемо нападение от „Ислямска държава“ срещу поклонници шиити южно от Багдад“, 1 октомври 2019 [url](#)

¹⁸⁰² Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак, 1-9 октомври 2019 г.“, 22 октомври 2019 г., [url](#), стр. 3-4

хиляди ранени, включително членове на Иракските сили за сигурност, трябваше да бъдат добавени към по-ранния брой жертви.¹⁸⁰³

По-конкретно в Кербала Мисията на ООН за подпомагане на Ирак докладва за „полицейските сили, облечени в черни униформи, използващи бойни патрони срещу демонстранти“, през нощта на 28 срещу 29 октомври 2019 г., „при които според достоверни доклади може да са убити 18 души и ранени 143“. Мисията на ООН за подпомагане на Ирак заключи, че „има твърдения, че силите за сигурност съобщават, че са използвали незаконна смъртоносна сила срещу демонстранти в провинция Кербала и Багдад“.¹⁸⁰⁴ „Амнести интернешънъл“ също съобщи, че армията прибегва до „прекомерна и незаконна смъртоносна сила“ срещу протестиращите, за да ги разпръсне.¹⁸⁰⁵

Също през ноември и декември 2019 г. в Кербала и други провинции се проведе демонстрации, „водени от разочарованието на протестиращите поради ограничени икономически, социални и политически перспективи“. Повечето от тези демонстрации бяха мирни.¹⁸⁰⁶ В Кербала шиити протестираха срещу намесата на Иран в политиката на Ирак.¹⁸⁰⁷ На 4 декември 2019 г. бе опожарено иранското посолство в град Кербала.¹⁸⁰⁸

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- На 4 февруари 2019 г. иракският писател и интелектуалец Алаа Машуб [Alaa Mashthoub] беше убит от неизвестни въоръжени мъже пред дома си в град Кербала. Мотивът за убийството е неизвестен.¹⁸⁰⁹
- На 28 юли 2019 г. кола бомба уби един и рани трима души в Кербала. Действащи лица не бяха споменати.¹⁸¹⁰
- На 20 септември 2019 г. бомба в автобус на ИДИЛ в Кербала уби 12 души. Според „Ал Джазира“ това е „една от най-тежките атаки срещу цивилни лица след обявяването на поражението на групировката в Ирак през 2017 г.“¹⁸¹¹
- На 9 декември 2019 г. „известен активист“, участвал в няколко демонстрации, беше убит от неизвестни въоръжени лица.¹⁸¹² Също така през 2020 г. се съобщава за убийства на цивилни лица от въоръжени лица, често на мотоциклети. Мотивът и самоличността на убийците не са известни.¹⁸¹³
- На 13 март 2020 г. САЩ нанесоха поредица от въздушни удари по складовете на оръжие на подкрепяната от Иран шиитска милиция „Катаиб Хизбула“, която по-рано е атакувала американски лагер, убивайки и ранявайки британски и американски войници. Една от американските ракети удари летище в строеж извън град Кербала, убивайки един цивилен и петима военни служители.¹⁸¹⁴

¹⁸⁰³ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: актуализация; 25 октомври - 4 ноември 2019 г.“, ноември 2019 г., [url](#), стр. 2;

„Анадолска агенция“, „Ирак наложи комендантски час в Кербала на фона на антиправителствени протести“, 28 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁸⁰⁴ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: актуализация; 25 октомври - 4 ноември 2019 г.“, ноември 2019 г., [url](#), стр. 3, 7; вижте също „Амнести интернешънъл“, „Ирак: Ужасяващи сцени, когато силите за сигурност прибегнаха до смъртоносна сила за разпръскване на протестите в Кербала“, 29 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁸⁰⁵ „Амнести интернешънъл“, „Ирак: Ужасяващи сцени, когато силите за сигурност прибегнаха до смъртоносна сила за разпръскване на протестите в Кербала“, 29 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁸⁰⁶ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: 2-ра актуализация; 5 ноември - 9 декември 2019 г.“, 11 декември 2019 г., [url](#), стр. 2-3. Вижте също „Войс ъф Америка нюз“, „При сблъсъци в град Кербала в Южен Ирак бяха убити двама протестиращи“, 6 ноември 2019 г., [url](#); „Ен Би Си нюз“, „18 убити при нападение срещу протестиращи в Кербала в Ирак“, 28 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁸⁰⁷ „Франс24“, „В шиитския град Кербала иракчани протестираха срещу иранското „намесване“, 14 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁸⁰⁸ „Ал Джазира“, „Трима убити, докато протестиращи в Ирак са атакували консулството на Иран в Кербала“, 4 ноември 2019 г., [url](#); „Ал Монитор“, „Ирански консулства бяха запалени в Наджаф и Кербала“, 4 декември 2019 г., [url](#)

¹⁸⁰⁹ „Ираки нюз“, „Посолството на САЩ оплаква иракски романист, застрелян в Кербала“, 4 февруари 2019 г., [url](#)

¹⁸¹⁰ „Ираки нюз“, „При взрив на кола-бомба беше убит иракски гражданин и ранени още трима души в Кербала“, 28 юли 2019 г., [url](#); „СинхуаНет“ [XinhuaNet], „Цивилен беше убит при експлозия на бомба близо до Кербала в Ирак“, 28 юли 2019 г., [url](#)

¹⁸¹¹ „Ал Джазира“, „ИДИЛ пое отговорност за взрив в автобус в Кербала в Ирак, при който са загинали 12“, 21 септември 2019 г., [url](#)

¹⁸¹² „Джапан таймс“ [Japan Times (The)], „Известен активист, застрелян в иракския град-храм Кербала“, 9 декември 2019 г., [url](#)

¹⁸¹³ NINA, „Въоръжени лица убиха гражданин в Кербала със заглушител“, 9 юли 2020 г., [url](#); NINA, „Цивилно лице е убито при въоръжено нападение в Кербала“, 31 май 2020 г., [url](#)

¹⁸¹⁴ „Асошиейтед прес“, „Американски генерал заяви, че ответните въздушни удари в Ирак са унищожили 5 склада за оръжие - но много подобни обекти остават“, 13 март 2020 г., [url](#)

- През юли 2020 г. в окръг Ал-Хиндия се разрази стар кланов конфликт, в резултат на който загинаха двама, други двама бяха ранени и няколко - арестувани.¹⁸¹⁵ Поредният въоръжен конфликт между два клана в област Айн Ал-Тамр имаше за резултат 14 ранени лица.¹⁸¹⁶

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Кербала	8	13	4	17	8	1	0	1

Таблица 16: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Кербала. Данни от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак¹⁸¹⁷

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 4 битки, 8 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 11 случая на насилие над цивилни, 34 инцидента на бунтове, което прави общо 57 инцидента от този тип в провинция Кербала, по-голямата част от които са осъществени в столицата град Кербала. По време на референтния период в област Кербала са отчетени и 58 протеста.¹⁸¹⁸ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

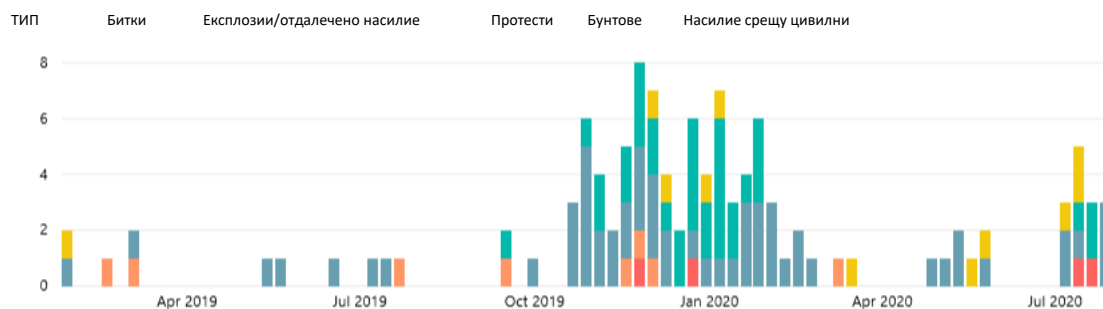
¹⁸¹⁵ NINA, „Полицията в Кербала пое контрола над племенния конфликт, при който двама души бяха убити, а други ранени“, 14 юли 2020 г., [url](#)

¹⁸¹⁶ NINA, „Въоръжен конфликт между два клана в Кербала доведе до 14 ранени“, 24 юли 2020 г., [url](#)

¹⁸¹⁷ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

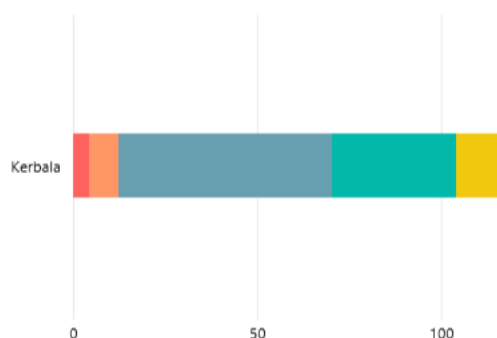
¹⁸¹⁸ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Еволюция на събитията по тип

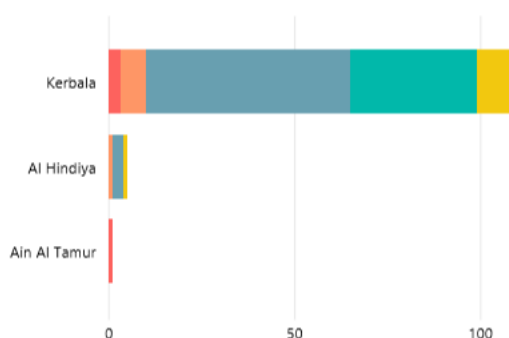
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 19: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Кербала 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС¹⁸¹⁹

Способност на държавата да осигури законност и ред

Празнината в сигурността в резултат от разполагането на силите за сигурност през 2014 г. за борба с бунтовете на ИДИЛ в централен и северен Ирак остави южния регион отворен за племенни сблъсъци, престъпна дейност и политическо насилие.¹⁸²⁰ Найтс и сътр. посочиха през март 2020 г., че смятат Кербала - и други южни провинции - като „зони на споделена отговорност между иракската армия или полицейските служби и Хашд [бригади]“.¹⁸²¹ През февруари 2020 г. армейските сили заявиха, че сигурността в провинция Кербала, „която се счита за чувствително място“, ще се управлява от Съвместното оперативно командване (армията). В други области сигурността ще бъде предадена на полицията.¹⁸²² Както бе споменато по-рано, много контролно-пропускателни пунктове по главния път от Кербала до границата със Саудитска Арабия се контролират от бойната дивизия Ал-Абас.¹⁸²³

На 6 февруари 2020 г. протестиращи в град Кербала бяха нападнати с различни оръжия от „въоръжени мъже, свързани с Муктада Ал-Садр“, при което бяха ранени няколко протестиращи и един полицай. Според комисаря на ООН за правата на човека „армията на Ирак е присъствала, но не се е намесила и е била повикана полицията за борба с безредиците“.¹⁸²⁴ В по-ранни случаи, като гореспоменатите протести през октомври 2019 г., иракската армия прибегна до „прекомерна и незаконна смъртоносна сила“ срещу протестиращите, за да ги разпръсне.¹⁸²⁵

¹⁸¹⁹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁸²⁰ „Ройтерс“, „Племенни сблъсъци и политическа празнота заплашват петролни инсталации в Южен Ирак“, 11 септември 2017 г., [url](#)

¹⁸²¹ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 128-129

¹⁸²² „Мидъл ийст монитор“, „Ирак: Армията прехвърля задълженията за сигурност на полицията в Уасит“, 14 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁸²³ „Ал Монитор“, „Бойна дивизия Абас, пример за независима от Иран фракция“, 24 август 2019 г., [url](#)

¹⁸²⁴ Съвет на ООН по правата на човека, „Брифинг за пресата за Ирак“, 7 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁸²⁵ „Амнести интернешънъл“, „Ирак: Ужасяващи сцени, когато силите за сигурност прибегнаха до смъртоносна сила за разпръскване на протестите в Кербала“, 29 октомври 2019 г., [url](#)

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Няма скорошни доклади за инфраструктурни щети поради насилието и конфликтите в провинция Кербала, освен американски удар срещу летище в строеж край град Кербала (вж. по-горе).¹⁸²⁶

Разселване и връщане

Към 30 юни 2020 г. данните за разселването в Кербала възлизат на 15 558 души. От тези ВРЛ 86% произхождат от Нинева, 8% от Бабил и 6% от други провинции като Анбар, Киркук, Дияла, Салах ад-Дин и Багдад.¹⁸²⁷

Разделено на области, МОМ даде следния брой разселени лица от споменатите провинции:

- Област Кербала 13 494
- Ал-Хиндия 1 866
- Айн Ал-Тамур 198¹⁸²⁸

Не са записани връщания. По време на периода COVID-19 (март-май 2020 г.) властите ограничиха движението между провинциите.¹⁸²⁹

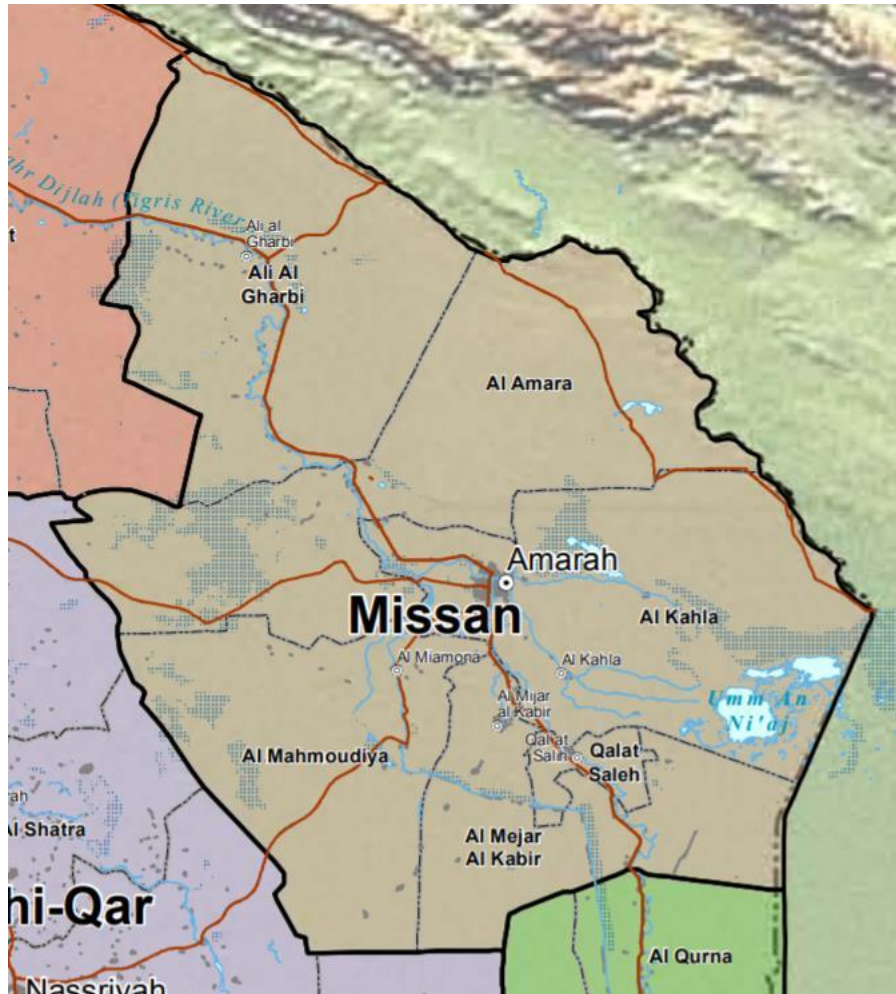
¹⁸²⁶ „Асошиейтед прес“, „Американски генерал заяви, че ответните въздушни удари в Ирак са унищожили 5 склада за оръжие - но много подобни обекти остават“, 13 март 2020 г., [url](#)

¹⁸²⁷ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 3

¹⁸²⁸ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 3

¹⁸²⁹ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 4

4.3 Майсан

Карта 21: Провинция Майсан, Ирак с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹⁸³⁰

4.3.1 Общ описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинция Майсан е разположена в югоизточен Ирак и граничи с провинции Уасит, Басра и Ди-Кар и с Иран на изток.¹⁸³¹

Провинцията е разделена на шест области: Али Ал-Гарби [Ali Al-Gharbi], Ал-Меджар Ал-Кабир [Al-Mejar Al-Kabir], Ал-Маймуна [Al-Maimouna], Ал-Кала [Al-Kahla], Амара [Amarah] и Калат Салех [Qal'at Saleh]. Столицата е Амара.¹⁸³²

Население

За 2019 г. Иракската „Централна статистическа служба“ направи оценка на населението на провинцията на 1 141 966 души.¹⁸³³

¹⁸³⁰ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁸³¹ Съвместно звено за анализ на Ирак на ООН, Иракска областна карта, януари 2014 г., [url](#)

¹⁸³² НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Майсан“, декември 2015 г., [url](#)

¹⁸³³ Ирак, „Централна статистическа служба“, 2019 г., Демографски и популационни показатели, Оценки за населението на Ирак по провинция, среда и пол за 2019 г. (таблица), без дата., [url](#)

Етнически състав

По-голямата част от жителите на Майсан са мюсюлмани шиити. В провинцията също така живее сунитско малцинство и малки общности от християни и мандейци, които живеят в град Амара. В Майсан живее и малка група кюрди фаили.¹⁸³⁴

Сигурност по пътищата

Според анализа на Филип Смит от декември 2019 г. в Майсан, както и в Багдад, Басра и Ди-Кар, племенните групировки „са поели водеща роля в изготвянето на тактики за протест, спирането на пътища и дори отмъщението срещу подкрепяните от Иран групировки“.¹⁸³⁵

Икономика

Мочурищата, които някога са покривали две трети от провинцията, се свиха драстично след кампанията за източване на влажните зони през 90-те години. Голяма част от източените зони са се превърнали в пустиня.¹⁸³⁶ Селскостопанският сектор пострадал значително от унищожаването на блатата¹⁸³⁷, което направи Майсан една от най-бедните провинции в страната.¹⁸³⁸ Център за наблюдение на вътрешното разселване съобщи, че около 34 000 души са били разселени през януари 2019 г. от четирите провинции Басра, Майсан, Мутана и Ди-Кар поради недостиг на вода.¹⁸³⁹ Халфая [Halfaya] е най-голямото петролно находище в Майсан.¹⁸⁴⁰

4.3.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

Поемането през 2014 г. на големи части от Ирак от ИДИЛ остави Майсан непокътната.¹⁸⁴¹ Оперативното командване на Рафидаин ръководи военната сигурност в Майсан, както е публикувано през 2017 г. от военни подразделения за Ирак на ИВИ.¹⁸⁴² Тъй като по-голямата част от Иракските сили за сигурност базирани в района на Оперативното командване на Рафидаин бяха разположени за защита на Багдад или за борба с ИДИЛ, силите за сигурност в района бяха разпръснати. През 2016 г. вътрешношиитско насилие ескалира в южните провинции на Ирак, което предизвика военна намеса и усилия за помирение на племената.¹⁸⁴³

Въоръжени действащи лица

Към декември 2019 г. подразделенията на Иракските сили за сигурност, споменати в Майсан, се състоят от Оперативното командване на Рафидаин, бригада командоси, полкове за извънредни ситуации, местна полиция и бригада на федералната полиция.¹⁸⁴⁴

Тъй като много обеднели младежи се присъединиха към „Сили за народна мобилизация“ през 2014 г., столицата на Майсан Амара се превърна в място за набиране на шиитски милиции.¹⁸⁴⁵ Комисията за „Сили за народна мобилизация“ поддържа административни офиси във всяка иракска провинция извън Кюрдистан, включително Майсан, предоставяйки „необходима връзка с ранени бойци и семейства, както и център за набиране и контакт за членове, които не са на смяна“.¹⁸⁴⁶ В

¹⁸³⁴ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Майсан“, декември 2015 г., [url](#)

¹⁸³⁵ Смит, П., „Иран губи племената на Ирак“, 4 декември 2019 г., [url](#)

¹⁸³⁶ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Майсан“, декември 2015 г., [url](#)

¹⁸³⁷ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Майсан“, декември 2015 г., [url](#)

¹⁸³⁸ Център „Образование за мир в Ирак“, справочно ръководство на „Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак“, последна редакция: май 2020 г., [url](#)

¹⁸³⁹ Център за наблюдение на вътрешното разселване, „Глобален доклад за вътрешно разселване 2020 г. – Близкия изток и Северна Африка“, април 2020 г., [url](#), стр. 33

¹⁸⁴⁰ „Ройтерс“, „Ирак вдига производството на петрол в петролното находище Халфая до 370 000 барела дневно“, 12 декември 2018 г., [url](#)

¹⁸⁴¹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Майсан“, декември 2015 г., [url](#)

¹⁸⁴² ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 23.

¹⁸⁴³ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 23.

¹⁸⁴⁴ Вижте Областите за контрол на конфликта в Ирак [карта] в Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁸⁴⁵ МКГ, „Бий се или бягай: Отчаяното положение на иракското „Положение 2000“, 8 август 2016 г., [url](#), стр. 16.

¹⁸⁴⁶ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., „Център за борба с тероризма“, [url](#), стр. 5.

доклад от септември 2019 г. „Чатъм Хаус“ отбелязва, че бригадите на „Отряди за народна мобилизация“ 2, 3, 5, 7, 11, 21, 22, 26 присъстват в провинциите Майсан, Ди-Кар и Басра.¹⁸⁴⁷

Инцидентите със сигурността в южните провинции на Ирак са резултат главно от (вътре-)племенни спорове и/или престъпна дейност.¹⁸⁴⁸ Докато южен Ирак е „по-сигурен“ от други части на страната, възникват проблеми с престъпността, злоупотребата с наркотици и насилието между шиитските въоръжени групировки, участващи в милиции и племенни групировки.¹⁸⁴⁹ Освен това Министерство на външните работи и търговията на Австралия отбелязва през октомври 2018 г., че „насилието между различни шиитски въоръжени групировки се осъществява в южен Ирак и е свързано най-вече с контрола върху приходите от земя и петрол. Местни източници предполагат, че насилието между шиитите засяга предимно лицата, които са активно въвлечени с милиция или племенна групировка.“¹⁸⁵⁰ Друга причина за племенни конфликти в южните провинции на Ирак е недостигът на вода, засягащ региона.¹⁸⁵¹ Пишейки за онлайн платформата „Ирак в контекст“, през декември 2019 г. - платформа за анализ на иракската икономика, положението на сигурността и обществото, иракският анализатор Робърт Толаст съобщи, че между племената на Майсан има „куп политически привързаности и в много случаи те могат да се разделят в случай на конфликт“.¹⁸⁵²

4.3.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие над цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

През 2019 и 2020 г. в южните провинции на Ирак избухнаха масови протести.¹⁸⁵³ В Майсан най-много протести се проведеха в столицата Амара.¹⁸⁵⁴ Прекомерната сила на Иракските сили за сигурност при репресирането на тези протести причини многобройни смъртни случаи и наранявания.¹⁸⁵⁵ За периода от 1 октомври до 15 декември 2019 г. в Майсан са докладвани 25 смъртни случая и 243 ранени.¹⁸⁵⁶ Според МКГ подкрепяните от Иран „Сили за народна мобилизация“ са отговорни главно за непропорционалното използване на насилие срещу демонстранти.¹⁸⁵⁷ Племенните лидери в южен Ирак се обърнаха срещу силите за сигурност и държат проирански лидери на милиции отговорни за насилственото потискане на протестите.¹⁸⁵⁸ На 25 октомври 2019 г. протестиращи са били застреляни и убити в Амара, докато се опитват да шурмуват офиси на „Асаиб Ахл ал-Хак“ в града.¹⁸⁵⁹ Мисията на ООН за подпомагане на Ирак съобщи, че 12 души са били застреляни и убити по време на инцидента, докато най-малко 110 души са ранени. По-късно демонстранти са пребили до смърт командир на въоръжен отряд и брат му.¹⁸⁶⁰

¹⁸⁴⁷ Мансур, Р. и Солсбъри, П., „Между ред и хаос: Нов подход към закъснялите държавни трансформации в Ирак и Йемен“, „Чатъм хаус“, септември 2019 г., [url](#), стр. 8

¹⁸⁴⁸ Министерство на външните работи на Холандия, Algemeen Ambtsbericht Irak, 20 декември 2019 г., [url](#), стр. 21.

¹⁸⁴⁹ Австралия, Министерство на външните работи и търговията на Австралия, Доклад за държавата - Ирак, 9 октомври 2018 г., [url](#), стр. 29

¹⁸⁵⁰ Австралия, Министерство на външните работи и търговията на Австралия, Доклад за държавата - Ирак, 9 октомври 2018 г., [url](#), стр. 29

¹⁸⁵¹ „Ал Монитор“, „Племенни спорове в Южен Ирак заради недостиг на вода“, 15 февруари 2018 г., [url](#)

¹⁸⁵² Толаст, Р. [Tollast, R.], „Заклинение за нестабилност: връзката между племена и милиции на Ирак, Ирак в контекста“, 17 декември 2019 г., [url](#)

¹⁸⁵³ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак; 1-9 октомври 2019 г.“, октомври 2019, [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: актуализация; 25 октомври - 4 ноември 2019 г.“, ноември 2019 г., [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: 2-ра актуализация; 5 ноември - 9 декември 2019 г.“, 11 декември 2019 г., [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Специален доклад за правата на човека - Демонстрации в Ирак: 3-та актуализация, 23 май 2020 г.: Отвлечения, изтезания и насилствени изчезвания в контекста на продължаващите демонстрации в Ирак“, 23 май 2020 г., [url](#)

¹⁸⁵⁴ „Мидъл ийст ай“, „Десетки демонстранти загинаха, когато протестите се възобновиха в Ирак“, 25 октомври 2019 г., [url](#); „Би Би Си Нюз“, „Ирак протестира: броят на загиналите наближава 100 с началото на петия ден на безредиците“, 5 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁸⁵⁵ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Специален доклад за правата на човека - Демонстрации в Ирак: 3-та актуализация, 23 май 2020 г.: Отвлечения, изтезания и насилствени изчезвания в контекста на продължаващите демонстрации в Ирак“, 23 май 2020 г., [url](#), стр. 2; „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Смъртоносна сила, използвана срещу протестиращи“, 10 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁸⁵⁶ „Евро-средиземноморски монитор за правата на човека“, „Иракски протести: Дързост за убиване и отсъствие на правосъдие - Доклад, документиращ нарушения срещу мирни протестиращи в Ирак“, декември 2019 г., [url](#), стр. 19-21

¹⁸⁵⁷ МКГ, „Спасяване на Ирак от иранско-американския кръстосан огън“, 1 януари 2020 г., [url](#)

¹⁸⁵⁸ „Гардиън“, „Ирак рискува да се разпадне с нападения на племена срещу ирански милиции в „кръвна вражда“, 30 ноември 2019 г., [url](#) Толаст, Р., „Заклинение за нестабилност: връзката между племена и милиции на Ирак, Ирак в контекста“, 17 декември 2019 г., [url](#)

¹⁸⁵⁹ „Мидъл ийст ай“, „Десетки демонстранти загинаха, когато протестите се възобновиха в Ирак“, 25 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁸⁶⁰ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: актуализация; 25 октомври - 4 ноември 2019 г.“, ноември 2019, [url](#), стр. 3

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- На 1 май 2019 г. силите за сигурност демонтираха самоделно взривно устройство, скрито в петролното находище Халфая, разположено на изток от Амара.¹⁸⁶¹
- На 29 юли 2019 г. двама членове на ИДИЛ бяха арестувани в Майсан.¹⁸⁶²
- На 10 декември 2019 г. има съобщения за четири бомбени нападения в Амара, три от които са насочени срещу собственост на „Асаиб Ахл ал-Хак“.¹⁸⁶³
- На 4 февруари 2020 г. в квартал Рамане в Амара беше извършен опит за убийство на виден поддръжник на Моктада ал-Садр. Мъжът почина на следващия ден от нараняванията си.¹⁸⁶⁴
- На 10 март 2020 г. неидентифицирани въоръжени лица убиха активиста Абдул-Кудус Касим и адвоката Карар Адел в Амара.¹⁸⁶⁵
- Също така през март 2020 г. протестиращи опожариха централата на „Асаиб Ахл ал-Хак“ в Майсан, след като протестиращите бяха ядосани заради убийството на двама активисти от неизвестни въоръжени лица.¹⁸⁶⁶
- На 23 май 2020 г. протестиращи в Амара подпалиха провинциалния щаб на „Асаиб Ахл ал-Хак“.¹⁸⁶⁷
- На 15 юни 2020 г. самоделно взривно устройство експлодира до къща в област Ал-Кала, убивайки жена и ранявайки други трима души.¹⁸⁶⁸
- През юли 2020 г. служител в здравното министерство на Майсан беше прострелян от неизвестни въоръжени лица при опит за покушение.¹⁸⁶⁹

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Майсан	0	0	0	0	1	0	0	0

Таблица 17: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Майсан. Данни от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак¹⁸⁷⁰

¹⁸⁶¹ „Ираки нюз“, „Силите за сигурност обезвредиха самоделно взривно устройство в петролното находище Халфая в Майсан“, 1 май 2019 г., [url](#)

¹⁸⁶² „Ираки нюз“, „Ирак арестува двама джихадисти на „Ислямска държава“ в провинция Майсан“, 29 юли 2019 г., [url](#)

¹⁸⁶³ Толаст, Р., „Заклинение за нестабилност: връзката между племена и милиции на Ирак, Ирак в контекста“, 17 декември 2019, [url](#)

¹⁸⁶⁴ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 30 януари - 6 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁸⁶⁵ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 5 март - 12 март 2020 г., 12 март 2020 г., [url](#)

¹⁸⁶⁶ „Би Би Си мониторинг“, „Съобщава се, че протестиращи в Ирак са запалили щаб на проиранска милиция“, 12 март 2020 г., Фактива [Factiva]

¹⁸⁶⁷ ИВИ, „Доклад за ситуацията в Ирак: 20 - 26 май 2020 г.“, [url](#); „Ал Араби“, „Въоръжени лица подпалиха щаба на иракска паравоенна групировка на фона на нарастващи антиирански настроения“, 25 май 2020 г., [url](#)

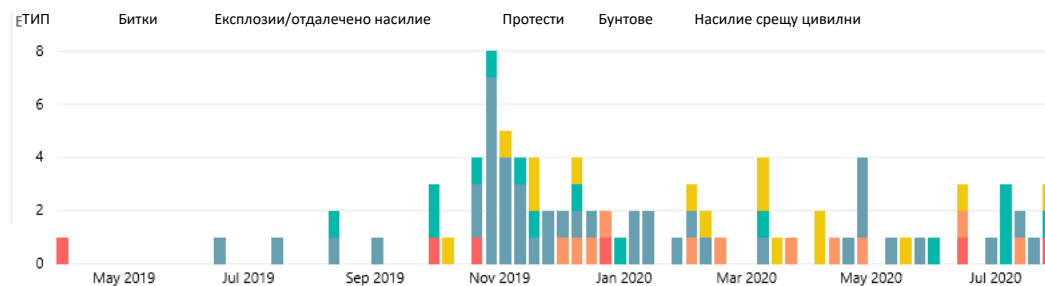
¹⁸⁶⁸ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 11 юни - 18 юни 2020 г., 18 юни 2020 г., [url](#)

¹⁸⁶⁹ „Шафак нюз“, „Длъжностно лице от Здравната дирекция на Майсан беше ранено при опит за покушение“, 29 юли 2020 г., [url](#)

¹⁸⁷⁰ Мисията на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 6 битки, 11 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 15 случая на насилие над цивилни, 15 инцидента на бунтове, което прави общо 47 инцидента от този тип в провинция Майсан, по-голямата част от които са осъществени в столицата град Майсан. По време на референтния период в провинция Майсан са отчетени и 43 протеста.¹⁸⁷¹ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

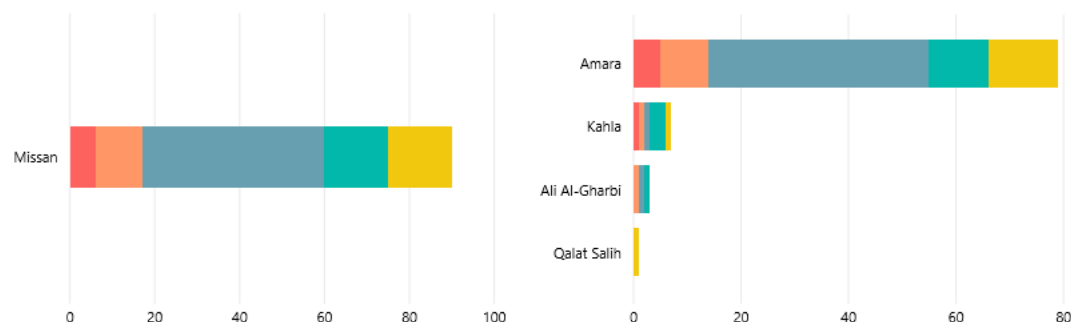

Събития по провинция и по тип

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 20: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Майсан 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС¹⁸⁷²

Способност на държавата да осигури законност и ред

Не е открита информация за способността на държавата да осигури ред и законност в провинцията, обхващаща референтния период.

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Не е открита информация за инфраструктурни щети и военни остатъци в провинцията, обхващаща референтния период.

Разселване и връщане

Според МОМ към 15 юни 2020 г. в Майсан са регистрирани 2 226 вътрешно разселени лица. Няма разселени лица с произход от Майсан, регистрирани другаде в страната.¹⁸⁷³ В своята матрица за Матрица за проследяване на разселването през юли МОМ изброява, че за 2 226 вътрешно разселени лица в Майсан те се разпределят между област Амара (1 818), Ал-Меджар Ал-Кабир (168) и Калат Салех (114). Повечето от тях са от Нинева, Киркук и Салах ад-Дин.¹⁸⁷⁴

¹⁸⁷¹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁸⁷² Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁸⁷³ МОМ Ирак, Матрица за проследяване на разселването, Основен списък за разселване, Табло за преместване, Преглед на разселването, 15 юни 2020, [url](#), стр. 1 от 5

¹⁸⁷⁴ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 3

Майсан не беше включена в списъка на провинциите с присъствие на завръщащи се.¹⁸⁷⁵

¹⁸⁷⁵ МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 5, 7

4.4 Мутана

Карта 22: Област Мутана с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹⁸⁷⁶

4.4.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинция Мутана е разположена в югозападен Ирак и граничи с провинции Наджаф, Кадисия, Ди-Кар и Басра и международна граница със Саудитска Арабия.¹⁸⁷⁷ Провинцията е разделена на четири области: Ал-Самауа [Al-Samawa], Ал-Хидир [Al-Khidhir], Ал-Румаита [Al-Rumaytha] и Ал-Салман [Al-Salman].¹⁸⁷⁸ Столицата на провинцията е Ал-Самауа.¹⁸⁷⁹

Население

Провинцията има приблизително население от 835 797 души.¹⁸⁸⁰ Населението е съсредоточено по поречието на река Ефрат в северната част на провинцията, докато южните пустинни области са съвсем слабо населени.¹⁸⁸¹

¹⁸⁷⁶ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁸⁷⁷ Съвместно звено за анализ на Ирак на ООН, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁸⁷⁸ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Мутана, декември 2015 г., [url](#)

¹⁸⁷⁹ Съвместно звено за анализ на Ирак на ООН, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁸⁸⁰ Ирак [неофициален превод: „Мутана“] „Централна статистическа служба“, Индикатори за населението и оценки на населението, без дата, [url](#)

¹⁸⁸¹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Мутана, декември 2015 г., [url](#)

Етнически състав

По-голямата част от жителите на Мутана са араби шиити¹⁸⁸², докато около 2% от населението на провинцията са мюсюлмани сунити.¹⁸⁸³ В под-област Бусая [Busaya], близо до границата със Саудитска Арабия, три четвърти от населението са мюсюлмани сунити.¹⁸⁸⁴

Сигурност по пътищата

Информация за сигурността по пътищата в провинцията, обхващаща референтния период, не е открита.

Икономика

Икономическото развитие на провинцията е пренебрегвано от режима на Баас от 80-те години на миналия век и допълнително възпрепятствано от санкциите на ООН и инвазията от 2003 г.¹⁸⁸⁵ Мутана е важен център за производство на цимент и други строителни материали. От 2005 г. в провинцията има нефтена рафинерия, преработваща суров нефт от петролно находище Кифл.¹⁸⁸⁶ Конкуренцията за работа в провинцията е източник на племенни конфликти, според доклад на „Никаш“.¹⁸⁸⁷

4.4.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

Призивът на аятола Сиситани от юни 2014 г. за въоръжаване срещу ИДИЛ се оказва изключително „успешен“ в южните провинции на Ирак.¹⁸⁸⁸ Много араби шиити са се присъединили към „Отряди за народна мобилизация“, включително в Мутана.¹⁸⁸⁹ След като беше пощадена от атака при офанзивата на ИДИЛ през 2014 г., провинция Мутана бе оценена от НПО „Координационен комитет за Ирак“ като една от най-безопасните провинции на Ирак.¹⁸⁹⁰

През октомври 2018 г. Министерство на външните работи и търговията на Австралия заяви, че „в Южен Ирак се е осъществило насилие между различни шиитски въоръжени групировки, което е свързано най-вече с контрола върху приходите от земя и петрол. Местни източници предполагат, че насилието между шиитите засяга предимно лицата, които са активно въввлечени с милиция или племенна групировка.“¹⁸⁹¹ Възникнаха проблеми с престъпността, злоупотребата с наркотици и насилието между шиитските въоръжени групи, участващи в милиции и племенни групировки.¹⁸⁹² Друга причина за племенни конфликти в южните провинции на Ирак е недостигът на вода, засягащ региона.¹⁸⁹³

Въоръжени действащи лица

Според ИВИ, през 2017 г. Оперативното командване на Рафидаин отговаря за надзора на сигурността в Мутана.¹⁸⁹⁴ Тъй като по-голямата част от Иракските сили за сигурност, базирани в Оперативното командване на Рафидаин, бяха разположени за борба с ИДИЛ или за защита на Багдад след офанзивата на ИДИЛ през юни 2014 г., броят на служителите на Оперативното командване на Рафидаин в Мутана беше намален.¹⁸⁹⁵ Към декември 2019 г. Иракските сили за сигурност в провинция Мутана се състоят от Оперативното командване Рафидаин,

¹⁸⁸² НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Мутана, декември 2015 г., [url](#).

¹⁸⁸³ SIGIR, Интерактивна карта на Ирак, 2010, [url](#).

¹⁸⁸⁴ „Никаш“, „Защо иракски град, в средата на пустинята, няма кафенета“, 9 август 2017 г., [url](#).

¹⁸⁸⁵ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Мутана, декември 2015 г., [url](#).

¹⁸⁸⁶ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Мутана, декември 2015 г., [url](#).

¹⁸⁸⁷ „Никаш“, „Граници на провинции: Напрежението нараства, докато южноиракските племена се борят за работни места в областта на петрола и земя“, 27 септември 2016 г., [url](#).

¹⁸⁸⁸ Сигар, Н., „Военачалници на шиити в Ирак и техните милиции: политически предизвикателства и възможности за сигурност“, Институт за стратегически изследвания, юни 2015 г., [url](#), стр. 5-6.

¹⁸⁸⁹ Сигар, Н., „Военачалници на шиити в Ирак и техните милиции: политически предизвикателства и възможности за сигурност“, Институт за стратегически изследвания, юни 2015 г., [url](#), стр. 7.

¹⁸⁹⁰ НПО „Координационен комитет за Ирак“, Профил на провинция Мутана, декември 2015 г., [url](#).

¹⁸⁹¹ Австралия, Министерство на външните работи и търговията на Австралия, Доклад за държавата - Ирак, 9 октомври 2018 г., [url](#), стр. 29.

¹⁸⁹² Австралия, Министерство на външните работи и търговията на Австралия, Доклад за държавата - Ирак, 9 октомври 2018 г., [url](#), стр. 29.

¹⁸⁹³ „Ал Монитор“, „Племенни спорове в Южен Ирак заради недостиг на вода“, 15 февруари 2018 г., [url](#).

¹⁸⁹⁴ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 23.

¹⁸⁹⁵ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 23.

9-та Бронирана дивизия на иракската армия, бригада командоси, полкове за извънредни ситуации, местна полиция и бригада на федералната полиция.¹⁸⁹⁶

Комисията за „Отряди за народна мобилизация“ поддържа административни офиси в Мутана¹⁸⁹⁷, „осигурявайки връзка с ранени бойци и семейства, както и център за набиране и точка за контакт за членове, които не са на смяна“.¹⁸⁹⁸ Административният ръководител на „Отряди за народна мобилизация“ в Мутана принадлежи към организацията Бадр.¹⁸⁹⁹ През септември 2019 г. „Чатъм хаус“ съобщи, че бригадите на „Отряди за народна мобилизация“ с номера 13, 14, 19, 26, 27, 31, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 74, 513, „Хадита“, „ал-Фурат“ [al-Furat], „Америят ал-Самуд“ [Ameriyat al-Samoud] и „Карма“ [Karma] са присъствали в югозападната част на Ирак, включително в Мутана.¹⁹⁰⁰

4.4.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

През 2019 и 2020 г. в южните провинции на Ирак избухнаха масови протести.¹⁹⁰¹ В Мутана се съобщава, че повечето протести са се провели в столицата Самауа.¹⁹⁰² Прекомерната сила на Иракските сили за сигурност при репресирането на тези протести причини многобройни смъртни случаи и наранявания.¹⁹⁰³ През периода от 1 октомври до 15 декември 2019 г. в Мутана е докладвано за един убит и 324 ранени.¹⁹⁰⁴ Според МКГ подкрепяните от Иран „Сили за народна мобилизация“ са отговорни главно за непропорционалното използване на насилие срещу демонстранти.¹⁹⁰⁵ На 25 октомври 2019 г. протестиращи в Самауа подпалиха офисите на „Асаиб Ахл ал-Хак“ и движението „Хикма“ [Hikma].¹⁹⁰⁶

Инцидентите със сигурността в южните провинции на Ирак са резултат главно от (вътре-)племенни спорове и/или престъпна дейност, според Министерството на външните работи на Нидерландия.¹⁹⁰⁷ През декември 2019 г. шведските имиграционни власти посочиха, че ситуацията със сигурността в южните провинции на Ирак е относително добра и съществуващото насилие има относително нисък риск да засегне цивилното население. Въпреки че властите се затрудняват да ограничат въоръжените племенни групировки и милиции, броят на цивилните смъртни случаи е нисък и се случва главно в случай на протести или племенно насилие и/или такова от милиции.¹⁹⁰⁸

Между май и юни 2019 г. беше съобщено за пожари в републиките в южните провинции Бабил, Майсан, Уасит, Кадисия, Мутана и Наджаф. Иракската дирекция за гражданска защита намекна, че тези

¹⁸⁹⁶ Ал-Хашими, Х., GGP, „Ислямска държава в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁸⁹⁷ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 36

¹⁸⁹⁸ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., „Център за борба с тероризма“, [url](#), стр. 5

¹⁸⁹⁹ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., „Център за борба с тероризма“, [url](#), стр. 7

¹⁹⁰⁰ Мансур, Р. и Солсбъри, П., „Между ред и хаос: Нов подход към заксянялите държавни трансформации в Ирак и Йемен“, „Чатъм хаус“, септември 2019 г., [url](#), стр. 8

¹⁹⁰¹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: 1-9 октомври 2019 г.“, 22 октомври 2019, [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: актуализация; 25 октомври - 4 ноември 2019 г.“, 5 ноември 2019 г., [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: 2-ра актуализация; 5 ноември - 9 декември 2019 г.“, 11 декември 2019 г., [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Специален доклад за правата на човека - Демонстрации в Ирак: 3-та актуализация, 23 май 2020 г.: Отличания, изтезания и насилствени изчезвания в контекста на продължаващите демонстрации в Ирак“, 23 май 2020 г., [url](#)

¹⁹⁰² „Ройтерс“, „Протестиращи в Ирак подпалиха офисите на политическа партия в провинция Мутана“, 25 октомври 2019 г., [url](#); „Ал Джазира“, „Няколко убити при ескалирането и разпространяването в цялата страна на протестите в Ирак“, 2 октомври 2019 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 9 януари - 16 януари 2020 г., 16 януари 2020 г., [url](#)

¹⁹⁰³ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Специален доклад за правата на човека - Демонстрации в Ирак: 3-та актуализация, 23 май 2020 г.:

Отличания, изтезания и насилствени изчезвания в контекста на продължаващите демонстрации в Ирак“, 23 май 2020 г., [url](#), стр. 2; „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Смъртоносна сила, използвана срещу протестиращи“, 10 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁹⁰⁴ „Евро-средиземноморски монитор за правата на човека“, „Иракски протести: Дързост за убиване и отсъствие на правосъдие - Доклад, документиращ нарушения срещу мирни протестиращи в Ирак“, декември 2019 г., [url](#), стр. 19-21

¹⁹⁰⁵ МКГ, „Спасяване на Ирак от иранско-американския кръстосан огън“, 1 януари 2020 г., [url](#)

¹⁹⁰⁶ „Ройтерс“, иракски протестиращи подпалиха офисите на политическите партии в провинция Мутана“, 25 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁹⁰⁷ Министерство на външните работи на Нидерландия, Algemeen Ambtsbericht Irak, 20 декември 2019 г., [url](#), стр. 21.

пожари са причинени от цигари или машини за прибиране на реколтата.¹⁹⁰⁹ Докато други определят тези инциденти като „поддривни“, премиерът Адил Абдул-Махди омаловажи тези наративи като „медия шум“.¹⁹¹⁰

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- През юли 2019 г. в Мутана бяха открити три масови гроба, съдържащи останките на стотици жертви, предимно кюрдски жени и деца, убити през 80-те години от режима на Саддам.¹⁹¹¹
- На 5 юли 2019 г. журналистът Хайдар Ал-Хамдани [Haidar Al-Hamdani] получи заплахи в Самауа. Ал-Хамдани говори във Фейсбук за корупцията и лошото качество на обществените услуги в Мутана.¹⁹¹²
- На 18 август 2019 г. десетки хора в под-област Суеи на Мутана демонстрираха с искания за основни услуги. Те призоваха служителите, отговарящи за електричеството, да бъдат уволнени.¹⁹¹³
- На 25 октомври 2019 г. 19 души загинаха, след като бяха хванати в капан в горящи сгради в провинциите Мутана, Ди-Кар и Кадисия. Сградата беше опожарена от протестиращите по време на демонстрации.¹⁹¹⁴

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Мутана	4	1	1	2	2	2	0	2

Таблица 17: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Мутана. Данни от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак¹⁹¹⁵

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 0 битки, 2 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 0 случая на насилие над цивилни, 24 инцидента на бунтове, което прави общо 26 инцидента от този тип в провинция Мутана, по-голямата част от които са осъществени в столицата град Ал-Самауа. В провинция Мутана през референтния период са отчетени и 226 протеста, които също са проведени главно в столицата.¹⁹¹⁶ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

¹⁹⁰⁹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 27 юни - 4 юли 2019 г., 4 юли 2019 г., [url](#)

¹⁹¹⁰ „Кюрдистан 24“, Ирак публикува последните данни за пожари в реколта; най-засегнати са оспорвани територии, 30 юни 2019 г., [url](#)

¹⁹¹¹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 18 юли - 25 юли 2019 г., [url](#)

¹⁹¹² „Репортери без граници“, „Още един иракски журналист беше заплашен“, 9 юли 2019 г., [url](#)

¹⁹¹³ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 15 август - 22 август 2019 г., 22 август 2019 г., [url](#)

¹⁹¹⁴ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, Демонстрации в Ирак: актуализация; 25 октомври - 4 ноември 2019, ноември 2019, [url](#), стр. 4

¹⁹¹⁵ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ 24 юли 2020 г.

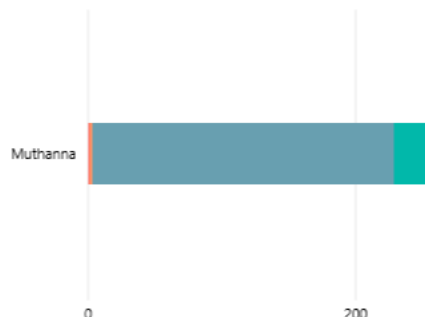
¹⁹¹⁶ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Еволюция на събитията по тип

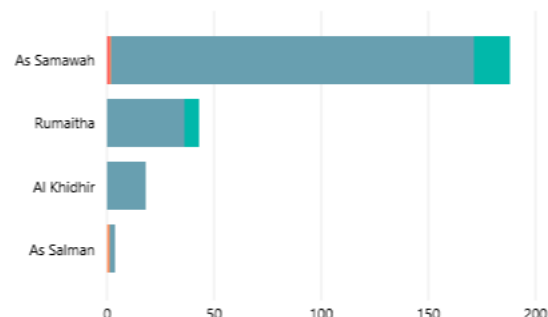
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 21: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Мутана 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС¹⁹¹⁷

Способност на държавата да осигури законност и ред

Не е открита информация за способността на държавата да осигури ред и законност в провинцията, обхващаща референтния период.

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

„Преглед на противоминните действия“, изследователски екип, финансиран от норвежкото правителство, съобщи през 2019 г., че Мутана е сред онези южни провинции, които са най-засегнати от останки от касетъчни боеприпаси, датиращи от войната в Персийския залив през 1991 г. и инвазията през 2003 г. Размерът на площта, която беше класифицирана като „потвърдена опасна“, беше определена на 101 647 074 м².¹⁹¹⁸

Разселване и връщане

Според MOM към 15 юни 2020 г. в Мутана са регистрирани 996 вътрешно разселени лица. На други места в страната не са регистрирани вътрешно разселени лица, произхождащи от Мутана.¹⁹¹⁹ Център за наблюдение на вътрешното разселване съобщи, че около 34 000 души са били разселени през януари 2019 г. от четирите провинции Басра, Майсан, Мутана и Ди-Кар поради недостиг на вода.¹⁹²⁰

Мутана не беше включена в списъка на провинциите с присъствие на завръщащи се.¹⁹²¹

¹⁹¹⁷ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

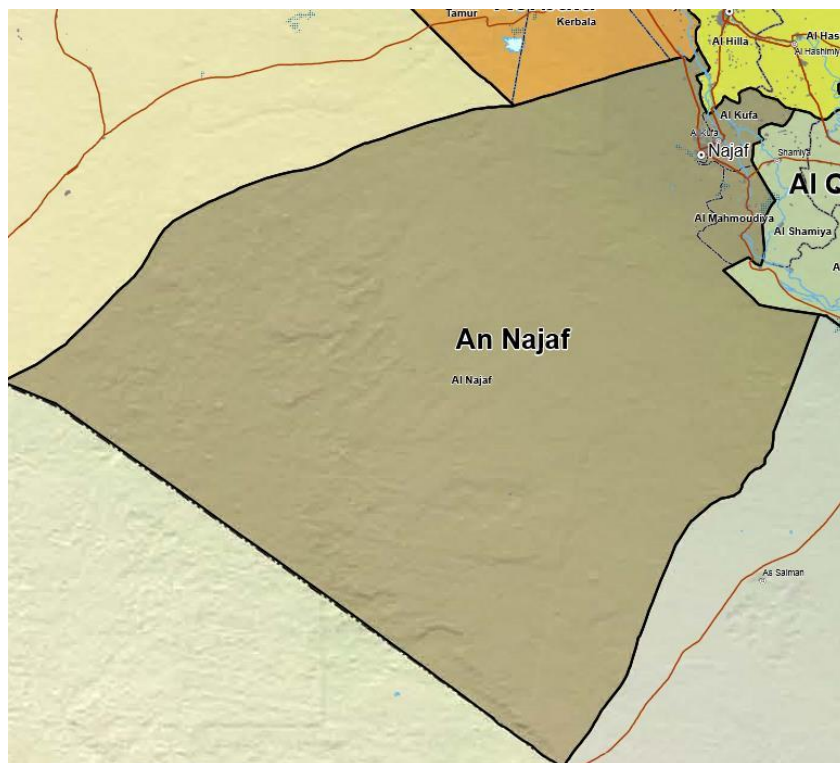
¹⁹¹⁸ „Преглед на противоминните действия“, „Разчистване на остатъци от касетъчни боеприпаси 2019 г.: Ирак“, 2019 г., [url](#), стр. 53

¹⁹¹⁹ MOM Ирак, Матрица за проследяване на разселването, Основен списък за разселване, Табло за преместване, Преглед на разселването, 15 юни 2020, [url](#), стр. 1 от 5

¹⁹²⁰ Център за наблюдение на вътрешното разселване, „Глобален доклад за вътрешно разселване 2020 г. - Близкия изток и Северна Африка“, април 2020 г., [url](#), стр. 33

¹⁹²¹ MOM, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 5, 7

4.5 Наджаф

Карта 23: Област Наджаф с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹⁹²²

4.5.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинция Наджаф се намира в югозападната част на Ирак. Граничи с провинции Анбар, Бабил, Кадисия и Мутана и на юг споделя международна граница със Саудитска Арабия. Провинцията е разделена на три под-области: Наджаф, Куфа [Kufah] и Ал-Манатера [Al-Manathera]. Столицата е град Наджаф.¹⁹²³

Население

За 2019 г. иракската „Централна статистическа служба“ изчислява населението на провинцията на 1 510 338 души.¹⁹²⁴

Етнически състав

По-голямата част от населението е араби шиити.¹⁹²⁵

¹⁹²² Съвместно звено за анализ на ООН, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁹²³ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство, май 2020 г., [url](#)

¹⁹²⁴ Ирак, „Централна статистическа служба“, „Демографски показатели, оценки за населението на Ирак по провинция, околна среда и пол за 2019 г. (таблица)“, без дата, [url](#)

¹⁹²⁵ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство, май 2020 г., [url](#)

Сигурност по пътищата

Понякога пътищата в град Наджаф са блокирани от протестиращи.¹⁹²⁶

Икономика

Светите места в град Наджаф и Куфа, както и Уади ал-Салам [Wadi al-Salam] („Долината на мира“) привличат поклонници и религиозни туристи към провинцията, което прави туристическия сектор един от най-важните компоненти на икономиката на провинцията.¹⁹²⁷

4.5.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

Вследствие на инвазията през 2003 г. провинцията се превърна в крепост за влиятелния шиитски духовник Муктада ал-Садр и неговото опълчение „Джайш Ал-Махди“.¹⁹²⁸ През 2004 г. се водеха битки между милицията и коалиционните сили.¹⁹²⁹ Прекратяването на огъня сложи край на конфликта и инцидентите по сигурността станаха по-редки.¹⁹³⁰ Въпреки това, празнината в сигурността в резултат от разполагането на силите за сигурност през 2014 г. за борба с бунтовете на ИДИЛ в централен и северен Ирак и остави южния регион отворен за племенни сблъсъци, престъпна дейност и политическо насилие.¹⁹³¹ ИДИЛ от време на време организира нападения в провинцията, причинявайки цивилни жертви.¹⁹³² През отчетния период в провинцията се проведеха публични протести.¹⁹³³ През ноември 2019 г. протестите ескалираха, когато протестиращи нахлуха в иранското консулство и го запалиха.¹⁹³⁴

Въоръжени действащи лица

Иракски сили за сигурност (ИСС)

ИВИ съобщи през 2017 г., че Оперативното командване на Среден Ефрат на иракската армия отговаря за свещените градове Наджаф и Кербала, както и за южната област Нухаиб в Анбар. Оперативното командване на Среден Ефрат отговаря главно за осигуряването на сигурността на поклонниците шиити и за сигурността на южните провинции на Ирак.¹⁹³⁵ Иракските сили за сигурност в провинция Наджаф включваше също бригадата на командосите, полкове за извънредни ситуации, местната и федералната полиция.¹⁹³⁶ През февруари 2020 г. иракската армия е прехвърлила отговорността за сигурността в провинцията на полицията, според съобщения в медиите.¹⁹³⁷ Найтс и сътр. оцениха в

¹⁹²⁶ „Шафаак нюз“, „Протест срещу номинацията на Сухаил ... Протестиращи блокираха пътищата в Дивания и Наджаф“, 22 декември 2019 г., [url](#); „Би Би Си“, „Протестиращи в Ирак: Демонстранти блокираха пътищата в Наджаф“, 1 февруари 2020 г., [url](#); Радио „Свободна Европа“ / Радио „Свобода“, „Протестиращи в Ирак се сблъскаха с поддръжниците на Садр в смъртоносен сблъсък в Наджаф“, 6 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁹²⁷ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство, май 2020 г., [url](#)

¹⁹²⁸ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство, май 2020 г., [url](#)

¹⁹²⁹ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство, май 2020 г., [url](#)

¹⁹³⁰ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство, май 2020 г., [url](#)

¹⁹³¹ „Ройтерс“, „Племенни сблъсъци и политическа празнота заплашват петролни инсталации в Южен Ирак“, 11 септември 2017 г., [url](#)

¹⁹³² „Ал Джазира“, „ИДИЛ нападна иракската полиция близо до Наджаф и уби седем души“, 1 януари 2017 г., [url](#); „Би Би Си“, „Ирак: При взривове загинаха 14 поклонници шиити в Кербала и Наджаф“, 8 ноември 2010 г., [url](#); „Нешънъл“, „Ирак се страхува от възмъждането на ИДИЛ след убийството на рибари“, 24 февруари 2019 г., [url](#)

¹⁹³³ „Инициатива за арабска реформа“, „Нарастващата вълна от промени в Ирак: оценка на протестите през 2018 и 2019 г.“, 25 ноември 2019 г., [url](#) (PDF версия не може да бъде изтеглена по време на извличането); „Пийпълс диспач“ [Peoples Dispatch], „При нови протести в Ирак са поискани избори и справедливост за убитите от силите за сигурност“, 11 май 2020 г., [url](#)

¹⁹³⁴ „Ал Джазира“, „Ирак осъди нападението срещу иранското консулство в Наджаф“, 28 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁹³⁵ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 19

¹⁹³⁶ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁹³⁷ „Мидъл ийст монитър“, „Ирак: Армията прехвърля задълженията за сигурност на полицията в Уасит“, 14 февруари 2020 г., [url](#)

2020 г., че всичките осем южни провинции трябва да се считат за области на споделен контрол между иракската армия или полиция и „Отряди за народна мобилизация“.¹⁹³⁸

„Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ)

ИВИ съобщи през 2017 г., че голям брой иракски шиитски милиции допълват сигурността в Оперативното командване на Среден Ефрат.¹⁹³⁹ Според Найтс и сътр. всичките осем южни провинции трябва да се считат за области на споделен контрол между иракската армия и полиция и „Отряди за народна мобилизация“. Съобщава се, че Бригада 11 на Хашд („Лиуа Али ал-Акбар“) и Бригада 26 (Бойна дивизия Ал-Абас) са били разположени в провинция Наджаф като защитни единици, разпределени за светилищата. Командирът на „Отряди за народна мобилизация“ в провинцията принадлежи към Бригада 2 (Бригади „Имам Али“).¹⁹⁴⁰ През септември 2019 г. „Чатъм хаус“ съобщи, че бригадите на „Отряди за народна мобилизация“ с номера 13, 14, 19, 26, 27, 31, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 74, 513, „Хадита“, „ал-Фурат“ [al-Furat], „Америят ал-Самуд“ [Ameriyat al-Samoud] и „Карма“ [Karma] са присъствали в югозападната част на Ирак, включително в провинция Наджаф.¹⁹⁴¹

4.5.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

До средата на 2019 г. публичните протести, провеждани в южния дял на страната, бяха отслабнали в сравнение с предишната година.¹⁹⁴² Протестите са насочени главно срещу корупцията, безработицата и лошите обществени услуги.¹⁹⁴³

Демонстрациите, от време на време насилствени, отново избухнаха на 1 октомври 2020 г. и бяха посрещнати с по-сурови реакции от преди.¹⁹⁴⁴ Протестиращите са опожарили централите на политически партии, повреждали правителствени сгради и участвали в убийства за отмъщение. Няколко демонстранти са убити и ранени от правителствените сили и в подкрепящите ги милиции, които са открили огън и са ги атакували. Съобщава се за протести през първата седмица на октомври и отново от 25 октомври в Наджаф и други южни провинции.¹⁹⁴⁵ През ноември 2019 г. протестиращи са нападнали и подпалили иранското консулство в град Наджаф, което беше отчетено като изблик на антиирански настроения сред населението.¹⁹⁴⁶

Напрежението отново е ескалирало през януари 2020 г., когато някои протестиращи насилствено са попречили на ученици и учители да имат достъп до държавни образователни институции. Протестите продължиха през февруари 2020 г.¹⁹⁴⁷ След това протестите бяха прекратени през зимните и пролетните месеци. През май протестите отново бяха възобновени в южните градове. Броят на протестиращите, които се събраха, обаче беше по-малък от този през декември.¹⁹⁴⁸

¹⁹³⁸ Найтс, М. и сътр., (Найтс, М., Малик, Х. и Ал-Тамими, Дж.) „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., стр. 128-129, 37, [url](#)

¹⁹³⁹ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 19

¹⁹⁴⁰ Найтс, М. и сътр., (Найтс, М., Малик, Х. и Ал-Тамими, Дж.) „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., стр. 128-129, 37, [url](#)

¹⁹⁴¹ Мансур, Р. и Солсбъри, П., „Между ред и хаос: Нов подход към заксянялите държавни трансформации в Ирак и Йемен“, „Чатъм хаус“, септември 2019 г., [url](#), стр. 8

¹⁹⁴² Робин, Б., 1 август 2019 г., „Доклад за динамиката на сигурността и протестите в Южен Ирак: юли 2019 г.“, [url](#), Месечни интерактивни карти

¹⁹⁴³ „Би Би Си“, „Размирици в Ирак: Протестиращи подпалиха иранското консулство в Наджаф“, 28 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁹⁴⁴ О’Дрискол, Д., 9 януари 2020 г., „Напрежението на иракска земя вероятно ще засенчи исканията на антиправителствените протести“, [блог], [url](#)

¹⁹⁴⁵ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: актуализация 25 октомври - 4 ноември 2019 г.“, [url](#), стр. 4

¹⁹⁴⁶ „Гардиън“, 30 ноември 2019 г., „Ирак рискува да се разпадне, тъй като племена нападат иранските милиции в „кръвна вражда“, 30 ноември 2019 г., [url](#); „Ню Йорк таймс“, „Протестиращи в Ирак изгориха консулството на Иран в нощ на гнева“, 27 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁹⁴⁷ Съвет за сигурност на ООН, Прилагане на Резолюция 2470 (2019) - Доклад на генералния секретар, 21 февруари 2020 г., [url](#), параграф 16

¹⁹⁴⁸ „Мидъл ийст ай“, „Днешният ден е послание: Антиправителствените протести се възобновили в Ирак“, 15 май 2020 г., [url](#)

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- Петима рибари бяха убити при предполагаема атака на ИДИЛ в провинция Наджаф. Телата им са намерени близо до езерото Тартар в област Абасид в Наджаф.¹⁹⁴⁹
- 45 протестиращи бяха убити от силите за сигурност в Наджаф и Насирия на 28 ноември 2019 г. Не беше споменато колко от инцидентите са се случили в Наджаф, или дали са се случили само в град Наджаф.¹⁹⁵⁰
- Протестиращите изгориха входа на светилище в град Наджаф на 30 ноември 2019 г.¹⁹⁵¹
- На 28 ноември 2019 г. държавните сили убиха 12 протестиращи в град Наджаф във връзка с протестиращи, които са щурмували и подпалили иранското консулство.¹⁹⁵²
- През февруари 2020 г. двама активисти бяха отвлечени в Наджаф и Багдад.¹⁹⁵³ Не беше споменато дали отвлечането е станало в град Наджаф или другаде в провинцията.
- На 6 февруари 2020 г. „Ал-Арабия“ съобщи, че 11 протестиращи са били убити и 120 ранени, когато войнствени садристи са нападнали протестиращи в град Наджаф.¹⁹⁵⁴

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Наджаф	10	4	15	19	1	0	0	0

Таблица 18: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Наджаф. Данни от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак¹⁹⁵⁵

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 2 битки, 5 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 5 случая на насилие над цивилни, 30 инцидента на бунтове, което прави общо 42 инцидента от този тип в провинция Наджаф. В провинция Наджаф през референтния период са отчетени и 67 протеста, които също са проведени главно в столицата град Наджаф.¹⁹⁵⁶ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

¹⁹⁴⁹ „Нешънъл“, „Ирак се страхува от възмездие на ИДИЛ след убийството на рибари“, 24 февруари 2019 г., [url](#)

¹⁹⁵⁰ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, 21 ноември - 5 декември 2019 г., [url](#)

¹⁹⁵¹ „Ройтерс“, „Протестиращи в Ирак изгориха входа на светилище в свещения град, оставката на министър-председателя „не е достатъчна“, 30 ноември 2019 г., [url](#)

¹⁹⁵² Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 21 ноември 2019 г. - 5 декември 2019 г., 5 декември 2019 г., [url](#)

¹⁹⁵³ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 6 февруари - 13 февруари 2020 г., 13 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁹⁵⁴ „Ал-Арабия“, „Ирак: Броят на жертвите на нападения срещу протестиращите в Наджаф достигна 11“, 6 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁹⁵⁵ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ 24 юли 2020 г.

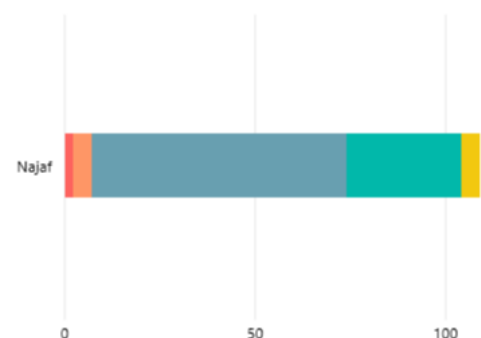
¹⁹⁵⁶ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Еволюция на събитията по тип

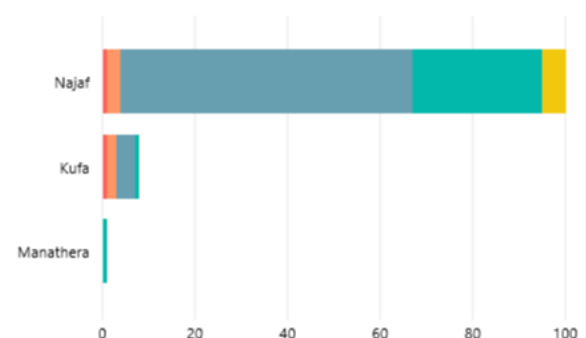
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 22: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Наджаф 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС¹⁹⁵⁷

Способност на държавата да осигури законност и ред

„Хюман Райтс Уоч“ съобщи, че иракският премиер е издал заповеди на държавните сили да не използват бойни боеприпаси срещу протестиращи, но че протестиращите продължават да бъдат убивани от тях.¹⁹⁵⁸ През декември 2019 г. съдилищата в Южен Ирак издадоха заповеди за арест на офицери в Наджаф за прекомерна употреба на сила и издаване на заповеди, довели до убийство на протестиращи. В същия доклад „Хюман Райтс Уоч“ твърди, че държавата изглежда „съучастник“ в убийствата, но също така, че полицията и военните командири биха били преследвани за убийството на протестиращи.¹⁹⁵⁹

Найтс и сътр. заявиха, че „Отряди за народна мобилизация“ работят със собствена система за командване и контрол до степен, че ръководството им е в състояние да действа като „паралелна държава“. Съответно, твърдят авторите, звената на „Отряди за народна мобилизация“ могат да отказват законни заповеди, издадени от държавния главнокомандващ, министър-председателя, което „постоянно“ са правили.¹⁹⁶⁰

Отделите за държавна сигурност, за които се предполага, че са свързани с подкрепяните от Иран милиции на „Отряди за народна мобилизация“, не са достатъчно отговорни за убийството на протестиращи в Наджаф и други провинции, „Ню Йорк Таймс“ цитира член на Върховната комисия по правата на човека на Ирак. Като реакция на убийството на протестиращи през октомври 2019 г. полицейският командир на Наджаф беше уволнен и публично посочен и опозорен.¹⁹⁶¹

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Наджаф, заедно с провинциите Басра и Мутана, представляват 98% от разпространението на касетъчни боеприпаси, замърсяващи южните провинции, отчете „Наблюдател на сухопътните мини и касетъчни боеприпаси“

¹⁹⁵⁷ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

¹⁹⁵⁸ „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Нова смърт на протестиращ въпреки заповедта да не се стреля“, 4 декември 2019 г., [url](#)

¹⁹⁵⁹ „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Държавата изглежда като съучастник при избиване на протестиращи“, 16 декември 2019 г., [url](#)

¹⁹⁶⁰ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо сдържане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. ix

¹⁹⁶¹ „Ню Йорк Таймс“, „Ирак ще преследва военни и полицейски лидери при стрелби по време на протести“, октомври 2019 г., [url](#)

през ноември 2018 г., без да посочва точните местоположения.¹⁹⁶² Съобщава се за един инцидент с такива военни остатъци през декември 2018 г., когато шестима овчари бяха ранени от касетъчна бомба в пустинен район в провинцията.¹⁹⁶³ По-нова информация не е намерена.

Разселване и връщане

Към 30 юни 2020 г. провинция Наджаф бе домакин на общо 12 546 вътрешно разселени лица, като основните райони на разселване бяха Наджаф (9 972), Куфа (2 178) и Ал-Манатера (396).¹⁹⁶⁴ От тези вътрешно разселени лица 99% произхождат от провинция Нинева, докато 1% са от други провинции, включително Дияла, Салах ад-Дин, Анбар и Киркук.¹⁹⁶⁵ МОМ не е регистрирала връщания в провинция Наджаф. По време на периода COVID-19 (март-май 2020 г.) движенията между провинциите бяха ограничени.¹⁹⁶⁶

¹⁹⁶² „Наблюдател на сухопътните мини и касетъчни боеприпаси“, „Противоминни действия в Ирак“, 16 ноември 2018 г., [url](#)

¹⁹⁶³ „Ираки нюз“, „Касетъчна бомба рани шестима души в провинция Наджаф в Ирак“, 14 декември 2018 г., [url](#)

¹⁹⁶⁴ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, Доклад за основен списък за Ирак 116, май-юни 2020 г., 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 3

¹⁹⁶⁵ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, Доклад за основен списък за Ирак 116, май-юни 2020 г., 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 3

¹⁹⁶⁶ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, Доклад за основен списък за Ирак 116, май-юни 2020 г., 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 3

4.6 Кадисия

Карта 24: Провинция Кадисия с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН¹⁹⁶⁷

4.6.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

През 1976 г. Саддам Хюсеин преименува провинция Ал-Дивания на „Кадисия“, а името е върнато през 2008 г.¹⁹⁶⁸ Провинция Кадисия се намира в южната част на централен Ирак и граничи с провинции Бабил, Уасит, Ди-Кар, Мутана и Анбар.¹⁹⁶⁹ Провинцията е разделена на следните области: Дивания [Diwaniya], Афак [Afak], Ал-Шамия [Al-Shamiya] и Ал-Хамза [Al-Hamza].¹⁹⁷⁰ Столицата на провинцията е Дивания.¹⁹⁷¹

Население

За 2019 г. иракската „Централна статистическа служба“ изчислява населението на провинцията на 1 325 031 души.¹⁹⁷²

¹⁹⁶⁷ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

¹⁹⁶⁸ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство на „Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак“, без дата, [url](#)

¹⁹⁶⁹ Съвместно звено за анализ на Ирак на ООН, Карта на Ирак, януари 2014, [url](#)

¹⁹⁷⁰ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Кадисия“, декември 2015 г., [url](#)

¹⁹⁷¹ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство на „Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак“, без дата, [url](#)

¹⁹⁷² Ирак, „Централна статистическа служба“, „Демографски показатели, оценки за населението на Ирак по провинция, околна среда и пол за 2019 г. (таблица)“, без дата, [url](#)

Етнически състав

По-голямата част от жителите на Кадисия са араби шиити.¹⁹⁷³ През октомври 2015 г. Никаш заяви, че общност от роми живее във Фауар, на около 20 км югоизточно от град Дивания.¹⁹⁷⁴ Въпреки това Европейската мрежа за лица без гражданство и Институтът за лица без гражданство и приобщаване заявиха през ноември 2019 г., че много от хората от етнос Дом в Ирак са напуснали Ирак след 2003 г. и че тези, които са останали в Ирак, се намират в покрайнините на Багдад, Мосул и Басра.¹⁹⁷⁵ Освен това в провинцията живеят неизвестен брой хора Бидуни.¹⁹⁷⁶

Сигурност по пътищата

Информация за сигурността по пътищата в провинцията, обхващаща референтния период, не е открита.

Икономика

Говорителят на иракското министерство на планирането, цитиран от „Ал-Сумария“ [Al-Sumaria] на 16 февруари 2020 г., заяви, че нивата на бедност в Кадисия достигат 48% въз основа на проучването на бедността, проведено през 2018 г.¹⁹⁷⁷ Петролните ресурси в района остават неизследвани.¹⁹⁷⁸ Икономиката на провинцията е до голяма степен земеделска¹⁹⁷⁹ и е известна със своите блатисти полета, където фермерите отглеждат ароматен ориз амбар.¹⁹⁸⁰ Според МОМ, провинция Кадисия е имала „най-голям брой локации, засегнати от недостиг на вода, с 23 засегнати локации“. Освен това населението в засегнатите места разчита на земеделие и животновъдство за препитание и не може да „има достъп до вода поради отдалечеността на местоположението им от реките и напоителните канали“. Нещо повече, недостигът на вода принуди правителството да забрани отглеждането на ориз в части от област Ал-Шамия поради големите количества вода, необходими за отглеждането на тази култура.¹⁹⁸¹

4.6.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

Провинцията до голяма степен се е спасила от атаки при завоюването на ИДИЛ през 2014 г. в големи части на северозападен Ирак.¹⁹⁸² През 2016 г. вътрешношиитско насилие ескалира в южните провинции на Ирак, което предизвика военна намеса и усилия за помирение на племената.¹⁹⁸³

Министерство на външните работи и търговията на Австралия оцени ситуацията в южен Ирак през 2018 г. като „по-сигурна“ от други части на страната, въпреки че възникват проблеми с престъпността, злоупотребата с наркотици и насилието между шиитските въоръжени групировки, участващи в милиции и племенни групировки.¹⁹⁸⁴ Според Министерство на външните работи и търговията на Австралия, в материал от октомври 2018 г., „насилие между различни шиитски въоръжени групи се случва в южен Ирак и е свързано най-вече с контрола върху приходите от земя и

¹⁹⁷³ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Кадисия“, декември 2015 г., [url](#)

¹⁹⁷⁴ „Никаш“, „Доставчици на неморалност и престъпност? Иракските цигани блокирани от полицията и тормозени от властите“, 1 октомври 2015 г., [url](#)

¹⁹⁷⁵ Европейска мрежа за лица без гражданство, Институт за лица без гражданство и за приобщаване, „Лица без гражданство в Ирак; Доклад за позицията на страната“, ноември 2019 г., [url](#), стр. 13, 14

¹⁹⁷⁶ Европейска мрежа за лица без гражданство, Институт за лица без гражданство и за приобщаване, „Лица без гражданство в Ирак; Доклад за позицията на страната“, ноември 2019 г., [url](#), стр. 13

¹⁹⁷⁷ „Ал-Сумария“, „Запознайте се с нивата на бедност в иракските провинции“, 16 февруари 2020 г., [url](#); Център „Образование за мир в Ирак“/Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 23 май - 30 май 2019 г., 30 май 2019 г., [url](#)

¹⁹⁷⁸ „Никаш“, „Най-бедната провинция в Ирак: където местните жители продават децата си, за да свържат двата края“, 10 декември 2015 г., [url](#)

¹⁹⁷⁹ Междуведомствено звено за информация и анализ, „Профил на провинция Кадисия“, ноември 2010 г., [url](#), стр. 1

НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Кадисия“, декември 2015 г., [url](#)

¹⁹⁸⁰ „Ню Йорк Таймс“, „Съперничество между шиити порази някога спокоен иракски град“, 21 юни 2007 г., [url](#)

¹⁹⁸¹ МОМ, „Оценка на предизвиканото от недостиг на вода разселване в Кадисия, Наджаф, Вавилон, Уасит и Кербала“, 10 април 2019 г., [url](#), стр. 4

¹⁹⁸² Център „Образование за мир в Ирак“/Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, „Справочно ръководство за Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак“, последна редакция: май 2020 г., [url](#); НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Кадисия“, декември 2015 г., [url](#)

¹⁹⁸³ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 23

¹⁹⁸⁴ Австралия, Министерство на външните работи и търговията, Държавен информационен доклад - Ирак, 9 октомври 2018 г., [url](#), стр. 29

петрол. Местни източници предполагат, че насилието между шиитите засяга предимно лицата, които са активно въвлечени с милиция или племенна групировка.¹⁹⁸⁵ Според докладването на Al-Monitor през 2019 г. друга причина за племенния конфликт в южните губернии на Ирак е недостигът на вода, засягащ региона.¹⁹⁸⁶

Въоръжени действащи лица

Иракски сили за сигурност (ИСС)

Към декември 2019 г. Иракските сили за сигурност в провинция Кадисия се състояха от Оперативното командване на Среден Ефрат, бригада командоси, полкове за извънредни ситуации, местната полиция и бригада на федералната полиция.¹⁹⁸⁷ Оперативното командване на Рафидаин наблюдаваше военната сигурност в Кадисия по-рано.¹⁹⁸⁸ Тъй като по-голямата част от Иракските сили за сигурност, базирани в района на Оперативното командване на Рафидаин, бяха разположени за защита на Багдад или за борба с ИДИЛ, силите за сигурност в района бяха намалели след офанзивата на ИДИЛ през юни 2014 г.¹⁹⁸⁹ През януари 2019 г. полицията на провинция Кадисия обяви, че е започнала да поема сигурността от Оперативното командване на Среден Ефрат, според съобщения в медиите.¹⁹⁹⁰ Това прехвърляне на отговорност беше представено в резултат на стабилизирането на ситуацията по сигурността в градовете на Ирак.¹⁹⁹¹ На 14 февруари 2020 г. „Мидъл ийст монитър“ заяви, че Кадисия е една от петте провинции, в които „полицията е поела сектора сигурност“.¹⁹⁹²

„Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ)

Тъй като много обеднели младежи се присъединиха към „Отряди за народна мобилизация“ през 2014 г., град Дивания се превърна в място за набиране на хора за шиитски милиции.¹⁹⁹³ Според доклада на Майкъл Найтс от август 2019 г. Комисията за „Отряди за народна мобилизация“ поддържа административни офиси във всяка иракска провинция извън регион Иракски Кюрдистан, включително в провинция Кадисия, „осигурявайки необходима връзка с ранени бойци и семейства, както и център за набиране и контакт за членове, които не са на смяна“.¹⁹⁹⁴ Съобщава се, че административните ръководители на „Отряди за народна мобилизация“ в провинциите Басра, Ди-Кар, Кадисия, Киркук, Мутана и Уасит са предоставени от организацията Бадр.¹⁹⁹⁵ През септември 2019 г. „Чатъм хаус“ съобщи, че бригадите на „Отряди за народна мобилизация“ с номера 13, 14, 19, 26, 27, 31, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 74, 513, „Хадита“, „ал-Фурат“ [al-Furat], „Америят ал-Самуд“ [Ameriyat al-Samoud] и „Карма“ [Karma] са присъствали в югозападната част на Ирак, включително в Кадисия.¹⁹⁹⁶

¹⁹⁸⁵ Австралия, Министерство на външните работи и търговията, Държавен информационен доклад - Ирак, 9 октомври 2018 г., [url](#), стр. 29

¹⁹⁸⁶ „Ал Монитор“, „Племенни спорове в Южен Ирак заради недостиг на вода“, 15 февруари 2018 г., [url](#)

¹⁹⁸⁷ Ал-Хашими, Х., „Ислямска държава“ в Ирак: От изоставени села до градовете“, 5 май 2020 г., [url](#)

¹⁹⁸⁸ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 23.

¹⁹⁸⁹ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 23.

¹⁹⁹⁰ „Ал-Монитор“, „Докато иракската армия се оттегля към границите, местната полиция контролира сигурността на градовете“, 1 февруари 2019 г., [url](#)

¹⁹⁹¹ „Ал-Монитор“, „Докато иракската армия се оттегля към границите, местната полиция контролира сигурността на градовете“, 1 февруари 2019 г., [url](#)

¹⁹⁹² „Мидъл ийст монитър“, „Ирак: Армията прехвърля задълженията за сигурност на полицията в Уасит“, 14 февруари 2020 г., [url](#)

¹⁹⁹³ МКГ, „Бий се или бягай: Отчаяното положение на иракското „Поколение 2000“, 8 август 2016 г., [url](#), стр. 16.

¹⁹⁹⁴ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., „Център за борба с тероризма“, [url](#), стр. 5

¹⁹⁹⁵ Найтс, М., „Разширяващата се армия на милициите на Иран в Ирак: Новите специални групировки“, 13 август 2019 г., „Център за борба с тероризма“, [url](#), стр. 7

¹⁹⁹⁶ Мансур, Р. и Солсбъри, П., „Между ред и хаос: Нов подход към закъснелите държавни трансформации в Ирак и Йемен“, „Чатъм хаус“, септември 2019 г., [url](#), стр. 8

4.6.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

През 2019 и 2020 г. в южните провинции на Ирак избухнаха масови протести.¹⁹⁹⁷ В Кадисия се съобщава, че повечето протести са се провеждали в столицата й Дивания.¹⁹⁹⁸ Мисията на ООН за подпомагане на Ирак наблюдава, че прекомерната сила на Иракските сили за сигурност при репресирането на тези протести причини многобройни смъртни случаи и наранявания.¹⁹⁹⁹ Между 1 октомври и 15 декември 2019 г. в Кадисия са убити 23 протестиращи, а 421 са ранени.²⁰⁰⁰ Според МКГ „главните извършители на насилието са подкрепяните от Иран паравоенни групировки, част от по-голяма група от сили за „народна мобилизация“ (ал-Хашд ал-Шааби), които са законно интегрирани в държавния апарат, но в действителност отговарят пред собствените си отделни командни структури.“²⁰⁰¹ Племенните лидери в южен Ирак се обърнаха срещу силите за сигурност и държат проирански лидери на милиции отговорни за насилственото потискане на протестите.²⁰⁰² На 20 декември 2019 г. протестиращи в Дивания запалиха офиса на „Катаиб ал-Имам Али“, милиция, фракция на „Отряди за народна мобилизация“.²⁰⁰³ На 25 октомври 2019 г. дванадесет протестиращи загинаха в Дивания, след като попаднаха в капан в горяща сграда.²⁰⁰⁴ Според съобщенията сградата, в която се помещавали местните офиси на организацията Бадр, е била запалена от протестиращи, които не са знаели, че други са вътре.²⁰⁰⁵

Според нидерландското министерство на външните работи инцидентите по сигурността в южните провинции на Ирак са резултат главно от (вътрешно) племенни спорове и/или престъпна дейност.²⁰⁰⁶

Между май и юни 2019 г. беше съобщено за пожари в републиките в южните провинции Бабил, Майсан, Уасит, Кадисия, Мутана и Наджаф.²⁰⁰⁷ Иракската дирекция за гражданска защита заяви, че тези пожари са причинени от цигари или машини за прибиране на реколтата.²⁰⁰⁸ Според доклада на Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси от май 2019 г. „се смята, че много [от пожарите в реколтата са умишлено запалени“, а „ИДИЛ е поела отговорност за някои от палехите“.²⁰⁰⁹

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- На 3 юли 2019 г. между две семейства в Дивания избухна междуплеменен спор. Една жена загина, а трима души бяха ранени.²⁰¹⁰
- „Индипендънт Арабик“ съобщи на 2 октомври 2019 г., че стотици жители на Дивания протестират в центъра на града и са атакувани от силите за сигурност. Според източника,

¹⁹⁹⁷ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Специален доклад за правата на човека - Демонстрации в Ирак: 3-та актуализация“, 23 май 2020 г.:

„Отвлечения, изтезания и насилствени изчезвания в контекста на продължаващите демонстрации в Ирак“, 23 май 2020 г., [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: 2-ра актуализация; 5 ноември - 9 декември 2019 г.“, 11 декември 2019 г., [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: актуализация; 25 октомври - 4 ноември 2019 г.“, ноември 2019 г., [url](#); Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: 1-9 октомври 2019“, октомври 2019, [url](#)

¹⁹⁹⁸ МКГ, „Широко разпространените протести сочат цикъла на социална криза в Ирак“, 10 октомври 2019 г., [url](#), стр. 1

„Би Би Си Нюз“, „Ирак протестира: броят на загиналите наближава 100 с началото на петия ден на безредиците“, 5 октомври 2019 г., [url](#)

¹⁹⁹⁹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Специален доклад за правата на човека - Демонстрации в Ирак: 3-та актуализация, 23 май 2020 г.:

Отвлечения, изтезания и насилствени изчезвания в контекста на продължаващите демонстрации в Ирак“, 23 май 2020 г., [url](#), стр. 2; „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Смъртоносна сила, използвана срещу протестиращи“, 10 октомври 2019 г., [url](#)

²⁰⁰⁰ „Евро-средиземноморски монитор за правата на човека“, „Иракски протести: Дързост за убиване и отсъствие на правосъдие - Доклад,

документиращ нарушения срещу мирни протестиращи в Ирак“, декември 2019 г., [url](#), стр. 19-21

²⁰⁰¹ МКГ, „Спасяване на Ирак от иранско-американския кръстосан огън“, 1 януари 2020 г., [url](#)

²⁰⁰² „Гардиън“, „Ирак рискува да се разпадне с нападения на племена срещу ирански милиции в „кръвна вражда“, 30 ноември 2019 г., [url](#) Толаст, Р.,

„Заклиание за нестабилност: връзката между племена и милиции на Ирак, Ирак в контекста“, 17 декември 2019 г., [url](#)

²⁰⁰³ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 19 декември 2019 г. - 2 януари 2020 г., 2

януари 2020 г., [url](#)

²⁰⁰⁴ „Ройтерс“, „Най-малко 40 убити, докато протестите поглъщат Ирак“, 25 октомври 2020 г., [url](#)

²⁰⁰⁵ „Ройтерс“, „Най-малко 40 убити, докато протестите поглъщат Ирак“, 25 октомври 2020 г., [url](#)

²⁰⁰⁶ Министерство на външните работи на Нидерландия, Algemeen Ambtsbericht Irak, 20 декември 2019 г., [url](#), стр. 21.

²⁰⁰⁷ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 27 юни - 4 юли 2019 г., 4 юли 2019 г., [url](#)

²⁰⁰⁸ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 27 юни - 4 юли 2019 г., 4 юли 2019 г., [url](#)

²⁰⁰⁹ Служба на ООН за координация на хуманитарните въпроси, Ирак: Моментна хуманитарна ситуация, 10 юни 2019 г., [url](#)

²⁰¹⁰ „Ираки нюз“, „При племенни сблъсъци беше убита жена и ранени трима души в Кадисия в Ирак“, 3 юли 2019 г., [url](#)

иракските специални сили (известни като SWAT) са използвали сълзотворен газ и палки, за да разпръснат протестиращите. Съобщава се, че осем протестиращи и 11 членове на силите за сигурност са пострадали от задущаване.²⁰¹¹

- На 25 декември 2019 г. Ал-Хура съобщи, че звеното за обезвреждане на експлозиви в провинция Кадисия е спасило мъж, чиито ръце и крака са били вързани със самоделно взривно устройство, прикрепено към гърба му. Според иракски медийни източници, цитирани от „Ал-Хура“ [Al-Hurra], преди това мъжът е бил отвлечен от неидентифицирана група в квартал Рефат в центъра на провинцията.²⁰¹²
- На 27 януари 2020 г. неидентифицирани въоръжени лица убиха цивилен в Зайтун [Zaytoun], на изток от Дивания.²⁰¹³
- На 28 февруари 2020 г. неизвестни нападатели намушкаха и убиха активиста Абдел Азим ал Рубайе [Abdel Azim al-Rubaie] пред дома му в квартал Гамас, западно от Дивания. Според полицейско изявление убийството е свързано с личен спор и не е политически мотивирано.²⁰¹⁴

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Кадисия	10	0	0	0	4	0	4	4

Таблица 19: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Кадисия. Данни от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак²⁰¹⁵

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 5 битки, 5 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 2 случая на насилие над цивилни, 52 инцидента на бунтове, което прави общо 64 инцидента от този тип в провинция Кадисия, по-голямата част от които са осъществени в столицата град Дивания. По време на референтния период в провинция Кадисия са отчетени и 207 протеста.²⁰¹⁶ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

²⁰¹¹ „Индипендънт Арабик“ ... „Дивания ... Увеличаване на броя на протестиращите и силите за сигурност използват различни методи за борба с тях“, 2 октомври 2019 г., [url](#)

²⁰¹² г. „Ал-Хура“, „Самоделно взривно устройство на гърба на завързан цивилен в Дивания“, 25 декември 2019 г., [url](#)

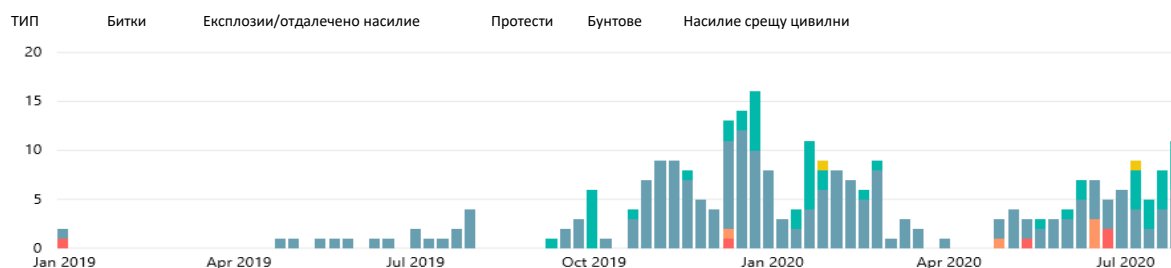
²⁰¹³ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 23 януари - 30 януари 2020 г., 31 януари 2020 г., [url](#)

²⁰¹⁴ Център „Образование за мир в Ирак“/ Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 27 февруари - 5 март 2020 г., 5 март 2020 г., [url](#)

²⁰¹⁵ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ 24 юли 2020 г.

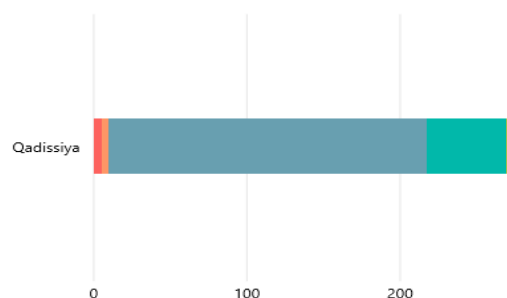
²⁰¹⁶ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Еволюция на събитията по тип

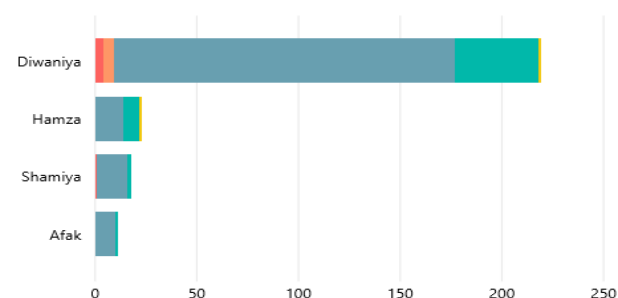
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 23: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Кадисия 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС²⁰¹⁷

Способност на държавата да осигури законност и ред

По време на изготвянето на този доклад не е намерена информация за способността на държавата да осигури законност и ред в Кадисия.

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

По време на изготвянето на този доклад беше намерена единствено оскъдна информация, специфична за провинция Кадисия.

Според доклад на клъстера WASH, публикуван на 13 април 2020 г., южните провинции на Ирак, включително Кадисия, „имат висока степен на нужди от водоснабдяване, канализация и хигиена, главно поради разчитането на малки реки като източници на вода, които често са замърсени и са уязвими от промени в намаляващия нива на повърхностни и подземни води“.²⁰¹⁸

По отношение на взривни военни остатъци и невзривени артилерийски снаряди, иракският уебсайт за новини „Ал-Мирбад“ [Al-Mirbad] съобщи, че на 18 юли 2020 г. полицията в Дивания е открила девет мини, пет 105 мм и 155 мм ракети и 3 кг вещество C4 в кварталите „Ал-Мунтадхар“ [Al-Muntadhar], област Афак.²⁰¹⁹

Разселване и връщане

Според матрицата за проследяване на преместването (DTM) на MOM, към 30 юни 2020 г. Кадисия е имала 3 888 вътрешно разселени лица, живеещи в областите Дивания (2 478), Афак (834) и Ал-Шамия (402).²⁰²⁰ Няма разселени лица с произход от Кадисия, регистрирани другаде в страната.²⁰²¹

²⁰¹⁶ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

²⁰¹⁸ „Клъстер WASH“, „Стратегическа оперативна рамка“, 13 април 2020 г., [url](#), стр. 6

²⁰¹⁹ „Ал-Мирбад“, „Ал-Дивания: Мини, ракети и 3 килограма C4, открити в област Афак“, 18 юли 2020 г., [url](#)

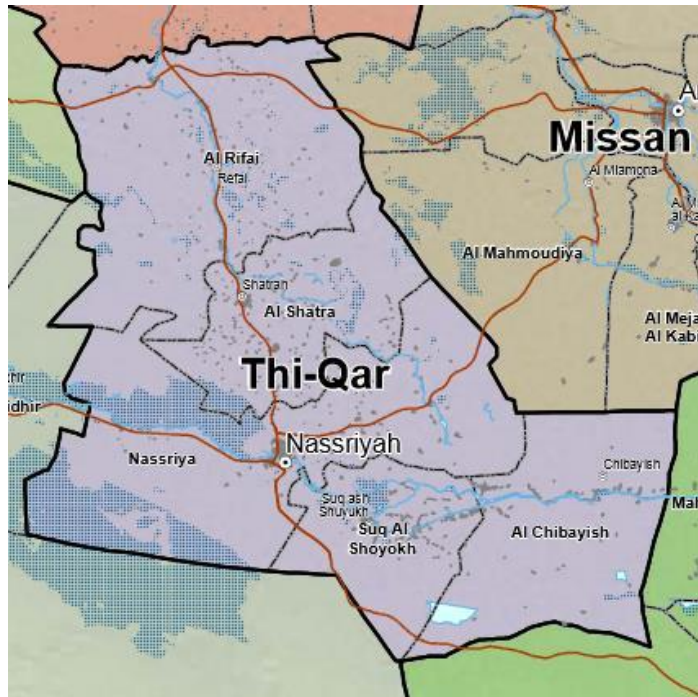
²⁰²⁰ MOM, Матрица за проследяване на разселването, „ДОКЛАД ЗА ОСНОВЕН СПИСЪК ЗА ИРАК 116: май - юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 3

²⁰²¹ MOM Ирак, Матрица за проследяване на разселването, Основен списък за разселването, Табло за разселване, Преглед на разселването, 15 юни 2020 г., [url](#), стр. 1 от 5

Кадисия не беше включена в списъка на провинциите с присъствие на завръщащи се.²⁰²²

²⁰²² МОМ, Доклад за основния списък за Ирак 116, май - юни 2020 г. - Ирак, юли 2020 г., [url](#), стр. 5, 7

4.7 Ди-Кар

Карта 25: Провинция Ди-Кар с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН²⁰²³

4.7.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинцията граничи с Уасит на север, Майсан на изток, Басра на изток и юг и Мутана, Самауа и Кадисия на запад. Столицата е Насирия.²⁰²⁴ Провинцията е разделена на пет области: Ал-Чибаиш [Al-Chibayish], Насирия [Nasiriya], Ал-Шатра [Al-Shatra], Ал-Сук ал-Шойох [Al-Suq al-Shoyokh] и Ал-Рифаи [Al-Rifai].²⁰²⁵

Етнически състав

По-голямата част от населението на Ди-Кар е араби шиити. Има и сунитско арабско малцинство, както и по-малки общности от асирийски и халдейски християни, както и мандейци.²⁰²⁶

Население

За 2019 г. иракската „Централна статистическа служба“ изчислява населението на провинцията на 2 150 338 души.²⁰²⁷

²⁰²³ ООН, JAU, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

²⁰²⁴ МОМ, „Профил на провинция Ди-Кар“, септември 2009 г., [url](#)

²⁰²⁵ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ди-Кар“, декември 2015 г., [url](#)

²⁰²⁶ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство на „Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак“, май 2020 г., [url](#)

²⁰²⁷ Ирак, „Централна статистическа служба“, „Демографски показатели, оценки за населението на Ирак по провинция, околна среда и пол за 2019 г. (таблица)“, без дата, [url](#)

Сигурност по пътищата

През януари 2020 г. демонстранти блокираха главните мостове в столицата, за да окажат натиск за техните искания²⁰²⁸ и блокираха пътища, за да ограничат милициите по време на траурни сбирки за убития военен лидер Солеймани и лидера на милиция ал-Мухандис.²⁰²⁹ Конвой на камион, превозващ военна техника, беше нападнат с крайпътни бомби през юли 2020 г.²⁰³⁰

Икономика

Икономиката е до голяма степен селска. Програмата за публично разпределение на хранителните продукти прави производството на основни култури нерентабилно. Отводняването на блатата, извършено от режима на Саддам, опустоши традиционния риболов и земеделие в блатата. В провинцията се намират редица петролни рафинерии.²⁰³¹ Петролното находище на Бадра, което се оценява на 3 милиарда барела петрол, започна производство през 2013 г.²⁰³²

4.7.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

След нахлуването през 2003 г. провинцията се оспорва между различни шиитски фракции и милиции, което води до сблъсъци. От 2008 г. провинцията е до голяма степен мирна, след споразумение между милиции и иракското правителство. Ди-Кар не е окупирана от ИДИЛ.²⁰³³ Празнината в сигурността, която се откри в южните провинции, когато силите за сигурност бяха преразпределени през 2014 г. за борба с бунтовете на ИДИЛ в централен и северен Ирак, остави южния регион отворен за племенни сблъсъци, престъпна дейност и политическо насилие.²⁰³⁴

Съобщава се, че публичните масови протести са се провели през първата седмица на октомври и отново от 25 октомври 2019 г. в Ди-Кар и други южни провинции.²⁰³⁵

Въоръжени действащи лица

Иракски сили за сигурност (ИСС)

ИВИ съобщи през 2017 г., че Съвместното оперативно командване на Иракската армия отговаря за сигурността в провинцията.²⁰³⁶ Съвместното оперативно командване координира съвместни операции на иракската армия и кюрдската Пешмерга.²⁰³⁷ Найтс и сътр. оцениха през 2020 г., че всичките осем южни провинции трябва да се считат за области на споделен контрол между иракската армия или полиция и „Отряди за народна мобилизация“.²⁰³⁸

²⁰²⁸ Асоциация на мюсюлманските учени в Ирак (начална страница), „Демонстранти в провинция Ди-Кар, Южен Ирак, блокираха главните мостове в град Насирия, за да потвърдят общата си стачка и седяща демонстрация, докато изискванията им бъдат изпълнени“, 30 януари 2020 г., [url](#)

²⁰²⁹ Liveuamap, „Ди-Кар: Протестиращите в Насирия обявиха полицейски час за милициите в града, като прекъснаха пътищата след нападенията срещу мирни демонстранти на погребенията на Солеймани и „Инженера“, 5 януари 2020 г., [url](#)

²⁰³⁰ Салех, И., „Ирак: Двойни атентати поразиха конвой за подкрепа на американските сили“, 22 юли 2020 г., [url](#)

²⁰³¹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ди-Кар“, декември 2015 г., [url](#)

²⁰³² Технология на въглеродородите, „Петролно находище Бадра, провинция Уасит“, декември 2013 г., [url](#), без дата

²⁰³³ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Ди-Кар“, декември 2015 г., [url](#)

²⁰³⁴ „Ройтерс“, „Племенни сблъсъци и политическа празнота заплашват петролни инсталации в Южен Ирак“, 11 септември 2017 г., [url](#)

²⁰³⁵ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: актуализация от 25 октомври - 4 ноември“, [url](#), стр. 2

²⁰³⁶ „Мидъл ийст монитор“, „Ирак: Армията прехвърля задълженията за сигурност на полицията в Уасит“, 14 февруари 2020 г., [url](#)

²⁰³⁷ „Кюрдистан 24“, 20 юли 2020 г., „Преговорите за сигурност бяха възобновени между Пешмерга и иракската армия в Ербил“, [url](#)

²⁰³⁸ Найтс, М. и сътр. (Найтс, М., Малик, Х. и Ал-Тамими, Дж.) „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., стр. 128-129, 37, [url](#)

„Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ)

Проектът за картографиране на шиитските милиции, публикуван от Вашингтонския институт през май 2019 г., предоставя интерактивна карта с всички подкрепяни от Иран шиитски милиции, действащи в Близкия изток, включително Ирак. За Ди-Кар проектът споменава две милиции, една от които е „Катаиб Саид ал-Шухада“ [Kataib Sayeed al-Shuhada] (Бригада 14), свързана с Иран милиция. Другата е „Сарая ал-Джихад“ [Saraya al-Jihad] (Бригада 17), въоръжено крило на „Движение за джихад и развитие“, което се отдели от Ислямски върховен съвет на Ирак - политическа партия.²⁰³⁹ През септември 2019 г. „Чатъм хаус“ съобщи, че бригадите на „Отряди за народна мобилизация“ 2, 3, 5, 7, 11, 21, 22, 26 присъстват в провинциите Майсан, Ди-Кар и Басра.²⁰⁴⁰ Командирът на „Отряди за народна мобилизация“ в Ди-Кар принадлежи към милицията Бадр, според Найтс и сътр.²⁰⁴¹

4.7.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

През референтния период в провинцията се проведеха публични протести.²⁰⁴² Източници съобщават за силите за сигурност, както и за неидентифицирани мъже в маски в пикапи, убили активисти, участващи в протестите²⁰⁴³, както и за стрелба от полицията с използване на бойни боеприпаси.²⁰⁴⁴ Съобщава се и за убийства и целенасочени убийства на видни протестиращи активисти²⁰⁴⁵, както и на протестиращи, блокиращи пътища и мостове.²⁰⁴⁶ Съобщава се за нападение от протестиращи срещу полицейско управление в Насирия през декември 2019 г., предизвикано от полицията, която е прихванала и застреляла активист предишния ден.²⁰⁴⁷ „Центърът за правата на човека в Персийския залив“, неправителствена организация със седалище в Ливан, документира редица целенасочени смъртоносни нападения срещу активисти в началото на януари 2020 г.²⁰⁴⁸ По това време се съобщава, че силите на „Отряди за народна мобилизация“ са стреляли по протестиращи с бойни боеприпаси.²⁰⁴⁹ През февруари 2020 г. се съобщава, че провинцията се е превърнала в „център“ или „столица“ на протестите.²⁰⁵⁰

През юли 2020 г. „Шафаак нюз“ цитира депутат от провинцията, който заяви, че сигурността е в състояние на „безпрецедентно“ влошаване. Депутатът посочи племенни конфликти, ганстерски войни и наложен от банди ред, както и терористични нападения, макар и да не уточнява естеството на терористичните нападения, нито участниците в тях. Съобщава се, че инцидентите са се случили в райони, където службите за сигурност са били недостатъчни.²⁰⁵¹

²⁰³⁹ Смит, П., „Проект за картографиране на шиитските милиции (Интерактивна карта)“, май 2019 г., [url](#); Найтс, М., Малик, Х., Ал-Тамими, А. Дж., „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 205

²⁰⁴⁰ Мансур, Р. и Солсбъри, П., „Между ред и хаос: Нов подход към заксянялите държавни трансформации в Ирак и Йемен“, „Чатъм хаус“, септември 2019 г., [url](#), стр. 8

²⁰⁴¹ Найтс, М. и сътр., (Найтс, М., Малик, Х. и Ал-Тамими, Дж.) „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 128-129, 37

²⁰⁴² „Инициатива за арабска реформа“, „Нарастващата вълна от промени в Ирак: оценка на протестите през 2018 и 2019 г.“, 25 ноември 2019 г., [url](#) (PDF версия не може да бъде изтеглена по време на извличането); „Пийпълс диспач“ [Peoples Dispatch], „При нови протести в Ирак са поискани избори и справедливост за убитите от силите за сигурност“, 11 май 2020 г., [url](#)

²⁰⁴³ „Ал-Джазира“, „Кървава баня“: Десетки протестиращи, убити при разполагане на армията на юг“, 29 ноември 2019 г., [url](#); „Център за човешки права в Персийския залив“, „Ирак: Властите и въоръжените групировки продължават да атакуват протестиращи и активисти“, 9 януари 2020 г., [url](#)

²⁰⁴⁴ „Кюрдистан 24“, „Убийци убиха активист в Насирия, докато протестиращите подпалват правителствени събрания и офиси“, 21 декември 2019, [url](#)

²⁰⁴⁵ „Хюман Райтс Уоч“, 10 октомври 2019 г., „Ирак: Смъртоносна сила, използвана срещу протестиращи“, [url](#)

²⁰⁴⁶ „Кюрдистан 24“, „Убийци убиха активист в Насирия, докато протестиращите подпалват правителствени събрания и офиси“, 21 декември 2019, [url](#)

²⁰⁴⁷ „Ашарк ал-Аусат“, „Убийството на активист възобновява напрежението в Насирия в Ирак“, 6 април 2020 г., [url](#)

²⁰⁴⁸ „Ал-Арабия“, „Иракски служители: един протестиращ загина на фона на продължаващи сблъсъци“, 26 ноември 2019 г., [url](#); „Багдад пост“,

„Протестиращи блокираха пътища и мостове в провинция Ди-Кар в Ирак“, 9 февруари 2020 г., [url](#)

²⁰⁴⁹ „Кюрдистан 24“, „Убийци убиха активист в Насирия, докато протестиращите подпалват правителствени събрания и офиси“, 21 декември 2019, [url](#)

²⁰⁴⁸ „Център за човешки права в Персийския залив“, „Ирак: Властите и въоръжените групировки продължават да атакуват протестиращи и активисти“, 9 януари 2020 г., [url](#)

²⁰⁴⁹ Саадун, М., „Планират ли „Отряди за народна мобилизация“ на Ирак да сложат край на протестите?“, 6 януари 2020 г., [url](#)

²⁰⁵⁰ Ал-Сахли, С. [Al-Sahly, S.], „Ди-Кар, южната провинция в сърцето на бунтовете в Ирак“, 2 февруари 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Насирия се превръща в столица на протестите в Ирак“, [url](#)

²⁰⁵¹ „Шафаак нюз“, „Ди-Кар: Безпрецедентно влошава се ситуация по сигурността“, 21 юли 2020 г., [url](#)

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

Инцидентите, съобщени през 2019 и 2020 г., включват:

- Неидентифицирани мъже нахлуха в правителствена сграда в Ди-Кар и я запалиха през октомври 2019 г.²⁰⁵²
- През ноември 2019 г. държавните сили убиха седем души по време на четиридневни демонстрации, съобщи „Синхуа“.²⁰⁵³
- През ноември 2019 г. протестиращи блокираха път, водещ към петролно находище.²⁰⁵⁴
- Протестиращи запалиха резиденцията на военен командир през декември 2019 г.²⁰⁵⁵
- През януари 2020 г. правителствените сили стреляха с бойни патрони, огнестрелни оръдия и сълзотворен газ по протестиращи по време на репресиите в Басра и Ди-Кар. Позицията на иракската Върховна комисия за правата на човека, Център „Образование за мир в Ирак“ съобщава, че за два дни са били убити 12 протестиращи, а 230 - ранени.²⁰⁵⁶
- Племенен ръководител беше застрелян и убит от неизвестни въоръжени лица през февруари 2020 г.²⁰⁵⁷
- През февруари 2020 г. протестиращите затвориха мост и прекъснаха достъпа до сградите на местното правителство в Насирия, като инцидентът доведе до 27 ранени протестиращи.²⁰⁵⁸
- Адвокат, представляващ задържани протестиращи, беше ранен при опит за покушение в Насирия през февруари 2020 г.²⁰⁵⁹

Брой на цивилните жертви

Броят на инцидентите, свързани с въоръжени конфликти и цивилните жертви в провинцията, регистрирани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак за периода 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., е показан в таблицата по-долу.

²⁰⁵² „Шафаак нюз“, „Изгорена сграда на местното правителство в Ди-Кар, седалище на групировката „Асаиб“ беше нападнато в Майсан“, 25 октомври 2019 г., [url](#)

²⁰⁵³ „Синхуа“, „11 протестиращи убити при демонстрации срещу правителството през последните 4 дни в Ирак: изявление“, 25 ноември 2019 г., [url](#)

²⁰⁵⁴ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 21 ноември - 5 декември 2019 г., [url](#)

²⁰⁵⁵ „Мидъл ийст монитор“, „Иракски протестиращи подпалиха къща на командващ в Ди-Кар“, 1 декември 2019 г., [url](#)
²⁰⁵⁶ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 23 януари - 30 януари 2020 г., 30 януари 2020 г., [url](#)

²⁰⁵⁷ „Мидъл ийст монитор“, „Неизвестен убиец уби виден племенен лидер в Ирак“, 24 февруари 2020 г., [url](#)

²⁰⁵⁸ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 6 февруари - 13 февруари 2020 г., 13 февруари 2020 г., [url](#)

²⁰⁵⁹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 6 февруари - 13 февруари 2020 г., 13 февруари 2020 г., [url](#)

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Ди-Кар	3	0	0	0	3	1	2	3

Таблица 20: Брой инциденти, свързани с въоръжени конфликти и цивилни жертви 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Ди-Кар. Данни от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак²⁰⁶⁰

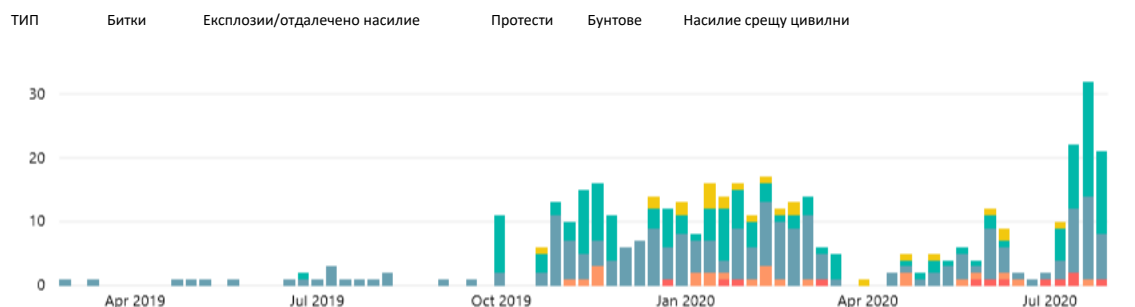
Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 12 битки, 23 инцидента на дистанционно насилие/експлозии, 24 случая на насилие над цивилни, 150 инцидента на бунтове, което прави общо 209 инцидента от този тип в провинция Ди-Кар. В провинцията през референтния период са отчетени и 217 протеста, които също са проведени главно в столицата град Насирия.²⁰⁶¹ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

²⁰⁶⁰ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

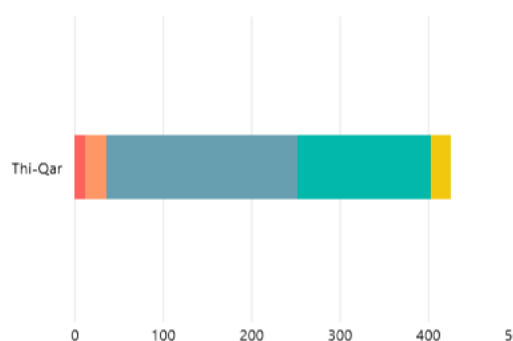
²⁰⁶¹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Еволюция на събитията по тип

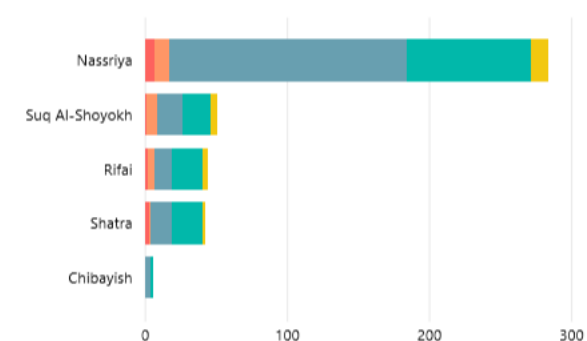
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 24: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Ди-Кар 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС²⁰¹⁷

Способност на държавата да осигури законност и ред

„Хюман Райтс Уоч“ съобщи, че иракският премиер е издал заповеди на държавните сили да не използват бойни боеприпаси срещу протестиращи, но че протестиращите продължават да бъдат убивани от тях.²⁰⁶³ През декември 2019 г. съдилищата в Южен Ирак издадоха заповеди за арест на офицери в Наджаф за прекомерна употреба на сила и издаване на заповеди, довели до убийство на протестиращи.²⁰⁶⁴ „Хюман Райтс Уоч“ съобщи, че държавата изглежда „съучастник“ в убийствата, но също така, че полицията и военните командири биха били преследвани за убийството на протестиращи.²⁰⁶⁵

Найтс и сътр. заявиха, че „Отряди за народна мобилизация“ работят със собствена система за командване и контрол до степен, че ръководството им е в състояние да действа като „паралелна държава“. Съответно, твърдят авторите, звената на „Отряди за народна мобилизация“ могат да отказват законни заповеди, издадени от държавния главнокомандващ, министър-председателя, което „постоянно“ правят.²⁰⁶⁶

„Хюман Райтс Уоч“ съобщи, че южните съдилища в Ирак са издали заповеди за арест на офицери в Наджаф и Ди-Кар за прекомерна сила и издаване на заповеди, довели до убийството на протестиращи.²⁰⁶⁷ Съобщава се, че полицията и военните командири са преследвани за убийството на протестиращи.²⁰⁶⁸ На 29 ноември 2019 г. Висшият съдебен съвет, върховната администрация на иракската съдебна система²⁰⁶⁹, обяви формирането на орган, който да разследва смъртта на протестиращи в Насирия.²⁰⁷⁰ През декември 2019 г. „Ал-Арабия“

²⁰⁶² Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

²⁰⁶³ „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Нова смърт на протестиращ въпреки заповедта да не се стреля“, 4 декември 2019 г., [url](#)

²⁰⁶⁴ „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Държавата изглежда като съучастник при избиване на протестиращи“, 16 декември 2019 г., [url](#)

²⁰⁶⁵ „Ню Йорк Таймс“, „Ирак ще преследва военни и полицейски лидери при стрелби по време на протести“, октомври 2019 г., [url](#)

²⁰⁶⁶ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. ix

²⁰⁶⁷ „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Държавата изглежда като съучастник при клане на протестиращи“, 16 декември 2019 г., [url](#)

²⁰⁶⁸ „Ню Йорк Таймс“, „Ирак ще преследва военни и полицейски лидери при стрелби по време на протести“, октомври 2019 г., [url](#)

²⁰⁶⁹ Ирак, начална страница на Висшия съдебен съвет, без дата, [url](#)

²⁰⁷⁰ „Ал-Арабия“, „Протестите в Ирак продължават, след като съдебната система започна разследване на смъртните случаи“, 29 ноември 2019 г., [url](#)

съобщи, че разследванията все още предстои да приключат.²⁰⁷¹ По-нова информация за производството не е открита.

Отделите за държавна сигурност, за които се предполага, че са свързани с подкрепяните от Иран милиции на „Отряди за народна мобилизация“, не са понесли достатъчно отговорност за убийството на протестиращи в Ди-Кар и други провинции, „Ню Йорк Таймс“ цитира член на Върховния комисариат на Ирак за правата на човека. Като реакция на убийството на протестиращи през октомври 2019 г., командирът на полицията на Ди-Кар беше уволнен и публично посочен и опозорен.²⁰⁷²

Аналитикът Филип Смит от Вашингтонския институт заяви, че някои „племенни елементи“ в Ди-Кар и други южни провинции са заели водеща роля в някои протестни дейности.²⁰⁷³ Съобщава се също, че племенните лидери са се намесвали в конфронтации между протестиращи и полиция.²⁰⁷⁴

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

Инфраструктурата, блокирана от взривни военни остатъци (ВВО), се оценява на 1%. Също така достъпът до пътища, блокирани от взривни военни остатъци, се оценява на 1%, според Иракската дирекция за противоминна дейност през 2018 г.²⁰⁷⁵ По-нова информация не е открита.

Разселване и връщане

Към 16 юли 2020 г. Ди-Кар е домакин на общ брой 3 396 вътрешно разселени лица, като основните райони на разселване са Насирия (1 920), Ал-Рифаи (756) и Ал-Сук ал-Шойох (546). От тези вътрешно разселени лица 60% са с произход от Нинева, 17% от Анбар, 14% от Киркук и 9% - от други провинции. МОМ не е регистрирала връщания в провинция Ди-Кар. По време на периода COVID-19 (март-май 2020 г.) движенията между провинциите бяха ограничени.²⁰⁷⁶

²⁰⁷¹ „Ал-Арабия“, „Разследването на насилие срещу протестиращи в Ди-Кар все още е в ход“, 17 декември 2019 г., [url](#)

²⁰⁷² „Ню Йорк Таймс“, „Ирак ще преследва военни и полицейски лидери при стрелби по време на протести“, октомври 2019 г., [url](#)

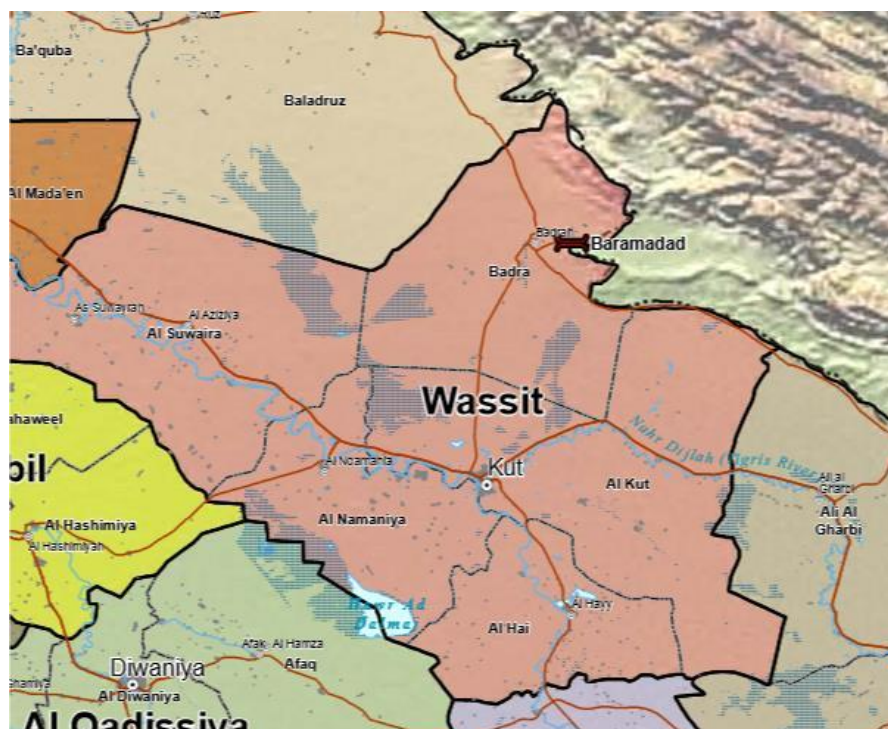
²⁰⁷³ Смит, П., „Иран губи племената на Ирак“, 4 декември 2019 г., [url](#)

²⁰⁷⁴ Ал-Сахли, С. [Al-Sahly, S.], „Ди-Кар, южната провинция в сърцето на бунтовете в Ирак“, 2 февруари 2020 г., [url](#); „Ал-Монитор“, „Насирия се превръща в столица на протестите в Ирак“, [url](#)

²⁰⁷⁵ Иракска дирекция за противоминна дейност, 12-13 юни 2018 г., [url](#), стр. 6

²⁰⁷⁶ МОМ, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май - юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 3

4.8 Уасит

Карта 26: Провинция Уасит с граници на области, столици на области и главни пътища, © ООН²⁰⁷⁷

4.8.1 Общо описание на провинцията

Основни географски характеристики

Провинцията споделя международна граница с Иран на изток. На север граничи с провинциите Дияла и Багдад; Бабил и Кадисия на запад; и Ди-Кар, и провинция Майсан на юг.²⁰⁷⁸ Провинцията е разделена на шест области: Ал-Азезия [Al-Azezia], Бадра [Badra], Кут [Kut], Ал-Суайра [Al-Suwayra], Ал-Намания [Al-Namaniya] и Ал-Хай [Al-Hai].²⁰⁷⁹ Столицата е Кут.²⁰⁸⁰

Население

За 2019 г. иракската „Централна статистическа служба“ изчислява населението на провинцията на 1 415 034 души.²⁰⁸¹

Етнически състав

По-голямата част от населението в провинция Уасит са араби шиити, а общности на кюрди фаили също пребивават в провинцията.²⁰⁸²

²⁰⁷⁷ ООН, Съвместно звено за анализ, Карта на областите в Ирак, януари 2014 г., [url](#)

²⁰⁷⁸ „Би Би Си“, „Провинции на Ирак“, без дата, [url](#)

²⁰⁷⁹ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Уасит“, декември 2015 г., [url](#)

²⁰⁸⁰ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, Справочно ръководство, май 2020 г., [url](#)

²⁰⁸¹ Ирак, „Централна статистическа служба“, „Демографски показатели, оценки за населението на Ирак по провинция, околна среда и пол за 2019 г. (таблица)“, без дата, [url](#)

²⁰⁸² Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, Справочно ръководство, май 2020 г., [url](#)

Сигурност по пътищата

Пътната сигурност е засегната от протестиращи, блокиращи пътищата.²⁰⁸³

Икономика

Уасит е център за търговия със стоки, свързващ север на юг и за трансгранична търговия с Иран. Земеделието и промишлеността са важни сектори.

4.8.2 История на конфликта и въоръжени действащи лица в провинцията

История на конфликта

НПО „Координационен комитет за Ирак“ спомена, че след войната между Ирак и Иран през 80-те години на миналия век курдите шиити Фаили са били насилствено изселени в Иран и връщането им се бави. По време на инвазията, водена от САЩ през 2003 г., се проведе тежки боеве между американските сили и силите на Иракската републиканска гвардия. Садристият лидер Муктада ал-Садр започна бунт срещу окупационните сили през 2004 г., който продължи няколко години. През 2010 г. редица бомбени нападения са извършени срещу цивилни лица на пазари и училища, според НПО „Координационен комитет за Ирак“.²⁰⁸⁴ В доклад на ООН се отбелязва, че предшественикът на ИДИЛ („Ислямска държава в Ирак“) „първоначално“ е действал в части от Уасит, без да се уточнява точното време, дейности и местоположение.²⁰⁸⁵ Уасит никога не е бил окупиран от ИДИЛ.²⁰⁸⁶ Тъй като през 2014 г. силите за сигурност бяха преразпределени на север и запад, за да се борят с ИДИЛ, и на юг се отвори празнина в сигурността, боеве между конкурентни шиитски племена за земеделска земя, държавни строителни договори и собственост върху земята постепенно подкопаха стабилността на региона.²⁰⁸⁷

Публични протести започнаха в провинцията през лятото на 2018 г.²⁰⁸⁸

Провинцията „наскоро“ преживя бомбени атентати от сунитски бунтовници, насочени срещу шиитски цивилни, съобщил Център „Образование за мир в Ирак“ през май 2020 г.²⁰⁸⁹ Потвърждаваща информация не е открита.

Въоръжени действащи лица

Иракски сили за сигурност (ИСС)

ИВИ съобщи през 2017 г., че Оперативното командване на Рафидаин на иракската армия наблюдава сигурността в провинция Уасит.²⁰⁹⁰ През февруари 2020 г. иракската армия е прехвърлила отговорността за сигурността в провинцията на местната полиция, според съобщения в медиите.²⁰⁹¹ По този начин ръководителят на полицията на провинцията поема командването на Оперативното командване на Рафидаин, докато федералната полиция остана извън командването на полицейския началник.²⁰⁹²

²⁰⁸³ „Багдад пост“, „На фона на небрежност на правителството, корупция, липса на контрол на ситуацията в Уасит“, 27 януари 2019, [url](#); „Шафаак нюз“, „Протестиращи в Ирак блокираха път, водещ до граничен пункт с Иран“, [url](#); „Синхуа“, „11 протестиращи, убити в демонстрации срещу правителството през последните 4 дни в Ирак: изявление“, 25 ноември 2019 г., [url](#)

²⁰⁸⁴ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Уасит“, декември 2015 г., [url](#)

²⁰⁸⁵ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, „Доклад за защитата на гражданските лица във въоръжения конфликт в Ирак“, 6 юли - 10 септември 2014 г., [url](#), стр. 1, бележка под линия 3

²⁰⁸⁶ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство, май 2020 г., [url](#)

²⁰⁸⁷ „Ройтерс“, „Племенни сблъсъци и политическа празнота заплашват петролни инсталации в Южен Ирак“, 11 септември 2017 г., [url](#)

²⁰⁸⁸ „Инициатива за арабска реформа“, „Нарастващата вълна от промени в Ирак: оценка на протестите през 2018 и 2019 г.“, 25 ноември 2019 г., [url](#) (PDF версия не може да бъде изтеглена по време на извличането); „Пийпълс диспач“ [Peoples Dispatch], „При нови протести в Ирак са поискани избори и справедливост за убитите от силите за сигурност“, 11 май 2020 г., [url](#)

²⁰⁸⁹ Център „Образование за мир в Ирак“, Справочно ръководство, май 2020 г., [url](#)

²⁰⁹⁰ ИВИ, „Иракските сили за сигурност и „Сили за народна мобилизация“: Военни подразделения“, декември 2017 г., [url](#), стр. 23.

²⁰⁹¹ „Мидъл ийст монитор“, „Ирак: Армията прехвърля задълженията за сигурност на полицията в Уасит“, 14 февруари 2020 г., [url](#)

²⁰⁹² „Мидъл ийст монитор“, „Ирак: Армията прехвърля задълженията за сигурност на полицията в Уасит“, 14 февруари 2020 г., [url](#)

„Отряди за народна мобилизация“ (ОНМ)

Найтс и сътр. разглеждат всички осем южни провинции като области на споделен контрол между иракската армия или полиция и „Отряди за народна мобилизация“. Подкрепената от Иран милиция „Катаиб Ал-Имам Али“ има присвоена военна база на север. Командирът на „Отряди за народна мобилизация“ в провинцията принадлежи на милицията Бадр.²⁰⁹³

Както държавните сили, така и „Отряди за народна мобилизация“ участват в справянето с обществените протести в Уасит и други южни провинции.²⁰⁹⁴ Според „Хюман Райтс Уоч“, „Отряди за народна мобилизация“ използват тактики, които често са смъртоносни, като стрелба по протестиращи с военни боеприпаси от сълзотворен газ и използване на снайперисти, които стрелят, за да убиват протестиращи.²⁰⁹⁵ „Хюман Райтс Уоч“ съобщи, че протестиращите са били убивани и малтретирани и от държавните сили.²⁰⁹⁶

4.8.3 Последни тенденции в сигурността и въздействие върху цивилното население

Развитие в периода 2019-2020 г.

Протести срещу правителството, понякога насилствени и със смъртни случаи, се провеждат в провинцията от 2018 г. насам.²⁰⁹⁷ Протестиращите подпалиха редица централи на милиции и офиси на политици в Уасит и други южни провинции.²⁰⁹⁸ Във втората си актуализация на доклада си за демонстрациите в Ирак Мисията на ООН за подпомагане на Ирак отбелязва, че масовите протести избухнаха в началото на октомври 2019 г. и отново във втора вълна в края на месеца в Уасит и други южни провинции.²⁰⁹⁹ Цифрите, представени от МВКДС за референтния период, показват скокове в протестната активност през месеците ноември 2019 г. и след това през януари, февруари, май и юли 2020 г. Други видове инциденти със сигурността като битки, експлозии и целенасочено насилие срещу цивилни граждани са се случили само в малък брой.²¹⁰⁰

Инциденти по сигурността, използвани като илюстрация

- Между 15 и 19 септември неизвестни бойци застреляха и убиха шест цивилни в Уасит и други провинции.²¹⁰¹
- През януари 2019 г. протестиращи влязоха в жесток сблъсък със силите на държавната сигурност пред университетския кампус в столицата Кут.
- Съобщава се за сблъсъци между студенти и полиция за разпръскване на бунтове в Кут през януари 2020 г.²¹⁰²
- През януари 2020 г. силите за сигурност раниха „поне 20“ протестиращи.²¹⁰³
- През април 2020 г. неидентифицирани въоръжени лица нападнаха частната резиденция на губернатора.²¹⁰⁴

²⁰⁹³ Найтс, М. и сътр., (Найтс, М., Малик, Х. и Ал-Тамими, Дж.) „Получаващи почит вместо съдържане - Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), стр. 128-129, 131, 37

²⁰⁹⁴ „Ню Йорк Таймс“, „Ирак ще преследва военни и полицейски лидери при стрелби по време на протести“, октомври 2019 г., [url](#)

²⁰⁹⁵ „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Нова смърт на протестиращите въпреки заповедта да не се стреля“, 4 декември 2019 г., [url](#); Мансур, Р. и сътр. (Мансур, Р., Камбанис, Т., Хана, М. У. [Mansour, R., Cambanis, T., Hanna, M.W.]), „Тези иракски милиции атакуват протестиращи и за тях няма последствия. Ето защо“, 18 ноември 2019 г., [url](#)

²⁰⁹⁶ „Хюман Райтс Уоч“, „Ирак: Нови смъртни случаи на протестиращи въпреки заповедта да не се стреля“, 4 декември 2019 г., [url](#)

²⁰⁹⁷ „Инициатива за арабска реформа“, „Нарастващата вълна от промени в Ирак: оценка на протестите през 2018 и 2019 г.“, 25 ноември 2019 г., [url](#) (PDF версия не може да бъде изтеглена по време на извличането); „Пийпълс диспач“ [Peoples Dispatch], „При нови протести в Ирак са поискани избори и справедливост за убитите от силите за сигурност“, 11 май 2020 г., [url](#)

²⁰⁹⁸ Ал-Рубайе, А., „Протести в Ирак: срещу вътрешната корупция и иранското влияние“, 29 октомври 2019 г., [url](#)

²⁰⁹⁹ Мисията на ООН за подпомагане на Ирак, „Демонстрации в Ирак: актуализация 25 октомври - 4 ноември 2019 г.“, [url](#), стр. 2

²¹⁰⁰ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

²¹⁰¹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, 12 септември - 19 септември 2019 г., 19 септември 2019 г., [url](#)

²¹⁰² „Мидъл ийст монитър“, „Над 50 ранени при протести в Ирак“, 13 януари 2020 г., [url](#)

²¹⁰³ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, 23 януари - 30 януари 2020 г., 30 януари 2020 г., [url](#)

²¹⁰⁴ „Баснюз“, „Ирак: Въоръжени мъже атакуват дома на губернатора Уасит“, 15 април 2020 г., [url](#)

- През май 2020 г. протестиращи блокираха пътищата в Кут, настоявайки протестиращите да бъдат освободени от ареста.²¹⁰⁵
- На 27 юни [2020] въоръжени лица убиха старши полицаи в Уасит.²¹⁰⁶
- През май 2020 г. силите за сигурност нападнаха протестиращи в протестен лагер на петролно находище и изгориха палатките им и повредиха автомобилите им.²¹⁰⁷

Брой на цивилните жертви

Данните за броя на жертвите и броя на инцидентите в провинция Уасит, докладвани от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак през референтния период, са показани в таблицата по-долу.²¹⁰⁸

Провинция	2019 г. (януари - декември)			Общо жертви за 2019 г. (убити и ранени)	2020 г. (януари - юли)			Общо жертви за 2020 г. (убити и ранени)
	Брой инциденти	Убити	Ранени		Брой инциденти	Убити	Ранени	
Уасит	4	0	0	0	6	1	1	2

Таблица 21 Брой инциденти и жертви, свързани с въоръжени конфликти 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., провинция Уасит. Данни от Мисията на ООН за подпомагане на Ирак²¹⁰⁹

Брой на инциденти по сигурността

През референтния период МВКДС отчете 1 битка, 1 инцидент на дистанционно насилие/експлозии, 1 случай на насилие над цивилни, 38 инцидента на бунтове, което прави общо 41 инцидента от този тип в провинция Уасит. В провинция Уасит през референтния период са отчетени и 124 протеста, които също са проведени главно в столицата град Кут.²¹¹⁰ Еволюцията на всички видове събития по сигурността през референтния период е показана на фигурата по-долу.

²¹⁰⁵ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак, 14 май - 21 май 2020 г., 21 май 2020 г., [url](#)

²¹⁰⁶ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 25 юни - 2 юли 2020 г., 2 юли 2020 г., [url](#)

²¹⁰⁷ „Ал Монитор“, „Протестите в Ирак се възобновиха като нова правителствена подкрепа за реформа“, 21 май 2020 г., [url](#)

²¹⁰⁸ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

²¹⁰⁹ Мисия на ООН за подпомагане на Ирак, имейл до ЕСПОУ, 24 юли 2020 г.

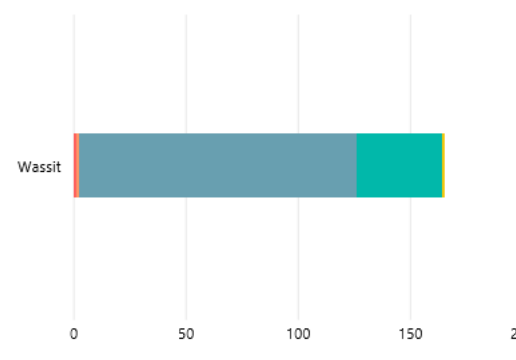
²¹¹⁰ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

Еволюция на събитията по тип

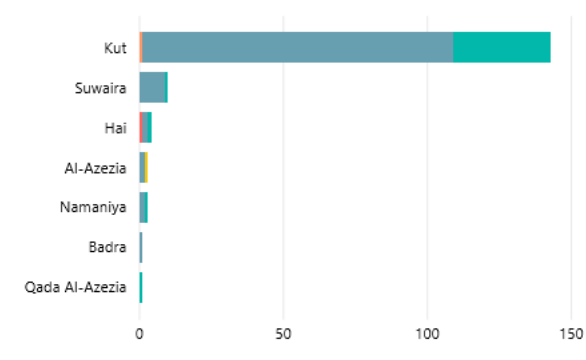
Събития по провинция и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Събития по област и по тип

ТИП Битки Експлозии/отдалечено насилие Протести Бунтове Насилие срещу цивилни

Фигура 25: Развитие на събития в сферата на сигурността, класифицирани като битки, експлозии/насилие от разстояние, насилие над цивилни лица, бунтове и протести в провинция Уасит 1 януари 2019 г. - 31 юли 2020 г., на базата на данни от МВКДС²¹¹¹

Способност на държавата да осигури законност и ред

Според медиен доклад от 2017 г. вакуумът в сигурността в южния регион на Ирак отслаби способността на държавата да осигурява сигурност.²¹¹² Съобщава се, че протестиращи граждани са били убити от държавни сили.²¹¹³ Протестиращите поискаха по-добри обществени услуги като електричество, питейна вода, работа и край на корупцията.²¹¹⁴ Убийството на протестиращи от държавни сили предизвика съдебен процес, в който двама офицери бяха осъдени, един от тях на смърт, от наказателния съд в Уасит в края на 2019 г.²¹¹⁵

Найтс и сътр. заявиха, че „Отряди за народна мобилизация“ широко експлоатират собствена система за управление и контрол. Звената на „Отряди за народна мобилизация“ „постоянно“ отказват законни заповеди, издадени от държавния главнокомандващ (министър-председателя).²¹¹⁶ „Ню Йорк Таймс“ цитира член на Върховната комисия по правата на човека в Ирак, заявявайки, че държавните звена за сигурност, за които се предполага, че са свързани с подкрепяните от Иран милиции на „Отряди за народна мобилизация“, са недостатъчно отговорни за убийството на протестиращи в Уасит и други провинции. Като реакция на убийството на протестиращи през октомври 2019 г., полицейският командир на Уасит беше уволнен и публично посочен и опозорен.²¹¹⁷

²¹¹¹ Анализ на ЕСПОУ въз основа на публично достъпни данни на МВКДС. МВКДС, Подбрани файлове с данни, Близък изток (1 август 2020 г.), [url](#)

²¹¹² „Ройтерс“, „Племенни сблъсъци и политическа празнота заплашват петролни инсталации в Южен Ирак“, 11 септември 2017 г., [url](#)

²¹¹³ „Инициатива за арабска реформа“, „Нарастващата вълна от промени в Ирак: оценка на протестите през 2018 и 2019 г.“, 25 ноември 2019 г., [url](#); „Ю Ен Нюз“, „Ирак: Решенията са необходими „спешно“ за потушаване на продължаващото насилие, преодоляване на политическата безизходност“, 30 януари 2020 г., [url](#)

²¹¹⁴ „Багдад пост“, „На фона на небрежност на правителството, корупция, липса на контрол на ситуацията в Уасит“, 27 януари 2019, [url](#)

²¹¹⁵ „Багдад пост“, „Иракски съд осъди командос на смърт за убийството на протестиращи“, 1 декември 2019 г., [url](#)

²¹¹⁶ Найтс, М. и сътр., „Получаващи почит вместо съдържане. Бъдещето на „Сили за народна мобилизация“ в Ирак“, март 2020 г., [url](#), p. ix

²¹¹⁷ „Ню Йорк Таймс“, „Ирак ще преследва военни и полицейски лидери при стрелби по време на протести“, октомври 2019 г., [url](#)

Щети по инфраструктурата и взривни военни остатъци

През 2015 г. НПО „Координационен комитет за Ирак“ отбеляза, че невзривени артилерийски снаряди и мини от минали войни остават „продължителна заплаха“ в провинцията. Не бяха дадени подробности за точното им местоположение.²¹¹⁸ През август 2019 г. мина, за която се смята, че е остатък от войната в Ирак и Иран през 80-те години на XX в., експлодира в област Зурбатя близо до иранската граница, ранявайки тежко четирима цивилни, предаде Център „Образование за мир в Ирак“.²¹¹⁹

Разселване и връщане

Към 30 юни 2020 г. провинция Уасит бе домакин на общо 6 084 вътрешно разселени лица с основни райони на разселване Кут (4 074), Ал-Азезия (582) и Ал-Намания (432). От тези вътрешно разселени лица 76% произхождат от Нинева, 10% от Киркук и 14% от други провинции (Дияла, Салах ад-Дин, Анбар). Не са записани връщания. По време на периода COVID-19 (март-май 2020 г.) движенията между провинциите бяха ограничени.²¹²⁰

²¹¹⁸ НПО „Координационен комитет за Ирак“, „Профил на провинция Уасит“, декември 2015 г., [url](#)

²¹¹⁹ Център „Образование за мир в Ирак“, Наблюдател на сигурността и хуманитарната ситуация в Ирак: 8 август - 15 август 2019 г., 15 август 2019 г., [url](#)

²¹²⁰ MOM, Матрица за проследяване на разселването, „Доклад за основен списък за Ирак 116: май - юни 2020 г.“, 16 юли 2020 г., [url](#), стр. 3

Приложение 2: Цели

За да се оцени член 15, буква в) от Директивата относно признаването: сериозна и индивидуална заплаха за живота или лицето на дадено гражданско лице поради безразборно насилие в ситуации на международен или вътрешен въоръжен конфликт, докладът за ситуацията по сигурността трябва да разгледа следните показатели за безразборно насилие:

- Провежда ли се въоръжен конфликт?
 - ✦ Кой са въоръжените групи?
 - ✦ Има ли конфронтации?
 - ✦ Какви са техните области на контрол?
 - ✦ Кой са областите, в които се провеждат конфронтации? • Имало ли е настъпления?
- Какво е естеството/степената на насилието?
 - ✦ Където? Географски обхват / интензивност на въоръжените конфликти в различни области
 - ✦ Присъствие на действащи лица / конфликт в различни области на територията
 - ✦ Брой инциденти за определен референтен период? Честота на инциденти / тенденции в сигурността?
 - ✦ Природа и използвани методи/тактики - вероятно ли са те да причинят (нарочни и/или неволни) граждански жертви? Какви са основните причини за граждански жертви?
 - ✦ Нападани ли са граждански цели? (болници, училища и др.) Брой на граждански жертви? Модели с течение на времето?
- Какво е въздействието на насилието? Разселване:
 - ✦ Колко граждански са разселени от конфликта?
 - ✦ Има ли вторично разселване? (принудително връщане, изгонване и др.)

Проучванията трябва да имат за цел да обхванат:

1. Общо описание на ситуацията по сигурността
 - а. Кратък преглед на основния контекст на конфликта (2019 г.-2020 г.)
 - б. Преглед на настоящите участници в конфликта, ключова динамика/тенденции на конфликта и политически контекст (2019 г.-2020 г.)
2. Ситуация по сигурността и въздействие на конфликта върху гражданското население по региони
 - а. Северозападна и централна провинции (с отделни глави за провинции: Анбар, Бабил, Багдад, Дияла, Киркук, Нинева, Салах ад-Дин)
 - б. Регион Иракски Кюрдистан
 - в. Южни провинции

